

000 048572 020000

[illegible]

חשמונאים א׳ ... מן 1 עד 68,

חשמונאים ב׳ 68 – 117

ברוך — 117 = 125

אגרת ירמיו – 125 – 130

חכמת שלמה, 130. — 157 [illegible]

הבעל בבבל – 157 " — 159

התנין בבבל, 159 – = 160

שושנה, 160 = – 165

יהודית — 165 — — 193

יהושע בן סירא. 193 — 257. [illegible]

תפלת יהושע בן סירא, 257 . 258

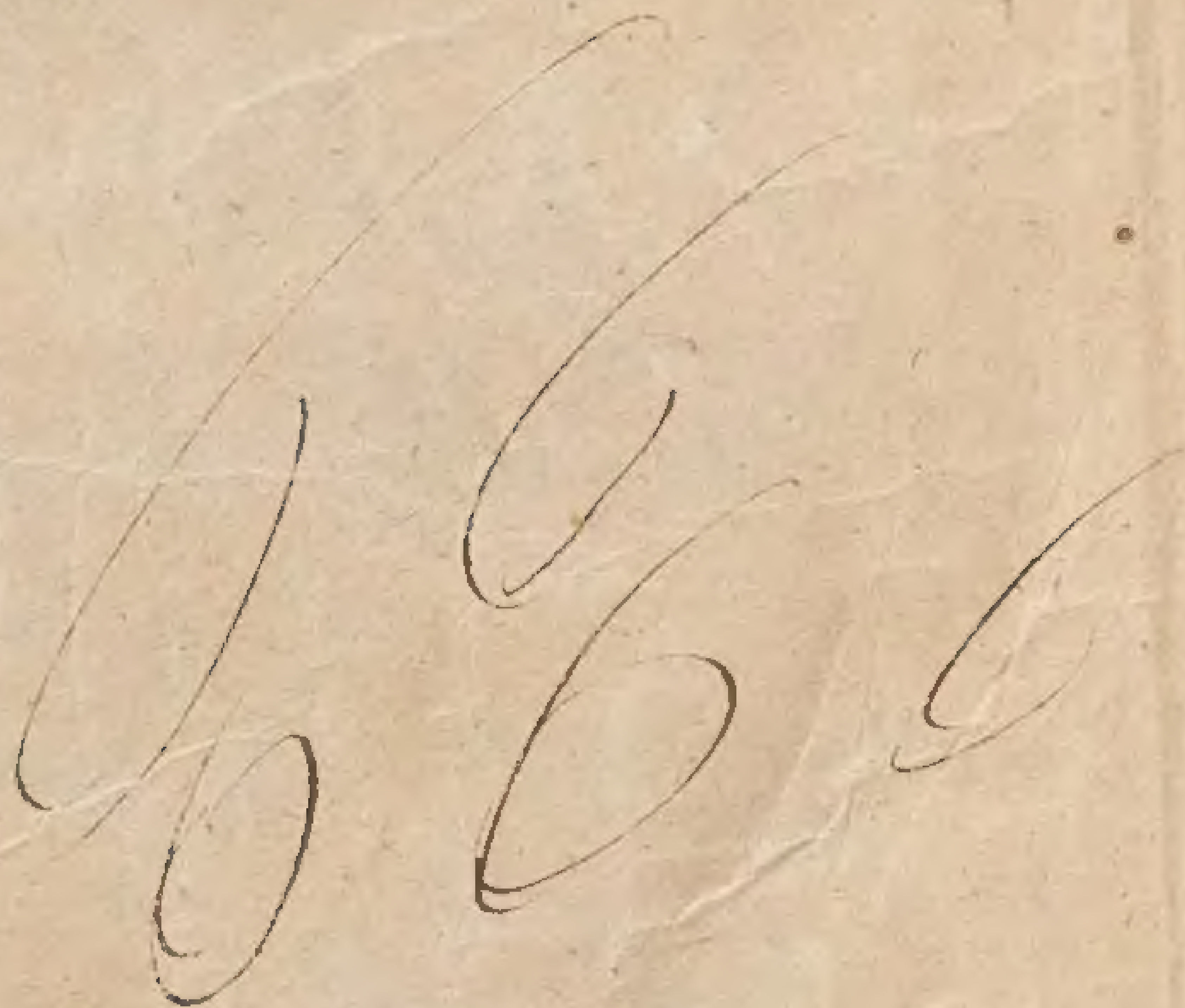
טוביה — — 259 = 278

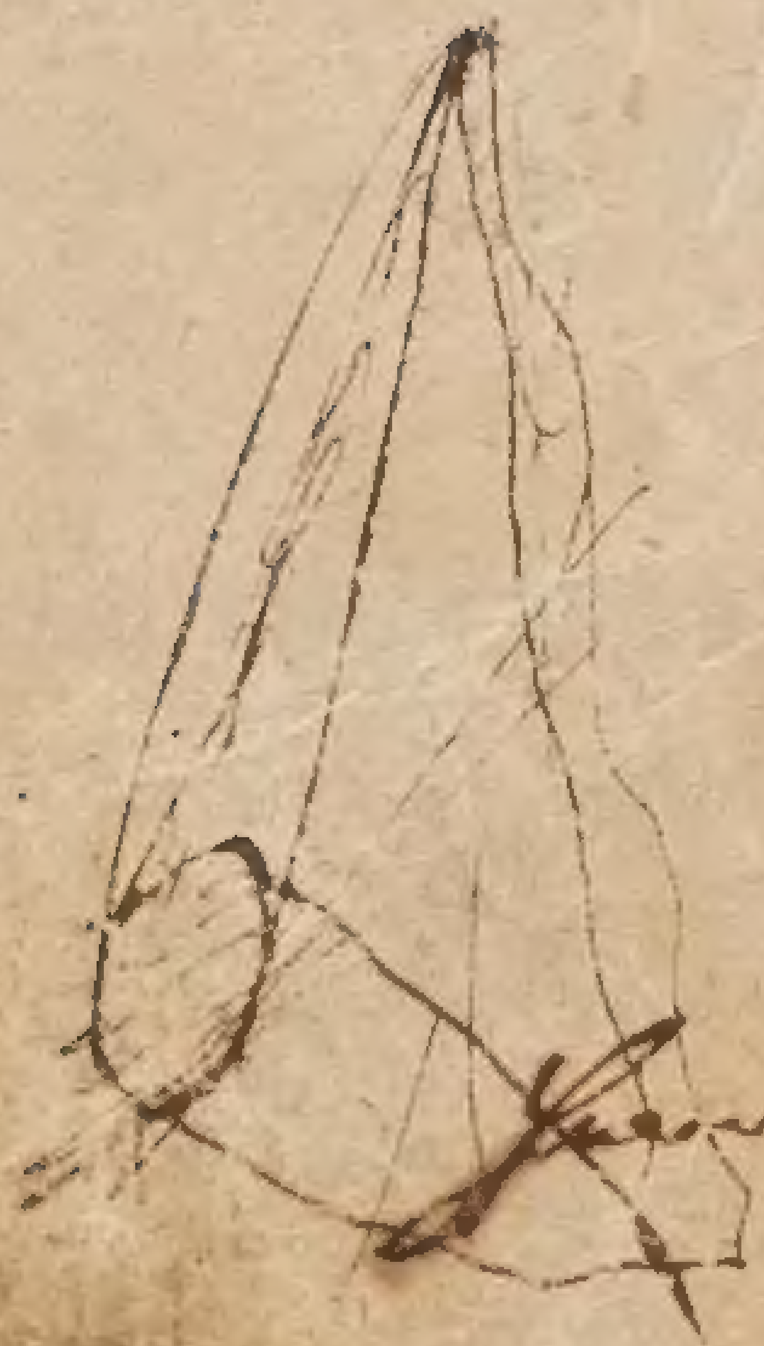
{חלום מרדכי / וספרים אחרים} — 278, – 285

תפלת מנשה מלך יהודה בבבל, 286

תפלת עזריה בכבשן האש, 287

שיר ג׳ ילדים בכבשן — 289

[illegible] Kapel S. Halpern

6.5
68
7
47.4

65
68
6,5
340
408
411.4

כְּתוּבִים אַחֲרוֹנִים

הַנּוֹדָעִים בְּשֵׁם

אַפּוֹקְרִיפָא.

אֲשֶׁר לֹא נוֹדְעוּ לְיִשְׂרָאֵל מִימֵי הִכָּתְבָם
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

וְעַתָּה הֶעְתִּיקָם מִלְּשׁוֹן יָוָן לִשְׂפַת עִבְרִית וַיּוֹצִיאָם לָאוֹר
יִצְחָק זֶעקִיל פְרֶענְקִיל אִישׁ הַמּוֹנִיאָ׃

שְׁנַת תקץ לפ״ק

Hagiographa posteriora

denominata

Apocrypha,

hactenus Israelitis ignota, nunc autem e textu graeco in linguam hebraicam convertit atque in lucem

emisit

Seckel Isaac Fraenkel.

Lipsiae 1830.

Apud Fridericum Fleischer.

Die Apocryphen

des alten Testaments

Nach dem griechischen Texte

ins Hebräische übertragen

von

Seckel Isaac Fränkel.

לִכְבוֹד

אִישׁ יָקָר וְנִכְבָּד׃ אֲשֶׁר מִלְאוֹ אֱלֹהִים רוּחַ חָכְמָה וָדַעַת׃ סוֹפֵר מָהִיר וּבָהִיר בַּשָּׂפָה הַקְּדוֹשָׁה׃ הָאַלּוּף גְּזֵינִיוּס נ״יו׃ מוֹרֶה חָכְמָה וְיִרְאַת יְיָ בְּקִרְיַת־סֵפֶר הַמְּהֻלָּלָה הַלֶּלֶע׃

וְלִכְבוֹד חֲתָנִי וְאִישׁ בְּרִיתִי׃ אֲשֶׁר עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ עַל שִׁכְמוֹ כִּפְלָיִם׃ כִּי חָלַק לוֹ אֱלֹהִים לְשׁוֹן לִמּוּדִים׃ וְנָתַן בְּלִבּוֹ לְהוֹרוֹת צְעִירִים׃ וּלְהַגִּיד מֵישָׁרִים לִישִׁישִׁים׃ הֶחָכָם הַשָּׁלֵם רַב יִשְׂרָאֵל קְלֵייא נ״יו׃

וְעִם הַשְּׁנַיִם הַשְּׁלִישִׁי נִכְבָּד׃ אֲשֶׁר חָכְמָתוֹ עָמְדָה לִּי בַּמְּלָאכָה הַזֹּאת׃ סוֹפֵר נֶאֱמָן הוּא בִּקְהַל עָם׃ וְחָנָּנוֹ אֱלֹהִים רוּחַ דַּעַת עֵצָה וּבִינָה׃ חָכְמָתוֹ תָאִיר כִּשְׁמוֹ רַב מֵאִיר הַמְּכֻנֶּה בְּרֶעסֶעלוֹי נ״יו׃

אַחֲלַי יִכּוֹנוּ לִפְנֵיכֶם דִּבְרֵי עַבְדְּכֶם

הַמַּעְתִּיק׃

PRAEFATIO.

Ne cui mirum esse videatur, me nulla de literis laude doctorum virorum ordini notum commendatumque ad tam grave opus accessisse et librorum Apocryphorum hebraice interpretandorum provinciam suscepisse, paucis mihi exponendum esse duxi, qua potissimum cogitatione et quibus causis permotus hoc consilium animo conceperim.

Libri Apocryphi ita vocantur, quia nomina auctorum ignota sunt, licet neminem fore crediderim, quin eos, quod vel ex argumento pateat, a doctis probisque Judaeis conscriptos esse concedat. Ut vero nomina auctorum nobis inexplorata sunt, ita ignoramus etiam, qua lingua primum compositi fuerint. Etsi enim nonnullis in Talmude locis unam alteramve sententiam e Siracidis libro petitam et hebraice expressam invenimus, tamen non inde sequitur, illos libros hac lingua principio fuisse conscriptos. Neque modus ac ratio scripturae sacrae aliquid probat, quum hoc genus scripturae etiam in aliorum populorum codicibus sacris reperiatur, adeo ut eandem scribendi rationem ac modum in Zend-Avesta et Corano inveniamus, quos libros nemo lingua hebraica umquam scriptos exstitisse affirmabit. Tempus autem, quo literis primum consignati fuerint, si quaeras, est Templi secundi, ut ex argumento plane apparet, quo tempore, quum pauci tantum in Palaestinam re-

vertissent, plurimi Judaeorum per Aegyptum, Syriam, Persidem et Graeciam dispersi vivebant, et ubique illarum gentium sermone usi, vernacula lingua paulatim desueverant. Hinc factum esse videtur, ut hi libri postea codici judaico non adjicerentur.

Hartwigius Wesselius quidem in praefatione Sapientiae Salomonis a se hebraice conversae demonstrare conatus est, hunc libellum ab ipso Salomone, ideoque lingua hebraica scriptum esse; cujus tamen demonstrationis vim et auctoritatem ipse infringit ac debilitat, dum addit, librum ab illo confectum esse eo consilio, ut aliarum gentium principibus velut regulam ac normam regnandi praeberet. Quis est enim tam credulus improbabiliumque captator, ut in eam opinionem se adduci patiatur, non judaici nominis principes tam accuratam perfectamque hujus linguae cognitionem sibi comparaturos fuisse, ut aliqua inde ad rempublicam administrandam utilitas redundaret?

Antiquissimae vero linguae, in quibus libri Apocryphi literis consignati inveniantur, sunt graeca et syriaca; et id incertum est, in utra priores exstiterint, quum utriusque linguae exemplaria inter se differant. Neque perlongo bis mille amplius annorum spatio, quo tam multa ante recondita in lucem protracta et inventa sunt, quidquam repertum est, quod vel leviter testaretur, eos lingua hebraica scriptos fuisse, ut hoc etiam sensu Apocryphi dici possint.

Verum enimvero mirum admodum esse videtur, neminem doctorum Judaeorum, quum et ipsi typographia inventa summo cum studio ad literas incumberent, in animum induxisse, ut Apocryphorum argumentum cum doctrinae suae cultoribus communicaret, praesertim quum omnes fere gentes illos libros dignos judicaverint, qui non modo in linguam cujusque suam verterentur, verum etiam codici sacro adjicerentur, ut, quae summo jure Nostra esse videantur, ab aliis nunc mutuari cogamur. Nonne maxima rerum gestarum pars populi nostri iis continetur? Nonne in Maccabaeorum libris memoriae proditum reperimus, qua de causa dies festi dedicationis Templi quotannis celebrentur? Et praeter narrationem de rebus gestis, nonne in omnibus fere Apocryphis libris egregia sapientiae pietatisque praecepta, et praeclara vitae morumque exempla deprehendimus? Quis autem hac nostra aetate proferre et fastidiose jactare audeat, istos libros codici sacro ideo non esse adjectos, quia omni divinae inspirationis auctoritate destituti essent? Num inspirationis divinae vestigia, quaeso, e Kohelet (Ecclesiaste) aut Cantico canticorum clarius profulgent? Quorum alter ob paucos tantummodo versus (Cap. II. v. 9. Cap. 12. v. 1. 13. 14.) *codici servatus est, alteri autem subtili nimium interpretatione opus fuit, quae aliquam sacri mysterii speciem ei tribueret, ut retineretur. Praeterea scire velim, num e scriptorum nostrorum libris, quorum immensa paene copia est, plura*

divini afflatus indicia exsplendescant? Quod facile mecum negabit, quicumque prudenter et ingenue judicare volet, licet vel tenacissime majorum doctrinae inhaereat. Quum autem nemini dubium esse possit, auctores Apocryphorum homines fuisse virtutis laude insignes, et, memoratu quae digna censuissent, eo consilio literis consignasse, ut memoriae proderentur et aeterno essent monumento, cur non eundem honorem sapientibus illis et praeclara rerum divinarum nostrarum scientia ornatis viris habeamus, quem aliae gentes, solo antiquitatis studio ductae, scriptoribus vel profanis habuerunt? Dum enim summa cura et maximis impensis ab omnibus omnia undique vel conquiruntur, quae vetustatis speciem prae se ferunt, vel investigantur, quae injuria temporum omissa et minus integra creduntur, nos soli, quae majores nostri monumenta religionis, pietatis morumque reliquerunt, tam incuriosi negligimus, ut ne manus quidem porrigamus ad captanda ea, quae oblata, quae ante oculos quasi posita esse videantur. Nonne haec tanta negligentia, hic pravissimus velut animi torpor contemtui similis est? Quin facile concesserim, multa esse in Apocryphis poëtice ficta. Quid ergo? Nonne idem de libro Iobi statuitur? Et nihilo minus egregia multa ac salutaria complectuntur, neque idcirco postulamus, ut eodem ac libri canonici loco et honore habeantur.

Dicat fortasse aliquis, Sapientiam Salomonis jam ab Hartwigio Wesselio hebraice esse conver-

sam, Siracidem autem et librum Judith ab Juda Levi Bensefio. Sane illis viris egregiis et summa laude dignis suus honor constabit! At quidem singula tantum nobis dederunt, et quae usibus nostris haud sufficiunt; quotus enim quisque est, qui illa sibi comparare possit? Cur non reliqua etiam convertendo publici popularium nostrorum juris fecerunt? Nempe veriti esse videntur, ut opus inchoatum absolverent. Viri optimi sentire saltem coeperant, quam turpe esset aequalibus nostrae aetatis, sacra clarissimorum majorum monumenta oblivioni hominum relinqui.

Ego vero vestigiis eorum ingressus non dubitavi a sacrorum nostrorum cultoribus hanc ignominiam avertere, iisque totum Apocryphorum argumentum hebraice conversum impertire, sperans, doctos operis aestimatores diligentiam, populares autem humaniores et candidiores omnes voluntatem meam haud inique interpretaturos esse. Itaque futuri securus aequis lectoribus ad judicandum relinquo, num inconsultius fecerim, ut me illis viris doctis et praeclaris compararem, praesertim quum facere non potuerim, quin saepe ab iis discederem. Id mihi liceat ingenue profiteri, me pro viribus operam dedisse, ut ingenium ac nativam linguae hebraicae indolem diligenter servarem, et stilo tam historico quam poëtico optimos codicis sacri locos aequarem.

Ad grammaticam rationem quod attinet, satis est lectorem admonere, me signum Methegi, quo

in hoc opere non usus sum, signo Dageschi in Mem particip. Conjugat. Piel ac Pual, ubi huic He demonstrativum praefigitur, compensasse, quod non in vitiis sit ponendum.

Praeterea silentio haud transeundum esse putavi, me librum Tobiae non e textu graeco, sed e Vulgata vertisse, quoniam hic liber in illo tam verbosus diffususque est, ut quamvis optime conversus lectorum opinioni ac votis parum respondere videretur, quod persuasissimum esse omnibus confido, quicumque hujus libri utramque interpretationem, a Fagio alteram, alteram a Seb. Munsterio confectam et in Polyglottam receptam, cognoverint.

Quod reliquum est, spero, hanc interpretationem Christianorum etiam Theologis ac Philologis haud ingratam fore, quum ad cognoscendam linguam hebraicam adhuc nihil fere nisi codicis sacri libros et chrestomathias ex illis collectas ac maxima anomaliarum copia plerumque refertas habuerint. Quas anomalias quum summa cura vitare laboraverim, nunc faciliorem ad hanc linguam aditum illis aperuisse videor.

Jam si mihi contigerit, ut hac qualicumque opera mea non modo gloriam clarissimorum majorum sancte servare, verum etiam de literis bene mereri videar, magnum quiddam me esse assecutum arbitrabor, et nihil amplius erit in votis. Amen.

Vorwort.

Die Apocryphen sind, wie ihr Name besagt, von unbekannten Verfassern geschrieben worden; doch ist man ihres Inhalts halber wohl darin einverstanden, dass sie von jüdischen Gelehrten verfasst worden sind. So ungewiss man nun aber auch über ihre Namen ist, so ungewiss ist man auch über die Sprache, in welcher sie ursprünglich geschrieben worden sind. Denn, wenn gleich im Talmud hin und wieder sich einige Citate in hebräischer Sprache, aus dem Sirach — wovon es zwey gegeben hat — vorfinden, so geht doch daraus nicht hervor, dass sie in dieser Sprache geschrieben worden sind. Eben so wenig beweist es die Bibelsprache, die darin vorherrscht, da dieselbe in allen religiösen Gesetzbüchern früherer Zeit, von allen Nationen beliebt und nachgeahmt worden ist. Finden wir doch dieselbe Sprache im Zend-Avesta und im Koran wieder, ungeachtet man mit bestimmter Gewissheit behaupten darf, dass sie nicht hebräisch geschrieben waren.

Die Zeit aber, in welcher sie verfasst worden, wie aus ihrem Inhalte hervorgeht, ist die des zweiten Tempels, während welcher die Israe-

liten in Persien, Egypten, Syrien und Griechenland — da nur ein kleiner Theil nach Palästina zurückgekehrt war — zerstreut lebten, die Landessprache überall angenommen hatten, und der Muttersprache schon entwöhnt waren, worin auch wohl der wahre Grund zu finden ist, weshalb sie nicht später dem jüdischen Codex angeschlossen worden sind.

So viele Mühe sich nun auch der seelige Hartwig Wessely, in der Vorrede zu seiner hebr. Uebersetzung der Weisheit Salomonis gegeben hat, zu beweisen, dass dieses Buch von Salomo selber, und folglich in hebr. Sprache müsse geschrieben worden seyn, so unhaltbar bewährt sich nicht allein dieser Beweis, sondern spricht vielmehr für das Gegentheil, wenn er hinzusetzt: Salomo habe dieses Buch zur Richtschnur für Regenten anderer Nationen verfasst: von denen aber wohl nicht vorauszusetzen war, dass sie der hebr. Sprache so mächtig waren, um sich desselben in ihrer Regierung bedienen zu können.

Die ältesten Sprachen aber, worin wir diese Apocryphen vorfinden, sind die Syrische und Griechische, von welchen — in Rücksicht ihrer Abweichungen von einander — nicht einmal auszumitteln ist, in welcher von diesen beyden Sprachen sie früher bestanden haben. Auch hat sich in dem ungeheuren Zeitraume von zwey Tausend Jahren, worin so viel Verborgenes ans Tageslicht gefördert worden, keine Spur ihrer frühern Exis-

tenz in hebr. Sprache auffinden lassen. Sie sind daher mit Recht auch in diesem Sinne — Apocryphen.

Ein Gegenstand wichtiger Art jedoch muss unsere Aufmerksamkeit und Verwunderung in Anspruch nehmen, nämlich der, dass bey der Schreibseligkeit auch jüdischer Gelehrten, seit der Erfindung der Buchdruckerkunst, keiner auf den Gedanken gerathen sey, den Inhalt dieser Apocryphen seinen Glaubensbrüdern bekannt zu machen und mitzutheilen, da alle andere Nationen sie der Mühe werth geachtet haben, nicht allein in ihre Sprachen zu übertragen, sondern sie sogar der Bibel einzuverleiben, so dass wir jetzt in die Nothwendigkeit gerathen, unser wohlbegründetes Eigenthum zu unserm Gebrauche von ihnen zu erborgen. Enthalten sie nicht einen der wesentlichsten Theile unserer Nationalgeschichte, und zwar in den Maccabäern einen Umstand, worauf sogar unser *Chanuca-Fest* (Tempelweihe) gegründet ist? Enthalten nicht diese sowohl, als die andern Bücher derselben, die trefflichsten Lehren der Weisheit, der Gottesfurcht und der practischen Lebensphilosophie, wenn wir auch das Geschichtliche ganz davon ausschliessen?

Wer möchte wohl jetzt mit dem nichtigen Grunde auftreten, sie seyen dem Codex nicht angehängt worden, weil keine Spur göttlicher Eingebung daraus hervorgeleuchtet habe? Leuchtet denn etwa aus Koheleth (Prediger) und dem hohen Liede Salomonis, wovon das erste nur wenigen Versen

(Cap. 11. v. 9. und Cap. 12. v. 1, 13, 14.) sein jetziges Vorhandenseyn zu verdanken hat, dem zweyten aber die Exegese eine Folie mystischer Heiligkeit unterlegen musste, um es dem Codex zu erhalten, mehr göttliche Eingebung heraus? Oder, tragen etwa die Millionen Bücher unserer Scribenten seit obgenannter Epoche mehr Kennzeichen göttlicher Inspiration? Wer den Character der Ehrlichkeit an sich trägt — er mag so strenggläubig seyn wie er nur immer wolle — wird diese Frage verneinen müssen. Eben so wenig wird er läugnen können, dass diese Apocryphen von frommen jüdischen Gelehrten zur Belehrung, zum Angedenken und Aufbewahren geschrieben worden sind. Nun frägt sichs aber, warum wir unsern jüdischen Gelehrten und Weisen diejenige Achtung versagen, welche andere Nationen, aus bloser Achtung vor dem Alterthume, selbst den profansten Schriftstellern erweisen? Sucht man nicht noch immerwährend mit der äussersten Sorgfalt und dem grössten Kostenaufwande, nach Allem was das Gepräge der Vorzeit an sich trägt, und was man verloren gegangen zu seyn glaubt, und wir allein sind so unbekümmert um das, was unsere gottseligen Voreltern uns an geschichtlichen, religiösen und moralischen Wahrheiten hinterlassen haben, dass wir nicht einmal die Hand darnach ausstrecken? Gränzt dies nicht an gänzliche Verachtung?

Angenommen, es sey Manches in den Apocryphen bloss poetische Dichtung. Gerade dasselbe

wird aber auch von dem Buche Hiob behauptet, und seine Tendenz ist deshalb doch nicht minder lehrreich und erbaulich; auch ist ja an ihrer Bekanntmachung nicht die Nothwendigkeit geknüpft, sie den canonischen Büchern gleich zu achten, eben so wenig wie es andere Nationen gethan haben.

Man dürfte mir zwar nun einwenden: es habe ja der seelige Hartwig Wessely die Weisheit Salomonis, und der seel. Juda Levi Bensef den Sirach und die Judith ins Hebräische übersetzt: Heil ihnen, dass sie das gethan haben! Es hat aber ganz das Ansehen damit, als haben sie gefürchtet sich die Finger zu verbrennen. Warum nur einzelne Stücke, und nicht das Ganze? und diese einzelnen Stücke, in wie wenigen Händen sind sie! Beyde wackeren Männer aber haben angefangen zu fühlen, wie schmachvoll es für unsere jüdischen Zeitgenossen sey, die heiligen Denkmähler unserer würdigen Vorfahren der Vergessenheit preis zu geben.

Ihrem hochsinnigen Beyspiele also folgend, habe ich mich nicht gescheuet, diese Schmach von unsern Glaubensgenossen abzuwälzen, und ihnen den gesammten Inhalt dieser Apocryphen vor Augen zu legen, fest überzeugt, dass der bessere Theil derselben meine gute Absicht bey dieser Uebersetzung nicht verkennen werde.

Ob es aber ein Wagestück von mir war, mich mit jenen hochverdienten Männern zu messen, da

ich bedeutend von ihrer Uebersetzung abgewichen bin, möge ein billigdenkendes Publicum entscheiden. Wenigstens habe ich es an keinem Fleisse fehlen lassen, im Geiste der hebr. Sprache zu arbeiten, und dahin zu trachten, den historischen sowohl als den proverbialen, empathischen und poetischen Styl dem der bessern Bibelstellen möglichst zu assimiliren.

In grammaticalischer Hinsicht habe ich nun noch den geneigten Leser aufmerksam zu machen, dass, da ich mich keines *Metheg's* in dieser Uebersetzung bedient, ich dasselbe durch einen *Dagesch* in dem Particip-*Mem* der Conjugation *Piel*, wenn demselben ein *He* demonstrativum vorsteht, ersetzt habe, und also nicht als Fehler zu betrachten ist, eben so wenig als dass die Länge und Kürze der Verse nicht dieselben geblieben sind, wie sie im griechischen Texte bezeichnet stehen.

Ferner, dass ich das Buch Tobias nicht nach dem griechischen Texte, sondern nach der Vulgata übersetzt habe, indem jener in diesem Buche so weitschweifig, mit so vielen unnützen Wiederholungen, und mit einem solchen Wortschwall überladen ist, dass auch die gelungenste Uebersetzung dieses Buchs dem Leser widrig klingen müsste. Wer die beyden Uebersetzungen des Fagius und Sebastian Münster kennt, welche beyde in der Polyglotte aufgenommen sind, wird sich davon überzeugt haben.

Schliesslich wage ich es noch mir zu schmeicheln, dass diese Uebersetzung auch dem christlichen Philologen und Theologen nicht unangenehm seyn werde, da sie sich bisher zur Erlernung der hebr. Sprache blos der Bibel und der Chrestomathien aus derselben bedienen mussten, die eine reichliche Fülle von Anomalien enthalten, die in dieser Uebersetzung aber — man finde keinen Anstoss an diesem Worte — möglichst vermieden worden sind, und also leichter zur Kenntniss dieser Sprache führen dürfte.

Sollte es mir nun gelungen seyn, durch diese Arbeit, ausser der Ehrenrettung unserer würdigen Voreltern, auch etwas Nützliches gewirkt zu haben, so wäre mein innigster Wunsch erfüllt. Das wolle Gott der Herr! Amen.

וישא הספר הזה את משלו ויאמר

בֶּן־חֶמֶד הָיִיתִי לְהוֹרַי וַיֶּאֱהָבוּנִי׃ הוֹי אֲכָלָם הַשְּׁאוֹל וְנִשְׁאַרְתִּי בָדָד׃
מְיוּדָעַי רָחֲקוּ מִמֶּנִּי וַיַּעַזְבוּנִי׃ וְכָל־אָח וְכָל־רֵעַ מִמֶּנִּי נָדָד׃
גַּלְמוּד תָּעִיתִי בֶּעָרִים וּכְפָרִים׃ וּמֵרֹב נְדוּד שַׂבְתִּי וְגַם זָקַנְתִּי׃
וְלוּלֵי אִסְפוּנִי יַלְדֵי זָרִים׃ כִּי־עַתָּה הַמָּוֶת יָשַׁנְתִּי׃
לָמוֹ סִפַּרְתִּי אֶת־מַעֲשֵׂי אֲבוֹתָי׃ וְאֵת אֲשֶׁר פָּעַל אֵל בְּיָדָם׃
וְהֵם הֶאֱמִינוּ לֶאֱמֶת עֵדוּתִי׃ וְכָתְבוּם בַּסֵּפֶר לְבִלְתִּי הִשָּׁמְדָם׃
שָׁמָּה אֵחַרְתִּי יָמִים וְשָׁנִים׃ כִּי־לָקְחוּ אֶת־לִקְחִי נִבְחָר מִיָּיִן׃
וּלְעַמִּי הוֹחַלְתִּי בְּבוֹשֶׁת פָּנִים׃ אַךְ־עַמִּי הִזִּילַנִי בְּגַבְהוּת־עָיִן׃
אַחַי׃ לָמָּה אֶקָּבֵר בְּאַדְמַת נֵכָר׃ הֲיֵשׁ שֶׁקֶר בְּפִי וּרְמִיָּה בִלְשׁוֹנִי׃
לָמָּה תִשְׁתּוֹמְמוּנִי כְּאִישׁ הֲלוּם־שֵׁכָר׃ הוֹדִיעוּנִי מַה־פִּשְׁעִי וּמֶה עֲוֹנִי׃
הַאִם לֹא־תִירְאוּ לַחֲטֹא בְּדִמְכֶם׃ כִּי אֶת־עֵדוּת אֲבוֹתֵיכֶם תְּנַכֵּרוּ׃
כִּי־תִתְּנוּ דֹפִי בְּבֶן־אִמְּכֶם׃ וּבְדִבְרֵי אֱמוּנִים תְּשַׁקֵּרוּ׃
רְאוּ עוֹד־עַתָּה נִמְלַטְתִּי כְּעוֹפֶר מֵרֶשֶׁת׃ כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמַי עַל־עַמִּי וּמוֹלַדְתִּי׃
אַךְ עוֹד זָחַלְתִּי וָאִירָא מִגֶּשֶׁת׃ פֶּן־תִּפְנוּ־לִי עוֹרֶף וְאָבַדְתִּי׃
שׁוּבוּ־נָא רֵעַי וְכַבְּדוּ אֶת־זֵכֶר אֲבוֹתָי׃ כִּי רַק־חַסְדֵי יְיָ וּתְהִלָּתוֹ עַל־שְׂפָתָי׃

חשמונאים א.

1.

1 וַיְהִי אַחֲרֵי הַכּוֹת אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס מֶלֶךְ מַקְּדוֹנְיָא אֶת־
2 דַּרְיָוֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו׃ הוּא אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס
בֶּן־פוֹלִיפּוֹס אֲשֶׁר יָצָא מֵאֶרֶץ כִּתִּים וַיִּמְלֹךְ בְּאֶרֶץ יָוָן
3 לָרִאשׁוֹנָה׃ וַיּוֹסֶף לְהִלָּחֵם מִלְחָמוֹת רַבּוֹת וַיִּלְכֹּד עָרִים
4 בְּצֻרוֹת וַיַּךְ אֶת־מַלְכֵי הָאָרֶץ לְפִי־חָרֶב׃ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ
5 וְנָסֹעַ עַד קַצְוֵי אָרֶץ וַיִּקַּח שְׁלַל גּוֹיִם רַבִּים׃ וַיְהִי כִּי־
נִכְבְּשׁוּ כָל־הָאֲרָצוֹת לְפָנָיו וַיָּרָם לִבּוֹ וַיִּגְבַּהּ מְאֹד׃
6 וַיֶּאֱסֹף עוֹד חַיִל גָּדוֹל וַיִּמְלֹךְ עַל־מַמְלָכוֹת רַבּוֹת
בְּאַרְצוֹתָם לְגוֹיֵהֶם וַיִּהְיוּ־לוֹ לְמַס עֹבֵד׃
7 .8 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּפֹּל לְמִשְׁכָּב וַיָּחַל׃ וַיַּרְא
כִּי־קָרְבוּ יָמָיו לָמוּת וַיִּקְרָא לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו אֲשֶׁר
גָּדְלוּ אִתּוֹ מִנְּעוּרָיו וַיְחַלֵּק לָהֶם אֶת־מַלְכוּתוֹ בְּעוֹדֶנּוּ
9 .10 חָי׃ וַיִּמְלֹךְ אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיָּמֹת׃ וַיְהִי
אַחֲרֵי מוֹתוֹ וַיִּירְשׁוּ שָׂרָיו אֶת־כָּל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ
11 וַיִּלְכְּדוּ אִישׁ אִישׁ אֶת־אַרְצוֹ׃ וַיָּשִׂימוּ כֶתֶר מַלְכוּת
בְּרֹאשָׁם וַיִּמְלְכוּ הֵם וְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם יָמִים רַבִּים
וְהָרָעוֹת גָּבְרוּ מְאֹד בָּאָרֶץ׃

12 מֵהֶם יָצָא שֹׁרֶשׁ רַע עַל־הָאָרֶץ הוּא אַנְטִיוֹכוֹס הַמְפֹאָר
13 בֶּן־אַנְטִיוֹכוֹס אֲשֶׁר הָיָה לַעֲרָבוֹן בְּרוֹמָא׃ וַתְּהִי רֵאשִׁית
מַלְכוּתוֹ בִּשְׁנַת שֶׁבַע וּשְׁלֹשִׁים וּמֵאָה לְמַלְכוּת יָוָן׃

14 וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וַיֵּצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל מִקֶּרֶב
15 יִשְׂרָאֵל וַיַּדִּיחוּ אֶת־עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר׃ הָבָה נִכְרְתָה
בְּרִית אֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵינוּ כִּי מֵאָז אֲשֶׁר סַרְנוּ
16 מֵאַחֲרֵיהֶם מְצָאוּנוּ צָרוֹת רַבּוֹת וְרָעוֹת׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר
בְּעֵינֵי הָעָם וַיִּשְׁלְחוּ מַלְאָכִים אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ
17 בְּיָדָם לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי הַגּוֹיִם וּבְחֻקּוֹתֵיהֶם׃ וַיָּקִימוּ בֵית־
מִשְׂחָק בִּירוּשָׁלַיִם כְּמִשְׁפַּט הַגּוֹיִם וְלֹא מָלוּ עוֹד אֶת־
בְּנֵיהֶם וַיַּעַזְבוּ אֶת־בְּרִית הַקֹּדֶשׁ לָלֶכֶת בְּחֻקּוֹתָם
וַיִּתְמַכְּרוּ לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְיָ׃

וַיְהִי כְּשֶׁבֶרֶת אַנְטִיוֹכוֹס בָּטַח עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ
18 וַיִּשָּׂאֵהוּ לִבּוֹ לִכְבֹּשׁ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם וּלְהִשְׂתָּרֵר עַל־
19 שְׁתֵּי הַמַּמְלָכוֹת׃ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אַרְצָה מִצְרַיִם וְאֶת־עַמּוֹ
לָקַח עִמּוֹ וַיְהִי־לוֹ רֶכֶב וּפָרָשִׁים וְשֶׁנְהַבִּים וָאֳנִיּוֹת מַחֲנֶה
20 כָּבֵד מְאֹד׃ וַיִּלָּחֵם אֶת־תַּלְמַי מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּירָא תַלְמַי
21 מִפָּנָיו וַיָּנָס וְהָעָם נָפְלוּ חֲלָלִים חֲלָלִים׃ וַיִּלְכֹּד כָּל־
22 עִיר מִבְצָר בְּמִצְרַיִם וַיָּבֹז שָׁלָל רַב מְאֹד׃ וַיְהִי אַחֲרֵי
שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת אֶת־מִצְרַיִם בִּשְׁנַת שָׁלֹשׁ וְאַרְבָּעִים וּמֵאָה
וַיַּעַל עַל־יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה וַיָּבֹא עִם־חֵיל כָּבֵד וְעָצוּם
23 יְרוּשָׁלַיְמָה׃ וַיָּבֹא בְּעַזּוּת מֵצַח אֶל־הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה וַיִּקַּח
אֶת מִזְבַּח הַזָּהָב וְאֵת הַמְּנוֹרָה וְאֵת כָּל־כֵּלֶיהָ וְאֵת שֻׁלְחַן
הַפָּנִים וְאֵת קְעָרוֹתָיו וְאֵת כַּפּוֹתָיו וְאֵת הַמִּזְרָקוֹת וְאֵת
פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ וְאֵת הַכּוֹתָרוֹת וְכָל־עֲדִי הַזָּהָב אֲשֶׁר לִפְנֵי
הַהֵיכָל וַיְקַצֵּץ אֹתָם׃

24 וַיִּקַּח גַּם אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב וְכָל־כְּלֵי־חֶמְדָּה
וְכָל־אוֹצָר טָמוּן אֲשֶׁר מָצָא וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִירֵם אֶל־אַרְצוֹ׃
25.26 וַיַּךְ מַכָּה רַבָּה בָּעָם וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם בְּגַאֲוָה וָבוּז׃ וַיְהִי
אבל

אֵבֶל גָּדוֹל לְיִשְׂרָאֵל בְּכֹל מוֹשְׁבוֹתָם׃ שָׂרִים וּזְקֵנִים
נֶאֱנָחוּ בַּחוּרִים וּבְתוּלוֹת אֻמְלָלוּ וּפְנֵי נָשִׁים יָפוֹת
חֳמַרְמָרוּ׃ חָתָן וְכַלָּה בְּחֻפָּתָם סָפְדוּ וַיְּילִילוּ׃ אָבְלָה
נָבְלָה הָאָרֶץ עַל־יֹשְׁבֶיהָ וְכָל־בֵּית־יַעֲקֹב תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה׃
וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־שַׂר־
הַמִּסִּים עַל־עָרֵי יְהוּדָה וַיַּעַל עִם־עַם־כָּבֵד יְרוּשָׁלָיְמָה׃
וַיְדַבֵּר אִתָּם טוֹבוֹת אַךְ תּוֹךְ וּמִרְמָה הָיוּ בִלְבָבוֹ׃ כִּי
כַּאֲשֶׁר הֶאֱמִינוּ לְחֵלֶק שְׂפָתָיו וַיַּאַסְפוּהוּ הָעִירָה וַיִּפֹּל
עָלֶיהָ בְּאֶגְרוֹף רֶשַׁע וַיַּהֲרֹג עַם־רַב מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹז
אֶת־הָעִיר וַיַּצֵּת אֵשׁ בְּקִרְבָּהּ וַיַּהֲרֹס אֶת־הַבָּתִּים וְאֶת־
הַחֹמוֹת מִסָּבִיב׃ וַיִּקַּח אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַטַּף וַיּוֹלִיכֵם
בַּשֶּׁבִי וַיִּנְהַג אֶת־מִקְנֵיהֶם׃ וַיְבַצֵּר אֶת־עִיר־דָּוִד חֹמוֹת
גְּבֹהוֹת וּמִגְדָּלִים וַתְּהִי לָהֶם לִמְצוּדָה׃ וַיַּשְׁכֵּן אַנְשֵׁי־
בְלִיַּעַל בְּקִרְבָּהּ וַיִּתְחַזְּקוּ־בָהּ וַיִּצְבְּרוּ־בָהּ אֹכֶל וָנֶשֶׁק
וְכָל־רְכוּשׁ יְרוּשָׁלַיִם הֶעֱבִירוּ שָׁמָּה׃ וַיֶּאֶרְבוּ מֵעַל־
הַמְּצוּדָה לְמִקְדַּשׁ יְיָ וַיִּשְׁפְּכוּ דַם־נָקִי סְבִיבוֹתָיו וַיְחַלְּלוּהוּ
וַתְּהִי לְשָׂטָן וּלְמוֹקֵשׁ לְיִשְׂרָאֵל יָמִים רַבִּים׃ וַיָּנָס כָּל־
אֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל מִירוּשָׁלַיִם וְזָרִים יָשְׁבוּ תַחְתָּם וַתְּהִי
הָעִיר זָרָה לְזַרְעָהּ וַתָּקֵא אֶת־בָּנֶיהָ׃ מִקְדָּשָׁהּ הָיָה לְשַׁמָּה
וּמוֹעֲדֶיהָ נֶהֶפְכוּ לְאֵבֶל׃ שָׁבְתוּ שַׁבְּתוֹתֶיהָ וְכָל־כְּבוֹדָהּ
לְאָיִן וַתֶּרֶב חֶרְפָּתָהּ וּקְלוֹנָהּ מִתִּפְאַרְתָּהּ וּמֵהֲדָרָהּ׃

וַיִּכְתֹּב הַמֶּלֶךְ אַנְטִיוֹכוֹס אֶל־כָּל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ
לֵאמֹר אַךְ תּוֹרָה אַחַת וְחֻקָּה אַחַת לְכֹל יֹשְׁבֵי אַרְצֵנוּ׃
וַיַּעַזְבוּ כָל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־חֻקּוֹתֵיהֶם וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר
צִוָּה אֹתָם הַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּאוֹתוּ גַּם רַבִּים מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּזְבְּחוּ
לָאֱלִילִים וַיְחַלְּלוּ אֶת־הַשַּׁבָּת׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ סְפָרִים

בְּיַד הָרָצִים אֶל־יְרוּשָׁלַיִם וּלְכָל־עָרֵי יְהוּדָה וַיְצַוֵּם לָלֶכֶת
45 בְּדַרְכֵי גוֹיֵי הָאָרֶץ׃ לְבִלְתִּי הַקְרִיב עוֹר עֹלָה וּמִנְחָה
בַּקֹּדֶשׁ וּלְבִלְתִּי הַסֵּךְ נֶסֶךְ לַייָ וּלְהָפֵר אֵת הַשַּׁבָּתוֹת
46 וְאֵת הַמּוֹעֲדִים׃ לְחַלֵּל אֵת הַמִּקְדָּשׁ וְאֵת הַכֹּהֲנִים
47 וּלְהָקִים בָּמוֹת וּבָתִּים לָאֱלִילִים וּלְהַקְרִיב בְּשַׂר־חֲזִיר
וְכָל־בְּהֵמָה טְמֵאָה׃ וַיְצַו לְבִלְתִּי הִמּוֹל לָהֶם כָּל־זָכָר
וּלְשַׁקֵּץ אֶת־נַפְשׁוֹתָם בְּכָל־דְּבַר־פִּגּוּל לְהַעֲבִירָם מֵחֻקּוֹת
48 אֱלֹהִים וּלְשַׁנּוֹת אֶת־דַּרְכָּם׃ וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר יַמְרֶה
49 אֶת־פִּי־הַמֶּלֶךְ מוֹת יוּמָת׃ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הֶעֱבִיר
בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וַיַּפְקֵד פְּקִידִים עַל־הָאָרֶץ
50 לַעֲשׂוֹתָם׃ וַיִּשְׁלַח לְכָל־עָרֵי יְהוּדָה וַיְצַוֵּם לִזְבֹּחַ זָבַח׃
51 וַיָּשׁוּגוּ רַבִּים מִמִּצְוֹת יְיָ וַיִּצָּמְדוּ לַגּוֹיִם וַתַּשְׁחֵת כָּל־הָאָרֶץ
52 לִפְנֵיהֶם׃ וַיְהִי הֵם נֹגְשִׂים אֶת־הָעָם וַיִּתְחַבְּאוּ בַּמְּעָרוֹת
וּבְכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר מָצְאוּ שָׁם מִפְלָט׃
53 וַיְהִי בִּשְׁנַת מֵאָה וְאַרְבָּעִים וְחָמֵשׁ בַּחֲמִשָּׁה־עָשָׂר
יוֹם לַחוֹדֶשׁ כִּסְלֵו וַיָּקִימוּ שִׁקּוּץ מְשׁוֹמֵם עַל־מִזְבַּח יְיָ
54 וַיִּבְנוּ בָמוֹת בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה מִסָּבִיב׃ וַיְזַבְּחוּ וַיְקַטְּרוּ
בְּחוּצוֹת הָעִיר וְלִפְנֵי פִּתְחֵי בֵיתָם וַיִּקְרְעוּ אֶת־סִפְרֵי
55 תוֹרַת יְיָ לִקְרָעִים וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ׃ וְכֹל אֲשֶׁר נִמְצָא
אִתּוֹ סֵפֶר בְּרִית יְיָ וְכֹל הַשּׁוֹמֵר אֶת־פִּי יְיָ הִכּוּ לְפִי־חָרֶב
56 כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ׃ כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה עָשׂוּ לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל
57 מִדֵּי־חוֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ בְּהִקָּבֵץ הָעָם אֶל־הֶעָרִים׃ וּבַחֲמִשָּׁה
וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחוֹדֶשׁ זָבְחוּ אֶת־זִבְחֵיהֶם עַל־הַבָּמָה
58 אֲשֶׁר הֵקִימוּ נֹכַח מִזְבַּח יְיָ׃ וְהַנָּשִׁים אֲשֶׁר מָלוּ אֶת־
59 בְּנֵיהֶן הוּמְתוּ עַל־פִּי הַמֶּלֶךְ׃ אֶת־הָעוֹלְלִים תָּלוּ בְּצַוָּארָם
וְאֶת־הַמָּלִים אֹתָם הָרְגוּ בֶחָרֶב וַיָּבֹזּוּ אֶת־בָּתֵּיהֶם׃

וְרַבִּים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל דָּבְקוּ בְּתוֹרַת יְיָ וַיִּשָּׁמְרוּ מֵאֱכֹל 60
כָּל־דְּבַר־טָמֵא וַיִּבְחֲרוּ אֶת־הַמָּוֶת מִשַּׁקֵּץ אֶת־נַפְשׁוֹתָם 61
וּמֵחַלֵּל אֶת־בְּרִית יְיָ וַיָּמוּתוּ׃ וַיְהִי קֶצֶף גָּדוֹל עַל־כָּל־ 62
יִשְׂרָאֵל׃

2.

בַּיָּמִים הָהֵם הָיָה כֹּהֵן בְּיִשְׂרָאֵל וּשְׁמוֹ מַתִּתְיָהוּ בֶּן־ 1
יוֹחָנָן בֶּן־שִׁמְעוֹן מִבְּנֵי יְהוֹיָרִיב בִּירוּשָׁלַיִם וְהוּא יֹשֵׁב
בְּהַר מוֹדָעִית׃ וַיִּהְיוּ־לוֹ חֲמִשָּׁה בָנִים וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם׃ 2
יוֹחָנָן הַקַּדִּישִׁי שִׁמְעוֹן הַתַּסִּי וִיהוּדָה הַמַּקַּבִּי׃ אֶלְעָזָר 3 .4
הַחוֹרָנִי וְיוֹנָתָן הַחַפְסִי׃ וַיַּרְא מַתִּתְיָהוּ אֶת־הַתּוֹעֵבוֹת 5
אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַיִם וַיְקוֹנֵן וַיֹּאמַר׃ אוֹי לִי כִּי־ 6
נוֹלַדְתִּי לַחֲזוֹת אֶת־שֶׁבֶר עַמִּי וְקִרְיָה הַקְּדֹשָׁה בִּידֵי
בְנֵי־נֵכָר׃ מִקְדַּשׁ אֱלוֹהַּ בְּכַף זָרִים וְהֵיכָלוֹ לְזָרָא כְּאִישׁ 7
חֵרֶם׃ כֹּל מַחֲמוּדָיו נֶהֱלָכוּ עוֹלְלִים בַּחוּצוֹת נֶחְנָקוּ 8
וּמִבְחַר בַּחוּרִים לַטֶּבַח הוּבָלוּ׃ צְבִי תִפְאַרְתֵּנוּ לְחֶבֶל 9
שׁוֹסִים וּרְכוּשֵׁנוּ שְׁלַל גּוֹיִם׃ חָלְפָה כָּלְתָה כָּל־הֲדָרָהּ 10
שָׂרָתִי בַּמְּדִינוֹת נֶהְפְּכָה לְשִׁפְחָה׃ מִקְדַּשׁ יְיָ לְשַׁמָּה 11
וְתִפְאַרְתֵּנוּ לִמְשִׁסָּה שָׁדוּד וְשָׁמֵם בְּכַף עַם־לוֹעֵז׃ וְעַתָּה 12
אֵיכָכָה־לֹּא־אָקֻץ בְּחַיָּי׃ וַיִּקְרְעוּ מַתִּתְיָהוּ וּבָנָיו אֶת־ 13
בִּגְדֵיהֶם וַיִּלְבְּשׁוּ שָׂק וַיִּתְאַבְּלוּ מְאֹד׃

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר בָּאוּ פְּקִידֵי הַמֶּלֶךְ עִיר מוֹדָעִית לְהַעֲבִיר 14
אֶת־הָעָם מִתּוֹרַת יְיָ לַעֲבוֹדַת הָאֱלִילִים וְלִזְבֹּחַ לָהֶם
זְבָחִים׃ וַיִּלָּווּ אֲלֵיהֶם רַבִּים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמַתִּתְיָהוּ 15
וּבָנָיו הִתְחַזָּקוּ׃ וַיֹּאמְרוּ שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ אֶל־מַתִּתְיָהוּ לֵאמֹר׃ 16
הֵן אִישׁ נָגִיד וְנִכְבָּד אַתָּה בְּקֶרֶב עַמֶּךָ וּמִסְפַּר בָּנֶיךָ 17
רַבִּים וְגַם רַבָּה מִשְׁפַּחְתֶּךָ לָכֵן קְרַב־נָא אַתָּה רִאשֹׁנָה
לעשות

לַעֲשׂוֹת אֶת־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ בְּכָל־מְדִינוֹת
18 מַלְכוּתוֹ וְגַם כָּל־אַנְשֵׁי יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם׃ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ
תִּמְצְאוּ חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְיִתֵּן לָכֶם זָהָב וָכֶסֶף וּמַתָּנוֹת
20.19 יְקָרוֹת׃ וַיִּשָּׂא מַתִּתְיָהוּ אֶת־קוֹלוֹ וַיֹּאמַר׃ אִם אָמְנָם
יָסוּרוּ כָּל־עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ גּוֹי גּוֹי מֵאֱלֹהָיו וְיִשְׁמְעוּן לְקוֹלוֹ
21 לְהָמִיר אֶת־חֻקּוֹת אֲבוֹתֵיהֶם׃ לֹא־כֵן אָנֹכִי וּמִשְׁפַּחְתִּי
כִּי לֹא־נָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאל מֵאַחֲרֵי חֻקּוֹת אֲבוֹתֵינוּ׃
22 חָלִילָה־לָנוּ לָשׁוּב מִמִּצְוֹת יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּלְהָפֵר בְּרִיתוֹ
23 אִתָּנוּ׃ לָכֵן אֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ לֹא־נַעֲשֶׂה וְאֶת־חֻקּוֹתֵינוּ
לֹא־נָמִיר בְּחֻקּוֹת הַמֶּלֶךְ׃

24 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיִּגַּשׁ אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעֵינֵי
כָּל־הַנִּצָּבִים אֶל־הַבָּמָה אֲשֶׁר בְּמוֹדָעִית לִזְבֹּחַ זֶבַח
25 כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּרְא מַתִּתְיָהוּ וַיֵּחַם לְבָבוֹ וַתִּבְעַר
26 קִנְאָתוֹ עַל־תּוֹרַת אֱלֹהָיו׃ וַיָּרָץ בַּחֲמָתוֹ אֶל־הָאִישׁ
וַיְמִיתֵהוּ אֵצֶל הַבָּמָה וְגַם אֶת־הַפָּקִיד הֵמִית וַיִּתֹּץ אֶת־
27 הַבָּמָה׃ וַיְקַנֵּא לְתוֹרַת אֱלֹהָיו כַּאֲשֶׁר עָשָׂה פִּינְחָס לְזִמְרִי
28 בֶּן־סָלוּא׃ וַיָּרָץ אַחֲרֵי־כֵן בְּתוֹךְ הָעִיר וַיִּקְרָא בְּקוֹל
גָּדוֹל וַיֹּאמֶר מִי הָאִישׁ הֶחָרֵד לְתוֹרַת אֱלֹהָיו וּמַחֲזִיק
29 בִּבְרִיתוֹ יָבֹא אַחֲרָי׃ וַיִּבְרַח הוּא וּבָנָיו אֶל־הָרֵי הַמִּדְבָּר
30 וַיַּעַזְבוּ כָּל־אֲשֶׁר־לָהֶם בְּתוֹךְ הָעִיר׃ וְכָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
נָגְעָה תּוֹרַת יְיָ בִּלְבָבָם הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַיָּנוּסוּ הַמִּדְבָּרָה׃
31 וַיֵּשְׁבוּ־שָׁם הֵם וּנְשֵׁיהֶם וְטַפָּם וּמִקְנֵיהֶם כִּי־גָבַר הַקֶּצֶף
מְאֹד מְאֹד׃

32 וַיִּשְׁמְעוּ אַנְשֵׁי הַמֶּלֶךְ בְּעִיר־דָּוִד אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם כִּי
רַבִּים הִכְבִּירוּ אֶת־לְבָבָם לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת־מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ׃
33 וְכִי גַם־עָזְבוּ אֶת־הֶעָרִים לְהִסְתַּתֵּר בַּמִּדְבָּר וְנִקְבְּצוּ
אליהם

אֲלֵיהֶם עַם רָב׃ וַיָּקוּמוּ פִּתְאֹם לְהִתְגּוֹלֵל עֲלֵיהֶם בְּיוֹם 34
הַשַּׁבָּת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם׃ עַד־אָנָה מֵאַנְתֶּם לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל 35
הַמֶּלֶךְ׃ קוּמוּ־נָא וּצְאוּ מִזֶּה וַעֲשׂוּ אֶת־מִצְוֹתָיו וִישַׁבְתֶּם
בֶּטַח׃ וַיַּעֲנוּ וַיֹּאמְרוּ לֹא־נֵצֵא כִּי אֶת־דְּבַר הַמֶּלֶךְ׃ לֹא 36
נַעֲשֶׂה וְאֶת־הַשַּׁבָּת לֹא נְחַלֵּל׃ וַיִּגְּשׁוּ אֶל־הַמְּעָרָה וַיַּעַרְכוּ 37
כְּלֵי־מִלְחָמָה לִקְרָאתָהּ׃ וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ לֹא 38
הֵרִימוּ אֶת־יְדֵיהֶם לִירוֹת אֶבֶן אוֹ לְסַכֵּר אֶת־פִּיהָ׃
וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם נָמוּתָה הַפַּעַם בְּנִקָּיוֹן כַּפֵּנוּ וְהַשָּׁמַיִם 39
וְהָאָרֶץ עֵדִים בָּנוּ כִּי בְזָדוֹן תַּהַרְגוּנוּ׃ וַיִּפְּלוּ עֲלֵיהֶם 40
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וַיַּהַרְגוּ כֹּל אֲשֶׁר בַּמְּעָרָה וַיָּמוּתוּ הֵם
וּנְשֵׁיהֶם וְטַפָּם וּמִקְנֵיהֶם׃ וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים כְּאֶלֶף נָפֶשׁ׃ 41
וּמַתִּתְיָהוּ וְרֵעָיו שָׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר וַתֵּצַר לָהֶם מְאֹד׃ 42
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אִם עָשֹׂה נַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ 43
אַחֵינוּ לְבִלְתִּי הִתְיַצֵּב לִפְנֵי הַגּוֹיִם בְּעַד נַפְשֵׁנוּ וְתוֹרָתֵנוּ
עוֹד מְעַט וְהִשְׁמִידוּנוּ׃ וַיִּוָּעֲצוּ כֻלָּם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר 44
אִם הִלָּחֵם יִלָּחֲמוּ אוֹיְבֵינוּ בָּנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְיָצָאנוּ
לִקְרָאתָם וְעָמַדְנוּ עַל־נַפְשֵׁנוּ וְלֹא נָמוּת כְּמוֹת אַחֵינוּ
בַּמְּעָרוֹת׃ וַיִּתְקַבְּצוּ אֲלֵיהֶם רַבִּים מֵחֲסִידֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל 45
אֲשֶׁר יִרְאַת יְיָ בִּלְבָבָם וְכֹל הַמְמַלְּטִים אֶת־נַפְשָׁם מִפְּנֵי
עוֹכְרֵיהֶם וַיִּתְחַזְּקוּ־בָם׃ וַיְהִי כִּי עָתְקוּ וְגַם גָּבְרוּ חָיִל 46
וַיַּכּוּ בְּאַפָּם וּבַחֲמָתָם כָּל־הַפֹּשְׁעִים בְּיִשְׂרָאֵל וְהַנִּמְלָטִים
נָסוּ אֶל־הַגּוֹיִם׃ וּמַתִּתְיָהוּ וְרֵעָיו עָבְרוּ בְּכָל־גְּבוּלֵי 47
יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּצוּ אֶת־הַבָּמוֹת וַיָּמוּלוּ אֶת־הַיְלָדִים אֲשֶׁר
לֹא־נִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתָם׃ וַתִּצְלַח הַמְּלָאכָה בְיָדָם וַיִּרְדְּפוּ 48
בְּיַד־רָמָה אַחֲרֵי רֹדְפֵיהֶם׃ וַיַּצִּילוּ אֶת־תּוֹרַת יְיָ מִיַּד 49
הַגּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם וְלֹא נְתָנוּם עוֹד הָרִים אֶת־קַרְנָם׃

ויהי

50 וַיְהִי כִּי־זָקֵן מַתִּתְיָהוּ וְקָרְבוּ יָמָיו לָמוּת וַיִּקְרָא אֶל־
51 בָּנָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם׃ הִנֵּה עֵת־גַּאֲוָה וּזְוָעָה עֵת־צָרָה
52 וְתוֹכֵחָה לְיִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן קוּמוּ בָּנַי וְקַנְּאוּ לְתוֹרַת אֱלֹהֵינוּ
53 שִׂימוּ נַפְשְׁכֶם בְּכַפֵּיכֶם עַל בְּרִית אֱלֹהֵינוּ׃ זִכְרוּ אֶת־
הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ בִּימֵי־קֶדֶם וְהָיוּ לָכֶם לְשֵׁם
54 וּלְתִפְאֶרֶת לְדֹרוֹת עוֹלָם׃ אַבְרָהָם אָבִינוּ נִסָּה בְמַסָּה
55 וְהֶאֱמִין בַּיְיָ וַתֵּחָשֵׁב־לוֹ לִצְדָקָה׃ יוֹסֵף שָׁמַר אֶת־
56 מִשְׁמֶרֶת יְיָ בְּעֵת צָרָתוֹ וַיְהִי לְאָדוֹן בְּמִצְרָיִם׃ פִּינְחָס
57 אָבִינוּ קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַתְּהִי־לוֹ בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם׃ יְהוֹשֻׁעַ
58 מִלֵּא אַחֲרֵי יְיָ וַיְהִי לְרֹאשׁ וּלְנָגִיד עַל־יִשְׂרָאֵל׃ כָּלֵב
59 עָנָה עֵדוּת אֱמֶת בִּקְהַל־עָם וַתְּהִי־לוֹ נַחֲלַת סְגֻלָּה׃ דָּוִד
הָלַךְ בְּדֶרֶךְ תָּמִים וַתְּהִי־לוֹ הַמְּלוּכָה לִירוּשַּׁת עוֹלָם׃
61.60 אֵלִיָּהוּ קִנֵּא לֵאלֹהָיו וַיַּעַל הַשָּׁמָיְמָה׃ חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל
62 וַעֲזַרְיָה בָּטְחוּ בַיְיָ וַיִּנָּצְלוּ מִתּוֹךְ כִּבְשַׁן הָאֵשׁ׃ וְגַם דָּנִיֵּאל
63 בְּתֻמַּת לְבָבוֹ נִצַּל מִגּוֹב הָאֲרָיוֹת׃ לָכֵן אִם תָּבִינוּ שְׁנוֹת
דּוֹר וָדוֹר וִידַעְתֶּם כִּי כָל־הַבּוֹטֵחַ בַּיְיָ יְסוֹבְבֶנְהוּ חָסֶד׃
64 וְעַתָּה אַל־תָּגוּרוּ מִפְּנֵי כַעַס הָרָשָׁע כִּי כָל־כְּבוֹדוֹ כָּעָשׁ
65 וְכַדּוֹמֶן עַל־פְּנֵי־הַשָּׂדֶה׃ הַיּוֹם יַעֲלֶה וְיִשְׂגֶּה וּמָחָר אֵינֶנּוּ
66 וְכִי יָשׁוּב אֶל־עֲפָרוֹ אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנוֹתָיו׃ לָכֵן הִתְאוֹשְׁשׁוּ
בָּנַי וְחִזְקוּ לְבַבְכֶם בְּתוֹרַת יְיָ וְיָרֵם אֱלֹהִים קַרְנְכֶם׃
67 שִׁמְעוּ לְקוֹל שִׁמְעוֹן אֲחִיכֶם כִּי אִישׁ חָכָם וְנָבוֹן הוּא
68 וִיהִי לָכֶם לְאָב׃ יְהוּדָה הַמַּקַּבִּי אִישׁ גִּבּוֹר וּבֶן־חַיִל
69 מִנְּעוּרָיו הוּא יִהְיֶה לָכֶם לָרֹאשׁ בַּמִּלְחָמָה׃ וְעַתָּה אִסְפוּ
לָכֶם כָּל־הַדְּבֵקִים בְּתוֹרַת יְיָ לִנְקֹם אֶת־נִקְמַת עַמֵּנוּ
70 בְּצָרֵיכֶם׃ הָשִׁיבוּ לָהֶם כְּפָעֳלָם וְשִׁמְרוּ אֶת־מִצְוֹת יְיָ
72.71 בְּכָל־לְבַבְכֶם׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם וַיֵּאָסֶף אֶל־אֲבוֹתָיו׃ וַיָּמָת
בשנת

בִּשְׁנַת מֵאָה וְאַרְבָּעִים וָשֵׁשׁ וַיִּקְבְּרוּ בָנָיו אֹתוֹ אֶל־קֶבֶר
אֲבוֹתָיו בְּעִיר מוֹדָעִית׃ וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל 73
וַיַּעֲשׂוּ אֵבֶל כָּבֵד מְאֹד׃

3.

וַיָּקָם יְהוּדָה הַמַּקַּבִּי תַּחַת מַתִּתְיָהוּ אָבִיו׃ וְכָל־אֶחָיו 2. 1
וְכָל־הַהֹלְכִים אַחֲרֵי אָבִיו בָּאוּ לְעֶזְרָתוֹ וַיִּסְעוּ בְּיַד־רָמָה
לְהִלָּחֵם בְּאוֹיְבֵיהֶם׃ וַיְהִי כִּי־שִׁנֵּס כַּגֶּבֶר חֲלָצָיו וַיָּסֶךְ 3
עַל־עַמּוֹ בְּחַרְבּוֹ וּבְקַשְׁתּוֹ וַיִּנְחַל כָּבוֹד וּגְדֻלָּה לְיַעֲקֹב׃
מָהִיר בִּמְלַאכְתּוֹ כְּלַיִשׁ בַּיַּעַר וְדִמְיוֹנוֹ כְּאַרְיֵה שֹׁאֵג 4
לַטָּרֶף׃ רָדַף בְּזַעַם אֶת־זוֹעֲמֵי עַמּוֹ וְאֵשׁ נִשְּׁקוֹ נִשְׂקָה 5
בְּעֹכְרֵימוֹ׃ פָּחֲדוּ וְרָגְזוּ הַזֵּדִים מִפַּחְדּוֹ וּפֹעֲלֵי עַוְלָה יַחְדָּו 6
נֶאֱלָחוּ כִּי תְשׁוּעַת עַמּוֹ צָלְחָה בִימִינוֹ׃ מַלְכֵי לְאֻמִּים 7
שָׁמְעוּ וַיִּרְגָּזוּן וְיַעֲקֹב שָׂמַח וְעָלַז בְּמַעֲשָׂיו עַל־כֵּן זִכְרוֹ
לִבְרָכָה עַד־עוֹלָם׃

וַיַּעֲבֹר בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה וַיַּכְרֵת כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ וַיָּסֶר 8
חֲרוֹן־אַף יְיָ מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַיִּגְדַּל שְׁמוֹ בְּקֶרֶב הָאָרֶץ וְכָל־ 9
עָשׁוּק וְרָצוּץ נִקְבְּצוּ אֵלָיו׃

וְאַפֹּלוֹנִיּוֹס הִזְעִיק עַם־רַב וְעָצוּם מִן־הַגּוֹיִם וּמֵאַנְשֵׁי 10
שֹׁמְרוֹן לָצֵאת בַּחֶרֶב לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁמַע יְהוּדָה 11
וַיִּסַּע לִקְרָאתוֹ וַיַּכֵּהוּ וַיְמִיתֵהוּ וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים
וְהַשְּׂרִידִים בָּרְחוּ לְנַפְשָׁם׃ וַיִּשְׁלֹל אֶת־שְׁלָלָם וַיַּחְגֹּר 12
אֶת־חֶרֶב אַפֹּלוֹנִיּוֹס וַתְּהִי־לוֹ לְחֶרֶב נְקָמַת כָּל־הַיָּמִים׃

Syria
וַיִּשְׁמַע סֵירוֹן שַׂר־צְבָא אֲרָם כִּי נֶאֶסְפוּ כָּל־יִרְאֵי יְיָ 13
אֶל־יְהוּדָה וְכִי נִקְבְּצוּ אֵלָיו עַם רַב לַמִּלְחָמָה וַיֹּאמַר׃
אֶכָּבְדָה בִיהוּדָה וּבְעַמּוֹ וּבְכָל־בּוֹזֵי דְּבַר הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת 14
לִי

15 לִי שֵׁם בָּאָרֶץ׃ וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ וְחֵיל כָּבֵד מִן־הַגּוֹיִם
עָלוּ אִתּוֹ לְהִנָּקֵם בְּיִשְׂרָאֵל וַיָּבֹא עַד מַעֲלֵה בֵית־חוֹרֹן׃
17.16 וִיהוּדָה יָצָא אַךְ בִּמְתֵי מְעָט לִקְרָאתָם׃ וַיְהִי בִּרְאֹתָם
אֶת־מַחֲנֵה הָאוֹיְבִים וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה אֲנַחְנוּ יֹצְאִים בִּמְתֵי
מְעָט וְנַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה מִבְּלִי־אֹכֶל וְאֵיךְ נַעֲמֹד לִפְנֵי הַחַיִל
18 הַנּוֹרָא הַזֶּה׃ וַיַּעַן יְהוּדָה וַיֹּאמֶר הֲיַד יְיָ תִּקְצַר לָתֵת
רַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וְאִם יֵשׁ מַעְצָר לוֹ לְהוֹשִׁיעַ בְּרַב
20.19 אוֹ־בִמְעָט׃ הֵן לַייָ הַתְּשׁוּעָה וְרֹב חַיִל לֹא יְמַלֵּט׃ הֵם
בֹּטְחִים עַל־הֲמוֹנָם וְעַל־רֹב חֵילָם לְהַשְׁמִידֵנוּ עִם נָשֵׁינוּ
21 וְטַפֵּנוּ וְלָבֹז אֶת־שְׁלָלֵנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ נַעֲמֹד עַל־נַפְשֵׁנוּ
22 לְהִלָּחֵם בְּעַד חַיֵּינוּ וְתוֹרָתֵנוּ׃ לָכֵן אַל־תִּירְאוּן וְאַל־
23 תַּעַרְצוּן מִפְּנֵיהֶם כִּי הַשְׁמֵד יַשְׁמִידֵם יְיָ לְעֵינֵינוּ׃ וַיְהִי
כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיִּפֹּל בְּחֶתֶף עֲלֵיהֶם בְּטֶרֶם יָדְעוּ בְּבֹאוֹ
24 וַיַּךְ אֶת־סֵירוֹן וְאֶת־עַמּוֹ לְפִי־חָרֶב׃ וַיִּרְדְּפֵם מִמּוֹרַד
בֵּית־חוֹרוֹן עַד־הָעֲרָבָה וַיִּפְּלוּ מֵהֶם שְׁמוֹנֶה מֵאוֹת אִישׁ
25 וְהַנִּשְׁאָרִים נָסוּ אֶל־אֶרֶץ הַפְּלִשְׁתִּים וַתִּפֹּל פַּחַד יְהוּדָה
וְאֶחָיו עַל־כָּל־הָעַמִּים מִסָּבִיב וַיְסַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־מַעֲשֵׂי
יְהוּדָה הַגְּדוֹלִים וַיַּגִּיעוּ עַד־אָזְנֵי הַמֶּלֶךְ׃
26 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אַנְטִיוֹכוּס אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּבְעַר
כָּאֵשׁ חֲמָתוֹ וַיִּשְׁלַח בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתוֹ וַיַּזְעֵק חַיִל
27 גָּדוֹל וְעָצוּם מְאֹד׃ וַיִּפְתַּח אֶת־אוֹצָרוֹ וַיִּתֵּן לְכָל־צְבָאוֹ
28 שְׂכַר שָׁנָה תְמִימָה וַיְצַוֵּם לִהְיוֹת נְכוֹנִים יוֹם יוֹם׃ וַיַּרְא
כִּי לֹא־מָצְאָה יָדוֹ דֵּי־כֶסֶף וְכִי מְעָטוּ תְרוּמוֹת הָעָם יַעַן
כִּי פָרוּעַ הוּא עַל־דְּבַר הַשַּׁעֲרוּרִיָּה אֲשֶׁר עָשָׂה בְּקִרְבּוֹ
29 כְּנֶגֶד דָּתֵי הָאָרֶץ הַקַּדְמוֹנִיּוֹת׃ וַיִּירָא פֶּן־תִּכְבַּד עָלָיו
הָעֲבֹדָה מִמַּשָּׂא כְּפַעַם בְּפַעַם יַעַן כִּי פִּזֵּר שָׂכָר וּמַתָּן
מִכָּל־

מִכָּל־הַמְּלָכִים לְפָנָיו וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ׃ וַיִּוָּעֵץ לָלֶכֶת 30
אֶל־אֶרֶץ פָּרַס לְהָרִים אֶת־הַתְּרוּמוֹת לְמַעַן הַרְבּוֹת־לוֹ
כָּסֶף׃ וַיַּשְׁאֵר אַחֲרָיו אִישׁ מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וּשְׁמוֹ לִיזִיַאשׁ 31
וַיָּשֶׂם אֹתוֹ לְפָקִיד עַל־כָּל־הָאָרֶץ מִנְּהַר פְּרָת וְעַד־קְצֵה
אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְאֶת־בְּנוֹ אַנְטִיוֹכוּס הִפְקִיד עַל־יָדוֹ לְגַדְּלוֹ 32
וּלְחַנְּכוֹ עַד־שׁוּבוֹ מֵאֶרֶץ נָכְרִיָּה׃ וַיְחַלֶּק־לוֹ אֶת־מֶחֱצַת 33
הַחַיִל וְאֶת־מֶחֱצַת הַשֶּׁנְהַבִּים וַיְצַוֵּהוּ עַל־כָּל־אוֹרוֹתָיו
וְעַל־כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם׃ לִשְׁלֹחַ אַנְשֵׁי צָבָא 34
לִקְרָאתָם וּלְהַשְׁמִיד וּלְהַכְרִית אֶת־שְׁאֵרִית יְהוּדָה
וִירוּשָׁלַיִם וְלִמְחוֹת זִכְרָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ וַיְצַו לְהוֹשִׁיב 35
גּוֹיִם בְּקִרְבָּהּ וּלְחַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ בַּגּוֹרָל לְכֹל בְּנֵי־נֵכָר׃
וַיְהִי בִּשְׁנַת שֶׁבַע וְאַרְבָּעִים וּמֵאָה וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־ 36
מֶחֱצַת כָּל־חֵילוֹ וַיִּסַּע מֵאַנְטוֹכִיָא הַבִּירָה וַיַּעֲבֹר אֶת־
נְהַר פְּרָת לַעֲלוֹת אֶל־הָאֲרָצוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת׃

וַיִּבְחַר־לוֹ לִיזִיַאשׁ מִנִּכְבַּדֵּי הָאָרֶץ וּמִקְּרוֹבֵי הַמֶּלֶךְ 37
אֶת־תַּלְמַי בֶּן־דּוֹרִימוֹן וְאֵת נִקָּנֹר וְאֵת גֹּרְגִיַאשׁ׃ וַיְחַלֵּק 38
לָהֶם אַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וְשִׁבְעַת אֲלָפִים פָּרָשִׁים
וַיְשַׁלְּחֵם אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה לְשַׁחֲתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ׃
וַיְהִי בְּנָסְעָם עִם כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה וַיַּחֲנוּ רִאשׁוֹנָה בָּעֲרָבָה 39
אֲשֶׁר עַל־יַד אַמָּה׃ וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְסוֹחֲרֵי הָאָרֶץ מִסָּבִיב 40
וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמַּחֲנֶה וְכֶסֶף רַב בְּיָדָם לִקְנוֹת אֶת־שְׁבוּיֵי
הָעִבְרִים לַעֲבָדִים וַיִּלָּווּ אֲלֵיהֶם עַם רַב מֵאֱדֹם וּמִגּוֹיֵי
הָאָרֶץ מִסָּבִיב׃ וַיַּרְא יְהוּדָה וְאֶחָיו כִּי הַקֶּצֶף הָיָה הוֹלֵךְ 41
וְגָדֵל וְכִי קָרַב הַצָּר אֶל־קְצֵה גְּבוּלֵי הָאָרֶץ וְגַם שָׁמְעוּ
אֶת־דְּבַר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר אָמַר לְהַכְרִיתָם מִגּוֹי׃ וַיֹּאמְרוּ 42
אִישׁ אֶל־אָחִיו הָבָה נַעֲמֹד בְּפֶרֶץ עַמֵּנוּ וְנִלָּחֲמָה בְּעַד
נַפְשֵׁנוּ

43 נַפְשֵׁנוּ וּמִקְדָּשֵׁנוּ׃ וַיִּקָּהֵל קָהָל גָּדוֹל וַיֵּחָלְצוּ לַמִּלְחָמָה
וַיִּתְחַנְּנוּ אֶל־יְיָ לָתֵת לָהֶם יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים׃
44 וְהָעִיר יְרוּשָׁלַיִם הָיְתָה שְׁמָמָה מֵאֵין יֹשֵׁב אֵין יֹצֵא
45 וְאֵין בָּא מִכָּל־בָּנֶיהָ וּמִקְדַּשׁ יְיָ מְחֻלָּל׃ הַמְּצוּדָה הָיְתָה
לְמֹשַׁב זָרִים וְכָל־כָּבוֹד גָּלָה מִיַּעֲקֹב קוֹל חָלִיל וְכִנּוֹר
46 לֹא־נִשְׁמַע בְּכָל־הָאָרֶץ׃ וַיִּתְקַבֵּץ הָעָם בְּמִצְפָּה מוּל
יְרוּשָׁלָיִם כִּי מִצְפָּה לְפָנִים מְקוֹם תְּפִלָּה לְיִשְׂרָאֵל׃
47 וַיָּצוּמוּ בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂק וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם
48 וַיִּקְרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם׃ וַיִּפְרְשׂוּ אֶת־סִפְרֵי תוֹרַת יְיָ אֲשֶׁר
חִפְּשׂוּ אֹתָם הַגּוֹיִם לְהַתְווֹת־בָּם אֶת־פְּסִילֵי גִלּוּלֵיהֶם וְגַם
49 אֶת־פַּאֲרֵי הַכְּהֻנָּה הֵבִיאוּ שָׁמָּה׃ וְאֵת הַמַּעְשְׂרוֹת וְאֵת
הַבִּכּוּרִים וְאֵת הַנְּזִירִים אֲשֶׁר מִלְאוּ אֶת־יְמֵי נִזְרָם׃
50 וַיִּצְעֲקוּ בְקוֹל בֶּכִי אֶל־יְיָ אֱלֹהִים וַיֹּאמְרוּ אֲהָהּ אָנָה
51 נַפְלִיט אֶת־אֵלֶּה הַיּוֹם׃ הֵן מִקְדָּשְׁךָ לְטֻמְאָה וְכֹהֲנֶיךָ
52 נִרְדְּפוּ וַיִּלְבְּשׁוּ בּוֹשֶׁת׃ כָּל־הָעַמִּים כֻּלָּם קָמוּ עָלֵינוּ
53 לְכַלֹּתֵנוּ וְלֹא נִכְחַד מִמְּךָ אֶת־אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת׃
אֵיכָכָה נַעֲמֹד לִפְנֵיהֶם אִם לֹא תוֹשִׁיעֵנוּ יְמִינֶךָ׃
54 וַיֵּצְאוּ יְהוּדָה וַיִּתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיָּרִיעוּ תְרוּעָה וַיִּתֵּן
רָאשִׁים עַל־הָעָם שָׂרֵי מֵאוֹת וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי
55 עֲשָׂרוֹת׃ וַיַּעֲבֵר קוֹל בַּמַּחֲנֶה לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר
בָּנָה בַיִת חָדָשׁ וְלֹא חֲנָכוֹ אוֹ אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ אוֹ
נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר יֵרַךְ לְבָבוֹ יֵלֵךְ
56 וְיָשׁוּב לְבֵיתוֹ כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְיָ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן נָסְעוּ
27 וַיִּטּוּ אֶת־אָהֳלֵיהֶם מִנֶּגֶד לְאַמָּה׃ וַיְדַבֵּר יְהוּדָה אֶל־
58 הָעָם לֵאמֹר׃ הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר וִהְיוּ לִבְנֵי־חַיִל לְהִלָּחֵם
בְּאוֹיְבֵיכֶם אֲשֶׁר הִתְקַבְּצוּ לְהַכְרִיתֵנוּ וּלְאַבֵּד אֶת־
מקדשנו:

מִקְדָּשֵׁנוּ׃ כִּי טוֹב לָנוּ לָמוּת בַּמִּלְחָמָה מֵרְאֹת בָּרָע 59
אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת־עַמֵּנוּ וְאֶת־מִקְדָּשֵׁנוּ׃ וַיְיָ אֱלֹהִים אֶת־ 60
הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה׃

4.

וַיָּקָם גֹּרְגִיַאשׁ לָיְלָה וַיִּבְחַר חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ 1
רַגְלִי וְאֶלֶף פָּרָשׁ׃ וַיִּקְרְבוּ בַּשֶּׁלִי אֶל־מַחֲנֵה הַיְּהוּדִים 2
לְהִתְנַפֵּל פִּתְאֹם עֲלֵיהֶם וְאַנְשֵׁי הַמְּצוּדָה הָיוּ לָהֶם
לְעֵינָיִם׃ וַיִּשְׁמַע יְהוּדָה וַיָּקָם עִם־אַנְשֵׁי צְבָאוֹ לָרֶדֶת 3
אֶל־מַחֲנֵה הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּאַמָּה וּלְהַכּוֹתָם בְּעוֹדָם נְטוּשִׁים
עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב גֹּרְגִיַאשׁ לָבֹא אֶל־ 4
מַחֲנֵה יְהוּדָה וַיַּרְא כִּי אֵין אִישׁ וַיִּשְׁתָּאֶה וַיֹּאמַר אַךְ
נָסִים הֵם לְפָנֵינוּ וַיִּסַּע אַחֲרֵיהֶם הָהָרָה׃ וּכְמוֹ הַשַּׁחַר 5
עָלָה וְהִנֵּה יְהוּדָה בָּעֲרָבָה וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר
עִמּוֹ וְשִׁרְיוֹנוֹת וַחֲרָבוֹת לֹא־הָיוּ־לָהֶם עוֹד דֵּי־מַחְסוֹרָם׃
וַיְהִי בִּרְאֹתָם אֶת־מַחֲנֵה הָאוֹיְבִים כִּי־עָצוּם הוּא וְאִישׁ 6
אִישׁ לָבוּשׁ שִׁרְיוֹן קַשְׂקַשִּׂים וְגַם פָּרָשִׁים לָהֶם כֻּלָּם
מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה וַיִּירָאוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֲלֵיהֶם אַל־ 7
תִּירְאוּ מִפְּנֵי הֲמוֹנָם וְאַל־תַּחְפְּזוּ מִפְּנֵי רַב־כֹּחָם׃ זִכְרוּ 8
אֶת־אֲבוֹתֵינוּ אֲשֶׁר הִצִּילָם יְיָ עַל יַם־סוּף בִּרְדֹף פַּרְעֹה
אַחֲרֵיהֶם בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃ קוּמוּ־נָא וְנִצְעַק אֶל־יְיָ 9
אֱלֹהֵינוּ לָתֵת־לָנוּ חֶסֶד וְרַחֲמִים וְיִזְכֹּר אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר
כָּרַת אֶת־אֲבוֹתֵינוּ וְיַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַחַיִל הַזֶּה לְעֵינֵינוּ׃
לְמַעַן יֵדְעוּ הָעַמִּים כֻּלָּם כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים הַפּוֹדֶה 10
אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־צָרוֹתָיו׃

וַיְהִי כִּי־רָאוּ הַגּוֹיִם אֶת־מַחֲנֵה הַיְּהוּדִים נֹסְעִים 11
לקראתם

לִקְרָאתָם וַיֵּצְאוּ גַם־הֵם מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּסְעוּ בְּמַעֲרָכָה
12 לִקְרָאתָם וְאַנְשֵׁי יְהוּדָה תֹּקְעִים בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וַיִּפְגְּעוּ
בְּאוֹיְבֵיהֶם וַיִּנָּגְפוּ לִפְנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיָּנוּסוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃
13 וַיְזַנְּבוּ אֶת־הַנֶּחֱשָׁלִים בָּהֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵיהֶם עַד־
חֶבְרוֹן וְעַד שְׂדֵה־אֱדוֹם מוּל־אַשְׁדּוֹד וְיַבְנֶה וַיִּפְּלוּ מֵהֶם
14 כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ׃ וַיְהִי כִּי־שָׁב יְהוּדָה מֵרְדֹף
15 אַחֲרֵיהֶם וַיְצַו אֶת־אֲנָשָׁיו לֵאמֹר׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־
תִּפְשְׁטוּ עַל־הַשָּׁלָל אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה כִּי לֹא־כָלְתָה עוֹד
16 הַמִּלְחָמָה׃ הִנֵּה גֹרְגִיַאשׁ וּגְדוּדָיו לְפָנֵינוּ עַל־הָהָר לָכֵן
עִמְדוּ עַל־נַפְשְׁכֶם בַּמַּעֲרָכָה וְאַחֲרֵי הַכּוֹתְכֶם אֹתָם
17 תִּפְשְׁטוּ עַל־הַשָּׁלָל וְאֵין מַחֲרִיד׃ עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר וְהִנֵּה
18 גְדוּד הָאוֹיֵב נִרְאָה בְרֹאשׁ הָהָר׃ וַיִּשָּׂא גֹרְגִיַאשׁ אֶת־
עֵינָיו וַיַּרְא כִּי נָסוּ אֲנָשָׁיו וְכִי הֶצַּתְ אֵשׁ בַּמַּחֲנֶה כִּי
19 הַקִּיטוֹר עָלָה הַשָּׁמַיְמָה וַיַּרְאֵהוּ אֶת־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה׃ וַיְהִי
בִּרְאֹתָם אֶת־יְהוּדָה וְחֵילוֹ עֲרוּכֵי מִלְחָמָה עֹמְדִים
בַּמַּעֲרָכָה וַיִּבָּהֲלוּ מְאֹד וַיִּפְנוּ עֹרֶף וַיָּנוּסוּ אֶל־אֶרֶץ
20 הַגּוֹיִם׃ וַיָּשָׁב יְהוּדָה וַאֲנָשָׁיו אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיָּעֲטוּ אֶל־
הַשָּׁלָל וַיָּבֹזּוּ זָהָב וָכֶסֶף וּבִגְדֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וּרְכוּשׁ
21 עַד־אֵין־מִסְפָּר׃ וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁבוּ אֶל־אַרְצָם וַיְהַלְלוּ
אֶת־יְיָ בְּשִׁירִים וַיְזַמְּרוּ הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם
22 חַסְדּוֹ׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה לְיִשְׂרָאֵל׃
23 וְהַגּוֹיִם מִן־יֶתֶר הַפְּלֵיטָה בָּאוּ אֶל־לִיזִיאַשׁ וַיְסַפְּרוּ־לוֹ
24 אֵת הַקֹּרוֹת אֹתָם׃ וַיִּשְׁמַע לִיזִיאַשׁ וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּתְעַלָּף
כִּי רָאָה כִּי־כָשַׁל כֹּחוֹ בְּיִשְׂרָאֵל וְכִי לֹא־נָפַל הַדָּבָר
כִּרְצוֹן הַמֶּלֶךְ׃

25 וַיְהִי לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה וַיָּשָׁב לִיזִיאַשׁ וַיַּקְהֵל שִׁשִּׁים
אלף

אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רֹכְבִים בְּסוּסִים לִכְבֹּשׁ
26 אֶת־יְרוּשָׁלָיִם׃ וַיַּעְתֵּק אֶת־מַחֲנֵהוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם וַיִּחַן
27 לִפְנֵי בֵית־צוּר׃ וַיֵּצֵא יְהוּדָה לִקְרָאתוֹ וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים
28 אִישׁ אִתּוֹ׃ וַיַּרְא אֶת־מַחֲנֵה הָאוֹיֵב כִּי כָבֵד הוּא מְאֹד
29 וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְיָ וַיֹּאמַר׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
וְגוֹאֲלוֹ אַתָּה הִכִּיתָ אֶת־בֶּן־הָעֲנָק בְּיַד דָּוִד עַבְדֶּךָ וְנָתַתָּ
30 אֶת־חֵיל הַגּוֹיִם בְּיַד יוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל וְנֹשֵׂא־כֵלָיו׃ תְּנָה
גַּם־עַתָּה אֶת־הַמַּחֲנֶה הַלָּזֶה בְּיַד עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְמַעַן
31 יֵבוֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ בְּרֹב־כֹּחָם וַהֲמוֹנָם׃ תֵּן מוֹרֶךְ בִּלְבָבָם
וְהַפֵּל עֲלֵיהֶם אֵימָה וָפַחַד שְׁלַח יָדְךָ בָּמוֹ לְהֻמָּם
32 וּלְאַבְּדָם׃ לְמַעַן יִפְּלוּ בְחֶרֶב אֹהֲבֶיךָ וְכָל יֹדְעֵי שְׁמֶךָ
יְזַמְּרוּ שִׁירֵי תְהִלָּתֶךָ׃

33 וַיִּתְגָּר־בָּם יְהוּדָה וַיִּנָּגֵף לִיזִיאַשׁ לְפָנָיו וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים
34 חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בַּמַּגֵּפָה הַהִיא׃ וַיַּרְא לִיזִיאַשׁ כִּי־
נָסוּ אֲנָשָׁיו וְהָעִבְרִים אַנְשֵׁי מָרֵי־נֶפֶשׁ הֵם וּנְכוֹנִים
לָמוּת וְלַחֲיוֹת כִּבְנֵי־חָיִל וַיָּשָׁב לְאַנְטוֹכְיָא לֶאֱסֹף עוֹד
חַיִל גָּדוֹל מִבָּרִאשׁוֹנָה וְלָצֵאת לִקְרַאת יְהוּדָה לַמִּלְחָמָה׃

36·35 וַיְדַבֵּר יְהוּדָה וְאֶחָיו אֶל־הָעָם לֵאמֹר׃ הֵן הָאוֹיֵב
נִגַּף לְפָנֵינוּ וְעַתָּה עָלֹה נַעֲלֶה וְטִהַרְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְיָ׃
38·37 וַיִּקָּהֲלוּ כָל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא וַיַּעֲלוּ יַחְדָּו עַל־הַר־צִיּוֹן׃ וַיְהִי
בִּרְאֹתָם אֶת־הַמִּקְדָּשׁ כִּי־שָׁמֵם וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ כִּי־חֻלָּל
וְהַדְּלָתוֹת שְׂרוּפוֹת בָּאֵשׁ וְהַלְּשָׁכוֹת נֶהֱרָסוֹת וְעֵשֶׂב
39 הַשָּׂדֶה צֹמֵחַ בְּכָל־גְּבוּלוֹ מִסָּבִיב׃ וַיִּקְרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם
40 וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם וַיִּתְאַבְּלוּ מְאֹד׃ וַיָּרִיעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת
תְּרוּעָה וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַתַּעַל שַׁוְעָתָם הַשָּׁמָיְמָה׃
41 וַיְצַו יְהוּדָה אֶת־גְּדוּד אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו לָצוּר עַל־הַמְּצוּדָה

עת

לִקְרָאתָם וַיֵּצְאוּ גַם־הֵם מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּסְעוּ בַּמַּעֲרָכָה
12 לִקְרָאתָם וְאַנְשֵׁי יְהוּדָה תֹּקְעִים בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וַיִּפְגְּעוּ
בְּאוֹיְבֵיהֶם וַיִּנָּגְפוּ לִפְנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיָּנוּסוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃
13 וַיְזַנְּבוּ אֶת־הַנֶּחֱשָׁלִים בָּהֶם וַיִּדְלְקוּ אַחֲרֵיהֶם עַד־
חֲצֵרוֹן וְעַד שְׂדֵה־אֱדוֹם מוּל־אַשְׁדּוֹד וְיַבְנֶה וַיִּפְּלוּ מֵהֶם
14 כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ׃ וַיְהִי כִּי־שָׁב יְהוּדָה מֵרְדֹף
15 אַחֲרֵיהֶם וַיְצַו אֶת־אֲנָשָׁיו לֵאמֹר׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־
תִּפְשְׁטוּ עַל־הַשָּׁלָל אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה כִּי לֹא־כָלְתָה עוֹד
16 הַמִּלְחָמָה׃ הִנֵּה גֹרְגִיאַשׁ וּגְדוּדָיו לְפָנֵינוּ עַל־הָהָר לָכֵן
עִמְדוּ עַל־נַפְשְׁכֶם בַּמַּעֲרָכָה וְאַחֲרֵי הַכּוֹתְכֶם אֹתָם
17 תִּפְשְׁטוּ עַל־הַשָּׁלָל וְאֵין מַחֲרִיד׃ עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר וְהִנֵּה
18 גְּדוּד הָאוֹיֵב נִרְאָה בְּרֹאשׁ הָהָר׃ וַיִּשָּׂא גֹרְגִיאַשׁ אֶת־
עֵינָיו וַיַּרְא כִּי נָסוּ אֲנָשָׁיו וְכִי הֻצַּת אֵשׁ בַּמַּחֲנֶה כִּי
19 הַקִּיטוֹר עָלָה הַשָּׁמַיְמָה וַיִּרְאֵהוּ אֶת־אֲשֶׁר נַעֲשָׂה׃ וַיְהִי
בִּרְאוֹתָם אֶת־יְהוּדָה וְחֵילוֹ עֲרוּכֵי מִלְחָמָה עֹמְדִים
בַּמַּעֲרָכָה וַיִּבָּהֲלוּ מְאֹד וַיִּפְנוּ עֹרֶף וַיָּנוּסוּ אֶל־אֶרֶץ
20 הַגּוֹיִם׃ וַיָּשָׁב יְהוּדָה וַאֲנָשָׁיו אֶל־הַמַּחֲנֶה וַיָּעֲטוּ אֶל־
הַשָּׁלָל וַיָּבֹזּוּ זָהָב וָכֶסֶף וּבִגְדֵי תְכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וּרְכוּשׁ
21 עַד־אֵין־מִסְפָּר׃ וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁבוּ אֶל־אַרְצָם וַיְהַלְלוּ
אֶת־יְיָ בְּשִׁירִים וַיְזַמְּרוּ הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם
22 חַסְדּוֹ׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַהוּא תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה לְיִשְׂרָאֵל׃
23 וְהַגּוֹיִם מִן־יֶתֶר הַפְּלֵיטָה בָּאוּ אֶל־לִיזִיאַשׁ וַיְסַפְּרוּ־לוֹ
24 אֵת הַקֹּרוֹת אֹתָם׃ וַיִּשְׁמַע לִיזִיאַשׁ וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וַיִּתְעַלָּף
כִּי רָאָה כִּי־כָשַׁל כֹּחוֹ בְּיִשְׂרָאֵל וְכִי לֹא־נָפַל הַדָּבָר
כִּרְצוֹן הַמֶּלֶךְ׃
25 וַיְהִי לִתְקוּפַת הַשָּׁנָה וַיָּשָׁב לִיזִיאַשׁ וַיַּקְהֵל שִׁשִּׁים
אלף

אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רֹכְבִים בְּסוּסִים לִכְבּשׁ
אֶת־יְרוּשָׁלָיִם׃ וַיַּעְתֵּק אֶת־מַחֲנֵהוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם וַיִּחַן 26
לִפְנֵי בֵית־צוּר׃ וַיֵּצֵא יְהוּדָה לִקְרָאתוֹ וַעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים 27
אִישׁ אִתּוֹ׃ וַיַּרְא אֶת־מַחֲנֵה הָאוֹיֵב כִּי כָבֵד הוּא מְאֹד 28
וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְיָ וַיֹּאמַר׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 29
וְגוֹאֲלוֹ אַתָּה הִכִּיתָ אֶת־בֶּן־הָעֲנָק בְּיַד דָּוִד עַבְדֶּךָ וְנָתַתָּ
אֶת־חֵיל הַגּוֹיִם בְּיַד יוֹנָתָן בֶּן־שָׁאוּל וְנֹשֵׂא־כֵלָיו׃ תְּנָה 30
גַם־עַתָּה אֶת־הַמַּחֲנֶה הַלָּזֶה בְּיַד עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְמַעַן
יֵבוֹשׁוּ וְיִכָּלְמוּ בְּרֹב־כֹּחָם וַהֲמוֹנָם׃ תֵּן מוֹרֶךְ בִּלְבָבָם 31
וְהַפֵּל עֲלֵיהֶם אֵימָה וָפַחַד שְׁלַח יָדְךָ בָּמוֹ לַהֲמָמָם
וּלְאַבְּדָם׃ לְמַעַן יִפְּלוּ בְּחֶרֶב אֹהֲבֶיךָ וְכָל יִרְאֵי שְׁמֶךָ 32
יְזַמְּרוּ שִׁירֵי תְהִלָּתֶךָ׃

וַיִּתְגָּר־בָּם יְהוּדָה וַיִּנָּגֵף לִיזִיאַשׁ לְפָנָיו וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים 33
חֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בַּמַּגֵּפָה הַהִיא׃ וַיַּרְא לִיזִיאַשׁ כִּי־ 34
נָסוּ אֲנָשָׁיו וְהָעִבְרִים אַנְשֵׁי מָרֵי־נֶפֶשׁ הֵם וּנְכוֹנִים
לָמוּת וְלַחֲיוֹת כִּבְנֵי־חָיִל וַיָּשָׁב לְאַנְטוֹכְיָא לֶאֱסֹף עוֹד
חַיִל גָּדוֹל מִבָּרִאשׁוֹנָה וְלָצֵאת לִקְרַאת יְהוּדָה לַמִּלְחָמָה׃

וַיְדַבֵּר יְהוּדָה וְאֶחָיו אֶל־הָעָם לֵאמֹר׃ הֵן הָאוֹיֵב 36·35
נִגַּף לְפָנֵינוּ וְעַתָּה עָלֹה נַעֲלֶה וְטִהַרְנוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְיָ׃
וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא וַיַּעֲלוּ יַחְדָּו עַל־הַר־צִיּוֹן׃ וַיְהִי 38·37
בִּרְאֹתָם אֶת־הַמִּקְדָּשׁ כִּי־שָׁמֵם וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ כִּי־חֻלָּל
וְהַדְּלָתוֹת שְׂרוּפוֹת בָּאֵשׁ וְהַלְּשָׁכוֹת נֶהֱרָסוֹת וְעֵשֶׂב
הַשָּׂדֶה צָמַח בְּכָל־גְּבוּלוֹ מִסָּבִיב׃ וַיִּקְרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם 39
וַיִּזְרְקוּ עָפָר עַל־רֹאשָׁם וַיִּתְאַבְּלוּ מְאֹד׃ וַיָּרִיעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת 40
תְּרוּעָה וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַתַּעַל שַׁוְעָתָם הַשָּׁמָיְמָה׃
וַיְצַו יְהוּדָה אֶת־גְּדוּד אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו לָצוּר עַל־הַמְּצוּדָה 41

42 עֵת טַהֲרָם אֶת־הַמִּקְדָּשׁ׃ וַיִּבְחַר מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר
לֹא־הִטַּמָּאוּ וַאֲשֶׁר לֹא־עָזְבוּ אֶת־בְּרִית אֱלֹהֵיהֶם וַיְצַוֵּם
לְטַהֵר אֶת־הַמִּקְדָּשׁ וּלְהַשְׁלִיךְ אֶת־הָאֲבָנִים אֲשֶׁר
43 נִטְמְאוּ אֶל־מָקוֹם טָמֵא׃ וַיִּרְאוּ אֶת־מִזְבַּח הָעוֹלָה
44 כִּי־חֻלָּל וַיִּוָּעֲצוּ לֵב יַחְדָּו כְּדָת מַה־לַּעֲשׂוֹת׃ וַתְּהִי
הָעֵצָה הַיְעוּצָה לִנְתֹּץ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ עַד־רִדְתּוֹ לְבִלְתִּי
הֱיוֹת לָהֶם לְמִכְשׁוֹל יַעַן כִּי־חִלְּלוּהוּ זָרִים וַיִּתְּצוּ אֹתוֹ׃
45 וַיַּנִּיחוּ אֶת־הָאֲבָנִים עַל־הַר־הַבַּיִת אֶל־מְקוֹם פְּלֹנִי
אַלְמֹנִי עַד־אֲשֶׁר־יָקוּם נָבִיא בְּיִשְׂרָאֵל לְהוֹרֹתָם אֵת
46 אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן׃ וַיִּקְחוּ אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת אֲשֶׁר לֹא־עָלָה
עֲלֵיהֶן בַּרְזֶל כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת יְיָ וַיִּבְנוּ מִזְבֵּחַ חָדָשׁ
47 כְּתַבְנִית הָרִאשׁוֹן׃ וַיָּשׁוּבוּ לִבְנוֹת אֶת־פִּרְצֵי הַמִּקְדָּשׁ
וְאֶת־כָּל אֲשֶׁר מִבַּיִת לַהֵיכָל וַיְחַטְּאוּ אֶת־הֶחָצֵר וְאֵת
48 כֹּל אֲשֶׁר בּוֹ׃ וַיְחַדְּשׁוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וַיָּשִׂימוּ אֶת־
הַמְּנוֹרָה אֶל־הַהֵיכָל וְאֵת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת וְאֵת שֻׁלְחַן
49 הַפָּנִים׃ וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעַל־הַמְּנוֹרָה
50 הֶעֱלוּ אֶת־נֵרוֹתֶיהָ לְהָאִיר בַּמִּקְדָּשׁ׃ וַיִּתְּנוּ אֶת־לֶחֶם
הַפָּנִים עַל־הַשֻּׁלְחָן וְאֶת־פָּרֹכֶת הַמָּסָךְ עַל־הָאָרוֹן וַתֵּכֶל
51 כָּל־הָעֲבֹדָה כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה׃ וַיְהִי בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁי
וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי הוּא כִּסְלֵו בִּשְׁנַת שְׁמֹנֶה
וְאַרְבָּעִים וּמֵאָה וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת עַל־
52 הַמִּזְבֵּחַ הֶחָדָשׁ כַּמִּשְׁפָּט׃ וַיְחַנְּכוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ בְּעֶצֶם
הַיּוֹם אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֹתוֹ הַגּוֹיִם וַיְהַלְלוּ לַיְיָ בְּשִׁירִים
53 וּבְכִנֹּרוֹת בַּחֲלִילִים וּבִמְצַלְצְלִים׃ וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם
54 וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ עַל־אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם עֹז וּתְשׁוּעָה׃ וַיָּחֹגּוּ
אֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ שְׁמֹנַת יָמִים וַיַּעֲלוּ עֹלוֹת וְתוֹדוֹת

בשמחת

בְּשִׂמְחַת לְבָבָם׃ וַיְפָאֲרוּ אֶת־פְּנֵי־הַהֵיכָל בַּעֲטָרוֹת 55
וּבְמָגִנֵּי זָהָב וַיְחַטְּאוּ אֶת־הַשְּׁעָרִים וְאֶת־לִשְׁכּוֹת הַכֹּהֲנִים
וַיָּשִׂימוּ אֶת־הַדְּלָתוֹת׃ וַתְּהִי שִׂמְחָה גְדוֹלָה בְּכָל־הָעָם 56
כִּי־גָלַל יְיָ אֶת־חֶרְפַּת הַגּוֹיִם מֵעֲלֵיהֶם׃ וַיְצַו יְהוּדָה 57
וְאֶחָיו וְכָל־קְהַל יִשְׂרָאֵל לָחֹג אֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם
הַחֲמִשָּׁה וְעֶשְׂרִים לַחֹדֶשׁ כִּסְלֵו שְׁמוֹנַת יָמִים מִדֵּי־שָׁנָה
בְשָׁנָה בְּהַלֵּל וּבְתוֹדָה לַיְיָ׃

וַיִּבְנוּ גַם בָּעֵת הַהִיא חֹמוֹת בְּצֻרוֹת וּמִגְדָּלִים גְּבֹהִים 58
מִסָּבִיב לַמִּקְדָּשׁ עַל־הַר־צִיּוֹן לְמַעַן לֹא־יוֹסִיפוּ הַגּוֹיִם
עוֹד לְשַׁחֲתוֹ כְּבָרִאשׁוֹנָה׃ וַיִּתֵּן יְהוּדָה מַצָּב בְּתוֹכָם 59
לִשְׁמֹר אֶת־הַמִּקְדָּשׁ וַיְבַצֵּר גַּם אֶת־בֵּית־צוּר לְמַעַן
הֱיוֹת לָהֶם לְמִבְצָר מִנֶּגֶד לֶאֱדוֹם׃

5.

וַיִּשְׁמְעוּ הַגּוֹיִם מִסָּבִיב כִּי־הוּקַם הַמִּזְבֵּחַ וְכִי טִהֲרוּ 1
אֶת־הַמִּקְדָּשׁ כְּבָרִאשׁוֹנָה וַיִּחַר אַפָּם בִּמְאֹד מְאֹד׃ וַיִּוָּעֲצוּ 2
יַחְדָּו לְהַכְרִית וּלְעַקֵּר אֶת־כָּל־עֲדַת יַעֲקֹב וַיָּחֵלּוּ
לִשְׁלֹחַ יָד בַּיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּגְבוּלָם וַיְמִיתוּם׃ וִיהוּדָה יָצָא 3
לִקְרַאת אֶרֶץ אֱדוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־בְּנֵי עֵשָׂו וַיִּפֹּל עֲלֵיהֶם
בְּמַעֲלֵה־עַקְרַבִּים אֲשֶׁר חָנוּ־שָׁם עַל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיַּךְ
בָּהֶם מַכָּה רַבָּה וַיִּקַּח אֶת־שְׁלָלָם׃ וְגַם יֹשְׁבֵי בֵית־ 4
אָוֶן הָיוּ לְמוֹקֵשׁ וּלְמַאֲרָב לְיִשְׂרָאֵל עַל־הַדָּרֶךְ וַיָּמִיתוּ
רַבִּים מֵהֶם׃ וַיִּפְקֹד יְהוּדָה עֲלֵיהֶם אֶת־פִּשְׁעָם וַיִּצְבָּא 5
עַל־הַמִּגְדָּלִים אֲשֶׁר הָיוּ־בָם וַיַּחֲרִימֵם וַיִּשְׂרֹף אֹתָם
וְכָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בְּתוֹכָם׃ וּמִשָּׁם פָּנָה מוּל בְּנֵי־עַמּוֹן 6
עִם גִּבּוֹרֵי־חַיִל לַמִּלְחָמָה וַיִּמְצָאֵם חֲמוּשִׁים וְשֵׁם שַׂר־

7 צְבָאָם טִימוֹטֵיוֹס׃ וַיַּעַשׂ אִתָּם מִלְחָמוֹת רַבּוֹת וַיּוּכַל
לָהֶם וַיִּלְכֹּד אֶת־יַעֲזֵר וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיָּשָׁב אֶל־אֶרֶץ
יְהוּדָה׃
8 וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וַיָּקוּמוּ גַּם יֹשְׁבֵי גִלְעָד עַל־הַיְּהוּדִים
9 אֲשֶׁר בְּאַרְצָם לְכַלֹּתָם וַיִּמָּלְטוּ אֶל־מִבְצַר ~~בִּיתְמָה~~ וַיִּשְׁלְחוּ
10 סְפָרִים אֶל־יְהוּדָה וְאֶל־אֶחָיו לֵאמֹר׃ כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֵינוּ שָׁתוּ עָלֵינוּ לְכַלֹּתֵנוּ וְטִימוֹטֵיוֹס בְּרֹאשָׁם
וְעַתָּה הֵם צָרִים עַל־הַמִּבְצָר אֲשֶׁר נִמְלַטְנוּ־שָׁם
11 לְהַבְקִיעֵהוּ׃ לָכֵן חוּשָׁה־נָּא לְעֶזְרָתֵנוּ לְמַעַן הַצִּילֵנוּ
12 מִיָּדָם כִּי רַבִּים מִמֶּנּוּ נָפְלוּ בֶחָרֶב׃ וְגַם מֵאַחֵינוּ הַיֹּשְׁבִים
בְּ(אֶרֶץ) טוֹב הֵמִיתוּ כְּאֶלֶף נֶפֶשׁ וְאֶת־נְשֵׁיהֶם וְטַפָּם
13 הוֹלִיכוּ בַשֶּׁבִי וַיָּבֹזּוּ אֶת־שְׁלָלָם׃ וַיְהִי הֵם קֹרְאִים עוֹד
אֶת־הַמִּכְתָּב וְהִנֵּה מַלְאָכִים בָּאִים מִן־הַגָּלִיל וּמַדֵּיהֶם
14 קְרוּעִים וַיַּגִּידוּ חֲדָשׁוֹת כָּאֵלֶּה וַיֹּאמְרוּ׃ הִנֵּה הַגּוֹיִם
מִכָּל־הֶעָרִים מִסָּבִיב מֵעַכּוֹ וּמִצּוֹר וּמִצִּידוֹן וְכָל־יֹשְׁבֵי
הַגָּלִיל קָמוּ עָלֵינוּ לְהַשְׁמִידֵנוּ וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם׃
15 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יְהוּדָה וַאֲנָשָׁיו אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיִּוָּעֲצוּ לֵב יַחְדָּו מַה־לַּעֲשׂוֹת לְהוֹשִׁיעַ אֶת־אֲחֵיהֶם
16 בַּמְּבוּכָה הַזֹּאת׃ וַיְצַו יְהוּדָה אֶת־אָחִיו אֶת־שִׁמְעוֹן
וַיֹּאמַר בְּחַר־לְךָ אֲנָשִׁים וְלֵךְ אֶל־הַגָּלִיל לְהוֹשִׁיעַ אֶת־
17 אַחֵינוּ וַאֲנִי וְיוֹנָתָן אָחִי נִסְעָה הַגִּלְעָדָה׃ וַיָּשֶׂם אֶת־יוֹסֵף
בֶּן־זְכַרְיָה וְאֶת־עֲזַרְיָה לִנְצִיבִים עַל־שְׁאֵרִית הָעָם וְעַל־
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיַּפְקֵד אֶת־אֶרֶץ יְהוּדָה עַל־יָדָם
18 לְשָׁמְרָהּ׃ וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר שִׁפְטוּ אֶת־הָעָם אַךְ הִשָּׁמְרוּ
לָכֶם וְאַל־תֵּצְאוּ לַמִּלְחָמָה עַל־הַגּוֹיִם עַד־שׁוּבִי אֲלֵיכֶם׃
19 וַיְחַלֵּק לְשִׁמְעוֹן שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ אַבִּירֵי־לֵב לָלֶכֶת
אֶל־

אֶל־הַגָּלִיל וִיהוּדָה שָׂם אֶת־פְּעָמָיו הַגִּלְעָדָה וּמִסְפַּר
פְּקוּדָיו שְׁמוֹנַת אֲלָפִים׃ וַיְהִי בְּבֹא שִׁמְעוֹן אֶל־הַגָּלִיל 20
וַיִּלָּחֶם מִלְחָמוֹת רַבּוֹת אֶת־הַגּוֹיִם וַתָּעָז יָדוֹ עֲלֵיהֶם
וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם עַד־פֶּתַח שַׁעֲרֵי עַכּוֹ׃ וַיִּפְּלוּ כִּשְׁלֹשֶׁת 21
אֲלָפִים נֶפֶשׁ מִן־הַגּוֹיִם וַיִּשְׁלֹל אֶת־שְׁלָלָם׃ וְאֶת־אֶחָיו 22
אֲשֶׁר בַּגָּלִיל וּבְאַרְבַּד לָקַח וַיְנַהֵג אֹתָם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם
וְטַפָּם וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה וַיֵּלְכוּ אִתּוֹ
שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי־לֵב׃

וִיהוּדָה הַמַּכַּבִּי וְיוֹנָתָן אָחִיו עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיֵּלְכוּ 23
דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בַּמִּדְבָּר׃ וַיִּפְגְּשׁוּ אֶת־אַנְשֵׁי נְבוֹ 24
וַיִּקְרְאוּ לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיְסַפְּרוּ־לוֹ אֵת הַקֹּרוֹת אֶת־אֲחֵיהֶם
בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד׃ כִּי הוֹלִיכוּ הַגּוֹיִם אֹתָם בַּשֶּׁבִי וַיִּכְלָאוּם 25
בְּבָצְרָה וּבְבֶצֶר וּבְעַלְמוֹן וּבְחֶשְׁבּוֹן וּבְמַקֵּד וּבְקַרְנַיִם
עָרִים גְּדֹלוֹת וּבְצֻרוֹת מְאֹד וְגַם רַבִּים מֵהֶם אֲסוּרִים
בְּעָרֵי הַגִּלְעָד׃ וְכִי נוֹסְדוּ יַחַד לְהִתְנַפֵּל לְמָחֳרָתוֹ עַל־ 26
הַמִּבְצָרִים הָאֵלֶּה לְהַבְקִיעָם וּלְכַלֹּתָם בְּיוֹם אֶחָד׃ וַיִּפֶן 27
יְהוּדָה פִּתְאֹם עִם כָּל־חֵילוֹ וַיֵּלֶךְ דֶּרֶךְ מִדְבָּר בָּצְרָה וַיִּפֹּל
עַל־הָעִיר וַיִּלְכֹּד אֹתָהּ׃ וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־זְכוּרָהּ לְפִי־ 28
חֶרֶב וַיָּבֹז אֶת־שְׁלָלָהּ וְאֶת־הָעִיר הִצִּית בָּאֵשׁ וּבְעוֹד
לַיְלָה קָרַב אֶל־הַמִּבְצָר׃ הַבֹּקֶר אוֹר וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם 29
וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה הָמוֹן גָּדוֹל עַד־אֵין־מִסְפָּר נֹשְׂאִים סֻלָּמִים
וְכָל־כְּלֵי־מַשְׁחִית לַעֲלוֹת עַל־הַמִּבְצָר וּלְתָפְשׂוֹ׃ וַיַּרְא 30
יְהוּדָה כִּי־הֵחֵלָּה הַמִּלְחָמָה וְנַאֲקַת אַנְשֵׁי הָעִיר וְקוֹל
הַתְּרוּעָה גָּדְלוּ עַד־לֵב הַשָּׁמַיִם וַיְעוֹרֵר אֶת־רוּחַ אֲנָשָׁיו
לְהִלָּחֵם בְּעַד נֶפֶשׁ אֲחֵיהֶם׃ וַיַּחַץ אֶת־עַמּוֹ לִשְׁלֹשָׁה 31
רָאשִׁים וְאַחֲרֵי נָשְׂאָם אֶת־קוֹלָם אֶל־יְיָ תָּקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת

32 וַיִּתְגָּרוּ בְּאוֹיְבֵיהֶם מֵאָחוֹר: וַיְהִי כִּי־הִכִּירוּ אַנְשֵׁי
טִימוֹתֵיוֹס אֶת־יְהוּדָה בְּעִקְּבָם וַיָּנוּסוּ מִפָּנָיו וַיַּךְ בָּהֶם
מַכָּה גְדוֹלָה וַיִּפְּלוּ מֵהֶם בַּיּוֹם הַהוּא כִּשְׁמֹנַת אֲלָפִים
33 נָפֶשׁ: וַיִּפֶן מִשָּׁם יְהוּדָה וַיִּסַּע מוּל מִצְפָּה וַיַּעֲרֹךְ
לִקְרָאתָהּ וַיִּתְפְּשֶׂהָ וַיַּהֲרֹג אֶת־כָּל־זְכוּרָהּ וַיָּבֹז אֶת־שְׁלַל
34 הָעִיר וַיַּצֵּת אֵשׁ בְּקִרְבָּהּ: וְאַחֲרֵי־כֵן שָׂם פְּעָמָיו חֶשְׁבּוֹנָה
וּבָצְרָה וּמַקֵּדָה וּלְיֶתֶר עָרֵי הַגִּלְעָד וַיִּפְּלוּ בְיָדוֹ:
35 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֶּאֱסֹף טִימוֹתֵיוֹס עוֹד חָיִל
36 וַיִּחַן עַל רַבָּה מֵעֵבֶר לַנָּחַל: וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה מְרַגְּלִים
37 לָתוּר אֶת־מַחֲנֵה הָאוֹיֵב וַיָּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ: הִנֵּה כָּל־הַגּוֹיִם
38 מִסָּבִיב נִקְבְּצוּ יַחַד וַיְכַסּוּ אֶת־עֵין הָאָרֶץ: וְגַם חֵיל עֲרָב
אִתָּם אֲשֶׁר שְׂכָרוּ בַּכֶּסֶף וְכָל־הָעָם חֲלוּצֵי מִלְחָמָה
חֹנִים מֵעֵבֶר לַנָּחַל:
39 וְטִימוֹתֵיוֹס אָמַר אֶל־שָׂרֵי צְבָאוֹ לֵאמֹר זֶה לָנוּ הָאוֹת:
40 אִם עָבֹר יַעֲבֹר יְהוּדָה אֶת־הַנַּחַל וְלֹא יִירָא מִגֶּשֶׁת
41 אֵלֵינוּ לֹא נוּכַל־לוֹ כִּי עָצוּם הוּא מִמֶּנּוּ: אוּלָם כִּי יָרֵא
לַעֲבֹר וְתַחְתָּיו יַעֲמֹד וְעָבַרְנוּ אֲנַחְנוּ כִּי יָכֹל נוּכַל־לוֹ:
42 וַיְהִי כִּי־קָרַב יְהוּדָה אֶל־הַנַּחַל וַיַּצֵּג אֶת־שׁוֹטְרֵי הָעָם
עַל־שְׂפַת הַנַּחַל וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר הָאִיצוּ בְּכָל־הָעָם
43 לַעֲבֹר לַמִּלְחָמָה וְלֹא־יִוָּתֵר אִישׁ בַּמַּחֲנֶה: וַיַּעֲבֹר הוּא
רִאשׁוֹנָה וְכָל־הָעָם אַחֲרָיו וַיִּנָּגְפוּ כָּל־הַגּוֹיִם לִפְנֵיהֶם
וַיַּשְׁלִיכוּ אִישׁ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּבְרְחוּ אֶל־בֵּית־גִּלּוּלֵיהֶם
44 אֲשֶׁר בְּקַרְנַיִם לְהִמָּלֵט עַל־נַפְשָׁם: וַיִּתְפֹּשׂ יְהוּדָה אֶת־
הָעִיר וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־הָעַשְׁתָּרוֹת וְכָל־אֲשֶׁר בְּתוֹכוֹ
וַיַּהֲרֹס אֶת־קַרְנַיִם עַד הַיְסוֹד־בָּהּ וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְיַצֵּב
45 לִפְנֵי יְהוּדָה: וַיִּקְבֹּץ אַחֲרֵי־כֵן כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
בגלעד

בַּגִּלְעָד לְמִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל הֵם וּנְשֵׁיהֶם וְטַפָּם וְכָל־רְכוּשָׁם
לָשׁוּב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּדֶּרֶךְ וַיִּפְגְּעוּ
בְּעִיר גְּדוֹלָה וּבְצוּרָה הִיא עֶפְרוֹן וְאֵין דֶּרֶךְ לִנְטוֹת יָמִין
וּשְׂמֹאל בִּלְתִּי עֲבֹר בְּתוֹכָהּ׃ וַיִּסְגְּרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר בַּעֲדָם
וְאֶת־מְבוֹאֵי הָעִיר מִלְאוּ אֲבָנִים׃ וַיִּשְׁלַח לָהֶם יְהוּדָה
דִּבְרֵי שָׁלוֹם לֵאמֹר׃ נַעְבְּרָה־נָּא בְעִירְכֶם לָשׁוּב אֶל־
אַרְצֵנוּ לֹא יֵרַע לָכֶם אִישׁ רַק אֵין דָּבָר בִּלְתִּי עֲבֹר
בְּרַגְלֵינוּ וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם וְלֹא נְתָנוּם לַעֲבֹר׃ וַיְצַו
יְהוּדָה לְכָל־אֲנָשָׁיו לַעֲרֹךְ מַעֲרָכָה לִקְרַאת הָעִיר אִישׁ
אִישׁ עַל־דִּגְלוֹ׃ וַיֵּחָלְצוּ וַיִּסְעוּ לִקְרָאתָהּ וַיִּלָּחֲמוּ־בָהּ
כָּל־הַיּוֹם הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה עַד נְתָנָהּ הָאֱלֹהִים בְּיָדָם׃
וַיַּךְ יְהוּדָה אֶת־כָּל־זְכוּרָהּ לְפִי־חָרֶב וַיָּבֹז אֶת־הָעִיר
וַיַּעֲשֶׂהָ תֵּל עוֹלָם וַיֵּלְכוּ עַל־פִּגְרֵי מֵתֵיהֶם עַד אֲשֶׁר עָבְרוּ
אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיָּבֹאוּ בָּעֲרָבָה מוּל בֵּית־שְׁאָן׃ וַיְקַבֵּץ יְהוּדָה
אֶת־הַנֶּחֱלָשִׁים בָּעָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם כָּל־הַדֶּרֶךְ עַד
בֹּאָם אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַיַּעֲלוּ כֻלָּם בְּשִׂמְחָה עַל הַר־צִיּוֹן
וַיַּקְרִיבוּ עֹלוֹת לַיְיָ יַעַן כִּי לֹא־נֶעְדַּר מֵהֶם אִישׁ עַד שׁוּבָם
אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתָם׃

וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוּדָה וְיוֹנָתָן בְּאֶרֶץ הַגִּלְעָד וְשִׁמְעוֹן
אֲחִיהֶם בַּגָּלִיל לָצוּר עַל־עַכּוֹ׃ וְיוֹסֵף בֶּן־זְכַרְיָה וַעֲזַרְיָה
שָׁמְעוּ אֶת־כָּל־הַגְּדֹלוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ וַיֹּאמְרוּ׃ לָמָּה נִגָּרַע
לַעֲשׂוֹת לָנוּ שֵׁם בָּאָרֶץ כְּאַחֵינוּ הָבָה נִלָּחֲמָה גַּם־אֲנַחְנוּ
אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵינוּ׃ וַיְצַוּוּ אֶת־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתָּם
לְהֵחָגֵר וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת יַבְנֶה לַמִּלְחָמָה׃ וַיִּסַּע גָּרְגִּיאַס
וְחֵילוֹ לִקְרָאתָם וַיְנִיסֵם עַד גְּבוּלֵי אֶרֶץ יְהוּדָה
וַיִּפָּקְדוּ מֵהֶם כָּאֲלָפִים אִישׁ וַתְּהִי מְהוּמָה גְדוֹלָה
בישראל

60 בְּיִשְׂרָאֵל: יַעַן אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ לְקוֹל יְהוּדָה וְאֶחָיו
וַיַּחְשְׁבוּ לַעֲשׂוֹת נִפְלָאוֹת וְהֵם לֹא־הָיוּ מִזֶּרַע הָאֲנָשִׁים
61 אֲשֶׁר בָּחַר יְיָ בָּהֶם לָתֵת בְּיָדָם תְּשׁוּעָה לְעַמּוֹ: וְלִיהוּדָה
וְלַאֲנָשָׁיו הָיָה יְקָר וּגְדֻלָּה נֶגֶד כָּל־קְהַל־יִשְׂרָאֵל וְנֶגֶד
כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־שִׁמְעָם וַיָּבֹאוּ וַיְבָרֲכוּ אֹתָם:

62 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיֵּצֵא יְהוּדָה וְאֶחָיו לְהִלָּחֵם בִּבְנֵי עֵשָׂו
הַיֹּשְׁבִים בָּאָרֶץ מִנֶּגֶב וַיִּלְכְּדוּ אֶת־חֶבְרוֹן וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ
וַיֶּהֶרְסוּ אֶת־הַמִּבְצָר וְאֶת־הַמִּגְדָּלִים מִסָּבִיב שָׂרְפוּ בָּאֵשׁ:
63 וַיִּפְנוּ מִשָּׁם וַיִּסְעוּ אֶל־גְּלִילוֹת הַגּוֹיִם וַיַּעַבְרוּ אֶת־
64 שֹׁמְרוֹן: בַּיּוֹם הַהוּא נָפְלוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר נְשָׂאָם
רוּחָם לְהַרְאוֹת אֶת־כֹּחָם וַיֵּלְכוּ לְהִלָּחֵם בְּלִי־דָעַת:
65 וַיַּעְתֵּק יְהוּדָה מִשָּׁם אֶת־מַחֲנֵהוּ מוּל אַשְׁדּוֹד בִּגְלִילֵי
הַגּוֹיִם וַיִּתֹּץ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם שָׂרַף
בָּאֵשׁ וְאַחֲרֵי קַחְתּוֹ אֶת־שְׁלַל הֶעָרִים שָׁב אֶל־אֶרֶץ
יְהוּדָה:

6.

1 וַיְהִי בִנְסֹעַ אַנְטִיוֹכוֹס בְּאַרְצוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת מֵעִיר לְעִיר
וַיֵּאָמֶר־לוֹ הִנֵּה עִיר גְּדוֹלָה בְּאֶרֶץ פָּרַס וּשְׁמָהּ עֵילָם
2 וְהִיא מְלֵאָה כֶּסֶף וְזָהָב: וּבְאוֹצַר בֵּית־אֱלֹהֶיהָ יְרִיעוֹת
זָהָב וְשִׁרְיֹנוֹת וְשַׁלִּיטִים אֲשֶׁר הֱבִיאָם־שָׁם אַלֶכְּסַנְדְּרוֹס
3 בֶּן־פּוֹלִיפּוֹס מֶלֶךְ מַקְּדוֹנְיָא: וַיָּבֹא אַנְטִיוֹכוֹס וַיִּצְבָּא
עַל־הָעִיר לְלָכְדָהּ וְלָבוֹז אֶת־שְׁלָלָהּ אַךְ תַּם לָרִיק כֹּחוֹ:
4 כִּי אַנְשֵׁי הָעִיר נִזְהֲרוּ מִקֶּדֶם וַיֵּצְאוּ בְּמַעֲרָכָה לִקְרָאתוֹ
וַיִּרְדְּפֻהוּ וַיִּפֶן סָר וְזָעֵף בְּבֶהָלָה:

5 וְאִישׁ בָּא בְּאֶרֶץ פָּרַס וַיַּגֶּד־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה הַצָּבָא
אשר

אֲשֶׁר שָׁלַחְתָּ אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה כָּלִיל נִגַּף׃ וְלִיזִיאַשׁ רֹאשׁ
לְכָל־הַמַּחֲנוֹת נָס מִפְּנֵי הָעִבְרִים וַיָּשׁוֹסוּ אֵת מַחֲנֵהוּ
וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי־הַקְּרָב אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ וְעַתָּה כֻּלָּם
חֲגוּרֵי־מִלְחָמָה הֵם וַיִּתְחַזָּקוּ׃ וְאֶת־הַשִּׁקּוּץ אֲשֶׁר הֲקִימוֹתָ
עַל־הַבָּמָה בִּירוּשָׁלַיִם הִשְׁלִיכוּ חוּצָה וְאֶת־הַמִּקְדָּשׁ
הִקִּיפוּ חֹמוֹת גְּבֹהוֹת כַּאֲשֶׁר בַּתְּחִלָּה וַיְבַצְּרוּ אֶת־בֵּית־
צוּר עִירֶךָ׃ וַיִּשְׁמַע אַנְטִיוֹכוֹס אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיִּבָּהֵל וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ וַיִּפֹּל לְמִשְׁכָּב וַיָּחֶל כִּי רָאָה
כָל־תִּקְוָתוֹ לָאָפֶס׃ וַיִּתְמַהְמַהּ יָמִים רַבִּים בָּעִיר הַהִיא
כִּי עִצְּבוֹנוֹ הָיָה הָלוֹךְ וְגָדוֹל וַיֵּדַע כִּי־חָלָה אֶת־חָלְיוֹ
לָמוּת׃ וַיִּקְרָא לְכָל־אֹהֲבָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם הִנֵּה נָדְדָה
שְׁנָתִי מֵעֵינַי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפַּי מִיָּגוֹן וּמֵעֹצֶב׃ וָאֹמַר
בִּלְבָבִי הִנֵּה כָּל־כְּבוֹדִי נֶהְפַּךְ עָלַי לְמַשְׁחִית וְצָרוֹת
כְּשֶׁטֶף עָבְרוּ עַל־נַפְשִׁי׃ לוּ הָיִיתִי חַנּוּן בְּרֹב כֹּחִי וְיַקִּיר
בְּעֵינֵי עַמִּי׃ וְעַתָּה מֵעַי חֳמַרְמָרוּ בְּזָכְרִי אֶת־אֲשֶׁר
הִתְעַלַּלְתִּי בִּירוּשָׁלָיִם׃ אֶת־הַמִּקְדָּשׁ נִצַּלְתִּי מִכֹּל
מַחֲמוּדָיו זָהָב וָכֶסֶף וְאֶת־צִבְאוֹתַי שָׁלַחְתִּי לְהַשְׁמִיד
אֶת־יֹשְׁבֵי יְהוּדָה עַל לֹא־דָבָר׃ עַל־אֵלֶּה אֲחָזַתְנִי הָרָעָה
לָרֶדֶת בְּיָגוֹן שְׁאוֹלָה עַל־אַדְמַת נֵכָר׃ וַיִּקְרָא לְאֶחָד
מֵאֹהֲבָיו לְפוֹלִיפּוֹס וַיְצַוֵּהוּ לְפַקִּיד עַל־כָּל־מַלְכוּתוֹ
וַיִּמְסֹר־לוֹ אֶת־הַכֶּתֶר וְאֶת־הַלְּבוּשׁ וְאֶת־טַבַּעַת הַמֶּלֶךְ
לַהֲבִיאָם אֶל־אַנְטִיוֹכוֹס בְּנוֹ וַיַּפְקִידֵהוּ עַל־יָדוֹ לִהְיוֹת
לוֹ לְאֹמֵן וּלְהַמְלִיכֵהוּ תַּחְתָּיו׃ וַיָּמָת אַנְטִיוֹכוֹס בִּשְׁנַת
מֵאָה וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה׃

וַיִּשְׁמַע לִיזִיאַשׁ כִּי־מֵת הַמֶּלֶךְ וַיַּמְלֵךְ אֶת־בְּנוֹ לְמֶלֶךְ
תַּחְתָּיו כִּי הוּא הָיָה בְּאָמְנָה אִתּוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אֵאוּפָּטֵר
והגוי

20 וְהַגּוֹיִם אֲשֶׁר יָשְׁבוּ עוֹד עַל־הַמְּצוּדָה הֵרֵעוּ לִבְנֵי־
יִשְׂרָאֵל סְבִיבוֹת הַמִּקְדָּשׁ מְאֹד וַיִּתְחַזְּקוּ שָׁמָּה׃
21 וַיִּתֵּן יְהוּדָה אֶת־לִבּוֹ לִצְבֹּא עֲלֵיהֶם וּלְהַחֲרִימָם עַד־כַּלֵּה׃
22 וַיִּתְאַסְפוּ כָּל־הָעָם וַיַּגִּישׁוּ כָּל־כְּלֵי־מַפָּץ וּמַשְׁחִית לְפָנֶיהָ׃
23 וַיִּמָּלְטוּ מִקְצָת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר בַּמְּצוּדָה וְנִלְוִים עֲלֵיהֶם
מִן־הַזֵּדִים בְּיִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמְרוּ־לוֹ׃
24 עַד־מָתַי תַּחְשֹׁךְ אֶת־יָדְךָ מֵעֲשׂוֹת שְׁפָטִים לְהִנָּקֵם
25 אֶת־נִקְמַת אַחֵינוּ׃ כִּמְעַט הוֹאַלְנוּ לַעֲבֹד אֶת־אָבִיךָ
וְלָלֶכֶת בְּחֻקּוֹתָיו כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ וְהִנֵּה אַחֵינוּ מִתְעַבִים
26 אֹתָנוּ בִּגְלַל הַדָּבָר׃ כָּל־הַנֹּפֵל בְּיָדָם יַהַרְגוּ וְכָל־רְכוּשֵׁנוּ
27 לָבַז וְלִמְשִׁסָּה׃ וַתִּקְטַן בְּעֵינֵיהֶם לִשְׁלֹחַ אֶת־יָדָם בָּנוּ
28 כִּי גַם בְּכָל־גְּבוּלֵי הָאָרֶץ יָרֵעוּן כָּזֹאת׃ כָּעֵת הֵם חֹנִים
עַל־הַמְּצוּדָה בִּירוּשָׁלַיִם לְלָכְדָהּ וְאֶת־הַמִּקְדָּשׁ וְאֶת־
29 בֵּית־צוּר בִּצְּרוּ׃ וְעַתָּה אִם לֹא־תַעֲצֹר אֹתָם וְגָדְלָה
רוּחָם לָזוּר עוֹד מִקֶּדֶם עַד אֲשֶׁר לֹא־תוּכַל לָהֶם׃
30 כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּקְצֹף מְאֹד וַיִּקְרָא
31 לְכָל־שָׂרֵי הַצָּבָא אֲשֶׁר עַל־הָרֶכֶב וְעַל־הָרַגְלִי׃ וַיֶּאֱסֹף
עוֹד חַיִל בְּשָׂכָר מֵאֵת הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בִּבְרִיתוֹ וּמֵאִיֵּי
הַיָּם וַיִּהְיוּ מִסְפַּר פְּקוּדָיו מְאַת אֶלֶף רַגְלִי וּפָרָשִׁים
עֶשְׂרִים אֶלֶף וּפִילִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם כֻּלָּם מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה׃
32 וַיִּסְעוּ דֶּרֶךְ אֶרֶץ אֱדוֹם וַיִּצְבְּאוּ עַל־בֵּית־צוּר יָמִים רַבִּים
33 וַיַּקְרִיבוּ כָּל־כְּלֵי־קְרָב וּמַפָּץ עָלֶיהָ לְהַבְקִיעָהּ׃ וַיִּפְרְצוּ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעִיר וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־כְּלֵי־מַשְׁחִיתָם בָּאֵשׁ
34 וַיִּלָּחֲמוּ כְּגִבּוֹרֵי חָיִל׃ וִיהוּדָה סָר מֵעַל־הַמְּצוּדָה וַיַּסַּע
אֶת־חֵילוֹ לִקְרַאת בֵּית־סוֹחֵבָה נֹכַח מַחֲנֵה הַמֶּלֶךְ׃
35 וַיַּשְׁכֵּם הַמֶּלֶךְ לְמָחֳרָתוֹ בְּטֶרֶם הֵאִיר הַיּוֹם וַיִּמְשֹׁךְ אֶת־
מחנהו

מַחֲנֵהוּ פִּתְאֹם עַל־הַדֶּרֶךְ הָעֹלֶה בֵּית־סוּחֲבָה וַיַּעֲרֹךְ
36 אֶת־מַעַרְכוֹתָיו וַיִּתְקְעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת׃ וַיַּזּוּ אֶת־הַשֶּׁנְהַבִּים
בְּדַם עֲנָבִים וּבְמִיץ פְּרִי בְכָאִים לְהַחֲרוֹת אַפָּם לַמִּלְחָמָה׃
37 וַיְחַלְּקוּם לְפִי־גְדוּדֵי הַמַּחֲנוֹת וַיִּתְּנוּ לְכָל־חַיָּה וְחַיָּה
אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי לְבוּשֵׁי שִׁרְיֹנוֹת בַּרְזֶל וְכוֹבַע נְחֹשֶׁת
בְּרֹאשָׁם וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ בָּחוּר רֹכְבִים בְּסוּסִים׃
38 כָּל־אֵלֶּה עָמְדוּ עַל־צַלְעֵי הַפִּיל וְלֹא־סָרוּ מִמֶּנּוּ וּבְכָל־
39 מָקוֹם אֲשֶׁר הָלְכָה הַחַיָּה שָׁם הָיוּ הֹלְכִים׃ וְעַל־גַּב
כָּל־פִּיל רָכְסוּ צְרִיחַ עֵץ לְבַל־יָזּוּחַ לַמַּחֲסֶה וּבַצְּרִיחַ
שְׁלֹשִׁים וּשְׁנַיִם לוֹחֲמִים מִלְּבַד אִישׁ הוֹדוּ הַמַּנְהִיג אֶת־
40 הַחַיָּה׃ וְאֶת־יֶתֶר הַפָּרָשִׁים הִצִּיגוּ עַל־יַרְכְּתֵי הַצָּבָא
41 לְבַל־יִפָּרֵדוּ׃ וַיְהִי בְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ וְזָרַח עֲלֵי־מָגִנֵּי זָהָב
וּנְחֹשֶׁת. וַיָּאוֹרוּ פְּנֵי הֶהָרִים מִסָּבִיב וּמַרְאֵיהֶם כְּכִידוֹדֵי
42 אֵשׁ׃ וַיִּסַּע מִקְצָת חֵיל הַמֶּלֶךְ עַל־הָהָר וּמִקְצָתוֹ מִתַּחַת
43 בַּשְּׁפֵלָה וַיֵּלְכוּ לְאַטָּם בַּמַּעֲרָכָה׃ כָּל־הַשֹּׁמֵעַ צָלְלוּ
אָזְנָיו מִקּוֹל עֲנוֹת הֶהָמוֹן בְּמַסָּעָם וּמִקּוֹל צִלְצַל כָּל־כְּלֵי
44 הַמִּלְחָמָה בַּמַּחֲנֶה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַזֶּה׃ וַיְהִי בִּנְסֹעַ
יְהוּדָה לִקְרָאתָם וַיַּךְ שֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ מִמַּחֲנֵה הַמֶּלֶךְ
45 לְפִי־חָרֶב׃ וַיַּרְא אֶלְעָזָר הַחוֹרָנִי וְהִנֵּה חַיָּה אַחַת חֲגוּרָה
בְּיֶתֶר שְׂאֵת וּגְדוֹלָה מִן־הָאֲחֵרוֹת וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ אָכֵן
46 הַמֶּלֶךְ עָלֶיהָ׃ וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד לְמַעַן הַצִּיל אֶת־
47 עַמּוֹ וְלַעֲשׂוֹת־לוֹ שֵׁם עוֹלָם בָּאָרֶץ׃ וַיָּרָץ כְּגִבּוֹר בְּתוֹךְ
48 גְּדוּדֵי הָאוֹיֵב וְחַרְבּוֹ אָכְלָה בָשָׂר יָמִין וּשְׂמֹאל׃ וַיָּבֹא
עַד־הַפִּיל וַיִּכְרַע בֵּין בִּרְכָּיו וַיִּדְקְרֵהוּ וַיִּפֹּל הַפִּיל עָלָיו
49 וַיָּמֹת וּבְנָפְלוֹ הֵמִית גַּם אֹתוֹ׃ וְהַיְּהוּדִים רָאוּ אֶת־חֵיל
50 הַמֶּלֶךְ כִּי עָצוּם הוּא מְאֹד וַיִּטּוּ מִפָּנָיו׃ וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ
אֶת־

אֶת־פָּנָיו יְרוּשָׁלַיְמָה וַיִּחַן עִם־חֵילוֹ בְּאֶרֶץ יְהוּדָה נֹכַח
הַר־צִיּוֹן׃
51 וְאַנְשֵׁי בֵית־צוּר לֹא יָכְלוּ לַעֲמֹד בָּעִיר כִּי חָזַק
עֲלֵיהֶם הָרָעָב וְשָׁנָה הַהִיא הָיְתָה שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וַיְשַׁלֵּם
52 הַמֶּלֶךְ אִתָּם וַיֵּצְאוּ בֶּטַח מִן־הָעִיר׃ וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת־
53 בֵּית־צוּר וַיִּתֵּן מַצָּב בְּתוֹכָהּ לְשָׁמְרָהּ׃ וַיָּצַר עַל־
הַמִּקְדָּשׁ יָמִים רַבִּים וַיַּעֲרֹךְ כָּל־כְּלֵי־מַשְׁחִית לִקְרָאתוֹ
54 לְהַשְׁחִיתוֹ בָּאֵשׁ וּבְחִצִּים וּבְאַבְנֵי קְלָעִים׃ וַיְכוֹנְנוּ גַּם־
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּלֵי־מַשְׁחִית לְמוּלָם וַיִּתְיַצְּבוּ יָמִים רַבִּים
55 לִפְנֵי אוֹיְבֵיהֶם׃ אַךְ עַל־דְּבַר שְׁנַת הַשֶּׁבַע אָזַל כָּל־לֶחֶם
מִכֵּלִי וְהָעִבְרִים הַנִּמְלָטִים מִן־הַגּוֹיִם אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה
56 אָכְלוּ כָל־יֶתֶר הַמִּחְיָה׃ וַיִּוָּתְרוּ אַךְ מְתֵי־מִסְפָּר בַּמִּקְדָּשׁ
כִּי־כָלוּ בְרָעָב וּבְחֹסֶר וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל־אָחִיו וַיֵּלְכוּ
לִמְקוֹמָם׃

58.57 וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וַיֻּגַּד לְלִיזִיאַשׂ לֵאמֹר׃ הַמֶּלֶךְ
אַנְטִיוֹכוֹס הִפְקִיד אֶת־בְּנוֹ עַל־יַד פוֹלִיפּוֹס לִהְיוֹת לוֹ
59 לְאֹמֵן וּלְהַמְלִיכֵהוּ׃ וְהִנֵּה הוּא שָׁב מֵאֶרֶץ פָּרָס וְכָל־
אַנְשֵׁי הַצָּבָא אִתּוֹ וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְהֶחֱזִיק בַּמַּמְלָכָה׃
60 וַיִּבָּהֲלוּ לָסוּר מֵעַל־הַמְּצוּדָה וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ וְאֶל־
61 שָׂרֵי הַצָּבָא וְאֶל־כָּל־אַנְשֵׁי הַחַיִל לֵאמֹר׃ הֵן חָסַרְנוּ כֹּל
בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְהָעָם הוֹלֵךְ וְחָסֵר מִבְּלִי צֵידָה וְהַמָּקוֹם
אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ צָרִים עָלָיו חָזָק הוּא מְאֹד הֲלֹא טוֹב לָנוּ
62 לָשׁוּב וְלִשְׁקֹד עַל־אוֹדוֹת אַרְצֵנוּ׃ לָכֵן נִתְּנָה יַד לָעָם
הַזֶּה וְנַעֲשֶׂה שָׁלוֹם לָהֶם וְנֵאוֹת לָמוֹ לָלֶכֶת בְּחֻקּוֹתָם
63 כְּמִשְׁפָּטָם׃ כִּי כָל־מִלְחֲמֹתָם וְכָל־הִתְרַגְּזָם עָלֵינוּ עֵקֶב
64 אֲשֶׁר הִפְרַעְנוּ אֹתָם מֵעֲבֹדַת אֱלֹהֵיהֶם׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר
בעיני

בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים וַיִּשְׁלַח לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיַּעֲנוּ שָׁלוֹם׃
65 וְאַחַר נִשְׁבְּעוּ הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לָהֶם וַיֵּצְאוּ הַיְּהוּדִים מִן־
66 הַמִּבְצָר׃ וַיְהִי כִּי־בָא הַמֶּלֶךְ עַל־הַר־צִיּוֹן וַיַּרְא כִּי־חָזָק
הוּא מְאֹד וַיָּפֶר אֶת־בְּרִיתוֹ שָׁלוֹם וַיְצַו לַהֲרֹס אֶת־
67 הַחֹמוֹת מִסָּבִיב עַד־רִדְתָּן׃ וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁב בְּחִפָּזוֹן
לְאַנְטוֹכְיָה וַיַּרְא אֶת־פוֹלִיפוֹס כִּי שָׁלַח יָדוֹ בַבִּירָה
וַיִּלָּחֶם־בּוֹ וַיִּקָּחֶהָ מִיָּדוֹ בְּחָזְקָה׃

7.

1 וַיְהִי בִשְׁנַת מֵאָה וַחֲמִשִּׁים וְאַחַת וַיֵּצֵא דֵימֵיטְרִיוֹס
בֶּן־סַלֵיקוֹס מֵרוֹמָא וַיִּלְכֹּד בִּמְתֵי מְעַט עִיר אַחַת עַל־
2 שְׂפַת הַיָּם וַיִּמְלֹךְ שָׁם׃ וַיְהִי בְּבֹאוֹ אֶל־הַבִּירָה וְאֶל־
בֵּית־אֲבוֹתָיו וַיֹּאחֲזוּ אֲנָשָׁיו אֶת־אַנְטִיוֹכוֹס וְאֶת־לִיזִיאַשׁ
3 לְהַסְגִּירָם בְּיַד דֵימֵיטְרִיוֹס׃ וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא הָסִירוּ
אֹתָם מֵעַל־פָּנָי וַיִּפְגְּעוּ־בָם אֲנָשָׁיו וַיְמוּתוּ וַיֵּשֶׁב
4 דֵימֵיטְרִיוֹס עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ׃ וַיִּקָּבְצוּ אֵלָיו כָּל־הַפּוֹחֲזִים
וְהַבֹּגְדִים בְּיִשְׂרָאֵל וְאֶלְיָקִים בְּרֹאשָׁם וְהוּא נִכְסֹף נִכְסַף
5 אֶל־מִשְׁמֶרֶת הַכְּהֻנָּה׃ וַיִּצְעֲקוּ חָמָס עַל־יְהוּדָה וְעַל־עַמּוֹ
6 וַיֹּאמְרוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ הִנֵּה יְהוּדָה וְאֶחָיו הֵמִיתוּ כָּל־
7 אֹהֲבֶיךָ וְאֹתָנוּ גֵרְשׁוּ מִן־הָאָרֶץ׃ וְעַתָּה שְׁלַח־נָא אִישׁ
אֲשֶׁר בָּטַחְתָּ־בּוֹ לִרְאוֹת אֶת־הָרָע אֲשֶׁר עָשׂוּ לָנוּ וּלְאַרְצֶךָ
8 וּלְיַסְּרֵם הֵם וְכָל־עֲדָתָם׃ וַיִּבְחַר הַמֶּלֶךְ בְּאֶחָד מֵרֵעָיו
וּשְׁמוֹ בַּכְּחִידֵס הָרֹדֶה בְּעֵבֶר הַנָּהָר כִּי־בָטַח־בּוֹ הַמֶּלֶךְ
9 וּשְׁמוֹ אַדִּיר בָּאָרֶץ׃ וַיִּשְׁלַח אִתּוֹ אֶת־הַבֹּגֵד אֶלְיָקִים
וַיְמַלֵּא אֶת־יָדָיו לְכַהֵן וַיְצַוֵּהוּ לַעֲשׂוֹת שְׁפָטִים בִּבְנֵי־
10 יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּסְעוּ עִם חַיִל גָּדוֹל אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה וַיִּשְׁלְחוּ
מלאכים

מַלְאָכִים אֶל־יְהוּדָה וְאֶל־אֶחָיו וְדִבְרֵי שָׁלוֹם בְּפִיהֶם
11 לְמַעַן הַתְעֹתָם׃ וִיהוּדָה רָאָה כִּי חַיִל גָּדוֹל בְּעִקְבָם וַיַּכֵּר
כִּי עָרְמָה בְּפִיהֶם וְלֹא הֶאֱמִין לָהֶם׃

12 וַעֲדַת סוֹפְרִים הִתְקַבְּצוּ אֶל־אֶלְיָקִים וְאֶל־בַּכְּחִידֵס
לְדַבֵּר אִתָּם בְּמֵישָׁרִים וְנִלְווּ עֲלֵיהֶם הַחֲסִידִים רָאשֵׁי
13 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לִשְׁאֹל לָהֶם לְשָׁלוֹם׃ כִּי אָמְרוּ בְּלִבָּם הֲלֹא
אֶלְיָקִים כֹּהֵן הוּא מִזֶּרַע אַהֲרֹן אֲשֶׁר בָּא עִם־הַחַיִל הַזֶּה
14 וּבָגֹד לֹא־יִבְגֹּד בְּאֶחָיו׃ וַיְדַבֵּר אֶלְיָקִים לָהֶם לְשָׁלוֹם
וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר חַי יְיָ אִם־אֶשְׁקֹר לָכֶם לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם
15 כָּל רָע׃ וַיְהִי כִּי הֶאֱמִינוּ לִשְׁבוּעָתוֹ וַיֹּאחֶז שִׁשִּׁים אִישׁ
16 מֵהֶם וַיִּשְׁחָטֵם בְּיוֹם אֶחָד׃ כַּכָּתוּב בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ
אֶרֶץ שָׁפְכוּ דָמָם כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם וְאֵין קוֹבֵר׃
17 וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם חֲרָדָה גְדוֹלָה עַד־מְאֹד וַיְּיֵלִילוּ וַיֹּאמְרוּ
הֲלֹא אֵין אֵמוּן בָּם כִּי הֵפֵרוּ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה
אֲשֶׁר נִשְׁבְּעוּ לָנוּ׃

?ביתזית
18 וַיִּפֶן בַּכְּחִידֵס מִירוּשָׁלַיִם וַיִּחַן עַל בֵּית־סכו וַיִּשְׁלַח Βηζεθ(ω)
בְּכָל־הָאָרֶץ מִסָּבִיב לֶאֱחֹז אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר נִמְלְטוּ
19 מִיָּדוֹ וַיִּשְׁחָטֵם וַיַּשְׁלִיכֵם אֶל־הַפָּחַת׃ וְאַחֲרֵי־כֵן הִפְקִיד
אֶת־אֶלְיָקִים עַל־הָאָרֶץ וַיַּעֲזֹב אֲנָשִׁים אִתּוֹ לַעֲזָר־לוֹ
20 וַיָּשָׁב אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וְאֶלְיָקִים נִלְחַם בְּעַד הַכְּהֻנָּה הַגְּדוֹלָה
וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּל־עֹכְרֵי יִשְׂרָאֵל וַתִּכְבַּד יָדָם עַל אֶרֶץ
21 יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם׃ וַיַּרְא יְהוּדָה אֶת־אֶלְיָקִים וַעֲדָתוֹ כִּי
22 יָרֵעוּ עוֹד מִן־הַגּוֹיִם׃ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר בְּכָל־גְּבוּלֵי יְהוּדָה
23 וַיִּנָּקֵם בְּכָל־הַפֹּשְׁעִים וַיֵּעָצְרוּ מִשּׁוּט בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת
אֶלְיָקִים אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־עַמּוֹ כִּי־שָׂגְבוּ מִמֶּנּוּ וְאֵין
לְאֵל יָדוֹ לְהִתְיַצֵּב לִפְנֵיהֶם וַיָּשָׁב וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּצְעַק
חמס

חָמָס עֲלֵיהֶם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־רֹאשׁ כָּל־שָׂרָיו אֶת־ 24
נִקָּנֹר וְהוּא שֹׂנֵא אֶת־יִשְׂרָאֵל מְאֹד וַיְצַוֵּהוּ לְהַשְׁמִיד
וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הָעָם׃ וַיִּסַּע נִקָּנֹר עִם חַיִל כָּבֵד 25
יְרוּשָׁלָיְמָה וַיִּשְׁלַח בְּמִרְמָה מַלְאָכִים אֶל־יְהוּדָה וְאֶל־
אֶחָיו וְדִבְרֵי שָׁלוֹם בְּפִיהֶם לֵאמֹר׃ אַל נָא תְהִי מְרִיבָה 26
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לָכֵן בִּמְתֵי מְעַט אָבֹא אֲלֵיכֶם וּנְדַבְּרָה יָחַד׃
וַיָּבֹא אֶל־יְהוּדָה וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו לְשָׁלוֹם 27
וְהָאוֹיֵב אָרַב בַּמַּאֲרָב לְתָפְשׂוֹ׃ וַיֻּגַּד לִיהוּדָה כִּי־בָא 28
אֵלָיו נִקָּנֹר בִּצְדִיָּה וַיִּירָא מִפָּנָיו וַיְמָאֵן לִרְאֹתוֹ עוֹד׃
וַיַּרְא נִקָּנֹר כִּי נוֹדְעָה עָקְבָתוֹ וַיֵּצֵא בַּחֶרֶב לִקְרַאת 29
יְהוּדָה עַל־יַד כְּפַר שַׁלְמָה׃ וַיִּנָּגֵף נִקָּנֹר לְפָנָיו וַיִּפְּלוּ 30
כַּחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בַּמַּגֵּפָה הַהִיא וְהַנִּשְׁאָרִים נִמְלְטוּ
אֶל־עִיר־דָּוִד׃
וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעַל נִקָּנֹר עַל הַר־צִיּוֹן 31
וַיֵּצְאוּ מִן־הַכֹּהֲנִים וּמִזִּקְנֵי הָעָם לִקְרָאתוֹ וַיַּאַסְפוּהוּ
בְּטוּב־לֵב הַבָּיְתָה וַיַּרְאוּהוּ אֵת הַקָּרְבָּנוֹת אֲשֶׁר הִקְרִיבוּ
בְּעַד שְׁלוֹם הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּתְעַלֵּל בָּהֶם נִקָּנֹר וַיִּצְחַק וַיְגָאֵל 32
אֹתָם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת׃ וַיִּשָּׁבַע שְׁבוּעָה לֵאמֹר אִם 33
לֹא תַסְגִּירוּ אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־אֲנָשָׁיו בְּיָדִי שָׂרַף אֶשְׂרֹף
אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה בְּשׁוּבִי בְשָׁלוֹם וַיֵּלֶךְ בָּחֳרִי־אָף׃
וַיָּשׁוּבוּ הַכֹּהֲנִים וַיִּגְּשׁוּ אֶל־מִזְבַּח יְיָ וַיִּשְׂאוּ אֶת־קוֹלָם 34
בְּבֶכִי וַיֹּאמְרוּ׃ יְיָ אֱלֹהִים יַעַן אֲשֶׁר רָצִיתָ בַּבַּיִת הַזֶּה 35
לְהִקָּרֵא־בוֹ בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהוּא בֵּית־תְּפִלָּה לְעַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל׃ אָנָּא יְיָ נְקֹם נִקְמָתְךָ בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְחֵילוֹ זְכֹר 36
אֶת־חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר חֵרְפוּךָ וְהַפֵּל אֹתָם בַּחֶרֶב לְבַל־
יְקוּמוּן עוֹד׃

ויפן

37 וַיִּפֶן נִקָּנוֹר מִירוּשָׁלַיִם וַיִּחַן עַל בֵּית־חוֹרוֹן וְחֵיל אֲרָם
38 בָּא לְעֶזְרָתוֹ׃ וַיִּסַּע יְהוּדָה אֶת־מַחֲנֵהוּ עַל־יַד חֲדָשָׁה
וּפְקוּדָיו שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־יְיָ וַיֹּאמַר׃
39 יְיָ אֱלֹהִים עֵת חֵרְפוּךָ שְׁלוּחֵי סַנְחֵרִיב שָׁלַחְתָּ אֶת־
40 מַלְאָכְךָ וַיַּךְ מֵאָה וּשְׁמוֹנִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף אִישׁ׃ שְׁלַח־
נָא גַּם־הַיּוֹם אֶת־מַגֵּפָתְךָ עַל־הַחַיִל הַזֶּה לְעֵינֵינוּ לְמַעַן
יֵדְעוּ כָּל־הַגּוֹיִם כִּי יִסַּרְתָּ אֹתָם עֵקֶב אֲשֶׁר חֵרְפוּ אֶת־
41 מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְכִי שָׁפַטְתָּ אֹתָם כְּפִי רִשְׁעָתָם׃ וַיְהִי
בְּיוֹם שְׁלֹשָׁה עָשָׂר לַחוֹדֶשׁ אֲדָר וַיַּעַרְכוּ מִלְחָמָה וַיִּנָּגֵף
42 חֵיל נִקָּנוֹר וְהוּא נָפַל רִאשׁוֹנָה בַּמַּעֲרָכָה׃ וַיַּרְא הָעָם
43 כִּי־נָפַל שַׂר צְבָאָם וַיַּשְׁלִיכוּ אֶת־חַרְבָּם וַיָּנוּסוּ׃ וַיִּרְדֹּף
יְהוּדָה אַחֲרֵיהֶם דֶּרֶךְ יוֹם אֶחָד מֵחֲדָשָׁה וְעַד־גָּזֶר וַיָּרִיעוּ
44 בַּחֲצֹצְרוֹת אַחֲרֵיהֶם לָתֵת אוֹת לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֵּצְאוּ
מִכָּל־חַוּוֹת אֶרֶץ יְהוּדָה מִסָּבִיב וַיִּפְּלוּ עֲלֵיהֶם וַיְהִי בִּפְנוֹת
הָאוֹיֵב לִקְרָאתָם וַיֵּהָרְגוּ כֻּלָּם בַּחֶרֶב עַד לֹא־נִשְׁאַר
45 שָׂרִיד וּפָלִיט׃ וַיַּעַט הָעָם עַל־הַשָּׁלָל וַיִּכְרְתוּ אֶת־רֹאשׁ
נִקָּנוֹר וְאֵת יָדוֹ הַיְמָנִית אֲשֶׁר נָשָׂא בְגָאוֹן לְבָבוֹ וַיּוֹקִיעוּם
46 בִּירוּשָׁלָיִם׃ וַתְּחִי רוּחַ הָעָם וַיָּחֹגּוּ אֶת־הַיּוֹם הַהוּא
בְּשִׂמְחָה גְדוֹלָה וַיְצַוּוּ לָחֹג אֶת־יוֹם הַשְּׁלֹשָׁה־עָשָׂר
47 לַחוֹדֶשׁ אֲדָר מִיָּמִים יָמִימָה׃ וַתִּשְׁקֹט אֶרֶץ יְהוּדָה
יָמִים מִסְפָּר׃

8.

1 • וַיִּשְׁמַע יְהוּדָה אֶת־שֵׁמַע אַנְשֵׁי רוֹמָא כִּי אַבִּירֵי־לֵב
הֵמָּה וְנֹתְנִים יָד לַחֲפֵצֵי אַהֲבָתָם וְכֹרְתִים בְּרִית לִמְבַקְשֵׁי
2 שְׁלוֹמָם וְכִי עָצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד׃ וְגַם שָׁמַע אֶת־הַמִּלְחָמוֹת
ואת

וְאֵת הַגְּדֹלוֹת אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּאֶרֶץ גַּלָּתִי כִּי הֵסִירוּ אֶת־
הָעָם לְמִשְׁמַעְתָּם וַיִּתְּנוּ אֹתָם לְמַס עֹבֵד׃ וְאֵת הַמַּעֲשִׂים 3
אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּאַשְׁפַּנְיָא וַיִּכְבְּשׁוּ אֶת־הָרֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר
יִמָּצֵא־שָׁם זָהָב וָכָסֶף׃ וְאֵת הָאֲרָצוֹת הָרְחֹקוֹת מֵהֶם 4
אֲשֶׁר כִּבְּשׁוּ וַיִּרְדּוּ אֹתָהֶן בְּדַעַת וּבְחָכְמָה׃ וְכָל־ 5
הַמְּלָכִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִקְּצֵי אֶרֶץ לַמִּלְחָמָה לִקְרָאתָם
הִכּוּ בַּמַּגֵּפָה וַיַּכְנִיעוּם וַיִּתְּנוּם לָמַס׃ כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ לִשְׁנֵי 6
מַלְכֵי הַכִּתִּים לְפוֹלִיפוֹס וְלִבְנוֹ פֶּרְזֵיוֹס אֲשֶׁר קָמוּ עֲלֵיהֶם
וַיַּכּוּ אֹתָם עַד־הַשְׁמִדָם׃ וְאֵת אֲשֶׁר עָשׂוּ לְאַנְטִיּוֹכוֹס 7
הַגָּדוֹל מֶלֶךְ אַסְיָא אֲשֶׁר יָצָא בַּחֶרֶב לִקְרָאתָם וְאִתּוֹ
מֵאָה וְעֶשְׂרִים שֶׁנְהַבִּים וְסוּס וָרֶכֶב וְחַיִל רַב עַד־אֵין
מִסְפָּר וַיִּנָּגֵף לִפְנֵיהֶם׃ וַיִּתְפְּשׂוּ אֹתוֹ חַי וַיָּשִׂימוּ אֹתוֹ 8
וְאֶת־זַרְעוֹ אַחֲרָיו לְמַס עוֹלָם וַיְצַוּוּ לִשְׁלֹחַ לָהֶם בְּנֵי־
תַעֲרֻבוֹת׃ וַיִּקְחוּ אֶת־מֵיטַב אַרְצוֹתָיו מִיָּדוֹ אֶת־אֶרֶץ 9
הוֹדוּ וּמָדַי וְלוּד וַיִּתְּנוּ אֹתָם לַמֶּלֶךְ אֵאוּמֵנֶס׃ וְכַאֲשֶׁר 10
הִתְיָעֲצוּ יֹשְׁבֵי יָוָן לִפֹּל עֲלֵיהֶם וּלְהַכְרִיתָם וַיִּוָּדַע הַדָּבָר
לָהֶם׃ וַיִּשְׁלְחוּ אֶחָד מִשָּׁלִישֵׁיהֶם וַיַּךְ אֹתָם בְּמַעֲרָכָה 11
וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים וַיִּשְׁבּוּ מֵהֶם שֶׁבִי וַיִּנְהֲגוּ אֶת־נְשֵׁיהֶם
וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־רְכוּשָׁם׃ וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצָם וַיֶּהֶרְסוּ 12
אֶת־מִבְצְרֵיהֶם וַיִּתְּנוּם לַעֲבָדִים עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְכֵן 13
הִשְׁמִידוּ אֶת־כָּל־הַמַּמְלָכוֹת וְכָל־אִיֵּי הַיָּם הַמִּתְקוֹמְמִים־
בָּם הִכְנִיעוּ תַּחַת יָדָם׃ הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים שֹׁמְעִים 14
לְקוֹלָם כִּי נָפַל פַּחְדָּם עַל־כָּל־הָעַמִּים׃ אוּלָם הֵיטֵב 15
הֵיטִיבוּ לְכֹל מְאַהֲבֵיהֶם וּלְאַנְשֵׁי בְרִיתָם׃ אֵת אֲשֶׁר 16
יוֹשִׁיעוּ נוֹשַׁע וְהוּקַם עַל־מַמְלַכְתּוֹ וְאֶת־אֲשֶׁר לֹא יַחְפְּצוּ־
בוֹ יוֹרִידוּ מִכִּסְאוֹ כִּי עָתְקוּ גַם־גָּבְהוּ מְאֹד׃ וּבְכָל־זֹאת 17

אין

אֵין בָּהֶם לֹא־מְעֻטָּר עֲטָרָה וְלֹא לָבוּשׁ אַרְגָּמָן לְהַרְאֹת
18 אֶת־גָּדְלוֹ׃ כִּי־אִם בֵּית־מִשְׁפָּט לָמוֹ וְזִקְנֵי הָאָרֶץ שְׁלֹשׁ
19 מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים יִשְׁפְּטוּ־בוֹ יוֹם יוֹם אֶת־הָעָם׃ וּמִדֵּי
שָׁנָה בְשָׁנָה יִבְחֲרוּ לָהֶם אִישׁ אֶחָד לְנָגִיד עֲלֵיהֶם וְעַל
כָּל־אַרְצוֹתָם וְלוֹ יִשְׁמְעוּן וְגֵאָה וְקִנְאָה אֵין בֵּינוֹתָם׃
20 וַיִּבְחַר יְהוּדָה אֶת־אֵאפּוֹלֵימוֹס בֶּן־יוֹחָנָן בֶּן־הַקּוֹץ
וְאֶת־יֵשׁוּעַ בֶּן־אֶלְעָזָר וַיִּשְׁלָחֵם לְרוֹמָא לְהָקִים בְּרִית
21 אַהֲבָה וְשָׁלוֹם עִמָּהֶם׃ לְמַעַן הָסִיר אֶת־הָעֹל מֵעַל־
שִׁכְמָם וּבֵית־יִשְׂרָאֵל לֹא יְרֻכָּא עוֹד תַּחַת רַגְלֵי הַיְּוָנִים׃
22 וַיִּשְׂאוּ אֶת־רַגְלָם וַיֵּלְכוּ מַהֲלָךְ רַב עַד בֹּאָם לְרוֹמָא
23 וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי זִקְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ׃ יְהוּדָה הַמַּקְבִּי וְאֶחָיו
וְעַם הַיְּהוּדִים שְׁלָחוּנוּ אֲלֵיכֶם לְהָקִים בְּרִית שָׁלוֹם
24 אִתְּכֶם׃ וְעַתָּה הוֹאִילוּ־נָא כְּתֹב וְזִכָּרוֹן עַל־סֵפֶר כִּי אֲחֵיכֶם
25 וְאַנְשֵׁי בְרִיתְכֶם הֵמָּה׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי זִקְנֵי הָעָם׃
26 וְזֹאת מִשְׁנֵה הַסֵּפֶר אֲשֶׁר כָּתְבוּ עַל לֻחוֹת נְחֹשֶׁת
וַיִּשְׁלְחוּ אֹתוֹ יְרוּשָׁלַיְמָה לִהְיוֹת לָהֶם לְזֵכֶר הַבְּרִית׃
27 יְצַו יְיָ אֶת־בִּרְכָתוֹ שָׁלוֹם לְעַם רוֹמָא וּלְעַם יְהוּדָה
גַּם בַּיָּם וְגַם בַּיַּבָּשָׁה וְחֶרֶב לֹא־תַעֲבֹר בְּאַרְצָם עַד־עוֹלָם׃
28 אוּלָם כִּי־תִקְרֶה מִלְחָמָה בְּרוֹמָא אוֹ בְכָל־אֶרֶץ
מֶמְשַׁלְתָּם אוֹ בְּבַעֲלֵי בְרִיתָם עָזֹר יַעְזְרוּ אֹתָם הַיְּהוּדִים
29 בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים כְּפִי עִנְיַן הַדָּבָר׃ וְלֹא יְכַלְכְּלוּ אֶת־אוֹיְבֵי
רוֹמָא לֹא־בְצֵידָה וְלֹא־בְנֶשֶׁק לֹא־בְכֶסֶף וְלֹא־בָאֳנִיּוֹת
30 כִּרְצוֹן הָרוֹמָאִים׃ כָּל־אֵלֶּה יִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת בְּלִי קַחַת
דָּבָר בִּמְחִירָם׃
31 וְכִי־תִקְרֶה מִלְחָמָה בְּאֶרֶץ הַיְּהוּדִים יָבֹאוּ אַנְשֵׁי
32 רוֹמָא לְעֶזְרָתָם בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים כְּפִי עִנְיַן הַדָּבָר׃ וְנָתֹן
לֹא־

לֹא־יִתְּנוּ לְאוֹיְבֵי הַיְּהוּדִים לֹא־אֹכֶל וְלֹא־נֶשֶׁק לֹא־כֶסֶף
וְלֹא־אֳנִיּוֹת כִּי־זֶה רְצוֹן הָרוֹמָאִים וְאֶת־אֵלֶּה יִשְׁמְרוּ
33 לַעֲשׂוֹת בְּלִי־מַעַל וּמִרְמָה׃ עַל־פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֻקַּם
34 הַבְּרִית בֵּין בְּנֵי־רוֹמָא וּבֵין הַיְּהוּדִים׃ וְכִי יַעֲלֶה עַל־
לֵב שְׁנֵיהֶם לְהוֹסִיף עַל־אֵלֶּה אוֹ לִגְרוֹעַ מֵהֶם כְּחֶפְצָם
יַעֲשׂוּ וְכָל־אֲשֶׁר יוֹסִיפוּ אוֹ יִגְרְעוּ יָקוּם׃

35 וְעַל־אוֹדוֹת דֵּימִיטְרִיוֹס אֲשֶׁר עָשַׁק אֶת־הַיְּהוּדִים
36 כָּתְבוּ־לוֹ לֵאמֹר׃ מַה־לְּךָ כִּי־תִסְתּוֹלֵל בַּיְּהוּדִים וְהֵם
37 אַחֵינוּ וְאַנְשֵׁי בְרִיתֵנוּ׃ וְהָיָה כִּי־יָשׁוּבוּ אֵלֵינוּ לִצְעֹק
עָלֶיךָ בֹּא נָבֹא לְעֶזְרָתָם וְנִלְחֲמָה־בְּךָ בַּיָּם וּבַיַּבָּשָׁה׃

9.

1 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ דֵּימִיטְרִיוֹס אֶת־מַגֵּפַת נִקָּנֹר וְחֵילוֹ
וַיּוֹסֶף לִשְׁלֹחַ אֶת־בַּכְּחִידֵס וְאֶת־אֶלְיָקִים עַל־אֶרֶץ
יְהוּדָה עִם מִבְחַר צְבָאוֹ אֲשֶׁר עֹמֵד תָּמִיד לִימִינוֹ
2 בַּמַּעֲרָכָה׃ וַיִּסְעוּ וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הַגִּלְגָּל וַיַּחֲנוּ עַל מְסִלּוֹת
3 אֲשֶׁר בְּאַרְבֵּל וַיִּלְכְּדוּהָ וַיִּשְׁפְּכוּ־שָׁם דָּם רָב׃ וּבַחוֹדֶשׁ
הָרִאשׁוֹן בִּשְׁנַת מֵאָה וַחֲמִשִּׁים וּשְׁתַּיִם נָסְעוּ יְרוּשָׁלַיְמָה
4 וַיַּחֲנוּ עָלֶיהָ׃ וּמִשָּׁם נָסְעוּ אֶל־בְּאֵרוֹת וּפְקוּדֵיהֶם
5 עֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וּפָרָשִׁים אַלְפָּיִם׃ וִיהוּדָה תָּקַע
אֶת־מַחֲנֵהוּ בְּלָיִשׁ וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר אִתּוֹ׃
6 וַיְהִי בִּרְאֹתָם אֶת־מַחֲנֵה הָאוֹיֵב כִּי עָצוּם הוּא מְאֹד
וַיִּירְאוּ וַיָּנוּסוּ רַבִּים מִן־הַמַּחֲנֶה וְלֹא נִשְׁאֲרוּ עִם־יְהוּדָה
7 בִּלְתִּי שְׁמוֹנֶה מֵאוֹת אִישׁ׃ וַיַּרְא יְהוּדָה כִּי־נָפַץ הָעָם
מֵעָלָיו וְהַמִּלְחָמָה נֶגֶד פָּנָיו וַיִּמַּג לְבָבוֹ כִּי־קָצְרָה הָעֵת
8 לְהָשִׁיב אֶת־הַנְּפוֹצִים וַיֵּצֶר־לוֹ מְאֹד׃ וּבְכָל־זֹאת אָמַר

אֶל־הַנִּשְׁאָרִים קוּמוּ וְנִלָּחֲמָה אֶת־אוֹיְבֵינוּ אוּלַי נוּכַל
9 נַכֶּה־בָּם׃ וַיְמָאֵן הָעָם וַיֹּאמְרוּ לֹא־נוּכַל לָהֶם אַךְ אֶת־
10 נַפְשֵׁנוּ נַצִּיל וְנָסוּרָה הַפָּעַם׃ כִּי אַחֲרֵי הִתְפָּרְדוּ אַחֵינוּ
11 מֵעָלֵינוּ דַּל כֹּחֵנוּ מְאֹד וְאֵיךְ נוּכַל לְהִלָּחֵם־בָּם׃ וַיַּעַן
יְהוּדָה וַיֹּאמֶר חָלִילָה־לִּי מֵתֵת עֹרֶף כִּי אִם־קָרְבָה
עִתֵּנוּ וָמַתְנוּ כְּאַנְשֵׁי חַיִל וְאַל יְהִי כְבוֹדֵנוּ לִכְלִמָּה׃
13.12 וַיֵּצֵא הַחַיִל מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּסַּע לִקְרָאתָם׃ תּוֹפְשֵׂי
הַקֶּשֶׁת וְהַקַּלָּעִים וְכָל־גִּבּוֹרֵי הַחַיִל הָלְכוּ בְּרֹאשָׁם
וְהַפָּרָשִׁים מִשְּׁנֵי עֶבְרֵיהֶם וְשַׂר צְבָאָם בַּכְּחִירֵס מִימִינָם׃
14 כַּזֹּאת נָסְעוּ מִשְּׁנֵי קְצוֹתָם לִקְרָאתָם וַיָּרִיעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת׃
15 וַיִּתְקְעוּ גַּם אַנְשֵׁי יְהוּדָה לִקְרָאתָם וַתִּרְעַשׁ הָאָרֶץ מִקּוֹל
שְׁאוֹן הַמַּחֲנוֹת וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה מִן־הַבֹּקֶר עַד־הָעָרֶב׃
16 וַיַּרְא יְהוּדָה אֶת־בַּכְּחִירֵס עֹמֵד מִיָּמִין עִם־תֹּקֶף חֵילוֹ
וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּל־אַבִּירֵי־לֵב וַיִּנָּגֵף הָאֲגַף הַיָּמִין Αζοτου
17 לִפְנֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵיהֶם עַד־רֶגֶל הַר־אַשְׁדּוֹד׃ וַיְהִי
בִּרְאֹת הָעָם מִשְּׂמֹאל כִּי־נִגַּף הָאֲגַף הַיָּמִין וַיִּפְנוּ וַיִּרְדְּפוּ (Αζορου)
18 אַחֲרֵי יְהוּדָה וַאֲנָשָׁיו׃ וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה חֲזָקָה וַיִּפְּלוּ
חֲלָלִים רַבִּים מִשְּׁנֵי עֶבְרֵיהֶם וְגַם יְהוּדָה נָפַל בֵּין
19 הַחֲלָלִים וְהַנִּשְׁאָרִים נָסוּ לְנַפְשָׁם׃ וַיִּקַּח יוֹנָתָן וְשִׁמְעוֹן
אֶת־גּוּפַת אֲחִיהֶם וַיִּקְבְּרוּ אֹתָהּ בְּקִבְרַת אֲבוֹתָיו בְּעִיר
20 מוֹדָעִית׃ וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל וַיִּתְאַבְּלוּ עָלָיו
21 יָמִים רַבִּים וַיְקוֹנְנוּ וַיֹּאמְרוּ׃ הוֹי נָפַל גִּבּוֹר בַּמִּלְחָמָה
22 חֹסֶן יִשְׂרָאֵל וּמָגִנּוֹ׃ וְיֶתֶר מַעֲשֵׂי יְהוּדָה וּמִלְחֲמוֹתָיו
וְכָל־הַגְּדֹלוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה אֵינָם כְּתוּבִים כִּי־עָצְמוּ
מִסַּפֵּר׃
23 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת יְהוּדָה וַיִּרְבּוּ הַמִּתְפָּרְצִים בְּכָל־
גבולות

גְּבוּלוֹת יִשְׂרָאֵל וְכָל־עֹשֵׂי עַוְלָה נָשְׂאוּ אֶת־רֹאשָׁם׃
וַיְהִי כִּי־כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּלֶךְ כָּל־הָעָם וַיִּתְעַנֶּה תַּחַת 24
יַד בַּכְּחִידֵס׃ וַיִּבְחַר־לוֹ בַּכְּחִידֵס אַנְשֵׁי בְלִיַּעַל וַיִּתֵּן 25
אֹתָם לְרָאשִׁים עַל־הָעָם׃ וַיַּחְקְרוּ וַיְחַפְּשׂוּ אֶת־הַדְּבֵקִים 26
בִּיהוּדָה וַיָּבִיאוּ אֹתָם אֶל־בַּכְּחִידֵס לְהִתְעַלֵּל וּלְהִנָּקֵם
בָּמוֹ׃ וַתְּהִי שַׁעֲרוּרָה גְדוֹלָה בְּיִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר לֹא נִהְיָתָה 27
כָּמוֹהָ מֵאָז כָּלָה נָבִיא בָּאָרֶץ׃ וַיִּוָּעֲדוּ יַחְדָּו כָּל־אֹהֲבֵי 28
יְהוּדָה וַיָּבֹאוּ אֶל־יוֹנָתָן וַיֹּאמְרוּ־לוֹ׃ אַחֲרֵי מוֹת יְהוּדָה 29
אָחִיךָ אֵין כָּמוֹהוּ בָּאָרֶץ לָצֵאת וְלָבֹא לְפָנֵינוּ לְהַצִּילֵנוּ
מִכַּף בַּכְּחִידֵס וּמִכַּף כָּל־דֹּרְשֵׁי רָעַת עַמֵּנוּ׃ לָכֵן בָּחַרְנוּ־ 30
בָךְ לִהְיוֹת לְרֹאשׁ וּלְנָגִיד עָלֵינוּ תַּחַת יְהוּדָה אָחִיךָ
וְלִלָּחֵם אֶת־מִלְחֲמוֹתֵינוּ׃ וַיּוֹאֶל יוֹנָתָן לִהְיוֹת לָהֶם 31
לְרֹאשׁ וַיָּקָם תַּחַת יְהוּדָה אָחִיו וַיִּשְׁמַע בַּכְּחִידֵס וַיְצַו
לְבַקֵּשׁ אֹתוֹ וְלַהֲמִיתוֹ׃ וַיֻּגַּד הַדָּבָר לְיוֹנָתָן וּלְשִׁמְעוֹן 32
וַיָּנוּסוּ עִם כָּל־הַנִּלְוִים אֲלֵיהֶם אֶל־מִדְבַּר תְּקוֹעַ וַיַּחֲנוּ
עַל־שְׂפַת־יַם־הַמֶּלַח׃ וַיִּשְׁמַע בַּכְּחִידֵס אֶת־הַדָּבָר בַּיּוֹם 33
הַשְּׁבִיעִי וַיִּסַּע עִם כָּל־חֵילוֹ וַיַּעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃ וְיוֹנָתָן 34
שָׁלַח אֶת־אָחִיו אֶת־יוֹחָנָן אֲשֶׁר הָיָה פָּקִיד עַל־הָעָם
אֶל־אֹהֲבָיו אֶל־אַנְשֵׁי נְבוֹ לְבַקֵּשׁ מֵהֶם לִשְׁמֹר אֶת־
קִנְיָנָם וְאֶת־רְכוּשָׁם תַּחַת יָדָם כִּי רְכוּשׁ רַב הָיָה לָהֶם׃
וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לִבְנֵי־יַמְבְּרִי וַיֵּצְאוּ מִמֵּידְבָא וַיִּפְּלוּ עַל־ 35
יוֹחָנָן וַיִּתְפְּשׂוּ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיֵּלֵכוּ׃
וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְיוֹנָתָן וּלְשִׁמְעוֹן 36
אָחִיו לֵאמֹר׃ הִנֵּה יוֹם מִשְׁתֶּה וַחֲתוּנָּה לִבְנֵי־יַמְבְּרִי 37
וְעַתָּה הֵם מְבִיאִים אֶת־הַנַּעֲרָה בְּתִפְאֶרֶת גְּדוֹלָה מִמֵּידְבָא
כִּי בַת־נָשִׂיא הִיא מֵאֶרֶץ כְּנָעַן׃ וַיִּזְכְּרוּ אֶת־יוֹחָנָן אֲחִיהֶם 38

39 וַיַּעֲלוּ הָהָרָה וַיִּתְחַבְּאוּ בִּמְעָרַת הָהָר׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת־
עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה הֶחָתָן בָּא עִם־אֶחָיו וּקְרוֹבָיו
הַהֹלְכִים לִקְרָאתָם בְּתֻפִּים וּבִנְבָלִים וּבְהָמוֹן גָּדוֹל וְקוֹל
40 הֲמוּלָּה עַד־לֵב הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּפְרְצוּ מִן־הַמַּאֲרָב עֲלֵיהֶם
וַיִּפְגְּעוּ־בָם וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים וַיָּבֹזּוּ אֶת־כָּל־רְכוּשָׁם
41 וְהַנִּשְׁאָרִים נָסוּ הָהָרָה׃ וַתֵּהָפֵךְ הַתַּאֲוָה לְדָאָבָה וְשִׁיר
42 הַנֶּבֶל לְאֵבֶל׃ וַיְהִי אַחֲרֵי הִנָּקְמָם אֶת־דַּם אֲחִיהֶם
43 וַיָּשׁוּבוּ וַיַּחֲנוּ עַל־יַד־הַיַּרְדֵּן׃ וַיִּשְׁמַע בַּכְּחִידֵס וַיִּסַּע
לִקְרָאתָם וַיָּבֹא עִם־חַיִל גָּדוֹל עַל שְׂפַת הַיַּרְדֵּן בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת׃

45.44 וַיֹּאמֶר יוֹנָתָן אֶל־אֲנָשָׁיו לֵאמֹר׃ קוּמוּ וְנִלָּחֲמָה בְּעַד
46 נַפְשֵׁנוּ כִּי לֹא־כִתְמוֹל שִׁלְשֹׁם הַיּוֹם הַזֶּה׃ הִנֵּה הָאוֹיֵב
מִפָּנִים וּמֵאָחוֹר וּמֵי־הַיַּרְדֵּן מִקָּצֶה מִזֶּה וִיעָרוֹת וּבִצּוֹת
47 מִקָּצֶה מִזֶּה וּמָקוֹם לָנוּס אָיִן׃ וְעַתָּה הָרִימוּ קוֹלְכֶם
48 אֶל־יְיָ לְהוֹשִׁיעֲכֶם מִיַּד אוֹיְבֵיכֶם׃ וַיְהִי כִּי הֵחֵלּוּ לְהִלָּחֵם
וַיִּשְׁלַח יוֹנָתָן אֶת־חַרְבּוֹ לְהַכּוֹת אֶת־בַּכְּחִידֵס וַיֵּט
49 בַּכְּחִידֵס מִפָּנָיו׃ וַיֵּרֶד יוֹנָתָן וְעַמּוֹ אֶל־תּוֹךְ־הַיַּרְדֵּן
וַיִּשְׂחוּ וַיַּעַבְרוּ וּמֵאַנְשֵׁי בַכְּחִידֵס לֹא־עָבַר אִישׁ אַחֲרֵיהֶם׃
50 וַיִּפְּלוּ מֵאַנְשֵׁי בַכְּחִידֵס בַּיּוֹם הַהוּא כְּאֶלֶף נָפֶשׁ׃

51 וַיִּפֶן בַּכְּחִידֵס וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלַיְמָה וַיָּחֶל לְחַזֵּק אֶת־עָרֵי
יְהוּדָה וַיָּסֶב אֶת־יְרִיחוֹ וְאֶת־אִמָּה וְאֶת־בֵּית־חוֹרוֹן
וְאֶת־בֵּית־אֵל וְאֶת־תִּמְנָה וְאֶת־כָּאָר וְאֶת־טִפָּה חֹמוֹת
52 גְּבֹהוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ׃ וַיָּשֶׂם מַצָּב בְּתוֹכָם לְהָצֵר לִבְנֵי־
53 יִשְׂרָאֵל׃ וַיְחַזֵּק גַּם אֶת־בֵּית־צוּר וְאֶת־גֶּזֶר וְאֶת־
הַמְּצוּדָה וַיִּתֵּן מִשְׁמָר בְּתוֹכָהּ וַיְמַלֵּא אֶת־מִסְכְּנוֹתֶיהָ בָּר
54 וָאֹכֶל׃ וְאֶת־בְּנֵי־נְשִׂיאֵי הָאָרֶץ לָקַח לְתַעֲרוּבָה וַיִּכְלָאֵם
עַל־

עַל־הַמְּצוּדָה בִּירוּשָׁלָיִם׃ וַיְהִי בַּחוֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בִּשְׁנַת 55
שָׁלֹשׁ וַחֲמִשִּׁים וּמֵאָה וַיְצַו אֶלְיָקִים לַהֲרֹס אֶת־הַחוֹמָה
הַתִּיכוֹנָה לִדְבִיר הַבָּיִת אֲשֶׁר הֵקִימוּ הַנְּבִיאִים לְפָנִים׃
וַיְהִי בַּהֲחִילָם לַהֲרֹס וְיַד יְיָ נָגְעָה בְּאֶלְיָקִים וְלֹא יָסָפוּ׃ 56
וַיְהִי כְּאִלֵּם לֹא־יִפְתַּח פִּיו וְלֹא יָכוֹל לְצַוּוֹת אֶת־בֵּיתוֹ 57
וַיָּמָת בַּחֲבָלִים וְצִירִים׃ וַיַּרְא בַּכְּחִידֵס כִּי־מֵת אֶלְיָקִים 58
וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב אֶל־הַמֶּלֶךְ וַתִּשְׁקֹט אֶרֶץ יְהוּדָה שְׁנָתַיִם
יָמִים׃

וַיִּוָּסְדוּ כֹּל רִשְׁעֵי הָאָרֶץ יַחַד וַיֹּאמְרוּ׃ הִנֵּה יוֹנָתָן 60. 59
וַעֲדָתוֹ שְׁלֵוִים וּשְׁקֵטִים הֵמָּה וְעַתָּה לְכוּ וְנָבִיא אֶת
בַּכְּחִידֵס עֲלֵיהֶם לָצוּר אֹתָם בְּלַיְלָה אֶחָד׃ וַיֵּלְכוּ אֶל־ 61
בַּכְּחִידֵס וַיַּגִּידוּ־לוֹ אֶת־עֲצָתָם׃ וַיַּזְעֵק בַּכְּחִידֵס חַיִל 62
גָּדוֹל וַיִּשְׁלַח בַּסֵּתֶר סְפָרִים לְכֹל הַנִּלְוִים אֵלָיו לִתְפֹּשׂ
אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־כָּל־עֲדָתוֹ׃ וַיִּוָּדַע הַדָּבָר וַתִּשָּׁאֵר עֲצָתָם 63
מָעַל וַתְּהִי לַהֶפֶךְ׃ כִּי תָפַשׂ תָּפְשׂוּ יוֹנָתָן וְשִׁמְעוֹן חֲמִשִּׁים 64
אִישׁ מֵרָאשֵׁי הָאָרֶץ הַנּוֹעָדִים עֲלֵיהֶם וַיִּשְׁחָטוּם׃ וַיָּנוּסוּ 65
אַחֲרֵי־כֵן עִם־כָּל־הַהֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם אֶל־בֵּית־בָּשָׁן אֲשֶׁר
בַּמִּדְבָּר וַיִּבְנוּ אֶת־הֲרִיסוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ־שָׁם׃ וַיִּשְׁמַע 66
בַּכְּחִידֵס וַיַּקְהֵל אֶת־כָּל־חֵילוֹ וַיִּשְׁמַע גַּם אֶת־הַיְּהוּדִים
אֲשֶׁר בָּאָרֶץ׃ וַיִּסַּע לִפְנֵי בֵית־בָּשָׁן וַיִּלָּחֵם עָלֶיהָ יָמִים 67
רַבִּים וַיַּעֲרֹךְ כָּל־כְּלֵי־מַשְׁחִית לִקְרָאתָהּ׃ וַיַּעֲזֹב יוֹנָתָן 68
אֶת־הָעִיר בְּיַד שִׁמְעוֹן אָחִיו וַיֵּצֵא מִמֶּנָּה עִם מִקְצָת
אֲנָשָׁיו וַיַּךְ אֶת־הָחוֹ וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת־בְּנֵי־פַּשְׁרוֹן
בְּאָהֳלֵיהֶם׃ וַיְהִי בַּהֲחִילוֹ לְהַכֹּת וַיִּרְבּוּ לוֹחֲמָיו וַיֵּלֶךְ 69
הָלוֹךְ וְחָזֵק׃ וְשִׁמְעוֹן וַאֲנָשָׁיו פָּרְצוּ מִן־הָעִיר וַיַּצִּיתוּ 70
אֶת־כָּל־כְּלֵי־מַשְׁחִית בָּאֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־בַּכְּחִידֵס וַיִּנָּגֵף
לִפְנֵיהֶם׃

71 לִפְנֵיהֶם: וַיַּרְא כִּי־תַם לָרִיק כֹּחוֹ וַתִּבְעַר חֲמָתוֹ
בַּיְּהוּדִים אֲשֶׁר הֱסִיתוּהוּ לָבֹא בָּאָרֶץ וַיַּהֲרֹג רַבִּים מֵהֶם
72 וַיִּתֵּן אֶת־לִבּוֹ לָשׁוּב אֶל־אַרְצוֹ: וַיִּשְׁמַע יוֹנָתָן וַיִּשְׁלַח
אֵלָיו מַלְאָכִים לִקְרֹא־לוֹ לְשָׁלוֹם וּלְבַקֵּשׁ מִיָּדוֹ לְהָשִׁיב־
73 לוֹ אֵת הַשְּׁבוּיִם: וַיֹּאֶל בַּכְחִידֵס לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר
שָׁאַל וַיִּשָּׁבַע־לוֹ לְבִלְתִּי הָרַע עוֹד עִמּוֹ כָּל־יָמָיו:
74 וַיָּשֶׁב־לוֹ אֶת־כָּל־הַשְּׁבִי מֵאֶרֶץ יְהוּדָה וַיִּפֶן וַיָּשָׁב אֶל־
אַרְצוֹ וְלֹא־יָסַף־עוֹד לָבֹא אֶל־גְּבוּלֵי אֶרֶץ יְהוּדָה:
75 וַתִּשְׁבֹּת הַמִּלְחָמָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב יוֹנָתָן בְּמִכְמָשׁ וַיִּשְׁפֹּט
אֶת־הָעָם וַיַּכְרֵת אֶת־הַפֹּשְׁעִים מִקֶּרֶב יִשְׂרָאֵל:

10.

1 וַיְהִי בִּשְׁנַת שִׁשִּׁים וּמֵאָה וַיַּעַל אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס בֶּן־
אַנְטִיוֹכוֹס הַמְפֹאָר וַיִּלְכֹּד אֶת־עַכּוֹ וַיַּאַסְפֻהוּ בְשָׁלוֹם
2 וַיִּמְלֹךְ שָׁם: וַיִּשְׁמַע דֵּימִיטְרִיוֹס וַיַּזְעֵק חַיִל גָּדוֹל מְאֹד
3 לָצֵאת לַמִּלְחָמָה לִקְרָאתוֹ: וַיִּשְׁלַח דֵּימִיטְרִיוֹס סִפְרֵי
שָׁלוֹם אֶל־יוֹנָתָן וַיַּחֲנִיפֵהוּ בַּחֲלָקוֹת לְהַטּוֹת
4 לְבָבוֹ אֵלָיו: כִּי אָמַר בְּלִבּוֹ טוֹב־לִי לְקָשְׁרוֹ בְנַפְשִׁי
5 מֵהִתְקַשְּׁרוֹ עִם־אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס עָלָי: הֲלֹא פָּקֹד יִפְקֹד
אֶת־כָּל־הָרָע אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לוֹ וּלְאֶחָיו וּלְכָל־עַמּוֹ:
6 וַיִּכְתֹּב־לוֹ לֵאמֹר הִנְנִי נֹתֵן לְךָ יָד לַעֲשׂוֹת חַיִל וּלְהֵחָלֵץ
וְנִכְרַתָּה בְּרִית יַחְדָּו וְצִוִּיתִי לְהָשִׁיב־לְךָ אֶת־בְּנֵי־
7 הַתַּעֲרֻבוֹת אֲשֶׁר בְּיָדִי: וַיֵּלֶךְ יוֹנָתָן יְרוּשָׁלַיְמָה וַיִּקְרָא
אֶת־הַסֵּפֶר בְּאָזְנֵי הָעָם וּבְאָזְנֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עַל־
8 הַמְּצוּדָה: וַיְהִי כְּשָׁמְעָם כִּי נָתַן־לוֹ הַמֶּלֶךְ יָד לַעֲשׂוֹת
9 חַיִל וַיִּמַּס לְבָבָם וַיִּירָאוּ: וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־בְּנֵי־הַתַּעֲרֻבוֹת
לחפשי

לַחָפְשִׁי וְיוֹנָתָן הֱשִׁיבָם לַאֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיֵּשֶׁב יוֹנָתָן לָשֶׁבֶת 10
בִּירוּשָׁלַיִם וְלִבְנוֹת אֶת־הָעִיר וּלְהָקִים אֶת־הֲרִיסוֹתֶיהָ׃
וַיְצַו אֶת־עֹשֵׂי הַמְּלָאכָה לְהַקִּיף אֶת־הַר־צִיּוֹן חֹמוֹת 11
אַבְנֵי גָזִית לְחַזְּקֵהוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ וַיִּבְרְחוּ כָּל־בְּנֵי־הַנֵּכָר 12
מִן־הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנָה בַּכְּחִידֵס וַיַּעֲזֹב אִישׁ אִישׁ אֶת־
מְקוֹמוֹ וַיֵּלֶךְ־לוֹ אֶל־אַרְצוֹ׃ רַק בְּבֵית־צוּר נִשְׁאֲרוּ כָּל־ 13
הַנְּסוֹגִים מֵאַחֲרֵי יְיָ וּמִצְוֹתָיו וַתְּהִי לָהֶם לְמִקְלָט׃
וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר 14
כָּתַב דֵּימֵיטְרִיוֹס לְיוֹנָתָן וְאֵת הַמִּלְחָמוֹת וְכָל־הַגְּדֹלוֹת
אֲשֶׁר עָשָׂה הוּא וְאֶחָיו וְכָל־הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתַם
וַיֹּאמַר׃ הֲנִמְצָא כָמוֹהוּ אִישׁ בָּאָרֶץ לְכָה נִכְרְתָה בְרִית 15
אִתּוֹ וּנְבַקְּשָׁה אֶת־אַהֲבָתוֹ׃ וַיִּכְתֹּב־לוֹ אֵת הַדְּבָרִים 16
הָאֵלֶּה׃
הַמֶּלֶךְ אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס לְיוֹנָתָן אָחִיו שָׁלוֹם׃ הִנֵּה 18. 17
שָׁמַעְתִּי אֶת־שִׁמְעֲךָ כִּי אִישׁ חַיִל אַתָּה וְכִי יָקַרְתָּ לִהְיוֹת
מֵאַנְשֵׁי בְרִיתִי׃ לָכֵן הִנְנִי נוֹתֵן אֹתְךָ כֹּהֵן הַגָּדוֹל לְעַמְּךָ 19
וְאֹהֵב הַמֶּלֶךְ יִקָּרֵא־לָךְ׃ וְעַתָּה קַח־נָא מִיָּדִי אֶת־כֶּתֶר 20
הַזָּהָב וְאֶת־בֶּגֶד הָאַרְגָּמָן אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי־לָךְ וּתְהִי־נָא
יָדְךָ אִתִּי לִדְרֹשׁ אֶת־טוֹבָתִי׃
וַיִּלְבַּשׁ יוֹנָתָן אֶת־בִּגְדֵי הַכְּהֻנָּה בַּחוֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי 21
בְּחַג הַסֻּכּוֹת בִּשְׁנַת שִׁשִּׁים וּמֵאָה וַיֶּאֱסֹף חַיִל וּכְלֵי־
מִלְחָמָה׃
וַיְהִי כִּי הִגִּיעוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־אָזְנֵי דֵימֵיטְרִיוֹס 22
וַיֵּצֶר־לוֹ מְאֹד וַיֹּאמַר׃ מַה־זֹּאת עָשִׂיתִי כִּי הִקְדִּימַנִי 23
אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס לְהָסֵב אֶת־לֵב הָעִבְרִים אֵלָיו וּלְהִתְחַזֵּק
בָּמוֹ׃ וְעַתָּה אֶכְתֹּב לָהֶם גַּם־אָנִי וְכַבֵּד אֲכַבְּדֵם בִּיקָר 24
ובמתן

25 וּבְמַתָּן לְמַעַן יִפְנוּ אֵלַי לְהוֹשִׁיעֵנִי׃ וַיִּשְׁלַח לָהֶם סְפָרִים
לֵאמֹר׃
27.26 הַמֶּלֶךְ דֵּימֵיטְרִיוֹס לְעַם יְהוּדָה שָׁלוֹם׃ הִנֵּה שָׁמַעְתִּי
וַיִּשְׂמַח לִבִּי כִּי לֹא־סַרְתֶּם מֵאַחֲרַי לְדָבְקָה בַּפֹּשְׁעִים־בִּי
28 וְכִי שְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם׃ לָכֵן שִׁקְדוּ וְשִׁמְרוּ
29 אֶת־בְּרִית אַהֲבָה הַזֹּאת כָּל־הַיָּמִים׃ וְגָמַלְתִּי אַף־אֲנִי
לָכֶם כְּכָל־הַטּוֹב אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן עִמָּדִי וְהָסֵר אָסִיר כָּל־עֹל
30 מֵעַל־שִׁכְמְכֶם וְהִגְדַּלְתִּי חֲסָדַי עִמָּכֶם׃ וַהֲסִירוֹתִי מִכֶּם
וּמִכָּל־הַיְּהוּדִים כָּל־מֶכֶס וּתְרוּמָה אֶת־מֶכֶס הַמֶּלַח
31 וְאֶת־מֶכֶס הָעֲטָרָה׃ אֶת־הַשְּׁלִישִׁית מִתְּבוּאוֹת הָאָרֶץ
32 וְאֶת־הַחֵצִי מִכֹּל פְּרִי־עֵץ אֲשֶׁר לִי הֵמָּה׃ וְהוּסַר כָּל־
מַשָּׂא מֵאֶרֶץ יְהוּדָה וּמִשְּׁלֹשֶׁת הַנָּפוֹת הַחֹבְרוֹת־לָהּ
33 בְּשֹׁמְרוֹן וּבַגָּלִיל לְמִן־הַיּוֹם וְעַד עוֹלָם׃ וְהָעִיר יְרוּשָׁלַיִם
עִם כָּל־גְּבוּלָהּ תִּהְיֶה קוֹדֶשׁ וַחֲפְשִׁית מִכָּל־תְּרוּמוֹת
34 וּמַעַשְׂרוֹת׃ גַּם אֶת־הַמְּצוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם אֶתֵּן בְּיַד
הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לְהֵאָחֵז־בָּהּ וְלָתֵת מַצָּב בְּתוֹכָהּ לְשָׁמְרָהּ
35 כְּפִי אַוַּת נַפְשׁוֹ׃ וְכָל־שְׁבוּיֵי הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
מַלְכוּתִי לַחָפְשִׁי אֲשַׁלְּחֵם בְּלִי־קַחַת פִּדְיוֹן נַפְשָׁם וְכָל־
36 מֶכֶס וְכָל־תְּרוּמָה לֹא־יוּרַם מֵהֶם וּמִמִּקְנֵיהֶם׃ וְכָל־
הַחַגִּים וְהַשַּׁבָּתוֹת וְרָאשֵׁי הֶחֳדָשִׁים וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה וְגַם
שְׁלֹשֶׁת יָמִים לִפְנֵי הֶחָג וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים אַחֲרֵי הֶחָג יִהְיוּ
37 יְמֵי־חוֹפֶשׁ וְהַרְוָחָה לְכָל־הַיְּהוּדִים הַדָּרִים בְּאַרְצִי׃ לֹא
יִלְאֶה וְלֹא־יַשְׁבִּית אִישׁ אֹתָם וְלֹא־יַעֲבֹר עֲלֵיהֶם לְכָל־
38 דָּבָר׃ וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ יֵחָלְצוּ מֵהֶם לְחֵילֵי הַמֶּלֶךְ
וְנָתַתִּי־לָהֶם אֶת־שְׂכָרָם חֵלֶף עֲבֹדָתָם כַּאֲשֶׁר יֻתַּן
39 לְחֵילִי וּמֵהֶם יְשָׁרְתוּ בְּעָרֵי מִבְצַר מַלְכוּתִי׃ וְגַם יִבָּחֲרוּ
מהם

מֵהֶם אֲנָשִׁים לַעֲבֹדַת הַמַּלְכוּת הַשֹּׁקְדִים עַל־כָּל־דָּבָר
לְהֵעָשׂוֹת בֶּאֱמוּנָה׃ וְרָאשֵׁיהֶם וּנְצִיבֵיהֶם מִקִּרְבָּם יִקָּחוּ 40
לְמַעַן יִשְׁמְרוּ כֻלָּם אֶת־חֻקּוֹתָם כַּאֲשֶׁר יִסַּד עֲלֵיהֶם הַמֶּלֶךְ
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וּשְׁלֹשֶׁת הַנָּפוֹת בְּאֶרֶץ שֹׁמְרוֹן וְהַגָּלִיל 41
הַנִּסְפּוֹת עַל־אֶרֶץ יְהוּדָה לַכֹּהֵן הַגָּדוֹל תִּהְיֶינָה לְמָנָה
וְלוֹ יַעַבְדוּ לְמַעַן דַּעַת כִּי־הוּא אֲדוֹנֵי הָאָרֶץ לְבַדּוֹ׃
וְהָעִיר עַכּוֹ וּמִגְרָשֶׁיהָ הִנְנִי נֹתֵן אֹתָהּ מַתָּן לָהֵיכָל 42
בִּירוּשָׁלָיִם לְכָל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת הַקּוֹדֶשׁ׃ וּמִדֵּי־שָׁנָה 43
בְשָׁנָה אֶשְׁקֹל חֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה אֶלֶף שֶׁקֶל כֶּסֶף מִבֵּית
אוֹצָרִי וּמִתְּבוּאַת אַדְמָתִי׃ וְאֵת־אֲשֶׁר לֹא שֻׁלַּם עוֹד 44
מִן־הַמְּפַקְּדִים מִיָּמִים אֲשֶׁר עָבְרוּ שַׁלֵּם יְשַׁלְּמוּ לַעֲבֹדַת
הַהֵיכָל׃ וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים שֶׁקֶל כֶּסֶף אֲשֶׁר לָקְחוּ פְקִידַי 45
שָׁנָה בְשָׁנָה מִתְּבוּאַת הַהֵיכָל יִנָּתְנוּ לַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר
עֲבֹדַת הַקֹּדֶשׁ עֲלֵיהֶם׃ וְכָל־אִישׁ אֲשֶׁר יֶאְשַׁם לַמֶּלֶךְ 46
בְּכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לְאַשְׁמָה־בָהּ וְנָס אֶל־תּוֹךְ־הַהֵיכָל אוֹ
אֶל־כָּל־סְבִיבוֹתָיו נָקֹה יִנָּקֶה וְיָד לֹא־תִגַּע־בּוֹ וּבְכָל־
אֲשֶׁר־לוֹ בְּכָל־מְדִינוֹת מַלְכוּתִי׃ וְגַם־כֶּסֶף יִשָּׁקֵל 47
מִבֵּית־אֹצָרִי לִבְנוֹת וּלְחַדֵּשׁ אֶת־הַבָּיִת וּלְתַקֵּן אֶת־חֹמוֹת
יְרוּשָׁלַיִם וְכָל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃

וַיְהִי כִשְׁמֹעַ יוֹנָתָן וְהָעָם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֹא 48
הֶאֱמִינוּ לָהֶם וְלֹא־פָנוּ אֲלֵיהֶם כִּי זָכְרוּ אֶת־כָּל־הָרָע
אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל וְאֶת־הַלַּחַץ אֲשֶׁר לָחַץ אֹתָם׃
וַיִּיטְבוּ דִּבְרֵי אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס בְּעֵינֵיהֶם יַעַן אֲשֶׁר קִדֵּם 49
אֹתָם בְּאַהֲבָה וּבְשָׁלוֹם וְגַם הָיוּ בְעוֹזְרָיו כָּל־הַיָּמִים׃
וְהַמֶּלֶךְ אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס אָסַף חַיִל גָּדוֹל וַיֵּצֵא לַמִּלְחָמָה 50
לִקְרַאת דֵּימֵיטְרִיוֹס׃ וַיְהִי הֵם נִלְחָמִים בַּמַּעֲרָכָה וַיָּנוּסוּ 51
אַנְשֵׁי

אַנְשֵׁי דֵּימִיטְרִיוֹס וַיְהִי בִּרְדֹף אַחֲרֵיהֶם וְגָבַר אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס׃
52 וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה אֲרוּכָה עַד־בֹּא־הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּפֹּל דֵּימִיטְרִיוֹס
בֵּין הַחֲלָלִים׃

53 וַיְהִי אַחֲרֵי־כֵן וַיִּשְׁלַח אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס מַלְאָכִים אֶל־תַּלְמַי
54 מֶלֶךְ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃ אַחֲרֵי שׁוּבִי אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתַי וְשִׁבְתִּי
55 עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתִי וְהַמֶּמְשָׁלָה תַּחַת יָדִי׃ וְאַחֲרֵי הַכּוֹתִי
אֶת־דֵּימִיטְרִיוֹס בְּמַעֲרָכָה וְהוּא וְחֵילוֹ נִגָּפִים לְפָנַי
56 וְיָשַׁבְתִּי עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ׃ הִנֵּה אָנֹכִי יָצָאתִי לְשַׁחֵר
57 פָּנֶיךָ וּלְבַקֵּשׁ אֶת־אַהֲבָתֶךָ׃ וְעַתָּה אִם־נָא מָצָאתִי חֵן
58 בְּעֵינֶיךָ תְּנָה אֶת־בִּתְּךָ לִי לְאִשָּׁה׃ וְאָנֹכִי אֶהְיֶה־לְךָ
לְחָתָן וְהִקְרַבְתִּי־לְךָ אֶשְׁכָּר וּלְבִתְּךָ אֶתֵּן מֹהַר וּמַתָּן כְּיַד
60. 59 הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּעֲנֵהוּ הַמֶּלֶךְ תַּלְמַי וַיֹּאמַר׃ בָּרוּךְ הַיּוֹם אֲשֶׁר
שַׁבְתָּ־בּוֹ אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וְיָשַׁבְתָּ עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתָם
61 וְעָלַי לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ׃ אַךְ בֹּא־נָא לִקְרָאתִי
לְעַכּוֹ וְנִתְרָאֶה פָּנִים וְהִתְחַתַּנְתִּי־בָךְ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃
62 וַיְהִי בִּשְׁנַת מֵאָה וְשִׁשִּׁים וּשְׁתַּיִם וַיֵּצֵא הַמֶּלֶךְ
תַּלְמַי מִמִּצְרַיִם עִם־קְלֵיאוֹפַּטְרָה בִּתּוֹ וַיָּבֹאוּ לְעַכּוֹ׃
63 וַאֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס בָּא לִקְרָאתוֹ וַיִּתֶּן־לוֹ תַּלְמַי אֶת־בִּתּוֹ
64 לְאִשָּׁה וַיַּעֲשׂוּ מִשְׁתֶּה גָדוֹל בְּעַכּוֹ כְּיַד הַמְּלָכִים׃ וַיִּכְתֹּב
אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס סְפָרִים לְיוֹנָתָן וַיְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לָבֹא אֵלָיו
65 וּלְהִתְרָאוֹת׃ וַיָּבֹא יוֹנָתָן בְּתִפְאֶרֶת גְּדוֹלָה לְעַכּוֹ וַיִּמְצָא־
שָׁם אֶת־שְׁנֵי הַמְּלָכִים וַיִּתֵּן לָהֶם וּלְאֹהֲבֵיהֶם מַשְׂאוֹת
יְקָרוֹת זָהָב וָכֶסֶף וַיִּמְצָא חֵן בְּעֵינֵיהֶם׃

66 וַיָּבֹאוּ גַם מֵאַנְשֵׁי רֶשַׁע בְּיִשְׂרָאֵל שָׁמָּה לְהוֹצִיא אֶת־
דִּבָּתָם רָעָה עַל־יוֹנָתָן וְלֹא אָבָה הַמֶּלֶךְ שְׁמֹעַ לְקוֹלָם׃
67 וַיְצַו לְהַפְשִׁיט אֶת־יוֹנָתָן אֶת־בְּגָדָיו וּלְהַלְבִּישׁוֹ בִּגְדֵי

ארגמן

אַרְגָּמָן וַיַּעֲשׂוּ־כֵן וַיּוֹשִׁיבֻהוּ הַמֶּלֶךְ עַל־צִדּוֹ׃ וַיְצַו אַחֲרֵי־ 68
כֵן אֶת־שָׂרָיו לְהַעֲבִירוֹ בִּרְחֹבוֹת הָעִיר וְלִקְרֹא לְפָנָיו׃
אִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר יָעִיז פָּנָיו לַמְרוֹת כְּבוֹד יוֹנָתָן אוֹ לַעֲשׂוֹת־ 69
לוֹ רָעָה גְדוֹלָה אוֹ־קְטַנָּה דָּמוֹ בְרֹאשׁוֹ׃ וַיְהִי כִּי רָאוּ 70
מַלְשִׁינָיו כִּי כִבְּדֵהוּ הַמֶּלֶךְ וְהִלְבִּישׁוֹ אַרְגָּמָן וְכִי קָרְאוּ
כָכָה לְפָנָיו וַיִּבְרְחוּ כֻלָּם וַיָּנוּסוּ׃ וַיְכַבְּדֵהוּ הַמֶּלֶךְ נֶגֶד 71
כָּל־הָעָם וַיִּפְקֹד אֹתוֹ בְּמִסְפַּר אֹהֲבָיו וַיָּשֶׂם אֹתוֹ לְרֹאשׁ
וּלְנָגִיד׃ וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁב יוֹנָתָן בְּשָׁלוֹם וּבְשִׂמְחָה 72
יְרוּשָׁלָיְמָה׃

וַיְהִי בִּשְׁנַת חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים וּמֵאָה וַיָּבֹא דֵימֵיטְרִיּוֹס בֶּן־ 73
דֵּימֵיטְרִיּוֹס מֵאִי קְרֵיטָה וַיָּשָׁב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתָיו׃ וַיִּשְׁמַע 74
אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס וַיִּזְעַף לִבּוֹ וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב מַהֵר לְאַנְטוֹכְיָא׃
וַיִּפְקֹד דֵּימֵיטְרִיּוֹס פָּקִיד אֶת־אַפֹּלוֹנִיּוֹס אֲשֶׁר הָיָה נְצִיב 75
אֲרַם־הַתַּחְתּוֹן וַיַּזְעֵק חַיִל גָּדוֹל וַיִּחַן עַל יַבְנֶה׃ וַיִּשְׁלַח 76
מַלְאָכִים אֶל־יוֹנָתָן הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ לֹא יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֵינוּ 77
בִּלְתִּי אַתָּה לְבַדֶּךָ וְרַק לְמַעַנְךָ הָיִיתִי לְחֶרְפָּה וְעַתָּה
הַגֶּד־לִי הֲרַק עַל־הֶהָרִים כֹּחֶךָ׃ אִם אִישׁ חַיִל אַתָּה 78
רְדָה אֵלַי אֶל־הַמִּישׁוֹר וְיִבָּחֵן כֹּחֵנוּ כִּי כֹּחַ הֶעָרִים אִתִּי׃
וְכִי תִשְׁאָלְךָ נַפְשְׁךָ לֵאמֹר מַה־כֹּחִי וְכֹחַ הָעָם אֲשֶׁר 79
לְרַגְלִי כִּי בָטַחְתִּי־בוֹ׃ וְהִגַּדְתִּי־לָךְ כִּי לֹא־תוּכַל לַעֲמֹד
לִפְנֵי הָעָם אֲשֶׁר הִכּוּ אֶת־אֲבוֹתֶיךָ פַּעֲמַיִם בְּאֶרֶץ 80
מִשְׁבּוֹתָם׃ וְאֵיךְ תּוּכַל לָקוּם מִפְּנֵי הַחַיִל הַנּוֹרָא הַזֶּה 61
עִם סוּס וָרֶכֶב בַּמִּישׁוֹר אֲשֶׁר אֵין שָׁם הָרִים וּסְלָעִים
לָנוּס וּלְהִסְתַּתֵּר בָּם׃

וַיְהִי כִשְׁמֹעַ יוֹנָתָן אֶת־דִּבְרֵי אַפֹּלוֹנִיּוֹס וַיִּתְעַצֵּב אֶל־ 82
לִבּוֹ

לִבּוֹ וַיִּקַּח עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר וַיֵּצֵא מִירוּשָׁלָיִם
83 וְשִׁמְעוֹן אָחִיו בָּא לִקְרָאתוֹ לַעֲזָר־לוֹ וַיַּעְתֵּק אֶת־מַחֲנֵהוּ
לִפְנֵי יָפוֹ׃ וַיְמָאֲנוּ יֹשְׁבֵי יָפוֹ לְתִתּוֹ בֹּא הָעִירָה כִּי אַנְשֵׁי
84 אַפֹּלוֹנְיוֹס בְּקִרְבָּהּ׃ וַיְהִי כִּי הִרְעִישׁ אֶת־הַחֹמוֹת וַיָּמֹגוּ
יֹשְׁבֵי הָעִיר וַיִּפְתְּחוּ אֶת־הַשְּׁעָרִים וַתְּהִי הָעִיר בְּיַד יוֹנָתָן׃
85 וַיִּשְׁמַע אַפֹּלוֹנְיוֹס וַיִּחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר עִם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
פָּרָשִׁים וְחֵיל כָּבֵד רַגְלִי וַיִּתְנַכֵּל לָלֶכֶת אַשְׁדּוֹדָה לְמַעַן
הַתִּיקוֹ מִן־הָעִיר אֶל־הַמִּישׁוֹר כִּי נִשְׁעָן עַל רֹב סוּסָיו׃
86 וַיִּסַּע יוֹנָתָן אַחֲרֵיהֶם עַל־דֶּרֶךְ אַשְׁדּוֹר וַתָּחֶל הַמִּלְחָמָה
87 בֵּין שְׁתֵּי הַמַּחֲנוֹת׃ וְאַפֹּלוֹנְיוֹס הִשְׁאִיר בְּהֶחָבֵא אֶלֶף
88 פָּרָשׁ בַּמַּחֲנֶה מֵאַחֲרָיו׃ וַיְהִי כִּי־הִכִּיר יוֹנָתָן כִּי הַמַּאֲרָב
בְּעִקְבוֹ וְכִי הוּא מְשׁוֹטֵט סָבִיב לַמַּחֲנֶה לִירוֹת בְּחִצִּים
עַל־הָעָם וַיְצַו יוֹנָתָן אֶת אַנְשֵׁי צְבָאוֹ לַעֲמֹד אִישׁ תַּחְתָּיו׃
89 וַיּוֹרוּ הַמּוֹרִים מִן־הַבֹּקֶר עַד־הָעֶרֶב עַד הִלָּאוֹת הַסּוּסִים׃
90 וַיַּרְא שִׁמְעוֹן כִּי עֲיֵפִים הֵם וַיְמַהֵר וַיִּנְהַג אֶת־חֵילוֹ
91 לִקְרָאתָם וַיִּתְגָּר־בָּם וַיָּנוּסוּ׃ וַיָּשׁוּטוּ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
אָנֶה וָאָנֶה וַיָּנוּסוּ אַשְׁדּוֹדָה וַיַּחְפְּזוּ אֶל־בֵּית־דָּגוֹן
92 אֱלֹהֵיהֶם לְהִמָּלֵט שָׁמָּה׃ וַיָּבֹז יוֹנָתָן אֶת־אַשְׁדּוֹד וְאֶת־
בְּנוֹתֶיהָ וַיִּשְׂרֹף אֶת־הָעִיר וְאֶת־בֵּית־דָּגוֹן וְכָל־הַנִּמְלָטִים
93 בְּתוֹכוֹ׃ וַיְהִי מִסְפַּר הַחֲלָלִים וְהַנִּשְׂרָפִים כִּשְׁמוֹנַת אֲלָפִים
נָפֶשׁ׃ וַיִּפֶן יוֹנָתָן מִשָּׁם וַיָּצַר עַל אַשְׁקְלוֹן וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי
94 הָעִיר לִקְרָאתוֹ וַיַּאַסְפוּהוּ בְּכָבוֹד גָּדוֹל הָעִירָה׃ וַיִּקַּח
יוֹנָתָן אַחֲרֵי־כֵן אֶת־חֵילוֹ וְאֶת־הָרְכוּשׁ אֲשֶׁר רָכַשׁ וַיָּשָׁב
95 יְרוּשָׁלָיְמָה׃ וַיִּשְׁמַע אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס וַיּוֹסֶף עוֹד לְכַבְּדוֹ
מִקֶּדֶם וַיִּשְׁלַח־לוֹ אַבְנֵט זָהָב כַּאֲשֶׁר יַחְגְּרוּ שְׁאֵרֵי
הַמְּלָכִים וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עֶקְרוֹן וְאֶת־גְּבוּלָהּ לַאֲחֻזַּת עוֹלָם׃
ותלמי

11.

וְתַלְמַי מֶלֶךְ מִצְרַיִם הִקְהִיל עַם רַב כְּחוֹל אֲשֶׁר עַל־ 1
שְׂפַת הַיָּם וַיֶּאֱסֹף אֳנִיּוֹת רַבּוֹת כִּי מִלְאוֹ לִבּוֹ לָרֶשֶׁת
אֶת־מַמְלֶכֶת אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס בְּעָרְמָה וּלְהוֹסִיפָהּ עַל
מַמְלַכְתּוֹ׃ וַיִּסַּע כְּאֹהֵב אַרְצָה אֲרָם וַיִּפְתְּחוּ כָל־הָעָם 2
אֶת־שַׁעֲרֵי עִירָם וַיֵּצְאוּ בְשִׂמְחָה לִקְרַאת חֲתַן הַמֶּלֶךְ
וַיְכַבְּדוּהוּ כִּי־כֵן צִוָּה אֹתָם הַמֶּלֶךְ׃ אוּלָם בְּכָל־עִיר וָעִיר 3
אֲשֶׁר דָּרַךְ־בָּהּ כַּף רַגְלוֹ הִשְׁאִיר מַצָּב בְּקִרְבָּהּ׃ וַיְהִי 4
כִּי־הִקְרִיב לָבֹא אַשְׁדּוֹדָה וַיַּרְאֻהוּ אֶת־בֵּית־דָּגוֹן כִּי־
שֹׂרַף וְאֶת־הָעִיר וּמִגְרָשֶׁיהָ לִמְעִי מַפֵּלָה׃ וְאֶת־פִּגְרֵי 5
הַחֲלָלִים אֲשֶׁר צָבְרוּ חֳמָרִים חֳמָרִים עַל־אֵם־הַדָּרֶךְ
מִבְּלִי נְתוֹן לָהֶם קָבֶר׃ וַיֹּאמְרוּ־לוֹ הַבֶּט־נָא וּרְאֵה אֶת־ 6
הַמַּהְפֵּכָה אֲשֶׁר עָשָׂה יוֹנָתָן בָּאָרֶץ׃ וַיֹּאמְרוּ־כֵן לְמַעַן 7
הַבְאִישׁוֹ בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּחֲרֵשׁ הַמֶּלֶךְ וְלֹא־עָנָה אֹתָם
דָּבָר׃ וְיוֹנָתָן יָצָא לִקְרַאת הַמֶּלֶךְ עַד יָפוֹ וַיִּשְׁאֲלוּ אִישׁ 8
אֶת־אָחִיו לְשָׁלוֹם וַיָּלִינוּ־שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא׃ וַיְהִי 9
בַבֹּקֶר וַיֵּלֶךְ יוֹנָתָן עִם הַמֶּלֶךְ עַד־נַחַל הַבִּיטֵּרוֹן וְאַחֲרֵי־
כֵן שָׁב יְרוּשָׁלָיְמָה׃ וְתַלְמַי לָכַד אֶת־כָּל־הֶעָרִים עַד־ 10
סַלֵיקִיָא אֲשֶׁר עַל־יַד הַיָּם כִּי נֶהְפַּךְ לְבָבוֹ אֶל־
אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס׃ וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־דֵּימִיטְרִיּוֹס לֵאמֹר׃ 11
בֹּא־נָא לִקְרָאתִי וְנִכְרֹת בְּרִית יַחְדָּו וְאֶת־בִּתִּי אֲשֶׁר 12
נָתַתִּי לַאֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס אֶתֵּן־לְךָ לְאִשָּׁה וַעֲזַרְתִּיךָ לָרֶשֶׁת
אֶת־נַחֲלַת אָבִיךָ׃ כִּי נִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָתֵת 13
אֶת־בִּתִּי לָאִישׁ אֲשֶׁר מְבַקֵּשׁ אֶת־נַפְשִׁי׃ וַיָּשֶׂם־לוֹ 14
עֲלִילוֹת דְּבָרִים רַק לְמַעַן הֵאָחֵז בְּאַרְצוֹ׃ וַתִּגָּלֶה שִׂנְאָתוֹ 15
אֶת־אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס לְעֵינֵי כָל־הָעָם כִּי סָר מִמֶּנּוּ וַיִּקַּח אֶת־
בתו

16 בִּתּוֹ וַיִּתְּנֶהָ לְדֵימִיטְרִיוֹס׃ וַיְהִי כְּבֹא תַּלְמַי לְאַנְטוֹכְיָא
וַיָּשֶׂם שְׁתֵּי כְתָרוֹת בְּרֹאשׁוֹ אֶת־כֶּתֶר אַסְיָא וְאֶת־כֶּתֶר
מִצְרָיִם׃
17 וְהַמֶּלֶךְ אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס הָיָה בָּעֵת הַהִיא בְּאֶרֶץ קִילִיקְיָא
18 יַעַן כִּי־מָרְדוּ־בוֹ יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַהִיא׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעוֹ אֶת־
אֲשֶׁר־עָשָׂה־לוֹ חוֹתְנוֹ וַיִּפֶן לְהִלָּחֶם־בּוֹ וַיֵּצֵא תַּלְמַי בְּיַד־
19 חֲזָקָה לִקְרָאתוֹ וַיַּךְ אֹתוֹ וַיְנִיסֵהוּ׃ וַיִּבְרַח אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס
אַרְצָה עֲרָב לְהִמָּלֵט עַל־נַפְשׁוֹ וְתַלְמַי הָיָה הָלוֹךְ וְגָדֵל׃
20 וַיִּכְרֹת זַבְדִּיאֵל הָעַרְבִי אֶת־רֹאשׁ אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס וַיִּשְׁלַח
21 אֹתוֹ אֶל־תַּלְמַי׃ וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַיָּמָת תַּלְמַי
וַיֵּהָרְגוּ כָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִנִּיחַ בְּכֹל עָרֵי מִבְצָר מֵאַנְשֵׁי
22 הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר הָיוּ־בָם מִקֶּדֶם׃ וַתִּסֹּב הַמְּלוּכָה
לְדֵימִיטְרִיוֹס בִּשְׁנַת שֶׁבַע וְשִׁשִּׁים וּמֵאָה׃
23 וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וַיַּקְהֵל יוֹנָתָן אֶת־אֲנָשָׁיו בְּאֶרֶץ
יְהוּדָה לִכְבֹּשׁ אֶת־הַמְּצוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם וַיִּשְׁפֹּךְ
24 סוֹלְלָה עָלֶיהָ וַיָּכֶן כְּלֵי־מַפָּץ לִקְרָאתָהּ׃ וַיָּקוּמוּ אַנְשֵׁי
בְלִיַּעַל וְשֹׂנְאֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיֵּלְכוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ לַעֲנוֹת
סָרָה בְיוֹנָתָן וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה יוֹנָתָן הֵבִיא אֶת־הַמְּצוּדָה
25 בַּמָּצוֹר׃ וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ וַיִּתְאַנֵּף־בּוֹ וַיֶּאְסֹר אֶת־רִכְבּוֹ
26 וַיֵּלֶךְ לְעַכּוֹ וַיִּכְתֹּב־לוֹ לֵאמֹר׃ הִשָּׁמֶר־לְךָ פֶּן־תִּלָּחֵם עַל־
הַמְּצוּדָה אַךְ קוּם מַהֵר וְאַל־תַּעֲמֹד מִבֹּא אֵלַי לְעַכּוֹ
27 וְנִדַּבְּרָה יָחַד׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יוֹנָתָן אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַיְצַו אֶת־אֲנָשָׁיו לְבִלְתִּי סוּר מִן־הַמָּצוֹר וַיִּבְחַר־לוֹ מִזִּקְנֵי
28 יִשְׂרָאֵל וּמִכֹּהֲנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם נַפְשׁוֹ בְכַפּוֹ וַיֵּלַךְ׃ וַיִּקַּח
בְּיָדוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וּשְׂמָלוֹת וּמַתָּנוֹת יְקָרוֹת וַיָּבֹא אֶל־
29 הַמֶּלֶךְ לְעַכּוֹ וַיִּמְצָא חֵן בְּעֵינָיו׃ וְאַף אָמְנָם הִבְאִישֻׁהוּ
חפשעים

הַפֹּשְׁעִים בָּעָם כִּבְּדֵהוּ הַמֶּלֶךְ כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ הַמְּלָכִים לְפָנָיו
30 וַיְנַשְּׂאֵהוּ לְעֵינֵי שָׂרָיו וַעֲבָדָיו׃ וַיָּשָׁב וַיָּקֶם אֹתוֹ עַל־
מִשְׁמֶרֶת הַכְּהֻנָּה וַיּוֹשִׁיבֵהוּ עַל־כַּנּוֹ הָרִאשׁוֹן וַיָּשֶׂם אֶת־
31 כִּסְאוֹ מֵעַל־כָּל־הַשָּׂרִים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וַיְבַקֵּשׁ יוֹנָתָן מִיָּדוֹ
לְהָסִיר אֶת־הַמַּס מֵעָרֵי אֶרֶץ יְהוּדָה וּמִשְּׁלֹשֶׁת הַנָּפוֹת
אֲשֶׁר בְּשֹׁמְרוֹן וּבַגָּלִיל וַיֹּאמֶר לִשְׁקֹל בִּמְחִירוֹ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
32 כִּכַּר כֶּסֶף אֶל־גִּנְזֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּאוֹת־לוֹ הַמֶּלֶךְ בְּכֹל אֲשֶׁר
שָׁאַל וַיִּתֶּן־לוֹ כָּתוּב עַל־סֵפֶר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃

33 הַמֶּלֶךְ דֵּימֵיטְרִיוֹס לְיוֹנָתָן אָחִיו וּלְכָל־עַם יְהוּדָה
34 שָׁלוֹם׃ הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֵת מִשְׁנֵה הַסֵּפֶר אֲשֶׁר
שָׁלַחְתִּי בִּגְלַלְכֶם לְלַסְתֵּינֶס אָבִי לְמַעַן תֵּדְעוּן אֶת־
הַכָּתוּב־בּוֹ׃

35 הַמֶּלֶךְ דֵּימֵיטְרִיוֹס נֹתֵן אֶת־בִּרְכָתוֹ שָׁלוֹם לְלַסְתֵּינֶס
36 אָבִיו׃ הִנֵּה יֵשׁ אֶת־נַפְשִׁי לְהֵיטִיב עִם אֹהֲבַי עִם עַם־
יְהוּדָה עֵקֶב נִפְלָאתָה אַהֲבָתְכֶם לִי וּלְבָבָם שָׁלֵם אִתִּי׃
37 לָכֵן גָּזַרְתִּי אֹמֶר כָּל־גְּבוּלֵי אֶרֶץ יְהוּדָה וּשְׁלֹשֶׁת הַנָּפוֹת
אֶפְרַיְמָה וְלוּד וְרָמָתַיִם הַנּוֹסָפוֹת־לָהּ מֵאַדְמַת שֹׁמְרוֹן
וְחַצְרֵיהֶן לְמַקְרִיבֵי קָרְבָּן בִּירוּשָׁלַיִם תִּהְיֶינָה לַאֲחֻזַּת
38 עוֹלָם׃ וְהוּסַר מֵהֶם הַמֶּכֶס אֲשֶׁר נָתְנוּ לַמֶּלֶךְ מִדֵּי שָׁנָה
בְשָׁנָה מִתְּבוּאַת הָאָרֶץ וּמִפְּרִי הָעֵץ וְאֵת מֶכֶס הַמֶּלַח
וְאֵת מֶכֶס הָעֲטָרָה וְאֵת הַמַּעַשְׂרוֹת לֹא יְשַׁלְּמוּ עוֹד׃
39 אֶת־כָּל־אֵלֶּה שָׁמֹט אֶשְׁמֹט וְהָיְתָה זֹּאת לָהֶם לְחֹק לְדֹרוֹת
40 עוֹלָם וְלֹא־יַעֲבֹר׃ וּמִשְׁנֵה הַסֵּפֶר הַזֶּה יִנָּתֵן בְּיַד יוֹנָתָן
הַכֹּהֵן לְמַעַן הַנִּיחוֹ לְזִכָּרוֹן בְּמָקוֹם נֶאֱמָן עַל־הַר־הַקֹּדֶשׁ׃
וַיַּרְא דֵּימֵיטְרִיוֹס כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ וְאֵין עֹמֵד אִישׁ
41 לְשִׂטְנוֹ וַיְשַׁלַּח אֶת־כָּל־חֵילוֹ אֶת־יְלִידֵי הָאָרֶץ מֵעָלָיו
וילכו

42 וַיֵּלְכוּ אִישׁ אִישׁ לִמְקוֹמוֹ׃ וַיִּוָּתֵר עִמּוֹ רַק הַחַיִל מִבְּנֵי־
הַנֵּכָר אֲשֶׁר הֵבִיא מֵאִיֵּי הַיָּם וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי
חֵילֵי אֲבוֹתָיו וַיִּשְׂטְמוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ׃
43 וְאִישׁ הָיָה בַּחֲצַר הַמֶּלֶךְ וּשְׁמוֹ טְרִיפוֹן וְהוּא הָיָה
44 אֹהֵב לַמֶּלֶךְ אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס׃ וַיַּרְא אֶת־דֵּימֵיטְרִיּוֹס רַע
בְּעֵינֵי הַחַיִל וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אַמַּלְקִיאֵל הָעַרְבִי וְהוּא
45 הָיָה אֹמֵן לְאַנְטִיוֹכוֹס בֶּן־אֲלֶכְּסַנְדְּרוֹס׃ וַיְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ
לָתֵת אֶת־הַנַּעַר עַל־יָדוֹ לָרֶשֶׁת אֶת־כִּסֵּא אָבִיו וַיְסַפֶּר־
לוֹ אֶת־מַעֲשֵׂה דֵימֵיטְרִיּוֹס וְשִׂנְאַת אַנְשֵׁי הַצָּבָא אֹתוֹ
וַיֵּשֶׁב עִם הָעַרְבִי יָמִים רַבִּים׃
46 וְיוֹנָתָן שָׁלַח בָּעֵת הַהִיא אֶל־דֵּימֵיטְרִיּוֹס לֵאמֹר׃
47 הוֹאֶל־נָא וְצַו אֶת־אֲנָשֶׁיךָ לָצֵאת מִן־הַמְּצוּדָה בִּירוּשָׁלַיִם
וּמִן־הַמִּבְצָרִים כִּי לֹא־חָדְלוּ עוֹד לְהָרַע לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל׃
49.48 וַיַּעַן דֵּימֵיטְרִיּוֹס אֶת־יוֹנָתָן וַיֹּאמַר׃ גַּם בַּדָּבָר אֲשֶׁר
שָׁאַלְתָּ בַּעַדְךָ וּבְעַד הָעָם אֶשָּׂא פָנֶיךָ וְגַם הַרְבֵּה אַרְבֶּה
50 אֶת־חֲסָדַי עִמָּכֶם לְעֵת נְכוֹנָה׃ אָמְנָם כָּעֵת הֵיטֵיב תֵּיטִיב
אַתָּה עִמָּדִי בְּשַׁלֵּחֲךָ לִי מֵאַנְשֵׁי מִלְחַמְתְּךָ לַעֲמֹד לִימִינִי
51 כִּי כָל־צִבְאוֹתַי סָרוּ מֵעָלָי׃ וַיִּשְׁלַח־לוֹ יוֹנָתָן שְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים אִישׁ בָּחוּר וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ לְאַנְטוֹכְיָא וַיִּשְׂמַח
52 לִקְרָאתָם׃ וְאַנְשֵׁי הָעִיר נִקְהֲלוּ בָרְחֹבוֹת וּמִסְפָּרָם
כְּעֶשְׂרִים וּמֵאָה אַלְפֵי אִישׁ וַיְבַקְשׁוּ לַהֲרֹג אֶת־הַמֶּלֶךְ׃
54.53 וַיִּמָּלֵט הַמֶּלֶךְ אֶל־תּוֹךְ הָאַרְמוֹן׃ וַיְהִי כִּי־כִבְּשׁוּ אַנְשֵׁי
הָעִיר אֶת מְבֹאֵי הָעִיר וַיָּחֵלּוּ לְהַרְעִישׁ אֶת־הַחֹמוֹת׃
55 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל־הַיְּהוּדִים לָקוּם לְעֶזְרָתוֹ וַיִּתְקַבְּצוּ
56 אֵלָיו וַיָּשׁוּטוּ עַל־פְּנֵי־כָל־הָעִיר׃ וַיַּהַרְגוּ בַּיּוֹם הַהוּא
בִּמְאַת אֶלֶף נֶפֶשׁ וַיַּצִּיתוּ אֵשׁ בָּעִיר וַיִּשְׁלְלוּ שָׁלָל רַב
ויפדו

וַיִּפְדּוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי הָעִיר כִּי־גָבְרָה יַד 57
הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם וַיִּמַּס לְבָבָם וַיִּתְחַנְּנוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃
וַיְבַקְשׁוּ רַחֲמִים וַיֹּאמְרוּ׃ תְּנָה לָנוּ יָדְךָ לְהַצִּילֵנוּ וְלֹא 58
יִלָּחֲמוּ הַיְּהוּדִים עוֹד בָּנוּ וּבְעִירֵנוּ׃ וַיַּשְׁלִיכוּ אִישׁ אִישׁ 59
אֶת־חַרְבּוֹ וַיַּשְׁלִימוּ וְלַיְּהוּדִים הָיְתָה יְקָר וּגְדוּלָּה בְּעֵינֵי
הַמֶּלֶךְ וּבְעֵינֵי עַם הָאָרֶץ וַיָּשׁוּבוּ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל
יְרוּשָׁלָיְמָה׃ וַיְהִי כְּשֶׁבֶת דֵּימֵיטְרִיוֹס בֶּטַח עַל־כִּסֵּא 60
מַלְכוּתוֹ וְאֵין מַכְלִים בָּאָרֶץ דָּבָר וַיְחַל דְּבָרוֹ כִּי לֹא־
שָׁמַר מְאוּמָה מִכָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר לְיוֹנָתָן וַיִּשְׂנָאֵהוּ׃
וַיִּגְמֹל רָעָה תַּחַת טוֹבָה וַיִּמְעֹל בּוֹ כָּל־מָעַל׃ 61

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּשָׁב טְרִיפוֹן עִם 62
אַנְטִיוֹכוּס הַנַּעַר וַיָּשֶׂם אֶת־הַכֶּתֶר בְּרֹאשׁוֹ וַיַּמְלִיכֵהוּ׃
וַיִּקָּבְצוּ אֵלָיו כָּל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא אֲשֶׁר שִׁלַּח דֵּימֵיטְרִיוֹס 63
מֵעָלָיו וַיִּלָּחֲמוּ־בוֹ וַיָּנָס וַתְּהִי־לוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל׃ וַיִּקַּח 64
טְרִיפוֹן אֶת־הַפִּילִים וַיִּלְכֹּד אֶת־אַנְטוֹכְיָא׃ וַיִּכְתֹּב 65
אַנְטִיוֹכוּס הַנַּעַר אֶל־יוֹנָתָן לֵאמֹר׃ הִנְנִי מֵקִים אֹתְךָ 66
כֹּהֵן הָרֹאשׁ לְעַמֶּךָ וְאַרְבַּע הַנָּפוֹת תִּהְיֶינָה תַּחַת יָדְךָ
לְמַעַן לֹא־תָסוּר אַהֲבָתְךָ מִמֶּנִּי׃ וַיִּשְׁלַח־לוֹ כָּל־כְּלֵי־ 67
זָהָב לְמִנְחָה וַיַּשְׁלִיטֵהוּ לְשָׁרֵת בָּם עַל־שֻׁלְחָנוֹ וְלִלְבֹּשׁ
אַרְגָּמָן וְלַחֲגֹר אֵזוֹר זָהָב עַל מָתְנָיו׃ וְאֶת־שִׁמְעוֹן אָחִי 68
יוֹנָתָן שָׂם לְפָקִיד עַל־הָאָרֶץ מֵחֶבֶל צוֹר וְעַד־קְצֵה אֶרֶץ
מִצְרָיִם׃

וַיֵּצֵא יוֹנָתָן מִירוּשָׁלַיִם וַיַּעֲבֹר בְּכָל־הֶעָרִים אֲשֶׁר 69
מֵעֵבֶר לַנָּהָר וַיִּנָּהֲרוּ אֵלָיו כָּל־שׁוֹלְפֵי חֶרֶב מֵאֶרֶץ אֲרָם
וַיָּבֹאוּ לְעֶזְרָתוֹ׃ וַיְהִי כִּי־הִקְרִיב לָבֹא אַשְׁקְלוֹנָה וַיֵּצְאוּ 70
אַנְשֵׁי הָעִיר לִקְרָאתוֹ וַיְבִיאֻהוּ בְּכָבוֹד הָעִירָה׃ וַיַּעֲבֹר 71

מִשָּׁם עַזָּתָה וַיְמָאֲנוּ יֹשְׁבֵי עַזָּה לְתִתּוֹ בֹּא הָעִירָה וַיָּצַר
72 עָלֶיהָ וַיַּבְעֵר אֵשׁ בְּמִגְרָשֶׁיהָ וַיִּקַּח אֶת־שְׁלָלָם׃ וַיִּקְרְאוּ
יֹשְׁבֵי עַזָּה לְשָׁלוֹם וַיַּעַן לָהֶם יוֹנָתָן שָׁלוֹם וַיִּבְחַר מִבְּנֵי
קְצִינֵי הָעִיר לְתַעֲרוּבוֹת וַיְשַׁלְּחֵם יְרוּשָׁלַיְמָה וַיּוֹסֶף
73 לַעֲבֹר בָּאָרֶץ עַד לְבֹא דַמֶּשֶׂק׃ וַיִּשְׁמַע שָׁם יוֹנָתָן לֵאמֹר
הִנֵּה נְצִיבֵי דֵימֶיטְרִיוֹס בָּאוּ בְּחַיִל גָּדוֹל הַגָּלִילָה וְהִנָּם
74 בְּקֶדֶשׁ לְגָרֶשְׁךָ מִן־הָאָרֶץ׃ וַיֵּצֵא לִקְרָאתָם וַיַּעֲזֹב אֶת־
שִׁמְעוֹן אָחִיו בָּאָרֶץ וַיָּצַר שִׁמְעוֹן עַל־בֵּית־צוּר יָמִים
75 רַבִּים עַד אֵין יֹצֵא וְאֵין בָּא׃ וַיִּקְרְאוּ לְשָׁלוֹם וַיְשַׁלֵּם
שִׁמְעוֹן עִמָּהֶם וַיּוֹצִיאֵם מִן־הָעִיר וַיִּתֵּן מַצָּב בְּתוֹכָהּ׃
76 וְיוֹנָתָן חָנָה אֶת־מַחֲנֵהוּ עַל־יַד יַם כִּנֶּרֶת וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר
77 וַיָּבֹאוּ לִפְנֵי עַרְבוֹת־חָצֹר׃ וַיִּשָּׂא אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה
חֵיל הַגּוֹיִם נֹסְעִים לִקְרָאתוֹ בָּעֲרָבָה וּמִקְצָתָם שָׂמוּ
78 לְמַאֲרָב בֶּהָרִים׃ וַיְהִי בְנָסְעָם לִקְרָאתָם וַיֵּרֶד הַמַּאֲרָב
79 מִן־הַמַּחֲבֹאִים וַיִּתְגָּר בָּם׃ וַיַּרְא הָעָם אֲשֶׁר אֶת־יוֹנָתָן
וַיָּנוּסוּ וְלֹא נִשְׁאֲרוּ אִתּוֹ זוּלָתִי שָׂרֵי הַצָּבָא מַתִּתְיָהוּ בֶּן־
80 אַבְשָׁלוֹם וִיהוּדָה בֶּן־כַּלְבִּי עִם אַנְשֵׁיהֶם׃ וַיִּקְרַע יוֹנָתָן
אֶת־בְּגָדָיו וַיִּזְרֹק עָפָר עַל־רֹאשׁוֹ וַיִּתְחַנֵּן אֶל־יְיָ וְאַחֲרֵי־
81 כֵן שָׁב לְהִלָּחֵם בְּאוֹיְבָיו וַיְנִיסֵם׃ וַיַּרְא הָעָם אֲשֶׁר
נָפוֹצוּ מֵעָלָיו וַיָּשׁוּבוּ אֵלָיו וַיִּרְדְּפוּ כֻלָּם אַחֲרֵיהֶם עַד־
בֹּאָם אֶל־מְקוֹם מַחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר בְּקֶדֶשׁ וַיַּחֲנוּ־שָׁם׃
82 וַיִּפְּלוּ מִן־הַגּוֹיִם בַּיּוֹם הַהוּא כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים נָפֶשׁ
וְיוֹנָתָן שָׁב לִירוּשָׁלָיִם׃

12.

1 וַיַּרְא יוֹנָתָן כִּי הָיְתָה לוֹ הָרְוָחָה מִסָּבִיב וַיִּבְחַר־לוֹ
אנשים

אֲנָשִׁים וַיִּשְׁלָחֵם לְרוֹמָא לְהָקִים וּלְחַדֵּשׁ אֶת־הַבְּרִית
אֶת־יֹשְׁבֶיהָ׃ וְגַם לְאַנְשֵׁי אַשְׁפַּרְתָּא וְלִמְקֹמוֹת אֲחֵרוֹת 2
כָּתַב סְפָרִים דִּבְרֵי שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ וַיְהִי בְּבֹאָם לְרוֹמָא 3
וַיִּקְרְבוּ לִפְנֵי זִקְנֵי הָעָם וַיֹּאמְרוּ׃ יוֹנָתָן הַכֹּהֵן וְעַם 4
הַיְּהוּדִים שְׁלָחוּנוּ אֲלֵיכֶם לְחַדֵּשׁ אֶת־בְּרִית הָאַהֲבָה
אֲשֶׁר הֲקִימוֹתֶם אִתָּנוּ זֶה יָמִים׃ וַיֵּאוֹתוּ לָהֶם וְזִקְנֵי 5
רוֹמָא וַיִּתְּנוּ לָהֶם סְפָרִים לְאַנְשֵׁי בְרִיתָם אֲשֶׁר בְּכָל־
מְדִינָה וּמְדִינָה עַל־הַדֶּרֶךְ לְמַעַן הֲשִׁיבָם בֶּטַח אֶל־
אֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְזֹאת מִשְׁנֵה הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹנָתָן 6
לְיֹשְׁבֵי אַשְׁפַּרְתָּא׃

יוֹנָתָן הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְזִקְנֵי הָעָם וְהַכֹּהֲנִים וְכָל־עַם־ 7
הַיְּהוּדִים לַאֲחֵיהֶם אַנְשֵׁי אַשְׁפַּרְתָּא שָׁלוֹם׃

הִנֵּה זֶה יָמִים רַבִּים וְאַרְיָוֶשׁ מַלְכְּכֶם שָׁלַח סְפָרִים 8
אֶל־חוֹנִיו כֹּהֵן הַגָּדוֹל לֵאמֹר כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ
כַּכָּתוּב בְּמִשְׁנֵה הַסֵּפֶר אֲשֶׁר מִתָּחַת׃ וְחוֹנִיו שָׂמַח 9
לִקְרַאת הַצִּיר אֲשֶׁר שָׁלַח וַיִּקַּח אֵת סֵפֶר הַבְּרִית
וְהָאַהֲבָה מִיָּדוֹ׃ וְעַתָּה אִם־אָמְנָם לֹא־חָסַרְנוּ דָבָר 10
וְתוֹרַת יְיָ אֲשֶׁר בְּיָדֵינוּ לְתַנְחוּמִים לָנוּ׃ לֹא חָדַלְנוּ 11
מִשְּׁלֹחַ לָכֶם אֶת־מַלְאָכֵינוּ אֵלֶּה לְחַדֵּשׁ וּלְחַזֵּק אֵת
בְּרִית הָאַהֲבָה וְהָאַחֲוָה עִמָּכֶם פֶּן־נֵחָשֵׁב כְּזָרִים
בְּעֵינֵיכֶם כִּי אָרְכוּ הַיָּמִים אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם לָנוּ׃ לָכֵן 12
דְּעוּ־נָא כִּי כָל־שַׁבָּת וּמוֹעֵד אֲשֶׁר נַקְרִיב בָּהֶם קָרְבָּן
לֵאלֹהִים וְנִזְכַּרְתֶּם גַּם־אַתֶּם עַל־עֹלוֹתֵינוּ וּבִתְפִלֹּתֵינוּ
כַּאֲשֶׁר יָאוֹת לְהַעְתִּיר אֶל־יְיָ בְּעַד שְׁלוֹם הָאַחִים׃ כִּי 13
בִשְׁלוֹמָם וּבִכְבוֹדָם יָגֵל וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ׃ וְאַף כִּי צָרוֹת רַבּוֹת 14
וְרָעוֹת עָבְרוּ עַל־נַפְשֵׁנוּ כִּי נִלְחַמְנוּ עִם כָּל־הַמְּלָכִים

15 מִסָּבִיב אֲשֶׁר קָמוּ עָלֵינוּ לְהַשְׁחִיתֵנוּ׃ לֹא עָלָה עַל־
לִבֵּנוּ לְהוֹגִיעַ אֶתְכֶם אוֹ אֶת־בַּעֲלֵי בְרִיתֵנוּ לְבַקֵּשׁ עֶזְרָה
16 מִיֶּדְכֶם בַּמִּלְחָמוֹת הָאֵלֶּה׃ כִּי יְיָ אֱלֹהִים הָיָה בְּעוֹזְרֵינוּ
17 וְהִצִּילָנוּ מִכַּף צָרֵינוּ וַיַּכְנִיעֵם לְפָנֵינוּ׃ אוּלָם בְּשָׁלְחֵנוּ
כָּעֵת אֶת־מַלְאָכֵינוּ אֶת־נוּמֵנְיוֹס בֶּן־אַנְטִיוֹכוֹס וְאֶת־
אַנְטִיפַּטֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ לַאֲחֵינוּ בְּנֵי־רוֹמָא לְחַדֵּשׁ אֶת־
18 בְּרִית הָאַהֲבָה הַנּוֹשֶׁנֶת עִמָּהֶם׃ הִפְקַדְנוּ אֹתָם לָלֶכֶת גַּם
אֲלֵיכֶם לִשְׁאֹל לִשְׁלוֹמְכֶם וְלָתֵת אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה
19 בְּיֶדְכֶם וּלְחַדֵּשׁ אֶת־בְּרִיתֵנוּ אִתְּכֶם׃ וְאִם יִיטַב בְּעֵינֵיכֶם
20 תָּשִׁיבוּ אִתָּנוּ דָּבָר׃ וְזֹאת מִשְׁנֵה הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח
אַרְיֶוֹשׁ לְחוֹנְיוֹ׃
21 אַרְיֶוֹשׁ מֶלֶךְ אַשְׁפַּרְתָּא לְחוֹנְיוֹ כֹּהֵן הַגָּדוֹל שָׁלוֹם׃
22 מָצָאנוּ כָתוּב בְּדִבְרֵי הַיָּמִים כִּי יֹשְׁבֵי אַשְׁפַּרְתָּא
וְהַיְּהוּדִים אֲנָשִׁים אַחִים הֵמָּה וְאַבְרָהָם אַב לִשְׁנֵיהֶם׃
23 וְעַתָּה כִּי־יָדַעְנוּ זֹאת הוֹאִילוּ־נָא וְכִתְבוּ לָנוּ הַשָּׁלוֹם
24 לָכֶם וְגַם אֲנַחְנוּ נִכְתֹּב לָכֶם׃ גּוֹרָל אֶחָד יִהְיֶה לְכֻלָּנוּ
מִקְנֵינוּ וְקִנְיָנֵינוּ יִהְיוּ לָכֶם וּמִקְנֵיכֶם וְקִנְיְנֵיכֶם יִהְיוּ לָנוּ
וְאָנֹכִי שָׁפַטְתִּי אֶל־נָכוֹן לְהוֹדִיעֲכֶם אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃
25 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמַע יוֹנָתָן כִּי־שָׁבוּ
פְּקִידֵי דֵימִיטְרִיוֹס וְכִי הֵם נֹסְעִים לִקְרָאתוֹ בְּחַיִל גָּדוֹל
26 מִבָּרִאשׁוֹנָה׃ וַיִּסַּע מִירוּשָׁלַיִם וַיֵּצֵא לִקְרָאתָם עַד לְבֹא
27 חֲמָת בְּטֶרֶם בֹּאָם אֶל־אַרְצוֹ׃ וַיִּשְׁלַח מְרַגְּלִים לָתוּר
אֶת־מַחֲנֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ וַיֹּאמְרוּ כִּי נְכוֹנִים הֵם לְהִתְגּוֹלֵל
28 עָלָיו הַלָּיְלָה׃ וַיְהִי כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וַיְצַו יוֹנָתָן אֶת־אֲנָשָׁיו
לֵאמֹר עוּרוּ הַלַּיְלָה וְשִׂימוּ אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ וִהְיוּ
29 נְכוֹנִים לְהִלָּחֵם וַיַּצֵּג צוֹפִים סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה׃ וַיִּרְאוּ
האויבים

הָאוֹיְבִים אֶת־מַחֲנֵה יוֹנָתָן כִּי כֻלָּם חֲגוּרֵי מִלְחָמָה הֵם
וְעֹמְדִים בְּמַעֲרָכָה וַיֶּחֶרְדוּ חֲרָדָה גְדוֹלָה וַיַּבְעִירוּ אֵשׁ
30 הֵנָּה וָהֵנָּה בְּמַחֲנֶה וַיָּנוּסוּ׃ וְלֹא יָדְעוּ יוֹנָתָן וַאֲנָשָׁיו עַד
31 אוֹר הַבֹּקֶר כִּי נִתְעוּ מִן־הָאֵשׁ בַּמַּחֲנֶה׃ וַיִּרְדֹּף יוֹנָתָן
אַחֲרֵיהֶם וְלֹא הִשִּׂיגָם כִּי כְבָר עָבְרוּ אֶת־נַחַל הַלִּיטָנוֹן׃
32 וַיִּפֶן יוֹנָתָן לִקְרַאת הָעַרְבִים מִמַּטֵּה זַבְדִּי וַיַּכֵּם וַיִּקַּח
33 אֶת־שְׁלָלָם׃ וַיִּסַּע מִשָּׁם וַיִּפְגַּע בְּדַמֶּשֶׂק וַיַּעֲבֹר בְּכָל־
34 הָאָרֶץ הַהִיא׃ וְשִׁמְעוֹן נָסַע אַשְׁקְלוֹנָה וְאֶל־הַמִּבְצָרִים
35 הַקְּרוֹבִים אֵלֶיהָ וַיִּפֶן לְיָפוֹ וַיִּלְכְּדָהּ׃ כִּי שָׁמַע אֵת מְזִמַּת
יֹשְׁבֵי יָפוֹ לְהַסְגִּיר אֶת־הָעִיר בִּידֵי פְקִידֵי דֵימִיטְרִיוֹס
36 וַיַּשְׁכֵּן מַצָּב בְּתוֹכָהּ לְשָׁמְרָהּ׃ וַיָּשָׁב יוֹנָתָן אַחֲרֵי־כֵן
יְרוּשָׁלַיְמָה וַיִּקְרָא אֶל־זִקְנֵי הָעָם וַיִּוָּעֵץ עִמָּהֶם לְחַזֵּק
אֶת־מִבְצְרֵי אֶרֶץ יְהוּדָה וּלְהַגְבִּיהַּ אֶת־חֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם׃
37 וּלְהָקִים רָמָה לְהַבְדִּיל בֵּין הָעִיר וּבֵין הַמְּצוּדָה לְמַעַן
תִּפָּרֵד וְאַנְשֵׁי הַמְּצוּדָה לֹא־יִקְרְבוּ עוֹד לִקְנוֹת אוֹ
38 לִמְכּוֹר׃ וַיְהִי בְּהִתְאַסֵּף הָעָם לִבְנוֹת וַיְתַקְּנוּ גַּם אֶת־
פִּרְצֵי הַחוֹמָה הַיְשָׁנָה וּשְׁמָהּ כַּפִינַתָא אֲשֶׁר הִתְרוֹעֲעָה
39 מִקֶּדֶם לַנָּחַל׃ וְשִׁמְעוֹן בָּנָה אֶת־מִבְצַר חָדִידָה בַּשְּׁפֵלָה
וַיְחַזֵּק אֶת־הַמִּבְצָר בִּדְלָתַיִם וּבְרִיחַ׃
40 וּטְרִיפוֹן נִכֵּל נְכָלִים לְהָסֵב אֵת מַמְלֶכֶת אַסְיָא אֵלָיו
וְלָתֵת אֶת־הַכֶּתֶר בְּרֹאשׁוֹ וְלִשְׁלֹחַ יָד בַּמֶּלֶךְ אַנְטִיוֹכוֹס׃
41 וַיְהִי כִּי־יָרֵא אֶת־יוֹנָתָן פֶּן־יִהְיֶה־לּוֹ לְשָׂטָן וַיַּעֲרֵם לִתְפֹּשׂ
42 גַּם־אֹתוֹ וְלַהֲמִיתוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־בֵּית־שְׁאָן׃ וַיָּבֹא גַם
43 יוֹנָתָן שָׁמָּה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר עִמּוֹ׃ וַיַּרְא
טְרִיפוֹן אֶת־חֵיל־יוֹנָתָן כִּי־רַב הוּא וַיִּירָא מִשְּׁלֹחַ בּוֹ יָד
וַיִּתְחַסֵּד וַיָּבֹא בְּכָבוֹד לִקְרָאתוֹ וַיְהַלֵּל אֹתוֹ אֶל־כָּל־
אהביו

אֹהֲבָיו וַיִּתֶּן־לוֹ מַתָּנוֹת וַיְצַו עַל־עֲבָדָיו לִשְׁמֹעַ אֶל־קוֹל
44 יוֹנָתָן כַּאֲשֶׁר לְקוֹלוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַדּוּעַ תְּיַגַּע אֶת־הָעָם
45 אֲשֶׁר בְּרַגְלֶיךָ וְאֵין מְרִיבָה בֵּינֵינוּ׃ שַׁלַּח אֹתָם אִישׁ
לְאֹהָלוֹ וּבְחַר־לְךָ מְתֵי מְעָט וְיַעַמְדוּ אִתָּךְ וּבֹא עִמָּדִי
46 לְעַכּוֹ׃ וּנְתַתִּיהָ בְּיָדְךָ עִם כָּל־הַמִּבְצָרִים וְגַם אַנְשֵׁי
הַצָּבָא וְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֶתֵּן תַּחַת יָדֶךָ וְאָשׁוּבָה־לִּי כִּי
47 עַל־כֵּן יָצָאתִי לִקְרָאתֶךָ׃ וַיַּאֲמֵן יוֹנָתָן לִדְבָרָיו וַיַּעַשׂ
כְּכֹל אֲשֶׁר דִּבֵּר וַיְשַׁלַּח אֶת־עַמּוֹ מֵעָלָיו וַיָּשׁוּבוּ אֶל־אֶרֶץ
48 יְהוּדָה׃ וְלֹא נִשְׁאֲרוּ אִתּוֹ בִּלְתִּי שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ
וּמֵהֶם שָׁלַח אַלְפַּיִם אֶל־הַגָּלִיל וְאֶלֶף נֶפֶשׁ נָסְעוּ אִתּוֹ׃
49 וַיְהִי בְּבֹאוֹ לְעַכּוֹ וַיִּסְגְּרוּ אַנְשֵׁי עַכּוֹ אֶת־דַּלְתֵי הָעִיר
50 וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־אֲנָשָׁיו הִכּוּ לְפִי־חָרֶב׃ וַיְשַׁלַּח
טְרִיפוֹן חֵיל רַגְלִי וּפָרָשִׁים דֶּרֶךְ הַגָּלִיל אֶל־הָעֲרָבָה
51 הַגְּדוֹלָה לִרְדֹּף אַחֲרֵי אַנְשֵׁי יוֹנָתָן וּלְכַלֹּתָם׃ וַיְהִי
בְּשָׁמְעָם כִּי־נִשְׁבָּה יוֹנָתָן וְכָל־אֲנָשָׁיו נִגָּפוּ וַיִּתְעוֹרְרוּ
52 וַיִּפְנוּ לְהִלָּחֵם בְּרֹדְפֵיהֶם׃ וַיִּרְאוּ הָאוֹיְבִים כִּי־פָנוּ
לְהִלָּחֵם בְּעַד־נַפְשָׁם וַיָּשׁוּבוּ לְדַרְכָּם וְהַיְּהוּדִים נָסְעוּ
53 בֶּטַח אֶל־אַרְצָם׃ וַיִּבְכּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְאֶת־אֲשֶׁר
54 נָפְלוּ בַחֶרֶב אִתּוֹ וַיְהִי אֵבֶל כָּבֵד לְכָל־יִשְׂרָאֵל׃ וְכָל־
הַגּוֹיִם מִסָּבִיב חָשְׁבוּ לְבַעֵר אֶת־הָעָם מִן־הָאָרֶץ כִּי
55 אָמְרוּ׃ אָבַד רֹאשׁ לִיהוּדָה וְעוֹזֵר אָיִן וְעַתָּה נָקוּמָה
עֲלֵיהֶם וְנַשְׁבִּית מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם׃

13.

1 וַיִּשְׁמַע שִׁמְעוֹן כִּי אָסַף טְרִיפוֹן חַיִל גָּדוֹל לִצְבֹּא עַל־
2 אֶרֶץ יְהוּדָה וּלְשַׁחֲתָהּ׃ וְכִי נָמוֹגוּ כָל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וַיָּקָם

וַיַּעַל יְרוּשָׁלַיְמָה וַיֶּאֱסֹף אֶת־הָעָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם
3 וַיֹּאמַר׃ אַתֶּם יְדַעְתֶּם אֶת־אֲשֶׁר עָשִׂיתִי אֲנִי וְאַחַי וְכֹל
בֵּית־אָבִי בְּעַד תּוֹרַת יְיָ וּמִקְדָּשׁוֹ וְגַם יְדַעְתֶּם אֶת־
הַמִּלְחָמוֹת אֲשֶׁר נִלְחַמְנוּ וְכָל־הַתְּלָאוֹת אֲשֶׁר מְצָאוּנוּ׃
4 רְאוּ כִּי כָל־אַחַי שִׁכְּלָה הַחֶרֶב בַּעֲבוּר יִשְׂרָאֵל וָאִוָּתֵר
5 רַק אֲנִי לְבַדִּי׃ וְעַתָּה חָלִילָה־לִּי מִשְּׁמוֹר אֶת־נַפְשִׁי
6 לְעֵת־צָרָה כִּי לֹא טוֹב אָנֹכִי מֵאַחַי׃ כִּי־אִם קוֹם אָקוּם
לִנְקֹם אֶת־נִקְמַת עַם יְיָ וּמִקְדָּשׁוֹ וְאֶת־נָשֵׁינוּ וְטַפֵּנוּ
מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִתְאַסְּפוּ מִסָּבִיב לִמְחוֹת אֶת־שְׁמֵנוּ
7 בְּשִׂנְאָתָם אֹתָנוּ׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעָם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וַתְּחִי רוּחַ הָעָם וַיַּעֲנוּ קוֹל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ הֱיֵה אַתָּה לְנָגִיד
8 עָלֵינוּ תַּחַת יְהוּדָה וְיוֹנָתָן אָחִיךָ׃ וְעַתָּה צֵא וְהִלָּחֵם
אֶת־לוֹחֲמֵינוּ וְשָׁמַעְנוּ וְעָשִׂינוּ כְּכֹל אֲשֶׁר תְּצַוֶּה עָלֵינוּ׃
9 וַיְשַׁמַּע שִׁמְעוֹן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי חָיִל וַיְמַהֵר לִבְנוֹת אֶת־
10 חֹמוֹת יְרוּשָׁלַיִם וּלְחַזֵּק אֶת־הָעִיר מִסָּבִיב׃ וַיִּשְׁלַח
אֶת־יוֹנָתָן בֶּן־אַבְשָׁלוֹם עִם־חַיִל כָּבֵד לְצָבָא עַל יָפוֹ
וַיְגָרֶשׁ אֶת־יֹשְׁבֵי הָעִיר וַיֶּאֱחַז־בָּהּ׃

11 וּטְרִיפוֹן נָסַע עִם חַיִל גָּדוֹל מֵעַכּוֹ לְהִתְנַפֵּל עַל־אֶרֶץ
12 יְהוּדָה וַיְנַהֵג אֶת־יוֹנָתָן אִתּוֹ אָסוּר בִּנְחֻשְׁתָּיִם׃ וְשִׁמְעוֹן
13 חָנָה נִכְחוֹ בָּעֲרָבָה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי־חֲדִידָה׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ
טְרִיפוֹן כִּי־שָׂמוּ אֶת־שִׁמְעוֹן לְפָקִיד תַּחַת יוֹנָתָן אָחִיו
וְכִי גַם־קָרֵב לְהִלָּחֵם אִתּוֹ וַיִּשְׁלַח אֵלָיו מַלְאָכִים לֵאמֹר׃
14 הַחָזֵק הֶחֱזַקְתִּי בְּיוֹנָתָן אָחִיךָ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁלַח יָדוֹ
15 בְּכַסְפֵּי הַמֶּלֶךְ בִּפְקֻדַּת מִשְׁמַרְתּוֹ׃ וְעַתָּה בְּשַׁלֵּחֲךָ־לִּי
מְאַת כִּכַּר כֶּסֶף וּשְׁנֵי בָנָיו לְתַעֲרוּבָה לְבַל־יִפְשַׁע־בִּי
16 אִם־אֲשַׁלְּחֶנּוּ לַחָפְשִׁי הָשֵׁב אֲשִׁיבֶנּוּ לָךְ׃ וַיְצַו שִׁמְעוֹן
לשלח־

לְשַׁלַּח־לוֹ אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַיְלָדִים גַּם־כִּי־הִכִּיר כִּי
בִּנְבָלָה יְדַבֵּר וַיַּעַשׂ־כֵּן לְבַל־יַלּוֹנוּ עָלָיו הָעָם לֵאמֹר׃
17 יוֹנָתָן נֶהֱרַג עַל־יָדוֹ יַעַן כִּי לֹא־שָׁלַח־לוֹ אֶת־הַכֶּסֶף
18 וְאֶת־הַיְלָדִים לְפִדְיוֹן נַפְשׁוֹ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי שָׁלְחוֹ אֶת־
הַיְלָדִים וְאֶת־כִּכַּאת הַכִּכָּר וַיְחַל טְרִיפוֹן אֶת־דְּבָרוֹ וְלֹא
19 שִׁלַּח אֶת־יוֹנָתָן׃ וַיִּסַּע הָלוֹךְ וְקָרֵב אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה
לְשַׁחֲתָהּ וַיִּתְהַלֵּךְ מִנֶּגֶד לָאָרֶץ דֶּרֶךְ אֲרָם וְשִׁמְעוֹן הָלַךְ
20 לְמוּלוֹ אֶל־כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר פָּנָה־שָׁם׃ וְאַנְשֵׁי הַמְּצוּדָה
21 שָׁלְחוּ אֶל־טְרִיפוֹן לֵאמֹר׃ מַהֵר וָבֹא בַּסֵּתֶר דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר
22 אֵלֵינוּ לְמַעַן נִצְטַיֵּד כִּי אָפְסָה כָל־מִחְיָה׃ וַיְמַהֵר טְרִיפוֹן
וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־פָּרָשָׁיו לְשַׁלְּחָם וַיֵּעָצְרוּ מִלֶּכֶת כִּי יָרַד
23 בַּלַּיְלָה הַהוּא שֶׁלֶג גָּדוֹל מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּפֶן מִשָּׁם וַיָּשֶׂם
24 אֶת־פָּנָיו גִּלְעָדָה׃ וַיְהִי בְּבֹאוֹ לִפְנֵי ~~בֵּית־שְׁאָן~~ וַיַּהֲרֹג Bascama
25 אֶת־יוֹנָתָן וַיִּקָּבֵר שָׁם וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁב אֶל־אַרְצוֹ׃ וַיִּשְׁלַח
שִׁמְעוֹן לָקַחַת אֶת־עַצְמוֹת אָחִיו וַיִּקְבֹּר אֹתָם אֶל־קִבְרַת
26 אֲבוֹתָיו בְּמוֹדָעִית׃ וַיִּסְפְּדוּ־לוֹ כָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל וַיִּבְכּוּ
27 אֹתוֹ יָמִים רַבִּים׃ וַיָּקֶם שִׁמְעוֹן עַל־קִבְרַת אֲבוֹתָיו וְאֶחָיו
מַצֵּבָה גְדוֹלָה אֲבָנִים מְקֻצָּעוֹת מִשְּׁנֵי עֶבְרֵיהֶם וַיַּצֵּג
עָלֶיהָ שִׁבְעָה עַמּוּדִים אֶחָד־אֶל־אֶחָד לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ
28 וּלְאַרְבָּעָה אֶחָיו׃ וַיַּקֵּף אֹתָם קְרָנוֹת גְּבֹהוֹת מַעֲשֵׂה
מִקְלָעִים וַעֲלֵיהֶן מְפֻתָּחִים כָּל־כְּלֵי־מִלְחָמָה לְזֵכֶר עוֹלָם
וְגַם תַּבְנִית אֳנִיּוֹת מְחֻטָּבוֹת הַנִּשְׁקָפוֹת עַל־פְּנֵי־הַיָּם׃
29 וְהַמַּצֵּבָה הַזֹּאת בְּמוֹדָעִית עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃
30 וּטְרִיפוֹן אָרַב בְּמִרְמָה לְנֶפֶשׁ אַנְטִיוֹכוּס הַנַּעַר וַיְהִי
31 בִּהְיוֹתָם בַּדֶּרֶךְ וַיָּקָם עָלָיו וַיְמִיתֵהוּ׃ וַיָּשֶׂם אֶת־כֶּתֶר
אַסְיָא בְּרֹאשׁוֹ וַיִּרְעַץ וַיְרוֹצֵץ אֶת־הָעָם בִּמְאֹד מְאֹד׃
ושמעון

32 וְשִׁמְעוֹן הֶחֱזִיק אֶת־מִבְצְרֵי אֶרֶץ יְהוּדָה וַיְסוֹבֵב אֹתָם
חֹמוֹת עָבוֹת וּמִגְדָּלוֹת גְּבֹהוֹת דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ וַיְמַלֵּא
33 אֶת־מִסְכְּנוֹתֵיהֶם בָּר וָאֹכֶל׃ וַיִּבְחַר שִׁמְעוֹן אֲנָשִׁים
וַיִּשְׁלַח אֹתָם אֶל דֵּימֵיטְרִיוֹס וַיְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לְהָסִיר אֶת־
הַמַּשְּׂאוֹת מֵעַל הָאָרֶץ כִּי כָל־מַעֲשֵׂי טְרִיפוֹן רַק שׁוֹד
34 וְחָמָס׃ וַיַּעַן דֵּימֵיטְרִיוֹס וַיִּכְתֹּב־לוֹ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
35 הַמֶּלֶךְ דֵּימֵיטְרִיוֹס לְשִׁמְעוֹן כֹּהֵן הַגָּדוֹל וְאֹהֵב הַמֶּלֶךְ
36 וּלְזִקְנֵי הָעָם וּלְכָל־בֵּית־יְהוּדָה שָׁלוֹם׃ הִנֵּה קִבַּלְתִּי
אֵת עֲטֶרֶת הַזָּהָב וְאֵת אַדֶּרֶת הָאַרְגָּמָן אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם
37 אֵלַי וְהִנְנִי נָכוֹן לָתֵת לָכֶם אֶת־בְּרִיתִי שָׁלוֹם׃ וְצִוִּיתִי
לְכָל־פְּקִידֵי אַרְצוֹתַי לִנְטֹשׁ כָּל־מַשָּׂא אֲשֶׁר אָסִיר
38 מֵעֲלֵיכֶם׃ וַהֲקִימוֹתִי אֶת־אֲשֶׁר הִבְטַחְתִּי לָכֶם וְהֶעָרִים
39 הַבְּצֻרוֹת אֲשֶׁר בְּנִיתֶם תִּהְיֶינָה לָכֶם לִצְמִיתוּת׃ וְנָשָׂאתִי
לָכֶם כָּל־מַעַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם־בִּי עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאֶת־
מֶכֶס הָעֲטָרָה וְאֶת־הַתְּרוּמוֹת אֲשֶׁר הוּרְמוּ מִירוּשָׁלַיִם
40 שָׁמֹט אֶשְׁמֹט אֶת־יָדִי׃ וְכָל־אִישׁ בָּכֶם אֲשֶׁר יִכְשַׁר
לְהִסְתַּפֵּחַ אֶל־עֲבֹדָתִי יְסֻפַּח וְהָיָה אַךְ שָׁלוֹם וְרֵעוּת
41 בֵּינֵינוּ׃ וַיְהִי בִּשְׁנַת שִׁבְעִים וּמֵאָה וַיִּפָּרֵק עֹל הַגּוֹיִם
42 מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וּמֵאָז הֵחֵלּוּ לִכְתֹּב בְּדִבְרֵי הַיָּמִים
וּבְכָל־סִפְרֵיהֶם בִּשְׁנָה הָרִאשׁוֹנָה לְשִׁמְעוֹן כֹּהֵן הַגָּדוֹל
שַׂר וְנָשִׂיא לַיְּהוּדִים׃

43 וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּחַן שִׁמְעוֹן עַל גֶּזֶר וַיַּקֵּף אֶת־הָעִיר
44 וְאַחֲרֵי הִגִּישׁוּ כְּלֵי־מַפֵּץ לִקְרָאתָהּ וַיִּלְכֹּד מִגְדָּל׃ וַיְהִי
כִּי־יָרְדוּ אַנְשֵׁי הַמִּגְדָּל אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַתְּהִי מְהוּמָה
45 גְּדוֹלָה בְּקֶרֶב הָעָם׃ וַיַּעֲלוּ כֻלָּם אֲנָשִׁים וְנָשִׁים וְטַף עַל
הַחֹמוֹת וַיִּקְרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם וַיִּקְרְאוּ בְּקוֹל גָּדוֹל אֶל־

שמעון

46 שִׁמְעוֹן אָהָה תֵּן לָנוּ יְמִינֶךָ׃ וַיֹּאמְרוּ אַל־נָא כַּחֲטָאֵינוּ
47 תַּעֲשֶׂה לָנוּ אַךְ עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ וַיַּחְמֹל
שִׁמְעוֹן עֲלֵיהֶם וְלֹא הֱמִיתָם וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מִן־הָעִיר
וַיְחַטֵּא אֶת־הַבָּתִּים אֲשֶׁר שָׁמְרוּ בָהֶם אֶת־אֱלִילֵיהֶם׃
48 וַיִּסַּע אַחֲרֵי־כֵן אֶל־תּוֹךְ־הָעִיר וַיִּתֵּן תּוֹדָה וְהַלֵּל לַיְיָ
49 וַיְבַעֵר אֶת־הַשִּׁקּוּצִים וְאֶת־הַגִּלּוּלִים׃ וַיַּשְׁכֵּן אֲנָשִׁים
שֹׁמְרֵי תוֹרַת יְיָ בְּקִרְבָּהּ וַיְחַזֵּק אֵת הָעִיר וַיִּבֶן־לוֹ בַּיִת
50 בְּתוֹכָהּ׃ וְיֹשְׁבֵי הַמְּצוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם מְסֻגָּרִים
51 בְּתוֹכָהּ אֵין יֹצֵא וְאֵין בָּא לִקְנוֹת אוֹ לִמְכּוֹר׃ וַיְהִי כִּי־
נִשְׁבַּר לָהֶם מַטֵּה לֶחֶם וַיָּמוּתוּ רַבִּים מֵרָעָב וּמֵחֹסֶר כֹּל׃
52 וַיִּצְעֲקוּ אֶל־שִׁמְעוֹן לָתֵת לָהֶם אֶת־יְמִינוֹ וַיִּתֵּן לָהֶם
אֶת־יְמִינוֹ וַיְגָרְשֵׁם מֵעַל־הַמְּצוּדָה וַיְחַטֵּא אֹתָהּ וַיָּסַר
53 כָּל־שֶׁקֶץ מִקִּרְבָּהּ׃ וַיְהִי בִּשְׁנַת מֵאָה וְשִׁבְעִים וְאַחַת
בַּחוֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בִּשְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים יוֹם בּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־
הַמְּצוּדָה בִּזְמִירוֹת וּבְכַפּוֹת תְּמָרִים בְּכִנֹּרוֹת וּבְעוּגָבִים
וּבִנְבָלִים וַיְהַלְלוּ אֶת־יְיָ אֲשֶׁר פָּדָם מִיַּד צָר הַצּוֹרֵר
54 אֹתָם׃ וַיְצַו שִׁמְעוֹן לָחֹג אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה שָׁנָה בְשָׁנָה׃
55 וַיָּקֶם חֹמוֹת עַל הַר הַבַּיִת אֲשֶׁר עַל־יַד הַמְּצוּדָה וַיֵּשֶׁב
56 שָׁם הוּא וְכָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ וַיַּרְא אֶת־יוֹחָנָן
בְּנוֹ כִּי אִישׁ חַיִל הוּא וַיַּפְקֵד אֹתוֹ פָּקִיד עַל כָּל־אַנְשֵׁי
הַצָּבָא וַיֵּשֶׁב בְּגָזֶר׃

14.

1 וַיְהִי בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם וְשִׁבְעִים וּמֵאָה וַיֶּאֱסֹף דֵּימִיטְרִיוֹס
אֶת־חֵילוֹ לַמִּלְחָמָה עַל־טְרִיפוֹן וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ מָדַי
2 לְבַקֵּשׁ עֶזְרָה׃ וַיִּשְׁמַע אַרְשָׁקָה מֶלֶךְ פָּרַס וּמָדַי כִּי־בָא
דימיטריוס

דֵּימֵיטְרִיּוֹס אֶל־גְּבוּלֵי אַרְצוֹ וַיִּשְׁלַח אֶחָד מִשָּׂרֵי צְבָאוֹ
לִקְרָאתוֹ וַיְצַוֵּהוּ לְתָפְשׂוֹ חַי וְלַהֲבִיאוֹ לְפָנָיו׃ וַיֵּלֶךְ וַיַּךְ 3
אֶת־חֵיל דֵּימֵיטְרִיּוֹס וַיִּתְפֹּשׂ אֹתוֹ חַי וַיְבִיאֵהוּ לִפְנֵי
אַרְשַׁכָּה וַיְצַו הַמֶּלֶךְ וַיַּאַסְפוּ אֹתוֹ אֶל־הַמִּשְׁמָר׃
וַתִּשְׁקֹט אֶרֶץ יְהוּדָה מִמִּלְחָמָה כָּל־יְמֵי שִׁמְעוֹן וַיַּעַשׂ 4
רַק־טוֹב לְעַמּוֹ וַיְהִי רָצוּי וְנִכְבָּד בְּמֶמְשַׁלְתּוֹ כָּל־יָמָיו׃
וַיִּלְכֹּד בְּיַד־רָמָה אֶת־יָפוֹ וַתְּהִי לוֹ לְחוֹף אֳנִיּוֹת לַעֲבֹר 5
מִמֶּנָּה אֶל־אִיֵּי הַיָּם׃ וַיַּרְחֵב אֶת־גְּבוּלֵי הָאָרֶץ לְעַמּוֹ 6
וַיֶּאֱחֹז בָּם׃ וַיִּהְיוּ לוֹ שְׁבוּיֵי־חֶרֶב לָרֹב וַיָּשַׂר עַל גֶּזֶר 7
וְעַל בֵּית־צוּר וְעַל־הַמְּצוּדָה וַיְבַעֵר כָּל־שֶׁקֶץ מִתּוֹכָם
וְלֹא עָמַד אִישׁ לְפָנָיו׃ כָּל־אִישׁ חָרַשׁ חֲרִישׁוֹ בְּבִטְחָה 8
וּבְשָׁלוֹם וְהָאָרֶץ נָתְנָה אֶת־יְבוּלָהּ וְכָל־עֵץ־פְּרִי עָשָׂה
אֶת־פִּרְיוֹ׃ הַזְּקֵנִים יָשְׁבוּ בַחוּצוֹת וַיָּשִׂיחוּ בְּטוּב הָאָרֶץ 9
וְהַבַּחוּרִים לָבְשׁוּ הָדָר וַיַּחְגְּרוּ כְּלֵי־מִלְחָמָה׃ שִׁמְעוֹן 10
נָתַן אֹכֶל בֶּעָרִים וּכְלֵי־קְרָב לַמִּלְחָמָה וְשָׁמְעוֹ הָלַךְ
לְמֶרְחַקִּים׃ שֶׁקֶט וּבִטְחָה נָתַן בָּאָרֶץ וּבֵית־יִשְׂרָאֵל 11
צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה׃ בֶּטַח יָשְׁבוּ כֻלָּם אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ 12
וְתַחַת תְּאֵנָתוֹ וּמַחֲרִיד אָיִן׃ קוֹל מִלְחָמָה לֹא־נִשְׁמַע 13
בָּאָרֶץ וְגַאֲוַת עָרִיצִים הָשְׁפֵּל הָשְׁפָּלָה בַּיָּמִים הָהֵם׃
נִדְכָּאֵי עַמּוֹ הִגְבִּיר חַיִל וְתוֹרַת יְיָ שַׁעֲשׁוּעָיו וְאָוֶן וָעָוֶל 14
קָפְצוּ פִיהֶם׃ וַיָּרֶם קֶרֶן מִקְדַּשׁ יְיָ וַיֶּרֶב אֶת־כְּלֵי הַשָּׁרֵת 15
בַּקּוֹדֶשׁ׃
וַיִּשְׁמְעוּ יֹשְׁבֵי רוֹמָא וְאַשְׁפַּרְתָּא כִּי־מֵת יוֹנָתָן 16
וַיִּתְעַצְּבוּ אֶל־לִבָּם׃ וַיְהִי בְּשָׁמְעָם כִּי הוּקַם שִׁמְעוֹן 17
אָחִיו לְכֹהֵן הַגָּדוֹל תַּחְתָּיו וְכָל־הָאָרֶץ וְכָל־הֶעָרִים תַּחַת
יָדוֹ׃ וַיִּכְתְּבוּ־לוֹ סֵפֶר בְּרִית עַל לֻחוֹת נְחֹשֶׁת בְּרִית 18

אַהֲבָה וְשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר כָּרְתוּ אֶת־יְהוּדָה וְאֶת־יוֹנָתָן אָחִיו
19 וַיִּקָּרֵא בְּאָזְנֵי כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלָיִם׃ וְזֹאת
פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב אֲשֶׁר שָׁלְחוּ אַנְשֵׁי אַשְׁפַּרְתָּא׃
20 רָאשֵׁי בְנֵי־אַשְׁפַּרְתָּא וְהָעִיר לְשִׁמְעוֹן כֹּהֵן הַגָּדוֹל
וְלַזְּקֵנִים וְלַכֹּהֲנִים וּלְכָל־עַם יְהוּדָה אַחֵינוּ שָׁלוֹם׃
21 הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֵלֵינוּ סִפְּרוּ לָנוּ אֶת־
כְּבוֹדְכֶם וְאֶת־גְּדוּלַּתְכֶם בָּאָרֶץ וְשָׂמַחְנוּ מְאֹד לִקְרָאתָם׃
22 אֵת אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ מִמֶּנּוּ כָּתַבְנוּ עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים
23 אֲשֶׁר לְקִרְיָתֵנוּ לֵאמֹר׃ נוּמֵינִיּוֹס בֶּן־אַנְטִיוֹכוֹס
וְאַנְטִיפַּטֶר בֶּן־יֵשׁוּעַ שְׁלוּחֵי הַיְּהוּדִים בָּאוּ אֵלֵינוּ לְחַדֵּשׁ
24 אֶת־בְּרִית הָאַהֲבָה אֲשֶׁר כָּרַתְנוּ עִמָּהֶם׃ וַיִּיטַב בְּעֵינֵי
הָעָם לֶאֱסֹף אֶת־הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בְּכָבוֹד וּבְתִפְאֶרֶת
וְלִכְתֹּב אֶת־דִּבְרֵיהֶם עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לְזֵכֶר עַם־
אַשְׁפַּרְתָּא וּמִשְׁנֵהוּ שָׁלַחְנוּ לְשִׁמְעוֹן כֹּהֵן הַגָּדוֹל׃
25 וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁלַח שִׁמְעוֹן אֶת־נוּמֵינִיּוֹס לְרוֹמָא לְמַעַן
הָקִים אֶת־בְּרִיתוֹ עִם יֹשְׁבֶיהָ וַיִּתֵּן בְּיָדוֹ מִנְחָה מָגֵן זָהָב
אֶחָד אֶלֶף שֶׁקֶל מִשְׁקָלוֹ׃
26 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הָעָם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמְרוּ
אִישׁ אֶל־אָחִיו הֲכִי לֹא נְשַׁלֵּם גְּמוּל לְשִׁמְעוֹן וּלְבָנָיו׃
27 הֲלֹא הוּא וְאֶחָיו וְכָל־בֵּית־אָבִיו הֵרִימוּ אֶת־קֶרֶן עַמֵּנוּ
וְאַחֲרֵי הַכְנִיעָם אֶת־כָּל־אוֹיְבֵינוּ לְפָנֵינוּ קָרְאוּ דְרוֹר
בָּאָרֶץ לְכָל־יֹשְׁבֶיהָ׃
28 וַיִּגְמְרוּ אֹמֶר לַחֲרוֹת אֵת כָּל־הַקֹּרוֹת עַל לֻחוֹת
29 נְחֹשֶׁת וּלְחַבְּרָם עַל־עַמּוּדִים בְּהַר־צִיּוֹן׃ וְזֹאת פַּתְשֶׁגֶן
הַכְּתָב אֲשֶׁר הֵקִימוּ׃
30 בִּשְׁמוֹנָה עָשָׂר יוֹם לַחוֹדֶשׁ אֱלוּל בִּשְׁנַת מֵאָה
ושבעים

31 וְשִׁבְעִים וּשְׁתָּיִם׃ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית לְשִׁמְעוֹן כֹּהֵן הַגָּדוֹל
בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי הָעָם יַחַד וְהַכֹּהֲנִים וְהַזְּקֵנִים
32 בִּירוּשָׁלָיִם׃ מוּדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי מִלְחָמוֹת
33 רַבּוֹת הָיוּ בְּאַרְצֵנוּ׃ וַיָּקָם שִׁמְעוֹן בֶּן־מַתִּתְיָהוּ מִמִּשְׁפַּחַת
יְהוֹיָרִיב וְאֶחָיו וַיַּשְׁלִיכוּ אֶת־נַפְשָׁם מִנֶּגֶד וַיִּתְיַצְּבוּ בִּפְנֵי
שׂנְאֵי עַמָּם לְבַל־תּוּפַר תּוֹרַת יְיָ וּמִקְדָּשׁוֹ וַיָּרִימוּ אֶת־קֶרֶן
35.34 עַמָּם׃ וְיוֹנָתָן הִקְהִיל אֶת־הָעָם וַיְהִי לְכֹהֵן גָּדוֹל׃ וַיְהִי
בְּהֵאָסֵף יוֹנָתָן אֶל־עַמָּיו וַיָּשׁוּבוּ הָאוֹיְבִים לְהָשֵׁם אֶת־
36 אַרְצֵנוּ וְלִשְׁלֹחַ יָד בְּמִקְדַּשׁ יְיָ׃ וַיָּקָם שִׁמְעוֹן וַיָּרֶק אֶת־
חֲנִיכָיו לְהִלָּחֵם בְּעַד־עַמּוֹ וּמִכַּסְפּוֹ נָתַן לָהֶם אֶת־שְׂכָרָם׃
37 וַיְבַצֵּר אֶת־עָרֵי יְהוּדָה וְאֶת־בֵּית־צוּר בִּקְצֵה הָאָרֶץ
אֲשֶׁר הָיְתָה עִיר מִסְכְּנוּת לָאוֹיֵב וַיִּתֵּן יְהוּדִים לְמִשְׁמָר
38 בְּתוֹכָהּ׃ וַיְחַזֵּק אֶת־יָפוֹ עַל־שְׂפַת הַיָּם וְאֶת־גֶּזֶר בִּגְבוּל
אַשְׁדּוֹד וְהָאוֹיְבִים יָשְׁבוּ־בָהּ לְפָנִים וַיַּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל
39 בְּתוֹכָהּ וַיְכַלְכֵּל אֹתָהּ בְּכֹל אֲשֶׁר חָסֵרָה׃ וַיַּרְא הָעָם
אֶת־שִׁמְעוֹן כִּי כָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה וְדֹרֵשׁ אַךְ־טוֹב
לְעַמּוֹ וַיִּגְמְלוּ לוֹ כְּצִדְקָתוֹ וּכְיֹשֶׁר לְבָבוֹ וַיִּבְחָרוּהוּ לְנָשִׂיא
40 וּלְכֹהֵן גָּדוֹל עֲלֵיהֶם׃ וַיְהִי יְיָ עִמּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ
הִצְלִיחַ בְּיָדוֹ כִּי הוֹרִישׁ אֶת־הַגּוֹיִם מֵאַרְצֵנוּ וּמֵעִיר דָּוִד
41 וּמִן־הַמְּצוּדָה אֲשֶׁר נֹאחֲזוּ־בָהּ׃ כִּי מִמֶּנָּה פָּרְצוּ הַגּוֹיִם
וַיְטַמְּאוּ אֶת־כָּל־סְבִיבוֹת הַקֹּדֶשׁ וַיָּפֵרוּ אֶת־עֲבֹדַת יְיָ׃
42 וְהוּא לְקָחָהּ בְּחֹזֶק יָד וַיִּתֵּן יְהוּדִים בְּתוֹכָהּ לְהָגֵן עַל־
43 הָאָרֶץ וְעַל־הַקִּרְיָה וַיַּגְבַּהּ אֶת־חוֹמוֹתֶיהָ׃ וְגַם הַמֶּלֶךְ
דֵּימֵיטְרִיוֹס הֲקִימוֹ עַל־מִשְׁמֶרֶת הַכְּהֻנָּה וַיְכַבְּדֵהוּ וַיְהִי
לוֹ לְאֹהֵב׃ כִּי שָׁמַע אֶת־הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרְתוּ הָרוֹמָאִים
44 אֶת־הַיְּהוּדִים וַיִּקְרְאוּ אֹתָם בְּשֵׁם אַחִים וַיַּאַסְפוּ אֶת־
שְׁלוּחֵי

45 שְׁלוּחֵי שִׁמְעוֹן בְּכָבוֹד וּבְתִפְאָרֶת׃ וַיּוֹאִילוּ כָל־הַיְּהוּדִים
וְהַכֹּהֲנִים לִהְיוֹת שִׁמְעוֹן נָשִׂיא וְכֹהֵן גָּדוֹל עֲלֵיהֶם כָּל־
46 יָמָיו עַד כִּי־יָקוּם נָבִיא אֱמֶת בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיְשִׁיתֻהוּ
לְקָצִין הָעָם לִשְׁמֹר אֶת־מִקְדַּשׁ יְיָ וּלְהַפְקִיד פְּקִידִים
עַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הָאָרֶץ וְעַל־הֶחָלוּץ וְעַל־כָּל־עִיר
47 מִבְצָר׃ וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ לְקוֹלוֹ וְכָל־הַסְּפָרִים יִכָּתְבוּ
48 בִשְׁמוֹ וְהוּא יִלְבַּשׁ אַרְגָּמָן וּבִגְדֵי זָהָב׃ וְלֹא יָזִיד אִישׁ
מִן־הָעָם אוֹ מִן־הַכֹּהֲנִים לְהָפֵר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
אוֹ לַמְרוֹת אֶת־פִּיו אוֹ לְשַׁמַּע אֶת־הָעָם מִבַּלְעָדָיו אוֹ
49 לִלְבֹּשׁ אַרְגָּמָן וְלַחְגֹּר אַבְנֵט זָהָב׃ וְאִישׁ אִישׁ אֲשֶׁר
50 יַעֲשֶׂה בְּזָדוֹן לַעֲבֹר עַל־אַחַת מֵאֵלֶּה וְנָשָׂא עֲוֹנוֹ׃ וַיִּיטַב
הַדָּבָר בְּעֵינֵי הָעָם לַעֲשׂוֹת כִּדְבַר שִׁמְעוֹן וְשִׁמְעוֹן הוֹאִיל
51 לִהְיוֹת רֹאשׁ הַכֹּהֲנִים וְנָשִׂיא עַל־כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל׃ וַיְצַו
הָעָם לַחֲרוֹת אֶת־דִּבְרֵי הַכְּתָב הַזֹּאת עַל לֻחוֹת נְחֹשֶׁת
52 וּלְחַבְּרָם בִּיצִיעַת הַבַּיִת לְעֵינֵי כָל־הָעָם׃ וְלָתֵת אֵת
מִשְׁנֶה אֶל־אוֹצַר הַבִּירָה וְהָיְתָה לְשִׁמְעוֹן וּלְבָנָיו
לְמִשְׁמֶרֶת עוֹלָם׃

15.

1 וְהַמֶּלֶךְ אַנְטִיוֹכוֹס בֶּן־דֵּימֵיטְרִיוֹס שָׁלַח סְפָרִים מֵאִיֵּי
הַיָּם אֶל־שִׁמְעוֹן הַכֹּהֵן נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל וְאֶל־כָּל־הָעָם
2 לֵאמֹר׃ הַמֶּלֶךְ אַנְטִיוֹכוֹס לְשִׁמְעוֹן כֹּהֵן הַגָּדוֹל וּלְעַם
3 יְהוּדָה שָׁלוֹם׃ הִנֵּה יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל וַיֶּאֶחֱזוּ
בַּאֲחֻזַּת אֲבוֹתַי וְעַתָּה אָקוּם לָקַחַת אֹתָהּ מִיָּדָם
4 וְלַהֲשִׁיבָהּ אֶל־מְכוֹנָהּ הָרִאשׁוֹן׃ לָכֵן אָסַפְתִּי־לִי חַיִל
וַהֲכִינוֹתִי אֳנִיּוֹת לָצֵאת לַמִּלְחָמָה לִקְרָאתָם וּלְהִנָּקֵם
בפשעים

בַּפֹּשְׁעִים אֲשֶׁר שָׂמוּ שַׁמּוֹת בְּאַרְצִי וַיַּשְׁחִיתוּ עָרִים
5 רַבּוֹת בְּקִרְבָּהּ׃ וְעַתָּה הִנֵּה הֲנִיחוֹתִי־לָךְ כָּל־אֲשֶׁר
הִנִּיחוּ הַמְּלָכִים לְפָנָי וְהַכֹּחַ בְּיָדְךָ לַעֲשׂוֹת מַטְבְּעוֹת זָהָב
6 וָכֶסֶף בְּאַרְצְךָ כְּנַפְשֶׁךָ׃ הָעִיר יְרוּשָׁלַיִם תִּהְיֶה קֹדֶשׁ
וָחָפְשִׁית וְהֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת אֲשֶׁר בָּנִיתָ וְכָל־כְּלֵי־קְרָב
7 אֲשֶׁר אָסַפְתָּ יַעַמְדוּ תַּחַת יָדֶיךָ׃ וְאֶת־אֲשֶׁר תְּחַיְּבוּ
לַמֶּלֶךְ וְאֵת אֲשֶׁר יִכּוֹן לָתֵת־לוֹ נָטַשְׁתִּי מֵעַתָּה וְעַד־
8 עוֹלָם׃ וְהָיָה בְּשִׁבְתִּי עַל כִּסֵּא מַלְכוּתִי וְהִפְלֵתִי עוֹד
אֶת־חַסְדִּי עִמְּךָ וְאֶת־עַמְּךָ וְהוֹסַפְתִּי כָּבוֹד וּגְדוּלָּה
לְהֵיכַל יְיָ וִהְיִיתֶם לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת בְּכָל־הָאָרֶץ׃

9 וַיְהִי בִּשְׁנַת מֵאָה וְשִׁבְעִים וְאַרְבַּע וַיָּשָׁב אַנְטִיוֹכוּס
אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתָיו וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הָלְכוּ אַחֲרָיו
10 וְלֹא־נוֹתְרוּ עִם־טְרִיפוֹן בִּלְתִּי אֲנָשִׁים אֲחָדִים׃ וַיִּרְדֹּף
אַנְטִיוֹכוּס אַחֲרָיו וַיָּנָס טְרִיפוֹן אֶל דֹּאר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת
הַיָּם כִּי רָאָה כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה וְכָל־גְּדוּדָיו נָפְלוּ
11 מֵעָלָיו׃ וַיִּצְבָּא אַנְטִיוֹכוּס עַל־דֹּאר וּמִסְפַּר פְּקוּדָיו
מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף רַגְלִי וְסוּסִים שְׁמֹנַת אֲלָפִים׃
12 וַיַּקֵּף בְּחֵילוֹ אֶת־הָעִיר וְאֵת הָאֳנִיּוֹת הִקְרִיב מִפְּאַת הַיָּם
וַתְּהִי הָעִיר מְסֻגֶּרֶת עַד אֵין יֹצֵא וְאֵין בָּא׃

13 וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וַיָּשָׁב נוּמֵינִיוֹס וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אִתּוֹ
מֵרוֹמָא וּסְפָרִים בְּיָדָם לְכָל־הַמְּלָכִים וּלְכָל־הַמְּדִינוֹת
14 לֵאמֹר׃ לוּקִיאָשׁ זְקַן אַנְשֵׁי רוֹמָא לַמֶּלֶךְ תַּלְמַי שָׁלוֹם׃
15 שִׁמְעוֹן רֹאשׁ הַכֹּהֲנִים וְעַם הַיְּהוּדִים בַּעֲלֵי בְרִיתֵנוּ
שָׁלְחוּ מַלְאָכִים אֵלֵינוּ לְחַדֵּשׁ אֶת־בְּרִית שְׁלוֹמָם אִתָּנוּ
וַיַּגִּישׁוּ לָנוּ מִנְחָה מָגֵן זָהָב אֶחָד אֶלֶף שֶׁקֶל מִשְׁקָלוֹ׃
16 לָכֵן חָשַׁבְנוּ לְמִשְׁפָּט לִכְתֹּב לְכָל־הַמְּלָכִים וּלְכָל־

העמים

הָעַמִּים לְבַל־יֵרָעוּ עִם הַיְּהוּדִים וְלֹא יֵצְאוּ לַמִּלְחָמָה
17 לִקְרַאת אַרְצָם וְעָרֵיהֶם׃ גַּם־לֹא־יָבֹאוּ לְעֶזְרַת אִישׁ
אֲשֶׁר יֵצֵא לִצְבֹּא עֲלֵיהֶם כִּי לָקַחְנוּ אֶת־מִנְחָתָם אֶת־
18 מָגֵן הַזָּהָב מִיָּדָם׃ וְכִי יָנוּסוּ אַנְשֵׁי רֶשַׁע אֲלֵיכֶם אֲשֶׁר
הִתְעַוּתוּ בְּאַרְצָם וְהִסְגַּרְתֶּם אֹתָם בְּיַד שִׁמְעוֹן הַכֹּהֵן
לְיַסְּרָם כְּמִשְׁפָּטָם׃

19 אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב לַמֶּלֶךְ דֵּימִיטְרִיּוֹס וְאַתַּלּוּס
20 אֲרִיטָה וְאַרְשָׁקָה וּלְכָל־הַמְּדִינוֹת מִסָּבִיב׃ לְיֹשְׁבֵי זַמְשָׁקִי
21 וְאַשְׁפַּרְתָּא דֵּילוֹס מִנְדּוּס שִׁיקְיָאן קָרִיאָה וְזָמוּשׁ׃ גַּם לְיֹשְׁבֵי
22 פַּמְפִילָה לִיקִיָא הַלִּיקַרְנַסָּא רוֹדֵשׁ פַּזֵּילוֹס זְקוֹ׃ וּלְאַנְשֵׁי
23 זִירוֹשׁ הַרְדּוֹן קוֹרְתֵּינָא גְּנִידוּס קִיפְּרִי וְקִירֵנִי׃ וְאֵת
מִשְׁנֵה הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה שָׁלַח לְשִׁמְעוֹן רֹאשׁ הַכֹּהֲנִים׃

24 וְאַנְטִיּוֹכוּס חָנָה עַל דֹּאר וַיַּעֲרֹךְ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי כְּלֵי־
נַגָּח וּמַפָּץ לִקְרָאתָהּ וַיַּרְעֵשׁ אֹתָהּ בְּלִי־חָשָׂךְ לְבִלְתִּי
25 תֵּת יֹצֵא וָבָא וּטְרִיפוֹן סָגוּר בְּתוֹכָהּ׃ וְשִׁמְעוֹן שָׁלַח
לְאַנְטִיּוֹכוּס אַלְפַּיִם אִישׁ בָּחוּר לְעָזְרוֹ וְגַם כֶּסֶף וְזָהָב
26 לָרֹב׃ וְלֹא שָׁעָה לָהֶם אַנְטִיּוֹכוּס וְלֹא זָכַר אֶת־בְּרִיתוֹ
27 אִתּוֹ וַיִּפֶן מִמֶּנּוּ׃ וַיִּשְׁלַח־לוֹ אֶחָד מִקְּרוֹבָיו אֶת־
28 אַתֵינוֹבִיוֹשׁ לֵאמֹר לוֹ׃ אַתֶּם לְכַדְתֶּם אֶת־יָפוֹ וְאֶת־גֶּזֶר
וְאֶת־הַמְּצוּדָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם וְהֵם עָרֵי מַלְכוּתִי׃
29 אֶת־גְּבוּלֵי הָאָרֶץ הֲשִׁימוֹתֶם וְנַחֲלָתִי שַׂמְתֶּם לְחָרְבָּה
30 וְעַל־עָרֵי מֶמְשַׁלְתִּי תִּשְׂתָּרֵרוּ׃ וְעַתָּה הָשִׁיבוּ־לִי אֶת־
הֶעָרִים אֲשֶׁר לְקַחְתֶּם וְאֵת כָּל־תְּרוּמוֹת הֶעָרִים אֲשֶׁר
31 הֲרִימוֹתֶם מִחוּץ לִגְבוּלֵי יְהוּדָה׃ וְאִם לֹא וּנְתַתֶּם לִי
אֶת־כֶּסֶף מִכְרָם חֲמֵשׁ מֵאוֹת כִּכַּר כֶּסֶף בְּעַד הֶעָרִים
וחמש

וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת בְּעַד הַשַּׁמּוֹת וְהַתְּרוּמוֹת׃ וְאִם תְּמָאֲנוּ 32
וּמְרִיתֶם וְיָצָאתִי בַחֶרֶב לִקְרַאתְכֶם׃
וַיְהִי בְּבֹא אַתֵינוֹבִיוֹשׁ אֹהֵב הַמֶּלֶךְ יְרוּשָׁלַיְמָה וַיַּרְא 33
אֶת־יְקָר גְּדֻלַּת שִׁמְעוֹן וְאֶת־כָּל הַתִּפְאֶרֶת זָהָב וְכֶסֶף
וּכְלֵי הַשָּׁרֵת וַיִּשְׁתּוֹמֵם וַיַּגֵּר לְשִׁמְעוֹן אֵת אֲשֶׁר צִוָּהוּ
הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּעַן שִׁמְעוֹן וַיֹּאמַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר שַׁבְנוּ לְרִשְׁתָּהּ 34
אֲחֻזַּת אֲבוֹתֵינוּ הִיא וְאֵין לְאִישׁ־זָר חֵלֶק וְנַחֲלָה בְתוֹכָהּ׃
כִּי אוֹיְבֵינוּ חָטְפָה־לָּמוֹ וַיֵּאָחֲזוּ־בָהּ בְּאָוֶן וּבְעָוֶל וְעַתָּה 35
כִּי הִצְלִיחַ יְיָ אֶת־דַּרְכֵּנוּ לָקַחְנוּ אֶת־נַחֲלַת אֲבוֹתֵינוּ
וְיָשַׁבְנוּ־בָהּ׃ וְעַל־אוֹדוֹת יָפוֹ וְגֶזֶר אֲשֶׁר לָכַדְנוּ יָדֹעַ 36
תֵּדַע כִּי הֶעָרִים הָאֵלֶּה הֵרֵעוּ לָנוּ וּלְאַרְצֵנוּ בִּמְאֹד מְאֹד׃
אוּלָם שָׁקֹל אֶשְׁקֹל מְאַת כִּכַּר כֶּסֶף בִּמְחִירֵיהֶן וְלֹא עָנָה 37
אַתֵינוֹבִיוֹשׁ אֹתוֹ דָּבָר׃ וַיֵּלֶךְ בָּחֳרִי אַף וַיָּשָׁב אֶל־הַמֶּלֶךְ 38
וַיְסַפֵּר־לוֹ אֶת־דִּבְרֵי שִׁמְעוֹן וְאֶת־יְקָר תִּפְאֶרֶת גְּדֻלָּתוֹ
וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רָאוּ עֵינָיו וַיִּקְצֹף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמָתוֹ
בָּעֲרָה־בוֹ׃
וּטְרִיפוֹן יָרַד בָּאֳנִיָּה וַיִּמָּלֵט דֶּרֶךְ הַיָּם לְאַרְתּוּשָׂה׃ 39
וַיָּשֶׂם הַמֶּלֶךְ אֶת־קֶנְדֵיבֵיוּשׁ לְפָקִיד עַל־כָּל־חֶבֶל הַיָּם 40
וַיִּתֵּן עַל־יָדוֹ חַיִל גָּדוֹל רַגְלִי וּפָרָשִׁים׃ וַיַּפְקִידֵהוּ 41
לַחֲנוֹת אֶת־צְבָאוֹ עַל־גְּבוּלֵי אֶרֶץ יְהוּדָה וְלִבְנוֹת אֶת־
קִדְרוֹן וּלְחַזֵּק אֶת־שְׁעָרֶיהָ וְלָצֵאת לַמִּלְחָמָה לִקְרַאת
הָעָם וְהַמֶּלֶךְ רָדַף אַחַר טְרִיפוֹן לְתָפְשׂוֹ׃ וַיְהִי בְּבֹא 42
קֶנְדֵיבֵיוּשׁ לְיַבְנֶה וַיָּחֶל לְהָצִיק לְעַם הָאָרֶץ וַיִּפֹּל עַל
אֶרֶץ יְהוּדָה וַיַּהֲרֹג עַם רָב וַיִּשְׁבְּ מֵהֶם שֶׁבִי׃ וַיִּבֶן אֶת־ 43
קִדְרוֹן וַיָּשֶׂם מַצַּב פָּרָשִׁים וְרַגְלִי בְתוֹכָהּ לַעֲבֹר וְלָשׁוּט
מִמֶּנָּה בְּכָל־אָרְחוֹת הָאָרֶץ כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ הַמֶּלֶךְ׃

16.

1 וַיַּעַל יוֹחָנָן מִגָּזֶר וַיְסַפֵּר לְשִׁמְעוֹן אָבִיו אֶת־כָּל־אֲשֶׁר
2 עָשָׂה קֶנְדֶּרֵיבַיּוּשׁ בָּאָרֶץ׃ וַיִּקְרָא שִׁמְעוֹן אֶל־יְהוּדָה וְאֶל־
3 יוֹחָנָן בָּנָיו הַגְּדוֹלִים וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם׃ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה
נִלְחַמְנוּ בְּשֹׂנְאֵי יִשְׂרָאֵל גַּם אֲנִי וְאַחַי וְכָל־בֵּית־אָבִי וַיְיָ
4 הִצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ לְהַצִּיל אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיָּדָם׃ וְעַתָּה הִנֵּה
זָקַנְתִּי וְשַׂבְתִּי וְאַתֶּם צְעִירִים מִמֶּנִּי לְיָמִים לָכֵן הִתְחַזְּקוּ
וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים תַּחְתֵּינוּ וּצְאוּ לְלָחֵם אֶת־מִלְחֲמוֹתֵינוּ וֵאלֹהֵי
5 הַשָּׁמַיִם יִהְיֶה עִמָּכֶם לְהוֹשִׁיעֲכֶם׃ וַיָּקוּמוּ וַיִּבְחֲרוּ
עֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וּפָרָשִׁים וַיֵּצְאוּ לִקְרַאת
6 קֶנְדֶּרֵיבַיּוּשׁ לַמִּלְחָמָה וַיָּלִינוּ הַלַּיְלָה בְּמוֹדָעִית׃ וַיְהִי
בַבֹּקֶר בְּצֵאתָם אֶל־הַשָּׂדֶה וַיִּשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ
וְהִנֵּה חַיִל גָּדוֹל רַגְלִי וּפָרָשִׁים לִקְרָאתָם וְנַחַל הָיָה
7 מַבְדִּיל בֵּין שְׁתֵּי הַמַּחֲנוֹת׃ וַיְהִי כִּי־הִקְרִיב יוֹחָנָן אֶת־
מַחֲנֵהוּ לָלֶכֶת לִקְרָאתוֹ וַיַּרְא וְהִנֵּה הָעָם יָרֵא לָרֶדֶת
אֶל־תּוֹךְ הַנַּחַל וַיֵּרֶד הוּא רִאשׁוֹנָה וַיַּעֲבֹר כָּל־הָעָם
8 אַחֲרָיו׃ וַיְהִי בְּעָרְכוֹ אֶת־הָעָם וַיַּצֵּג אֶת־הַפָּרָשִׁים
בֵּין אַנְשֵׁי הָרַגְלִי בַּתָּוֶךְ כִּי פָּרָשֵׁי הָאוֹיֵב הָיוּ רַבִּים
9 מֵהֶם׃ וַיְצַו יוֹחָנָן וַיִּתְקְעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וַיִּנָּגֵף קֶנְדֶּרֵיבַיּוּשׁ
וַיָּנָס הוּא עִם כָּל־אֲנָשָׁיו וַיִּפְּלוּ מֵהֶם חֲלָלִים רַבִּים
10 וְהַנִּשְׁאָרִים נָסוּ אֶל־תּוֹךְ הַמִּבְצָר׃ וַיִּמָּחֵץ גַּם יְהוּדָה
אֲחִי יוֹחָנָן בַּמִּלְחָמָה הַהִיא וְיוֹחָנָן רָדַף אַחֲרֵיהֶם עַד
11 קִדְרוֹן אֶל־הַמִּבְצָר אֲשֶׁר בָּנוּ׃ וַיָּנוּסוּ גַּם אֶל־הַמִּגְדָּלִים
אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ אַשְׁדּוֹד וַיִּשְׂרֹף אֹתָם יוֹחָנָן וַיָּמוּתוּ
כְּאַלְפַּיִם נָפֶשׁ וְיוֹחָנָן שָׁב בְּשָׁלוֹם אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה׃
12 וְתַלְמַי בֶּן־אֲבוּבִי הָיָה פָּקִיד בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ וַיְהִי־לוֹ
זהב

זָהָב וָכֶסֶף לָרֹב וְהוּא הָיָה חָתָן לַכֹּהֵן הַגָּדוֹל׃ וַיְהִי כִּי־ 13
רָם לְבָבוֹ וַיִּתְנַכֵּל לִמְשֹׁל בָּאָרֶץ וְלִשְׁלֹחַ יָד בְּשִׁמְעוֹן
וּבְבָנָיו לַהֲמִיתָם׃ וַיְהִי בִּשְׁנַת שֶׁבַע וְשִׁבְעִים וּמֵאָה 14
בַּחוֹדֶשׁ הָעַשְׁתֵּי עָשָׂר הוּא שְׁבָט וַיַּעֲבֹר שִׁמְעוֹן בְּכָל־
עָרֵי אֶרֶץ יְהוּדָה לָשׂוּם אֶת־עֵינָיו עַל־אוֹדוֹת הָאָרֶץ׃
וַיָּבֹא גַּם יְרִיחוֹ וּשְׁנֵי בָנָיו מַתִּתְיָהוּ וִיהוּדָה עִמּוֹ׃ וַיַּעַשׂ 15. 16
בֶּן־אֲבוּבִי בְּעָרְמָה וַיַּאַסְפֵם בְּמִבְצָר קָטָן אֲשֶׁר בָּנָה־
לוֹ וּשְׁמוֹ דאֹךְ וַיָּכֶן לָהֶם מִשְׁתֶּה גָדוֹל וַיַּחְבֵּא־שָׁם
אֲנָשִׁים לֶאֱרוֹב לָהֶם׃ וַיְהִי כְּטוֹב לֵב־שִׁמְעוֹן וּבָנָיו בַּיַּיִן 17
וַיָּקָם תַּלְמַי וַאֲנָשָׁיו וַיִּקְחוּ אֶת־חַרְבָּם וַיָּבֹאוּ אֶל־חֲדַר־
הַמִּשְׁתֶּה וַיַּהַרְגוּ אֹתוֹ וְאֶת־שְׁנֵי בָנָיו וּמִקְצָת עֲבָדָיו׃
זֹאת הַתּוֹעֵבָה אֲשֶׁר עָשָׂה תַלְמַי בְּיִשְׂרָאֵל בְּגָמְלוֹ רָעָה 18
תַּחַת טוֹבָה׃

וַיִּכְתֹּב אֶת־הַדָּבָר אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁאַל מִמֶּנּוּ חַיִל 19
לָרֶשֶׁת אֶת־אֶרֶץ יְהוּדָה וְכָל־עָרֶיהָ׃ וַעֲדַת מְרֵעִים 20
שָׁלַח לְגֶזֶר לִנְגֹּף אֶת־יוֹחָנָן וַיִּשְׁלַח לְכֹל שָׂרֵי הַחַיִל
לָבֹא וּלְהִתְקַשֵּׁר אִתּוֹ וַיֹּאמֶר לָתֵת לָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב
וּמַתָּנוֹת׃ וַאֲחֵרִים שָׁלַח יְרוּשָׁלַיְמָה לִתְפֹּשׂ אֶת־הָעִיר 21
וְאֶת־הַר־הַבָּיִת׃ וַיָּבֹא הַפָּלִיט וַיַּגֵּד לְיוֹחָנָן בְּגֶזֶר לֵאמֹר׃ 22
הִנֵּה אָבִיךָ וְאַחֶיךָ הוּמָתוּ בִּצְרִיָּה וְאוֹרְבִים שְׁלָחוּ 23
לָקַחַת גַּם אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן וַתֹּאחֲזֵהוּ פַּלָּצוּת 24
וַיְצַו לִתְפֹּשׂ אֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שְׁלָחוּ לַהֲמִיתוֹ וַיְבַקֵּשׁ
הַדָּבָר וַיִּמָּצֵא וַיְצַו לַהֲמִיתָם׃

וְיֶתֶר מַעֲשֵׂי יוֹחָנָן וְאֵת הַמִּלְחָמוֹת וְאֶת־כָּל־הַגְּדֹלוֹת 25
אֲשֶׁר עָשָׂה וְאֶת־הַחֹמוֹת אֲשֶׁר בָּנָה הֲלֹא הֵם כְּתוּבִים

עַל־סֵפֶר דִּבְרֵי הַיָּמִים לַכֹּהֲנִים הַגְּדוֹלִים לְמִן הַיּוֹם אֲשֶׁר
הוּקַם לַכֹּהֵן תַּחַת אָבִיו עַד יוֹם מוֹתוֹ׃

חשמונאים ב.

1.

1 הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַיִם וּבְאֶרֶץ יְהוּדָה לַאֲחֵיהֶם
הַיְּהוּדִים בְּמִצְרַיִם שָׁלוֹם וְיֶשַׁע רָב׃
2 יְיָ אֱלֹהִים יְבָרֵךְ אֶתְכֶם וְיִזְכֹּר לָכֶם אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־
3 אַבְרָהָם וְאֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב׃ וְיִתֵּן לָכֶם לֵב־שָׁלֵם
4 לְיִרְאָה אֹתוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ יִפְתַּח
יְיָ לְבַבְכֶם לַהֲגוֹת בְּתוֹרָתוֹ וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְיִתֵּן לָכֶם
5 בְּרָכָה וְשָׁלוֹם׃ לוּ יִשְׁמַע יְיָ אֶת־תְּפִלַּתְכֶם וִירַחֵם
6 עֲלֵיכֶם וּמִכָּל־צָרָה יְפַלֵּט נַפְשְׁכֶם׃ זֹאת תְּפִלָּתֵנוּ בַּעַדְכֶם
כָּל־הַיָּמִים׃
7 בִּשְׁנַת תֵּשַׁע וְשִׁשִּׁים וּמֵאָה עֵת מְלֹךְ מֶלֶךְ דֵּימִיטְרִיוּס
כָּתַבְנוּ לָכֶם אֶת־כָּל־הַצָּרוֹת אֲשֶׁר עָבְרוּ עַל נַפְשֵׁנוּ
בִּנְפֹל יֵשׁוּעַ וַעֲדָתוֹ מִן־הָאָרֶץ הַקְּדֹשָׁה וַיִּפְשְׁעוּ בְּמַלְכוּת
8 יְהוּדָה׃ וַיַּצִּיתוּ אֶת־שַׁעַר הֶחָצֵר בָּאֵשׁ וַיִּשְׁפְּכוּ דַם־נָקִי
9 בָּאָרֶץ׃ וַנִּתְפַּלֵּל אֶל־יְיָ אֱלֹהֵינוּ וַיַּקְשֵׁב לְקוֹלֵנוּ וַנַּקְרֶב־
לוֹ קָרְבָּן וְסֹלֶת לַמִּנְחָה וַנַּעֲלֶה נֵרוֹת וַנִּתְּנָה אֶת־לֶחֶם
10 הַפָּנִים עַל־שֻׁלְחַן יְיָ׃ וְשָׁאַלְנוּ מִכֶּם לָחֹג עִמָּנוּ אֵת
חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיֶרַח כִּסְלֵו׃
11 וַיְהִי בִשְׁנַת מֵאָה וּשְׁמֹנִים וּשְׁמֹנָה וַיָּשׁוּבוּ וַיִּכְתְּבוּ
12 לָהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ אַנְשֵׁי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם
וְהַזְּקֵנִים לַאֲרִיסְתּוֹבְלוֹס אֹמֵן הַמֶּלֶךְ תַּלְמַי מִמַּטֵּה
הכהנים

הַכֹּהֲנִים הַמְּשׁוּחִים וְלַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם שָׁלוֹם
וָיֶשַׁע׃
13 הִנְנוּ מְבָרְכִים אֶת־יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־נַפְשֵׁנוּ
14 מִצָּרָה גְדוֹלָה לְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי מֶלֶךְ אַדִּיר וְנוֹרָא׃ כִּי
הוֹרִישׁ יְיָ אֶת־אוֹיְבֵינוּ מִקִּרְיָתֵנוּ הַקְּדֹשָׁה וַיְפִיצֵם
15 בִּגְבוּלֵי אֶרֶץ פָּרָס׃ וְהַמֶּלֶךְ עִם־חֵילוֹ הַגָּדוֹל וְהֶעָצוּם
16 נֶהֶרְגוּ בְּבֵית־נָאֲנֵיה בְּעָקְבַת כֹּהֶנֶיהָ׃ כִּי בְּבֹא אַנְטִיוֹכוֹס
עִם לַהֲקַת מֵרֵעָיו אֶל־בֵּית־נָאֲנֵיה וַיִּתְלוֹצֵץ לָקַחַת
17 אֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה לְמַעַן הַחֲזִיק בְּאוֹצְרוֹתֶיהָ כְּמֹהַר׃ וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר הֵבִיאוּ כֹּהֲנֵי־נָאֲנֵיה אֵת הָאוֹצָר וְהַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו
הָלְכוּ אֶל־הַבַּיִת פְּנִימָה לִרְאֹתוֹ וַיִּסְגְּרוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־
18 דַּלְתֵי הַבַּיִת מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיִּפְתְּחוּ דֶּלֶת אַחֶרֶת נִסְתָּרָה
19 וַיִּסְקְלוּ אֹתוֹ וְכָל־אֲשֶׁר עִמּוֹ בָּאֲבָנִים וַיְמוּתוּ׃ וַיִּכְרְתוּ
אֶת־רֹאשָׁם וַיְגַזְּרוּ אֹתָם לִגְזָרִים וַיַּשְׁלִיכוּם הַחוּצָה׃
20 הוֹד וְהַלֵּל לַיְיָ עַל־כִּי־הִכְרִית הָרְשָׁעִים מִן־הָאָרֶץ וְאֵינָם׃
21 וְעַתָּה כִּי־יֵשׁ אֶת־נַפְשֵׁנוּ לָחֹג אֶת־יוֹם חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ
בְּעֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ לַחֹדֶשׁ כִּסְלֵו לֹא חָדַלְנוּ מֵהוֹדִיעַ אֶתְכֶם
22 לָחֹג אִתּוֹ עִמָּנוּ׃ וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ כִּימֵי חַג־הַסֻּכּוֹת וְכַיּוֹם
אֲשֶׁר מָצָא־בוֹ נְחֶמְיָה אֶת־הָאֵשׁ הַקֹּדֶשׁ בְּשׁוּבוֹ לִבְנוֹת
אֶת־הַמִּקְדָּשׁ וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּקְרֵב עָלָיו עֹלוֹת וּזְבָחִים
23 לֵאלֹהִים׃ כִּי כַּאֲשֶׁר הָגְלוּ אֲבוֹתֵינוּ אַרְצָה פָּרָס לָקְחוּ
הַכֹּהֲנִים הַקְּדֹשִׁים אֶת־הָאֵשׁ בַּסֵּתֶר מֵעַל־הַמִּזְבֵּחַ
וַיִּטְמְנוּ אֹתָהּ בְּשׁוּחָה עֲמוּקָה וִיבֵשָׁה לְשָׁמְרָהּ וְלֹא יָדַע
24 אִישׁ אֶת־מְקוֹמָהּ׃ וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים רַבִּים בִּנְטוֹת יְיָ אֶת־
חַסְדּוֹ עָלֵינוּ וְהַמֶּלֶךְ שָׁלַח אֶת־נְחֶמְיָה יְרוּשָׁלַיְמָה׃
25 וַיִּקַּח מִבְּנֵי־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר טָמְנוּ אֶת־הָאֵשׁ וַיְשַׁלְּחֵם
לְבַקְשָׁהּ׃

26 לְבַקְשָׁהּ׃ אוּלָם כַּאֲשֶׁר הֻגַּד לָנוּ לֹא־מָצְאוּ אֶת־הָאֵשׁ
כִּי־אִם מַיִם קְפוּאִים מָצְאוּ תַּחְתֶּיהָ וַיְצַו נְחֶמְיָה לִשְׁאֹב
27 אֶת־הַמַּיִם וְלַהֲבִיאָם׃ וַיְהִי בְּהַקְרִיבָם אֶת־קָרְבַּן יְיָ וַיְצַו
אֹתָם לִזְרֹק מִן־הַמַּיִם עַל־הָעֵץ וְעַל־הַקָּרְבָּן אֲשֶׁר עָלָיו
28 וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ אַחֲרֵי־כַלּוֹתָם וְהַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ
וְהֶעָבִים נָפוֹצוּ וְהִנֵּה אֵשׁ אֱלֹהִים מִתְלַקַּחַת בַּקָּרְבָּן
29 וַיִּשְׁתּוֹמֵם כָּל־הָעָם מִסָּבִיב׃ וַיִּפְּלוּ הַכֹּהֲנִים וְכָל־הָעָם
30 עַל־פְּנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ עַד־כִּי־אֻכַּל הַקָּרְבָּן׃ וַיְחַל יוֹנָתָן
אֶת־פְּנֵי יְיָ וּנְחֶמְיָה וְכָל־הָעָם עָנוּ אַחֲרָיו וַיֹּאמְרוּ׃
31 יְיָ אֱלֹהִים יוֹצֵר וּבוֹרֵא הַכֹּל עִזּוּז וְנוֹרָא צַדִּיק וְרַחוּם
32 אַתָּה לְבַדְּךָ מַלְכֵּנוּ וּמוֹשִׁיעֵנוּ׃ יְיָ הַצַּדִּיק הַפֹּתֵחַ יָדוֹ
הָרְחָבָה לְכָל־חַי אֵל אֵלִים וְאֵל עוֹלָם הַפּוֹדֶה אֶת־עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל מִכָּל־צָרוֹתָיו אַתָּה בָחַרְתָּ בַּאֲבוֹתֵינוּ וְקִדַּשְׁתָּ
33 אֹתָם לַעֲבֹדָתֶךָ׃ רְצֵה־נָא אֶת־הַקָּרְבָּן הַזֶּה בְּעַד־עַמְּךָ
34 יִשְׂרָאֵל וּשְׁמֹר אֶת־נַחֲלָתְךָ וּבָרְכֶהָ׃ קַבֵּץ אֶת־פְּזוּרֵי
עַמְּךָ וּפְדֵה אֹתָם מִיַּד הַגּוֹיִם פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה אֶת־
חֶרְפָּתָם כִּי תוֹעֲבַת כָּל־אָדָם הֵמָּה לְמַעַן יֵדְעוּ הַגּוֹיִם
35 כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ׃ שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ עַל־צוֹרְרֵי עַמְּךָ אֲשֶׁר
36 בִּשְׁרִירוּת לִבָּם הִזִילוּנוּ לָאָרֶץ׃ תְּבִיאֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בְּהַר
נַחֲלָתְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַר מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ׃
37 כְּכַלּוֹתָם לְהִתְחַנֵּן וַיָּשִׁירוּ הַכֹּהֲנִים הַלֵּל וָשֶׁבַח לַיְיָ׃
38 וַיְהִי כִּי־אֻכַּל הַקָּרְבָּן וַיְצַו נְחֶמְיָה לָצֶקֶת אֶת־הַמַּיִם
הַנּוֹתָרִים עַל־הָרִצְפָּה וַתִּלַהֵט לֶהָבָה וַתְּבַלַּע אֹתָהּ הָאֵשׁ
מֵעַל־הַמִּזְבֵּחַ׃
39 וַיֻּגַּד לְמֶלֶךְ פָּרַס כִּי מַיִם נִמְצְאוּ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־
טָמְנוּ הַכֹּהֲנִים מִן־הַגּוֹלָה אֶת־הָאֵשׁ וַיַּבְעִירוּ אֵשׁ בַּקָּרְבָּן
אשר

אֲשֶׁר הִקְרִיב נְחֶמְיָה וַיִּדְרֹשׁ וַיַּחְקֹר לָדַעַת אִם כֵּן־הוּא׃
וַיִּמְצָא כִּי אֱמֶת וְנָכוֹן הַדָּבָר וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הַמָּקוֹם וַיִּגְדֹּר 40
אֹתוֹ גָּדֵר וַיִּתֵּן מַתָּנוֹת יְקָרוֹת לְכָל־אֲשֶׁר־מָצְאוּ־חֵן
בְּעֵינָיו׃ וַיִּקְרָא נְחֶמְיָה אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא הַפֵּטֶר 41
לֵאמֹר קוֹדֶשׁ הוּא וַאֲחֵרִים קָרְאוּ־לוֹ נֶפְטָר׃

2.

וְגַם נִמְצָא כָתוּב בַּסְּפָרִים כִּי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא צִוָּה 1
לַגּוֹלִים לָקַחַת אֶת־הָאֵשׁ וּלְטָמְנוֹ כַּאֲשֶׁר אָמַרְנוּ׃ וְגַם 2
נָתַן לָהֶם אֶת־סֵפֶר תּוֹרַת יְיָ לְבַל־יִשְׁכָּחוּהָ וּלְבָבָם
לֹא־יְפֻתֶּה לָסוּר מִן־הַדֶּרֶךְ בִּרְאֹתָם אֶת־פְּסִילֵי זָהָב
וָכֶסֶף בִּגְאוֹן תִּפְאַרְתָּם׃ וַיְשַׁנֵּן לָהֶם דְּבָרִים רַבִּים 3
וּנְכוֹחִים לְבַל־יָמוּשׁ תּוֹרַת יְיָ מִלְּבָבָם׃ וְגַם־זֹאת נִמְצָא 4
כָתוּב כִּי הִגִּיד לָהֶם עַל־פִּי יְיָ לָשֵׂאת אִתָּם אֵת אֹהֶל
מוֹעֵד וְאֵת הָאָרוֹן׃ וַיְהִי בְּבֹאָם הָהָרָה אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו 5
מֹשֶׁה לִרְאוֹת אֶת־הָאָרֶץ וַיִּמְצָא יִרְמְיָהוּ שָׁם מְעָרָה
וַיַּסְתֵּר־בָּהּ אֶת־הָאֹהֶל וְאֶת־הָאָרוֹן וְאֵת מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת
וַיִּסְכֹּר אֶת־פִּיהָ׃ וּמִקְצָת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתּוֹ 6
בִּקְשׁוּ לַעֲשׂוֹת לָהֶם אוֹת וַיִּלְאוּ לִמְצֹא אֶת־הַמְּעָרָה׃
וַיִּשְׁמַע יִרְמְיָהוּ וַיִּגְעַר־בָּם וַיֹּאמֶר אַל־יֵדַע אִישׁ אֶת־ 7
הַמָּקוֹם עַד־אֲשֶׁר יְקַבֵּץ יְיָ אֶת־עַמּוֹ וְנָתַן לָהֶם רַחֲמִים׃
אָז יְגַלֶּה יְיָ אֶת־הַמָּקוֹם וּכְבוֹד יְיָ בְּעַב הֶעָנָן כַּאֲשֶׁר הָיָה 8
בִּימֵי מֹשֶׁה וּבִימֵי שְׁלֹמֹה בְּהִתְחַנְּנוֹ אֶל־יְיָ לְקַדְּשׁוֹ׃
וַיְסַפֵּר לָהֶם יִרְמְיָהוּ אֶת־חָכְמַת שְׁלֹמֹה וְאֵת הַקָּרְבָּנוֹת 9
אֲשֶׁר־הִקְרִיב עֵת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ כְּכַלּוֹתוֹ לְהָקִים אֶת־
מִקְדַּשׁ יְיָ׃ וְכַאֲשֶׁר הִתְפַּלֵּל מֹשֶׁה וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְיָ 10
ותאכל

וַתֹּאכַל עַל הַמִּזְבֵּחַ אֶת־הָעֹלָה כֵּן נֶעֱנָה גַם־שְׁלֹמֹה
11 בִּתְפִלָּתוֹ׃ כִּי אֵשׁ יָרְדָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַתֹּאכַל אֶת־הָעֹלָה
12 וְאֵת הַזְּבָחִים׃ וְכַאֲשֶׁר דָּרַשׁ מֹשֶׁה אֶת־שְׂעִיר
הַחַטָּאת וְהִנֵּה שֹׂרָף וְלֹא אֻכַּל מִמֶּנּוּ אִישׁ כֵּן נַעֲשָׂה
לִשְׁלֹמֹה בְּהַקְרִיבוֹ אֶת־קָרְבְּנוֹתָיו לַיְיָ שְׁמֹנַת יָמִים׃
13 כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה נִמְצְאוּ בְּדִבְרֵי הַיָּמִים הַנִּכְתָּבִים
14 בִּימֵי נְחֶמְיָה׃ וְכַאֲשֶׁר דָּרַשׁ נְחֶמְיָה אֶל־סִפְרֵי דָוִד
וְהַמְּלָכִים וְהַנְּבִיאִים וְאֵת־אֲשֶׁר־כָּתְבוּ מִן־הַקָּרְבָּנוֹת
15 וַיַּאַסְפֵם לַאֲסֵפָה׃ כֵּן עָשָׂה גַם־יְהוּדָה כִּי אָסֹף אָסַף
אֶת־הַסְּפָרִים, אֲשֶׁר נָפוֹצוּ וְנִפְזְרוּ בְּשַׁעֲרוּרֵי הַמִּלְחָמָה
16 בָּאָרֶץ׃ וְהֵם לְמִשְׁמֶרֶת בְּיָדֵינוּ וְאִם נִכְסַפְתֶּם לָהֶם
17 שִׁלְחוּ־נָא לָנוּ וְשָׁלַחְנוּם אֲלֵיכֶם׃ וְעַתָּה כָּתַבְנוּ לָכֶם
אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְמַעַן תָּחֹגּוּ עִמָּנוּ אֵת הַחַג
18 הַזֶּה כַּאֲשֶׁר יָאוֹת לָכֶם׃ וְהִנְנוּ מְיַחֲלִים לַיְיָ אֱלֹהֵינוּ
אֲשֶׁר פָּדָה אֶת־עַמּוֹ וְהֵשִׁיב לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ וְאֶת־
הַמַּמְלָכָה וְאֶת־עֲבֹדַת הַכְּהֻנָּה כַּאֲשֶׁר הִבְטִיחָנוּ בְּתוֹרָתוֹ
19 הַקְּדֹשָׁה׃ כֵּן יְרַחֵם עָלֵינוּ וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מִתַּחַת כָּל־
הַשָּׁמַיִם לְהָבִיא אֹתָם אֶל־אֶרֶץ קָדְשֵׁנוּ כַּאֲשֶׁר הֵחֵל
לְחַלֵּץ אֹתָנוּ מִמְּצוּקוֹתֵינוּ וַיְטַהֵר אֶת־בֵּית־מִקְדָּשׁוֹ׃
20 וְאֶת־מַעֲשֵׂי יְהוּדָה הַמַּקַּבִּי וְאֶחָיו וְאֶת־טָהֳרַת
הַמִּקְדָּשׁ מִטֻּמְאָתוֹ וְאֶת־חֲנֻכַּת הַבַּיִת וְאֶת־מִלְחֲמוֹת
21 אַנְטִיוֹכוֹס הַמְפֹאָר וּבְנוֹ אֵאוּפַּטֶר׃ וְאוֹתוֹת הַשָּׁמַיִם
22 אֲשֶׁר רָאוּ הָאֲצִילִים וְהַמְקַנְּאִים לַעֲדַת יִשְׂרָאֵל׃ אֵיכָה
גְּדוּדֵי מִצְעָר הֵנִיסוּ חַיִל גָּדוֹל מִן־הַגּוֹיִם וַיִּרְדְּפוּ
23 אַחֲרֵיהֶם וַיָּבֹזּוּ אֶת־אַרְצָם׃ וְאֶת־פְּדוּת קִרְיָתֵנוּ הַקְּדֹשָׁה
24 וְאֶת־בִּנְיַן הַבַּיִת הַמְפֹאָר עַל־פְּנֵי־כָל־הָאָרֶץ׃ וְכַאֲשֶׁר
הוקמו

הוּקְנוּ: בְּחֶסֶד יְיָ עָלֵינוּ כָּל־חֻקּוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר
כִּמְעַט הֻפָּרוּ בָּאָרֶץ: אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה 25
אֲשֶׁר רְשָׁמָם יֵשׁוּעַ הַקִּירֵנִי עַל סְפָרִים חֲמִשָּׁה נִסִּיתִי
לְכַלְכֵּל בְּמִלִּים מִצְעָר וּלְהַעֲלוֹתָם עַל־סֵפֶר אֶחָד: כִּי 26
בִּרְאֹתִי אֶת־מִסְפַּר הַמַּעֲשִׂים כִּי־בָלוּל וְכָבְדוּ הַדְּבָרִים
עַל־הַקֹּרֵא כִּי־רָבּוּ: חָשַׁבְתִּי לְיַשְּׁרָם כְּמִשְׁפָּטָם לְבַעֲבוּר 27
יִרְצֶה הַקֹּרֵא בָהֶם וְיֵקַל עָלָיו לַהֲבִינָם וּלְשָׁמְרָם בְּלִבּוֹ:
יָדַעְתִּי גַּם יָדַעְתִּי כִּי בְּצֵאתִי לְקַצֵּר רַבָּה וְכָבְדָה 28
הַמְּלָאכָה עָלַי וְזֵעַת אַפַּיִם וְלֵילוֹת עָמָל הֻכִינוֹתִי־לִי:
אוּלָם כִּי־יַעֲשֶׂה אִישׁ מִשְׁתֶּה גַּם־עָלָיו תִּכְבַּד הָעֲבֹדָה 29
לְשַׁלֵּם חֶפְצֵי כָל־קְרוּאָיו: לָכֵן לֹא־יָרֵאתִי לְהַעֲמִיס 30
אֶת־הָעֲבֹדָה עַל־שִׁכְמִי לְסַכֵּן לְכָל־אֲשֶׁר־יַחְפֹּץ־בָּהּ:
וְעָזַבְתִּי אֶת־הַמַּעֲשִׂים הָאֲחֵרִים בְּמַתְכֻּנְתָּם לַמְחַבֵּר 31
הָרִאשׁוֹן וְרַק לְקַצֵּר הַדְּבָרִים עָמָלְתִּי: וְכַאֲשֶׁר יַעֲשֶׂה 32
הֶחָרָשׁ בִּבְנֹתוֹ בַיִת יִרְאַג וְיַשְׂכִּיל עַל יְסוֹדֵי הַבִּירָה
וּתְכוּנוֹתָיו וְיַעֲזֹב הֵטִיבוֹ וַהֲדָרוֹ לְאִישׁ אַחֵר כֵּן עָשִׂיתִי
אַף־אָנִי: כִּי דֶרֶךְ כָּל־סוֹפְרֵי הַקּוֹרוֹת לִדְרֹשׁ וְלַחְקֹר 33
לְכָל־עִנְיָן וּמַעֲשֶׂה לְכַלְכֵּל הַדְּבָרִים כַּמִּשְׁפָּט וּלְהִשְׂתָּרֵעַ
כְּחֶפְצָם: אַךְ לַמְקַצֵּר תִּנָּתֵן יָד לַעֲרֹךְ אֶת־עֶצֶם הַקֹּרוֹת 34
וּלְהַצִּיגָם לִפְנֵי־הַקֹּרֵא בְּדֶרֶךְ קְצָרָה: וְאַחֲרֵי קִדַּמְתִּי 35
זֹאת אֶפְנֶה אֶת־לִבִּי לְדִבְרֵי הַיָּמִים לְמַעַן לֹא־יִגְדַּל
מִפְתַּח הַסֵּפֶר מִתֹּכֶן דְּבָרָיו:

3.

וַיְהִי בִּהְיוֹת שָׁלוֹם בַּקִּרְיָה הַקְּדֹשָׁה וְחֻקֵּי יְיָ נִשְׁמָרִים 1
וְנַעֲשִׂים כִּי לְבַב חוֹנְיוֹ שָׁלֵם עִם יְיָ אֱלֹהָיו וְשֹׂנֵא לְכָל־

2 פֹּעֲלֵי־עָוֶל׃ וַיִּתְאַמְּצוּ גַּם־הַמְּלָכִים מִסָּבִיב לְהֵיטִיב עִם־
3 הָעִיר וּלְכַבְּדָהּ וַיִּשְׁלְחוּ מַתָּנוֹת יְקָרוֹת אֶל־הֵיכַל־יְיָ׃ וְגַם
סֶלֵיקוּס מֶלֶךְ אַסְיָא הוֹצִיא כֶּסֶף מִבֵּית אוֹצָרוֹ לִקְנוֹת
4 קָרְבָּנוֹת לְהַקְרִיבָם בְּבֵית יְיָ׃ וּבַיָּמִים הָהֵם הָיָה שׁוֹמֵר
הַבַּיִת בִּירוּשָׁלַיִם וּשְׁמוֹ שִׁמְעוֹן לְמַטֵּה בִנְיָמִן וְהוּא שֹׂנֵא
לַכֹּהֵן הַגָּדוֹל יַעַן כִּי־חָשַׂךְ אֹתוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע
5 בִּירוּשָׁלָיִם׃ וַיְהִי כִּי־יָרֵא מִפָּנָיו וַיֵּלֶךְ אֶל־אַפֹּלוֹנִיּוֹס בֶּן־
6 תַּרְשִׁי נְצִיב אֲרָם וָצוֹר וַיֹּאמֶר־לוֹ׃ הִנֵּה אוֹצַר הַבַּיִת
מָלֵא כֶסֶף וְזָהָב אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב וְרַב מִדֵּי־הָעֲבֹדָה
7 לְקָרְבְּנוֹת הַבַּיִת וְלַמֶּלֶךְ שָׁוֶה לְקַחְתּוֹ׃ וַיְהִי בְּבֹא
אַפֹּלוֹנִיּוֹס אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיַּגֶּד־לוֹ אֶת־דְּבַר־הַכֶּסֶף וַיִּפְקֵד
הַמֶּלֶךְ אֶת־הֵילְיוֹדוֹרוֹס אֲשֶׁר עַל־כָּל־מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה
8 לָלֶכֶת יְרוּשָׁלַיְמָה וּלְהָבִיא לוֹ אֶת־הַכָּסֶף׃ וַיְמַהֵר
הֵילְיוֹדוֹרוֹס וַיֵּלֶךְ כְּאִישׁ עֹבֵר לְתֻמּוֹ בְּאֶרֶץ אֲרָם וָצוֹר
9 וּמַחְשַׁבְתּוֹ הָיְתָה לַעֲשׂוֹת אֶת־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי בְּבֹאוֹ
יְרוּשָׁלַיְמָה וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל יָצָא לִקְרָאתוֹ לִשְׁאֹל לִשְׁלוֹמוֹ
וַיַּגֶּד־לוֹ הֵילְיוֹדוֹרוֹס אֵת אֲשֶׁר הִגַּד לַמֶּלֶךְ עַל־דְּבַר
10 הַכָּסֶף וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַאֱמֶת הַדָּבָר אִם־לֹא׃ וַיַּעֲנֵהוּ הַכֹּהֵן
וַיֹּאמַר הִנֵּה הַכֶּסֶף הָפְקָד בִּתְשׂוּמֶת־יָד אִתָּנוּ וְהוּא
11 לְמִחְיַת אַלְמָנוֹת וִיתוֹמִים׃ וּמִקְצָתוֹ לְטוֹבִיָּה בֶּן־
הִרְקָנוּס אִישׁ יָשָׁר וְתָמִים וְכֹל אֲשֶׁר הִגִּיד לְךָ שִׁמְעוֹן
12 הַבְּלִיַּעַל שֶׁקֶר וּמִרְמָה הוּא׃ כִּי לֹא יִמָּצֵא בְּאוֹצַר
הַבַּיִת בִּלְתִּי אַרְבַּע מֵאוֹת כִּכַּר כֶּסֶף וּמָאתַיִם כִּכְּרֵי
13 זָהָב׃ וּמִי יֶעֱרַב־לוֹ לִבּוֹ לִשְׁלַח־בּוֹ יָד וְלָבֹז אֹתָם אֲשֶׁר
הִפְקִידוּ אֶת־רְכוּשָׁם לְמִשְׁמֶרֶת בְּמִקְדַּשׁ יְיָ הַנִּכְבָּד
14 וְהַנּוֹרָא עַל־פְּנֵי־כָל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר הֵילְיוֹדוֹרוֹס חָלִילָה־
לִי

לִי לַעֲבֹר אֶת־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ הֲלֹא הוּא צִוַּנִי לְהָבִיא־לוֹ
אֶת־הַכֶּסֶף וּמַאֲמָרוֹ אֵין לְהָשִׁיב׃
15 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר בָּא לְיוֹם מוֹעֵד אֶל־הַהֵיכָל לִרְאוֹת אֶת־
16 הָאוֹצָר וּלְקַחְתּוֹ וַתֵּהוֹם כָּל־הָעִיר וַתִּבָּהֵל׃ הַכֹּהֲנִים
נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם לִפְנֵי מִזְבַּח יְיָ בְּבִגְדֵי הַשָּׁרֵת אֲשֶׁר
עֲלֵיהֶם וַיִּתְחַנְּנוּ אֶל־יְיָ אֲשֶׁר הִזְהִירָם לְבַל־יִפְגְּעוּ
17 בַּקֹּדֶשׁ וְלִשְׁמֹר אֶת־אֲשֶׁר הָפְקַד עַל־יָדָם׃ וְכָל רֹאֵי
פְּנֵי־הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל נֶהְפַּךְ לְבָבָם בְּקִרְבָּם כִּי רָאָה כָּל־
18 אִישׁ בְּרוֹעַ פָּנָיו כִּי־נִשְׁבַּר וְנִדְכֶּה לְבָבוֹ׃ כִּי נִבְהֲלוּ כָּל־
עַצְמוֹתָיו וְהַכָּרַת פָּנָיו עָנְתָה־בּוֹ כִּי נַפְשׁוֹ מָרָה־לוֹ מְאֹד׃
19 הָאֲנָשִׁים עָזְבוּ אֶת־בָּתֵּיהֶם וַיִּקָּהֲלוּ לִצְעֹק אֶל־יְיָ בַּצַּר
לָהֶם כִּי רָאוּ בֵּית־יְיָ נָכוֹן לִשְׁרֵקָה וּלְחֶרְפַּת הַגּוֹיִם׃
20 הַנָּשִׁים חֲגֹרוֹת־שַׂק תָּעוּ בָרְחוֹבוֹת וְהָעֲלָמוֹת אֲשֶׁר לֹא
שְׁזָפָתּוּן עַיִן הִתְאַסְּפוּ אֵלֶּה עַל־פִּתְחֵי בֵיתָן וְעַל־הַחֹמוֹת
21 וְאֵלֶּה מְצִיצוֹת מִן־הַחַלֹּנוֹת׃ וְכֻלָּם פָּרְשׂוּ אֶת־כַּפָּם
22 הַשָּׁמַיְמָה וַיִּתְחַנְּנוּ אֶל־יְיָ׃ וַיִּמַּס לְבַב כָּל־אִישׁ בִּרְאֹתוֹ
אֶת־חֶרְדַּת הָעָם וְזַלְעֲפַת הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל בְּשַׁוְעוֹ אֶל־יְיָ
23 לִתְשׁוּעָה׃ וַיְהִי בְּהִתְחַנְּנָם אֶל־יְיָ לִשְׁמֹר אֶת־הוֹן
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִנִּיחוּ לַמִּשְׁמֶרֶת בַּקֹּדֶשׁ וְהֵילִיוֹדוֹרוֹס
עָמַד עִם־אֲנָשָׁיו לִפְנֵי אוֹצַר הַהֵיכָל לְבַצַּע אֶת־מְזִמָּתוֹ
24 הָרְשָׁעָה׃ וַיֵּרָא כְּבוֹד יְיָ אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת בְּמַחֲזֶה נוֹרָאָה
וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ וְרוּחַ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בָּאוּ עִמּוֹ מֵחִתַּת־
25 אֱלֹהִים עֲלֵיהֶם׃ כִּי רָאוּ סוּס חָבוּשׁ בִּפְאֵרוֹ וְרֹכֵב אָיוֹם
וְנוֹרָא לָבוּשׁ שִׁרְיוֹן זָהָב עַל־גַּבּוֹ וְהַסּוּס רָץ בְּכָל־כֹּחוֹ
26 לִקְרַאת הֵילִיוֹדוֹרוֹס וַיְגַפֵּהוּ בִּשְׁתֵּי כַפּוֹת רַגְלָיו׃ וּשְׁנֵי
בַחוּרֵי חֶמֶד לְבוּשֵׁי הוֹד וְהָדָר עֹמְדִים עַל־שְׁתֵּי צַלְעוֹתָיו

27 וַיַּכּוּ אֹתוֹ הַכֵּה וּפָצוֹעַ׃ וַיִּפֹּל אַרְצָה וַיִּתְעַלֵּף וַתִּכְהֶןָ
עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקָּחֻהוּ וַיּוֹשִׁיבֻהוּ עַל־הַכִּסֵּא וַיִּשָּׂאֻהוּ
28 הַחוּצָה׃ וַיִּרְאוּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּא בְּרֹב עֲבָדָיו
וְשׁוֹטְרָיו אֶל־אוֹצַר יְיָ חָדֵל וְחַלָּשׁ וְכָל־תָּקְפּוֹ וּגְבוּרָתוֹ
29 כָּלוּ כֶעָשָׁן׃ כִּי נָגְעָה־בּוֹ יַד יְיָ וַיְהִי כְאִלֵּם לֹא־יִפְתַּח
30 פִּיו וְאֵין תִּקְוָה וְאֵין עֹזֵר לוֹ׃ וַיְהַלְלוּ כָל־הָעָם אֶת־יְיָ
כִּי־עָשָׂה כָבוֹד לְקָדְשׁוֹ וַיִּמָּלֵא בֵית־יְיָ קוֹל שָׂשׂוֹן
וְשִׂמְחָה תַּחַת קוֹל שְׁאוֹן נֶהִי מִקֶּדֶם כִּי עָשָׂה יְיָ מוֹפֵת
לְעֵינֵיהֶם׃

31 וַיָּבֹאוּ רֵעֵי הֵילְיוֹדוֹרוֹס אֶל־חוֹנִיּוֹ הַכֹּהֵן וַיְבַקְשׁוּ
מִמֶּנּוּ לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי יְיָ בְּעַד־נֶפֶשׁ אֲדוֹנֵיהֶם כִּי־חָלָה
32 לָמוּת׃ וַיִּשְׁמַע הַכֹּהֵן לְקוֹלָם כִּי אָמַר אוּלַי יַאֲשִׁימֵנוּ
הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר הַיְּהוּדִים שָׁלְחוּ יָדָם בְּהֵלְיוֹדוֹרוֹס וַיַּקְרֵב
33 מִנְחָה בַּעֲדוֹ׃ וַיְהִי בְּהִתְחַנְּנוֹ וַיֵּרָאוּ שְׁנֵי הַבַּחוּרִים
שֵׁנִית בִּלְבוּשֵׁיהֶם אֶל־הֵלְיוֹדוֹרוֹס וַיֹּאמְרוּ־לוֹ תֵּן כָּבוֹד
34 לַכֹּהֵן וּבָרֲכֵהוּ כִּי־בִגְלָלוֹ הוֹתִירְךָ יְיָ לַחַיִּים׃ וְעַתָּה קוּם
וְסַפֵּר בַּגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹד אֱלֹהֵינוּ כִּי יַד־יְיָ מִן־הַשָּׁמַיִם
35 נָגְעָה־בְּךָ לְיַסֶּרְךָ׃ עוֹדָם מְדַבְּרִים וְאֵינָם כִּי הִתְעַלָּמוּ׃
36 וַיַּקְרֵב הֵילְיוֹדֹרֹס קָרְבָּן לַייָ וַיִּדַּר־לוֹ נֶדֶר עֲבוּר הַחֲיוֹתוֹ
וַיְבָרֶךְ אֶת־חוֹנִיּוֹ וַיִּקַּח אֶת־חֵילוֹ וַיָּשָׁב אֶל־הַמֶּלֶךְ׃
37 וַיְסַפֵּר לְכָל־הָעָם אֶת־מוֹפְתֵי יְיָ הַגָּדוֹל אֲשֶׁר רָאוּ עֵינָיו׃
38 וַיְהִי כִּי־שְׁאָלָהוּ הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר אֶת־מִי אֶשְׁלַח עַתָּה
39 לָקַחַת אֶת־הָאוֹצָר בִּירוּשָׁלָיִם׃ וַיַּעֲנֵהוּ הֵילְיוֹדוֹרוֹס
וַיֹּאמַר אִם יֶשׁ־לְךָ אוֹיֵב אוֹ־אִישׁ אֲשֶׁר שֹׁאֵף לְמַלְכוּתֶךָ
אֹתוֹ תִשְׁלַח כִּי שׁוֹב יָשׁוּב אֵלֶיךָ מֻכֶּה וְנָגוּעַ אִם־נִשְׁאַר־
40 לוֹ־נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל׃ הִנֵּה אֱלֹהֵיהֶם הַשֹּׁכֵן בַּשְּׁחָקִים נוֹרָא
הוּא

הוּא בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא־יַעֲלִים עֵינָיו מִמֶּנּוּ לְשָׁמְרוֹ
וּלְהַצִּילוֹ וְכָל־אֲשֶׁר שָׁלַח יָרוֹ־בוֹ בֶּן־מָוֶת הוּא׃ זֹאת 41
הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר קָרָה לְהֵילְיוֹדוֹרוֹס וּלְאוֹצַר הַבָּיִת׃

4.

וְשִׁמְעוֹן אֲשֶׁר מָעַל מַעַל בְּאוֹצַר הַהֵיכָל וּבְאֶרֶץ 1
מוֹלַדְתּוֹ הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל־חוֹנְיוֹ הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ עַל־ 2
יָדוֹ נִהְיְתָה הָרָעָה הַזֹּאת לְהֵילְיוֹדוֹרוֹס וְכִי גַם־נִכְסְפָה
נַפְשׁוֹ לְמֶמְשֶׁלֶת הָאָרֶץ׃ וְכָל־עֲמַל נַפְשׁוֹ אַךְ־הָיָה 3
לְבַקֵּשׁ אֶת־שְׁלוֹם הָעִיר וְאֵת שְׁלוֹם עַמּוֹ וּלְחַזְּקָם לָלֶכֶת
בְּתוֹרַת יְיָ׃ וַיְהִי כִּי־גָדְלָה הַשִּׂנְאָה בֵּינֵיהֶם עַד־כִּי־ 4
רֵעֵי שִׁמְעוֹן הֵחֵלּוּ לִשְׁלֹחַ יָד בִּמְיוּדָּעֵי חוֹנְיוֹ׃ וַיַּרְא כִּי 5
מִן־הַמְּרִיבָה הַזֹּאת יֵצֵא הַקֶּצֶף עַל־כָּל־הָאָרֶץ כִּי גַם־
חָרָה־בוֹ אַף־אַפֹּלוֹנִיוֹס נְצִיב אֲרָם וָצוֹר עַד־הֶחֱזִיקוּ יְדֵי־
שִׁמְעוֹן וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ׃ אוּלָם לֹא הָלַךְ לִצְעֹק 6
חָמָס עַל־עַמּוֹ כִּי־אִם לְטוֹבַת הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֶיהָ׃ כִּי אָמַר 7
אִם לֹא־יָשִׁית הַמֶּלֶךְ אֶת־לִבּוֹ עַל־הַדָּבָר לֹא־תִשְׁקֹט
הָאָרֶץ וְלֹא יֵעָצֵר שִׁמְעוֹן מֵרִשְׁעָתוֹ׃

וַיְחִי בָּעֵת הַהִיא וַיָּמָת סֶלֵיקוּס וְהַמַּמְלָכָה עָבְרָה 8
לְאַנְטִיוֹכוּס הַמְפֹאָר וַיָּקָם יֵשׁוּעַ אֲחִי חוֹנְיוֹ וַיְבַקֵּשׁ אֶת־
עֲבֹדַת הַכְּהֻנָּה׃ וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אִם נָתֹן תִּתֵּן אֶת־ 9
מִשְׁמֶרֶת הַכְּהֻנָּה עַל־יָדִי וְשָׁקַלְתִּי שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים
כִּכַּר כֶּסֶף בִּמְחִירָהּ וְעוֹד שְׁמֹנִים כִּכָּר מִתְּרוּמוֹת הָאָרֶץ׃
וּמִלְּבַד זֹאת אוֹסִיף־לְךָ עוֹד חֲמִשִּׁים וּמֵאָה כִּכַּר כֶּסֶף 40
בְּתִתְּךָ־לִי יָד לְהָקִים בָּתֵּי־מִשְׂחָק בִּירוּשָׁלַיִם לְחַנֵּךְ
בְּתוֹכָם אֶת־הַנְּעָרִים וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה לָהֶם וּלְיֹשְׁבֵי
אַנְטוֹכְיָא׃

11 אַנְטוֹכְיָא׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הַמֶּלֶךְ כְּכֹל אֲשֶׁר שָׁאַל
וְהַמֶּמְשָׁלָה תַּחַת יָדוֹ וַיָּנֶא אֶת־לְבַב הָעָם לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי
12 הַיְּוָנִים׃ וַיָּפֶר אֶת כָּל־הַחֻקִּים הַטּוֹבִים אֲשֶׁר נִתְּנוּ לָהֶם
מִן־הַמְּלָכִים לְפָנִים עַל־יַד יוֹחָנָן אֲבִי אֶאפּוֹלֵימוֹס הוּא
אֶאפּוֹלֵימוֹס אֲשֶׁר שֻׁלַּח לְרוֹמָא לִכְרֹת בְּרִית אֶת־זְקֵנֶיהָ׃
13. 14 וַיָּסַר אֶת־חֻקֵּי יְיָ וַיַּעַשׂ חֻקּוֹת תּוֹעֵבוֹת תַּחְתָּם׃ וַיִּבֶן
כְּחֶפְצוֹ בֵּית־מִשְׂחָק מִתַּחַת לְעִיר־דָּוִד וַיְצַו לְכָל־
15 בַּחוּרֵי־כֹחַ לְשַׂחֵק בּוֹ בְּמַסְוֶה עַל־פְּנֵיהֶם׃ וַיִּפְרְצוּ
חֻקּוֹת הַיְּוָנִים עַל־פְּנֵי־כָל־הָעִיר בְּתוֹעֲבַת יֵשׁוּעַ הַבְּלִיַּעַל
16 אֲשֶׁר לֹא־הָיָה־לוֹ מִשְׁפַּט הַכְּהֻנָּה׃ כִּי גַם־הַכֹּהֲנִים עָזְבוּ
אֶת־עֲבֹדַת הַמִּזְבֵּחַ וְאֵת הַקָּרְבָּנוֹת וַיָּבוּזוּ אֶת־הַקֹּדֶשׁ
וַיַּחְפְּזוּ לָלֶכֶת אֶל בֵּית־הַמִּשְׂחָק לְהִתְפַּתֵּל וּלְהִתְנַגֵּחַ
17 בַּחֲנִית וָרוֹמַח וּלְשַׂחֵק בְּשַׂחֹק הַכַּדּוּרִים׃ וַיַּחְשְׁבוּ אֶת־
דַּרְכֵי אֲבוֹתֵיהֶם לְהֶבֶל וָרִיק וַיִּנַּשְּׂאוּ וַיְהַלְלוּ אֶת־דַּרְכֵי
18 הַיְּוָנִים׃ אוּלָם הֵשַׁב לָהֶם חֶרְפָּתָם אֶל־חֵיקָם כִּי
הִשְׁלִיחַ יְיָ בָּהֶם אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־זָנוּ אַחֲרֵיהֶם וַיֵּהָפְכוּ
19 לָהֶם לְאוֹיְבִים׃ כִּי דְבַר יְיָ לֹא־יָשׁוּב רֵיקָם וּגְמוּל אָדָם
יֵעָשֶׂה־לוֹ כַּאֲשֶׁר יַגִּידוּ־לָנוּ הַיָּמִים הַבָּאִים׃
20 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית שְׁנַת הַשְּׂחֹק וְהַמְשַׂחֲקִים
21 הִתְאַסְּפוּ בְּצוֹר וְגַם הַמֶּלֶךְ בְּתוֹכָם׃ וַיִּשְׁלַח יֵשׁוּעַ
הָרָשָׁע מִבְּחוּרֵי יְרוּשָׁלַיִם כְּדֶרֶךְ יֹשְׁבֵי אַנְטוֹכְיָא לְצוֹר
לְהַבִּיט אֶל הַשְּׂחֹק וַיִּמְסֹר בְּיָדָם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת דַּרְכְּמוֹנִים
22 לִקְנוֹת בָּהֶם זְבָחִים לְהֶרְקוּלֶס׃ וַיִּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי לֹא־
נָכוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן וַיֶּחְדְּלוּ לִקְנוֹת אֶת־הַזְּבָחִים׃ וְאַף אָמְנָם
23 הַנֶּדֶר לְזִבְחֵי הֶרְקוּלֶס נִדְרָם קָנוּ בָהֶם כָּל־צָרְכֵי אֳנִיּוֹת
לְאַרְצָם׃

ויהי

24 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיְהִי יוֹם קְרוּאֵי מוֹעֵד
25 לְתַלְמַי פִילוֹמֵיטֹר מֶלֶךְ מִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלַח אַנְטִיוֹכוּס
26 אֶת־אַפֹּלוֹנְיוֹס בֶּן־מְנִיסְטֵי לְהַקְּרוּאִים בְּמִצְרָיִם׃ וַיַּרְא
כִּי כַּכִּכָּר נֶחְשָׁב בְּעֵינֵי תַלְמַי וַיִּפֶן לִדְרֹשׁ אֶת־שְׁלוֹם
27 אַרְצוֹ וַיֵּלֶךְ לְיָפוֹ וּמִשָּׁם הָלַךְ יְרוּשָׁלַיְמָה׃ וַיֵּצֵא יֵשׁוּעַ
וְכָל־הָעָם לִקְרָאתוֹ וַיְבִיאֻהוּ בְּלַפִּידִים וּבְתִפְאֶרֶת גְּדוֹלָה
28 אֶל הָעִיר וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁב עִם־אֲנָשָׁיו אַרְצָה צוֹר׃ וַיְהִי
מִקֵּץ שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיִּשְׁלַח יֵשׁוּעַ אֶת־מֵינֵילָאוּס אֲחִי
שִׁמְעוֹן הַנִּזְכָּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לְמַעַן הָבִיא־לוֹ אֶת־הַכֶּסֶף
וּלְהַזְכִּירֵהוּ זִכְרוֹן דְּבָרִים אֲשֶׁר פֵּרְשׁוּ בֵּינֵיהֶם מִקֶּדֶם׃
29 וַיִּמְצָא מֵינֵילָאוּס חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ כִּי הֶחֱנִיף אֹתוֹ
30 בְּחֵלֶק שְׂפָתָיו וַיַּשֵּׂג אֶת־הַכְּהֻנָּה מִיָּדוֹ׃ וַיּוֹסֶף־לוֹ עוֹד
שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כִּכַּר כֶּסֶף עַל־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ יֵשׁוּעַ
31 וַיָּשָׁב יְרוּשָׁלַיְמָה וּפְקֻדַּת הַמֶּלֶךְ בְּיָדוֹ׃ אֶפֶס כִּי לֹא־
הָלַךְ בְּדַרְכֵי הַכֹּהֲנִים כִּי־אִם בְּדַרְכֵי הֶעָרִיצִים וַיִּטְרֹף
32 טֶרֶף כִּכְפִיר יָעַר׃ וַיְגָרֶשׁ יֵשׁוּעַ מִמִּשְׁמֶרֶת הַכְּהֻנָּה
כַּאֲשֶׁר גֵּרַשׁ אֶת־חוֹנְיוֹ אָחִיו וַיָּנָס בְּקָלוֹן אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־
33. 34 עַמּוֹן׃ וַתְּהִי הַכְּהֻנָּה לְמֵינֵילָאוּס׃ אַךְ לֹא־מָצְאָה יָדוֹ
דֵּי־כֶסֶף לְשַׁלֵּם לַמֶּלֶךְ כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר וְזָסְטְרָטֵיס נְצִיב
35 עִיר־דָּוִד הָיָה נֹשֶׁה־בּוֹ כִּי־כֵן צִוָּהוּ הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּשְׁלַח
36 הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לִשְׁנֵיהֶם וַיְסִירֵם מֵעַל כַּנָּם׃ וַיִּתֵּן אֶת־
לִיזִימָכוּס לְכֹהֵן תַּחַת מֵינֵילָאוּס אָחִיו וְאֶת־קְרָטֵיס שָׂם
לְפָקִיד עַל־אִי קַפְרִי תַּחַת זָסְטְרָטֵס׃

37 וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיִּקְשְׁרוּ יֹשְׁבֵי תַרְשִׁישׁ וּמַלּוֹתִי
קֶשֶׁר עַל־הַמֶּלֶךְ עַל־אֲשֶׁר־נְתָנָם לְאֶתְנַן בְּיַד אַנְטִיוֹכִית
38 פִּלַגְשׁוֹ׃ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ מַהֵר לְהַשְׁקִיט אֶת־מֶרֶד הָעָם
וישאר

וַיַּשְׁאֵר אֶת אַנְדְּרוֹנִיקוֹס אֶחָד מֵרֹאֵי פְּנֵי־הַמֶּלֶךְ לְפָקִיד
39 אַחֲרָיו׃ וַיִּשְׁמַע מֵינֵילָאוּס וַיִּתְנַכֵּל לָשׁוּב אֶל־מִשְׁמַרְתּוֹ
וַיִּגְנֹב מֵעֶדְיֵי הַזָּהָב אֲשֶׁר בָּהֵיכָל וַיִּתֵּן אֹתָם
לְאַנְדְּרוֹנִיקוֹס וְגַם מָכַר מֵהֶם בְּצוֹר וּבֶעָרִים מִסָּבִיב׃
40 וַיֻּגַּד הַדָּבָר לְחוֹנִיו וַיּוֹכַח אֹתוֹ וְהוּא יָשַׁב בְּדַפְנֵי עִיר־
41 הַמִּקְלָט אֲשֶׁר לִפְנֵי אַנְטוֹכְיָא׃ וַיֵּלֶךְ מֵינֵילָאוּס בַּסֵּתֶר
42 אֶל אַנְדְּרוֹנִיקוֹס וַיְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ לַהֲרֹג אֶת־חוֹנִיו׃ וַיֵּלֶךְ
אַנְדְּרוֹנִיקוֹס אֶל־מְקוֹם מוֹשָׁבוֹ וַיְפַתֵּהוּ בְּעָרְמָה לָצֵאת
אֵלָיו וַיִּשָּׁבַע־לוֹ לֵאמֹר לֹא־תִגַּע־בְּךָ יָד וַיַּאֲמֵן לִדְבָרָיו
43 אַף כִּי־לִבּוֹ חָרֵד וַיֵּצֵא׃ וַיְהִי בְּצֵאתוֹ וַיִּדְקֹר אַנְדְּרוֹנִיקוֹס
44 חֶרֶב בְּבִטְנוֹ וַיָּמֹת׃ וַיִּחַר הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי הַיְּהוּדִים
וּבְעֵינֵי הַגּוֹיִם עַל־אֲשֶׁר שָׁלַח יָדוֹ בְּאִישׁ יָשָׁר וְתָמִים
45 כָּמוֹהוּ עַל לֹא־דָבָר׃ וַיְהִי בְּשׁוּב הַמֶּלֶךְ מֵעָרֵי קִילִיקְיָא
וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו הַיְּהוּדִים וְהַיְּוָנִים וַיִּצְעֲקוּ חָמָס עַל־
46 אַנְדְּרוֹנִיקוֹס עַל־דְּבַר דָּם־הַנָּקִי אֲשֶׁר שָׁפָךְ׃ וַיִּתְעַצֵּב
הַמֶּלֶךְ אֶל־לִבּוֹ וַיֵּבְךְּ כִּי נִכְמְרוּ רַחֲמָיו עַל תֹּם־דַּרְכּוֹ
47 וְעַנְוָתוֹ׃ וַיִּחַר אַפּוֹ בְּאַנְדְּרוֹנִיקוֹס וַיְצַו לְהָסִיר אֶת־
אַדֶּרֶת הָאַרְגָּמָן וְכָל־בְּגָדָיו מֵעָלָיו וּלְהַעֲבִירוֹ בִּרְחֹבוֹת
48 הָעִיר׃ וַיְהִי בְּבֹאוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר שָׁלַח בּוֹ יָדוֹ
49 הַמִּרְשַׁעַת בְּחוֹנְיו וַיִּפְגְּעוּ־בוֹ וַיָּמֹת׃ וַיָּשֶׁב־לוֹ יְיָ אֱלֹהִים
אֶת־גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ׃
50 וְגַם לִיזִימָכוּס מָעַל מַעַל בְּחֵרֶם יְיָ וַיָּבֹז אֶת־הַהֵיכָל
51 בַּעֲצַת מֵינֵילָאוּס אָחִיו׃ וַיִּקָּהֲלוּ עָלָיו כָּל־הָעֵדָה כִּי
52 כִמְעַט נֶעְדַּר כָּל־כְּלִי־יָקָר מִבֵּית אֱלֹהִים׃ וַיַּרְא
לִיזִימָכוּס אֶת־קֶצֶף הָעָם כִּי הָלוֹךְ וְגָדֵל וַיָּרֶק שְׁלֹשֶׁת
אֲלָפִים אִישׁ וַיַּפְקֵד אִישׁ זָקֵן בָּא־בַיָּמִים וּבְדָמִים
לפקיד

לְפָקִיד עֲלֵיהֶם וַיָּחֶל לְהָרִים אֶת־יָדוֹ הָרְשָׁעָה בָּעָם׃
וַיַּרְא הָעָם וַיִּלְקְטוּ אֲבָנִים וּמֹטוֹת בַּרְזֶל וַיִּפְגְּעוּ־בָם 53
וְרַבִּים מִלְאוּ אֶת־חָפְנֵיהֶם אֵפֶר וַיַּשְׁלִיכֻהוּ בְּעֵינֵי
אֲנָשָׁיו׃ וַיִּפְּלוּ חֲלָלִים רַבִּים אַרְצָה וַיָּמִיתוּ מֵהֶם לָרֹב 54
וְהַנִּשְׁאָרִים הֵנִיסוּ׃ וְאֵת שׁוֹדֵד הַהֵיכָל תָּפְשׂוּ חַי עַל־ 55
אוֹצַר הַהֵיכָל וַיּוֹרִידֻהוּ בְּדָם שְׁאוֹלָה׃ וְאַחֲרֵי־כֵן שָׂמוּ 56
אֶת־לִבָּם לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט בְּמֵינֶילָאוּס הַמֵּסִית וְהַמֶּלֶךְ
עוֹדֶנּוּ בְּצוֹר׃ וַיָּבִיאוּ שְׁלשָׁה אֲנָשִׁים מִשְּׁלוּחֵי הַזְּקֵנִים 57
אֶת־הַדָּבָר לְפָנָיו לְשָׁפְטוֹ׃ וַיְהִי כִּי־נִלְכַּד מֵינֶילָאוּס 58
בְּאִמְרֵי פִיו וַיְפַת אֶת־תַּלְמַי בֶּן־דּוֹרִימוֹן בְּשׁוֹחַד לְבַקֵּשׁ
עַל־נַפְשׁוֹ מֵאֵת הַמֶּלֶךְ׃ וַיֵּלֶךְ תַּלְמַי אֶל־הַמֶּלֶךְ בַּחֲדַר 59
הַמְּקֵרָה אֲשֶׁר הָיָה שָׁם וַיְפַתֵּהוּ לְנַקּוֹתוֹ מֵאֲשָׁמוֹ׃ וַיְנַקֵּה 60
הַמֶּלֶךְ אֶת מֵינֶילָאוּס רֹאשׁ כָּל־הַמַּכְשֵׁלָה הַזֹּאת וַיִּשְׁפֹּט
מִשְׁפַּט דָּמִים עַל־כָּל־הַצּוֹעֲקִים עַל־מֵינֶילָאוּס גַּם כִּי־
נְקִיִּים הָיוּ בְּעֵינֵי שׁוֹפְטֵי בְנֵי־כִתִּים׃ וַיֵּהָרְגוּ כָּל־ 61
הָאֲנָשִׁים הַחֲרֵדִים עַל־דְּבַר יְיָ וְעַל־דְּבַר עַמּוֹ וְהֵיכָלוֹ
בְּנִקָּיוֹן כַּפָּם׃ וַיֵּצַר הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה לְכֹל יֹשְׁבֵי צוֹר 62
וַיּוֹצִיאוּ בִנְדִיבַת לִבָּם כֶּסֶף רַב לִקְבֹּר אֹתָם בְּכָבוֹד׃
וּמֵינֶילָאוּס הֻקַּם עַל מִשְׁמַרְתּוֹ הָרִאשׁוֹנָה בְּעֶזְרַת 63
בּוֹצְעֵי־בֶצַע אֲשֶׁר יָדָם הָיְתָה אִתּוֹ וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְרָצוֹץ
וַיִּרְדְּ אֶת־הָעָם בְּפָרֶךְ׃

5.

וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וַיָּשָׁב אַנְטִיוֹכוֹס שֵׁנִית אֶל־אֶרֶץ 1
מִצְרָיִם׃ וְאוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם נִרְאוּ לְיֹשְׁבֵי 2
יְרוּשָׁלַיִם מִסְפַּר אַרְבָּעִים יוֹם׃ וַיֵּרָאוּ כִּדְמוּת פָּרָשִׁים 3

לְבוּשֵׁי שִׁרְיוֹנוֹת זָהָב נֹשְׂאִים חֲנִיתוֹת מַעֲרָכָה מוּל
4 מַעֲרָכָה: וְהִנָּם פֹּגְעִים אִישׁ בְּאָחִיו בַּחֲנִיתוֹתֵיהֶם
וְחוֹסִים בְּמָגִנֵּיהֶם וְיֵשׁ מֵהֶם שׁוֹלְפֵי חֶרֶב וְשׁוֹלְחֵי חִצִּים
5 וְשִׁרְיוֹנוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת וּמְפִיצוֹת נֹגַהּ כַּבָּרָק: וַיַּעְתִּירוּ
כֻּלָּם אֶל־יְיָ לְבַעֲבוּר תִּהְיֶינָה לָהֶם הָאוֹתוֹת הָאֵלֶּה
לְטוֹבָה:
6 וּבַיָּמִים הָהֵם עָבַר קוֹל שֶׁקֶר בָּאָרֶץ לֵאמֹר מֵת
7 אַנְטִיוֹכוֹס: וַיִּשְׁמַע יֵשׁוּעַ וַיִּזְעַק כְּאֶלֶף אִישׁ וַיִּפֹּל פִּתְאֹם
עַל־הָעִיר וְאַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֶת־שׁוֹמְרֵי הַחֹמוֹת לָכַד אֶת־
8 הָעִיר: וַיָּנָס מֵינֶילָאוֹס עַל הַמְּצוּדָה וְיֵשׁוּעַ הָרַג וְלֹא־
חָמַל בְּיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַיִם וַיַּעֲלֹץ בְּהִתְחַבּוּלוֹתָיו כְּאִישׁ גָּבַר
9 עַל־אוֹיְבָיו וְלֹא זָכַר כִּי־עָשָׂה טֶבַח וָזֶבַח בְּעַמּוֹ: אַךְ
לֹא הִשִּׂיגָה יָדוֹ לְהַחֲזִיק בַּמֶּמְשָׁלָה כִּי בְּהִלָּכְדוֹ
בְּשִׁחִיתוֹתָיו נָס בְּחֶרְפָּה וָבוּז שֵׁנִית אַרְצָה בְנֵי־עַמּוֹן:
10 וַיֵּאָסֵר אַחֲרֵי־כֵן לְבָשְׁתּוֹ בְּבֵית־הַסֹּהַר עַל־יַד אֲרֵיטָה
מֶלֶךְ עֲרָב וְאַחֲרֵי הִמָּלְטוֹ מִשָּׁם נָס מֵעִיר לָעִיר וַיְהִי
נִתְעָב וְנֶאֱלָח בְּעֵינֵי כָּל־רוֹאָיו כְּאִישׁ אֲשֶׁר מָרַד בֵּאלֹהָיו
11 וּבְאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ וַיִּדַּח מִצְרָיְמָה: וְכַאֲשֶׁר הוֹרִישׁ רַבִּים
מִנַּחֲלַת אֲבוֹתֵיהֶם לְהִתְגּוֹרֵר בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה כֵּן
12 הִדְבִּיקַתְהוּ גַם הָרָעָה בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה: וַיָּמָת בְּאֶרֶץ
לַקְדֶימוֹן אֲשֶׁר קִוָּה לִמְצֹא־שָׁם מַרְגּוֹעַ לְנַפְשׁוֹ יַעַן כִּי
13 בַּעֲלֵי־בְרִיתוֹ הָיוּ מִלְּפָנִים: וְכַאֲשֶׁר הִפִּיל חֲלָלִים רַבִּים
14 וַיָּמוּתוּ בְּלִי־קֶבֶר וַיָּמָת גַּם־הוּא כֵן: כִּי לֹא־נִקְבַּר
אֶל־אֲבוֹתָיו וְלֹא הִתְאַבֵּל אִישׁ עָלָיו וְגַם בְּאֶרֶץ אַחֶרֶת
לֹא־מָצָא קָבֶר:
15 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּחַר אַפּוֹ כִּי

אמר

16 אָמַר עוֹר־מְעַט וְכָל־אֶרֶץ יְהוּדָה יִפְשַׁע־בִּי׃ וַיִּסַּע
17 מִמִּצְרַיִם וַיִּלְכֹּד בְּחֹזֶק־יָד אֶת־יְרוּשָׁלָיִם׃ וַיְצַו אֶת־
אֲנָשָׁיו לֵאמֹר הַכֵּה תַכּוּ כֹּל אֲשֶׁר יִפֹּל תַּחַת יְדֵיכֶם וְגַם
עַל הַמְמַלְּטִים אֶת־נַפְשָׁם עַל־גַּגּוֹת הַבָּתִּים בַּל־תַּחְמוֹלוּ׃
18 וַיַּהַרְגוּ בְּלִי־רַחֲמִים נַעַר וְזָקֵן אִישׁ וְאִשָּׁה גַּם־בָּחוּר
גַּם־בְּתוּלָה וְגַם עַל־עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים לֹא־חָמָלוּ׃
19 וּבִשְׁלֹשֶׁת יָמִים הִשְׁחִיתוּ שְׁמוֹנִים אֶלֶף אִישׁ אַרְבָּעִים
20 אֶלֶף נֶהֶרְגוּ וּמִסְפַּר הַנִּמְכָּרִים כְּמִסְפַּר הַנֶּהֱרָגִים׃ וְכָל־
זֶה אֵינֶנּוּ שֹׁוֶה־לוֹ כִּי גַּם־הָלַךְ אֶל קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים
וְהַבּוֹגֵד מֵינִילָאוּס הָלַךְ עִמּוֹ לַנְחֹתוֹ הַדֶּרֶךְ וַיִּפְשַׁע
21 בְּתוֹרַת יְיָ וּבְאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ׃ וַיַּחְמֹס אַנְטִיוֹכוּס בְּכַף־
רֶשַׁע אֵת כָּל־כְּלֵי־הַקֹּדֶשׁ וְכָל־אֲשֶׁר־הִתְנַדְּבוּ הַמְּלָכִים
לְפָאֵר אֶת־הַמִּקְדָּשׁ וּלְיַפֵּהוּ אֶת־הַכֹּל גָּזַל בִּידֵי־חָמָס׃
22 וַיִּתְגָּאֶה בְּרוּם לְבָבוֹ בְּלִי־רְאֹת כִּי הִפְגִּיעַ יְיָ אֶת־חַטַּאת
הָעִיר עַל יֹשְׁבֶיהָ כִּי רַבָּה לָכֵן דִּכָּא לָאָרֶץ רֹאשָׁהּ וַיְעַנֶּהָ׃
23 וְלוּלֵי אַף־יְיָ חָרָה בְעַמּוֹ עַל רֹב־פְּשָׁעָיו כִּי עַתָּה נָגְעָה־
בוֹ יַד יְיָ כַּאֲשֶׁר נָגְעָה בְּהֵילְיוֹדוֹרוּס בְּלֶכְתּוֹ עַל־פִּי
24 סֵלֵיקוּס לָבֹז אֵת אוֹצַר הַהֵיכָל׃ אֶפֶס כִּי לֹא־בָחַר יְיָ
בְּעַמּוֹ בִּגְלַל הָעִיר כִּי־אִם בָּחַר בָּעִיר בִּגְלַל עַמּוֹ וּבְפָקְדוֹ
25 אֶת־הָעָם פָּקַד גַּם אֶת־הַבָּיִת׃ וְכַאֲשֶׁר עֲזָבוֹ יְיָ בְּרֹב
אַפּוֹ כֵּן הֱשִׁיבוֹ עַל־תִּפְאַרְתּוֹ בִּמְשֹׁךְ עָלָיו חַסְדּוֹ׃
26 וּמִכְסַת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר גָּזַל אַנְטִיוֹכוּס מִן־הַהֵיכָל שְׁמֹנָה
27 עָשָׂר כִּכָּר׃ וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִירֵם בְּחִפָּזוֹן אֶל אַנְטוֹכְיָא וַיְדַמֶּה
28 בִּגְאוֹן לְבָבוֹ לַהֲפֹךְ הַיָּם לְיַבָּשָׁה וְהַיַּבָּשָׁה לְיָם׃ וַיַּשְׁאֵר
אַנְשֵׁי מְרֵי־נֶפֶשׁ אַחֲרָיו לִפְקִידִים לְעַנּוֹת אֶת־הָעָם׃
29 וַיַּפְקֵד עַל יְרוּשָׁלַיִם אֶת־פּוֹלִיפּוּס מֵאֶרֶץ פְּרִיגְיָא אֲשֶׁר

30 הֵרַע עוֹד מֵאֲדוֹנָיו׃ וְעַל הַר גְּרִזִּים הִפְקִיד אֶת־
אַנְדְּרוֹנִיקוֹס וְנִלְוָה אֲלֵיהֶם מֵינֵילָאוּס אֲשֶׁר הִתְנַשֵּׂא
31 בַּחֲמָתוֹ עַל קְהַל יְיָ וַיַּרְשַׁע מִכֻּלָּם׃ וּמִגֹּדֶל שִׂנְאָתוֹ אֶת־
הַיְּהוּדִים שָׁלַח אִישׁ צוֹרֵר וְאוֹיֵב אֵת אַפֹּלוֹנִיוֹס אֶל
32 יְרוּשָׁלַיִם וְעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם אֶלֶף אִישׁ עִמּוֹ׃ וַיְצַוֵּהוּ לַהֲרֹג
אֶת־הָאֲנָשִׁים לְפִי־חָרֶב וְלִמְכֹּר אֶת־הַנְּעָרִים וְאֶת־
33 הַנָּשִׁים לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ וַיְהִי בְּבֹאוֹ יְרוּשָׁלַיְמָה
וַיִּתְחָרֵשׁ עַד יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְהִי כִּי־שָׁבְתוּ הַיְּהוּדִים
34 מִמְּלַאכְתָּם וַיְצַו פִּתְאֹם אֶת־אֲנָשָׁיו לְהֵחָלֵץ׃ וַיְהִי כִּי־
יָצָא הָעָם לִרְאוֹת מַה־זֶּה יֵעָשֶׂה וַיִּפְּלוּ בַחֶרֶב עֲלֵיהֶם
וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ הָעִיר וַיּוֹסִיפוּ לְהַכּוֹת בָּעָם מַכָּה רַבָּה
35 מְאֹד׃ וַיָּנָס יְהוּדָה הַמַּקַּבִּי עִם תִּשְׁעָה אֲנָשִׁים הַמִּדְבָּרָה
וַיֹּאכְלוּ כִבְהֵמוֹת שָׂדֶה אֶת־עֵשֶׂב הָאֲדָמָה לְמַעַן הִנָּזֵר
מִשֶּׁקֶץ הַגּוֹיִם׃

6.

1 וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אִישׁ זָקֵן
מֵאַנְטוֹכְיָא וַיְצַוֵּהוּ לִנְגֹּשׂ אֶת־הַיְּהוּדִים לָסוּר מֵחֻקּוֹת
2 אֲבוֹתֵיהֶם וְלַעֲזֹב אֶת־תּוֹרַת יְיָ׃ וְגַם לְטַמֵּא אֵת הַמִּקְדָּשׁ
בִּירוּשָׁלַיִם וּלְכַנֹּתוֹ בְּשֵׁם בֵּית־יוֹפִיס אוֹלִימְפִּיוֹס וְאֵת
הַקֹּדֶשׁ עַל הַר גְּרִזִּים בְּשֵׁם בֵּית־יוֹפִיס קְסֵינִיוֹס יַעַן כִּי
3 יֹשְׁבֶיהָ זָרִים׃ וַיְהִי בְּהִוָּדַע הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת וַתֵּצַר
4 לְיִשְׂרָאֵל מְאֹד מְאֹד׃ וְהַגּוֹיִם זָלְלוּ וְסָבְאוּ בַקֹּדֶשׁ
וַיִּשְׁכְּבוּ עִם נָשִׁים זוֹנוֹת בַּחֲצַר הַבַּיִת וַיָּבִיאוּ בְתוֹךְ
הַהֵיכָל כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־כְדָת וַיַּקְרִיבוּ כָל־דְּבַר־פִּגּוּל
5 עַל־מִזְבַּח יְיָ׃ וַיִּשָּׁכַח בִּירוּשָׁלַיִם שַׁבָּת וּמוֹעֵר וְלֹא קָם
עוֹד

עוֹר רוּחַ בְּאִישׁ לֵאמֹר כִּי מִזֶּרַע הַיְּהוּדִים הוּא׃ וַיִּפָּצְרוּ־ 6
בָם בְּיַד־חֲזָקָה לִזְבֹּחַ זְבָחִים מִדֵּי חוֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ בְּיוֹם
הֻלֶּדֶת הַמֶּלֶךְ׃ וַיְאַלְצוּ אֹתָם בְּחַג הַבָּכוּס לָלֶכֶת 7
בִּכְלִילוֹת פְּרָחִים עַל־רֹאשָׁם לִכְבוֹד הָאֱלִיל כְּמִשְׁפַּט
הַגּוֹיִם׃ וּבַעֲצַת תַּלְמַי הֶעֱבִירוּ קוֹל בְּכָל־עָרֵי הַגּוֹיִם 8
סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר׃ כָּל־אִישׁ מִבֵּית־יִשְׂרָאֵל יֵלֵךְ 9
בְּחֻקּוֹתֵינוּ וְיִזְבַּח זֶבַח וְאִם מָאֵן יְמָאֵן מוֹת יוּמָת׃ וַתִּקְצַר 10
נֶפֶשׁ הָעָם מִצָּרָה וְיָגוֹן׃
וַתִּמָּצֶאנָה שְׁתֵּי נָשִׁים אֲשֶׁר מָלוּ אֶת־בְּנֵיהֶן וַיִּקְשְׁרוּ 11
אֶת־הַיְלָדִים עַל־שְׁדֵי אִמּוֹתֵיהֶם וַיַּעֲבִירוּ אֹתָן בִּרְחֹבוֹת
הָעִיר וַיַּשְׁמִטוּ אֹתָן מֵעַל הַחוֹמָה׃ וַיִּהְיוּ אֲנָשִׁים אֲשֶׁר 12
הִתְחַבְּאוּ בַּמְּעָרוֹת סְבִיבוֹת הָעִיר לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת׃
וַיִּוָּדַע הַדָּבָר לְפוֹלִיפּוֹס וַיִּשְׂרֹף אֹתָם בָּאֵשׁ וַיִּתְאַפְּקוּ 13
מֵעֲמֹד עַל־נַפְשָׁם כִּי־יָרְאוּ לְחַלֵּל אֶת־הַשַּׁבָּת׃
וַאֲנִי תְּפִלָּתִי לְכֹל קֹרְאֵי הַסֵּפֶר הַזֶּה לְבַל־יִשְׁתּוֹמְמוּ 14
עַל הַצָּרָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת אֲשֶׁר בָּאָתְנוּ׃ הֵן לֹא לְכַלּוֹתֵנוּ 15
פָּקַד יְיָ אֶת־הָרָעָה עָלֵינוּ כִּי־אִם לְהָעִיר אָזְנֵנוּ׃ כִּי 16
תוֹכַחַת מוּסָר עַל חַטָּאִים חֶסֶד אֱלֹהִים הוּא וְאֵת אֲשֶׁר
יֶאֱהַב יְיָ יוֹכִיחַ׃ אַךְ לֹא־יִשָּׂא לְפִשְׁעֵנוּ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא 17
לְפִשְׁעֵי הַגּוֹיִם כִּי עָצֹר יַעֲצֹר אֶת־רוּחוֹ עֲלֵיהֶם עַד־כִּי־
שָׁלֵם עֲוֹנָם וְאָז יְכַלֵּם כְּרָגַע׃ אָמְנָם לֹא־כֵן עִמָּנוּ כִּי־אִם 18
יְגַלֶּה אָזְנֵנוּ בְּמוּסָר לְעָצְרֵנוּ מֵהוֹסִיף סָרָה וְעַל־כֵּן לֹא־
יָעִיר כָּל חֲמָתוֹ׃ כִּי לֹא־הֵסִיר חַסְדּוֹ מִמֶּנּוּ לָנֶצַח וְגַם 19
כִּי־הֵנִיף שֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ עָלֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־יִטְּשֵׁנוּ
עַד־עוֹלָם׃ אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הִגַּדְתִּי לְמִשְׁמֶרֶת 20
וּלְמוּסָר וּמֵעַתָּה נָשׁוּב אֶל חֶפְצֵנוּ׃

איש

21 אִישׁ נָבוֹן וְיֹדֵעַ־סֵפֶר הָיָה בְּיִשְׂרָאֵל וְהוּא זָקֵן בָּא־
22 בַּיָּמִים וִיפֵה־מַרְאֶה וּשְׁמוֹ אֶלְעָזָר׃ וַיִּפְתְּחוּ אֶת־פִּיו
בְּחָזְקָה לְהַאֲכִילֵהוּ בְּשַׂר חֲזִיר וַיָּקֵא אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃
23 כִּי בָחֲרָה נַפְשׁוֹ לָתֵת אֶת־גֵּוּוֹ לַמַּכִּים וְלָמוּת בְּיֹשֶׁר
24 לְבָבוֹ מֵחְיוֹת חַיֵּי־תַמְרוּרִים׃ כִּי זֹאת תּוֹרַת הָאָדָם אֲשֶׁר
25 יִרְאַת־יְיָ בִּלְבָבוֹ כִּי־יְפֻתֶּה לְשַׁקֵּץ אֶת־נַפְשׁוֹ׃ וְהָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר הָפְקְדוּ עַל־הַתּוֹעֵבוֹת הָאֵלֶּה יְדָעוּהוּ מִיָּמִים רַבִּים
26 וַיּוֹלִיכוּ אֹתוֹ בְּמִסְתָּרִים וַיֹּאמְרוּ־לוֹ׃ הִנֵּה נָבִיא אֵלֶיךָ
בְּשַׂר טָהוֹר וּמִמֶּנּוּ תֹאכֵל וְהָיָה כָל־רֹאֶיךָ יֹאמְרוּ כִּי
27 מִבְּשַׂר הַקָּרְבָּן אָכַלְתָּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמְרוּ־לוֹ
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִמָּוֶת כִּי־נִכְמְרוּ
28 רַחֲמֵיהֶם עָלָיו בְּאַהֲבָתָם אֹתוֹ׃ וַיַּעַן הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר יִכּוֹן
לְשֵׂיבָתוֹ וְלַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הָלַךְ־בּוֹ מִנְּעוּרָיו לִשְׁמֹר אֶת־
30.29 מִצְוֹת יְיָ׃ וַיֹּאמֶר הוֹרִידוּ־נָא אֶת־שֵׂיבָתִי שְׁאוֹלָה׃ כִּי
לֹא־יָאוּת לְאִישׁ כָּמוֹנִי לְכַחֵשׁ וְלָמָּה יֹאמְרוּ הַצְּעִירִים
מִמֶּנִּי לַיָּמִים הֵן אֶלְעָזָר בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה נֶהְפַּךְ גַּם־הוּא
31 לַעֲבֹד אֱלִילִים׃ וְלָמָּה אַתְעֶה אֶת־עַמִּי בְּכַחְשִׁי לְמַעַן
32 הַאֲרִיךְ יְמֵי הַמְעַטִּים וּלְשִׂימֵם לְחֶרְפַּת שֵׂיבָתִי׃ וּמַה־
בֶּצַע כִּי־אֲחַלֵּץ מִמָּוֶת נַפְשִׁי הָאוֹכַל הַמָּלֵט מִיַּד יְיָ אִם־
33 חַי אָנֹכִי אוֹ־מֵת׃ לָכֵן הִנְנִי הֹלֵךְ לָמוּת בְּטוּב־לֵב
34 כַּאֲשֶׁר יָאוּת לְזָקֵן כָּמוֹנִי׃ וְהָיִיתִי לְאוֹת וּלְמָשָׁל לְכָל־
בְּנֵי־עַמִּי לְהַעֲרוֹת לַמָּוֶת נַפְשָׁם שָׂמֵחַ וְטוֹב־לֵב עַל־
35 תּוֹרַת יְיָ וְחֻקּוֹתָיו׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיָּחֵלּוּ לְעַנּוֹתוֹ
וַתֵּהָפֵךְ אַהֲבָתָם לְאֵיבָה עַזָּה כִּי אָמְרוּ אִישׁ קְשֵׁה־עֹרֶף
36 הוּא׃ וַיְהִי בְּהַכּוֹתָם אֹתוֹ מַכּוֹת רֶצַח וַיֵּאָנַח וַיֹּאמֶר יְיָ
37 אֱלֹהִים לְךָ נִגְלוּ כָל־תַּעֲלוּמוֹת׃ אַתָּה יֹדֵעַ כִּי יָכֹלְתִּי
להנצל

לְהִנָּצֵל מִמַּכְאוֹבֵי הָאֲנוּשִׁים הָאֵלֶּה אַךְ בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה
38 אֶסְבּוֹלֵם לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וַתֵּצֵא רוּחוֹ וַיָּמֹת׃ וַיִּתֵּן
בְּמוֹתוֹ מָשָׁל וּמוּסָר לְנַעַר וּלְזָקֵן לְאַהֲבָה אֶת־יְיָ
וּלְיִרְאָה אֹתוֹ׃

7.

1 וְגַם אִשָּׁה וְשִׁבְעָה בָנֶיהָ הָיוּ אֲסוּרִים בְּבֵית־הַסֹּהַר
וַיִּפְצַר־בָּם הַמֶּלֶךְ לֶאֱכֹל מִבְּשַׂר הַחֲזִיר וַיַּכּוּ אֹתָם
2 בְּשׁוֹטִים וּבְמַקְלוֹת׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַבְּכוֹר מֵהֶם מַה־
תִּשְׁאַל וּמַה־תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ הִנֵּה תִּבְחַר מַחֲנַק נַפְשֵׁנוּ
3 מִסּוּר מֵחֻקּוֹת אֲבוֹתֵינוּ׃ וַיִּתְאַנַּף־בּוֹ הַמֶּלֶךְ וַיְצַו לְהָשִׂים
4 מַחֲבַת וְקַלַּחַת עַל־הָאֵשׁ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ וַיְצַו לִכְרוֹת אֶת־
לְשׁוֹנוֹ וּלְהַפְשִׁיט אֶת־עוֹרוֹ מֵעַל־בְּשָׂרוֹ וּלְקַצֵּץ אֶת־יָדָיו
5 וְאֶת־רַגְלָיו לְעֵינֵי אִמּוֹ וְאֶחָיו׃ וַיְהִי כִּי־הָיָה מְשֻׁחַת
מֵאִישׁ מַרְאֵהוּ וַיְצַו לְתִתּוֹ בַקַּלַּחַת לְצַלֹּתוֹ חָי וַיְהִי
בְּהִתְאַבֵּךְ הֶעָשָׁן וַיַּרְהִיבוּ אִישׁ בְּאָחִיו הַבָּנִים וְגַם הָאֵם
6 לָמוּת שָׂמֵחַ וְטוֹב־לֵב׃ וַיֹּאמְרוּ יֵרֶא יְיָ עָלֵינוּ וְיִנָּחֵם
כְּרֹב חַסְדּוֹ כַּאֲשֶׁר שָׁר מֹשֶׁה עֶבֶד יְיָ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם׃
7 הָרִאשׁוֹן מֵת וַיִּקְחוּ אֶת־הַשֵּׁנִי לְהִתְעַלֶּל־בּוֹ וְאַחֲרֵי
הַפְשִׁיטָם אֶת־עוֹרוֹ מֵעַל־בְּשָׂרוֹ וַיְמָרְטוּ מִשַּׂעֲרוֹת רֹאשׁוֹ
8 וַיִּשְׁאָלוּהוּ לֵאמֹר׃ הֲתֹאכַל מִבְּשַׂר הַחֲזִיר בְּטֶרֶם יְפֹרַד
שְׁאֵרְךָ מֵעַל עַצְמוֹתֶיךָ וַיֹּאמֶר לֹא וַיִּקָּחוּהוּ וַיְעַנּוּהוּ
9 כָּרִאשׁוֹן׃ וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשׁוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־הַמֶּלֶךְ אִישׁ
הַדָּמִים הִנֵּה נַפְשֵׁנוּ בְיָדְךָ לְקַחְתָּהּ אוּלָם אֱלֹהֵינוּ
שֶׁבַּשָּׁמַיִם יָעִיר אֶת־רוּחוֹ עָלֵינוּ וְהֶחֱיֵנוּ לְחַיֵּי־עוֹלָמִים
10 עֵקֶב אֲשֶׁר מַתְנוּ בַּעֲבוּר תּוֹרָתוֹ הַקְּדֹשָׁה׃ וַיָּבִיאוּ גַּם
11 אֶת־הַשְּׁלִישִׁי וַיַּלְעִיבוּ־בוֹ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁאֲלוּ מִמֶּנּוּ
אֶת־

12 אֶת־לְשׁוֹנוֹ וַיּוֹצִיאֶהָ מִפִּיו וַיְשַׁלַּח אֶת־יָדוֹ וַיֹּאמַר: יְיָ
אֱלֹהִים אֵלֶּה הֵם הָעֲצָמוֹת אֲשֶׁר נָתַתָּ־לִי וּבְטוּב לְבָבִי
הִנְנִי נֹתֵן אֹתָם בַּעֲבוּר תּוֹרָתְךָ הַקְּדֹשָׁה וְלִישׁוּעָתְךָ
13 קִוִּיתִי כִּי תָשִׁיב תְּשִׁיבֵם לִי: וַיִּתְפַּלָּא הַמֶּלֶךְ וַעֲבָדָיו
14 עַל אֹמֶץ־לְבַב הַנַּעַר וְהַמַּכְאֹבוֹת כְּאַיִן בְּעֵינָיו: וַיְהִי
15 אַחֲרֵי מוֹתוֹ וַיְעַנּוּ אֶת־הָרְבִיעִי וַיְיַסְּרוּהוּ בְּשׁוֹטִים: עוֹד
נִשְׁמָתוֹ בְּאַפּוֹ וַיֹּאמֶר טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם כִּי
16 יָקֹץ אִיקַץ לְחַיֵּי עוֹלָם וְאַתָּה לֹא־תִיקָץ: וְאַחֲרָיו הֵבִיאוּ
אֶת־הַחֲמִישִׁי וַיְעַנֻּהוּ וַיַּרְא אֶת־פְּנֵי אַנְטִיוֹכוֹס וַיֹּאמַר:
17 הִנֵּה הַכֹּחַ בְּיָדְךָ לְהַרְשִׁיעַ כְּאַוַּת נַפְשֶׁךָ אַף כִּי־בֶן־מָוֶת
אָתָּה אוּלָם אַל־תֹּאמַר בִּלְבָבְךָ כִּי־נָטַשׁ יְיָ אֶת־עַמּוֹ:
18 עֲמֹד כִּמְעַט רֶגַע וְתִרְאֶה אֶת־יַד־יְיָ כַּאֲשֶׁר יִנַּגַּע אֹתְךָ
19 וְאֵת בֵּיתֶךָ: וַיַּקְרִיבוּ גַּם אֶת־הַשִּׁשִּׁי וַיְהִי בְּטֶרֶם יָצְאָה
נַפְשׁוֹ לָמוּת וַיֹּאמֶר הִשָּׁמֶר־לְךָ פֶּן־תִּשְׁעֶה בְּדִבְרֵי שָׁקֶר:
20 הֵן כָּל־אֵלֶּה מְצָאוּנוּ יַעַן כִּי־הִרְשַׁעְנוּ לַייָ אֱלֹהֵינוּ וַיַּפְלֶה
21 אֶת־מַכּוֹתֵינוּ: רַק הִסְכֵּת וּשְׁמַע כִּי לֹא תִמָּלֵט מִיַּד יְיָ
אֱלֹהִים אֲשֶׁר נִאַצְתָּ:
22 אָכֵן מִי־לֹא־יִשְׁתָּאֶה לְאֹמֶץ לֵב הָאִשָּׁה הַזֹּאת הָרְאוּיָה
23 לִהְיוֹת לְנֵס עַמִּים: הִנֵּה רָאֲתָה שִׁבְעָה בָנֶיהָ נִשְׁחָטִים
לְעֵינֶיהָ בְּיוֹם אֶחָד וַתַּבְלִיג עֲלֵי־יְגוֹנָהּ בְּתִקְוָתָהּ לַייָ:
24 וַתְּאַמֵּץ אֶת־לְבָבָם בִּשְׂפַת עַמָּהּ וַתְּדַבֵּר בִּיקַר־רוּחַ
25 כְּאִישׁ־חַיִל אֲלֵיהֶם לֵאמֹר: לֹא־יָדַעְתִּי דֶּרֶךְ נוֹצַרְתֶּם
בְּבִטְנִי וְלֹא־נָפַחְתִּי נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפְּכֶם וְגַם
26 עַצְמוֹתֵיכֶם לֹא־יָצַרְתִּי: אוּלָם יְיָ אֱלֹהִים רֹאשׁ כָּל־דָּבָר
בֹּרֵא תֵבֵל וְיֹצֵר הָאָדָם יָשִׁיב לָכֶם בְּחַסְדּוֹ אֶת־חַיֵּיכֶם
אֲשֶׁר תַּשְׁלִיכוּ מִנֶּגֶד עַל־מִצְוֹתָיו וְחֻקּוֹתָיו:

ואנטיוכוס

וְאַנְטִיוֹכוּס חָשַׁב בְּלִבּוֹ כִּי הִזִּילַתְהוּ בִּדְבָרֶיהָ כִּי לֹא 27
הֱבִינֵם וַיִּקַּח אֶת־הַצָּעִיר הַנִּשְׁאָר מִבָּנֶיהָ וַיְדַבֵּר עַל־
לִבּוֹ וַיִּשָּׁבַע־לוֹ לֵאמֹר׃ אִם סוּר תָּסוּר מֵחֻקּוֹת אֲבוֹתֶיךָ 28
וְהָיִיתִי־לְךָ לַאֲדוֹנֵי חֶסֶד וְרַחֲמִים וְשַׂמְתִּיךָ לְעָשִׁיר
וּלְאַדִּיר בָּאָרֶץ וַאֲהַבְתִּיךָ וְכָל־מַחְסוֹרְךָ עָלָי׃ וַיַּרְא כִּי 29
לֹא־יָכֹל לְפַתֹּתוֹ וַיִּקְרָא לְאִמּוֹ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ דַּבְּרִי־נָא
אַתְּ עַל־לֵב בְּנֵךְ וּפַתִּי אֹתוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ׃ וַיְהִי 30
כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְהַלְאֹתָהּ בִּדְבָרָיו וַתַּעַן וַתֹּאמַר כֵּן־אֶעֱשֶׂה
כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וְהִיא אָמְרָה כֵן לְהָתֵל־בּוֹ וַתֵּפֶן אֶל־בְּנָהּ 31
וַתֹּאמֶר־לוֹ בִּשְׂפַת עַמָּהּ׃ שְׁמַע בְּנִי הִנֵּה תִּשְׁעָה יְרָחִים 32
נְשָׂאתִיךָ בְּבִטְנִי וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים הֵינַקְתִּיךָ וּבְעָמָל וּבְעֶצֶב
גִּדַּלְתִּיךָ עַד־הַיּוֹם וְעַתָּה לוּ־תְרַחֲמֵנִי אַךְ־הַפָּעַם׃
הַבֶּט־נָא הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם כִּי כָל־אֵלֶּה בָּרָא 33
אֱלֹהִים מֵאַיִן וְגַם אֶת־בְּנֵי־הָאָדָם יָדָיו יָצָרוּ׃ לָכֵן בְּנִי 34
אַל־תִּירָא מִפְּנֵי הָרֹצֵחַ הַלָּזֶה וּמוּת בְּרָצוֹן־טוֹב כְּאַחֶיךָ
לְמַעַן הָשֵׁב יְשִׁיבְכֶם־לִי יְיָ אֱלֹהִים לְעֵת־רַחֲמִים׃
עוֹדֶנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת וַיִּשָּׂא הַנַּעַר אֶת־קוֹלוֹ וַיֹּאמַר׃ 35
עַל־מֶה תְּאַחֵרוּ חָלִילָה לִּי מִשְּׁמֹעַ בְּקוֹל הַמֶּלֶךְ כִּי־ 36
דָבְקָה נַפְשִׁי בְּתוֹרַת יְיָ אֲשֶׁר נָתַן לַאֲבוֹתֵינוּ בְּיַד מֹשֶׁה
עַבְדּוֹ׃ וְאַתָּה אוֹיֵב וְצוֹרֵר הַיְּהוּדִים מִיַּד יְיָ לֹא־תִנָּצֵל׃ 37
אֲנַחְנוּ פְּשָׁעֵינוּ סָבָלְנוּ וְאִם אָמְנָם כְּעֵת אַף־יְיָ יֶחֱרֶה־ 38
בָּנוּ וְיָדוֹ קָשְׁתָה עָלֵינוּ עוֹד מְעַט יָשׁוּב וִירַחֵם עָלֵינוּ׃
וְאַתָּה בֶּן־בְּלִיַּעַל וְאִישׁ דָּמִים אֲשֶׁר אֵין כָּמוֹךָ בָּאָרֶץ 39
אַל־תִּתְפָּאֵר בְּעֹז יָדְךָ אֲשֶׁר הֲרִימוֹתָ עַל־עַבְדֵי יְיָ׃ כִּי 40
לֹא־תִמָּלֵט מִמִּשְׁפַּט אֵל עֶלְיוֹן וְנוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִסָּתֵר
דָּבָר מִמֶּנּוּ׃ כְּרֶגַע קָטֹן נָשְׂאוּ אֶחָי אֶת־עֶבְרָתְךָ וְעַתָּה 41

42 בְּחַסְדּוֹ בְּצַלְשַׁדַּי יִתְלוֹנָנוּ׃ אַךְ אַתָּה תִּפָּקֵר מֵחֲרוֹן
43 אַף־יְיָ כְּפִי פְעוּלָּתְךָ אֲשֶׁר פָּעָלְתָּ׃ רְאֵה חֵרַפְתִּי לָמָוֶת
נַפְשִׁי עַל־חֻקּוֹת אֲבוֹתַי כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ אֶחָי לְפָנַי וְצָעַקְתִּי
44 אֶל יְיָ לַחֲמוֹל עַל־עַמּוֹ׃ וְהָיָה כִּי־יִנָּגַע יְיָ אֹתְךָ נְגָעִים
גְּדוֹלִים וְנֶאֱמָנִים וְהִתְוַדִּיתָ בְּפִיךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים
45 לְבַדּוֹ וְאֶפֶס זוּלָתוֹ׃ וַחֲמַת יְיָ הַשְּׁפוּכָה עַל־כָּל־בְּנֵי־
46 עַמִּי תֵּעָצֵר בְּדָמִי וּבְדַם אֶחָי׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ הַמֶּלֶךְ אֶת־
דְּבָרָיו וַיּוֹסֶף עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ וַיְצַו לְעַנּוֹתוֹ קָשֶׁה מֵאֶחָיו
47 כִּי חָרָה־לוֹ מְאֹד עַל־אֲשֶׁר הִתְעַלֵּל־בּוֹ׃ וַיָּמָת גַּם־הוּא
כְּאֶחָיו וַיָּשֶׂם אֱלֹהִים מִבְטָחוֹ וְגַם אֶת־אֵם הַבָּנִים הֵמִיתוּ
48 לָאַחֲרוֹנָה׃ וְעַתָּה רַב־לָנוּ מִקָּרְבְּנוֹת הַגּוֹיִם וּמֵאַכְזָרִיּוֹת
הַקָּשׁוֹת׃

8.

1 וִיהוּדָה הַמַּקְּבִּי וְרֵעָיו הָלְכוּ חֶרֶשׁ הֵנָּה וָהֵנָּה בַּחוּצוֹת
וַיִּקְרְאוּ לְאֹהֲבֵיהֶם וְלִשְׁאֵרֵי בְשָׂרָם וּלְכָל־הַדְּבֵקִים עוֹד
2 בְּתוֹרַת יְיָ וַיֵּאָסְפוּ כְּשֵׁשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ׃ וַיִּתְפַּלְלוּ אֶל יְיָ
אֱלֹהֵיהֶם וַיֹּאמְרוּ אָנָּא יְיָ הַבִּיטָה בָּעֳנִי עַמְּךָ אֲשֶׁר יַד
כָּל־אָדָם בּוֹ וְרַחֵם עַל בֵּית־קָדְשְׁךָ אֲשֶׁר הָיָה לְמִרְמַס
3 זָרִים׃ חֲמוֹל־נָא עַל־הַקִּרְיָה נְבוֹכָה אֲשֶׁר הִתְעַתְּדָה
לְגַלִּים וּשְׁמַע אֶת־קוֹל דְּמֵי הַהֲרוּגִים הַצּוֹעֲקִים אֵלֶיךָ
4 מִן־הָאֲדָמָה׃ זְכֹר אֶת־הָעוֹלְלִים וְאֶת־הַיּוֹנְקִים אֲשֶׁר
נִשְׁפַּךְ דָּמָם לְעֵינֵינוּ וּנְקֹם אֶת־נִקְמַת שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
אֲשֶׁר חֵרְפוּ אוֹיְבֶיךָ׃
5 וִיהוּדָה הַמַּקְּבִּי הֵחֵל לְהָצֵר בְּמִצְעָר אֲנָשָׁיו לַגּוֹיִם
מִסָּבִיב וְלֹא יָכְלוּ לַעֲמֹד לְפָנָיו כִּי סָר חֲרוֹן אַף־יְיָ
מעליהם

מֵעֲלֵיהֶם וְהֵשִׁיב לָהֶם חַסְדּוֹ׃ וַיִּפֹּל בְּפֶתַע פִּתְאֹם עַל־ 6
הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן וַיַּצֵּת אֹתָן בָּאֵשׁ וְאֶת־הֶעָרִים הַבְּצֻרוֹת
תָּפַשׂ לְשָׁמְרָן וַיִּנָּגְעוּ הָאוֹיְבִים לְפָנָיו וַיָּנוּסוּ׃ וְהוּא עָרֹם 7
יַעֲרִים לְהִתְנַפֵּל עֲלֵיהֶם לָיְלָה וַיְהִי קוֹל־מַעֲשָׂיו הָלוֹךְ
וְגָדֵל בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ וַיַּרְא פוֹלִיפּוֹס כִּי־גָבְרָה יַד יְהוּדָה 8
מִיּוֹם לְיוֹם וּבְכָל־אֲשֶׁר־יִפְנֶה יַצְלִיחַ וַיִּכְתֹּב לְתַלְמַי
נְצִיב אֲרָם וָצֹר לָחוּשׁ לְעֶזְרָתוֹ כִּי־נָחוּץ דְּבַר הַמֶּלֶךְ
מְאֹד׃ וַיִּשְׁלַח־לוֹ תַּלְמַי מִמִּבְחַר יְדִידָיו אֶת־נִקָּנוֹר בֶּן־ 9
פַּטְרוֹקְלִי וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ מֵעַמִּים שׁוֹנִים שָׁלַח עִמּוֹ׃
וְנִלְוָה עָלָיו גּוֹרְגִיַאשׁ אִישׁ־מִלְחָמָה וְגִבּוֹר חָיִל וַיְצַו 10
אֹתָם לְהַכְחִיד וּלְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־קְהַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר 11
נִקָּנוֹר בְּלִבּוֹ מָכֹר אֶמְכֹּר כָּל־שְׁבוּיֵי הָעִבְרִים בְּאַלְפַּיִם
כִּכָּר כִּי־זֶה הוּא פָּרָשַׁת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר יִשְׁלַח הַמֶּלֶךְ לְזִקְנֵי
רוֹמָא לְמַס מִיָּמִים יָמִימָה׃ וְהָרָצִים יָצְאוּ רְחוּפִים עַל־ 12
פִּיהוּ אֶל־כָּל־הֶעָרִים אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם וַיַּעֲבִירוּ קוֹל
לֵאמֹר׃ מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר יִקְנֶה תִּשְׁעִים יְהוּדִים בְּכִכַּר 13
כֶּסֶף יֵלֵךְ וְיָבֹא וְלֹא עָלָה עַל־לֵב נִקָּנֹר כִּי חֲמַת־יְיָ נֶגֶד
פָּנָיו׃ וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יְהוּדָה אֶת־הַדָּבָר וַיֹּאמֶר לַאֲנָשָׁיו 14
הִנֵּה נִקָּנֹר יֹצֵא בְּחַיִל לִקְרָאתֵנוּ׃ וַיָּפוּצוּ מֵעָלָיו כָּל־ 15
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיָה מֹרֶךְ בִּלְבָבָם וְלֹא שָׂמוּ בֵאלֹהִים
כִּסְלָם וַיָּנוּסוּ׃ וְהַנִּשְׁאָרִים מָכְרוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם 16
וַיִּתְחַנְּנוּ אֶל יְיָ לִקְרֹא לַאֲנָשִׁים דְּרוֹר אֲשֶׁר מְכָרָם נִקָּנֹר
טֶרֶם נִפְגְּשׁוּ׃ וַיֹּאמְרוּ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ לְמַעַנְךָ פְּעַל עַל־ 17
הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַתָּ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ וְעַל שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
שֶׁנִּקְרָא עֲלֵיהֶם׃

וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִזְעִיק יְהוּדָה אֶת־אֲנָשָׁיו וַיִּהְיוּ פְּקוּדֵיהֶם 18

לְמִסְפָּרָם שֵׁשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם וַיֹּאמַר׃
19 אַל־תָּגוּרוּ מִפְּנֵי הַגּוֹיִם וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵי הֲמוֹנָם הַיֹּצְאִים
20 בְּאָוֶן וּבְעָוֶל לִקְרָאתֵנוּ לָכֵן הִתְחַזְּקוּ וִהְיוּ לַאֲנָשִׁים׃
זִכְרוּ אֶת־הַחֶרְפָּה אֲשֶׁר שָׂמוּ אֶת־מִקְדַּשׁ יְיָ וְאֶת־
הֶחָרְבָּה אֲשֶׁר עָשׂוּ בַּקִּרְיָה הַקְּדֹשָׁה וַיַּזִּילוּהָ וְכִי הֵפֵרוּ
21 כָּל־חֻקּוֹת אֲבוֹתֵינוּ׃ הֵן הֵמָּה חוֹסִים בְּמָגִנָּם וּבְרֹב
כֹּחָם וַאֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵינוּ נַגְבִּיר אֲשֶׁר בְּרֶגַע יְכַלֶּה
כָּל־הַיֹּצְאִים לִקְרָאתֵנוּ וְאִם יִרְצֶה יַשְׁבִּית כָּל־מוֹסְדֵי
22 אָרֶץ׃ וַיְסַפֵּר לָהֶם אֶת־הַתְּשׁוּעָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ
לַאֲבוֹתֵינוּ בְּהִכֹּתוֹ בְּמַחֲנֵה סַנְחֵרִיב מֵאָה וּשְׁמֹנִים
23 וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף אִישׁ בְּלַיְלָה אֶחָד׃ וְכַאֲשֶׁר הוֹשִׁיעָם
יַד־יְיָ מִן־הַשָּׁמַיִם בְּמִלְחֶמֶת בָּבֶל לִקְרַאת הַגַּלָּתִים׃
24 כִּי מִסְפַּר הַיְּהוּדִים הָיָה שְׁמֹנַת אֲלָפִים וְנִלְווּ אֲלֵיהֶם
25 אַרְבַּעַת אֲלָפִים מַקְּדוֹנִים׃ וְאֵלֶּה לֹא־קָמוּ וְלֹא־זָעוּ
מִפַּחַד וְהַיְּהוּדִים לְבַדָּם הִשְׁחִיתוּ עֶשְׂרִים וּמֵאָה אֶלֶף
26 אִישׁ אָרְצָה׃ כִּי הוֹפִיעַ יְיָ מִמָּרוֹם עֲלֵיהֶם וַיִּגְבְּרוּ
וַיַּעֲשׂוּ חָיִל׃
27 וַיְהִי כְּכַלּוֹתוֹ לְאַמֵּץ אֶת־רוּחָם בַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיִּתְעוֹרְרוּ
לְהַשְׁלִיךְ אֶת־נַפְשָׁם מִנֶּגֶד עַל תּוֹרַת אֱלֹהֵיהֶם וְעַל אֶרֶץ
28 אֲבוֹתָם׃ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים וַיָּשֶׂם אֶת־
אֶחָיו אֶת־שִׁמְעוֹן וְאֶת־יוֹסֵף וְאֵת יוֹנָתָן לְשָׂרֵי צְבָאוֹת
בְּרֹאשָׁם וַיְחַלֵּק לְכָל־אֶחָד אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ׃
29 וַיְצַו אַחֲרֵי־כֵן אֶת־אֶלְעָזָר לִקְרֹא בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְיָ וַיָּשֶׂם
דָּבָר בְּפִיהֶם לֵאמֹר לַייָ הַתְּשׁוּעָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ לְמַסַּע לִפְנֵי
30 הַנּוֹתָרִים וַיִּפְגַּע אֶת־נִקָּנוֹר׃ וַייָ אֱלֹהִים הָיָה מִשְׂגַּבָּם
וְקֶרֶן יִשְׁעָם כִּי הִכּוּ תִּשְׁעַת אֲלָפִים אִישׁ לְפִי־חָרֶב
ורבים

וְרַבִּים מֵהֶם הֶחֱלִישׁוּ בִפְצָעִים וְהַשְּׂרִידִים הֵנִיסוּ׃
וַיִּדְלְקוּ אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִתְקַבְּצוּ לִקְנוֹתָם לַעֲבָדִים 31
וַיַּדְבִּיקוּם וַיִּקְחוּ אֶת־כַּסְפָּם׃ וַיָּשׁוּבוּ מֵרְדֹף אַחֲרֵיהֶם 32
כִּי־קָרַב עֶרֶב יוֹם הַשַּׁבָּת לָבֹא׃ וַיַּאַסְפוּ וַיִּצְבְּרוּ אֶת־ 33
כָּל־כְּלֵי־הַמִּלְחָמָה וְאֶת־הַשָּׁלָל וְאַחֲרֵי־כֵן עָשׂוּ אֶת־
הַשַּׁבָּת׃ וַיְהַלְלוּ וַיְשַׁבְּחוּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר הוֹשִׁיעָם 34
בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּחֶל לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמָּהֶם׃ וַיְהִי כִּכְלוֹת 35
הַשַּׁבָּת וַיְחַלְּקוּ מִן־הַשָּׁלָל לָאַלְמָנוֹת וְלִיתוֹמִים וּלְאֶבְיוֹנֵי
הָעָם וְהַנּוֹתָר לָקְחוּ לָהֶם וּלְבֵיתָם׃ וַיַּעְתִּירוּ כֻלָּם אֶל יְיָ 36
אֱלֹהִים וַיֹּאמְרוּ חָנֵּנוּ יְיָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ וְהָשֵׁב חַסְדְּךָ
לַעֲבָדֶיךָ עַד־עוֹלָם׃

וַיִּלָּחֲמוּ עוֹד מִלְחָמוֹת רַבּוֹת אֶת־טִימוֹטֵיוֹס וְאֶת־ 37
בַּכְּחִידֵס וַיַּכּוּ מִמַּעַל לְעֶשְׂרִים אֶלֶף נֶפֶשׁ לְפִי־חָרֶב
וַיִּלְכְּדוּ אֶת־עָרֵי הַמִּבְצָר אֲשֶׁר לָהֶם׃ וַיְחַלְּקוּ אֶת־ 38
הַשָּׁלָל בֵּינֵיהֶם לְמִסְפַּר הַנְּפָשׁוֹת וּבֵין הָעֲנִיִּים וְהָאַלְמָנוֹת
וְהַיְתוֹמִים וְהַזְּקֵנִים׃ וַיַּאַסְפוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי־הַקְּרָב 39
וַיַּנִּיחוּם בִּמְקוֹמוֹת מוּעָדוֹת וְאֶת־יֶתֶר הַמַּלְקֹחַ הֵבִיאוּ
יְרוּשָׁלַיְמָה׃ וַיַּהַרְגוּ גַּם אֶת־פִּילַרְכֵס אֲשֶׁר הָיָה עִם־ 40
טִימוֹטֵיוֹס אִישׁ־דָּמִים וְנָבָל אֲשֶׁר הֵצַר מְאֹד לִבְנֵי־
יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי בְּחָגְגָם אֶת־יוֹם־תְּשׁוּעַת יְיָ בִּירוּשָׁלַיִם 41
וַיִּמְצְאוּ אֶת־קַלִּסְטֵינֵשׂ נֶחְבָּא בִמְלוּנָה וַיִּקָּחֻהוּ וַיִּשְׂרְפוּ
אֹתוֹ בָאֵשׁ יַעַן אֲשֶׁר שָׂרַף אֶת־דַּלְתֵי הַהֵיכָל וַיָּשִׁיבוּ־
לוֹ כִגְמוּל יָדָיו׃ וְנִקָּנֹר הָרָשָׁע אֲשֶׁר הֵבִיא אֶלֶף כְּנַעֲנִים 42
לִמְכֹּר לָהֶם אֵת שְׁבוּיֵי הַיְּהוּדִים׃ הוּא אֲשֶׁר הִכְנִיעוֹ יְיָ 43
לִפְנֵיהֶם אַחֲרֵי הֵסִירוֹ אֶת־כָּל־עֶדְיוֹ מֵעָלָיו נָס כְּאַחַד
הָרֵקִים דֶּרֶךְ הַיָּם לְאַנְטוֹכְיָא וַיָּבֹא־שָׁם אָבֵל וְנִכְלָם

בלי

44 בְּלִי צָבָא׃ וְהוּא אֲשֶׁר הִתְבָּרֵךְ בִּלְבָבוֹ לְהָבִיא אֶת־
הַכֶּסֶף מִמִּמְכַּר הַשְּׁבוּיִם אֶל הַמֶּלֶךְ וּלְשָׁלְחוֹ לְרוֹמָא
45 אָמַר לֹא־נוּכַל לָעָם הַזֶּה׃ כִּי אֱלֹהֵיהֶם נִלְחָם לָהֶם
עַל־אֲשֶׁר שָׁבוּ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו׃

9.

1 וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וַיָּשָׁב אַנְטִיוֹכוּס בְּחֶרְפָּה וָבוּז
2 מֵאֶרֶץ פָּרָס׃ כִּי בְּבָאוֹ לְפֶּרְזֵיפוֹלִס הַבִּירָה נְשָׂאוֹ לְבָבוֹ
3 לָבֹז אֶת־בֵּית־הָאֱלִיל וְלִתְפֹּשׂ אֶת־הָעִיר׃ וַיָּקוּמוּ כָּל־
יֹשְׁבֶיהָ לְהִלָּחֵם־בּוֹ וַיְגָרְשֻׁהוּ בְּלַעַג וּבְקֶלֶס מִן־הָעִיר׃
4 וַיְהִי בִּהְיוֹתוֹ בְּאַחְמְתָא הִיא אֶקְבָּתָנָא וַיִּשְׁמַע שָׁם אֵת
5 אֲשֶׁר קָרָה לְנִקָּנֹר וּלְטִימוֹטֵיוֹס וַיִּחַר אַפּוֹ׃ וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ
נָקֹם אִנָּקֵם מֵחֶרְפַּת מְנוּסָתִי בַּיְּהוּדִים וַיָּאֶץ בְּרַכָּבוֹ
6 לְהָחִישׁ אֶת־דַּרְכּוֹ וְלִנְסֹעַ יוֹמָם וָלָיְלָה׃ כִּי חֲמַת־יְיָ
רְדָפוֹ עֵקֶב אָמְרוֹ בְּלָשׁוֹן מְדַבֶּרֶת גְּדֹלוֹת בְּבֹאִי
7 יְרוּשָׁלַיְמָה וְהִכֵּיתִי אֶת־הָעִיר לְקֶבֶר יְהוּדִים׃ וַיַּעַשׂ
יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל בּוֹ שְׁפָטִים וַיְנַגַּע אֹתוֹ בְּנֶגַע
8 סֵתֶר אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵא׃ כִּי בְּדַבְּרוֹ אֶת־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה אֲחָזֵהוּ כְּאֵב אָנוּשׁ בְּבִטְנוֹ וּבְמֵעָיו וְאֵין רֹפֵא׃
9 וַיֻּשַׁב־לוֹ גְּמוּלוֹ אֶל־חֵיקוֹ יַעַן אֲשֶׁר הִכָּה אֲחֵרִים בְּמַכּוֹת
10 שׁוֹנוֹת וְנִפְלָאוֹת׃ וְאַף גַּם־בְּזֹאת לֹא הִשְׁפִּילוּ גְאוֹנוֹ
11 וַחֲמָתוֹ בָּעֲרָה־בוֹ כְּאֵשׁ לוֹהֵט׃ וַיְהִי בְּחָפְזוֹ לָלֶכֶת וַיִּפֹּל
12 מֵעַל מֶרְכַּבְתּוֹ וַיִּתְפָּרְדוּ כָּל־עַצְמוֹתָיו׃ וְהָאִישׁ אֲשֶׁר
נְשָׂאוֹ גַאֲוָתוֹ בַּשְּׁחָקִים וַיְדַמֶּה בְּנַפְשׁוֹ לָשׂוּם לַיָּם חֻקּוֹ
וְלִשְׁקֹל בְּמִשְׁקוֹל אֶת־רָאשֵׁי הֶהָרִים כִּמְעַט נָפַל לָאָרֶץ
וְהִנֵּה־הוּא נָשׂוּא בְּכִסֵּא מֻכֶּה וְחוֹלֶה וְיַד־יְיָ נִרְאֲתָה־בוֹ
לעין

לְעֵין כֹּל׃ וַיָּבֹא רָקָב בְּבִטְנוֹ וּבִבְשָׂרוֹ וַיָּרֶם תּוֹלָעִים 13
וַיִּבְאַשׁ עַד כִּי־נִלְאוּ אֲנָשָׁיו לִנְשֹׂא׃ וְהַגֶּבֶר רוּם־עֵינַיִם 14
וּשְׂיאוֹ בַּשָּׁמַיִם נִתְעָב וְנֶאֱלָח לְנֹשְׂאָיו כִּי עָלְתָה צַחֲנָתוֹ
בְּאַפָּם׃ אָז יָשַׁח לֶעָפָר נַפְשׁוֹ וַיִּשְׁתַּפֵּךְ עָלָיו רוּחוֹ וַיַּרְא 15
כִּי הָיְתָה־בּוֹ יַד יְיָ וְכָל־לְבָבוֹ דַוָּי׃ וַיְהִי כִּי־גָדְלָה 16
בָאְשׁוֹ עַד כִּי־נִלְאָה נְשׂאתָהּ וַיִּפְתַּח אֶת־פִּיו וַיֹּאמַר׃
אָכֵן לֹא־יִכֹּן לְבֶן־אָדָם לְהִדַּמֶּה לָאֵל עֶלְיוֹן וְטוֹב הוּא 17
לְהִכָּנַע מִפָּנָיו׃ וַיִּתֵּן הַנָּבָל אֶת־לִבּוֹ לְהִתְפַּלֵּל אֶל־יְיָ 18
וְלֹא־אָבָה יְיָ שְׁמֹעַ לְקוֹלוֹ׃ וַיִּדַּר נֶדֶר לַיְיָ וַיֹּאמֶר לִקְרֹא 19
דְּרוֹר לָעִיר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע עָלֶיהָ לַהֲפוֹךְ אֹתָהּ לְקֶבֶר
יְהוּדִים׃ וְאֵת הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר לֹא־יָקְרוּ בְעֵינָיו לָתֵת 20
לָהֶם קֶבֶר בְּמוֹתָם וַאֲשֶׁר אָמַר עֲלֵיהֶם לְתִתָּם לְמַאֲכָל
לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְחַיַּת הָאָרֶץ נִשְׁבַּע לַעֲשׂתָם חָפְשִׁי
כְּאַנְשֵׁי אַטִּינָה׃ וַיִּשָּׁבַע לְפָאֵר אֵת הֵיכַל יְיָ אֲשֶׁר גָּזַל 21
מִתּוֹכוֹ כָּל־חֲמוּדָיו וּלְהוֹסִיף עוֹד עַל־כְּלֵי הַשָּׁרֵת אֲשֶׁר
הָיוּ־בוֹ לְפָנִים וְלָתֵת מִכַּסְפּוֹ דֵּי־הָעֲבֹדָה לְקָרְבְּנוֹת
הַבָּיִת׃ וְגַם נִשְׁבַּע שְׁבוּעָה לְהִתְיַהֵד וְלַעֲבֹר בְּכָל־אֶרֶץ 22
נוֹשָׁבָה לְהוֹדִיעַ אֶת־גְּבוּרַת יְיָ תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם׃
וּבְכָל־זֹאת לֹא־סָרוּ תַחֲלֻאָיו מִמֶּנּוּ כִּי כָלְתָה וְנֶחֱרָצָה 23
אֵלָיו הָרָעָה מֵאֵת יְיָ׃ וַיְהִי כִּי לֹא־הֶאֱמִין עוֹד בְּחַיָּיו 24
וַיִּכְתֹּב בְּלֵב נָמוֹג וְנִדְכֶּה אֶת־הַמִּכְתָּב הַזֶּה לַיְּהוּדִים׃
אַנְטִיוֹכוֹס הַמֶּלֶךְ וְהַשַּׁלִּיט לַיְּהוּדִים הַיְשָׁרִים שָׁלוֹם 25
וְחַיִּים וּבְרָכָה׃
אִם שָׁלוֹם לָכֶם וְלִבְנֵיכֶם וְשַׁלְוָה בְּאָהֳלֵיכֶם אוֹדֶה 26
אֶת־שֵׁם יְיָ אֲשֶׁר בּוֹ תוֹחַלְתִּי׃ הִנֵּה נֶחֱלֵיתִי מְאֹד בַּדֶּרֶךְ 27
בְּשׁוּבִי מֵאֶרֶץ פָּרָס׃ וְכַאֲשֶׁר זָכַרְתִּי אֶת־חַסְדְּכֶם וְאֵת 28
אמתכם

אֲמִתְּכֶם עִמָּדִי נָטִיתִי אֶת־לִבִּי לְבַקֵּשׁ אֶת־שְׁלוֹם הָאָרֶץ
29 וְיֹשְׁבֶיהָ׃ וְגַם כִּי־לְבָבִי לֹא־יֹאמַר נוֹאָשׁ וְשִׂבַּרְתִּי
לִתְשׁוּעַת יְיָ לְהֵרָפֵא מֵחָלְיִי זֹאת לֹא אֶחְדַּל לַעֲשׂוֹת
30 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה אָבִי לְפָנָי׃ כִּי בְּנָסְעוֹ עִם חֵילוֹ לָאֲרָצוֹת
הָעֶלְיוֹנוֹת הֵקִים מֹשֵׁל תַּחְתָּיו לָדַעַת מִי הוּא אֲדוֹנֵי
הָאָרֶץ אִם־יִקְרֶה אָסוֹן אוֹ־מִלְחָמָה וְהַמַּמְלָכָה לֹא־תִהְיֶה
31 שׁוֹבֵבָה כֵּן־אֶעֱשֶׂה אַף־אָנִי׃ כִּי רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־הַמְּלָכִים
מִסָּבִיב שׁוֹאֲפִים לְמַלְכוּתִי אִם תְּאֻנֶּה־לִי רָעָה לָכֵן
32 שַׂמְתִּי אֶת־בְּנִי אַנְטִיוֹכוֹס לְמֶלֶךְ תַּחְתָּי׃ וְכַאֲשֶׁר חַסְדְּכֶם
קִדְּמָה פָנָיו תָּמִיד בְּלֶכְתִּי לָאֲרָצוֹת הָעֶלְיוֹנוֹת כָּתַבְתִּי־לוֹ
33 אֵת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תִּרְאוּ מִתָּחַת׃ וְעַתָּה הִנְנִי מְבַקֵּשׁ
מִיֶּדְכֶם עַל כָּל־הַטּוֹב אֲשֶׁר גָּמַלְתִּי לְכֻלְּכֶם וּלְכָל־אֶחָד
34 מִכֶּם לִהְיוֹת נֶאֱמָנִים וּשְׁלֵמִים לִי וְלִבְנִי׃ וּבָטַחְתִּי־בוֹ
כִּי הֵטִיב יֵיטִיב אִתְּכֶם בְּכָל־נַפְשׁוֹ וּבְכָל־מְאֹדוֹ וְיִשְׁמַע
לְקוֹלִי׃
35 וַיִּתֹּם הָרוֹצֵחַ וְהַמְקַלֵּל אֱלֹהִים מִן־הָאָרֶץ בִּכְאֵב
אָנוּשׁ וְנֶעְכָּר כַּאֲשֶׁר עָכַר וְהֵמִית רַבִּים וַיָּמָת כַּנֵּכָר
36 בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה וּבְהָרֵי הַמִּדְבָּר׃ וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ פוּלִיפּוֹס
אֲשֶׁר גִּדַּל אִתּוֹ וּמִיִּרְאָתוֹ אֶת־בֶּן־אַנְטִיוֹכוֹס נָס אֶל
תַּלְמַי פִילוֹמֵיטֹר מֶלֶךְ מִצְרָיִם׃

10.

1 וְרוּחַ יְיָ צָלְחָה עַל יְהוּדָה הַמַּקַּבִּי וְעַל אֲנָשָׁיו וַיִּלְכְּדוּ
2 אֶת־הָעִיר וְאֵת הַמִּקְדָּשׁ׃ וַיֶּהֶרְסוּ אֶת־הַמִּזְבְּחוֹת וְאֶת־
3 בָּתֵּי־הַגִּלּוּלִים אֲשֶׁר הֵקִימוּ הַגּוֹיִם בְּחוּצוֹת הָעִיר׃ וַיְהִי
אַחֲרֵי טַהֲרָם אֶת־הַבַּיִת וַיַּעֲשׂוּ מִזְבֵּחַ חָדָשׁ וַיּוֹצִיאוּ אֵשׁ
מִן־

מִן־הָאֲבָנִים אֲשֶׁר לִקֵּטוּ וַיַּקְרִיבוּ אֶת־קָרְבְּנוֹתָם לַיְיָ
מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים׃ וַיַּקְטִירוּ וַיַּעֲרִיכוּ אֶת־הַנֵּרוֹת וַיִּתְּנוּ 4
אֶת־לֶחֶם הַפָּנִים עַל־שֻׁלְחַן יְיָ׃ וּבְכַלֹּת כָּל־אֵלֶּה נָפְלוּ עַל 5
פְּנֵיהֶם וַיִּתְחַנְּנוּ אֶל יְיָ אֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אָנָּא יְיָ שָׁמְרֵנוּ 6
לָנֶצַח מִצָּרָה כַּזֹּאת אֲשֶׁר בָּאַתְנוּ׃ וְאִם חָטָאנוּ־לָךְ 7
יַסְּרֵנוּ כְּחַסְדֶּךָ וְאַל־תִּתְּנֵנוּ עוֹד בִּידֵי זָרִים הַחוֹרְפִים
אֶת־שֵׁם קָדְשֶׁךָ׃ וַיְיָ אִנָּה לְיָדָם לְחַטֵּא אֶת־הַבַּיִת 8
בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַהוּא אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֹתוֹ הַגּוֹיִם וְהוּא יוֹם
הָעֶשְׂרִים וַחֲמִשָּׁה לְיֶרַח כִּסְלֵו׃ וַיָּחֹגּוּ חַג לַיְיָ שְׁמֹנַת 9
יָמִים כִּימֵי חַג־הַסֻּכּוֹת וַיִּזְכְּרוּ אֶת־הַיָּמִים מִקֶּדֶם בְּחָגְגָם
אֶת־חַג־הַסֻּכּוֹת בֶּהָרִים וּבַמְּעָרוֹת וַיִּתְעוּ בְתֹהוּ כְּבַהֲמוֹת
שָׂדֶה׃ וַיִּקְחוּ עַרְבֵי נַחַל וְכַפּוֹת תְּמָרִים וַיָּשִׁירוּ שִׁיר 10
שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לַיְיָ אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם עֹז וּתְשׁוּעָה לְטַהֵר
אֶת־בֵּית מִקְדָּשׁוֹ׃ וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּכָל־עָרֵי יְהוּדָה לָחֹג 11
אֵת הֶחָג הַזֶּה מִדֵּי שָׁנָה בְשָׁנָה׃

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַנְטִיוֹכוֹס הָרָשָׁע וַיִּמְלֹךְ אַנְטִיוֹכוֹס 12
אֵאוּפָּטֵר בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ וְעַתָּה נְסַפֵּר בְּדֶרֶךְ קְצָרָה אֵת 13
הַקֹּרוֹת בְּיָמָיו וְאֵת הַתְּלָאוֹת אֲשֶׁר מְצָאוּנוּ בַּמִּלְחָמוֹת׃

וַיְהִי בְּרֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ וַיָּשֶׂם אֶת־לִיזִיאַשׁ נְצִיב 14
אֲרָם וָצֹר עַל כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדַת הָאָרֶץ׃ וְתַלְמַי מַקְרוֹן 15
אֲשֶׁר יָעַץ טוֹב עַל־הַיְּהוּדִים הִתְאַמֵּץ לְהָגֵן בַּעֲדָם עַל־
דְּבַר כָּל־הָרָע אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לָהֶם׃ וַיְרַגְּלוּ רֵעָיו בּוֹ אֶל־ 16
הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרְאוּ אֹתוֹ בְּשֵׁם בּוֹגֵד עַל לֹא שָׁמְרוֹ אֶת־
מִשְׁמֶרֶת הָאִי קִיפְּרִי אֲשֶׁר הִפְקִיד פִילוֹמִיטֶר עַל יָדוֹ
וַיַּעַזְבֶהָ וַיֵּלֶךְ אֶל־אַנְטִיוֹכוֹס אָבִיו׃ וַיַּרְא כִּי־כָשַׁל כֹּחוֹ 17
בִּפְקֻדַּת מִשְׁמַרְתּוֹ וַיָּקָץ בְּחַיָּיו וַיֵּשְׁתְּ מִכּוֹס הַתַּרְעֵלָה

וימת

18 וַיָּמֹת׃ וַיּוּשַׂם גֹּרְגִיאַשׁ לְפָקִיד תַּחְתָּיו וַיִּשְׂכֹּר חַיִל
19 מִבְּנֵי־נֵכָר וַיְצוֹרֵר אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וְגַם יֹשְׁבֵי אֱדוֹם
הָיוּ בְעֹכְרָם וַיַּאַסְפוּ אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר גֹּרְשׁוּ מִירוּשָׁלַיִם
בְּעָרֵי מִבְצָר אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּתְחַזְקוּ־בָם לְהִלָּחֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃
20 וַיִּקְרָא יְהוּדָה הַמַּקַּבִּי וַאֲנָשָׁיו אֶל יְיָ לַעֲמֹד לִימִינָם
וַיָּצוּרוּ עַל־מִבְצְרֵי אֱדוֹם וַיִּלְכְּדוּ אֹתָם בְּיַד־חֲזָקָה׃
21 וַיַּהַרְגוּ אֶת־כָּל־הַלּוֹחֲמִים אֹתָם עַל הַחֹמוֹת וּבְכָל־מָקוֹם
אֲשֶׁר הִשִּׂיגָה יָדָם וַיַּכּוּ כְּעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ לְפִי־חָרֶב׃
22 וַיִּמָּלְטוּ מֵהֶם כְּתִשְׁעַת אֲלָפִים עַל שְׁנֵי מִגְדָּלִים גְּבֹהִים
וּבְצֻרִים וַחֲמוּשִׁים הָיוּ לְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי הַצָּר הַצּוֹרֵר אֹתָם׃
23 וַיַּפְקֵד יְהוּדָה פְּקִידִים אֶת־שִׁמְעוֹן וְאֶת־יוֹסֵף וְאֶת־זַכַּאי
עַל־אַנְשֵׁי הַצָּבָא אֲשֶׁר חָלַק לָהֶם לְכַלּוֹת הַמָּצוֹר עַל־
הַמִּגְדָּלִים וְהוּא הָלַךְ לְמַסָּעָיו אֶל־הֶעָרִים אֲשֶׁר בַּמָּצוֹק׃
24 וְאַנְשֵׁי שִׁמְעוֹן הֻסְּבוּ בְּמִקַּח־שֹׁחַד מִן־הֶהָמוֹן אֲשֶׁר
בַּמִּגְדָּלִים וַיִּקְחוּ מֵהֶם שִׁבְעִים אֶלֶף דַּרְכְּמוֹנִים וַיִּתְּנוּ
25 לָהֶם יָד לְהִמָּלֵט׃ וַיִּשְׁמַע יְהוּדָה וַיְכַנֵּס אֶת־רָאשֵׁי
26 הַצָּבָא וַיְדַבֵּר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר׃ הָאֲנָשִׁים הַחַטָּאִים הָאֵלֶּה
מָכְרוּ אֶת־אֲחֵיהֶם בַּכֶּסֶף לָתֵת פְּלֵיטָה לְאוֹיְבֵיהֶם וְחֶרֶב
27 בְּיָדָם לְהָרְגֵנוּ׃ וַיְצַו לַהֲרֹג אֹתָם עַל הַבֶּגֶד אֲשֶׁר בָּגְדוּ
28 בַּאֲחֵיהֶם וַיִּחַן עַל־הַמִּגְדָּלִים׃ וַתִּצְלַח הַמְּלָאכָה בְּיָדוֹ
וַיִּלְכֹּד אֹתָם וַיַּךְ בָּהֶם כְּעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ לְפִי־חָרֶב׃
29 וְטִימוֹטֵיוֹס אֲשֶׁר נִגַּף לִפְנֵי הַיְּהוּדִים זֶה יָמִים הִקְהִיל
עַם כָּבֵד וְעָצוּם מִבְּנֵי־נֵכָר וְגַם רֶכֶב וּפָרָשִׁים רַבִּים
מֵאֶרֶץ אַסְיָא וַיִּקְרַב לָקַחַת אֶת־כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה בְּיַד
30 חֲזָקָה׃ וַיְהִי כִּי־הִקְרִיב לָבֹא וַיִּתְפַּלֵּל יְהוּדָה וַאֲנָשָׁיו
31 אֶל־יְיָ וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל רֹאשָׁם וַיַּחְגְּרוּ שָׂק׃ וַיִּפְּלוּ עַל־
פניהם

32 פְּנֵיהֶם לִפְנֵי מִזְבַּח יְיָ וַיִּתְחַנְּנוּ אֵלָיו לֵאמֹר׃ יְיָ אֱלֹהִים
עֲשֵׂה־נָא עִמָּנוּ חֶסֶד כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדשָׁה
33 וְאָיַבְתִּי אֶת־אוֹיְבֶיךָ וְצַרְתִּי אֶת־צֹרְרֶיךָ׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹתָם
לְהִתְפַּלֵּל וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיִּסְעוּ קוֹמְמִיּוּת
מִן־הָעִיר וַיֵּלְכוּ עַד מְקוֹם חֲנוֹת הָאוֹיֵב וַיִּתְיַצְּבוּ שָׁם׃
34 וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה וְהִנֵּה שְׁתֵּי הַמַּחֲנוֹת פָּנִים אֶל־פָּנִים
35 בַּמַּעֲרָכָה גַּם כִּי־שׁוֹנוֹת בִּגְבוּרָתָם׃ כִּי אֵלֶּה שִׁבְּרוּ עַל
יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וּבָטְחוּ בִּישׁוּעָתוֹ וְאֵלֶּה נִשְׁעֲנוּ עַל־רֹב
36 חֵילָם וְאֹמֶץ רוּחָם׃ וַיְהִי כִּי־חָזְקָה הַמִּלְחָמָה וַיֵּרָא
לָאוֹיְבִים דְּמוּת חֲמֵשֶׁת אֲנָשִׁים בַּשָּׁמַיִם רוֹכְבִים עַל
סוּסִים וְרֶסֶן זָהָב בְּפִיהֶם הוֹלְכִים לִפְנֵי מַחֲנֵה הַיְּהוּדִים׃
37 וּשְׁנַיִם עֹמְדִים עַל־יַרְכְּתֵי יְהוּדָה וְגוֹנְנִים עָלָיו
38 בְּחַרְבוֹתֵיהֶם לְבַל־יִמָּחֵץ׃ וַיֹּרוּ חִצִּים וּבְרָקִים עַל הָאוֹיְבִים
39 עַד כִּי אֹפֶל כִּסָּה אֶת־פְּנֵיהֶם וַיָּהָם אֵת מַעַרְכוֹתָם׃ וַיִּהְיוּ
הַמֵּתִים בַּיּוֹם הַהוּא עֶשְׂרִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ רַגְלִי
40 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת פָּרָשִׁים׃ וְטִימוֹטֵיוֹס נָס לְנַפְשׁוֹ אֶל־מִבְצַר
עֵזֶר אֲשֶׁר הָיָה בְּיַד פִּירֵיאַשׁ הַפָּקִיד וַיִּצְבְּאוּ יְהוּדָה
41 וַאֲנָשָׁיו עַל הַמִּבְצָר יָמִים אַרְבָּעָה׃ וְאַנְשֵׁי הַמִּבְצָר הָיוּ
בֹּטְחִים בְּאֵיתָנוֹ וַיְקַלְלוּ אֶת־הַיְּהוּדִים יוֹם יוֹם קְלָלוֹת
42 נִמְרָצוֹת׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי וַתִּבְעַר חֲמַת עֶשְׂרִים
אִישׁ מֵאַנְשֵׁי יְהוּדָה עַל קִלְלָתָם וַיַּעְפִּילוּ לַעֲלוֹת עַל
43 הַחוֹמָה וַיַּכּוּ אֵת שֹׁמְרֵי הַחוֹמָה לְפִי־חָרֶב׃ וְכָל־הָעָם
עָלוּ אַחֲרֵיהֶם וַיִּלָּחֲמוּ־בָם וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־הַמִּגְדָּלִים בָּאֵשׁ
44 וַיִּשְׂרְפוּ אֶת־הַמְקַלְלִים׃ וַיְקַצְּצוּ אֶת־הַדְּלָתוֹת וְכָל־
הָעָם בָּאִים אֶל־תּוֹךְ־הַמִּבְצָר וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר׃
45 וַיִּמְצְאוּ אֶת־טִימוֹטֵיוֹס נֶחְבָּא בַּבּוֹר וַיַּכּוּהוּ נֶפֶשׁ וַיְמִיתוּהוּ

46 גַּם אֶת־כֵּירֵיאַשׁ אָחִיו וְאֵת אַפֹּלוֹפָנֵס׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר תַּמָּה
הַמִּלְחָמָה וַיְהַלְלוּ וַיְשַׁבְּחוּ אֶת־יְיָ אֲשֶׁר הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת
עִם־עַמּוֹ וַתָּעָז יָדָם עַל־אוֹיְבֵיהֶם׃

11.

1 וַיְהִי מִקֵּץ יָמִים מִסְפָּר וַיֻּגַּד לְלִיזִיאַשׁ אֶת־אֲשֶׁר
נַעֲשָׂה וְהוּא הָיָה אֹמֵן הַמֶּלֶךְ וּשְׁאֵר בְּשָׂרוֹ וּפְקוּדָתוֹ עַל
2 כָּל־עֲבֹדַת הָאָרֶץ וַיִּמָּלֵא חֵמָה׃ וַיֶּאֱסֹף שְׁמֹנִים אֶלֶף אִישׁ
רַגְלִי וְרֶכֶב רַב וּפָרָשִׁים וַיֵּצֵא לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה׃
3 וּמַחְשַׁבְתּוֹ הָיְתָה לְהוֹרִישָׁם כֻּלָּם מִירוּשָׁלָיִם וְלָתֵת גּוֹיִם
4 בְּתוֹכָהּ׃ וּלְהָסֵב אֵלָיו אֶת־תְּרוּמוֹת הַהֵיכָל כִּתְרוּמוֹת
הֵיכְלֵי הַגּוֹיִם וְלָתֵת אֶת־עֲבֹדַת הַכְּהֻנָּה בִּשְׂכַר שָׁנָה׃
5 וִיכֹלֶת יְיָ לֹא עָלְתָה עַל לִבּוֹ כִּי בְסִכְלוּתוֹ נִשְׁעָן עַל־
הֲמוֹן חֵילוֹ וּפָרָשָׁיו וְעַל־שְׁמֹנִים שֶׁנְהַבִּים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃
6 וַיְהִי בְּבֹאוֹ אֶל־אֶרֶץ יְהוּדָה וַיִּחַן עַל בֵּית־צוּר וְהָעִיר
יֹשֶׁבֶת בְּמָקוֹם צָר כַּחֲמֵשֶׁת חֶלְקוֹת אֶרֶץ בַּאֲכָה
7 יְרוּשָׁלָיִם׃ וַיִּשְׁמַע יְהוּדָה כִּי־בָאָה הָעִיר בַּמָּצוֹר וַיִּתְחַנְּנוּ
אֶל־יְיָ בְּקוֹל בֶּכִי וּזְעָקָה לִשְׁלֹחַ מַלְאָכוֹ לִפְנֵיהֶם
8 לְהוֹשִׁיעָם׃ וַיָּקָם הוּא רִאשׁוֹנָה וַיַּחְגֹּר אֶת־מָתְנָיו וַיִּקְרָא
לְכֹל אֲשֶׁר אִתּוֹ לְהֵחָלֵץ וְלָקוּם לִתְשׁוּעַת אֲחֵיהֶם׃
9 וַיַּעְתִּיקוּ כֻּלָּם בְּיַד־רָמָה מִן־הָעִיר וְטֶרֶם הִרְחִיקוּ לָלֶכֶת
וַיֵּרָא אֲלֵיהֶם אִישׁ רֹכֵב עַל סוּס לָבָן וְשִׁרְיוֹן זָהָב עַל־
10 לִבּוֹ וּמְנוּפֵף חֶרֶב בְּיָדוֹ׃ וַיְבָרְכוּ כֻלָּם אֶת־אֱלֹהֵי הַחֶסֶד
וְהָרַחֲמִים וַתִּגְדַּל רוּחָם לְהִלָּחֵם בִּכְפִירֵי יַעַר וּבְחֹמוֹת
11 בַּרְזֶל אַף כִּי־בִּבְנֵי אָדָם׃ וַיִּסְעוּ כֻלָּם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה
עִם־הָעוֹזֵר אֲשֶׁר שָׁלַח יְיָ לִפְנֵיהֶם וַיִּפְּלוּ כְּלָבִיא וּכְלַיִשׁ
עַל

עַל אוֹיְבֵיהֶם וַיַּחֲרִימוּ עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֶלֶף רַגְלִי וְאֶלֶף
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת רוֹכְבֵי סוּסִים לְפִי־חֶרֶב וְהַשְּׂרִידִים הֵנִיסוּ׃
וְכָל־הַמְּפַלְּטִים אֶת־נַפְשָׁם הָיוּ פְּצוּעֵי־חָרֶב וְגַם לִיזִיאַשׁ 12
נָס בְּחֶרְפָּה וּבְקָלוֹן וַתְּהִי לוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל׃
וְלִיזִיאַשׁ הָיָה אִישׁ תַּחְבּוּלוֹת וַיְהִי בִּרְאֹתוֹ אֶת־מַגֵּפַת 13
עַמּוֹ וְאֵת קֹצֶר יָדוֹ לְהַכְנִיעַ אֶת־הַיְּהוּדִים יַעַן כִּי יְיָ
אֱלֹהִים בְּעוֹזְרָם וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא לָהֶם לְשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר 14
תְּהִי־נָא אָלָה בֵּינוֹתֵינוּ וְהָיִיתִי לָכֶם לְמֵלִיץ אֵצֶל הַמֶּלֶךְ
לְהַשְׁלִים עִמָּכֶם וּלְהֵיטִיב אֶתְכֶם׃ וַיַּרְא יְהוּדָה כִּי טוֹבָה־ 15
לוֹ הַמְּנוּחָה וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינָיו וַיֵּאוֹת־לוֹ הַמֶּלֶךְ בְּכֹל
אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ מִיַּד לִיזִיאַשׁ עַל־אוֹדוֹת הַיְּהוּדִים׃ וְזֹאת 16
פַּתְשֶׁגֶן הַכְּתָב אֲשֶׁר כָּתַב לִיזִיאַשׁ לַיְּהוּדִים׃ לִיזִיאַשׁ 17
לְעַם יְהוּדָה שָׁלוֹם׃
יוֹחָנָן וְאַבְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵיכֶם הֵבִיאוּ לִי אֶת־סִפְרְכֶם 18
וַיְבַקְשׁוּ מִמֶּנִּי אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נִקְבוּ בְתוֹכוֹ׃ הִנֵּה 19
הֲבֵאתִי אֶת־מִשְׁאֲלוֹתֵיכֶם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהוּא נָשָׂא אֶת־
פְּנֵיכֶם בְּכָל־דָּבָר אֲשֶׁר יָשָׁר׃ וְעַתָּה אִם בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים 20
תִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת הֵיטֵב אֵיטִיב גַּם בְּיוֹם מָחָר
עִמָּכֶם׃ וְצִוִּיתִי אֶת־מַלְאָכַי אֵלֶּה וְגַם אֵת הַמַּלְאָכִים 21
אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם אֵלַי לְהוֹרוֹת אֶתְכֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֲחֵרִים
אֲשֶׁר פֹּרְשׁוּ בֵּינוֹתֵינוּ וְהָיָה זֶה לָכֶם שָׁלוֹם׃ בְּיוֹם 22
הָעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לַחוֹדֶשׁ דִּיסְקוֹרִי שְׁנַת מֵאָה
וְאַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה׃ וְזֹאת הָאִגֶּרֶת אֲשֶׁר כָּתַב הַמֶּלֶךְ 23
לְלִיזִיאַשׁ׃ הַמֶּלֶךְ אַנְטִיוֹכוֹס נֹתֵן אֶת־בִּרְכָתוֹ שָׁלוֹם 24
לְאָחִיו לִיזִיאַשׁ׃
בְּהֵאָסֵף אָבִי אֶל־אֲבוֹתָיו וּמֹשָׁבוֹ בֵּין מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים 25
נתתי

נָתַתִּי אֶת־לִבִּי לִדְרֹשׁ אֶת־שְׁלוֹם עַמִּי לְבַל־יֵעָצֵר אִישׁ
26 מֵעֲבֹדָתוֹ׃ וְעַתָּה שָׁמַעְתִּי עַל־הַיְּהוּדִים לֵאמֹר כִּי מֵאֲנָה
נַפְשָׁם לָלֶכֶת בְּחֻקֵּי הַיְּוָנִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה עֲלֵיהֶם אָבִי
27 לִפְנֵי מוֹתוֹ וּרְצוֹנָם אַךְ־לִדְבֹּק בְּחֻקּוֹת אֲבוֹתֵיהֶם׃ עַל־
כֵּן חָשַׁבְתִּי לְמִשְׁפָּט לָתֵת שָׁלוֹם גַּם לָעָם הַזֶּה וְצִוִּיתִי
לְהָשִׁיב לָהֶם אֶת־בֵּית־אֱלֹהֵיהֶם וְלִמְשֹׁל בְּאַרְצָם
28 כְּמִשְׁפָּטָם׃ וְעַתָּה שְׁלַח־נָא אֶת־מַלְאָכֶיךָ אֲלֵיהֶם לִכְרֹת
לָהֶם בְּרִית שָׁלוֹם לְמַעַן יֵדְעוּן אֵת אֲשֶׁר עִם לְבָבִי
וְיֵשְׁבוּ לָבֶטַח בְּאַרְצָם׃

29 וְזֹאת מִשְׁנֵה הַכְּתָב אֲשֶׁר שָׁלַח הַמֶּלֶךְ לַיְּהוּדִים׃
30 הַמֶּלֶךְ אַנְטִיּוֹכוֹס לְזִקְנֵי יְהוּדָה וּלְכָל קְהַל יִשְׂרָאֵל
שָׁלוֹם׃

31 אִם שָׁלוֹם לָכֶם יִשְׂמַח לִבִּי גַּם־אָנִי וַאֲנִי שָׁלוֹם׃
32 הִנֵּה שָׁמַעְתִּי מִפִּי מֵינֵילָאוּס כִּי כָלְתָה נַפְשְׁכֶם לָשׁוּב
33 אֶל אֲחֻזַּתְכֶם וְאֶל מִשְׁפְּחֹתֵיכֶם׃ לָכֵן הִנְנִי נֹתֵן אֶת־
בְּרִיתִי שָׁלוֹם לְכֹל הָעִבְרִים בְּאַרְצִי לְמִן־הַיּוֹם הַזֶּה עַד
34 יוֹם הַשְּׁלֹשִׁים לְחֹדֶשׁ הָאָבִיב׃ וִיכֹלֶת בְּיָדָם לֶאֱכֹל
וְלִשְׁתּוֹת כְּפִי־חֻקּוֹתָם וּמִשְׁפָּטָם וְלֹא יֵרַע לָהֶם אִישׁ
35 עַל־אֲשֶׁר עָבְרוּ אֶת־מִצְוֹתַי בִּשְׁגָגָה עַד־הַיּוֹם׃ וְשָׁלַחְתִּי
לָכֶם אֶת־מֵינֵילָאוּס לְמַעַן הוֹדִיעֲכֶם אֶת־בְּרִיתִי זֹאת
36 וְהָיָה זֶה לָכֶם שָׁלוֹם׃ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ
הָאָבִיב שְׁנַת שְׁמֹנֶה וְאַרְבָּעִים וּמֵאָה׃

37 וְגַם זִקְנֵי רוֹמָא כָּתְבוּ סֵפֶר לַיְּהוּדִים לֵאמֹר׃
38 קְוִינְטוּס מֶמִּיוּס וְטִיטוּס מַנְלִיוּס שְׁלוּחֵי רוֹמָא לְעַם
יְהוּדָה שָׁלוֹם׃

39 כָּל־הַהֲנָחוֹת אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם לִיזִיאַס שְׁאֵר הַמֶּלֶךְ
הקרוב

הַקָּרוֹב אֵלָיו יָשְׁרוּ בְעֵינֵינוּ וְשָׂמַחְנוּ־בָם׃ וְעַל־אוֹרוֹת 40
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר אָמַר לָכֶם לַהֲבִיאָם לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ מַהֲרוּ 41
וְשִׁלְחוּ מִכֶּם אֶחָד לָנוּ לְהוֹדִיעֵנוּ אֵת אֲשֶׁר בִּלְבַבְכֶם
לְמַעַן הִתְבּוֹנֶן־בּוֹ אִם טוֹב הוּא אִם רָע כִּי נֹסְעִים אֲנַחְנוּ
כָּעֵת לְאַנְטוֹכְיָא׃ רַק אַל־תֵּעָצְלוּ לְהָשִׁיב אֹתָנוּ דָבָר 42
כִּי יָרַט הַדֶּרֶךְ לְנֶגְדֵּנוּ וְהָיָה זֶה לָכֶם שָׁלוֹם׃

12.

וַיְהִי בִּשְׁנַת מֵאָה וְאַרְבָּעִים וּשְׁמֹנָה בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר 1
יוֹם לְחוֹדֶשׁ הָאָבִיב יוֹם אֲשֶׁר הֻקַּם־בּוֹ הַבְּרִית הַזֹּאת
וַיָּשָׁב לִיזִיאַשׁ אֶל־הַמֶּלֶךְ וְהַיְּהוּדִים שָׁבוּ לַעֲבֹד אֶת־
עֲבֹדָתָם בַּשָּׂדֶה׃ וּפְקִידֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ בְּכָל 2
הֶעָרִים מִסָּבִיב וְהֵם טִימוֹטֵיוּס וְאַפֹּלוֹנִיוּס בֶּן־גֵּינֵיאַשׁ
וִירוֹנִימוֹס בֶּן־דֵּימוֹפוֹן וְגַם נִקָּנֹר נְצִיב אִי קִיפְּרִי לֹא
נָתְנוּ לָהֶם מָנוֹחַ וַיְמָרֲרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם׃ וְגַם יֹשְׁבֵי יָפוֹ 3
עָשׂוּ־בָם נְבָלָה אֲשֶׁר אֵין כָּמוֹהָ בְּפַתּוֹתָם אֶת־הַיְּהוּדִים
הַדָּרִים בְּתוֹכָם לָרֶדֶת עִם נְשֵׁיהֶם וְטַפָּם אֶל הָאֳנִיּוֹת
אֲשֶׁר הֵכִינוּ לְהַרְאֹתָם כִּי אֵין שִׂנְאָה בֵּינוֹתָם׃ וַיֵּאֹתוּ 4
הַיְּהוּדִים לְפִי־תֻמָּם לָרֶדֶת בְּתוֹכָם כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ יֹשְׁבֵי
הָעִיר כִּי לֹא חָשְׁבוּ כָל־מִרְמָה׃ וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בְּלֶב־יָם 5
וַיְטַבְּעוּ אֹתָם בַּמְּצוּלָה וַיָּמוּתוּ כְּמָאתַיִם נָפֶשׁ׃ וַיְהִי 6
כִּשְׁמֹעַ יְהוּדָה אֶת־הַתּוֹעֵבָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וַיֶּאֱסֹף אֶת־
אֲנָשָׁיו וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ הַשּׁוֹפֵט צֶדֶק לִנְקֹם אֶת־נִקְמָתָם׃
וַיִּסְעוּ לִקְרַאת מְרַצְּחֵי אֲחֵיהֶם וַיַּצִּיתוּ בְּאִישׁוֹן לַיְלָה 7
אֶת־חוֹף הָעִיר בָּאֵשׁ וַיִּשְׂרְפוּ כָל־הָאֳנִיּוֹת וְכָל הַנִּמְלָטִים
שָׁמָּה הִכּוּ לְפִי־חָרֶב׃ וַיַּרְא אֶת־הָעִיר כִּי־מְסֻגֶּרֶת וַיַּעַל 8
מעליה

מֵעָלֶיהָ וּמַחְשַׁבְתּוֹ הָיְתָה לָשׁוּב מַהֵר וּלְהַכְרִית כָּל־
9 יֹשְׁבֶיהָ׃ וַיֻּגַּד־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה יֹשְׁבֵי יַבְנֶה גַּם־הֵם
חֹרְשִׁים רָעָה עַל הָעִבְרִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּם וּמְזִמָּתָם
10 לַעֲשׂוֹת כְּמַעֲשֵׂה אַנְשֵׁי יָפוֹ׃ וַיִּפֹּל גַּם עַל יֹשְׁבֵי יַבְנֶה
לַיְלָה וַיִּשְׂרֹף אֶת־הַחוֹף וְאֶת־הָאֳנִיּוֹת וְנֹגַהּ לַבַּת הָאֵשׁ
נִרְאָה בְחוּצוֹת יְרוּשָׁלַיִם כְּרָחוֹק אַרְבָּעִים וּמָאתַיִם
11 חֲלָקוֹת שָׂדֶה׃ וַיִּפֶן מִשָּׁם וַיּוֹסֶף עוֹד לָלֶכֶת תֵּשַׁע כִּבְרוֹת
אֶרֶץ לְהִלָּחֵם בְּטִימוֹטֵיוֹס וַיִּפְגַּע גְּדוּד עַרְבִים בַּדָּרֶךְ
וּמִסְפָּרָם כַּחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רַגְלִי וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת פָּרָשִׁים׃
12 וַיִּתְגָּרוּ־בוֹ וַתְּהִי הַמִּלְחָמָה כְּבֵדָה עַד־מְאֹד וַתֶּחֱזַק יַד
13 יְהוּדָה וַאֲנָשָׁיו כִּי יְיָ נִלְחַם לָהֶם׃ וַיִּרְאוּ הָעַרְבִים כִּי
14 לֹא־יָכְלוּ־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְשָׁלוֹם וַיֹּאמְרוּ׃ הֵא־לָכֶם מִקְנַת
צֹאן וּבָקָר וְאִם טוֹב בְּעֵינֵיכֶם וְהָיִינוּ גַם בְּעֶזְרַתְכֶם׃
15 וַיַּרְא יְהוּדָה כִּי בְתָם־לֵב יְדַבֵּרוּ וַיַּשְׁלֵם עִמָּהֶם וַיִּתְקְעוּ
כַף וַיִּפְנוּ אִישׁ אִישׁ לְמַסָּעָיו׃
16 וַיָּצַר יְהוּדָה אַחֲרֵי־כֵן עַל עִיר רַחֲבַת־יָדַיִם וְחֹמוֹת
וּמַעְבָּרוֹת מִסָּבִיב. וְהָעִיר רַבָּתִי־עָם מֵעַמִּים שׁוֹנִים
17 וּשְׁמָהּ קַסְפִּין׃ וְאַנְשֵׁי הָעִיר הַהִיא בָּטְחוּ עַל־חֹמוֹתֶיהָ
הַבְּצֻרוֹת וְעַל מִסְכְּנוֹתֶיהָ מְלֵאוֹת בָּר וָאֹכֶל וְלֹא־יָרְאוּ
18 מִפְּנֵי יְהוּדָה וְחֵילוֹ וַיְחָרְפוּ וַיְקַלְלוּ אֹתָם׃ וַיִּשְׂאוּ אַנְשֵׁי
יְהוּדָה אֶת־קוֹלָם אֶל יְיָ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֲשֶׁר הִרְעִישׁ
וְהִפִּיל אֶת־חֹמוֹת יְרִיחוֹ בִּימוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן בְּלִי־נֶשֶׁק
19 וּמָגֵן׃ וַיָּרוּצוּ בְּכָל מַאֲמַצֵּי כֹחָם כִּפְרָאֵי יַעַר עַל הַחֹמוֹת
20 וַיִּלְכְּדוּ בְּחֶסֶד יְיָ אֶת־הָעִיר׃ וַיַּכּוּ מַכָּה רַבָּה בְּיֹשְׁבֶיהָ
עַד כִּי מֵי־הַבְּרֵיכָה מִסָּבִיב נֶהֶפְכוּ לְדָם וְרֹחַב הַבְּרֵיכָה
כִּשְׁתֵּי חֲלָקוֹת שָׂדֶה׃

21 וַיִּסְעוּ מִשָּׁם הָלוֹךְ וְנָסֹעַ שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים כִּבְרוֹת
אֶרֶץ עַד־לְבֹא חָרָקָה וְהַיְּהוּדִים אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ נִקְרְאוּ
22 בְּשֵׁם טוּבִיִּים׃ אַךְ לֹא־מָצְאוּ שָׁם טִימוֹטֵיוֹס כִּי עָלָה
מֵעַל הָעִיר בְּלִי־עֲשׂוֹת מְאוּמָה זוּלָתִי נְתֹן מַצָּב חָזָק
23 בְּעִיר בְּצוּרָה הַקְּרוֹבָה לָהּ׃ וַיָּקוּמוּ שְׁנֵי רָאשֵׁי חַיִל
מִגְּדוּדֵי יְהוּדָה דּוֹזִיטֵיוֹס וְזוֹזִיפָּטֵר וַיַּכּוּ אֶת־הַמִּשְׁמָר
אֲשֶׁר נָתַן טִימוֹטֵיוֹס בְּתוֹכָהּ לְפִי־חָרֶב וּמִסְפָּרָם כַּעֲשֶׂרֶת
24 אֲלָפִים אִישׁ׃ וַיִּפְקֹד יְהוּדָה אַחֲרֵי־כֵן אֶת־חֵילוֹ וַיְחַלְּקֵם
לִגְדוּדִים וַיִּסַּע לִקְרַאת טִימוֹטֵיוֹס וְאַנְשֵׁי צְבָאוֹ וּמִסְפַּר
פְּקוּדֵיהֶם הָיָה מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וְאַלְפַּיִם
25 וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת רֹכְבִים עַל סוּסִים׃ וַיִּשְׁמַע טִימוֹטֵיוֹס כִּי־
קָרַב יְהוּדָה וְחֵילוֹ לִקְרָאתוֹ וַיְשַׁלַּח אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־
הַטַּף וְכָל־הָעֲבֻדָּה אֶל עִיר קַרְנַיִם כִּי הָעִיר הַהִיא יֹשֶׁבֶת
26 בֵּין הָרֵי מָצוֹר וְאֵין מָקוֹם לַחֲנוֹת עָלֶיהָ׃ וַיְהִי אַךְ רָאֹה
רָאוּ אֶת־פְּאַת הַמַּחֲנֶה אֲשֶׁר לִיהוּדָה וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה
נֹפֶלֶת עֲלֵיהֶם כִּי רָאוּ אֹתוֹ נִצָּב לִקְרָאתָם הָרֹאֶה כָּל־
27 דָּבָר׃ וַיָּנוּסוּ נְבוֹכִים עַל־פְּנֵי־הַשָּׂדֶה אָנֶה וָאָנֶה וּבְחָפְזָם
28 נָפְלוּ אִישׁ בְּחֶרֶב רֵעֵהוּ׃ וַיִּרְדֹּף יְהוּדָה בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה
אַחֲרֵיהֶם וַיְזַנֵּב בָּהֶם עַד הַשְׁחִיתוֹ כִּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף אִישׁ׃
29 וְטִימוֹטֵיוֹס נָפַל בִּידֵי דּוֹזִיטֵיוֹס וְזוֹזִיפָּטֵר וַיִּתְחַנֵּן וַיְבַקֵּשׁ
30 עַל־נַפְשׁוֹ וַיֹּאמַר׃ רְאוּ כִּי רַבִּים מֵאֲבוֹתֵיכֶם וּמֵאֲחֵיכֶם
בְּיָדִי הֵמָּה וְאִם תְּמוֹתְתוּנִי אַתֶּם מִי יַצִּיל אֶת־נַפְשָׁם
31 מִמָּוֶת׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעָרֵב לְשַׁלְּחָם כֻּלָּם לַחָפְשִׁי וַיִּרְפּוּ
מִמֶּנּוּ וַיְשַׁלְּחֻהוּ לְשָׁלוֹם בִּגְלַל אֲחֵיהֶם׃

32 וַיִּפֶן יְהוּדָה מִשָּׁם מוּל קַרְנַיִם ~~וְהַתַּרְגְּטֵיוֹן~~ וַיִּצְבָּא
עֲלֵיהֶן וַיַּךְ כְּעֶשְׂרִים וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ לְפִי־חָרֶב׃

33 אַחֲרֵי כַלּוֹתָם שָׂם אֶת־פָּנָיו מוּל מִבְצַר עֶפְרוֹן וְלִיזִיַאשׁ
34 בְּתוֹכָהּ עִם חַיִל כָּבֵד וְעָצוּם מֵעַמִּים שׁוֹנִים׃ וַהֲמוֹן
בַּחוּרֵי־כֹחַ נִצָּבִים מִחוּץ לַחוֹמוֹת לְהִתְיַצֵּב וְהָעִיר מְלֵאָה
35 כָּל־כְּלֵי־מִלְחָמָה׃ וּבְכָל זֹאת גָּבְרָה יַד הַיְּהוּדִים עֲלֵיהֶם
וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר כִּי קָרְאוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת הַשּׁוֹבֵר
בִּזְרוֹעוֹ כָּל־כֹּחַ הָאוֹיֵב וַיַּפִּילוּ עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ אֶלֶף אִישׁ
36 אָרְצָה׃ מִשָּׁם עָבְרוּ אֶל קִרְיַת בֵּית־שְׁאָן וּרְחוֹקָה הִיא
37 מִירוּשָׁלַיִם כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת חֶלְקוֹת שָׂדֶה׃ וַיֹּאמְרוּ הַיְּהוּדִים
38 אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר׃ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלֵמִים הֵם
אִתָּנוּ וְגַם עָשׂוּ עִמָּנוּ רַק־טוֹב בְּכָל־הַתְּלָאוֹת אֲשֶׁר מְצָאוּ
39 אֶת־אַחֵינוּ וַיֵּיטֶב יְהוּדָה עִמָּהֶם וַיְבָרֶךְ אֹתָם׃ וַיֹּאמֶר
40 לָהֶם הֵיטַבְתֶּם לַעֲשׂוֹת וְכֹה תוֹסִיפוּן׃ וַיָּשָׁב אֶת־אֲנָשָׁיו
41 יְרוּשָׁלַיְמָה לָחֹג אֶת־חַג־הַשָּׁבוּעוֹת׃ וַיְהִי כִּי־עָבְרוּ יְמֵי
42 הֶחָג וַיָּקוּמוּ לְהִלָּחֵם בְּגָרְגִּיַאשׁ שַׂר־צְבָא אֱדוֹם׃ וְהוּא
נָסַע לִקְרָאתָם בִּשְׁלֹשֶׁת אַלְפֵי אִישׁ רַגְלִי וּבְאַרְבַּע
43 מֵאוֹת פָּרָשִׁים׃ וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה וַיִּפְּלוּ מְתֵי־מִסְפָּר
44 מֵאַנְשֵׁי יְהוּדָה׃ וְדוֹזִיטֵיוּס הָיָה רֹכֵב מָהִיר וְאִישׁ חַיִל
מִגְּדוּד בַּקִּינֹרֵס וַיִּפְגַּע בְּגָרְגִּיַאשׁ וַיִּתְפְּשֵׂהוּ בְּאַדַּרְתּוֹ
45 וַיְרִיצֵהוּ בִּזְרֹעַ עֻזּוֹ לְתָפְשׂוֹ חָי׃ וַיָּרָץ רַכָּב טְרַקִי לִקְרָאתוֹ
וַיְקַצֵּץ זְרֹעוֹ מִשִּׁכְמוֹ וַיִּשְׁמְטֵהוּ וַיִּמָּלֵט גָּרְגִּיַאשׁ עִיר
46 מָרֵשָׁה׃ וְהָאֲנָשִׁים מִגְּדוּד עֶזְרוֹן לֹא־חָדְלוּ לְהִלָּחֵם
47 עַד כִּי־רָפְתָה יָדָם וַיִּיעָפוּ׃ וַיִּקְרָא יְהוּדָה אֶל יְיָ לַעֲמֹד
48 לִימִינוֹ וְלָרִיב אֶת־רִיבוֹ׃ וְכָל־הָעָם נָשְׂאוּ אֶת־קוֹלָם קוֹל־
49 גָּדוֹל בִּלְשׁוֹן עַמָּם וַיָּשִׁירוּ לַיְיָ׃ וַיִּפְּלוּ בְּחֶתֶף עַל־אַנְשֵׁי
גָּרְגִּיַאשׁ וַיְנִיסֵם׃
50 וַיֶּאֱסֹף יְהוּדָה אַחֲרֵי־כֵן אֶת־אֲנָשָׁיו וַיִּסַּע לְעִיר עֲדֻלָּם׃

ויהי

וַיְהִי כִּי־קָרַב יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיִּתְקַדְּשׁוּ כַּמִּשְׁפָּט לַעֲשׂוֹת 51
אֶת־הַשַּׁבָּת׃ וַיְהִי מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוּדָה 52
וַיֹּאמְרוּ־לוֹ׃ נֵלְכָה־נָּא וְנֶאֱסֹף אֶת־הַחֲלָלִים לִקְבֹּר 53
אֹתָם אֶל־אֲבוֹתָם׃ וַיְהִי בְּהַפְשִׁיטָם אֶת־בִּגְדֵיהֶם וַיִּמְצְאוּ 54
עַל־כָּל־חָלָל מִתַּחַת לְמַדּוֹ מִפְּסִילֵי גִלּוּלֵי יַבְנֶה אֲשֶׁר
חֵרֶם הֵם בְּיִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע כָּל־הָעָם עַל־מֶה נָּפְלוּ בֶחָרֶב
אוֹיְבֵיהֶם׃ וַיְבָרְכוּ כֻלָּם אֶת־יְיָ הַשּׁוֹפֵט בִּצְדָקָה וְהַמּוֹצִיא 55
תַעֲלוּמוֹת לְאוֹר יוֹם׃ וַיְחַלּוּ אֶת־פָּנָיו וַיֹּאמְרוּ אָנָּא שָׂא־ 56
נָא פְשָׁעֵינוּ וְהַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחַטֹּאתֵינוּ׃ וַיַּזְהֵר יְהוּדָה 57
אֶת־הָעָם וַיֹּאמֶר הִשָּׁמְרוּ מִכָּל־דְּבַר־פֶּשַׁע הִנֵּה עֵינֵיכֶם
הָרֹאוֹת כִּי הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה סָפוּ בְחַטֹּאתָם׃ וַיִּקַּח מֵהֶם 58
תְּרוּמָה לַיְיָ אַלְפַּיִם דַּרְכְּמוֹנִים כֶּסֶף וַיְשַׁלַּח אֹתָם
יְרוּשָׁלַיְמָה לְהַקְרִיב מֵהֶם קָרְבַּן אָשָׁם לַיְיָ וּלְכַפֵּר עַל־
נַפְשׁוֹת הַמֵּתִים׃ וַיֵּחָשֵׁב לוֹ לִצְדָקָה כִּי לוּלֵי תִקְוָתוֹ כִּי 59
יָעִיר אֱלֹהִים אֶת־רוּחוֹ עַל־כָּל־יְשֵׁנֵי עָפָר כִּי־עַתָּה
תְּפִלָּתוֹ תוֹעֵבָה לְכַפֵּר בְּעַד הַמֵּתִים׃ וּבְזֹאת הִזְכִּירָם 60
כִּי נֹצֵר יְיָ אֶת־חַסְדּוֹ לְכֹל הַמֵּתִים בֶּאֱמוּנָתוֹ וְלַמְיַחֲלִים
לְחַסְדּוֹ וַיְצַו לְהַקְרִיב אָשָׁם בַּעֲדָם לְנַקּוֹתָם מִפִּשְׁעָם׃

13.

וַיְהִי בִּשְׁנַת מֵאָה וְאַרְבָּעִים וָתֵשַׁע וַיֻּגַּד לִיהוּדָה 1
לֵאמֹר׃ הִנֵּה אַנְטִיוֹכוֹס אֵאוּפָּטֵר יֹצֵא בְּחַיִל גָּדוֹל 2
לִקְרַאת אֶרֶץ יְהוּדָה וְלִיזִיאַשׁ אֹמֵן הַמֶּלֶךְ הַמֹּשֵׁל בְּכָל
מְלֶאכֶת הָעֲבֹדָה אִתּוֹ׃ וּמִסְפַּר פְּקוּדָיו מֵאָה וְעֶשֶׂר אֶלֶף 3
אִישׁ רַגְלִי וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים רֹכְבֵי סוּסִים כֻּלָּם בְּנֵי־יָוָן
וְעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם שֶׁנְהַבִּים וְרֶכֶב בַּרְזֶל שֵׁשׁ מֵאוֹת׃ וְגַם־ 4

מֵנֶילָאוּס הָלַךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ לְרַמֹּתוֹ בְּשִׂפְתֵי חֲלָקוֹת לֹא
לְטוֹבַת אַרְצוֹ כִּי־אִם לְהָסֵב אֵלָיו אֶת־מִשְׁמֶרֶת הַכְּהֻנָּה:
5 אוּלָם הַמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הֵעִיר אֶת־רוּחַ אַנְטִיוֹכוּס
לְיַסְּרֵהוּ כְּאַחַד הַנְּבָלִים כִּי לִיזִיאַשׁ הִגִּיד־לוֹ לֵאמֹר רַק
6 בְּיַד־מֵנֶילָאוּס נֶעֶשְׂתָה כָּל־הַשַּׁעֲרוּרָה הַזֹּאת: וַיִּשְׁלָחֵהוּ
7 הַמֶּלֶךְ עִירָה בִּירוֹאָה וַיְצַו לַהֲמִיתוֹ כְּמִשְׁפַּט הָאָרֶץ: כִּי
בָּעִיר הַהִיא הָיָה מִגְדָּל גָּבְהַהּ חֲמִשִּׁים אַמָּה וּמֵרֹאשׁוֹ וְעַד
8 רַגְלוֹ מָלֵא רֶשֶׁן וְגַלְגַּל הֹלֵךְ וְסוֹבֵב מִלְמָעְלָה: וְכִי שָׁלַח
אִישׁ אֶת־יָדוֹ בַקּוֹדֶשׁ אוֹ עָשָׂה כָל־דְּבַר־פֶּשַׁע אֲשֶׁר־לוֹ
מִשְׁפַּט מָוֶת הוֹשִׁיבוּהוּ עַל־הַגַּלְגַּל קַל־הַמֵּרוֹץ וַיְבַלַּע
9 שָׁם: כֵּן בִּלַּע הַמָּוֶת אֶת־בֶּן־נַעֲוַת הַמַּרְדּוּת מֵנֶילָאוּס
10 וַיָּמָת וְאֵין קוֹבֵר: וַיֵּעָשֶׂה־לוֹ כַּמִּשְׁפָּט בְּחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר
חָטָא בְּמִזְבַּח יְיָ אֲשֶׁר אֵשׁ הַתָּמִיד יֹקֶדֶת עָלָיו וּמְלֹא־
רֶשֶׁן וַתִּשְׂבַּע נַפְשׁוֹ בַּדָּשֶׁן:
11 וְהַמֶּלֶךְ שָׁפַךְ בְּשֶׁטֶף אַפּוֹ כָּל־חֲמָתוֹ עַל הַיְּהוּדִים
וַיִּתֵּן אֶת־לִבּוֹ לְהָרַע עוֹד עִמָּהֶם מֵאֲשֶׁר הֵרַע לָהֶם אָבִיו
12 לְפָנָיו: וַיִּשְׁמַע יְהוּדָה וַיְצַו לְכָל־הָעָם לִקְרֹא יוֹמָם
וָלַיְלָה אֶל־יְיָ לִהְיוֹת בְּעֶזְרָתָם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה עַד הַיּוֹם:
13 לְבַל־יְגֹרְשׁוּ מֵאַדְמָתָם וְלֹא־תֻפַּר תּוֹרַת יְיָ וּמִקְדָּשׁוֹ:
14 וּלְבַל יַכְנִיעַ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר כִּמְעַט הֵשִׁיב רוּחוֹ מִכָּל־
15 הֶעָמָל וְהַיָּגוֹן לָתֵת אֹתָם בְּיַד צוֹרְרֵיהֶם: וַיַּעֲשׂוּ כֻלָּם
כַּאֲשֶׁר צִוָּם וַיִּתְחַנְּנוּ אֶל יְיָ בְּצוֹם וָבֶכִי וַיִּפְּלוּ עַל פְּנֵיהֶם
16 שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְאַחֲרֵי־כֵן צִוָּה לָהֶם לִהְיוֹת נְכוֹנִים: וַיִּוָּעֵץ
יְהוּדָה עִם זִקְנֵי הָעָם וַתְּהִי הָעֵצָה לָצֵאת חוּשִׁים לִקְרַאת
הַמֶּלֶךְ בְּטֶרֶם בֹּאוֹ אֶל־הָאָרֶץ לִלְכֹּד אֶת־הָעִיר וַיְיָ הַטּוֹב
17 בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה: וַיְהִי אַחֲרֵי הֵעִירוֹ אֶת־רוּחַ הָעָם לְהִלָּחֵם
בעז

בְּעֹז וְתַעֲצוּמוֹת עַל־הַתּוֹרָה וְעַל בֵּית־יְיָ וְעַל אֶרֶץ אֲבוֹתָם
וּמַלְכוּתָם וַיַּשְׁלִיכוּ אֶת־יְהָבָם עַל יְיָ יֹצֵר הַכֹּל וַיִּסָּעוּ:
18 וַיַּחֲנוּ אֶת־פְּנֵי־הָעִיר מוֹרָעִית וַיָּשֶׂם יְהוּדָה דָבָר בְּפִיהֶם
19 לִקְרֹא לַיְיָ הַתְּשׁוּעָה: וַיָּקָם הוּא וּמִבְחַר אֲנָשָׁיו לַיְלָה
וַיִּפְּלוּ עַל־מַחֲנֵה הַמֶּלֶךְ וַיַּכּוּ כְּאַרְבַּעַת אַלְפֵי אִישׁ לְפִי־
20 חָרֶב: וַיַּהַרְגוּ אֶת־הַגָּדוֹל בַּשְּׁנְהַבִּים וְאֵת כָּל־הָאֲנָשִׁים
אֲשֶׁר עַל־הַצְּרִיחַ וַיַּחֲרִידוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה וַיָּשׁוּבוּ
21 בֶּטַח: אֶת־כָּל־אֵלֶּה עָשׂוּ בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר בְּחֶסֶד יְיָ
22 עֲלֵיהֶם: וַיְהִי כִּרְאוֹת הַמֶּלֶךְ אֶת־אֹמֶץ רוּחָם וַיִּתְנַכֵּל
23 לָקַחַת אֶת־עָרֵיהֶם בְּעָרְמָה: וַיִּנְהַג אֶת־מַחֲנֵהוּ לִפְנֵי
24 בֵּית־צוּר מִבְצַר הַיְּהוּדִים אַךְ גַּם־שָׁמָּה כָּשַׁל כֹּחוֹ: כִּי
מִלֵּא יְהוּדָה אֶת־אֲסָמֶיהָ בָּר וָאֹכֶל וַיִּנָּגֵף לִפְנֵי יֹשְׁבֶיהָ
וְחֵילוֹ הָיָה הָלוֹךְ וְחָסֵר:

25 וְאִישׁ הָיָה בְּמַחֲנֵה הָעִבְרִים וּשְׁמוֹ רֹדוֹקִים וַיְגַל כָּל־
דְּבַר־סֵתֶר אֶל־הָאוֹיֵב וַיִּדָּרְשׁוּ אַחֲרָיו וַיִּתָּפְשֻׂהוּ וַיִּתְּנוּהוּ
26 בְּבֵית־הַבּוֹר: וַיַּרְא הַמֶּלֶךְ כִּי גַם־פֹּה נִכְזְבָה תוֹחַלְתּוֹ
וַיְשַׁלֵּם אֶת־אַנְשֵׁי בֵית־צוּר וַיַּעַל מֵעֲלֵיהֶם לְהִלָּחֵם
27 בִּיהוּדָה לְבַדּוֹ וַיִּנָּגֵף גַּם לְפָנָיו בַּמַּעֲרָכָה: וַיֻּגַּד־לוֹ
לֵאמֹר הִנֵּה פוֹלִיפּוֹס אֲשֶׁר שַׂמְתָּ לְנָגִיד בְּאַנְטוֹכְיָא מָרַד
28 בְּךָ מָרֶד וַיִּמַּג לִבּוֹ וַיֶּחֱרָד: וַיִּכָּנַע לְבָבוֹ לְחַלּוֹת אֶת־פְּנֵי
יְהוּדָה לְהַשְׁלִים אִתּוֹ וַיִּשָּׁבַע לְהָקִים כָּל־דָּבָר בְּמֵישָׁרִים
29 וּלְבִלְתִּי עֲבֹר עוֹד אֶת־בְּרִיתוֹ: וַיְהִי אַחֲרֵי הַשְׁלִימָם
וַתְּהִי רוּחַ אַחֶרֶת עִמּוֹ וַיַּקְרֵב קָרְבָּן לַיְיָ וַיְכַבֵּד אֶת־
30 הַהֵיכָל וַיֵּיטֶב עִם הָעִיר: וַיְבַקֵּשׁ אֶת־אַהֲבַת יְהוּדָה
וַיְשִׁיתֵהוּ לְפָקִיד וּלְנָשִׂיא מֵעַכּוֹ וְעַד־גְּבוּלֵי אֶרֶץ בְּנֵי
31 גֵּרִינִי: וַיְהִי בְּבֹא הַמֶּלֶךְ לְעַכּוֹ וַיִּלֹּנוּ כָל־הָעָם עָלָיו עַל־
דבר

דְּבַר הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־הַיְּהוּדִים וּרְצוֹנָם הָיָה
32 לַהֲפֵרוֹ׃ וַיָּקָם לִיזִיאַס וַיַּהַס אֶת־הָעָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם
33 לְהַצְדִּיק אֶת־הַמֶּלֶךְ בְּעֵינֵיהֶם׃ וַיְהִי אַחֲרֵי הַשְׁקִיטוֹ
34 אֶת־תְּלֻנּוֹת הָעָם וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ וַיָּשָׁב לְאַנְטוֹכְיָא׃ וְזֹאת
הָיְתָה צֵאתוֹ וּבֹאוֹ בַּמִּלְחָמָה הַהִיא׃

14.

2. 1 וַיְהִי מִקֵּץ שָׁלֹשׁ שָׁנִים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר׃ הִנֵּה
דֵּימֵיטְרִיוֹס בֶּן־סֶלֵיקוֹס בָּא דֶרֶךְ הַיָּם עִירָה טְרִיפּוֹלִיס
3 בְּעַם כָּבֵד וּבָאֳנִיּוֹת רַבּוֹת׃ וְאַחֲרֵי הָרְגוֹ אֶת־אַנְטִיוֹכוֹס
4 וְאֶת־לִיזִיאַשׂ שַׂר־צְבָאוֹ כָּבַשׁ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ׃ וַיִּוָּדַע
הַדָּבָר גַּם לְאֶלְיָקִים הוּא אֶלְיָקִים אֲשֶׁר הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל
5 מִלְּפָנִים וַיִּפְשַׁע בַּעֲבֹדָתוֹ עֵת־הַמְּבוּכָה בָּאָרֶץ׃ וַיַּרְא
כִּי־כָלְתָה אֵלָיו הָרָעָה וְלֹא יִסָּפַח עוֹד אֶל־הַכְּהֻנָּה וַיָּקָם
6 וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמֶּלֶךְ בִּשְׁנַת מֵאָה וַחֲמִשִּׁים וְאֶחָת׃ וַיָּבֵא־לוֹ
מִנְחָה עֲטֶרֶת זָהָב אַחַת וְכַפּוֹת תְּמָרִים וְעַנְפֵי זַיִת אֲשֶׁר
7 יְשָׁרְתוּ־בָם בַּקֹּדֶשׁ וַיִּתְחָרֵשׁ כָּל־הַיּוֹם הַהוּא׃ וַיְהִי
כִּי־בָא עִתּוֹ לְהָפֵק זְמָמוֹ בְּהִקָּרְאוֹ אֶל־הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁאָלֵהוּ
8 הַמֶּלֶךְ עַל־אוֹדוֹת הַיְּהוּדִים׃ וַיַּעַן וַיֹּאמֶר הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר
יִקָּרְאוּ בְּשֵׁם חֲסִידִים וִיהוּדָה הַמַּקַּבִּי בְּרֹאשָׁם מְעוֹרְרֵי
מְדָנִים הֵם וּמְבַקְשֵׁי תוֹאֲנָה וָרִיב וְלָאָרֶץ לֹא־תִהְיֶה
9 תְּקוּמָה לִפְנֵיהֶם׃ רְאֵה גַּם־תִּפְאֶרֶת אֲבוֹתַי גָּזְלוּ מִמֶּנִּי
10 וַיַּדִּיחוּ אֹתִי מֵעֲבֹדַת הַכְּהֻנָּה׃ וְעַתָּה בָּאתִי עַד־הֲלֹם
לִדְרֹשׁ בְּתָם־לְבָבִי אֶת־טוּב אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ וְאֵת שְׁלוֹם
11 אַרְצֵנוּ׃ כִּי אִם־יֹסְפִים אֲנַחְנוּ בִּמְהוּמָה הַזֹּאת וְתֵשֵׁם
12 כָּל־הָאָרֶץ בַּעֲבוּרָם׃ לָכֵן יֵרֶא־נָא הַמֶּלֶךְ וְיִשְׁפֹּט כְּפִי רֹב

חסרו

חַסְדּוֹ עַל אוֹרוֹתֵינוּ כִּי כָל־עוֹד יְהוּדָה חַי לֹא־תִשְׁקֹט
הָאָרֶץ׃ וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר וַיִּחַר אַף כָּל־מְבַקְשֵׁי רָעַת 13
הָעָם בִּיהוּדָה וַיַּשִּׁיאוּ אֶת־לֵב־דֵּימֵיטְרִיוֹס בּוֹ׃ וַיִּקְרָא 14
הַמֶּלֶךְ לְנִקָּנוֹר אֲשֶׁר עַל הַפִּלִים וַיַּפְקֵד אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ
יְהוּדָה׃ וַיְצַוֵּהוּ לְהָמִית אֶת־יְהוּדָה וּלְהָפִיץ אֶת־כָּל־ 15
עֲדָתוֹ וְלָתֵת אֶת־מִשְׁמֶרֶת הַכְּהֻנָּה לְאֶלְיָקִים׃
וַיִּתְלַקְּטוּ אֶל־נִקָּנוֹר הֲמוֹן רֵיקִים מִן־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר 16
קָאָה אֹתָם הָאָרֶץ בְּבָרְחָם מִפְּנֵי יְהוּדָה וַיְקַוּוּ לְהָרִים
קַרְנָם עַל אָבְדַן הַיְּהוּדִים׃ וַיִּשְׁמַע יְהוּדָה כִּי־יָצָא נִקָּנוֹר 17
בְּחֶרֶב לִקְרָאתוֹ וְכִי נֶאֶסְפוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם מִסָּבִיב׃
וַיְצַו וַיִּזְרֹק כָּל־הָעָם עָפָר עַל רֹאשָׁם וַיִּתְחַנְּנוּ אֶל יְיָ 18
אֲשֶׁר הֵקִים תָּמִיד אֶת־עַמּוֹ וַיְּפַדְּ אֹתָם מִכָּל צָרוֹתָם
בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים׃ וַיְהִי אַחֲרֵי הִתְחַנְּנָם וַיְצַו אֹתָם רֹאשׁ 19
צְבָאָם לָקוּם וְלִנְסֹעַ וַיָּקוּמוּ כֻלָּם וַיִּסָּעוּ וַיִּפְגְּעוּ בְּמַחֲנֵה
אוֹיְבֵיהֶם עַל כְּפַר דֵּיסוֹ׃ וַיְהִי כִּי־הֵחֵל שִׁמְעוֹן אֲחִי 20
יְהוּדָה לַעֲרֹךְ לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתּוֹמֵם עַל הַמַּרְאֶה כִּי אֵין
קוֹל וְאֵין קָשֶׁב וְכֻלָּם נֶעֶלְמוּ מִנֶּגֶד עֵינָיו׃ וְכֹה הָיָה 21
הַדָּבָר כִּשְׁמֹעַ נִקָּנוֹר כִּי אַנְשֵׁי יְהוּדָה מָרֵי־נֶפֶשׁ הֵם וְחֵרְפוּ
נַפְשָׁם לָמוּת עַל אֲחֻזַּת אֲבוֹתָם וַיָּגָר מִפְּנֵיהֶם וְלֹא אָבָה
לְהִלָּחֵם׃ וַיִּשְׁלַח אֶת־פּוֹזֵידוֹנִיּוֹס וְאֶת־טֵיוֹדוֹטֵס וְאֵת 22
מַתִּתְיָהוּ אֶל יְהוּדָה לִקְרֹא לְשָׁלוֹם׃ וַיָּבֵא יְהוּדָה אֶת־ 23
הַדָּבָר לִפְנֵי הָעָם וַיִּוָּעֲצוּ יַחְדָּו וַיִּקְרְאוּ כֻלָּם פֶּה־אֶחָד
נַעֲשֶׂה־נָּא שָׁלוֹם וַיָּשִׂימוּ מוֹעֵד לְהִוָּעֵד־בּוֹ׃ וַיְהִי כִּי־בָא 24
יוֹם הַמּוֹעֵד וַיָּכִינוּ כִסְאוֹת לְכֹרְתֵי הַבְּרִית וִיהוּדָה הִצִּיג
מִקְצָת אֲנָשָׁיו חֲגוּרֵי חֶרֶב בְּמָקוֹם נֶאֱמָן כִּי אָמַר אוּלַי
תְּכָכִים בִּלְבַב הָאוֹיֵב לִנְפֹּל בִּצְדִיָּה עָלַי וְאַחֲרֵי־כֵן דִּבְּרוּ
איש

25 אִישׁ אֶת־אָחִיו לְשָׁלוֹם׃ וַיְהִי אַחֲרֵי כַּלּוֹת כָּל־דָּבָר וַיֵּלֶךְ
נִקָּנֹר יְרוּשָׁלַיְמָה וַיֵּשֶׁב שָׁם בְּלִי עֲשׂוֹת כָּל־רָע וַיְשַׁלַּח
26 אֶת־כָּל־עַמּוֹ מֵעָלָיו׃ וַיִּמְצָא יְהוּדָה חֵן בְּעֵינָיו וַיְכַבֵּד
אֹתוֹ נֶגֶד כָּל־הָעָם וַיְפַתֵּהוּ לָקַחַת אִשָּׁה וּלְהוֹלִיד בָּנִים׃
27 וַיַּרְא יְהוּדָה כִּי־שָׁקְטָה הָאָרֶץ וַיִּשְׁמַע לְקוֹלוֹ וַיִּקַּח אִשָּׁה
וַיַּרְא בַּטּוֹב נַפְשׁוֹ׃
28 וַיְהִי כִּרְאוֹת אֶלְיָקִים כִּי שָׁלוֹם בֵּין יְהוּדָה וּבֵין נִקָּנֹר
וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְנַפְשׁוֹ וַיֵּלֶךְ שֵׁנִית אֶל־דֵּימֵיטְרִיוֹס
29 וַיֹּאמַר׃ הִנֵּה נִקָּנֹר מֹעֵל בְּךָ מָעַל וְאֶת־יְהוּדָה הַשֹּׂאֵף
30 לְמַלְכוּתֶךָ הֵקִים לְיוֹרֵשׁ אַחֲרֶיךָ׃ וַיִּתְעַבֶּר־בּוֹ הַמֶּלֶךְ
כִּי הֶאֱמִין לְרִבַּת הַבְּלִיַּעַל וַיִּכְתֹּב בַּחֲרוֹן אַפּוֹ לְנִקָּנֹר
31 לֵאמֹר׃ הִנֵּה שָׁמַעְתִּי וַתִּרְגַּז בִּטְנִי כִּי כָרַתָּ בְּרִית שָׁלוֹם
וְאַהֲבָה אֶת־יְהוּדָה לָכֵן מַהֵר וְשַׁלְּחֵהוּ אָסוּר בַּזִּקִּים
32 לְאַנְטוֹכְיָא׃ וַיְהִי כִּי־הִגִּיעַ דְּבַר הַמֶּלֶךְ לְנִקָּנֹר וַיִּתְחַמֵּץ
לְבָבוֹ וַיֵּרַע בְּעֵינָיו לְהָפֵר בְּרִיתוֹ אֶת־יְהוּדָה כִּי לֹא־
33 חָטָא־לוֹ׃ אוּלָם לֹא עָרַב־לוֹ לִבּוֹ לַמְרוֹת אֶת־פִּי־הַמֶּלֶךְ׃
34 וַיִּתְנַכֵּל לְתָפְשׂוֹ בְּעָרְמָה׃ וִיהוּדָה רָאָה אֶת־פְּנֵי־נִקָּנֹר כִּי
אֵינֶנּוּ אִתּוֹ כִּתְמוֹל שִׁלְשֹׁם וַיְשַׁעֵר בְּנַפְשׁוֹ כִּי מִתְאַנֶּה
35 הוּא לוֹ וַיִּקַּח גְּדוּד מִמִּבְחַר אֲנָשָׁיו וַיִּפָּטֵר מִפָּנָיו׃ וַיְהִי
כִּרְאוֹת נִקָּנֹר כִּי הִקְדִּימוֹ יְהוּדָה בְּתַחְבּוּלָתוֹ וַיָּקָם וַיַּעַל
אֶל־בֵּית־יְיָ וַיֹּאמֶר אֶל־הַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים הוֹצִיאוּ
36 אֶת־יְהוּדָה אֵלָי׃ וַיְהִי כִּי־נִשְׁבְּעוּ כֻלָּם לֵאמֹר לֹא יְדַעְנוּהוּ
37 אַיֵּהוּ וַיְשַׁלַּח אֶת־יָדוֹ נֶגֶד הַהֵיכָל וַיִּשָּׁבַע וַיֹּאמַר׃ אִם
לֹא תַסְגִּירוּ אֶת־יְהוּדָה אָסוּר בְּיָדִי וְהִפֵּכְתִּי אֶת־הַבַּיִת
הַזֶּה לְמַהְפֵּכַת עוֹלָם וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֶתֹּץ וַהֲקִימוֹתִי בֵית־
38 הַבְּכוּס תַּחְתָּיו׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר וַיֵּלֶךְ בָּחֳרִי־אָף׃
והכהנים

וְהַכֹּהֲנִים פֵּרְשׂוּ אֶת־יְדֵיהֶם וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְיָ הָאֱלֹהִים 39
אֲשֶׁר מֵעוֹלָם הָיָה מָגֵן בַּעֲדָם בְּעֵת צָרָתָם וַיֹּאמְרוּ: יְיָ 40
אֱלֹהִים וְרַב מְחוֹלֵל כֹּל אַף כִּי־לֹא־יִפָּקֵד מִמְּךָ דָבָר
רָצִיתָ בַּבַּיִת הַזֶּה בְּקִרְבֵּנוּ לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים: לָכֵן אֵל 41
הַקָּדוֹשׁ וַאֲבִי כָל־הַקְּדֹשִׁים הוּסָה־נָא עַל הַבַּיִת הַזֶּה
אֲשֶׁר טִהַרְנוּ מִקָּרוֹב לְבַל־יִטַּמָּא עוֹד וּסְגֹר כָּל־פֶּה עִקֵּשׁ
וּפְתַלְתֹּל:
וַיֻּגַּד לְנִקָּנוֹר לֵאמֹר הִנֵּה אִישׁ מִזִּקְנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַיִם 42
וּשְׁמוֹ רְצִיץ אֲשֶׁר נַפְשׁוֹ דָּבְקָה בְעַמּוֹ וְהוּא נִכְבָּד מְאֹד
בְּעֵינֵי הָעָם וְעַל־כֵּן יִקְרְאוּ אֹתוֹ אֲבִי הַיְּהוּדִים: וְאַף כִּי־ 43
נַעֲנָה וְנָגוּעַ מֵעֹכְרֵי הַיְּהוּדִים בִּימֵי צָרָתָם שָׂם נַפְשׁוֹ
בְכַפּוֹ וְהֶחֱזִיק בְּתֻמָּתוֹ עַל־תּוֹרַת אֱלֹהָיו: וַיִּשְׁלַח נִקָּנוֹר 44
חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ אֲחֻזֵי־חֶרֶב לְתָפְשׂוֹ חַי לְבַעֲבוּר
הַרְאוֹת שִׂנְאָתוֹ אֶת־הַיְּהוּדִים לְעֵינֵי כָל־הָעָם: כִּי אָמַר 45
בְּלִבּוֹ אִם הִמָּסֵר יִמָּסֵר הָאִישׁ הַזֶּה בְּיָדִי וַהֲרֵעֹתִי לְכָל־
הָעָם מְאֹד: וַיְהִי כִּי־קָרְבוּ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה אֶל־הַבַּיִת 46
וַיִּגְּשׁוּ לְשַׁבֵּר הַדֶּלֶת וּלְשָׂרְפָהּ בָּאֵשׁ וַיַּרְא כִּי אֵין מָקוֹם
לָנוּס וַיִּתְקַע רְצִיץ חֶרֶב בְּבִטְנוֹ וַיֹּאמַר: אָמוּתָה הַפַּעַם 47
מוֹת יְשָׁרִים וּבְיַד הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה אַל אֶפֹּלָה לְהִתְעַלֵּל
בִּי אַךְ בְּחֶרְדַּת לְבָבוֹ הֶחֱטִיא אֶת־מַכָּתוֹ: וַיַּרְא כִּי אָצוּ 48
הָאֲנָשִׁים לָבֹא בְּתוֹךְ הַבָּיִת וַיָּרָץ פִּתְאֹם עַל הַחוֹמָה
וַיִּתְנַפֵּל מֵעָלֶיהָ עַל הָעֹמְדִים מִתָּחַת: וַיִּתְפָּרְדוּ הָאֲנָשִׁים 49
מִלְמַטָּה לִנְטוֹת מִפָּנָיו וַיִּפֹּל עַל־בִּטְנוֹ וַיִּבָּקֵעַ: וַיְהִי 50
בְּעוֹדֶנּוּ חַי וַיִּתְחַזֵּק בַּחֲמַת אַפּוֹ וַיָּקָם מְגֹאָל בַּדָּם אֲשֶׁר
זָב מִמַּכָּתוֹ וְנִגְעוֹ כְּאֵב עָלָיו וַיָּרָץ בֵּין הָעָם עַל אַחַד
הַסְּלָעִים: וַיְחַלֵּץ בִּשְׁתֵּי יָדָיו אֶת־מֵעָיו מִבִּטְנוֹ וַיַּשְׁלֵךְ 51

52 אֹתָם עַל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וַיִּקְרָא׃ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי כָל־
בָּשָׂר וָרוּחַ אַתָּה תָשׁוּב וְתִתְּנֵם לִי בְּרֹב רַחֲמֶיךָ וַיָּמֹת׃

15.

1 וַיִּשְׁמַע נִקָּנֹר כִּי נֶאֶסְפוּ יְהוּדָה וַאֲנָשָׁיו אֶל גְּבוּל
שֹׁמְרוֹן וַיֹּאמֶר הָבָה־נָּא אָבֹא עֲלֵיהֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת׃
2 וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר הֶחֱזִיק־בָּם לָלֶכֶת אַחֲרָיו
3 לֵאמֹר׃ אַל־נָא תַעֲשֶׂה עִמָּנוּ הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת כִּי־
אִם חֲדַל מִמֶּנּוּ וְתֵן כָּבוֹד לַיּוֹם אֲשֶׁר כִּבְּדוֹ אֱלֹהִים
4 וַיְקַדְּשֵׁהוּ׃ וַיִּשְׁאַל לָהֶם הָרָשָׁע וַיֹּאמֶר מִי־הוּא־זֶה אֲשֶׁר
5 נָתַן לָכֶם אֶת־הַשַּׁבָּת הֲיֶשְׁנוֹ הָאֵל בַּשָּׁמָיִם׃ וַיַּעֲנוּ
וַיֹּאמְרוּ הוּא הָאֱלֹהִים אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ אֶת־
6 יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְצַוֵּנוּ לְקַדְּשׁוֹ׃ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אָנֹכִי אֱלֹהֵי
הָאָרֶץ וְצִוִּיתִי אֶתְכֶם לְהֵחָגֵר וְלַעֲשׂוֹת אֶת־מִצְוַת הַמֶּלֶךְ׃
7 אַךְ לֹא צָלַח חֶפְצוֹ בְּיָדוֹ׃ כִּי הוּא אָמַר בְּרוּם לְבָבוֹ
עַתָּה אִכָּבְדָה בִּיהוּדָה וּבְכָל־עַמּוֹ וִיהוּדָה שָׂם אֱלֹהִים
מִבְטָחוֹ וַיְקַו לְהִנָּצֵל גַּם־הַפָּעַם׃
8. 9 וַיְאַמֵּץ אֶת־רוּחַ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיֹּאמַר׃ אַל־
תִּירְאוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵי הַגּוֹיִם הַנֹּסְעִים לִקְרַאתְכֶם׃
10 זִכְרוּ תְּשׁוּעַת יְיָ מִימֵי־קֶדֶם אֲשֶׁר שָׁלַח לָכֶם מִן־הַשָּׁמַיִם
11 וּבִטְחוּ בִישׁוּעָתוֹ גַּם־עָתָּה׃ וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם לְחַזְּקָם
בִּדְבַר יְיָ וּבְדִבְרֵי נְבִיאָיו וַיַּזְכִּירֵם אֶת הַמִּלְחָמוֹת אֲשֶׁר
12 נִלְחֲמוּ מִקֶּדֶם וַיְעוֹרֵר אֶת־רוּחָם׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם זִכְרוּ
אֶת־הַמַּעַל אֲשֶׁר מָעֲלוּ בָכֶם הַגּוֹיִם בַּהֲפֵרָם אֶת־הַבְּרִית
13 אֲשֶׁר כָּרְתוּ עִמָּנוּ בְּאָלָה וּבִשְׁבוּעָה׃ וַיְאַזְּרֵם חַיִל
לַמִּלְחָמָה לֹא בְקֶשֶׁת וּבְרוֹמַח כִּי־אִם בִּדְבָרִים נְכוֹחִים

ומזהירים

וּמַזְהִירִים׃ וַיְסַפֵּר לָהֶם אֶת־הַמַּחֲזֶה אֲשֶׁר רָאָה בַּחֲלוֹמוֹ 14
וַיַּרְהֵב גַּם־בָּהּ אֶת־לְבָבָם וַיֹּאמַר׃ הִנֵּה חוֹנִיּוֹ הַכֹּהֵן 15
הַמָּשִׁיחַ נִרְאָה אֵלַי בַּחֲלוֹמִי וְאַתֶּם כֻּלְּכֶם יְדַעְתֶּם אֶת־
הָאִישׁ וְאֶת־שִׂיחוֹ׃ יָשָׁר וְתָמִים בִּדְרָכָיו וְרֹדֵף צְדָקָה 16
וָחֶסֶד מִנְּעוּרָיו וְחֵן הוּצַק בִּשְׂפָתָיו׃ וָאֶרְאֶה אֹתוֹ פֹּרֵשׂ 17
אֶת־כַּפָּיו אֶל יְיָ וּמִתְחַנֵּן בְּעַד עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃ וְאַחֲרָיו 18
רָאִיתִי אִישׁ נִכְבָּד בַּעֲטֶרֶת שֵׂיבָה עוֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה
וְהוֹד וְהָדָר בְּפָנָיו׃ וַיִּפְתַּח חוֹנִיּוֹ אֶת־פִּיו וַיֹּאמַר הַזָּקֵן 19
הַנִּכְבָּד אֲשֶׁר עֵינֶיךָ רֹאוֹת הוּא יִרְמְיָהוּ נְבִיא הָאֱלֹהִים׃
וּבְאַהֲבָתוֹ אֶת־אֶחָיו יְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל 20
וְעַל הַקִּרְיָה הַקְּדוֹשָׁה׃ וְחֶרֶב זָהָב בִּימִין יִרְמְיָהוּ וַיִּתֵּן 21
אֶת־הַחֶרֶב בְּיָדִי וַיֹּאמַר קַח־נָא אֶת־הַחֶרֶב בְּיָדְךָ
וְהִכִּיתָ־בּוֹ אֶת־צוֹרְרֶיךָ׃

וַיְהִי אַחֲרֵי הֵעִירוֹ אֶת־רוּחַ הָעָם וְכָל בַּחוּרֵי כֹחַ 22
בְּדִבְרֵי תַנְחוּמִים כָּאֵלֶּה וַיִּקְרְאוּ כֻלָּם פֶּה־אֶחָד וַיֹּאמְרוּ׃
לֹא נִגְבַּל מָקוֹם לַמַּחֲנֶה אַךְ נִסְעָה וְנֵלְכָה חוּשִׁים 23
לִקְרַאת אוֹיְבֵינוּ וְנַכֵּם וְנַכְּתֵם עַד־תֻּמָּם׃ לָכֵן נָקוּמָה־נָּא 24
בְּעַד קִרְיָתֵנוּ הַקְּדֹשָׁה וּבֵית־מִקְדָּשׁוֹ׃ וְלֹא שָׂמוּ נַפְשָׁם 25
עַל־נְשֵׁיהֶם וְטַפָּם וְלֹא עַל־אֲחֵיהֶם וּשְׁאֵרֵי בְשָׂרָם כִּי־
אִם עַל־בֵּית יְיָ אֱלֹהֵיהֶם׃ וְכָל־הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר פָּחֲדוּ 26
וְחָרְדוּ לְנֶפֶשׁ יֹצְאֵי לַמִּלְחָמָה׃

וַיְהִי כִּי־קָרְבָה הַמִּלְחָמָה וְחַיָלֵי הָאוֹיְבִים נֶאֱסָפִים 27
וְעֹרְכִים אֶת־מַעַרְכוֹתָם׃ וְהַשֶּׁנְהַבִּים אִישׁ אִישׁ עַל־ 28
מְקוֹמוֹ וְהַפָּרָשִׁים נִצָּבִים מִשְּׁנֵי עֶבְרֵיהֶם וִיהוּדָה רָאָה
אֶת־מַעֲרֶכֶת הָאוֹיֵב וְשָׁמַע אֶת־נַהֲמַת הַחַיּוֹת׃ וַיִּפְרֹשׂ 29
אֶת־כַּפָּיו הַשָּׁמַיְמָה אֶל אֱלֹהִים עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אֲשֶׁר

לֹא־בְכֹחַ נֶשֶׁק יַגְבִּיר כִּי־אִם עֹז וּתְשׁוּעָה יִתֵּן לַאֲשֶׁר
30 יָקְרוּ בְעֵינָיו וַיִּתְפַּלֵּל וַיֹּאמַר: יְיָ אֱלֹהִים אַתָּה שָׁלַחְתָּ
אֶת־מַלְאָכְךָ בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה וַיַּךְ בְּמַחֲנֵה
31 סַנְחֵרִיב מֵאָה וּשְׁמֹנִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף אִישׁ: וְעַתָּה אֱלֹהֵי
הַשָּׁמַיִם שְׁלַח־נָא גַּם־הַיּוֹם אֶת־מַלְאָכְךָ לְפָנֵינוּ וְהַפֵּל
32 פַּחְדְּךָ עַל־מַחֲנוֹת אוֹיְבֵינוּ: לְמַעַן יֶחֶרְדוּ לִזְרֹעַ עֻזֶּךָ
כָּל־מְקַלְלֵי אֱלֹהִים הַנֹּסְעִים לִקְרָאתֵנוּ וְרָגְזוּ וְחָלוּ
מִפָּנֶיךָ:
33 וַיְהִי כְּכַלֹּתוֹ לְהִתְפַּלֵּל וַיִּסַּע נִקָּנֹר וְחֵילוֹ לִקְרָאתוֹ
וַיָּרִיעוּ בַחֲצֹצְרוֹת וַיָּרִימוּ קוֹל תְּרוּעַת מִלְחָמָה וִיהוּדָה
34 וַאֲנָשָׁיו הֵחֵלּוּ לְהִתְגָּר בָּם: בְּפִיהֶם קָרְאוּ אֶל יְיָ וּבְיָדָם
הִכּוּ אֶת־הָאוֹיֵב וּבְתִקְוָתָם אֶל יְיָ בִּלְבָבָם הִשְׁחִיתוּ
שְׁלֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף אִישׁ אַרְצָה וַיָּרֹנּוּ לַיְיָ עַל תְּשׁוּעָתוֹ
35 הַנִּפְלָאָה: וַיְהִי כִּי־תַמָּה הַמִּלְחָמָה וְהָעָם נָסַע בְּקוֹל
צָהֳלָה מִשְּׂדֵה הַמַּעֲרָכָה וַיַּכִּירוּ אֶת־נִקָּנֹר בְּשִׁרְיוֹנוֹ נֹפֵל
36 בֵּין הַחֲלָלִים: וַתֵּהֹם כָּל־הַמַּחֲנֶה מִקּוֹל הֲמֻלָּה וּתְרוּעָה
וַיְהַלְלוּ וַיְשַׁבְּחוּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֵי צְבָאוֹת בִּלְשׁוֹן עַמָּם:
37 וִיהוּדָה הַמַּקַּבִּי אֲשֶׁר עֵינָיו לֹא־חָסוּ עַל־נַפְשׁוֹ בְּדָרְשׁוֹ
אֶת־שְׁלוֹם עַמּוֹ כִּמְעַט שָׁמַע אֵת הַבְּשׂוֹרָה וַיְצַו לְהָסִיר
אֶת־רֹאשׁ נִקָּנֹר וְלִכְרֹת זְרֹעוֹ עִם־יָדוֹ וְלַהֲבִיאָם
38 יְרוּשָׁלַיְמָה: וַיְהִי בְּבֹאוֹ אֶל הָעִיר וַיֶּאֱסֹף אֶת־כָּל־הָעָם
וַיַּעֲמֵד אֶת־הַכֹּהֲנִים אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא
39 לָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר עַל־הַמְּצוּדָה: וַיַּרְאֵם אֶת־רֹאשׁ נִקָּנֹר
וְאֶת־יַד הַמְקַלֵּל אֲשֶׁר־נָטָה בְזָדוֹן לְבָבוֹ נֶגֶד הֵיכַל יְיָ:
40 וַיְצַו לִכְרֹת אֶת־לְשׁוֹן הָרָשָׁע וְלִגְזֹר אֹתָהּ לִגְזָרִים
לְמַאֲכַל הָעֹפוֹת וְאֶת־יָדוֹ הַמַּרְשַׁעַת תָּקַע נֹכַח פֶּתַח
הבית

41 הַבָּיִת׃ וַיְהַלְלוּ כֻלָּם אֶת־יְיָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמְרוּ בָּרוּךְ
יְיָ אֲשֶׁר הִצִּיל אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה וְלֹא נְתָנוֹ עוֹד בִּידֵי
42 זָרִים לְחַלְּלוֹ׃ וְאֶת רֹאשׁ נִקָּנֹר הוֹקִיעוּ מוּל פְּנֵי־
43 הַמְּצוּדָה לְאוֹת עוֹלָם כִּי הוֹשִׁיעַ יְיָ אֶת־עַמּוֹ׃ וַיְקַבְּלוּ
כֻלָּם עֲלֵיהֶם פֶּה־אֶחָד כִּי לֹא־יִשָּׁכַח הַיּוֹם הַזֶּה לְעוֹלָם
וְלָחֹג אֹתוֹ בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחוֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא
חוֹדֶשׁ אֲדָר בִּשְׂפַת אֲרָמִית וְהוּא הַיּוֹם לִפְנֵי יְמֵי
הַפּוּרִים׃

44 וּבְהִכָּלֹת מַעֲשֵׂה נִקָּנֹר וְהָעִיר שָׁבָה תַחַת יַד
45 הַיְּהוּדִים אֻתַּם פֹּה אֶת־הַסֵּפֶר׃ וְעַתָּה אִם נִרְצֵיתִי
בִמְלַאכְתִּי וְהָיְתָה נֹעַם לְנַפְשִׁי וְאִם לֹא הִנֵּה שִׁלַּמְתִּיהָ
46 כְּפִי יְכֹלֶת יָדִי׃ כִּי כַאֲשֶׁר לֹא יִטְעַם לָחֵיךְ לִשְׁתּוֹת
תָּמִיד יַיִן אוֹ מַיִם וְטוֹב מִמֶּנּוּ לְהַחֲלִיף אִישׁ בְּאָחִיו
כֵּן יִנְעֲמוּ דְבָרִים שׁוֹנִים לְנֶפֶשׁ הַקֹּרֵא׃

ב ר ו ך.

1.

1 אֵלֶּה דִבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר כָּתַב בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בֶּן־
2 מַחְסֵיָה בֶּן־צִדְקִיָּהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ בְּעִיר בָּבֶל׃ בַּשָּׁנָה
הַחֲמִשִׁית בְּשִׁבְעָה לַחוֹדֶשׁ עֵת כָּבְשׁוּ הַכַּשְׂדִּים אֶת־
3 יְרוּשָׁלַיִם וַיִּשְׂרְפֻהָ בָאֵשׁ׃ וַיִּקְרָא בָרוּךְ אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה
בְּאָזְנֵי יְכָנְיָה בֶּן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבְאָזְנֵי הַקָּהָל
4 אֲשֶׁר הִתְאַסְּפוּ אִתּוֹ׃ וַיִּשְׁמְעוּ אֹתוֹ גַּם הַשָּׂרִים וּבְנֵי־
הַמְּלָכִים וְהַכֹּהֲנִים לְמִגָּדוֹל וְעַד־קָטֹן הַיֹּשְׁבִים בְּבָבֶל
5 עַל־נְהַר זוּד׃ וְכָל־הָעָם בָּכוּ בְּבִכִי־גָדוֹל וַיָּצוּמוּ וַיִּתְפַּלְּלוּ
אל

6 אֶל יְיָ׃ וַיִּתְנַדְּבוּ כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר מָצְאָה יָדוֹ נְדָבָה לַיְיָ
לְשָׁלְחָהּ יְרוּשָׁלַיְמָה אֶל־יְהוֹיָקִים בֶּן־חֶלְקִיָּהוּ בֶּן־שַׁלּוּם
הַכֹּהֵן וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְהָעָם אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ אִתּוֹ בִּירוּשָׁלָיִם׃
7 וַיִּשְׁלַח גַּם אֶת־כְּלֵי־הַשָּׁרֵת לַעֲבֹדַת בֵּית־יְיָ אֲשֶׁר
נִתְּנוּ־לוֹ וַאֲשֶׁר לֻקְּחוּ מִן־הַהֵיכָל בֶּעָשִׂירִי לַחוֹדֶשׁ סִיוָן
8 אֲשֶׁר הִתְנַדְּבָם צִדְקִיָּהוּ בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ אַחֲרֵי
הַגְלוֹת נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל אֶת־יְכָנְיָה וְאֶת־שָׂרֵי
הַגּוֹלָה וְאֵת אֵילֵי הָאָרֶץ וְכָל־הָעָם מִירוּשָׁלַיִם וַיּוֹלִיכֵם
9 בָּבֶלָה׃ וַיִּכְתְּבוּ לָהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
10 הִנֵּה אֲנַחְנוּ שֹׁלְחִים לָכֶם כֶּסֶף וּקְנִיתֶם בּוֹ עֹלוֹת
וַאֲשָׁמִים וּקְטֹרֶת וּמִנְחָה לְהַקְרִיבָם עַל־מִזְבַּח יְיָ אֱלֹהֵינוּ׃
11 וְהִתְחַנַּנְתֶּם בְּעַד חַיֵּי נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וּבֵלְשַׁאצַּר בְּנוֹ
12 לְמַעַן יַאֲרִיכוּן יְמֵיהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃ וַיְיָ
יַגְדִּיל כֹּחֵנוּ וְיָאִיר עֵינֵינוּ לַחֲיוֹת בְּצֵל נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ
בָּבֶל וּבֵלְשַׁאצַּר בְּנוֹ וְעָבַדְנוּ אֹתָם כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ וּמָצָאנוּ
13 חֵן בְּעֵינֵיהֶם׃ הִתְפַּלְלוּ גַּם אֶל־יְיָ אֱלֹהִים בַּעֲדֵנוּ כִּי
14 חָטָאנוּ־לוֹ וַחֲמָתוֹ לֹא־סָרָה מִמֶּנּוּ עַד הַיּוֹם׃ קִרְאוּ
בַּסֵּפֶר הַזֶּה כִּי שִׁלַּחְנוּהוּ אֲלֵיכֶם לְמַעַן תִּקְרְאוּ־בוֹ
15 בַּשַּׁבָּתוֹת וּבְמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה׃ וְאִמְרוּ לְךָ יְיָ הַצְּדָקָה וְלָנוּ
16 בּוֹשֶׁת הַפָּנִים׃ גַּם לְיֹשְׁבֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם גַּם לְמַלְכֵּנוּ
17 וְשָׂרֵינוּ וְגַם לַכֹּהֲנִים וְלַנְּבִיאִים׃ יַעַן כִּי חָטָאנוּ־לוֹ וְלֹא
הִקְשַׁבְנוּ לְקוֹלוֹ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹתָיו וְחֻקּוֹתָיו אֲשֶׁר צִוָּה
18 אֹתָנוּ׃ כִּי לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־הוֹצִיא אֶת־אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם
עַד הַיּוֹם הַזֶּה מַמְרִים הָיִינוּ עִם יְיָ וּמָרִינוּ אֶת־פִּיהוּ׃
19 עַל־כֵּן מְצָאוּנוּ כָּל־הָאָלוֹת וְהַקְּלָלוֹת הַכְּתוּבוֹת בְּסֵפֶר
20 תּוֹרַת יְיָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃ כִּי הוֹצִיא יְיָ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ
ממצרים

מִמִּצְרַיִם לָתֵת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וַאֲנַחְנוּ לֹא
שָׁמַעְנוּ לֹא־בְקוֹלוֹ וְלֹא־בְקוֹל הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר־שָׁלַח לָנוּ׃
כִּי כָל־אִישׁ הָלַךְ בִּשְׁרִירוּת לִבּוֹ הֶעָרֵל וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים 21
אֲחֵרִים וַיַּעַשׂ כָּל־רַע בְּעֵינֵי יְיָ לְהַכְעִיסוֹ׃

2.

וַיָּקֶם יְיָ אֶת־דְּבָרוֹ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָנוּ וּלְשֹׁפְטֵינוּ 1
לְמַלְכֵינוּ וּלְשָׂרֵינוּ גַּם לְיִשְׂרָאֵל וְגַם לִיהוּדָה׃ וַיַּפְלֵא 2
אֶת־מַכּוֹתֵינוּ וְאֵת מַכּוֹת יְרוּשָׁלַיִם אֲשֶׁר כָּמוֹהֶן לֹא־נִהְיוּ
תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם׃ כַּכָּתוּב בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה וְאָכַלְתָּ 3
פְּרִי־בִטְנְךָ בְּשַׂר בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ׃ וַיִּתֵּן אֹתָנוּ לַעֲבָדִים 4
בְּכָל הַמַּמְלָכוֹת מִסָּבִיב וּלְחֶרְפָּה וּלְשִׁמְצָה בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר
הֱפִיצָנוּ־בָם׃ הֵן נָפַלְנוּ בַּל־נוּכַל־קוּם עַל־חַטֹּאתֵינוּ 5
וְעַל־רוֹעַ מַעֲלָלֵינוּ נֶגֶד יְיָ כִּי לֹא הִקְשַׁבְנוּ לְקוֹלוֹ׃ יְיָ 6
אֱלֹהֵינוּ הוּא הַצַּדִּיק וַאֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ נֹשְׂאִים אֶת־
כְּלִמָּתֵנוּ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ כִּי נִתְּכָה עָלֵינוּ כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר 7
דִּבֶּר יְיָ לַעֲשׂוֹת לְעַמּוֹ׃ גַּם לֹא חִלִּינוּ אֶת־פְּנֵי יְיָ אֱלֹהֵינוּ 8
לָשׁוּב מֵעֲוֹנֵינוּ וּמִיֵּצֶר לִבֵּנוּ הָרָע׃ וַיִּשְׁקֹד יְיָ עַל־הָרָעָה 9
וַיְבִיאֶהָ עָלֵינוּ כִּי צַדִּיק הוּא בְּכָל דְּרָכָיו׃ וַאֲנַחְנוּ לֹא 10
הֶאֱזַנּוּ לְמִצְוֹתָיו וְלֹא שָׁמַרְנוּ אֶת־חֻקּוֹתָיו אֲשֶׁר
נָתַן לָנוּ׃ וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ 11
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד־חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְאוֹתוֹת
וּבְמוֹפְתִים וַתַּעַשׂ לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה׃ חָטָאנוּ וְהִרְשַׁעְנוּ 12
וּמָרִינוּ אֶת־פִּיךָ בְּכָל אֲשֶׁר צִוִּיתָנוּ׃ הָסֶר־נָא אַפְּךָ 13
וַחֲמָתְךָ מֵעָלֵינוּ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר הֲפִיצֹתָנוּ־
בָם׃ הַקְשִׁיבָה לְקוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ 14
והמצא

15 וְהַמְצִיא לָנוּ חֶסֶד בְּעֵינֵי שׁוֹבֵינוּ׃ לְמַעַן יֵדְעוּ כָל־יֹשְׁבֵי
תֵבֵל כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְשִׁמְךָ נִקְרָא עַל־כָּל־זֶרַע
16 יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ׃ הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשֶׁךָ וּזְכֹר לָנוּ
17 כַחֲסָדֶךָ׃ הַטֵּה אָזְנְךָ וּשְׁמַע פְּקַח עֵינֶךָ וּרְאֵה כִּי אֵין
18 בַּמָּוֶת זִכְרֶךָ בִּשְׁאוֹל מִי־יוֹדֶה צִדְקָתְךָ וּגְבוּרָתֶךָ׃ אַךְ
נֶפֶשׁ נַעֲנָה עַל־צָרָתָהּ הוֹלְכֵי שְׁחוֹחַ וְעֵינַיִם כָּלוֹת וְנֶפֶשׁ
19 רְעֵבָה הֵמָּה יְרוֹמְמוּ צִדְקָתְךָ סֶלָה׃ וְעַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
לֹא עַל צִדְקַת אֲבוֹתֵינוּ וּמַלְכֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים
20 תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ כִּי שָׁפַכְתָּ כָּל־
אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ עַל־יְדֵי־עֲבָדֶיךָ
21 הַנְּבִיאִים לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְיָ הָבִיאוּ אֶת־צַוְּארֵיכֶם
בְּעֹל מֶלֶךְ בָּבֶל וְעִבְדוּ אֹתוֹ וְעַמּוֹ וִחְיוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר
22 הִנְחַלְתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם׃ וְאִם לֹא־תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל יְיָ לְהִכָּנַע
תַּחַת מֶלֶךְ בָּבֶל וְהִשְׁבַּתִּי מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמֵחוּצוֹת
יְרוּשָׁלַיִם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃
23.24 כִּי לְחָרְבָּה תִּהְיֶה הָאָרֶץ מֵאֵין יֹשֵׁב׃ וְיַעַן לֹא שָׁמַעְנוּ
לְקוֹלְךָ לְהִכָּנַע תַּחַת יַד מֶלֶךְ בָּבֶל הֲקִימוֹתָ אֶת־דְּבָרְךָ
בְּיַד עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים לְהוֹצִיא אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי יְהוּדָה
25 וְאֶת־עַצְמוֹת אֲבוֹתֵינוּ מִמְּקוֹמָם׃ וְעַתָּה הִנָּם נְפוּצִים
וּשְׁטוּחִים לַחֹרֶב בַּיּוֹם וּלְקֶרַח בַּלָּיְלָה כִּי־מֵתוּ בְרָעָב
26 בַּחֶרֶב וּבַשְּׁבִיָּה׃ וּבַחַטְּאוֹת בֵּית־יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה
הֶחֱרַבְתָּ אֶת־בֵּיתְךָ אֲשֶׁר קָרְאוּ־בוֹ בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל כַּיּוֹם
27 הַזֶּה׃ וּבְכָל־זֹאת עָשִׂיתָ לָנוּ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶךָ׃
28 כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ בְּיַד מֹשֶׁה עַבְדְּךָ יוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֹתוֹ
29 לִכְתֹּב אֶת־סֵפֶר תּוֹרָתְךָ לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר׃ וְאִם
לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי וַהֲפִיצוֹתִי אֶתְכֶם בָּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם
במתי

בִּמְתֵי מְעָט תַּחַת אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃
יָדַעְתִּי כִּי לֹא־יִשְׁמְעוּן לְקוֹלִי כִּי עַם קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא 30
אַךְ יָשׁוּבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה בְּאֶרֶץ שׁוֹבֵיהֶם׃ וְיָדְעוּ כִּי 31
אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב לְהָבִין וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ׃
וִיבָרְכוּ אֹתִי בְּאֶרֶץ שִׁבְיָם וְזָכְרוּ בִשְׁמִי וְלֹא יַקְשׁוּ עוֹד 32
אֶת־עָרְפָּם וְיָשׁוּבוּ מֵעֲוֹנָם׃ כִּי זָכֹר יִזְכְּרוּ אֵת אֲשֶׁר־ 33
קָרָה אֶת־אֲבוֹתָם בְּחַטֹּאתָם לִפְנֵי יְיָ׃ וַהֲשִׁיבוֹתִים אֶל־ 34
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב לָרֶשֶׁת אֹתָהּ וְהִרְבֵּיתִי אֹתָם וְלֹא אַמְעִיטֵם עוֹר׃
וַהֲקִימוֹתִי לָהֶם בְּרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵם 35
יִהְיוּ לִי לְעָם וְלֹא אוֹרִישֵׁם עוֹר מִן־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי
לָהֶם לְנַחֲלָה׃

3.

לְךָ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל תְּשַׁוַּע נַפְשֵׁנוּ הַאֻמְלָלָה שְׁמָעֵנוּ 1
כִּי־חָטָאנוּ־לָךְ כִּי אֵל חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃ אַתָּה מֹשֵׁל 2
לְעוֹלְמֵי עַד וַאֲנַחְנוּ תַמְנוּ לִגְוֹעַ׃ אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 3
שְׁמַע אֶת־קוֹל דְּמֵי הַנֶּהֱרָגִים הַצֹּעֲקִים אֵלֶיךָ וְאַל תְּחַנֵּת
בְּנֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לָךְ וְלֹא־שָׁמְעוּ לְקוֹלֶךָ וַתְּדַבְּקֵם
הָרָעָה׃ אַל־תִּזְכֹּר לָנוּ עֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ אַךְ יָדְךָ הַחֲזָקָה 4
זְכֹר וְאֶת־שִׁמְךָ הַגָּדוֹל כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּלְךָ לְבַדְּךָ
אֲנַחְנוּ מוֹדִים׃ הֲלֹא נָטַעְתָּ יִרְאָתְךָ בִּלְבָבֵנוּ לְבָרֵךְ 5
אֶת־שֵׁם קָדְשֶׁךָ וְעַתָּה נוֹדֶה־לְּךָ בְּאֶרֶץ שִׁבְיֵנוּ וְנַפְשֵׁנוּ
תֶּאֱבַל עַל־פִּשְׁעֵי אֲבוֹתֵינוּ׃ רְאֵה כִּי נִדָּחִים אֲנַחְנוּ 6
בַּגּוֹלָה וְהָיִינוּ לְחֶרְפָּה לְאָלָה וּלְזַעֲוָה בַגּוֹיִם עַל־חַטְּאוֹת
אֲבוֹתֵינוּ אֲשֶׁר סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְיָ אֱלֹהֵיהֶם׃

7 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע תּוֹכַחַת חַיִּים הַט אָזְנְךָ וַחֲכָם׃
8 הַגֶּד־לִי בֵּית יִשְׂרָאֵל עַל־מֶה כָּלְתָה רוּחֲךָ בְּאַדְמַת זָרִים
9 וְזָקַנְתָּ בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה׃ מַדּוּעַ נִטְמֵאתָ בְּטֻמְאַת מֵתִים
10 וְנִמְשַׁלְתָּ עִם יֹרְדֵי בוֹר׃ עַל־כִּי־נָטַשְׁתָּ מַעְיְנֵי הַחָכְמָה
11 לוּ שָׁמַרְתָּ דַּרְכֵי יְיָ וְשָׁכַנְתָּ בֶּטַח׃ וְעַתָּה הַקְשִׁיבָה לְדַרְכֵי
הַחָכְמָה וְהַתְּבוּנָה וְהַצְּדָקָה וְתֵדַע דֶּרֶךְ מְצֹא־חַיִּים
12 וּבְרָכָה שָׁלוֹם וּמְאוֹר עֵינָיִם׃ אַךְ אַיֵּה אֵפוֹא זְבוּלָהּ
13 וּמִי־זֶה בָּא בֵּית־אוֹצָרָהּ׃ אוּלַי רוֹזְנֵי הַגּוֹיִם הֵמָּה
14 הַשֹּׁלְטִים עַל־חַיְתוֹ אָרֶץ׃ אוֹ הַמְשַׂחֲקִים בְּצִפֳּרֵי שָׁמַיִם
15 אוֹ הַצֹּבְרִים כֶּסֶף וְזָהָב לָמוֹ׃ הַבֹּטְחִים עַל־חֵילָם וְלֹא
16 יִשְׂבְּעוּ וְיִרְכְּשׁוּ רְכוּשׁ לְלֹא־יוֹעִיל׃ אֲשֶׁר בַּכֶּסֶף עֲמָלָם
17 וְדַרְכָּם בְּמַחְשַׁכִּים׃ כָּל־אֵלֶּה סָפוּ תַּמּוּ לְמַאֲכַל שְׁאוֹל
18 וַאֲחֵרִים כְּמוֹהֶם בָּאוּ תַּחְתֵּימוֹ׃ גַּם צֶאֱצָאֵיהֶם רָאוּ אוֹר
19 הַשֶּׁמֶשׁ גַּם־הֵם חָיוּ עֲלֵי־אָרֶץ׃ אַךְ דַּרְכֵי הַחָכְמָה לֹא
20 יָדָעוּ וּבְאָרְחוֹתֶיהָ לֹא הָלָכוּ׃ גַּם בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם לֹא
21 יְדָעוּהָ וְכֻלָּמוֹ תָּעוּ מִנְּתִיבוֹתֶיהָ׃ לֹא־נִשְׁמַע קוֹלָהּ בִּכְנָעַן
22 וְעַיִן לֹא רָאָתָה בְּתֵימָן׃ בְּנֵי־הָגָר חִפְּשׂוּהָ גַּם רֹכְלֵי
תֵימָן וּמֵירוֹן כִּי מַעֲמִיקֵי־עֵצָה הֵמָּה אַךְ לֹא־דָּרְכוּ
23 בְּעִקְּבוֹתֶיהָ׃ מַה־גָּדוֹל מְעוֹן אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל מַה־גָּדוֹל
24 מִשְׁכַּן זְבוּלֶךָ׃ אֵין חֵקֶר לְקוֹמָתוֹ וְאֵין קֵץ לִגְבוּלוֹ׃
25 רְפָאִים שָׁכְנוּ־בוֹ מִלְּפָנִים אַנְשֵׁי־קוֹמָה וְגִבּוֹרֵי־חָיִל׃
27.26 וְלֹא בָחַר יְיָ בָּמוֹ לְהוֹרֹתָם מַעְגְּלֵי הַחָכְמָה׃ וּבְהִפָּקֵד
28 אוֹרָהּ סָפוּ בְּאִוַּלְתָּם׃ אוּלָם מִי־עָלָה שָׁמַיְמָה וַיִּקָּחֶהָ
29 מִי־הוֹרִידֶהָ מֵעַרְפַלֵּי שָׁחַק׃ מִי־עָבַר אָרְחוֹת יַמִּים
30 וַיִּמְצָאֶהָ וּמִי־בָּחַר־בָּהּ מֵחָרוּץ׃ לֹא יֵדַע אֱנוֹשׁ מְקוֹמָהּ
31 וְלֹא יִתְבּוֹנֵן אִישׁ בִּנְתִיבוֹתֶיהָ׃ אָמְנָם הָאֶחָד הַיֹּדֵעַ
הכל

הַכֹּל הוּא יְדָעָהּ בִּתְבוּנָתוֹ׃ הוּא הֵכִין תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט 32
וַיְמַלְאֶהָ חַיּוֹת וּבְהֵמוֹת׃ הָאֹמֵר לַחֶרֶס וְיִזְרָח וַיָּסוּר 33
לְמִשְׁמַעְתּוֹ כִּי־יִקְרָא׃ עַל מִשְׁמְרוֹתָם יָאִירוּ הַכֹּכָבִים 34
וְכִי־יִקְרָא יֹאמְרוּ הִנֵּנוּ וַיַּזְהִירוּ בְּצַחְצָחוֹת לִכְבוֹד יֹצְרָם׃
הוּא אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ אֵין עֶרְכּוֹ וְהוּא אֲבִי כָל־חָכְמָה׃ 35
וַיִּתְּנֶהָ לְיַעֲקֹב עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל בְּחִירוֹ׃ וַתִּזְרַח עֲלֵי־ 37 .36
אֲדָמָה וַתִּשְׁכֹּן בֵּין יֹשְׁבֶיהָ׃

4.

הַחָכְמָה תִּמָּצֵא בְּתוֹרַת יְיָ וּבְמִצְוֹתָיו כִּי לְעוֹלָם הֵנָּה׃ 1
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָן הָאָדָם וָחַי בָּהֵן וְכָל־הַמַּמְרִים מוֹת 2
יָמוּתוּן׃ שׁוּב שׁוּב יַעֲקֹב וְהַחֲזֵק אֶת־יָרְךָ בָּהֵן הִתְהַלֵּךְ 3
בָּאוֹר הַמֵּאִיר־לָךְ׃ לָמָּה תִתֵּן לְזָר חֵילֶךָ וּצְפוּנְךָ לְאִישׁ 4
נָכְרִי׃ אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל אַשְׁרֶיךָ כִּי נִגְלוּ־לָךְ חֶפְצֵי יְיָ׃ 5
הִנָּחֵם עַם יְיָ הִנָּחֲמִי שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ נִמְכַּרְתְּ לְזָרִים 7 .6
אַךְ לֹא לְכַלּוֹת נִמְסַרְתְּ לְצָרִים כִּי הִקְצַפְתְּ אֱלֹהֶיךָ׃
נִאַצְתָּ יוֹצְרֶךָ כִּי זָבַחְתָּ לַשְּׂעִירִים׃ שָׁכַחְתָּ אָבִיךָ זֶה 9 .8
יְלָדֶךָ וְעָכַרְתָּ יְרוּשָׁלֵם אֹמֶנֶת הַתְּמִימָה׃ בִּרְאֹתָהּ חֲמַת־ 10
אֵל שְׁפוּכָה עָלֶיךָ וַתְּיַבֵּב בְּמַר־נַפְשָׁהּ וַתֹּאמַר׃ שִׁמְעוּ 11
שִׁמְעוּ שְׁכֵנֵי צִיּוֹן חֲמַת אֱלֹהִים מָלֵאתִי נִלְאֵיתִי נְשֹׂא׃
שְׁבִית בָּנַי וּבְנוֹתַי רָאוּ עֵינַי אוֹיָה־לִּי וְיַד־יְיָ עָשְׂתָה זֹּאת׃ 12
בְּחֶדְוָה וָגִיל טִפַּחְתִּים בַּבֶּכִי וָנֶהִי שִׁלַּחְתִּים׃ אַל תַּעַלְזוּ 14 .13
כִּי הָיִיתִי לְאַלְמָנָה וְכִי עֲזָבוּנִי כֻלָּמוֹ אֲהָהּ שׁוֹמֵמָה נִהְיֵיתִי
עַל־פִּשְׁעֵי יְלִידֵי בִטְנִי׃ מִמִּצְוֹת יְיָ סָרוּ מִשְׁפָּטָיו לֹא 15
הִכִּירוּ לֹא הָלְכוּ בִדְרָכָיו וְחֻקּוֹתָיו לֹא שָׁמָרוּ׃ בֹּאוּ שְׁכֵנֵי 16
צִיּוֹן בֹּאוּ וּרְאוּ שְׁבִית בָּנַי וּבְנוֹתַי וְיַד יְיָ עָשְׂתָה זֹּאת׃

17 גוֹי מֵרָחוֹק הִשְׁלִיחַ כָּמוֹ גוֹי עַז־פָּנִים וְלֹא־יִשְׁמַע לְשׁוֹנוֹ׃
18. 19 לֹא יִשָּׂא פָנִים לְזָקֵן וְעוֹלֵל לֹא־יָחוֹן׃ חָטְפוּ הַנְּעִימִים
20 מֵחֵיק אִמּוֹתָם וְשִׁכְּלוּ הָעֲזוּבָה מִבְּנוֹתֶיהָ׃ וַאֲנִי אֵיכָכָה
21 אוֹשִׁיעֲכֶם׃ אַךְ מֵבִיא הַשֶּׁבֶר יַצִּילְכֶם מִכַּף צָרֵיכֶם׃
22 סְעוּ־נָא וּלְכוּ יַלְדֵי שַׁעֲשׁוּעַי וַאֲנִי שְׁכוּלָה וְגַלְמוּדָה׃
23 הִפְשַׁטְתִּי עֲדִי תִפְאַרְתִּי וְעָטִיתִי אֵבֶל וְקוֹלִי אֶל שַׁדַּי
יִזְעַק נֶצַח׃

24 הִתְעוֹרְרוּ בָנַי וְהָרִימוּ אֶל שַׁדַּי קוֹלְכֶם וְיִגְאָלְכֶם
25 מִכַּף צוֹרְרֵיכֶם׃ קִוְּתָה נַפְשִׁי לְיֶשַׁע אֱלֹהַי וְתַעֲלֹזְנָה
26 כִלְיוֹתַי בְּרֹב חַסְדּוֹ כִּי־יָחִישׁ עֶזְרָתוֹ׃ בְּדִמְעָה וּבְקִינָה
27 שִׁלַּחְתִּיכֶם וּבְדִיצָה וּבְרִנָּה יְשִׁיבְכֶם׃ שְׁכֵנֵי צִיּוֹן הִבִּיטוּ
גּוֹלַתְכֶם וְעוֹד מְעַט יַבִּיטוּ גְּאֻלַּתְכֶם כִּי־יָחִישׁ יְיָ יִשְׁעוֹ
28 בְּעֹז וְתִפְאָרֶת׃ סִבְלוּ כְּרֶגַע חֲמַת שַׁדָּי אִם הֲדָפְךָ הַצָּר
מִבָּמוֹתֶיךָ עַד־אַרְגִּיעָה תִרְאֶה מַפַּלְתּוֹ וְאַתָּה עַל בָּמוֹתֵימוֹ
29 תִדְרֹךְ׃ עַל אֳרָחוֹת עֲקַלְקַלּוֹת עֲנוּגֵי נָדְדוּ הוּרְחוּ כַּצֹּאן
30 גְּזוּל מֵעֵדֶר׃ הִתְעוֹרְרוּ וְקִרְאוּ לָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ הַמּוֹלִיכְכֶם
31 בַּשֶּׁבִי יִזְכֹּר אֶתְכֶם׃ אִם חֲשַׁתֶּם לָסוּר מֵעָלָיו חוּשׁוּ
32 עֶשֶׂרֶת מוֹנִים לְבַקְּשׁוֹ׃ אִם יִסַּר אֶתְכֶם בְּשֵׁבֶט עֶבְרָתוֹ
יָשׁוּב וִישַׂמַּח אֶתְכֶם בְּחַסְדּוֹ נֶצַח׃

33 הִנָּחֲמִי בַּת־צִיּוֹן וְהוּא יְנַחֲמֵךְ אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמוֹ עָלָיִךְ׃
34. 35 כָּל צוֹרְרַיִךְ יֵבוֹשׁוּ וְכָל שְׂמֵחֵי רָעָתֵךְ יִכָּלֵמוּ׃ אוֹי לֶעָרִים
36 אֲשֶׁר הֶעֱבִירוּ בָּנָיִךְ אוֹי לַאֲשֶׁר כְּלָאוּם בַּכֶּלֶא׃ כַּאֲשֶׁר
שָׂשָׂה כָל־עִיר עַל־שִׁבְרֵךְ כֵּן־תִּרְאַג וְתֵעָצֵב עַל־מַפַּלְתָּהּ׃
37 הִבּוֹק תִּבּוֹק מֵהֲמוֹנָהּ אֲשֶׁר תִּתְפָּאֵר עָלָיו וְהָפַכְתִּי גְּאוֹנָהּ
38 לִשְׁפָלָה׃ כִּי אֵשׁ אֱלֹהִים תֵּרֵד עָלֶיהָ יָמִים רַבִּים וְשֵׁדִים
39 וּשְׂעִירִים יַרְגִּיעוּ־בָהּ׃ הָסֵבִּי עֵינַיִךְ קֵדְמָה בַּת־צִיּוֹן
וראי

וּרְאִי כִּי יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ׃ הַבִּיטִי אֲסִירֵי בָנַיִךְ שָׁבִים 40
מִיָּם וּמִקֶּדֶם וּלְשׁוֹנָם תְּרַנֵּן כְּבוֹד יְיָ׃

5.

הָסִירִי בִּגְדֵי אֶבְלֵךְ יְרוּשָׁלַיִם וְלִבְשִׁי הַדְרַת עוֹלָם 1
אֱלֹהָיִךְ׃ עֲטִי מַעֲטֵה צִדְקַת אֱלוֹהַּ וְשִׂימִי עֲטֶרֶת תִּפְאַרְתּוֹ 2
עַל רֹאשֵׁךְ׃ הִנֵּה יְגַלֶּה הוֹדֵךְ תַּחַת כָּל־הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵךְ 3
יִקָּרֵא עַד־עוֹלָם שְׁלוֹם־צְדָקָה וּגְמוּל־יוֹשֶׁר׃ קוּמִי 4
יְרוּשָׁלֵם וַעֲלִי עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ׃ הָסֵבִּי עֵינַיִךְ קֵדְמָה 5
וּרְאִי קִבּוּצַיִךְ מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד־מְבֹאוֹ עַל־פִּי יְיָ׃ יְרַנְּנוּ 6
וְיַעַלְזוּ כִּי גְאָלָם יְיָ׃ בְּמוֹט רַגְלָם הַצָּר רְדָפָמוֹ וְקוֹמְמִיּוּת 7
יְשִׁיבֵם יְיָ כְּרוֹזְנֵי אָרֶץ׃ כִּי כָל־הַר יִשָּׁפֵל וְהָיָה הֶעָקֹב 8
לְמִישׁוֹר וְהָרְכָסִים לְבִקְעָה נְאֻם יְיָ לְמַעַן יֵלְכוּ בְּדֶרֶךְ
סְלוּלָה לְהוֹדוֹת לִשְׁמוֹ׃ וְכָל־יַעַר רֵיחַ־נִיחוֹחַ וְכָל־עֵץ־ 9
רַעֲנָן הַשָּׂדֶה יִתְּנוּ צִלָּם לִכְבוֹד עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי־יְיָ׃
כִּי יָשִׁיב יְיָ אֶת־שְׁבוּרַת עַמּוֹ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן בְּרֹב 10
רַחֲמָיו וַחֲסָדָיו׃

אגרת ירמיהו.

וְזֹאת מִשְׁנֵה הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָהוּ לַגּוֹלִים 1
אֲשֶׁר הֶגְלֵם נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל וַיַּגֵּד לָהֶם אֶת־אֲשֶׁר
צִוָּהוּ יְיָ׃
עַל־חַטֹּאתֵיכֶם לַיְיָ תִּגָּלוּ בָּבֶלָה עַל־יַד נְבוּכַדְנֶצַּר 2
מֶלֶךְ בָּבֶל׃ וִישַׁבְתֶּם שָׁמָּה יָמִים רַבִּים עַד דּוֹר הָעֲשִׂירִי 3
וְאַחֲרֵי־כֵן אוֹצִיאֲכֶם מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם׃ וְהָיָה בְּשִׁבְתְּכֶם 4
בבבל

בְּבָבֶל וּרְאִיתֶם אֶת־יֹשְׁבֶיהָ נֹשְׂאִים פְּסִילֵי זָהָב וָכֶסֶף
5 עַל־כְּתֵפָם אֲשֶׁר הַגּוֹיִם יְרֵאִים אֹתָם׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
6 מֵעֲשׂת כְּמַעֲשֵׂיהֶם וּמִיָּרֵא אֶת־אֱלֹהֵיהֶם׃ וְכִי תִרְאוּ
אֶת־הָעָם הֹלְכִים לִפְנֵיהֶם וְאַחֲרֵיהֶם וּמִשְׁתַּחֲוִים לָהֶם
7 אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם אֶת־יְיָ אֱלֹהִים תַּעֲבֹדוּ׃ כִּי אֶת־מַלְאָכִי
8 אֶשְׁלַח אִתְּכֶם וְדָרַשְׁתִּי אֶת־נַפְשׁוֹתֵיכֶם׃ הִנֵּה לְשׁוֹן
אֱלֹהֵיהֶם מַעֲשֵׂה יְדֵי־חָרָשׁ הוּא פְּסָלָם וַיְחַפְּאֵם זָהָב
9 וָכֶסֶף אַךְ לֹא יֶהְגּוּ בִגְרוֹנָם׃ כִּבְתוּלָה תַעֲדֶה כֵלֶיהָ כֵּן
10 יַעֲדֵם עֲדִי זָהָב וְיָשֵׂם עֲטָרָה עַל רֹאשָׁם׃ יֵשׁ אֲשֶׁר כֹּהֲנֵיהֶם
גֹּנְבִים אֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־הַזָּהָב מֵעֲלֵיהֶם וּמִתְעַנְּגִים־בּוֹ
11 עִם נָשִׁים זֹנוֹת בְּבֵית־הַקְּדֵשָׁה׃ גַּם יַלְבִּישׁוּ אֱלִילֵיהֶם
זָהָב וָכֶסֶף וָעֵץ כַּאֲנָשִׁים וְאֵין לְאֵל יָדָם לְהִשָּׁמֵר מֵחֶלְאָה
12 וּמֵעָשׁ׃ וְכִי יַלְבִּישׁוּם שָׁנִי יִקְחוּ יָעָה לְהָסִיר הֶאָבָק
13 מֵעַל־פְּנֵיהֶם׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר שֵׁבֶט בְּיָדוֹ כְּשׁוֹפֵט אַךְ לֹא
14 יְיַסֵּר אִישׁ אֲשֶׁר יִמְעַל־בּוֹ מָעַל׃ גַּם־חֶרֶב גַּם־גַּרְזֶן
בִּימִינוֹ וִיכֹלֶת אַיִן לְהִתְיַצֵּב בַּמִּלְחָמָה אוֹ מִפְּנֵי הַשּׁוֹדֵד׃
15 בְּזֹאת תֵּדְעוּן כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה לָכֵן אַל־תִּירְאוּ
מִפְּנֵיהֶם׃

16 כִּכְלִי יוֹצֵר אֲשֶׁר יַעֲבֹר־בּוֹ הָאָדָם וְנִשְׁבַּר וְלֹא יוֹעִיל
17 כֵּן אֱלִילֵיהֶם׃ כִּי־יֵשְׁבוּ בְּבֵית מִשְׁמַרְתָּם עֵינֵיהֶם מְלֵאוֹת
18 אָבָק וְעָפָר מֵרַגְלֵי עֹבְרֵיהֶם׃ הַכֹּהֲנִים סֹגְרִים אֶת־הַפֶּסֶל
19 בְּהֵיכָלוֹ בְּמַסְגֵּר דְּלָתַיִם וּבְרִיחַ לְבַל־יִגָּנֵב׃ כְּאִישׁ אָסוּר
בְּבֵית הַסֹּהַר אֲשֶׁר שָׁלַח יָדוֹ בַּמֶּלֶךְ וְנִשְׁפָּט עָלָיו מִשְׁפַּט
20 מָוֶת׃ נֵרוֹת רַבּוֹת יַדְלִיקוּ לִפְנֵיהֶם וְרַבּוֹת מֵאֲשֶׁר
יַדְלִיקוּ לְנַפְשָׁם וּבְכָל־זֹאת לֹא יִרְאוּ כִּי כְקוֹרֵי הַבַּיִת
21 הֵמָּה׃ הַתּוֹלָעִים זֹחֲלֵי־עָפָר יֹאכְלוּ אֹתָם וְאֶת־לְבוּשָׁם

והם

וְהֵם לֹא־יֵדְעוּ וְלֹא־יָבִינוּ־בוֹ׃ חָשַׁךְ מִשְּׁחוֹר תָּאֳרָם 22
מֵעֲשַׁן הַבָּיִת׃ הַיַּנְשׁוּף וְהָעֲטַלֵּף וְכָל־עוֹף־כָּנָף יִרְבְּצוּ 23
עַל רֹאשָׁם וְגַם הָאִיִּים יַחֲנוּ שָׁם׃ גַּם־בְּזֹאת תֵּדְעוּן כִּי 24
לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה לָכֵן אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵיהֶם׃

הַזָּהָב אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם לְיַפּוֹתָם לֹא־זֹהַר לוֹ וְלֹא־הָדָר 25
בִּלְתִּי הֱסַר הַחֶלְאָה מֵעָלָיו וְכִי הֻצְּקוּ בְּכוּר לֹא הֵבִינוּ־
בוֹ׃ כֶּסֶף רַב נִתַּן בִּמְחִירָם וְאֵין רוּחַ־חַיִּים בְּקִרְבָּם׃ 26
בַּכָּתֵף יִשָּׂאוּ כִּי אֵין רַגְלַיִם לָמוֹ לְגַלֹּת הַבְלֵיהֶם לְעֵינֵי 27
הַשֶּׁמֶשׁ וּלְכַסּוֹת פְּנֵי־עֹבְדֵיהֶם בֹּשֶׁת׃ אִם יִפְּלוּ לֹא־ 28
יָקוּמוּ וְאִם יֵשְׁבוּ לֹא־יָנוּעוּ׃ אִם יִשָּׁעֲנוּ בַקִּיר יַעַמְדוּ 29
כְּפוּפִים וְלֹא־יִשְׂאוּ אֶת־רֹאשָׁם וְזֶבַח וּמִנְחָה יִנָּתֵן
לִפְנֵיהֶם כְּלִפְנֵי מֵתִים׃ הַכֹּהֲנִים חֹטְאִים בְּזִבְחֵיהֶם 30
וּמֹכְרִים מֵהֶם וּנְשֵׁיהֶם מֹלְחוֹת אֹתָם בַּמֶּלַח אַךְ דַּל
וְחוֹלֶה לֹא יְחֹנְנוּ מֵהֶם׃ גַּם נָשִׁים טְמֵאוֹת וְזָבוֹת־נִדָּה 31
תִּגַּעְנָה בְּקָדְשֵׁיהֶם׃ הֲלֹא תִרְאוּ כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה 32
וְלָמָּה תִּירְאוּן מִפְּנֵיהֶם׃

הַעֲצַבֵּי כֶסֶף וְזָהָב וָעֵץ בְּשֵׁם אֱלֹהִים יִקָּרֵאוּ אִם 33
נָשִׁים תְּנַחְנָה כָל־מַאֲכָל לִפְנֵיהֶם׃ אוֹ אִם־כֹּהֲנֵיהֶם 34
יֹשְׁבִים מְגֻלְּחֵי־רֹאשׁ וְזָקָן וּבִגְדֵיהֶם פְּרוּמִים בְּתוֹךְ
הֵיכְלֵיהֶם וְיִצְעֲקוּ וְיֵילִילוּ לִפְנֵיהֶם כְּעַל זִבְחֵי מֵתִים׃
הִנֵּה גַּם אֵת הַמַּחֲלָצוֹת גֹּנְבִים מֵעֲלֵיהֶם וְיַלְבִּישׁוּ־בָם 35
אֶת־נְשֵׁיהֶם וְאֶת־טַפָּם׃ וְכִי־יַעֲשֶׂה לָהֶם אִישׁ טוֹב 36
אוֹ־רָע יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּחַ לְשַׁלֶּם־לוֹ גְמוּלוֹ אַף כִּי־הָקִים
מֶלֶךְ אוֹ הֲסִירוֹ׃ לֹא יִתְּנוּ הוֹן וָעֹשֶׁר וְלֹא כֶסֶף וְזָהָב 37
וְכִי־יִדֹּר אִישׁ לָהֶם נֶדֶר וְיַחֵל דְּבָרוֹ לֹא יִדְרְשׁוּ אֹתוֹ
מִיָּדוֹ׃ לֹא יְחַלְּצוּ נֶפֶשׁ מִמָּוֶת וְלֹא יַצִּילוּ עָנִי מִיַּד־עֹשְׁקוֹ׃ 38
לֹא

40.39 לֹא יָאִירוּ עֵינֵי עִוֵּר וְלֹא יִפְדּוּ אִישׁ מִצָּרָתוֹ׃ אַלְמָנוֹת
41 לֹא יְרַחֵמוּ וְיָתוֹם לֹא יַעֲזוֹרוּ׃ כִּי בוּל־עֵץ הֵמָּה נֶחְפָּה
בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וְנִמְשְׁלוּ עִם־אֲבָנִים הַחֲצוּבִים מִן־הָהָר
לָכֵן יִכָּלְמוּ כָּל־אֲשֶׁר יִסְגְּדוּ לָהֶם׃
42 אֵיכָכָה יִכָּנוּ בְּשֵׁם אֱלֹהִים אִם גַּם־הַכַּשְׂדִּים מִתְעַלְּלִים־
43 בָּם׃ כִּי אִם־יִפְגְּשׁוּ בְּאִלֵּם יַחֲזִיקוּ־בוֹ וְיוֹלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־
44 הַבַּעַל וַיֹּאמְרוּ־לוֹ׃ קְרָא־נָא אֶל־הַבַּעַל הֲיֵשׁ עוֹנֶךָ׃
45 וְגַם כִּי־יֹדְעִים כִּי אֵין רוּחַ־חַיִּים בְּקִרְבָּם לֹא־יֶחְדְּלוּ
46 מִלֶּכֶת אַחֲרֵיהֶם׃ גַּם נָשִׁים יֹשְׁבוֹת בְּפֶתַח עֵינָיִם
47 חֲגוּרוֹת חֶבֶל וּמְקַטְּרוֹת לִפְנֵיהֶם׃ וְכִי יַעֲבֹר אִישׁ וְנַפְשׁוֹ
48 חָשְׁקָה בְּאַחַת מֵהֶן וַיִּתֶּן־בָּהּ אֶת־שְׁכָבְתּוֹ׃ הִיא מִתְפָּאֶרֶת
עַל־רְעוּתָהּ בְּאָמְרָהּ הִנֵּה אַתְּ לֹא־יָקַרְתְּ בְּעֵינֵי הָאִישׁ
הַהוּא לִפְתּוֹחַ חֲגוֹרָתֵךְ׃
49 כֹּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה בִּשְׁמָם תֹּךְ וּמִרְמָה הוּא וְאֵיךְ יְכַבְּדוּ
50 אוֹ לֵאלֹהִים יֵחָשֵׁבוּ׃ הֲלֹא מַעֲשֵׂה יְדֵי־חָרָשׁ וְצוֹרֵף הֵם
וְכָל־אֲשֶׁר יִרְצֶה הֶחָרָשׁ אוֹ הַצּוֹרֵף יִפְעַל וְאֶפֶס זוּלָתוֹ׃
51 הֵן עוֹשֵׂיהֶם לֹא יַאֲרִיכוּ יָמִים אַף כִּי־הָאֱלִילִים מַעֲשֵׂי
52 יְדֵיהֶם׃ אַךְ פֶּשַׁע עַל־חֵטְא יוֹסִיפוּ בְּתִתָּם מוֹקֵשׁ לַדּוֹר
אַחֲרוֹן לְהַזְנוֹתוֹ אַחֲרֵי הַבְלֵי־שָׁוְא וּמַדּוּחִים׃
53 כִּי־תִקְרֶה מִלְחָמָה אוֹ אָסוֹן כֹּהֲנֵיהֶם יִתְגּוֹדְדוּ וְיַעֲרִימוּ
54 סוֹד לַחְפֹּר מָקוֹם לְהֵחָבֵא־שָׁם הֵם וּפְסִילֵיהֶם׃ הֲטֶרֶם
תִּרְאוּן כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה אִם קָצְרָה יָדָם לְהִנָּצֵל
55 מֵחֶרֶב וּמֵרָעָה׃ הֲיִרְאֶה אִישׁ פְּסִילֵי־עֵץ מְצֻפִּים זָהָב
56 וָכֶסֶף וְלֹא־יָבִין כִּי מַעֲשֵׂי־תַעְתֻּעִים הֵם׃ לָכֵן עוֹד
הַיּוֹם יָבֹא וְכָל־לְאֻמִּים וּמַלְכֵי־אֶרֶץ יִרְאוּן כִּי שֶׁקֶר נִסְכָּם
57 וּמַעֲשֵׂי יְדֵי־אָדָם הֵם וְרוּחַ־אֱלֹהִים אֵין בָּם׃ וּבַמֶּה יִוָּדַע
עוֹר

עוֹר כִּי לֹא אֱלֹהִים הֵמָּה׃ לֹא יַמְלִיכוּ מֶלֶךְ עַל הָאָרֶץ 58
וְלֹא יִתְּנוּ מָטָר עַל־הָאֲדָמָה׃ לֹא־יִשְׁפְּטוּ אֶת־רִיבֵי 59
הָעָם וְלֹא יַעְצְרוּ כָל־אָוֶן כִּי אֻמְלָלִים הֵם מֵהָעוֹרֵב אֲשֶׁר
יָעוּף תַּחַת רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם׃

כִּי־תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה אֶת־בֵּית פְּסִילֵי זָהָב וָכֶסֶף 60
וָעֵץ הַכֹּהֲנִים נִמְהָרִים וְנֶחְפָּזִים לְהִמָּלֵט עַל־נַפְשָׁם
וְהָאֵשׁ אֹכֶלֶת אֶת־הַפְּסִילִים כִּשְׁאָר קוֹרֵי הַבָּיִת׃ לֹא 61
יִתְיַצְּבוּ לִפְנֵי מְלָכִים וַחֲיָלֵי מִלְחָמָה וְאֵיךְ תַּאֲמִינוּ כִּי
אֱלֹהִים הֵמָּה׃ אִם אֱלֹהֵי מַסֵּכָה אֵלֶּה לֹא־יָכְלוּ לְהִמָּלֵט 62
מִיַּד־הַשּׁוֹדֵד יַעַן כִּי חָזָק הוּא מֵהֶם וְיָבֹז אֹתָם וְיַפְשִׁיט
אֶת־בִּגְדֵיהֶם׃ וְיִקַּח אֶת־הַזָּהָב וְאֶת־הַכֶּסֶף וְאֶת־ 63
הַמַּחֲלָצוֹת וְנִמְלָט־בָּם וּמֵהֶם יִבָּצֵר כֹּחַ לְהִמָּלֵט עַל־
נַפְשָׁם׃ הֲלֹא טוֹב מֵהֶם הֱיוֹת מֶלֶךְ הַמַּרְאֶה אֶת־גְּבוּרָתוֹ 64
אוֹ כְלִי־בַיִת אֲשֶׁר יְשָׁרֶת־בּוֹ הָאָדָם אוֹ דֶלֶת אֲשֶׁר
תִּשְׁמֹר אֶת־כְּלֵי־הַבָּיִת׃ אוֹ עַמּוּד־עֵץ בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ 65
מִהְיוֹת פֶּסֶל חָדֵל וְחַלָּשׁ׃

הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְכָל־צְבָא־הַשָּׁמַיִם הַמְּאִירִים שֹׁמְעִים 66
לְקוֹל יְיָ וְעֹשִׂים רְצוֹנוֹ׃ יָאִירוּ בְרָקִים תֵּבֵל לְעֵינֵי יֹשְׁבֶיהָ 67
וְהָרוּחַ נֹשֵׁב עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ הֶעָבִים יַעַבְרוּ תַּחַת 68
הָרָקִיעַ וְשֹׁמְעִים לְקוֹל יְיָ׃ וְאֵשׁ־אֱלֹהִים יֹרֶדֶת מְשַׂחֲקִים 69
וְתֹאכַל הָרִים וִיעָרִים׃ וְהָאֱלִילִים לֹא־יִדְמוּ לָמוֹ לֹא־ 70
בְכֹחַ וְלֹא־בְמַרְאֶה לָכֵן לֵאלֹהִים בַּל־תַּחְשְׁבוּם כִּי לֹא
יֵיטִיבוּ וְלֹא יָרֵעוּ׃ וְעַתָּה כִּי־יְדַעְתֶּם כִּי אֱלִילֵי־רִיק 71
הֵמָּה אַל־תָּגוּרוּ מִפְּנֵיהֶם׃

לֹא יִתְּנוּ בְרָכָה אוֹ־קְלָלָה לַמְּלָכִים וְלֹא יִתְּנוּ אוֹתוֹת 72
בַּשָּׁמַיִם לְגוֹיֵי הָאָרֶץ׃ לֹא־יִזְרְחוּ כַשֶּׁמֶשׁ וְלֹא־יָאִירוּ 73
כַּיָּרֵחַ׃

74 כַּיָּרֵחַ׃ וְאֶבְחַר מֵהֶם הַבְּהֵמוֹת חֲסֵרוֹת תְּבוּנָה כִּי
75 בִּמְעָרוֹת תְּבַקֵּשְׁנָה מַחְסֶה מִזֶּרֶם וּמִמָּטָר׃ וְעַתָּה גָּלוּי
וְיָדוּעַ לַכֹּל כִּי הֶבֶל הֵמָּה גַּם־יַחַד לָכֵן אַל־תִּירְאוּן
מִפְּנֵיהֶם׃
76 כְּמוֹ צַלְמֵי בַלָּהוֹת לֹא יְגִנְנוּ עַל שְׂדֵה קִשּׁוּאִים כֵּן
77 אֱלִילֵי כֶסֶף וְזָהָב לֹא יְגִנֵּנוּ׃ כִּמְסוּכַת גַּן אֲשֶׁר צִפֳּרִים
בָּהּ יְקַנֵּנוּ וּכְנֶפֶשׁ מֵת טָמוּן בְּקִבְרוֹ כֵּן גִּלּוּלֵיהֶם זָהָב
78 וָכֶסֶף וָעֵץ׃ וְאַף גַּם־בְּזֹאת תַּכִּירוּ כִּי שֶׁקֶר תַּרְמִיתָם כִּי
מְעִילֵי הַכַּרְמֶל אֲשֶׁר עֲלֵיהֶם יִבָּלוּ וְהַתּוֹלַעַת תֹּאכְלֵם
79 וְאֶת הָאֱלִילִים עִמָּהֶם עַד־יִתְעַלְּלוּ כָל־רֹאֵי־בָם׃ לָכֵן
אַשְׁרֵי הָאִישׁ הַהֹלֵךְ תָּמִים וְלֹא יִזְנֶה אַחֲרֵי הָאֱלִילִים
כִּי לֹא־יִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד׃

חכמת שלמה

1.

1 שֹׁפְטֵי אֶרֶץ אֶהֱבוּ צֶדֶק׃ זִכְרוּ כִּי אַךְ־טוֹב יְיָ׳ וְדִרְשׁוּ
2 אֹתוֹ בְּתֹם לֵבָב׃ כִּי יִמָּצֵא לְלֹא־נִסּוּהוּ׃ וְיֵרָאֶה
3 לַבֹּטְחִים־בּוֹ׃ מַחֲשֶׁבֶת אָוֶן תְּרַחֵק מִמֶּנּוּ׃ וֶאֱוִילִים
4 מְנַסִּים גְּבוּרָתוֹ עָבְרוּ וְנֶעֱנָשׁוּ׃ בְּלֵב עִקֵּשׁ לֹא־תִשְׁכֹּן
5 חָכְמָה׳ וְלֹא־תָנוּחַ בְּנֶפֶשׁ הַחֹטֵאת׃ לֵב צַדִּיק שֹׂנֵא
6 זָרוֹת וְיִרְחַק מִתַּהְפֻּכוֹת׳ וּמַעְקֵשׁ דְּרָכָיו יִוָּדֵעַ׃ הַחָכְמָה
7 תֶּאֱהַב בְּעָלֶיהָ׳ וְאֶת־הַמְחָרֵף לֹא תְנַקֶּה׃ כִּי יְיָ עֵד עַל
8 מַחְשְׁבוֹתָיו׳ יִבְחַן לִבּוֹ וְיִשְׁמַע דְּבָרָיו׃ רוּחַ אֱלֹהִים
9 מָלֵא כָל־הָאָרֶץ׳ וְכֹל־יָכֹל יָבִין כָּל־דָּבָר׃ לָכֵן הַמְנַבֵּל
10 בִּשְׂפָתָיו לֹא־יִסָּתֵר׳ וּגְמוּל חַטָּאתוֹ לֹא־יִפָּקֵד׃ עֲצַת־

רשע

רָשָׁע לְמִשְׁפָּט תָּבֹא׃ וְקוֹל שְׂפָתָיו עַד־הָאֱלֹהִים יָבֹא׃
וּגְמוּל רִשְׁעָתוֹ יְשֻׁלַּם לוֹ׃ כִּי אֹזֶן קַנָּא תִשְׁמַע כֹּל׃ 11
וּלְזוּת שָׂפָה לֹא־יִסָּתֵר׃ לָכֵן שִׁמְרוּ שִׂפְתוֹתֵיכֶם מִתְּלוּנַּת 12
הָבֶל׃ וּלְשׁוֹנְכֶם מֵרַגֵּל׃ כִּי גַם־הַלַּחַשׁ לֹא־יִפֹּל אָרְצָה׃ 13
וּפֶה־כֹזֵב יָמִית נָפֶשׁ׃ עַל־מָה תְבַקְשׁוּ מָוֶת בְּכִסְלֵיכֶם׃ 14
וְשַׁחַת בְּפֹעַל כַּפֵּיכֶם׃ לֹא־בָחַר יְיָ בַּמָּוֶת׃ וּבְשַׁחַת 15
הַחַיִּים לֹא־יַחְפֹּץ׃ כִּי בָרָא הַכֹּל לְתַכְלִיתוֹ׃ וִיצוּרֵי 16
תֵבֵל לִבְרָכָה נִבְרָאוּ׃ וַחֲמַת מָוֶת אֵין בָּמוֹ׃ הַשְּׁאוֹל 17
לֹא עַל־עָפָר יָקוּם׃ כִּי דֶרֶךְ צְדָקָה אַל־מָוֶת׃ אַךְ 18
בִּשְׂפָתָם וּבְמַעֲלָלָם בִּקְשׁוּהוּ הַחֹטְאִים׃ וּכְרֵעַ כָּאָח
חֲשָׁבוּהוּ׃ וְלוֹ יִצָּמְדוּ וְיִסָּפוּ׃ לָכֵן נִתַּן לְמוֹרָשָׁה לָמוֹ׃

2.

הַבּוֹעֲרִים יֹאמְרוּ בְלִבָּם׃ יְמֵי־מְגוּרֵנוּ עֲלֵי־אֶרֶץ 1
מְעַט וְרָעִים׃ כִּי־יִגְוַע הָאָדָם יִתֹּם׃ וְיֹרֵד שְׁאוֹל לֹא־ 2
יָשׁוּב׃ בְּמִקְרֶה נוֹלָדְנוּ׃ וְנַחֲלֹף כְּלֹא־הָיִינוּ׃ רוּחַ 4. 3
אַפֵּנוּ כֶּעָשָׁן נִדָּף׃ וְדִבְרֵי שִׂפְתוֹתֵינוּ כְּנִצּוֹצִים בַּלֵּב
הֵמָּה׃ כִּי יִכְבּוּ יִגְוַע הַבָּשָׂר׃ וְהָרוּחַ כִּשְׁבִיב בָּאֵפֶר 5
יִדְעַךְ וַיַּחֲלֹף׃ זִכְרֵנוּ אָבַד מִנִּי־אָרֶץ׃ וּמַעֲלָלֵינוּ יִשָּׁכֵחוּ׃ 6
יָמֵינוּ כָּעָב וְכֶעָנָן יַחֲלֹפוּ׃ כְּהִמֵּס עֲרָפֶל מֵאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ׃ 7
וּמֵחַמָּתוֹ יִמָּלֵחַ׃ יָמֵינוּ כְּצֵל עֹבֵר׃ וְאִם עָבַרְנוּ לֹא־ 8
נָשׁוּב׃ כִּי חָתוּם הַשְּׁאוֹל׃ וּתְשׁוּבָה אָיִן׃ הָבָה נִתְעַנְּגָה 9
בְּעוֹד לְאֵל יָדֵנוּ׃ וְנַשְׂבִּיעַ נַפְשֵׁנוּ בְּנֹעַר כֹּחֵנוּ׃ נְמַלֵּא 10
בִטְנֵנוּ יַיִן וָרֶקַח׃ וְעֵת הַנִּצָּנִים לֹא־נַעֲבֹר׃ נְעַטְּרָה
רֹאשֵׁנוּ שׁוֹשַׁנִּים בְּטֶרֶם יִבֹּלוּ׃ מִמְּשׁוּבוֹתֵנוּ לֹא יֵעָדֵר 11
אִישׁ׃ וּמְשׂוֹשׂ לִבֵּנוּ יִוָּדַע בַּכֹּל׃ כִּי־זֶה יִתְרוֹן חֶלְקֵנוּ׃

12 דַּל וְצַדִּיק נַעֲשׁוֹקָה· עַל אַלְמָנָה לֹא־נַחְמֹל· וְאַל
13 שַׂעֲרוֹת שֵׂיבָה לֹא־נִשְׁעֶה׃ כָּל־פֹּעַל יָדֵינוּ יִצְדָּק· וְכָל־
14 נִרְפֶּה לְאֶפֶס יֵחָשֵׁב׃ לְכָה נִצְפְּנָה לַנָּקִי· אַךְ עֶצֶבֶת
15 יִתֵּן· וּלְשָׂטָן הוּא לָנוּ׃ עַל־עָזְבֵנוּ הַתּוֹרָה יוֹכִיחֵנוּ·
16 וְדַרְכֵּנוּ דֶּרֶךְ חַטָּאִים יִקְרָא׃ בְּדַעַת יְיָ יִתְפָּאֵר· וַיֹּאמֶר
17 בֶּן־עֶלְיוֹן אָנֹכִי· וְכָל־אֲשֶׁר־בִּלְבָבֵנוּ יוֹכִיחַ׃ רְאוֹת פָּנָיו
לְמַשָּׂא לָנוּ· כִּי לֹא כְדַרְכֵי אָדָם דְּרָכָיו· וְנַפְשׁוֹ נִבְדָּל
18 מִנֶּפֶשׁ זוּלָתוֹ׃ כְּסִגִּים נֶחְשַׁבְנוּ בְּעֵינָיו· וְכִמְאֹס בְּדוֹמֶן
19 יִמְאַס בְּמַעֲשֵׂינוּ׃ אַךְ פְּרִי לַצַּדִּיק יֹאמַר· וּבִלְבָבוֹ
20 יִתְבָּרֵךְ כִּי יְיָ אָבִיהוּ׃ עַתָּה נִרְאֶה הֲנֵכֹנִים דְּבָרָיו· כִּי
21 יִבָּחֵן אַחֲרִיתוֹ׃ אִם בֶּן־אֱלֹהִים הוּא· יָרִיב־לוֹ· וּמִכַּף
22 עֹשְׁקָיו יְפַלְּטֵהוּ׃ בְּלַעַג וּבְלַחַץ נֶחְקְרֵהוּ· לְבַעֲבוּר יִוָּדַע
23 עֹצֶם תֻּמּוֹ· וְתִגָּלֶה עַנְוָתוֹ׃ כְּמוֹת נָבָל נַרְשִׁיעֶנּוּ לָמוּת·
24 וְאָז נַכִּירֵהוּ בְּמוֹצָא שְׂפָתָיו׃ כָּכָה יִתְחַכְּמוּ וְיִתְעוּ· כִּי
25 רָעָתָם תַּכְשִׁילֵם· וְסוֹד אֱלוֹהַּ לֹא יָבִינוּ׃ לִגְמוּל צַדִּיקִים
26 לֹא־יַאֲמִינוּ· וּלְתִפְאֶרֶת יִשְׁרֵי־לֵב יַלְעִיגוּ׃ כִּי לְאַחֲרִית
27 בָּרָא יְיָ אֶת־הָאָדָם· וַיַּעֲשֵׂהוּ בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ׃ אַךְ
בְּקִנְאַת הַשָּׂטָן הַמָּוֶת פָּרַץ בָּאָרֶץ· וַאֲשֶׁר בְּגוֹרָלוֹ
יִתְמְכוּ־בוֹ׃

3.

1 נַפְשׁוֹת הַצַּדִּיקִים בְּיַד יְיָ הֵנָּה· וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב
2 אֲלֵיהֶם׃ בְּעֵינֵי כְסִילִים כַּמֵּתִים נֶחְשָׁבוּ· וְצֵאת רוּחָם
3 כְּפֶגַע־רַע נִדְמֶה לָמוֹ׃ כִּלָּיוֹן חָרוּץ כְּלוֹתָם יֵשָׁעֲרוּ· אַךְ
4 שַׁאֲנַנִּים וּשְׁלֵמִים כֻּלָּמוֹ׃ אִם גַּם־לְעֵינֵי אָדָם נִלְחָצוּ·
5 תִּקְוַת אַל־מָוֶת תְּרִימֵם׃ כְּרֶגַע קָטֹן נִרְכָּאוּ· אַךְ תִּשְׂבַּע
בטוב

כַּטּוֹב נַפְשָׁם· כִּי בְחָנָם אֱלֹהִים· וַיִּמְצָאֵם כִּי־יָקְרוּ־לוֹ׃
כַּזָּהָב בַּעֲלִיל בְּחָנָם· וַיִּרְצֵם כְּקָרְבַּן עֹלָה׃ עֵת יֵרָא יְיָ 7. 6
עֲלֵיהֶם יַזְהִירוּ· וְעוּף יַגְבִּיהוּ כִּבְנֵי־רֶשֶׁף עֲלֵי־קַשׁ׃
יִשְׁפְּטוּ גוֹיִם וְעַל לְאֻמִּים יִמְשֹׁלוּ· וַיְיָ יִמְלֹךְ עֲלֵימוֹ 8
לְעוֹלָם וָעֶד׃ כִּי נֶאֱמָן הוּא לַבֹּטְחִים בּוֹ· וְהַנֶּאֱמָנִים 9
בְּחַסְדּוֹ בוֹ־יִדְבָּקוּ· כִּי חֶסֶד יְיָ עַל־יְרֵאָיו· וְעֵינוֹ עַל־
בְּחִירָיו׃ וְהָרְשָׁעִים יִוָּסְרוּ כַּאֲשֶׁר פָּעָלוּ· כִּי הַצַּדִּיק 10
הִזִּילוּ· וְדַרְכֵי אֱלוֹהַּ עָזָבוּ׃ כָּל־בּוֹזֵי־חָכְמָה וּמוּסָר 11
יֵקָלוּ· תּוֹחַלְתָּם אָבְדָה· מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ· וְכָל־מַעֲלָלָם
אָפֶס׃ נְשֵׁיהֶם פְּתַיּוֹת וְזַרְעָם מְרֵעִים· אֲרוּרִים כָּל־ 12
צֶאֱצָאֵי בִטְנָם׃ אַשְׁרֵי הָעֲקָרָה בַּל־נִגְאָלָה· וְנִקְּתָה 13
מֵאַשְׁמַת נַאֲפוּפִים׃ תְּהִי לָהּ מַשְׂכֻּרְתָּהּ· עֵת תִּשָּׁפַטְנָה 14
הַנְּפָשׁוֹת׃ גַּם הֶעָקָר בַּר־כַּפַּיִם· וְרַע לֹא־יַחֲרשׁ עַל יְיָ· 15
יִשָּׂא בְרָכָה מֵאִתּוֹ· וְזֵבֶד טוֹב בִּמְעוֹן קָדְשׁוֹ׃ כִּי פְעֻלַּת 16
צַדִּיק לְחַיִּים· וְשֹׁרֶשׁ הַחָכְמָה בַּל־יִיבַשׁ לָנֶצַח׃ זֶרַע 17
מְנָאֲפִים לֹא יַצְלִיחַ· וּפְרִי מִשְׁכַּב טָמֵא יִכָּרֵת׃ וְלוּ 18
שָׁנִים רַבּוֹת יִחְיוּ· לְאֶפֶס נֶחְשָׁבוּ· כִּי הַדְרַת שֵׂיבָתָם
תֶּחְסָר׃ וְאִם מְהֵרָה יִגְוָעוּן· אַיֵּה אֵיפֹא תּוֹחַלְתָּם לְיוֹם 19
הַפְּקוּדָה· כִּי תַרְבּוּת חֹטְאִים רַק רַע אַחֲרִיתָם׃

4.

הֵלֶךְ עֲרִירִי בְּיִרְאַת־יְיָ נִבְחָר מֵהֶם· כִּי חַיֵּי־נֶצַח 1
גּוֹרָלָהּ· וּבְעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם תֵּרָצֶה׃ בַּאֲשֶׁר תִּמָּצֵא 2
לְלֶקַח תִּבָּחֵר· וּבַאֲשֶׁר תֶּחְסַר תְּבֻקָּשׁ· כִּי כְלִיל תִּפְאֶרֶת
הִיא לָנֶצַח· וְתָעֹז בְּיֹשֶׁר אָרְחוֹתֶיהָ׃ וַהֲמוֹנֵי רְשָׁעִים 3
כִּי־רַבּוּ· אֵין חֵפֶץ בָּמוֹ· כִּי נִטְעֵי זְנוּנִים לֹא יַעֲמִיקוּ
שׁוֹרֶשׁ

4 שׁוֹרֶשׁ· וִיסוֹדָם לֹא־יֻצָּק׃ אִם לִרְגָעִים עֲנָפֵימוֹ רַעֲנָנוּ·
5 בְּמוֹט שָׁרְשָׁם יָנוּעוּ בָרוּחַ· וּבַסּוּפָה יְשֹׁרָשׁוּ׃ סְעִפֵּיהֶם
יִשָּׁבְרוּ בְּטֶרֶם יִגְדָּלוּ· וּפִרְיָמוֹ בֹּסֶר לֹא־יִצְלַח וְלֹא־
6 יֵאָכֵל׃ כִּי יַלְדֵי נִאוּפִים עֵת יִבָּחֵנוּ· עַל־פִּשְׁעֵי אֲבוֹתָם
7 יָעִידוּ׃ לֹא־כֵן הַצַּדִּיק· כִּי אִם־תָּמוּת בְּנַעַר נַפְשׁוֹ·
8 שַׁלְוַת נֶצַח גּוֹרָלוֹ׃ אֶת־יְשִׁישִׁים כָּבוֹד· אַךְ לֹא יִמָּצֵא
9 בְּרֹב יָמִים׃ חָכְמַת אָדָם הִיא שֵׂיבָתוֹ· וְחַיֵּי יְשָׁרִים
10 הֲדַר זִקְנָה׃ עַל תֻּמָּתוֹ יְיָ אֲהֵבוֹ· וּמִבֵּין הָרְשָׁעִים יִשָּׂאֵהוּ
11 שָׁמַיְמָה׃ יִקָּחֵהוּ לְבַל־תְּסַכֵּל הָרִשְׁעָה שִׂכְלוֹ· וְהַמִּרְמָה
12 לֹא תָצוּר נַפְשׁוֹ׃ כִּשּׁוּפֵי רִשְׁעָה מַאֲפִילֵי צְדָקָה הֵמָּה·
13 וְיֵצֶר הָעֹנֶג יְסַלֵּף לֵב צַדִּיק׃ עַד־מְהֵרָה רָץ לְתַכְלִיתוֹ·
14 וּבְכֶלַח בָּא אֱלֵי־קָבֶר׃ יָקְרָה נַפְשׁוֹ בְּעֵינֵי אֱלֹהִים·
15 וַיְמַהֵר לְקַחְתּוֹ מִמְּעוֹנֵי רֶשַׁע׃ וְעֵינֵי הָעָם יִרְאוּ וְלֹא־
16 יָבִינוּ· וְלֹא־יָשִׂימוּ עַל־לֵב׃ כִּי־גָבַר חֶסֶד יְיָ עַל־יְרֵאָיו·
17 וְעֵינוֹ עַל־בְּחִירָיו׃ צַדִּיק־מֵת יָדִין רְשָׁעִים חַיִּים· וְנַעַר
18 נֶאֱסָף יִשְׁפֹּט רְשָׁעִים אֲרוּכֵי יָמִים׃ אַחֲרִית צַדִּיק יִרְאוּ
וְלֹא יָבִינוּ· עַל־מֶה יָעַץ יְיָ כָּכָה וְלָמָּה לְקָחוֹ· יִרְאוּ
19 וְעַל־לֵב לֹא יָשִׂימוּ׃ אַךְ אֱלֹהִים יִשְׂחַק לָמוֹ· כִּי יִפְּלוּ
20 לְמַשּׁוּאוֹת· וְהָיוּ לְדִרְאוֹן עוֹלָם בִּקְהַל רְפָאִים׃ בְּבֹא
כְּשׁוֹאָה מַפַּלְתָּם· שִׂפְתוֹתָם תֵּאָלַמְנָה· עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּית
21 יוֹרִידֵמוֹ· עַד יִתְגָּעֲשׁוּ וְיִמַּח כָּל־זֵכֶר לָמוֹ׃ בְּזִכְרוֹן עֲוֹנָם
יָמוֹגוּ· כִּי חַטֹּאותָם לְנֶגְדָּם תָּמִיד לְהַאֲשִׁימָם׃

5.

1 אָז יָקוּם הַצַּדִּיק וְיַעֲלֹז· לְעֵינֵי נֹגְשָׂיו וּבוֹזֵי מַעֲלָלָיו׃
2 עֵת יִרְאֻהוּ· יֵחַתּוּ מִגֹּדֶל אָשְׁרוֹ· אֲשֶׁר לֹא הוֹחִילוּ׃

אָז יִנָּחֲמוּ עַל־עֲוֹנָם׃ וּבְמַר נַפְשָׁם יָשִׂיחוּ׃ הֲלֹא זֶה 3
הָאִישׁ אֲשֶׁר הֵתַלְנוּ־בוֹ׃ וַיְהִי לִשְׂחוֹק בְּפִינוּ׃ כִּכְסִילִים 4
אָמַרְנוּ לְחַיָּיו מְהוֹלָל׃ וּלְמוֹתוֹ קִיקָלוֹן׃ וְעַתָּה בִּבְנֵי־ 5
עֶלְיוֹן יִתְחַשָּׁב׃ וְחֶלְקוֹ בַּקְּדֹשִׁים׃ הֲלֹא מִדֶּרֶךְ הָאֱמֶת 6
תָּעִינוּ׃ אוֹר הַחַיִּים לֹא הֵאִיר לָנוּ׃ וְשֶׁמֶשׁ הַצְּדָקָה
לֹא זָרְחָה עָלֵינוּ׃ דַּרְכֵי תַהְפֻּכוֹת בָּחַרְנוּ לָנוּ׃ וַאֲרָחוֹת 7
עֲקַלְקַלּוֹת הָלָכְנוּ׃ וְדַרְכֵי יְיָ לֹא יְדַעְנוּ׃ וְעַתָּה אַיֵּה 8
גֹּדֶל לְבָבֵנוּ׃ וְגֵאָה וָעֹשֶׁר מֶה הוֹעִילוּ לָנוּ׃ כַּצֵּל חָלְפוּ 9
וְעָבָרוּ׃ וְכַקּוֹל נְשָׂאוֹ הָרוּחַ׃ כְּצִי עֹבֵר בֵּין גַּלֵּי מָיִם׃ 10
לֹא נוֹדְעוּ עִקְבוֹתָיו׃ וּשְׁטָפוּם הַשָּׁטֶף׃ כְּעוֹף יְעוֹפֵף 11
תַּחַת הָרָקִיעַ׃ וּנְתִיבוֹתָיו נֶעֱלָמוּ׃ אַךְ צִלְצֵל כְּנָפָיו 12
יִשָּׁמַע׃ בְּהַפְרִידוֹ הָרוּחַ׃ וּמַעְגְּלֵי אָרְחֹתָיו אָבָדוּ׃ אוֹ 13
כַּחֵץ יִיָּרֶה לַמַּטָּרָה׃ אַחֲרֵי הִפָּרְדוֹ יָשׁוּב הָרוּחַ לְאֵיתָנוֹ׃
וְדֶרֶךְ מְרוּצָתוֹ אָיִן׃ כֵּן אֲנַחְנוּ׃ אַחֲרֵי נוֹלַדְנוּ אָבַדְנוּ׃ 14
אוֹתוֹת צְדָקָה לֹא הִשְׁאַרְנוּ׃ וּבְחַטֹּאתֵינוּ גָוָעְנוּ׃ כִּי 15
תִקְוַת רָשָׁע כְּאָבָק יִרְדְּפֶנּוּ הָרוּחַ׃ וּכְקֶצֶף עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃
כֶּעָשָׁן רְדָפוֹ הָרוּחַ׃ וּכְהִשָּׁכַח אוֹרֵחַ יוֹם אֶחָד׃ וְצַדִּיק 17.16
לְעוֹלָם יִחְיֶה׃ כִּי בַיְיָ תַּגְמוּלוֹ׃ וְהוּא מַחְסוֹ וּמָגִנּוֹ׃
מַמְלֶכֶת כָּבוֹד מִיָּדוֹ יִנְחָל׃ וּצְבִי תִפְאֶרֶת עַל רֹאשׁוֹ׃ 18
יְמִין יְיָ תָּסֵךְ עָלָיו׃ וּזְרוֹעוֹ יִלָּחֵם־לוֹ׃ יִלְבַּשׁ קִנְאָה 20.19
כְּשִׁרְיוֹן׃ וִיצוּרֵי תֵבֵל יְחַלְּצוּן׃ לְשַׁלֵּם חֵמָה לְצָרָיו׃
יֹאחֵז צֶדֶק כְּצִנָּה׃ וּמִשְׁפָּט כְּכֹבַע׃ וְהַדְרַת קָדְשׁוֹ 21
יִשָּׂא כְּסוֹחֵרָה עַזָּה׃ יִלְטֹשׁ כְּחֶרֶב אַפּוֹ׃ וְתֵבֵל וּמְלֹאָהּ 22
אִתּוֹ יָקוּמוּ׃ לְהִלָּחֵם בַּמְּרֵעִים׃ חִצֵּי בְרָקָיו נִחֲתוּ 23
מִשְּׁחָקִים בָּמוֹ׃ וְלַמַּטָּרָם יָעוּפוּ׃ כְּמִקֶּשֶׁת דְּרוּכָה׃
מִזַּעְמוֹ יַמְטֵר אַבְנֵי בָרָד עָלֵימוֹ׃ וְשֶׁטֶף מַיִם יֶחֱרֶה־ 24
בָם׃

25 בָּם׃ וְהַנְּהָרוֹת בְּזַעְפָּם גְּבוּלָם יַעֲבֹרוּ׃ רוּחַ אֵיתָן יַשֵּׁב
26 בָּמוֹ׃ וְהַסּוּפָה תְּפִיצֵמוֹ׃ כִּי בָעָוֶל וּבְעַוָּה תִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ׃
וְכִסְאוֹת אַדִּירִים בְּחָמָם יֵהָפֵכוּ׃

6.

1 וְעַתָּה מְלָכִים הַקְשִׁיבוּ׃ הַאֲזִינוּ שֹׁפְטֵי כָל־קַצְוֵי
2 אָרֶץ׃ וּקְחוּ לֶקַח׃ הַטּוּ אָזְנֵיכֶם הָרוֹדִים בַּלְאֻמִּים׃
3 וּמִתְנַשְּׂאִים עַל־עַמִּים׃ בִּדְבַר יְיָ מְלָכִים יִמְלֹכוּ׃ וְהַמֹּשֵׁל
וָפַחַד מִיָּדוֹ נִתָּנוּ׃ אֶת־מַעֲשֵׂיכֶם יַחְקֹר׃ וּמוֹעֲצוֹתֵיכֶם
4 יְבַקֵּר׃ יַעַן כִּי־פְקִידֵי מַלְכוּתוֹ אַתֶּמוֹ׃ וְשֹׁפְטֵי אֱלִיל
5 וּמְחֹקְקֵי אָוֶן כֻּלְּכֶם׃ וְאֶת־חֻקֵּי אֱלֹהִים לֹא נְצַרְתֶּם׃ לָכֵן
כְּשׁוֹאָה יָחִישׁ עֶבְרָתוֹ עֲלֵיכֶם׃ וּלְמִשְׁפָּט יֵתֵא עִם רָאשֵׁי
6 עַמִּים׃ אֶת־הַשְּׁפָלִים יְרַחֵם׃ וּבַנִּשָּׂאִים יַעֲשֶׂה שְׁפָטִים
7 נוֹרָאִים׃ כִּי לֹא־יִשָּׂא פְּנֵי־גֶבֶר׃ וּגְבוּרַת אֱנוֹשׁ לֹא־
8 יִירָא׃ כִּי קָטֹן וְגָדֹל מַעֲשֵׂהוּ׃ וְעֵינוֹ עַל־כֻּלָּמוֹ׃ לָכֵן
אֶת־אַדִּירֵי אֶרֶץ יָבֹא לְמִשְׁפָּט נוֹרָא׃
9 וְעַל־זֹאת אֲלֵיכֶם מְלָכִים אֲדַבֵּרָה׃ לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ׃
10 וְלֹא תִכָּשֵׁלוּ׃ הַנּוֹצֵר אִמְרֵי קוֹדֶשׁ׃ קָדוֹשׁ יֵאָמֵר לוֹ׃
11 וְלִמְדֵיהֶם יִמְצְאוּ מַעֲנֶה׃ לָכֵן הַאֲזִינוּ אִמְרָתִי׃ שַׁחֲרוּ
12 מוּסָרִי וַחֲכָמוּ׃ הַחָכְמָה תָאִיר בְּאוֹר לֹא־תֶחְשָׁךְ׃
13 נֶחְמָדָה לְעֵינֵי מְאַהֲבֶיהָ׃ וְתִמָּצֵא לְדוֹרְשֶׁיהָ׃ כִּי כָל־
14 מְבַקְשֶׁיהָ תְּקַדֵּם וְתֵרָאֶה לָמוֹ׃ שׁוֹחֲרֶיהָ לֹא יִגְעוּ לָרִיק׃
15 כִּי עַל פִּתְחֵי בֵיתָם הִיא שֹׁקֶדֶת׃ רֵאשִׁית חָכְמָה בַּקֵּשׁ
16 חָכְמָה׃ וְכָל־מְבַקְשֶׁיהָ בְּלִי־עָמָל יִמְצָאוּהָ׃ כִּי אֶל כָּל־
17 רוּחַ תִּסּוֹב לְבַקֵּשׁ מְאַהֲבֶיהָ׃ בִּנְתִיבוֹתֵיהֶם תֵּרָאֶה לָמוֹ׃
18 וְתָמִיד עֵינֶיהָ לִקְרָאתָם׃ רֵאשִׁית חָכְמָה אַהֲבַת מוּסָר׃
ותצאת

וְתֹצְאַת מוּסָר חָסֵר׃ עוֹשֵׂי חֶסֶד מִצְוֹתֶיהָ יִנְצֹרוּ׃ וְנֹצְרֵי 19
מִצְוֹתֶיהָ חַיֵּי־נֶצַח יַשִּׂיגוּ׃ בְּאוֹר יְיָ יְהַלֵּכוּן׃ וּכְבוֹד 20
מְלָכִים יִנְחָלוּ׃ לָכֵן הַקְשִׁיבוּ קְצִינֵי עַמִּים כֻּלְּכֶם׃ אִם 21
לְשֶׁבֶט מֹשֵׁל נִכְסַפְתֶּם׃ אֶת־הַחָכְמָה אֱהָבוּ׃ וְלָעַד
תִּמְשֹׁלוּ׃ וְעַתָּה דַּרְכֵי הַחָכְמָה אַגִּידָה לָכֶם׃ וּמֵאַיִן 22
מְקוֹרָהּ׃ לֹא אַעְלִים מִכֶּם סוֹדָהּ׃ וּמֵרֵאשִׁית אֶדְרֹשׁ 23
מֹצָאָהּ׃ אוֹדִיעֶנָּה אֶתְכֶם בְּמוֹ־פִי׃ וְהָאֱמֶת לֹא־אֲכַחֵד׃ 24
כִּי חֲמַת קִנְאָה רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃ וְאֵין לָהּ חֵלֶק בַּחָכְמָה׃ 25
בְּרְבוֹת חָכְמָה תִּרְבֶּה תוּשִׁיָּה׃ וּמֶלֶךְ חָכָם בִּרְכַּת עַמּוֹ׃ 26
לָכֵן שִׁמְעוּ לְקוֹלִי וְיִיטַב לָכֶם׃ 27

7.

בֶּן־תְּמוּתָה אָנֹכִי כְּכָל חָי׃ מִתּוֹלְדוֹת אָדָם הָרִאשׁוֹן׃ 1
הַנּוֹצָר מֵעָפָר׃ בְּבֶטֶן אִמִּי רֻקַּמְתִּי לְבָשָׂר׃ וָאַחַר שָׁם 2
יְרָחִים עֲשָׂרָה׃ שָׁם נִקְפֵּאתִי מִדָּם וְזֶרַע׃ בְּחֶמְדַּת
הַמִּשְׁכָּב׃ אַחֲרֵי הִוָּלְדִי שָׁאַפְתִּי הָרוּחַ אֲשֶׁר לְכֻלָּנוּ׃ 3
גַּם נָפַלְתִּי אַרְצָה אֲשֶׁר מִמֶּנָּה נִלְקָחְנוּ׃ וְקוֹלִי הָרִאשׁוֹן
קוֹל־בֶּכִי׃ כְּכֹל יְלוּד אִשָּׁה׃ גַּם בִּדְאָגָה רַבָּה הֻחְתַּלְתִּי׃ 4
כִּי כַּמֶּלֶךְ כָּעָם רֵאשִׁית אַחַת לְכֻלָּנוּ׃ וּמִשְׁפָּט אֶחָד
לַכֹּל׃ לָבֹא בָאָרֶץ וְלָצֵאת מִמֶּנָּה׃ לָכֵן לְמַדָּע הִתְפַּלַּלְתִּי 5
וְנֶעֱנֵיתִי׃ קָרָאתִי וַתִּצְלַח עָלַי רוּחַ חָכְמָה׃ וַתִּיקַר בְּעֵינַי 6
מִשֶּׁבֶט וָכִסֵּא׃ וְהוֹן וְעֹשֶׁר לְאֶפֶס חָשַׁבְתִּי׃ כִּי לֹא־ 7
תְסֻלֶּה בְּאַבְנֵי־יָקָר׃ וְזָהָב כַּחוֹל וְכֶסֶף כַּדּוֹמֶן יִדְמוּ־לָהּ׃
לֹא יַעַרְכֶנָּה יוֹפִי וּבְרִיאַת בָּשָׂר׃ וָאֶבְחָרֶהָ לַנֵּר לֹא־ 8
תִכְבֶּה אוֹרוֹ׃ וַתְּבֹאֵנִי כָל־טוּב לְרַגְלָהּ׃ כִּי עֹשֶׁר רַב 9
בִּימִינָהּ׃ בְּכָל־מַעֲלָלַי הָיִיתִי שָׂמֵחַ׃ כִּי הַחָכְמָה מוֹל־ 10

11 פָּנָי· וְלֹא יָדַעְתִּי כִּי זֶה חֶלְקָהּ: בְּכָל־לִבִּי דְרַשְׁתִּיהָ·
12 וּבְכָל־לִבִּי אֲלַמְּדֶנָּה· וְאֶת־עָשְׁרָהּ לֹא־אֲכַסֶּה: כִּי הוֹן
עָתֵק הִיא לִבְעָלֶיהָ· וְהֹלְכֵי־בָהּ אֲהוּבֵי יְיָ הֵמָּה וְיִקְרוּ־
13 לוֹ· כִּי תְיַשֵּׁר אוֹרְחוֹתָם: בִּלְשׁוֹן לְמוּדִים חַנֵּנִי אֱלֹהִים·
14 וּבְלֵב יֶהְגֶּה תְבוּנוֹת: כִּי הוּא יַנְחֶה בְּמַעְגְּלֵי חָכְמָה·
15 וְיַטֶּה לֵב נְבוֹנִים: נַפְשֵׁנוּ וַאֲרֶשֶׁת שְׂפָתֵינוּ בְּיָדוֹ הֵנָּה·
16 גַּם־הַתְּבוּנָה גַּם חָכְמַת־לֵב לְכָל־מְלָאכָה: בְּדַעַת כָּל־
דָּבָר חַנֵּנִי אֱלֹהִים· לְהָבִין תְּכוּנַת הַתֵּבֵל וּמְצוּקֵי
17 יְסוֹדוֹתֶיהָ: רֵאשִׁית הָעֵת· מַחֲצִיתוֹ וְאַחֲרִיתוֹ· כִּי־יִגְדַּל
18 הַיּוֹם וְכִי־יִמְעַט· וַחֲלִיפוֹת הָעִתִּים וּמוֹעֲדִים: גַּם־
19 תְּקוּפַת הַשָּׁנָה וּמִשְׁטַר הַכֹּכָבִים: מִשְׁפַּט הַבְּהֵמוֹת
20 וּפִרְאֵי יָעַר· כֹּחַ הָרוּחַ וְהֶגְיוֹנֵי לֵב־אָדָם: גַּם צִמְחֵי
21 הָאֲדָמָה לְמִינֵיהֶם· וְכֹחַ שָׁרָשֵׁימוֹ: אֶת־הַנִּגְלֶה וְאֶת־
22 הַנִּסְתָּר יָדַעְתִּי· כִּי הַחָכְמָה אָמֶנֶת־כֹּל הוֹרָתְנִי: כִּי רוּחַ
הַשֵּׂכֶל וְקֹדֶשׁ בְּקִרְבָּהּ· אֶחָד וְרַב־עִנְיָן· חָרוּץ מָהִיר
23 וְצַח־לָשׁוֹן: רוּחַ־זַךְ בַּר וְנָעִים: סָר מֵרָע אֹהֵב־טוֹב
24 וְעֹשֶׂה כְחֶפְצוֹ: רוּחַ־חֵן חָזָק אֱמֶת וְאֵיתָן· רוּחַ־כֹּל יָכֹל·
25 צוֹפֶה וְעֹבֵר בְּכָל־רוּחוֹת מַשְׂכִּילוֹת וְזַכּוֹת: כִּי מְהִירָה
26 הַחָכְמָה מִכֹּל· וּבְטָהֳרָתָהּ עֹבֶרֶת בַּכֹּל: כִּי נִשְׁמַת רוּחַ
אֱלֹהִים הִיא· וְנֹגַהּ כְּבוֹד שַׁדַּי· וְכָל־טֻמְאָה לֹא־תִקְרַב
27 אֵלֶיהָ: זֹהַר אוֹר עוֹלָם· וּרְאִי זַךְ תִּפְאֶרֶת אֱלֹהִים
28 וּדְמוּת חַסְדּוֹ: לְבַדָּהּ הִיא וְכֹל תּוּכָל· בְּעֵינָהּ תַּעֲמֹד·
29 וּתְחַדֵּשׁ כָּל־דָּבָר: בְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה תִּתְהַלֵּךְ·
לְבַקֵּשׁ נְפָשׁוֹת טְהֹרוֹת· וְתַעֲשֵׂם אֲהוּבֵי־אֵל וּנְבִיאִים:
30 כִּי לֹא יֶאֱהַב יְיָ אֶת־אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁגֶּה בְּאַהֲבָתָהּ תָּמִיד:
31 יְקַר אוֹרָהּ מֵאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ· וְכָל־הַמְּאוֹרוֹת לֹא־יִשְׁווּ־בָהּ:
כי

כִּי אַחֲרֵי אוֹר יָבֹא חֹשֶׁךְ· אַךְ הַסִּכְלוּת לֹא תַחְשִׁיךְ 32
הַחָכְמָה לְעוֹלָם׃

8.

מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד קָצֶהָ תַּגִּיעַ· וּמַלְכוּתָהּ בַּכֹּל 1
מָשָׁלָה׃ אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיהָ· וּמִנֹּעַר שִׁחַרְתִּיהָ 2
לְשׂוּמָהּ רַעְיָתִי· כִּי חָשְׁקָה נַפְשִׁי בְיָפְיָהּ׃ הִתְיַחֲשָׂהּ 3
בַּמְּרוֹמִים· כִּי אֵצֶל יְיָ רוּחָהּ· וּמְחוֹלֵל כֹּל אֲהֵבָהּ׃
בְּסוֹד אֱלוֹהַּ תָּבֹא נַפְשָׁהּ· וַתְּהִי אֹמֶנֶת אֶצְלוֹ׃ הַחֵפֶץ 4 .5
לָאִישׁ בָּעֹשֶׁר· מִי־יֶעְשַׁר מֵהַחָכְמָה תְחוֹלֵל כֹּל· וְאִם
בִּתְבוּנָה יַחְפֹּץ· מִי־יַשְׂכִּיל וְיַעֲרִים מִמֶּנָּה׃ כִּי צְדָקָה 6
אָהַבְתָּ· הִנֵּה מֵישָׁרִים כָּל־מַעֲשֶׂיהָ· כִּי תְאַלֵּף שֵׂכֶל
וּמוּסָר בִּינָה וּגְבוּרָה· דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵי הָאָדָם׃
וְאִם לָדַעַת הַרְבֵּה נִכְסַפְתָּ· הֲלֹא תֵדַע מַה־הָיָה וּמַה־ 7
יִהְיֶה׃ לְשׁוֹן עֲרוּמִים תָּבִין וְתִמְצָא חִידוֹת· אוֹתוֹת 8
וּמוֹפְתִים תַּגִּיד מֵרֹאשׁ· וְתֵדַע מַה־יֵּלֶד יוֹם׃ עַל־זֹאת 9
יָעַצְתִּי לְקָשְׁרָהּ בְּנַפְשִׁי· כִּי יָדַעְתִּי אַךְ־טוֹב תִּיעָצֵנִי·
וּתְהִי נֶחָמָתִי בִּיגוֹנִי וּבַעֲמָלִי׃ בַּעֲבוּרָהּ אֵשֵׁב רֹאשׁ 10
בַּקָּהָל· וּזְקֵנִים יְהַלְלוּנִי· גַּם כִּי־נַעַר אָנֹכִי׃ חָרוּץ 11
אֶמָּצֵא בַמִּשְׁפָּט· וְאַבִּירִים עָלַי יִתְמָהוּ׃ כִּי־אַחֲרִישׁ· 12
יִדְּמוּ לְמוֹ־עֲצָתִי· וְכִי־אֲדַבֵּר הַקְשֵׁב יַקְשִׁיבוּ·
וְאִם אוֹסִיפָה· יַד לְפֶה יָשִׂימוּ׃ בַּעֲבוּרָהּ שְׁמִי 13
לְעוֹלָם יִחְיֶה· וְזִכְרִי יִשָּׁאֵר לְדוֹר וָדוֹר׃ בָּעַמִּים 14
אֶמְשׁוֹלָה· וּלְאֻמִּים לְמִשְׁמַעְתִּי יָסוּרוּ׃ עָרִיצֵי אֶרֶץ 15
יִשְׁמְעוּנִי וְיִרְגָּזוּן· אַךְ בִּקְהַל־עָם לַמֵּיטִיב אֵחָשֵׁב·
וּלְגִבּוֹר חַיִל בַּמִּלְחָמָה׃ בְּשִׁבְתִּי בְּבֵיתִי אִתִּי תָלִין 16

מְנוּחָתִי· כִּי אֵין עֶצֶב בְּחֶבְרָתָהּ· וְאֵין תּוּגָה בִּסְבִיבוֹתֶיהָ·
17 אַךְ שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה׃ וְיַעַן כַּזֹּאת חָשַׁבְתִּי· וְלִבִּי אָמַר לִי·
18 כִּי חַיֵּי נֶצַח בְּעִקְבוֹתֶיהָ׃ כִּי כָל דּוֹרֶיהָ עֹנֶג יִרְוָיוּן·
19 וְתַעֲשִׁיר בַּעֲמַל יָדֶיהָ׃ כִּי תוֹרַת חָכְמָה עַל לְשׁוֹנָהּ·
20 וְשֹׁמְעֵי אֲמָרֶיהָ כָּבוֹד יִנְחָלוּ׃ אָרַבְתִּי אֵצֶל כָּל־פִּנָּה
21 לְבַקְּשָׁהּ וּלְאָסְפָהּ בְּקִרְבִּי׃ כִּי נַעַר מַשְׂכִּיל הָיִיתִי־וְרוּחַ
נָכוֹן בְּנַפְשִׁי· וְיַעַן כִּי לְטוֹב נִבְרֵאתִי· גַּם מִבֶּטֶן טָהוֹר
22 נוֹלָדְתִּי׃ לָכֵן בִּרְאֹתִי כִּי מַתַּת אֱלֹהִים הִיא· וְלִבִּי אָמַר
לִי כִּי רַק מֵחַסְדּוֹ תִּנָּתֵן· דָּרַשְׁתִּי אֶת־יְיָ בְּכָל־לְבָבִי·
וָאֶתְפַּלֵּל וָאֹמַר׃

9.

1 אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתַי· אֵל הַחֶסֶד וְהָרַחֲמִים· אֲשֶׁר
2 בִּדְבָרְךָ הַכֹּל כּוֹנַנְתָּ׃ וְגַם אֶת־הָאָדָם בְּחָכְמָה בָּרָאתָ·
3 לִמְשֹׁל בְּכָל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר יָצַרְתָּ׃ לִשְׁפֹּט תֵּבֵל בְּצֶדֶק
4 וּבְמִישׁוֹר· וְלָדִין בְּלֵב הַשְׂכֵּל וָדָעַת׃ מַלֵּא אֹתִי רוּחַ
חָכְמָה· הַסֹּבֶבֶת אֶת־כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ· וְאַל־תַּשְׁלִיכֵנִי
5 מִמִּסְפַּר בָּנֶיךָ׃ כִּי עַבְדְּךָ אֲנִי בֶּן־אֲמָתֶךָ· אִישׁ חַלָּשׁ
6 וּקְצַר־יָמִים· קְטוֹן־דַּעַת בְּחָכְמָה וּבְמִשְׁפָּט׃ וְלוּ יִמָּצֵא
תָמִים בָּאָרֶץ· אִם צָפַנְתָּ מֵחָכְמָה לְבָבוֹ· מַה־הוּא׃
7 אַתָּה בְחַרְתָּנִי לַעְצֹר בְּעַמֶּךָ· וְלִשְׁפֹּט בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ׃
8 וַתְּצַוֵּנִי לִבְנוֹת מִקְדָּשׁ עַל הַר־קָדְשֶׁךָ· וּמִזְבֵּחַ בִּמְקוֹם
שִׁבְתֶּךָ· תַּבְנִית מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ· אֲשֶׁר מִלְּפָנִים הֲכִינוֹתָ׃
10.9 וְאִתְּךָ תָלִין הַחָכְמָה· יֹדַעַת כָּל־מַעֲשֶׂיךָ׃ כִּי עָמְדָה
לִימִינְךָ בַּהֲכִינוֹתְךָ אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ· וְתֵדַע יֹשֶׁר חֻקֶּיךָ
11 וְאֶת־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃ שְׁלַח־נָא אֹתָהּ מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ
מִן־

מִן־הַשָּׁמַיִם· וּמִכִּסֵּא כְבוֹדֶךָ· לְמַעַן תְּנַחֵנִי בַּעֲמָלִי·
וְאֵדַע אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיךָ׃ כִּי הִיא יֹדַעַת כֹּל וְתָבִין כֹּל· 12
בַּאֲמִתָּהּ תְּנַהֲלֵנִי בַּעֲבֹדָתִי· וּבִכְבוֹדָהּ תִּנְצְרֵנִי׃ לְמַעַן 13
יַיְשִׁירוּ דְרָכַי נֶגְדֶּךָ· וְשָׁפַטְתִּי עַמְּךָ בְּצֶדֶק· וְנִקְרֵאתִי
לָשֶׁבֶת עַל־כִּסֵּא אָבִי׃ כִּי מִי־יָבִין עֲצַת שַׁדַּי· וְיֵדַע 14
עֲשׂוֹת חֶפְצוֹ׃ הֲלֹא מַחְשְׁבוֹת אֱנוֹשׁ תֹּהוּ· וּבִמְזִמּוֹתָיו 15
יְחֻבָּל׃ כִּי בְשַׂר הָאָדָם תִּרְדֶּה בְרוּחוֹ· וְגָלְמוֹ הַחֹמֶר 16
יִתְעַמֵּר בְּרַעְיוֹנוֹתָיו׃ הֵן עִנְיְנֵי אֶרֶץ נִפְלְאוּ מִמֶּנּוּ· 17
וּבְלִי־עָמָל חֶפְצֵנוּ לֹא־נָפִיק· וְאֵיךְ נֶחְקֹר אֵת אֲשֶׁר־
בַּשָּׁמַיִם מִמָּעַל׃ מִי־יָבִין עֲצָתֶךָ· אִם לֹא־חָלַקְתָּ־לוֹ 18
חָכְמָה· וְרוּחַ קָדְשְׁךָ מִמָּרוֹם׃ אַךְ בָּהּ יִכּוֹנוּ אָרְחוֹת 19
כָּל־יֹשְׁבֵי אֶרֶץ· וְיִלְמְדוּ אֶת־הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ· וְכָל־
תּוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁרִים׃

10.

בְּהִבָּרֵא נוֹצָר הָרִאשׁוֹן לַאֲבִי כָל־הָאָרֶץ הַחָכְמָה 1
שְׁמָרַתְהוּ מִשָּׁחַת· וַתְּחַזֵּק יָדוֹ לִמְשֹׁל בַּכֹּל׃ אַךְ בִּנְטוֹת 2
אִישׁ־עָוֶל מִמֶּנָּה· וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב· וַיָּקָם עַל־אָחִיו לְהָרְגוֹ׃
בְּהִשָּׁחֵת הָאָרֶץ בַּמַּבּוּל בִּגְלָלוֹ· וַתָּעָז הַחָכְמָה· וַתְּמַלֵּט 3
הַצַּדִּיק עַל עֵץ נִקְלֶה׃

בִּפְרוֹעַ פְּרָעוֹת בָּעַמִּים· הִבְדִּילָה אֶת־הַצַּדִּיק· 4
וַתְּרַחֵם עָלָיו כְּרַחֵם אָב עַל־בְּנוֹ· וַתַּעֲמִידֵהוּ תָמִים
לִפְנֵי יְיָ׃ גַּם בְּאָבְדַן הָרְשָׁעִים הִמְלִיטָה אֶת הַצַּדִּיק· 5
בְּנוּסוֹ מִפְּנֵי אֵשׁ אֱלֹהִים· הַיֹּרֶדֶת עַל־חֲמֵשֶׁת הֶעָרִים׃
עוֹד עָשֵׁן תֶּעְשַׁן הָאָרֶץ עַל־חַטֹּאות יֹשְׁבֶיהָ· כִּי עֵצֶיהָ 6
לֹא־יַבְשִׁילוּן פִּרְיָמוֹ· וּנְצִיב מֶלַח עוֹד נִצָּבָה· לְזֵכֶר
נפש

7 נֶפֶשׁ סוֹרֶרֶת׃ כִּי זֶה חֶלְקַת כָּל־בּוֹזֵי חָכְמָה· אֶת־הַטּוֹב
לֹא־יַכִּירוּ· וְזֵכֶר אִוַּלְתָּם לַדּוֹרוֹת יַשְׁאִירוּ· לְמַעַן לֹא
8 יִסָּתֵר בַּמֶּה נִכְשָׁלוּ׃ לֹא־כֵן הַחָכְמָה· כִּי כָל־דֹּבְקֵי־בָהּ
תְּחַלֵּץ מִצָּרָתָם׃
9 בִּבְרֹחַ אִישׁ תָּם מִפְּנֵי מַשְׂטֵמַת אָחִיהוּ· הוֹלִיכָתְהוּ
בְּאֹרַח הָאֱמֶת· וַתַּרְאֵהוּ מַמְלֶכֶת שַׁדַּי וְדַרְכֵי הַקְּדוֹשִׁים·
10 וַתּוֹשַׁע־לוֹ בַּעֲמַל יָדוֹ וַיִּגְדָּל׃ בְּמַעֲשַׁקּוֹת בֶּצַע תְּמָכַתְהוּ
11 בִּימִינָהּ וַתַּעֲשִׁירֵהוּ׃ וַתַּצִּילֵהוּ מִמְבַקְשֵׁי רָעָתוֹ וּמֵאֹרְבִים
לְנַפְשׁוֹ· וַתַּלְבִּישֵׁהוּ עֹז בְּהֵאָבְקוֹ· לָדַעַת כִּי יִרְאַת יְיָ
שַׂגְּבָה מִכֹּל׃
12 בְּהִמָּכֵר הַצַּדִּיק לֹא עֲזָבַתְהוּ· כִּי חָשְׂכָה אֹתוֹ מֵחָטְא·
13 וַתֵּרֶד עִמּוֹ הַבּוֹרָה׃ וְגַם בַּבּוֹר לֹא־פָנְתָה מִמֶּנּוּ·
14 וַתְּשִׁיתֵהוּ לְאָדוֹן בָּאָרֶץ· וּלְמֹשֵׁל בְּמִתְקוֹמְמָיו׃ וַתִּתֵּן
מַלְשִׁינָיו לִמְפִיחֵי־כָזָב· וַתַּנְחִילֵהוּ תִּפְאֶרֶת עוֹלָם׃
15 מִכַּף גּוֹי־נֹגֵשׂ פָּדְתָה אֶת־זֶרַע הַקֹּדֶשׁ· הוּא עַם יְיָ׃
16 וְרוּחָהּ צָלְחָה עַל עֶבֶד יְיָ· לְהִתְיַצֵּב לִפְנֵי מְלָכִים
17 אַדִּירִים· בְּאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים׃ גְּמוּל גָּמְלָה לַקְּדוֹשִׁים
בַּעֲמָלָם· וַתַּנְחֵם פְּלָאִים· יוֹמָם הָיְתָה מַחֲסֶה לָמוֹ·
18 וְלַיְלָה אוֹר כְּאוֹר כֹּכָבִים׃ וַתַּעֲבִירֵם בְּיַם־סוּף· וַתְּנַהֲלֵם
19 בְּמַיִם עַזִּים׃ קָמֵיהֶם הִטְבִּיעָה· וְאֹתָם דָּלְתָה מִמְּצוּלָה·
20 וְצַדִּיקִים בָּזְזוּ שְׁלַל רְשָׁעִים׃ אָז יְזַמְּרוּ לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן·
21 וַיְהַלְלוּ פֶּה־אֶחָד אֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה׃ כִּי פִי־אִלְּמִים
תִּפְתַּח הַחָכְמָה· וּלְשׁוֹן עוֹלְלִים תְּרַנֵּן׃

11.

1 בְּיַד אִישׁ נְבִיא אֱלֹהִים· הִצְלִיחָה כָל פְּעָלֶיהָ׃
במדבר

בַּמִּדְבָּר אֵין־יֹשֵׁב נָסָעוּ· וּבְאֶרֶץ לֹא־זְרוּעָה נָטוּ אֹהֶל׃ 2
וַיִּלָּחֲמוּ בְּאוֹיְבֵימוֹ· וּלְצָרֵימוֹ הֵשִׁיבוּ נָקָם׃ כִּי־נִחַר 3 .4
מִצָּמָא גְּרוֹנָם· לְךָ אֱלֹהִים הֶעְתִּירוּ· וְנֹזְלִים מִסֶּלַע
הוּצֵאתָ לָמוֹ· מִצּוּר חַלָּמִישׁ הָשְׁבַּר צִמְאוֹנָם׃ בַּדָּבָר 5
צָרֵימוֹ הוּכָחוּ· הֵיטַבְתָּ לְעַמְּךָ בַּצַּר־לָמוֹ׃ תַּחַת בְּאֵרוֹת 6
מַיִם חַיִּים· דָּם נִבְאָשׁ הֲכִינוֹתָ לָמוֹ׃ וְחֵלֶף פְּקוּדָתָם
לְרַצֵּחַ יְלָדֵימוֹ בַּמָּיִם· הִשְׁקִיתָ עַמְּךָ שִׁפְעַת מַיִם· 7
לֹא הוֹחִילוּ לָמוֹ׃ וּבְרַוֹּת תַּלְאוּבַת עַמֶּךָ· הוֹרַעְתָּ שִׁלְמַת 8
שֹׂנְאֶיךָ׃ בְּנַסּוֹתְךָ אֶת־עַמְּךָ לְיַסְּרֵם בְּחֶסֶד· הוֹרַעְתָּמוֹ 9
חֲרוֹן־אַפְּךָ בַּמְּרֵעִים׃ אֶת־אֵלֶּה נִסִּיתָ וּכְאָב יִסַּרְתָּמוֹ· 10
וְאֵלֶּה כְּמֶלֶךְ בְּזַעְפּוֹ שָׁפַטְתָּ וַתַּחֲרִימֵם׃ גַּם־הָרְחוֹקִים 11
וְגַם־הַקְּרוֹבִים כְּאַחַת נִשְׁפָּטוּ׃ עוֹד כִּפַּלְתָּ אֶת־שִׁבְרָם· 12
בְּהֵאָנְחָם עַל־זֵכֶר עֲוֺלָתָם׃ שָׁמְעוּ קִלְלָתָם לִבְרָכַת 13
אוֹיְבֵיהֶם נֶהְפָּכָה· וַיַּכִּירוּ אֶת־יַד יְיָ׃ רָאוּ צִמְאוֹנָם 14
נִבְדָּל מִצִּמְאוֹן הַצַּדִּיקִים· וַיִּשְׁתּוֹמְמוּ עַל־הָאִישׁ אֲשֶׁר
בָּעֲטוּ־בוֹ מִקֶּדֶם· וְהָיָה לָבוּז בְּעֵינֵימוֹ׃

חֵלֶף אִוַּלְתָּם וּמְשׁוּבָתָם· לְהִשְׁתַּחֲווֹת לְזוֹחֲלֵי עָפָר· 15
וּלְחַיּוֹת אֵין דַּעַת בָּמוֹ׃ הִשְׁלַחְתָּ בָּם עָרוֹב אֵין דַּעַת 16
בּוֹ· לְהִנָּקֵם בָּמוֹ׃ לְבַעֲבוּר יָבִינוּ· כִּי בַדָּבָר אֲשֶׁר זָדוּ· 17
בוֹ־נִשְׁפָּטוּ׃ הֵן לֹא יִפָּלֵא מִיָּדְךָ הַחֲזָקָה· אֲשֶׁר בָּרְאָה 18
הָאָרֶץ מֵאַיִן· לְפָגְעָם בַּהֲמוֹן דֻּבִּים· וַאֲרָיוֹת גֵּאִים׃
אוֹ בְחַיּוֹת אֲיוּמּוֹת מִבְּרִיאָה חֲדָשָׁה· אֲשֶׁר לְהָבוֹת 19
בְּפִיהֶם וְעָשָׁן בְּאַפָּם· וְעֵינֵיהֶם כְּלַפִּידִים׃ אֲשֶׁר בְּפִגְעָם 20
יְרַטְּשׁוּם· וּבְחִתַּת מַרְאֵיהֶם יַשְׁחִיתוּם׃ הֲלֹא גַם 21
מִבַּלְעֲדֵי זֹאת בְּרוּחַ אַפְּךָ תְּכַלֵּמוֹ· וּבְרוּחַ נִקְמָתְךָ
וְעֻזְּךָ תְּפִיצֵמוֹ׃ אַךְ בְּמִדָּה בְּמִסְפָּר וּבְמִשְׁקוֹל הַכֹּל 22
הכינות׃

23 הֲכִינוֹתָ׃ כִּי הַכֹּחַ בְּיָדְךָ· וְאֵין מִי־יַעֲמֹד לִזְרוֹעַ עֻזֶּךָ׃
24 הֵן כָּל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ כְּשַׁחַק מֹאזְנַיִם· וּכְנֶטֶף טַל־בֹּקֶר
25 הַנֹּפֵל אָרְצָה׃ אַךְ אַתָּה תְרַחֵם עַל כֹּל· וְיָדְךָ בַּכֹּל
26 מֶשְׁלָה׃ לְפִשְׁעֵי בְנֵי־אָדָם תִּשָּׂא· לְמַעַן יִנָּחֲמוּ וְיָשׁוּבוּ׃
27 כִּי חַסְדְּךָ יְיָ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ· וְאֵת אֲשֶׁר־כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ
28 לֹא תִמְאָס· וְלָמָּה תְתָעֵב אֶת־אֲשֶׁר יָצָרְתָּ׃ אֵיךְ יָקוּם
29 דָּבָר לֹא־תִרְצֶה· וְאֵיךְ יַעֲמֹד דָּבָר לֹא־תַחְפֹּץ׃ עֵינְךָ
תַחְמֹל עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ· כִּי לְךָ הֵמָּה· אֵל אֱלֹהֵי
הָרוּחוֹת לְכָל־בָּשָׂר׃

12.

2. 1 רוּחֲךָ רוּחַ נֵצַח תִּשְׁכֹּן בְּכָל פְּעָלֶיךָ׃ עַל־כֵּן בְּחֶסֶד
תּוֹכִיחַ כָּל־נִכְשָׁל· וְאֹזֶן חֹטְאִים תְּגַלֶּה בְמוּסָר· לְמַעַן
יְשׁוּבוּן מִפִּשְׁעָם· וּבְךָ יְיָ יַאֲמִינוּ׃
3 גַּם עַל־קַדְמוֹנֵי אֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ קָצַפְתָּ· יַעַן כִּי־
4 הִשְׁחִיתוּ וְהִתְעִיבוּ בְּקוֹסְמָם קְסָמִים׃ בְּרוּחַ אַכְזָרִי
יְלָדֵימוֹ שָׁחָטוּ· וַיֹּאכְלוּ בְּשַׂר אָדָם· וַיִּשְׁתּוּ אֶת־דָּמָם׃
5 וַיָּעַצְתָּ לְכַלּוֹת בְּיַד־אֲבוֹתֵינוּ אֵת הָאָבוֹת הָאֵלֶּה· אֲשֶׁר
6 הֵמִיתוּ בִּידֵיהֶם אֶת־הַנְּפָשׁוֹת הָעֲזוּבוֹת׃ לְמַעַן הַנְחִיל אֶת־
מִבְחַר הָאֲרָצוֹת לְעַם סְגֻלָּתֶךָ· לִהְיוֹת נַחֲלַת כָּבוֹד לָמוֹ׃
7 אַךְ חַסְתָּ כְּעַל בְּנֵי־אָדָם עֲלֵימוֹ· וַתִּשְׁלַח אֶת־הַצִּרְעָה·
8 כְּרָצֵי צָבָא לְפָנֶיךָ· וּמְעַט מְעַט כִּלִּיתָמוֹ׃ לֹא מִבִּלְתִּי
יְכֹלֶת לְהַכְנִיעַ רְשָׁעִים תַּחַת צַדִּיקִים בַּמִּלְחָמָה· אוֹ
9 לְאַבְּדָם בְּחַיּוֹת טֹרְפוֹת· אוֹ בְרוּחַ עַזָּה מִפִּיךָ׃ אַךְ
10 בְּאֶרֶךְ־אַפַּיִם שְׁפַטְתָּמוֹ· לָתֵת יָד לָמוֹ לְהִתְנֶחָם׃ כִּי
יָדַעְתָּ אֵת יִצְרָם הָרָע· וְכִי נוֹלָדָה רִשְׁעָתָם אִתָּם·
ולבבם

וּלְבָבָם לָעַד לֹא־יֵהָפֵךְ· כִּי זֶרַע מְרֵעִים הָיוּ מֵעוֹדָם׃
גַּם לֹא מִיִּרְאָה הֶאֱרַכְתָּ אַפְּךָ בָּמוֹ· לְבִלְתִּי הַכְרִיתָם· 11
כִּי מִי־יֹאמַר לְךָ מַה־תַּעֲשֶׂה· אוֹ מִי־יָקוּם לַמִּשְׁפָּט
אִתְּךָ׃ מִי יַרְשִׁיעֲךָ בְּהַשְׁמִידְךָ גּוֹיִם אֲשֶׁר־יָצָרְתָּ· וּמִי 12
יִתְיַצֵּב לְפָנֶיךָ· לִנְקֹם נִקְמַת פֹּעֲלֵי־אָוֶן׃ אִם אֵין אֱלוֹהַּ 13
מִבַּלְעָדֶיךָ· וְעֵינְךָ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ· אֵיךְ תַּעֲשֶׂה עָוֶל
בַּמִּשְׁפָּט׃ אֵין מֶלֶךְ וְאֵין מֹשֵׁל יָקוּם לָרִיב אִתְּךָ· עַל־ 14
אֹתָם אֲשֶׁר יִסַּרְתָּ׃ וְיַעַן כִּי צַדִּיק אַתָּה· תִּשְׁפֹּט הַכֹּל 15
בְּצֶדֶק· כִּי לֹא יָאוּת לְגֹדֶל גְּבוּרָתְךָ· לְהַרְשִׁיעַ אֶת־
אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ רָשָׁע׃ כִּי גְבוּרָתְךָ רֵאשִׁית צִדְקָתְךָ הִיא· 16
וְיַעַן מֶמְשַׁלְתְּךָ עַל כֹּל· תְּרַחֵם עַל כֹּל׃ אֶת־גָּדְלְךָ 17
תּוֹדִיעַ לַאֲשֶׁר בּוֹ יְכַחֵשׁוּ· וְלַאֲשֶׁר יִתְאַמְּרוּ בְּכֹחָם׃
וְאַתָּה בְּרֹב עֻזְּךָ· תִּמְלֹךְ בְּחֶסֶד וְתִשְׁפֹּט בְּרַחֲמִים· 18
כִּי אֶת־אֲשֶׁר־תַּחְפֹּץ תּוּכָל׃ אֶת־עַמְּךָ הוֹרֵתָ בִּדְרָכֶיךָ 19
אֵלֶּה· לִנְהֹג בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים· וּלְבָנֶיךָ נָתַתָּה תִקְוָה·
לִנְשֹׂא עֲוֹנָם כִּי־יָשׁוּבוּן׃ כִּי אִם־תַּחְמֹל עַל־שֹׂנְאֵי 20
בָנֶיךָ· אֲשֶׁר מִשְׁפַּט מָוֶת לָמוֹ· וַתִּרְוַח לָהֶם לָשׁוּב
מֵעֲוֹנָם׃ מַה־יִּגְדַּל חַסְדְּךָ· כִּי־תִשְׁפֹּט בָּנֶיךָ· אֲשֶׁר 21
הֲקִימוֹתָ בְּרִית וּשְׁבוּעָה לַאֲבוֹתֵימוֹ· וְהִבְטַחְתָּ כָּל־טוּב
לָמוֹ׃ אִם שָׁפַטְתָּ אֹתָנוּ· אֶלֶף פְּעָמִים כָּכָה שָׁפַטְתָּ 22
צָרֵינוּ· לְמַעַן נִזְכֹּר גֹּדֶל חַסְדְּךָ בְּשָׁפְטֵנוּ· וּלְיַחֵל
לְרַחֲמִים כִּי־נִשָּׁפֵט׃
אֶת־הָאֱוִילִים הַמְבַלִּים בָּהֶבֶל יְמֵיהֶם· יִסַּרְתָּ בְּפַחְדָּם 23
אֲשֶׁר פָּחָדוּ׃ כִּי שָׁגוּ בְּרֹב אִוַּלְתָּם· לַעֲשׂוֹת לֵאלֹהֵיהֶם 24
אֵת הַחַיּוֹת· אֲשֶׁר מָאֲסוּ־בָם אוֹיְבֵיהֶם· וַיִּתְהוֹלְלוּ
כִּילָדִים בְּלֹא־תְבוּנָה׃ לָכֵן גַּם־אַתָּה עוֹלַלְתָּ לָמוֹ· 25

26 כְּמִתְעַלֵּל בִּילָדִים אֵין תְּבוּנָה: וַאֲשֶׁר לֹא־שָׁבוּ מִכִּסְלֵיהֶם·
27 אַחֲרֵי יִסַּרְתָּמוֹ· הִכִּירוּ אֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה: כִּי בִרְאֹתָם
כַּאֲשֶׁר נֻגְּעוּ עַל אֱלֹהֵיהֶם· וּבְהַכִּירָם אֵת אֲשֶׁר מִקֶּדֶם
נִכְּרוּ· וַיּוֹדוּ בְּפִיהֶם כִּי הוּא הָאֱלֹהִים· וַתִּדְבַּק לְמַעֲנוֹ
הָרָעָה לְכַלּוֹתָם:

13.

1 אָכֵן כָּל בְּנֵי־אֱנוֹשׁ הֶבֶל יֶהְבָּלוּ· אִם דַּעַת אֱלֹהִים
2 יֶחְסָרוּ: בְּכָל־טוּב הָאָרֶץ אֶת־הַמֵּטִיב לֹא יַכִּירוּ· וּבְרֹב
3 פְּעֻלּוֹתָיו אֶת־הַפֹּעֵל יְנַכֵּרוּ: עַל־אֵשׁ וָרוּחַ· עַל־סַעַר
וּתְקוּפַת הַמְּאֹרוֹת· עַל־מַיִם אַדִּירִים וְכֹכְבֵי הָרָקִיעַ·
4 יֹאמְרוּ אֱלֹהִים הֵמָּה הַמֹּשְׁלִים בָּאָרֶץ: אִם עַל־יְפִי
מַרְאֵהֶם הִתְעַנְּגוּ· וְחָשְׁבוּ כִּי אֱלֹהִים הֵמָּה· מַדּוּעַ לֹא
5 הִתְבּוֹנְנוּ עַל יוֹצְרָם· כִּי אֲבִי כָל־יוֹפִי עָשָׂמוֹ: אִם עַל
כֹּחָם וּגְבוּרָתָם תָּמָהוּ· אֵיכָכָה עַל־כֹּחַ בּוֹרְאָם לֹא
6 הִשְׂכִּילוּ: הֲלֹא בִגְבוּרָתָם וּבַהֲדְרַת מַרְאֵיהֶם· כְּבוֹד
7 קוֹנָם יִוָּדֵעַ: וּפֶן־תֹּאמְרוּ מִי יַרְשִׁיעֵמוֹ· הֵן תְּעֵי־לֵב
8 הֵמָּה· אֶת־אֱלֹהִים בִּקְשׁוּ· וּלְהַכִּירוֹ נִכְסָפוּ: יוֹם יוֹם
חָזוּ מִפְעֲלוֹתָיו· וּלְפִי רְאוֹת עֵינֵיהֶם שָׁפָטוּ· כִּי נֶחֱמָדִים
9 כֻּלָּמוֹ: אוּלָם בְּכָל־זֹאת לֹא יְכֻפַּר אַשְׁמָתָם· כִּי אִם־
עַל־יְצוּרֵי תֵבֵל הִשְׂכִּילוּ· מַדּוּעַ עַל יוֹצְרָם לֹא הִתְבּוֹנָנוּ:
10 אַךְ חַסְרֵי־לֵב הֵמָּה יַחַד· וְכִסְלָם בִּקְהַל רְפָאִים יָנוּחַ:
11 כִּי גַם־מַעֲשֵׂי יְדֵי־אָדָם בְּשֵׁם אֱלֹהִים יְכַנּוּ· הַזָּהָב
12 וְהַכֶּסֶף וְכֹל מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב: תַּבְנִית חַיָּה וְאֶבֶן דּוּמָם·
אֲשֶׁר מִימֵי־קֶדֶם נִפְסָלוּ:
13 חָרָשׁ כִּי־יִכְרֹת עֵץ· יְקַצְּעֵהוּ יְפַצְּלֵהוּ מִסָּבִיב·

וּבְחָכְמָתוֹ יַעֲשֶׂה כֶּלִי · לְשָׁרֶת־בּוֹ בַּבָּיִת׃ עַל־הַמְּפֹלֶת 14
יְבַשֵּׁל אֲרוּחָתוֹ · לְמַלְאוֹת נַפְשׁוֹ כִּי־יִרְעָב׃ וְכִכְלוֹת 15
הַכֵּלִי · יִקַּח הַנּוֹתָר לֹא־יִצְלַח לַכֹּל · כִּי מְעֻקָּשׁ וּמְעֻקָּל
הוּא · וִיתָאֲרֵהוּ בְּהִתְחַכְּלָתוֹ לְתַבְנִית אָדָם אוֹ־חַיָּה רָעָה׃
כָּל־מוּם יְכַסֶּה · וּבְאָדוֹם וּבְכָל־צֶבַע יְיַפֵּהוּ׃ גַּם מִשְׁכָּן 17·16
יַעֲשֶׂה לִכְבוֹדוֹ · וְיַעֲמִידֵהוּ אֶל־הַקִּיר · וּבְבַרְזֶל יְחַזְּקֵהוּ׃
כִּי דָאֹג יִדְאַג לְבַל־יִפֹּל · בְּיָדְעוֹ כִּי בוּל־עֵץ הוּא · 18
וְלֹא־יִכּוֹן אִם לֹא־יִשָּׁעֵן׃ וְכִי יִתְפַּלֵּל בְּעַד נְכָסָיו · וּבְעַד 19
אִשְׁתּוֹ וּבָנָיו · לֹא־יֵבוֹשׁ לְדַבֵּר אֶל אֲשֶׁר רוּחַ־חַיִּים
אֵין בּוֹ׃ אֶל הֶחָלָשׁ יִתְחַנֵּן לֵאמֹר רְפָאֵנִי · לַמֵּת יֹאמַר 20
הַחֲיֵנִי · וְלִתְשׁוּעָה יֶעְתַּר לְלֹא־כֹחַ׃ מִנְּכֵה־רַגְלַיִם 21
יְבַקֵּשׁ לְהַצְלִיחַ דַּרְכּוֹ · וּלְאֵין אוֹנִים יְשַׁוַּע בְּעַד בִּצְעוֹ
עֲבֹדָתוֹ וְחֶפְצוֹ׃

14.

זֶה יַעֲבֹר אָרְחוֹת יַמִּים · וּבְסַעֲרַת גַּלָּיו יֶעְתַּר לָעֵץ · 1
רָקָב מִן־הָאֳנִיָּה אֲשֶׁר יַעֲבֹר בָּהּ׃ כִּי אַהֲבַת בֶּצַע 2
הַמְצִיאָהּ · וְהֶחָרָשׁ בְּחָכְמָה הֲבִינָהּ׃ אַךְ אַתָּה יְיָ בְּעֵין 3
חָכְמָתְךָ תוֹלִיכֶנָּה · כִּי תִתֵּן בַּיָּם דֶּרֶךְ · וּבְמַיִם עַזִּים
נְתִיבָה׃ לְהַרְאוֹת כֹּחַ יְשׁוּעָתְךָ בַּכֹּל · גַּם כִּי־יֵרֵד אִישׁ 4
הַיָּמָּה · וְחָכְמָתוֹ נֶעְדָּרָה׃ וּלְמַעַן לֹא־יִהְיוּ פִּלְאֵי חָכְמָתְךָ 5
לָרִיק · הָאָדָם יַפְקִיד עַל־עֵץ קַל נַפְשׁוֹ · לְהִנָּצֵל בְּמַיִם
אַדִּירִים׃ כִּי עֵת נִשְׁמְדוּ הַנְּפִילִים בִּימֵי קֶדֶם · תִּקְוַת 6
הָאָרֶץ נִמְלְטָה בַּתֵּבָה · וְיָדְךָ נְחָנָּהּ לְהַשְׁאִיר שְׁאֵרִית
עֲלֵי־אֲדָמָה׃ כִּי עֵץ עָשׂוּי לִפְעֻלַּת צֶדֶק בָּרוּךְ הוּא׃ 7
אַךְ אָרוּר הָעֵץ מַעֲשֵׂה יְדֵי־אָדָם · וּכְמוֹהוּ עוֹשֵׂהוּ · זֶה 8

יַעַן עָשָׂהוּ׃ וְזֶה עֵקֶב בְּשֵׁם אֱלוֹהַּ יְכֻנֶּה וְאֶפֶס הוּא׃
9 כִּי תוֹעֲבַת יְיָ גַּם שְׁנֵיהֶם׃ הָרָשָׁע וּפְעֻלַּת רִשְׁעָתוֹ׃
10 עַל־כֵּן יַחְדָּו יֹאבֵדוּ׃ גַּם הַפֹּעֵל וְגַם הַפָּעוּל׃ כָּעֵת כָּל
גִּלּוּלֵי הַגּוֹיִם יִשָּׁפֵטוּ׃ כִּי מִמַּעֲשֵׂה אֱלוֹהַּ נַעֲשׂוּ לְתוֹעֵבָה׃
11 לְמוֹקֵשׁ נְפָשׁוֹת׃ וּלְרֶשֶׁת לְרַגְלֵי כְסִילִים׃ כִּי הָקֵם
אֱלִיל תַּזְנוּת׃ וְהַמַּשְׂכִּיל לַעֲשׂוֹתוֹ יַשְׁחִית נָפֶשׁ׃
13. 12 מֵרֵאשִׁית לֹא הָיוּ׃ וְעַד אַחֲרִית לֹא יַעֲמוֹדוּ׃ כִּי רַק
בְּגַבְהוּת בְּנֵי־אָדָם נָפוֹצוּ בָאָרֶץ׃ וְלָכֵן מְהֵרָה כָּלֹה
יִכְלוּ׃

14 אַב מִתְאַבֵּל עַל בְּנוֹ׃ הַנֶּאֱסָף בְּלֹא־עִתּוֹ׃ עָשָׂה
צֶלֶם תַּבְנִיתוֹ׃ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לְתַבְנִית הַמֵּת כְּמִשְׁתַּחֲוֶה
15 לֵאלֹהִים׃ וַיָּכֶן מִזְבֵּחַ וָזֶבַח לְאַנְשֵׁי בֵיתוֹ׃ וּבִרְבוֹת
הַיָּמִים נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה לְחוֹק׃ וַיְצַוּוּ גַּם־הַמְּלָכִים
16 לְהִשְׁתַּחֲוֹת לִפְסִילֵיהֶם׃ וְהָרְחוֹקִים אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ
לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַמֶּלֶךְ׃ הֵבִיאוּ תַבְנִיתוֹ מִמֶּרְחָק׃ לְכַבְּדוֹ
17 מֵרָחוֹק כְּמִקָּרוֹב׃ גַּם־רַהַב הֶחָרָשׁ חִזֵּק אֶת־לֵב הָאֱוִילִים
18 בַּעֲבֹדָה הַזּוֹאת׃ כִּי לְבַעֲבוּר מְצֹאת חֵן בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ׃
19 הִתְאַמֵּץ לַעֲשׂתוֹ שָׁלֵם בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ׃ וְעַם הָאָרֶץ
נִתְעָה מִיפִי הַמְּלָאכָה׃ לֵאלוֹהַּ חָשְׁבוּ אֵת אֲשֶׁר מִקֶּדֶם
20 כִּבְּדוּ כְאָדָם׃ כָּזֹאת פָּשְׁתָה הַמִּכְשֵׁלָה בָּעַמִּים׃ כִּי
לְמַעַן הָגוּת בְּתוּגָתָם׃ אוֹ לַעֲבֹדַת מַלְכָּם׃ קָרְאוּ לָעֵץ
21 וְלָאֶבֶן בְּשֵׁם לֹא־יָאוּת־לוֹ׃ וַתִּקְטַן בְּעֵינֵיהֶם לִשְׁגּוֹת
בְּדַעַת אֱלֹהִים׃ כִּי גַם שָׁגוּ בְשִׁגְעוֹנָם׃ לִקְרֹא טוֹב
22 לָרָע׃ כִּי זֹבְחִים אֶת־בְּנֵיהֶם׃ אוֹ מַתְעִיבִים בַּסֵּתֶר׃
23 אוֹ זֹלְלִים וְסֹבְאִים בְּהוֹלֵלוֹת זָרוֹת׃ אָרְחוֹתָם יְעַקְּשׁוּן׃
24 וְעַרְשׂוֹתָם יְטַמְּאוּן׃ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ בִּצְדִיָּה יַהֲרֹג׃
ואת־

וְאֶת־אֵשֶׁת עֲמִיתוֹ יְנָאֵף׃ כָּל הַתּוֹעֵבוֹת יַחְדָּו תְּמֻצָּאנָה· 25
דַּם וָרֶצַח· גֶּזֶל וָעֹשֶׁק· מִרְמָה וּמָעַל· מְהוּמָה וָבֶגֶד·
וְלַחַץ כָּל־יִשְׁרֵי לֵב׃ גְּמוּל רָעָה תַּחַת טוֹבָה· וְשִׁקּוּץ 26
נֶפֶשׁ· תֶּבֶל תַּזְנוּת נִאוּף וְתַאֲוַת נָפֶשׁ׃ כִּי עֲבֹדַת אֵל־ 27
נֵכָר רֵאשִׁית סִבַּת וְתַכְלִית כָּל־רָע׃ בְּשִׂמְחָתָם 28
מִשְׁתַּגְּעִים· וְשֶׁקֶר מִתְנַבְּאִים· דַּרְכֵיהֶם דַּרְכֵי שַׁחַת·
וּלְשֶׁקֶר נִשְׁבָּעִים׃ עַל־בָּטְחָם בֶּאֱלִילִים מֵתִים· לֹא־ 29
יִירְאוּ מִפְּנֵיהֶם· אִם לְשֶׁקֶר יִשָּׁבֵעוּן׃ לָכֵן עַל־שְׁתַּיִם 30
יִשָּׁפֵטוּ· עַל שְׁעוֹתָם לְאֵל־נֵכָר וְאֶת־יְיָ לֹא הִכִּירוּ·
וְעַל הִשָּׁבְעָם לַשָּׁוְא· כִּי בְזֹאת נָתְנוּ דוֹפִי בְּכָל־קוֹדֶשׁ׃
אֲבָל גְּמוּל חַטָּאתָם יְשֻׁלַּם לָמוֹ· לֹא בְּיַד אֵלֶּה אֲשֶׁר 31
בָּם נִשְׁבָּעוּ· כִּי־אִם בְּיַד־פִּשְׁעָם יִפֹּלוּ׃

15.

וְאַתָּה יְיָ אֵל אֶרֶךְ־אַפַּיִם· וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת· 1
תִּמְשֹׁל בְּרַחֲמִים עַל־כָּל־מַעֲשֶׂיךָ׃ אִם הֶעֱוִינוּ· לְךָ 2
אֲנַחְנוּ· כִּי יָדַעְנוּ גֹּדֶל רַחֲמֶיךָ· וְיַעַן כִּי־לְךָ אֲנַחְנוּ·
לֹא־נֶחֱטָא׃ כִּי דַעַת אֱלֹהִים· דַּעַת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט· 3
וְדַעַת צִדְקָתְךָ· שֹׁרֶשׁ אַל־מָוֶת׃ תַּעְתּוּעֵי חֲרָשִׁים 4
וְהַבְלֵי הַצַּבְּעִים לֹא־יַתְעוּנוּ· כִּי פֶּסֶל צָבוּעַ בִּצְבָעִים
שׁוֹנִים מַה־הוּא׃ הַשֶּׁקֶף פֶּסֶל אֵין בּוֹ רוּחַ· תַּאֲוַת 5
כְּסִילִים הוּא׃ לָכֵן לְכָל אֹהֲבֵי רֶשַׁע· יָאֲתָה תִקְוַת 6
רָשָׁע· לְעוֹשֵׂיהֶם לִמְבַקְשֵׁיהֶם וּלְעֹבְדֵיהֶם׃
וְכֵן יֹצֵר כְּלֵי־חֶרֶשׂ· כִּי־יִקַּח חֹמֶר רַךְ· בַּעֲמַל יָדָיו 7
יְלוּשֶׁנּוּ· לַעֲשׂוֹת כְּלֵי־בַיִת לְשָׁרֵת־בָּם׃ לְצֹרֶךְ טָהוֹר 8
וּלְצֹרֶךְ טָמֵא יְכִינֵם· וּכְטוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֵׂמוֹ׃ אַחֲרֵי־כֵן 9
ישחית

יַשְׁחִית יְחַבֵּל· כִּי־יִקְרֹץ אֱלִיל רִיק מֵהַחֹמֶר· אֲשֶׁר
קֹרַץ הוּא מִמֶּנּוּ יָמִים לֹא־כַבִּיר· וַאֲשֶׁר יָשׁוּב מַהֵר
10 לַעֲפָרוֹ· כִּי יִפָּקֵד עָלָיו אַשְׁמָתוֹ׃ לֹא לַעֲמָלוֹ יִדְאָג·
וְלֹא לְקֹצֶר יָמָיו· כִּי־אִם לְשׁוֹת לְצֹרְפֵי זָהָב וָכֶסֶף·
וּלְחָרָשֵׁי נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל· וּתְהִלָּתוֹ בִּמְלֶאכֶת שָׁוְא
11 וּמַדּוּחִים יְבַקֵּשׁ׃ הֵן לְבָבוֹ עָפָר· וְתִקְוָתוֹ שְׁפָלָה מֵעָפָר·
12 וְחַיָּתוֹ נִבְזָה מִגָּלָל׃ כִּי אֶת־יֹצְרוֹ לֹא־יַכִּיר· הַשָּׂם נֶפֶשׁ
13 פֹּעֶלֶת בְּקִרְבּוֹ· וַיִּפַּח נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאַפּוֹ׃ חַיֵּי
הָאָדָם לְהֶבֶל יַחְשֹׁב· וּמַהֲלָךְ בָּאָרֶץ לְמַרְכֹּלֶת· רַק
בְּצֹעַ בֶּצַע חֶלְקֵנוּ יִקְרָא· אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃
14 כָּל־יֹצְרֵי כְלֵי־הֶבֶל· וְכָל־פֹּסְלֵי פְּסִילִים יֹדְעִים עֲוֹנָם׃
16. 15 וְכָל־שֹׂנְאֵי וְלֹחֲצֵי עַמֶּךָ· בֹּעֲרִים מִילָדִים הֵמָּה׃ כָּל־עֲצַבֵּי
הַגּוֹיִם לֵאלֹהִים יַחְשֹׁבוּ· אַף כִּי־עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ·
אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן· אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ· יָדַיִם לָהֶם
17 וְלֹא יְמִישׁוּן· רַגְלַיִם לָהֶם וְלֹא יְהַלֵּכוּ׃ הָאָדָם יְצָרָם· וַאֲשֶׁר
רוּחוֹ הָפְקָד אִתּוֹ מִזּוּלָתוֹ עָשָׂם· וְאֵיךְ יַעֲשֶׂה אָדָם פֶּסֶל
18 כִּדְמוּתוֹ· וְיֹאמַר אֱלֹהִים אֵלֶּה׃ בֶּן־תְּמוּתָה הוּא· וּבְכַף
19 מְעַוֵּל יַעֲשֶׂה פֶּסֶל מֵת׃ הִנֵּה טוֹב הוּא מֵאֲשֶׁר יִשְׁתַּחֲוֶה־
20 לוֹ· כִּי הוּא חַי· וּמִפְעָלוֹ מֵת׃ הֲלֹא גַם חַיּוֹת טֹרְפוֹת
21 יַעֲבֹדוּ· וְכִי יִמָּשְׁלוּ עִמָּהֶן· רָעִים הֵמָּה מֵאֵלֶּה׃ כִּי
נֶעְדְּרֵי יֹפִי הֵם· וְאֵין חֵפֶץ בָּמוֹ· וּבְרָכָה לֹא־יִשְׂאוּ
מֵאֵת יְיָ׃

16.

1 לָכֵן בַּדָּבָר אֲשֶׁר זָרוּ בוֹ נֻגָּעוּ· וּבְעָרֹב כָּבֵד נִגָּפוּ׃
2 וּלְעֻמַּת הַנֶּגַע הַזֶּה הֵיטַבְתָּ לְעַמֶּךָ· כִּי שָׁלַחְתָּ אֶת־הַשְּׂלָו
לָמוֹ

לָמוֹ׃ לְמַאֲכָל מַעֲדָן אֲשֶׁר שָׁאָלוּ׃ לְבַעֲבוּר אֵלֶּה אֲשֶׁר 3
רָעֵבוּ׳ יָקוּצוּ בְּכָל־אֹכֶל׳ עַל הַנֶּגַע אֲשֶׁר פְּגָעָם׳ וְאֵלֶּה
כִּמְעַט הֵחֵלּוּ לַחְסוֹר׳ מַטְעַמִּים חֲדָשִׁים יֹאכֵלוּ׃ בְּכִלְיוֹן 4
נֶפֶשׁ פָּגַע אֶת־לְחֲצִי־עַמּוֹ׳ לְמַעַן יִרְאֶה אֶת־שִׁלְמַת שׂנְאָיו׃ 5
גַּם עַל עַמְּךָ חֲמַת תַּנִּינִים פָּקָדְתָּ׳ וּמִנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים
נְשׁוּכוּ׃ אַךְ מְהֵרָה שָׁב אַפֶּךָ׳ וּלְהִזָּהֵר מְעַט הֻכָּחוּ׃ כִּי אוֹת 7. 6
יֶשַׁע נָתַתָּ לָמוֹ׳ לְהַזְכִּירָם חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ׃ כִּי כָל־מַבִּיטֵי 8
אֵלָיו חָיוּ׳ לֹא עַל־הַבִּיטָם׳ כִּי־אִם בְּיָדְךָ אֵל הַמּוֹשִׁיעַ׳
וּלְמַעַן יֵדְעוּ שֹׂנְאֵינוּ׳ כִּי מִכָּל צָרָה תַּצִּיל׃ מִנֶּשֶׁךְ אַרְבֶּה 9
וְצִרְעָה נִגָּפוּ׳ וְאֵין תְּרוּפָה לְנַפְשׁוֹתָם׳ כִּי גְמוּלָם
הֲשִׁיבוֹתָ לָמוֹ׃ וְשִׁנֵּי תַנִּינִים לֹא־הֵרֵעוּ לְעַמֶּךָ׳ כִּי 10
בְּרַחֲמֶיךָ הוֹשַׁעְתָּם וַתְּרַפְּאֵמוֹ׃ כִּמְעַט נְשׁוּכוּ וַיֵּרָפְאוּ׳ 11
לְמַעַן יִזְכְּרוּ דְּבָרֶיךָ וְלֹא יָמוּשׁוּ מִלְּבָבָם׳ וְחַסְדְּךָ לֹא־
תָמוּט מֵהֶם לְעוֹלָם׃ כִּי גַם־עֵשֶׂב גַּם־מָזוֹר לֹא יִרְפָּא׳ 12
רַק דְּבָרְךָ יְיָ הָרֹפֵא כָל־בָּשָׂר׃ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת בְּיָדְךָ 13
הֵמָּה׳ אַתָּה תוֹרִיד שְׁאוֹל וְתַעַל׃ גַּם הָאָדָם יָמִית 14
בַּחֲמָתוֹ׳ אַךְ כִּי־יָצָא הָרוּחַ׳ יְכֹלֶת אַיִן לְעָצְרֵהוּ אוֹ
לַהֲשִׁיבוֹ׳ אֲבָל מִי־יָכֹל לִבְרֹחַ מִפָּנֶיךָ׃

בִּזְרֹעַ עֻזְּךָ נִפְגְּעוּ הַזֵּדִים לֹא־יְדָעוּךָ׳ מִמָּטָר־סֹחֵף 15
מִבָּרָד וּמִמַּבּוּל׳ וַיִּהְיוּ לְמַאֲכֹלֶת אֵשׁ־וְאֵין מְפַלֵּט לָמוֹ׃
בְּהַפְלֵא וָפֶלֶא גָּבַר הָאֵשׁ עַל מַיִם מְכַבִּים׳ כִּי כָל־ 16
הָאָרֶץ תִּתְקוֹמֵם לְיֶשַׁע יְשָׁרִים׃ יֵשׁ אֲשֶׁר רָפְתָה 17
הַלֶּהָבָה׳ לְבַל־תֹּאכַל הֶעָרֹב שִׁלַּחְתָּ בָּמוֹ׳ לְמַעַן יִרְאוּ
וְיֵדְעוּ כִּי יַד־יְיָ הָיְתָה־בָּם׃ וְיֵשׁ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַמַּיִם 18
הִתְלַקָּחָה׳ לְבַעֵר יְלִידֵי אֶרֶץ הַחֲנֵפָה׃ וּלְעֻמָּתוֹ בְּלֶחֶם 19
אַבִּירִים כִּלְכַּלְתָּ עַמֶּךָ׳ וַתַּמְטֵר דְּגַן שָׁמַיִם עֲלֵימוֹ׳ אֲשֶׁר
לֹא־

20 לֹא־עָמְלוּ־בוֹ׃ וַיְהִי מַעֲדָן לְנַפְשָׁם· וְטַעְמוֹ כְּחֵפֶץ כָּל־
21 אֹכְלָיו׃ בְּרַב־טוּבְךָ הוֹרַעְתָּ חַסְדְּךָ לְבָנֶיךָ· כִּי טַעַם
22 הַמָּן כִּרְצוֹן אִישׁ וָאִישׁ׃ הַשֶּׁלֶג וְהַקֶּרַח מִן־הָאֵשׁ לֹא
נָמַסּוּ· לְהַרְאֹתָם כִּי הָאֵשׁ הַמִּתְלַקַּחַת בְּתוֹךְ הַבָּרָד·
23 וּבָרָק תִּבְרֹק בַּמָּטָר· תֹּאכַל יְבוּל אַרְצָמוֹ׃ אוּלָם לְהָשִׁיב
24 לֵב חֲסִידֶיךָ· כֹּחַ הָאֵשׁ נָשָׁתָה׃ כִּי כָל־יְצוּר יְצַרְתָּ
לְשָׁרְתֶךָ· פַּעַם יִגְדַּל כֹּחוֹ לְשֵׁבֶט רְשָׁעִים· וּפַעַם
25 יִמְעַט· לְהֵיטִיב עִם בֹּטְחֵי־בָךְ׃ לָכֵן הַמְּחִיָּה מְכַלְכֶּלֶת
כֹּל· לְמַטְעַמִּים שׁוֹנִים נֶהְפָּכָה· וַתְּמַלֵּא חֵפֶץ כָּל־שׁוֹאֵל׃
26 לְמַעַן יִלְמְדוּ בָנֶיךָ אֲשֶׁר אָהַבְתָּ· כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם
לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם· כִּי־אִם מוֹצָא פִיךָ יְחַיֶּה כָּל־
27 הַמַּאֲמִינִים בָּךְ׃ כִּי אֵת אֲשֶׁר הָאֵשׁ לֹא־הֱמַסּוּ· כִּמְעַט
28 חַם קֶרֶן הַשֶּׁמֶשׁ וְנָמָס׃ לָדַעַת כִּי טוֹב לְהוֹדוֹת לְךָ·
בְּטֶרֶם יָאִיר הַשֶּׁמֶשׁ· וּלְשַׁחֵר פָּנֶיךָ עִם־אוֹר הַבֹּקֶר׃
29 כִּי תִקְוַת חָנֵף תֹּאבֵד· כְּהִמֵּס הַכְּפוֹר בַּחוֹרֶף· וְתִתְבַּלַּע
כַּמַּיִם הַנִּגָּרִים אָרְצָה׃

17.

1 גְּדוֹלִים מִשְׁפְּטֵי יְיָ· וְאֵין סְפוּרוֹת לָמוֹ· עַל־כֵּן יִתְעוּ
2 הָאֱוִילִים׃ לְשַׁחֵת עַם סְגֻלָּתְךָ יָזָמוּ· וְהָרְשָׁעִים בַּחשֶׁךְ
3 נִדְמוּ· וַיִּכָּלְאוּ כַּאֲסִירֵי לָיְלָה׃ כַּבְּרִחִים תַּחַת גַּגֵּימוֹ
הִתְחַבָּאוּ· וּלְהִסְתַּתֵּר בְּסֵתֶר עֲוֹנָם חָשָׁבוּ· לְהַשְׁכִּיחָם
4 כְּתַחַת מָסַךְ חשֶׁךְ׃ אַךְ בְּעֶבְרָתְךָ נִפְזָרוּ· וּמֵחֶזְיוֹנוֹת
5 אֲיוּמוֹת נִבְעָתוּ׃ וְהַסֵּתֶר אֲשֶׁר בִּקְשׁוּ לָמוֹ· לֹא־נְצָרָם
מִפַּחַד· כִּי קוֹל־הוֹמֶה מְסָבִיב הִבְהִילָם· וּמַחֲזוֹת זָרוֹת
6 לְהַרְעִישָׁם הִתְקוֹמָמוּ׃ הָאֵשׁ חָדְלָה לְהָאִיר לָמוֹ· וְנֹגַהּ
הככבים

הַכֹּכָבִים לֹא הִגִּיהַ מַשּׂוּאַת חֶשְׁכָּם׃ לְהָבוֹת נוֹרָאוֹת 7
נִרְאוּ לָמוֹ וַיִּתְחַלְחָלוּ· וְאֶת־אֲשֶׁר לֹא רָאוּ· הִפְחִידָם
מְאֹד אֲשֶׁר רָאוּ׃ תַּעְתּוּעֵי לַהֲטֵיהֶם חָדֵלוּ· וְהֶבֶל 8
חָכְמָתָם נִהְיְתָה לְחֶרְפָּה׃ הַמִּתְפָּאֲרִים לְהָסִיר חִתַּת 9
הַנֶּחֱלָשִׁים· גַּם־הֵמָּה נֶחֱלָשׁוּ· וַתְּהִי לְלַעַג אֵימָתָם׃
גַּם אִם בַּלָּהוֹת כָּאֵלֶּה לֹא הִרְעִישׁוּם· רָגְזוּ וְחָלוּ מִפְּגַשׁ 10
בָּעָרֹב· וּבַתַּנִּינִים מִתְלַחֲשִׁים· וַיִּלְאוּ לִרְאֹת אוֹר הַיּוֹם׃
כִּי הָרִשְׁעָה תְמוֹגֵג לֵב בְּעָלֶיהָ· וְתָעִיד־בּוֹ לְהַאֲשִׁימוֹ· 11
וְלֵב נָמוֹג לֹא־תֶחְדַּל לִפְחֹד׃ כִּי הָאֵימָה תִוָּלֵד בְּלֵב 12
נוֹאָשׁ· וְכֹחַ אַיִן לְהַצִּיל אֶת־נַפְשׁוֹ׃ וְתִקְוָה כִּי־תָמוּשׁ 13
מִלְּבַב הָאָדָם· פַּחְדּוֹ גָּדוֹל מִשִּׁבְרוֹ׃

הַיְשֵׁנִים עַל עַרְשׂוֹתָם בַּלַּיְלָה הַנּוֹרָא הַהוּא· אֲשֶׁר 14
מִיַּרְכְּתֵי שְׁאוֹל פָּרַץ לָמוֹ· פַּעַם תַּחַת בַּלְהוֹת מָוֶת
הִתְגַּלְגָּלוּ· וּפַעַם לֹא הֶאֱמִינוּ עוֹד בְּחַיֵּיהֶם· כִּי פַלָּצוּת
פִּתְאֹם אֲחָזָתְמוֹ׃ וְכִי נָפַל אִישׁ אַרְצָה· וַיִּכָּלֵא כְּאָסוּר 15
בְּסֹהַר וּבַרְזֶל אָיִן׃ כַּחוֹרֵשׁ כָּרֹעֶה וְכַפֹּעֵל בַּשָּׂדֶה· מִשְׁפָּט 16
אֶחָד לְכֻלָּמוֹ· וּבַעֲבוֹתֵי אֹפֶל יַחַד נִלְכָּדוּ׃ רוּחַ־נֹשֵׁב· 17
וְקוֹל־הַזָּמִיר בֵּין הָעֲפָאִים· שְׁאוֹן־זֶרֶם· וְצוּר נֶעְתַּק
מִמְּקוֹמוֹ· דַּהֲרוֹת חַיּוֹת לֹא־רָאוּ· נַהֲמַת הֶעָרֹב וְהֵד
הָרִים· הִבְעִיתָם וְהֶחֱרִידָם׃ לְיֶתֶר הָאָרֶץ הָיְתָה אוֹרָה· 18
וְכָל־אִישׁ יָצָא לְפָעֳלוֹ׃ וְאֹפֶל כִּסָּה פְנֵי־אֵלֶּה· דְּמוּת 19
הָאֲפֵלָה נֶגֶד פְּנֵיהֶם׃ נַפְשָׁם הָיְתָה לְטוֹרַח לָמוֹ· 20
וַתִּכְבַּד מֵהָאֹפֶל עָלֵימוֹ׃

18.

וְאוֹר אֱלֹהִים הֵאִיר לַחֲסִידֶיךָ· קוֹלָמוֹ שָׁמְעוּ 1

2 הַצּוֹרְרִים· וּפָנֵימוֹ לֹא רָאוּ׃ אַשְׁרוּ אֹתָם· עַל־אֲשֶׁר
נִמְלָטוּ· גַּם בֵּרְכוּ אֹתָם· עַל־אֲשֶׁר לֹא־הִתְנַקְּמוּ־בָמוֹ·
3 וְעַל הִתְעַלְּלָם בָּם בִּקְשׁוּ סְלִיחָתָם׃ עַמּוּד אֵשׁ הֲכִינוֹתָ
לְעַמֶּךָ· לַנְחוֹתָם דֶּרֶךְ לֹא־יָדָעוּ· וְשָׁרָב וָשֶׁמֶשׁ לֹא
4 הִכּוּם בְּמַסָּעָם׃ כַּמִּשְׁפָּט נֶעְדַּר הַמָּאוֹר לָאֵלֶּה· לְהִכָּלֵא
5 בְּחֶשְׁכַת לָיְלָה׃ יַעַן כִּי־כְלָאוּ בָנֶיךָ· אֲשֶׁר עַל־יָדָם
6 תִּנָּתֵן הַתּוֹרָה לְאוֹת עוֹלָם׃ תַּחַת הִתְנַכְּלָם לְשַׁחַת עוֹלְלֵי
הַקְּדוֹשִׁים· וְאֶחָד מֵהֶם נִמְלָט לַהֲווֹתָם· נָגַפְתָּ בָּנֵימוֹ
7 לָרֹב· וּבְמַיִם עַזִּים כִּלִּיתָמוֹ׃ הַלַּיְלָה הַזֶּה הֻגַּד לַאֲבוֹתֵינוּ
טֶרֶם בֹּאוּ· לְאַמֵּץ רוּחָם· וּלְהַאֲמִין בַּשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר
8 נִשְׁבַּעְתָּ לָמוֹ׃ בְּעֵינֵיהֶם רָאוּ יֶשַׁע יְשָׁרִים· וְשִׁלַּמְתָּ
9 רְשָׁעִים׃ כִּי בְּהַכּוֹתְךָ שׂנְאֵינוּ· הֲרִימוֹתָ קַרְנֵנוּ· וְהוֹדַעְתָּ
10 כִּי קְרָאתָנוּ־לָךְ׃ זִבְחֵי צֶדֶק זָבְחוּ בָנֶיךָ לָךְ בְּמִסְתָּרִים·
וַיִּשָּׁבְעוּ כֻלָּמוֹ פֶּה־אֶחָד· לְקַבֵּל אֶת־הַטּוֹב וְאֵת הָרָע·
וַאֲבוֹתֵינוּ זִמְּרוּ שִׁיר תְּהִלָּתֶךָ׃
11 וְנַאֲקַת שׂנְאֵינוּ גָּדְלָה הַשָּׁמָיְמָה· הֹלְכִים וּבוֹכִים
12 עַל בָּנֵימוֹ׃ כִּי יַד יְיָ הָיְתָה בְּכֻלָּמוֹ· בָּאָרוֹן וּבָעֶבֶד
13 בַּמֶּלֶךְ וּבָעָם׃ בְּמַגֵּפָה אַחַת נָפְלוּ חֲלָלֵימוֹ אֵין־מִסְפָּר·
וְלִקְבֹּר הַמֵּתִים לֹא־סָפְקוּ הַחַיִּים· וּמִבְחַר תּוֹלְדוֹתָם
14 תַּם כְּרָגַע׃ בְּרֵאשִׁית לֹא־הֶאֱמִינוּ בְּכָל־אֵלֶּה· עַל־
דְּבַר הַחַרְטֻמִּים· אַךְ בִּרְאֹתָם בְּכוֹרֵיהֶם כֻּלָּם פְּגָרִים
15 מֵתִים· אָז אָמְרוּ· בָּנִים אֵלֶּה לַיְיָ אֱלֹהֵיהֶם׃ כִּי בַּחֲצִי
הַלַּיְלָה· וְאֵין קוֹל דְּמָמָה נִשְׁמָע· וַיֵּרֶד כַּגִּבּוֹר דְּבָרְךָ
16 מִכִּסֵּא כְבוֹדְךָ בַּמָּרוֹם· עַל הָאָרֶץ הָרְשָׁעָה׃ כְּחֶרֶב
חַדָּה יָרַד דְּבָרֶךָ· וַיַּשְׁחֵת יָמִין וּשְׂמֹאל· מַצָּבוֹ בָּאָרֶץ
17 וְרֹאשׁוֹ בַּשָּׁמָיִם׃ פַּחַד פִּתְאֹם נָפַל עֲלֵימוֹ· מֵחֶזְיוֹנוֹת

מבהילות

מַבְהִילוֹת· אֲשֶׁר רָאוּ בַחֲלוֹמָם: זֶה מִפֹּה וְזֶה מִפֹּה· 18
כָּרַע שָׁכַב כַּחֲצִי־מֵת· וַיֹּאמֶר עַל־מָה כָּכָה יָמוּת: כִּי 19
הַמַּחֲזוֹת מַבְעִיתוֹת הִגִּידוּ בַחֲלוֹמָם לָמוֹ· לְמַעַן יֵדְעוּ
בְמוֹתָם עַל־מָה נִגָּפוּ:

הֵן גַּם חֲסִידֶיךָ פָּגַעְתָּ בְּחֶבְלֵי מָוֶת· וְהַנֶּגֶף הֵחֵל 20
בַּמִּדְבָּר בָּמוֹ· אַךְ מִהַרְתָּ לְהָשִׁיב אַפֶּךָ: כִּי אִישׁ תָּמִים 21
עָמַד בַּפֶּרֶץ· וּמִהֵר בִּכְלֵי שָׁרְתוֹ· בִּתְפִלָּה וּבִקְטֹרֶת·
לְחַנֵּן וּלְכַפֵּר: וַתִּשָּׁבֵת הָרָעָה· וְהַמַּגֵּפָה נֶעֱצָרָה· לָדַעַת 22
כִּי הוּא עַבְדֶּךָ: לֹא בְכֹחַ זְרֹעוֹ· וְלֹא בְכֹחַ נֶשֶׁק· גָּבַר 23
עַל הַמַּשְׁחִית· כִּי־אִם בִּשְׂפָתָיו· בְּזָכְרוֹ אֶת־הַשְּׁבוּעָה
וְאֶת־הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרַת יְיָ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ: כִּי בִנְפָלָם 24
חֲלָלִים חֲלָלִים· עָמַד בֵּין הַחַיִּים וּבֵין הַמֵּתִים· וַיַּעֲצֹר
אֶת־הַנֶּגֶף מִבֹּא עַד הַחַיִּים: כִּי פְּאֵר הַקֹּדֶשׁ עַל כְּתָנְתּוֹ· 25
וַהֲדַר הָאָבוֹת מְפֻתָּח עַל־אַרְבָּעָה טוּרִים אָבֶן· וְהוֹד
הַמִּצְנֶפֶת עַל־רֹאשׁוֹ: אֶת־אֵלֶּה יָרֵא הַמַּשְׁחִית וַיִּרֶף· 26
כִּי רַק לְמַסָּה יָצָא הַקָּצֶף:

19.

וַחֲרוֹן־אַף יְיָ שָׁפוּךְ עַל הָרְשָׁעִים בְּלִי־חֶמְלָה עַד־ 1
כַּלֵּה· כִּי יָדַע אֵת אֲשֶׁר יַעֲשׂוּן: כִּי אַחֲרֵי שַׁלְּחָם אֹתָם 2
בְּחִפָּזוֹן· נֶהְפַּךְ לְבָבָם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵיהֶם: עוֹדָם 3
מִתְאַבְּלִים וְנֹשְׂאִים בֶּכִי עַל־קִבְרֵי מֵתֵימוֹ· הִשְׁתַּגְּעוּ
לִרְדֹּף כְּאַחֲרֵי בֹרְחִים· אֵת אֲשֶׁר לָלֶכֶת בִּקְּשׁוּ: אוּלָם 4
מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹאת: אֵת הַמְּצִאוֹת אֹתָם שָׁכְחוּ לְמַלֹּאת 5
סַאסְאַת עֲוֹנָם: וּלְמַעַן תִּוָּדַעְנָה פִּלְאֵי מַסָּעוֹת לְעַמֶּךָ· 6
וּלְאֵלֶּה חֶבְלֵי מָוֶת עוֹד לֹא יָדָעוּ:

7 כָּל־יְצוּרֵי אֶרֶץ לְמִינֵיהֶם· הָפְכוּ אֶת־דַּרְכָּם לְשָׁרְתֶךָ·
8 לְמַעַן יִשָּׁמְרוּ בָנֶיךָ מֵרָע: הֶעָנָן כִּסָּה פְּנֵי־הַמַּחֲנֶה·
9 וּמִמְּצוּלָה יָצְאָה יַבָּשָׁה: בַּיַּם־סוּף נִמְצָא מַסְלוּל אֵין־
10 מִכְשׁוֹל· וְעִמְקֵי תְהוֹם לִנְאוֹת דֶשֶׁא נֶהְפָּכוּ: עַמְּךָ רָאָה
11 נִפְלְאוֹת פְּעָלֶיךָ וַיַּעֲבֹרוּ· כִּי יְמִינְךָ יְיָ תְּמָכָתְמוֹ: כַּסּוּס
בַּמִּרְעֶה צָהֳלוּ· וְכִטְלָאִים דִּלֵּגוּ· וַיָּשִׁירוּ־לְךָ כִּי־גְאַלְתָּמוֹ:
13.12 זָכְרוּ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתָּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר גָּרוּ־בָהּ: תַּחַת
בְּהֵמָה הוֹלִידָה צִרְעָה· וְחֵלֶף דָּגָה שָׁרַץ הַיְאוֹר צְפַרְדֵּעַ:
14 תַּאֲוָה הִתְאַוּוּ בָנֶיךָ· וְצִפֳּרִים חֲדָשִׁים רָאוּ עֵינֵימוֹ· כִּי
שְׁלוִים עָלוּ מִיַּרְכְּתֵי יָם· לְמַלְּאֹת תַּאֲוָתָמוֹ:
15 וְהַנְּגָעִים לֹא־חָלוּ עַל־רֹאשׁ הָרְשָׁעִים· בִּלְתִּי קוֹל
רַעַם מִקֶּדֶם· אֲשֶׁר הִפְחִידָם· עַל־רִשְׁעָתָם וּמַעֲלָם
16 בַּגֵּרִים: כִּי אֶת־אֵלֶּה הִרְחִיקוּ מִשֶּׁבֶת בְּתוֹכָם· בְּבֹאָם
וְאֵין מָנוֹס לָמוֹ· וְאֹתָם אֲשֶׁר הִקְרִיבוּ· לַעֲבֹדַת פֶּרֶךְ
17 לְחָצוּ: וּמִלְּבַד זֹאת רָעָה עֵינָם בַּאֲשֶׁר חָסוּ עָלֵימוֹ·
וַאֲשֶׁר שָׂמְחוּ לִקְרָאתָם· וַיִּתְּנוּ אֶת־אֶזְרְחֵי הָאָרֶץ
18 לַעֲבָדִים· וַיַּעֲבִידוּ אֹתָם בְּפָרֶךְ: גַּם בְּעִוָּרוֹן הֻכּוּ·
כָּאֲנָשִׁים אֲשֶׁר נָסַבּוּ לְפָנִים עַל פֶּתַח בֵּית־צַדִּיק· אֲשֶׁר
הֻכּוּ בַסַּנְוֵרִים· וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח:
19 כָּל־יְסוֹדֵי תֵבֵל יַחְדָּו הִתְבּוֹלָלוּ· כְּמֵיתְרֵי כִנּוֹר
מְצַלְצְלִים יַחַד וְנַגֵּן יֵיטִיבוּ· אַף כִּי־לְכָל־יֶתֶר טַעֲמוֹ
20 וּמִשְׁפָּטוֹ· כְּנוֹדַע לַמִּתְבּוֹנֵן בַּאֲשֶׁר נַעֲשָׂה: יְצוּרֵי הַיַּבָּשָׁה
21 בַּמַּיִם נִמְצָאוּ· וְשֹׁכְנֵי מַיִם בֶּחָרָבָה נִרְאוּ: הָאֵשׁ גָּבְרָה
22 בַמָּיִם· וְהַמַּיִם לְכַבּוֹת חָדֵלוּ: הָאֵשׁ לֹא־אָכְלָה הַבְּהֵמוֹת
עֹבְרוֹת תַּחְתֶּיהָ· וְלֶחֶם הַשָּׁמַיִם לֹא־נָמַס מֵחַמָּתוֹ· אַף
23 כִּי־בְנָקֵל יִמַּס כַּקֶּרַח: יְיָ אֱלֹהִים· בְּכָל־עֵת הִגְדַּלְתָּ
חסרך

חַסְדְּךָ עַל־עַמְּךָ׃ כִּבַּדְתּוֹ וְלֹא־בְזִיתוֹ׃ וְתָמִיד עָמַדְתָּ
לָמוֹ בְּעֵת צָרָתָם׃

הבעל בבבל.

וַיְהִי כִּי־נֶאֱסַף אַסְתִּיאָגֵשׁ אֶל־אֲבוֹתָיו וַתִּסֹּב הַמְּלוּכָה 1
לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרָס׃ וְדָנִיֵּאל הָיָה תָּמִיד אֶת־הַמֶּלֶךְ 2
וְהַמֶּלֶךְ כִּבְּדֵהוּ מִכָּל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו׃ וּלְאַנְשֵׁי בָבֶל הָיָה 3
אֱלִיל וּשְׁמוֹ בָּעַל וַיַּקְרִיבוּ־לוֹ יוֹם יוֹם שְׁנֵים עָשָׂר כּוֹר
סֹלֶת וְאַרְבָּעִים רְחֵלִים וְשִׁשָּׁה הִין יָיִן׃ וְהַמֶּלֶךְ גַּם־הוּא 4
עָבַד אֶת־הַבַּעַל וַיֵּלֶךְ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לוֹ
וְדָנִיֵּאל מִשְׁתַּחֲוֶה לֵאלֹהָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֵלָיו מַדּוּעַ 5
לֹא־תַעֲבֹד גַּם־אַתָּה אֶת־הַבָּעַל׃ וַיַּעַן דָּנִיֵּאל וַיֹּאמַר 6
חָלִילָה־לִּי מֵעֲבֹד אֱלִילִים מַעֲשֵׂי יְדֵי־אָדָם׃ אֶת־ 7
אֱלֹהִים חַיִּים אֲנִי יָרֵא עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ וַאֲדוֹן כָּל־
בָּשָׂר׃ וַיֹּאמֶר לוֹ הַמֶּלֶךְ הֲטֶרֶם תֵּדַע כִּי הַבַּעַל אֱלֹהִים 8
חַיִּים הוּא הֲלֹא תִרְאֵהוּ יוֹם יוֹם אֹכֵל וְשֹׁתֶה׃ וַיִּצְחַק 9
דָּנִיֵּאל וַיֹּאמַר הִנֵּה לְבָבְךָ יְפַתֶּךָ אֲדוֹנִי הַמֶּלֶךְ׃ כִּי 10
אֱלֹהֶיךָ אֵלֶּה חֹמֶר הֵם מִבַּיִת וּנְחֹשֶׁת מִחוּץ וּמִימֵיהֶם
לֹא־אָכְלוּ וְלֹא־שָׁתוּ׃ וַיִּחַר אַף הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְכֹהֲנֵי 11
הַבַּעַל וַיֹּאמֶר לָהֶם׃ אִם לֹא תַגִּידוּ־לִי מִי־הוּא הָאֹכֵל 12
אֵת אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּן לַבַּעַל מוֹת תְּמוּתוּן׃ אוּלָם אִם 13
הָעֵד תְּעִידוּנִי כִּי הוּא הָאֹכֵל יָמוּת דָּנִיֵּאל עַל־חֶרְפּוֹ
אֶת הַבַּעַל וְאַתֶּם נְקִיִּים׃ וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל אֶל הַמֶּלֶךְ כֵּן
יְהִי כִדְבָרֶיךָ אֲדוֹנִי׃

14 וּמִסְפַּר הַכֹּהֲנִים הַמְשָׁרְתִים אֶת־הַבַּעַל שִׁבְעִים
15 מִלְּבַד נְשֵׁיהֶם וְטַפָּם׃ וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ עִם דָּנִיֵּאל אֶל־הֵיכַל
16 הַבָּעַל׃ וַיֹּאמְרוּ הַכֹּהֲנִים אֶל הַמֶּלֶךְ הִנֵּה אֲנַחְנוּ יֹצְאִים
מִן־הַהֵיכָל וְנָתַתָּ בְיָדְךָ אֶת־הַמַּאֲכָל וְאֶת־הַמַּשְׁקֶה לִפְנֵי
הַבַּעַל וְסָגַרְתָּ הַדֶּלֶת אַחֲרֶיךָ וְחָתַמְתָּ אֹתָהּ בְּטַבַּעַת
17 הַמֶּלֶךְ׃ וְהָיָה כִּי־תָשׁוּב מָחָר וְלֹא־תִמְצָא כִּי אֲכָלוֹ הַבַּעַל
הָרֹג תַּהַרְגֵנוּ וְאִם־לֹא יָמוּת דָּנִיֵּאל עַל־הַשֶּׁקֶר אֲשֶׁר
18 כִּזֵּב׃ וְהֵם הָיוּ בֹּטְחִים בְּמָבוֹא סֵתֶר אֲשֶׁר חָפְרוּ לָהֶם
מִתַּחַת לַשֻּׁלְחָן וּבוֹ הֵם הֹלְכִים תָּמִיד וְאֹכְלִים אֶת־
19 אֲשֶׁר עַל הַשֻּׁלְחָן׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָצְאוּ מִן־הַהֵיכָל וְהַמֶּלֶךְ
20 נָתַן בְּיָדוֹ אֶת־הַמַּאֲכָל לִפְנֵי הַבָּעַל׃ וַיְצַו דָּנִיֵּאל אֶת־
עֲבָדָיו לְהָבִיא אֵפֶר וְלִשְׁטוֹחַ אֹתוֹ עַל קַרְקַע הַהֵיכָל
21 לְעֵינֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי צֵאתָם וַיִּסְגְּרוּ אֶת־הַדֶּלֶת
וַיַּחְתְּמוּ אֹתָהּ בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ וַיֵּלֵכוּ׃
22 וְכֹהֲנֵי הַבַּעַל בָּאוּ כְדַרְכָּם בַּלַּיְלָה עִם נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם
23 וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ כֹּל אֲשֶׁר־עַל־הַשֻּׁלְחָן׃ וַיָּקָם הַמֶּלֶךְ
24 לְמָחֳרָתוֹ בַּבֹּקֶר הַשְׁכֵּם וְדָנִיֵּאל הָיָה אִתּוֹ׃ וַיִּשְׁאָלֵהוּ
הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר הֲיֵשׁ מָשְׁחָת בְּחוֹתָמִי וַיַּעַן דָּנִיֵּאל וַיֹּאמֶר
25 לֹא׃ וַיְהִי בְּפָתְחָם הַדֶּלֶת וְהַמֶּלֶךְ שָׂם אֶת־עֵינָיו עַל־
26 הַשֻּׁלְחָן וַיִּקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל וַיֹּאמַר׃ הַבַּעַל רַק אַתָּה
27 הָאֱלֹהִים לְבַדֶּךָ וְאֵין בְּךָ רְמִיָּה׃ וַיִּשְׂחַק דָּנִיֵּאל וַיַּעְצֹר
28 אֶת־הַמֶּלֶךְ מִבֹּא אֶל־הַהֵיכָל פְּנִימָה וַיֹּאמַר׃ פְּקַח־נָא
29 עֵינֶיךָ וּרְאֵה אֶת־מִדְרְכֵי כַף־רֶגֶל בְּשֶׁלְמֵי הֵם׃ וַיַּעַן
הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר שַׁעֲלֵי רַגְלַיִם אֲנִי רֹאֶה מֵאֲנָשִׁים וְנָשִׁים
30 וָטָף׃ וַיִּחַר אַף הַמֶּלֶךְ בְּכֹהֲנֵי הַבַּעַל וַיִּתְפֹּשׂ אֹתָם
31 וְאֶת־נְשֵׁיהֶם וְטַפָּם׃ וַיְהִי בִּרְאֹתוֹ אֶת־הַמַּחְתֶּרֶת אֲשֶׁר
הֵם

הֵם הֹלְכִים וְיֹצְאִים בָּהּ לֶאֱכֹל אֶת־אֲשֶׁר עַל הַשֻּׁלְחָן׃
וַיְצַו לַהֲמִיתָם וַיִּמְסֹר אֶת־הַבַּעַל בְּיַד דָּנִיֵּאל וַיִּתֹּץ אֹתוֹ 32
וַיַּהֲרֹס אֶת־הֵיכָלוֹ׃

הַתַּנִּין בְּבָבֶל.

וְגַם תַּנִּין גָּדוֹל הָיָה בְּעִיר בָּבֶל וַיַּעַבְדוּ אֹתוֹ אַנְשֵׁי 1
בָבֶל׃ וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־דָּנִיֵּאל הֲגַם עַל־הַתַּנִּין תֹּאמַר 2
כִּי מַעֲשֵׂה חָרָשׁ נְחֹשֶׁת הוּא׃ הִנֵּה הוּא חַי וְגַם הוּא 3
אֹכֵל וְשֹׁתֶה הִתְכַּחֵשׁ כִּי הוּא אֱלֹהִים חַיִּים לְכָה־נָא
וַעֲבֹד אֹתוֹ׃ וַיַּעַן דָּנִיֵּאל וַיֹּאמֶר אֶת־יְיָ אֱלֹהִים אֲנִי עוֹבֵד 4
וְאֵין אֱלֹהִים חַיִּים זוּלָתוֹ׃ וְעַתָּה אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ אֲדוֹנִי 5
הַמֶּלֶךְ וְהָרַגְתִּי אֶת הַתַּנִּין בְּלִי חֶרֶב וּבְלִי מַקֵּל׃ וַיֹּאמֶר 6
הַמֶּלֶךְ הִנֵּה הוּא בְיָדֶךָ׃ וַיִּקַּח דָּנִיֵּאל זֶפֶת וְחֵלֶב וְשֵׂעָר 7
וַיָּזֶר אֹתָם נָזִיר וַיַּעַשׂ מִמֶּנּוּ רְקִיקִים׃ וַיַּשְׁלִיכֵם בְּפִי־ 8
הַתַּנִּין וַתִּבָּקַע בִּטְנוֹ וַיֹּאמַר דָּנִיֵּאל אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ אֲדוֹנִי
הַמֶּלֶךְ׃

וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אַנְשֵׁי בָבֶל אֶת־הַדָּבָר וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד 9
וַיִּקְשְׁרוּ קֶשֶׁר עַל־הַמֶּלֶךְ׃ וַיֹּאמְרוּ הַמֶּלֶךְ הִתְיַהֵד כִּי 10
אֶת־הַבַּעַל נָתַץ וְאֶת־הַתַּנִּין הָרַג וְגַם אֶת־הַכֹּהֲנִים
הֵמִית׃ וַיִּקָּהֲלוּ עַל הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרְאוּ־לוֹ מְסֹר אֶת־דָּנִיֵּאל 11
בְּיָדֵינוּ וְאִם אַיִן הִנֵּה נַכְרִית אֹתְךָ וְאֶת־בֵּיתֶךָ׃ וַיַּרְא 12
הַמֶּלֶךְ כִּי הֲצִיק הֱצִיקוּ־לוֹ מְאֹד וַיִּתֵּן אֶת־דָּנִיֵּאל בְּיָדָם׃
וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־גּוֹב־הָאֲרָיוֹת וַיְהִי שָׁם שֵׁשֶׁת 13
יָמִים׃ וַיִּהְיוּ שִׁבְעָה אֲרָיוֹת בַּגּוֹב וַיִּתְּנוּ לָהֶם יוֹם יוֹם 14
שְׁנֵי

15 שְׁנֵי אֲנָשִׁים וּשְׁנֵי רְחֵלִים לַטָּרֶף׃ אַךְ בָּעֵת הַהִיא לֹא
נָתְנוּ לָהֶם מְאוּמָה בִּלְתִּי דָנִיֵּאל לְבַדּוֹ׃
16 וּבַיָּמִים הָהֵם הָיָה נָבִיא בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּשְׁמוֹ חֲבַקּוּק׃
17 וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּזֶד חֲבַקּוּק נָזִיד וַיִּתֵּן לֶחֶם בַּכֶּלִי לְהָבִיא
19.18 לַקֹּצְרִים בַּשָּׂדֶה׃ וַיָּבֹא אֵלָיו מַלְאַךְ יְיָ וַיֹּאמַר׃ הָבֵא־נָא
אֶת־הַמַּאֲכָל אֲשֶׁר בְּיָדְךָ אֶל־דָנִיֵּאל הִנֵּה־הוּא בְּגוֹב
20 הָאֲרָיוֹת אֲשֶׁר בְּבָבֶל׃ וַיַּעַן חֲבַקּוּק וַיֹּאמֶר לֹא רָאִיתִי
21 בָּבֶל מִיָּמָי וְגַם אֶת־גּוֹב הָאֲרָיוֹת לֹא יָדָעְתִּי׃ וַיֹּאחֲזֵהוּ
הַמַּלְאָךְ בְּצִיצִת רֹאשׁוֹ וַיִּשָּׂאֵהוּ כְּרוּחַ סְעָרָה בָּבֶלָה
22 וַיַּעֲמִידֵהוּ אֵצֶל גּוֹב הָאֲרָיוֹת׃ וַיִּקְרָא חֲבַקּוּק וַיֹּאמֶר
דָנִיֵּאל דָנִיֵּאל קַח־נָא אֶת הַמַּאֲכָל אֲשֶׁר יְיָ אֱלֹהִים שָׁלַח
23 לָךְ׃ וַיַּעַן דָנִיֵּאל וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהִים אַתָּה זְכַרְתָּנִי וַחֲסְדְּךָ
24 לֹא תַעֲזֹב אֶת מְאַהֲבֶיךָ׃ וַיָּקָם דָנִיֵּאל וַיֹּאכַל וְהַמַּלְאָךְ
הֵשִׁיב אֶת־חֲבַקּוּק לִמְקוֹמוֹ׃
25 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ לִסְפֹּד לְדָנִיֵּאל וַיְהִי
כִּי־קָרַב אֶל־הַגּוֹב לִרְאוֹת וְהִנֵּה הוּא יֹשֵׁב בֵּין הָאֲרָיוֹת׃
26 וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ בְּקוֹל גָּדוֹל וַיֹּאמֶר אֵל אֱלֹהֵי דָנִיֵּאל גָּדוֹל
27 אַתָּה וְנוֹרָא וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶךָ׃ וַיְצַו וַיְרִיצֻהוּ מִן־
הַגּוֹב וַיַּשְׁלִיכוּ בְתוֹכוֹ כֹּל מְבַקְשֵׁי נֶפֶשׁ דָנִיֵּאל וְכִמְעַט
יָרְדוּ הַבּוֹרָה וַיִּטָּרְפוּ לְעֵינֵי הַמֶּלֶךְ׃

שׁוֹשַׁנָּה.

2. 1 אִישׁ הָיָה בְּעִיר בָּבֶל וּשְׁמוֹ יְהוֹיָקִים׃ וַיִּקַּח־לוֹ אִשָּׁה
וּשְׁמָהּ שׁוֹשַׁנָּה בַּת־חִלְקִיָּהוּ וְהִיא הָיְתָה יְפַת תֹּאַר
ויראת

3 וְיִרְאַת אֱלֹהִים׃ כִּי אֲבוֹתֶיהָ הָיוּ יִשְׁרֵי־לֵב וַיַּדְרִיכוּהָ בְּדַרְכֵי
4 תוֹרַת מֹשֶׁה׃ וִיהוֹיָקִים הָיָה עָשִׁיר מְאֹד וַיְהִי־לוֹ כֶּרֶם
חֶמֶד אֵצֶל בֵּיתוֹ וְכָל הַיְּהוּדִים הִתְאַסְּפוּ אֵלָיו כִּי נִכְבָּד
5 הָיָה מִכָּל הָעִיר׃ וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַהִיא וַיָּקִימוּ שְׁנַיִם מִזִּקְנֵי
6 הָעִיר לְשֹׁפְטִים עַל הָעָם׃ וְהֵם הָיוּ מִן־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
אָמַר יְיָ עֲלֵיהֶם מִבָּבֶל יָצְאָה הָרָעָה וּמִזְּקֵנֶיהָ שֹׁפְטֵי
7 הָעָם׃ וַיָּבֹאוּ מִדֵּי־יוֹם בְּיוֹמוֹ אֶל־בֵּית־יְהוֹיָקִים וְכִי
8 הָיָה לְאִישׁ דָּבָר בָּא אֲלֵיהֶם׃ וַיְהִי בְּעֵת הַצָּהֳרַיִם וְכָל־
אִישׁ הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַתֵּלֶךְ שׁוֹשַׁנָּה לָשׂוּחַ בְּכֶרֶם בַּעְלָהּ׃

9 וַיִּרְאוּ הַזְּקֵנִים אֶת־הָאִשָּׁה מִתְהַלֶּכֶת יוֹם יוֹם בַּכֶּרֶם
10 וַיִּתְאַוּוּ תַּאֲוָה׃ וַתֵּהָפֵךְ לְבָבָם וַתַּחַת נְשֹׂא מָרוֹם
עֵינֵיהֶם נָשְׂאוּ אֶת־עֵינֵיהֶם עָלֶיהָ וְלֹא זָכְרוּ תוֹרַת יְיָ
11 וּמִשְׁפָּטוֹ׃ וְגַם כִּי־חִצֵּי הַתְּשׁוּקָה נִחֲתוּ בִלְבַב שְׁנֵיהֶם
לֹא־גִלּוּ אֶת־אַהֲבָתָם אִישׁ אֶל־אָחִיו כִּי הִתְבּוֹשָׁשׁוּ
12 וְכָל־אֶחָד חָשַׁב לְחַלְּלָהּ׃ וַיִּשְׁקְדוּ יוֹם יוֹם עַל־דַּלְתֵי
13 הַכֶּרֶם לָלֶכֶת אַחֲרֶיהָ וּלְהַבִּיט אֵלֶיהָ׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל
רֵעֵהוּ נָשׁוּבָה־נָּא אֶל־בָּתֵּינוּ כִּי קָרְבָה הָעֵת לֶאֱכֹל
14 בַּצָּהֳרָיִם׃ וַיְהִי אַחֲרֵי לֶכְתָּם וְאַחֲרֵי הִפָּרְדָם אִישׁ מֵעַל
אָחִיו וַיִּפֶן כָּל־אֶחָד וַיָּשָׁב אֶל הַכֶּרֶם וַיִּמְצְאוּ שְׁנֵיהֶם
15 יַחְדָּו׃ וְכַאֲשֶׁר שָׁאֲלוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר מַה־זֹּאת
וַיִּתְוַדּוּ אֵת תְּשׁוּקָתָם הָרְשָׁעָה וַיִּוָּעֲצוּ יַחְדָּו וַיָּשִׂימוּ
מוֹעֵד לֶאֱרֹב לָהּ בִּהְיוֹתָהּ לְבַדָּהּ׃

16 וַיְהִי הַיּוֹם וְהֵם בַּמַּאֲרָב וַתָּבֹא שׁוֹשַׁנָּה כְּדַרְכָּהּ
17 לִרְחֹץ בַּכֶּרֶם כְּחֹם הַיּוֹם וּשְׁתֵּי נַעֲרוֹתֶיהָ אִתָּהּ׃ וְאִישׁ
לֹא־הָיָה בַכֶּרֶם זוּלָתִי שְׁנֵי הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר הִתְחַבְּאוּ
18 לֶאֱרֹב לָהּ׃ וַתֹּאמֶר שׁוֹשַׁנָּה אֶל נַעֲרוֹתֶיהָ קְחֶנָה־לִּי

שֶׁמֶן וּבוֹרִית וּסְגֹרְנָה הַכֶּרֶם עַד אֲשֶׁר כַּלּוֹתִי לִרְחֹץ׃
19 וַתַּעֲשֶׂינָה הַנְּעָרוֹת כַּאֲשֶׁר אָמְרָה וַתֵּצֶאןָ לָקַחַת
וּלְהָבִיא־לָהּ אֶת־אֲשֶׁר בִּקְּשָׁה וַתִּסְגֹּרְנָה הַדֶּלֶת בַּעֲדֵיהֶן׃
21.20 וְלֹא רָאוּ אֶת־הָאֲנָשִׁים כִּי הִתְחַבָּאוּ׃ הֵנָּה הָלְכוּת
וְהִנֵּה שְׁנֵי הַזְּקֵנִים הֵגִיחוּ מִן־הַמַּחְבֹּא וַיָּרוּצוּ אֵלֶיהָ
22 וַיֹּאמְרוּ׃ הִנֵּה הַכֶּרֶם נָעוּל וְאֵין פֹּה אִישׁ לִרְאוֹת וְנַפְשֵׁנוּ
23 חָשְׁקָה־בָּךְ לָכֵן הָבָה נָא וְנָבֹא אֵלָיִךְ׃ וְאִם מָאֵן תְּמָאֲנִי
לִשְׁמֹעַ בְּקוֹלֵנוּ הָעֵד נָעִיד־בָּךְ כִּי רָאִינוּ אִישׁ עִמָּךְ
24 בַּכֶּרֶם וְעַל־זֹאת שִׁלַּחַתְּ אֶת הַנְּעָרוֹת מֵאִתָּךְ׃ וַתֵּאָנַח
שׁוֹשַׁנָּה וַתֹּאמַר אוֹיָה־לִּי הִנֵּה צָרוֹת רַבּוֹת סְבָבוּנִי יָחַד׃
25 אִם אֶעֱשֶׂה אֶת־חֶפְצָם בַּת־מָוֶת אָנֹכִי וְאִם אֶחְדַּל מִי־
26 יַצִּילֵנִי מִיָּדָם׃ אֶפֶס טוֹב־לִי לִנְפֹּל בְּנִקָּיוֹן כַּפִּי בִּידֵי־
27 אָדָם מֵחֲטוֹא לֵאלֹהִים׃ וַתִּשָּׂא שׁוֹשַׁנָּה אֶת־קוֹלָהּ
28 וַתִּצְעַק וַיִּצְעֲקוּ גַּם־הַזְּקֵנִים לִקְרָאתָהּ׃ וַיָּרָץ הָאֶחָד
2 אֶל הַדֶּלֶת וַיִּפְתָּח׃ וְאַנְשֵׁי הַבִּירָה שָׁמְעוּ אֶת־קוֹל
30 הַצְּעָקָה וַיָּרוּצוּ אֶל הַכֶּרֶם לִרְאוֹת מַה־זֶּה יֵעָשֶׂה׃ וַיְהִי
כִּי הוֹצִיאוּ הַזְּקֵנִים עָלֶיהָ אֶת־דִּבָּתָם רָעָה וַיִּתְבּוֹשְׁשׁוּ
הָעֲבָדִים כִּי מִיּוֹם הִוָּלְדָהּ לֹא־נִשְׁמַע כָּזֹאת עָלֶיהָ׃
31 וַיְהִי מִמָּחֳרָת בְּהִקָּבֵץ הָעָם בֵּית יְהוֹיָקִים בַּעְלָהּ
וַיָּבֹאוּ גַּם שְׁנֵי הַזְּקֵנִים וַיּוֹצִיאוּ עָלֶיהָ שֵׁם רָע לְמַעַן
32 שְׁפֹט עָלֶיהָ מִשְׁפַּט מָוֶת׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל הָעָם שִׁלְחוּ־נָא
וְהַגִּישׁוּ אֶת־שׁוֹשַׁנָּה בַּת־חִלְקִיָּהוּ אֵשֶׁת יְהוֹיָקִים אֵלֵינוּ׃
33 וַיִּשְׁלְחוּ אֵלֶיהָ וַתָּבֹא הִיא וַאֲבוֹתֶיהָ עִם בְּנֵיהֶם וְכָל
34 מִשְׁפַּחְתָּהּ׃ וְשׁוֹשַׁנָּה הָיְתָה טוֹבַת מַרְאֶה רַכָּה וַעֲנֻגָּה׃
35 וַיְצַוּוּ הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה לְהָסִיר הַצָּעִיף מֵעַל פָּנֶיהָ וַיֹּאמְרוּ
36 כֵּן לְמַעַן הִתְעַנֵּג עוֹד בְּהוֹד מַרְאֶהָ׃ וְכָל־מוֹדָעֶיהָ וְכָל
הנצבים

הַנִּצָּבִים עָלֶיהָ בָּכוּ בְּכִי גָּדוֹל מְאֹד׃ וַיָּקוּמוּ שְׁנֵי 37
הַזְּקֵנִים וַיִּתְיַצְּבוּ בְּקֶרֶב הָעָם וַיָּשִׂימוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־
רֹאשׁ שׁוֹשַׁנָּה׃ וְהִיא בָּכְתָה בְּמַר נַפְשָׁהּ וַתִּשָּׂא עֵינֶיהָ 38
הַשָּׁמָיְמָה כִּי־בָטַח לִבָּהּ בַּיְיָ׃ וַיַּעֲנוּ הַזְּקֵנִים וַיֹּאמְרוּ 39
הִנֵּה הִתְהַלַּכְנוּ שְׁנֵינוּ בַּכֶּרֶם וַתָּבֹא שׁוֹשַׁנָּה וּשְׁתֵּי
נַעֲרוֹתֶיהָ אִתָּהּ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן שִׁלְּחָה אֶת הַנְּעָרוֹת מִפָּנֶיהָ 40
וְאֶת־הַכֶּרֶם סָגָרָה׃ וַיִּגַּשׁ אֵלֶיהָ עֶלֶם אֶחָד נֶחְבָּא בַּגָּן 41
וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ׃ וַיְהִי כִּי־רָאִינוּ מִפִּנַּת הַגָּן אֶת־הַנְּבָלָה 42
הַזֹּאת וְקָרַבְנוּ אֵלֶיהָ וְהִנֵּה הִיא שֹׁכֶבֶת בְּחֵיקוֹ׃ אֶפֶס 43
לֹא הָיָה לְאֵל יָדֵנוּ לִתְפֹּשׂ אֶת־הָעֶלֶם כִּי חָזָק הָיָה מִמֶּנּוּ
וַיִּפְתַּח הַדֶּלֶת וַיִּמָּלֵט׃ וַיְהִי כִּי הֶחֱזַקְנוּ־בָהּ וּשְׁאַלְנוּהָ 44
לֵאמֹר מִי־הוּא הָעֶלֶם וַתְּמָאֵן לְהָשִׁיב לָנוּ דָבָר׃ וְעַתָּה 45
עֵדִים אֲנַחְנוּ בַּדָּבָר הַזֶּה׃ וַיַּאֲמֵן הָעָם אֶל דִּבְרֵי הַזְּקֵנִים 46
וְהַשֹּׁפְטִים וַיִּשְׁפְּטוּ אֹתָהּ מִשְׁפַּט מָוֶת׃ וַתִּזְעַק שׁוֹשַׁנָּה 47
בְּצָרַת נַפְשָׁהּ וַתֹּאמַר׃ יְיָ אֱלֹהִים לְךָ נִגְלוּ כֹּל תַּעֲלוּמוֹת 48
וַחֲרָשׁוֹת אַתָּה יֹדֵעַ בְּטֶרֶם תִּצְמַחְנָה׃ יָדַעְתָּ גַּם יָדַעְתָּ 49
כִּי אֵין בְּפִיהֶם נְכוֹנָה וְכִי שֶׁקֶר הֵעִידוּ־בִי׃ וְעַתָּה הִנְנִי 50
הֹלֶכֶת לָמוּת גַּם כִּי־נְקִיתִי מִן־הַפֶּשַׁע אֲשֶׁר־בָּרוּ מִלִּבָּם
הָרָע׃ וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָהּ וַיֵּעָתֶר לָהּ׃ 51

הִיא מוּצֵאת לְהוּמָת וַיְיָ הֵעִיר אֶת־רוּחַ נַעַר אֶחָד 52
וּשְׁמוֹ דָנִיֵּאל וַיִּשָּׂא אֶת־קוֹלוֹ וַיֹּאמַר׃ נָקִי אָנֹכִי מִן־הַדָּם 53
אֲשֶׁר יִשָּׁפֵךְ׃ וַיִּפֶן כָּל־הָעָם וַיִּשְׁאָל מַה־זֶּה הַדָּבָר 54
אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ וַיִּתְיַצֵּב דָּנִיֵּאל בְּקֶרֶב הָעָם וַיֹּאמַר׃ 55
שִׁמְעוּ־נָא בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הֲנִסְכָּל נִסְכַּלְתֶּם לְהַרְשִׁיעַ בַּת־ 56
יִשְׂרָאֵל בְּטֶרֶם חֲקַרְתֶּם וּדְרַשְׁתֶּם הַדָּבָר׃ שׁוּבוּ־לָכֶם 57
אֶל בֵּית־הַמִּשְׁפָּט וּרְאִיתֶם כִּי־שֶׁקֶר עָנוּ־בָהּ הָאֲנָשִׁים

58 הָאֵלֶּה וַיִּפֶן מַהֵר כָּל־הָעָם וַיָּשׁוּבוּ׃ וַיֹּאמְרוּ הַזְּקֵנִים
אֶל דָּנִיֵּאל שֵׁב־נָא בְּתוֹכֵנוּ וְהַשְׂכִּילֵנוּ אָתָּה אִם שָׂמְךָ
59 אֱלֹהִים לְאִישׁ שַׂר וְשֹׁפֵט׃ וַיַּעַן דָּנִיֵּאל וַיֹּאמַר הַפְרְדוּ־
נָא שְׁנֵיהֶם אִישׁ מֵעַל אָחִיו וְאֶשְׁאַל אִישׁ אִישׁ לְבַדּוֹ׃
60 וַיְהִי אַחֲרֵי הִפָּרְדָם וַיִּקְרָא לָרִאשׁוֹן וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַזָּקֵן
61 בְּיָמִים וּבִפְשָׁעִים כָּעֵת יָחוּלוּ עַל רֹאשֶׁךָ׃ דַּע־נָא כִּי
מִשְׁפַּט עָוֶל שָׁפַטְתָּ וְהִצְדַּקְתָּ אֶת־הָרָשָׁע וְהִרְשַׁעְתָּ אֶת־
הַצַּדִּיק אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים וְנָקִי וְצַדִּיק אַל־תַּהֲרֹג׃
62 וְעַתָּה אִם רָאִיתָ אֶת־אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הַגֶּד־לִי אֶת־שֵׁם הָעֵץ
אֲשֶׁר מְצָאתָ שְׁנֵיהֶם תַּחְתָּיו וַיַּעַן וַיֹּאמֶר תַּחַת אַלָּה׃
63 וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל יְתֶנְךָ יְיָ לְאָלָה וּמַלְאָכוֹ יְצַוֶּה־לָּךְ
64 לְהַכְרִיתֶךָ׃ וַיְשַׁלַּח אֹתוֹ מֵעַל פָּנָיו וַיְצַו לְהַגִּישׁ אֶת־
הַשֵּׁנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו בֶּן־כְּנַעֲנִי אַתָּה וְלֹא בֶּן־יְהוּדִי׃
66·65 הֵן יְפִי הָאִשָּׁה הִשִּׁיאֶךָ וְרוּחַ זְנוּנִים הָפַךְ לִבֶּךָ׃ כָּכָה
הָיָה מַעֲשֵׂיכֶם כָּל־הַיָּמִים לִזְנוֹת אֶת־בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל
67 וּמִיִּרְאָתָן אֶתְכֶם הִטִּיתֶם אֹתָן לְכֹל חֶפְצֵיכֶם׃ זוּלָתִי
בַּת־יְהוּדָה הַזֹּאת אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעָה לְקוֹל תַּזְנוּתֶךָ׃
68 וְעַתָּה הַגֶּד־לִי אֶת־שֵׁם הָעֵץ אֲשֶׁר רָאִיתָ שְׁנֵיהֶם תַּחְתָּיו
69 וַיַּעַן וַיֹּאמֶר תַּחַת אַלּוֹן׃ וַיֹּאמֶר דָּנִיֵּאל הַשֶּׁקֶר יְכַסֶּה
פָּנֶיךָ קָלוֹן רְאֵה כִּי מַלְאַךְ יְיָ יְנוֹפֵף חַרְבּוֹ עָלֶיךָ
לְהַשְׁחִיתֶךָ׃
70 וַיִּשְׁמַע כָּל־הָעָם וַיִּשְׂאוּ אֶת־קוֹלָם לְהוֹדוֹת לַייָ
71 הַמּוֹשִׁיעַ לְכֹל הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ וַיָּקוּמוּ כֻלָּם עַל שְׁנֵי
הַזְּקֵנִים אֲשֶׁר נִלְכְּדוּ בְּאִמְרֵי פִיהֶם עַל־יַד דָּנִיֵּאל כִּי
72 שֶׁקֶר עָנוּ בְשׁוֹשַׁנָּה׃ וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם כְּמִשְׁפַּט תּוֹרַת מֹשֶׁה
73 וַעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת לְאָחִיו׃ וַיַּהַרְגוּ אֹתָם
וינצלו

וַיִּנָּצְלוּ בַּיּוֹם הַהוּא מִשְּׁפֹךְ דַּם־נָקִי בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְחִלְקִיָּהוּ 74
וְאִשְׁתּוֹ נָתְנוּ שֶׁבַח וְהַלֵּל לַיְיָ עַל־דְּבַר בִּתָּם כִּי לֹא
נִמְצָא־בָהּ עֶרְוַת דָּבָר׃ וְכֵן עָשָׂה יְהוֹיָקִים בַּעְלָהּ וְכָל־ 75
מִשְׁפַּחְתּוֹ׃ וַיְהִי דָנִיֵּאל גָּדוֹל וְיָקָר בְּעֵינֵי הָעָם מִיּוֹם 76
הַהוּא וָהָלְאָה עַד יוֹם מוֹתוֹ׃

יהודית.

1.

וַיְהִי בִּשְׁנַת שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה לַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶצַּר אֲשֶׁר 1
יָשַׁב בְּנִינְוֵה עִיר גְּדוֹלָה (לֵאלֹהִים) וַיִּמְלֹךְ אַרְפַּכְשַׁד מֶלֶךְ
מָדַי בְּאַחְמְתָא הַבִּירָה הִיא אֶקְבַּתָּנָה׃ וַיַּקֵּף אֶת הָעִיר 2
חֹמוֹת אַבְנֵי־מַחְצֵב שָׁלֹשׁ אַמּוֹת רָחְבָּן וְשֵׁשׁ אַמּוֹת
קוֹמָתָן׃ וְקוֹמַת הַחֹמוֹת שִׁבְעִים אַמָּה וְעָבְיָן חֲמִשִּׁים׃ 3
וּמִגְדָּלִים עָשָׂה עַל שַׁעֲרֵי הָעִיר מְאַת אַמָּה גָּבְהָם 4
וְשִׁשִּׁים אַמָּה יְסוֹדָם׃ וְקוֹמַת הַשְּׁעָרִים עָשָׂה שִׁבְעִים 5
אַמָּה וְרָחְבָּם אַרְבָּעִים לָתֵת רֶוַח לְרֹב צְבָאָיו לָצֵאת
וְלַעֲרֹךְ אֶת־אַנְשֵׁי רַגְלָיו׃

וַיְהִי בַּיָּמִים הָהֵם וַיַּעַשׂ נְבוּכַדְנֶצַּר מִלְחָמָה אֶת 6
אַרְפַּכְשַׁד בָּעֲרָבָה הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עַל גְּבוּלֵי רְעוּ׃ וְכָל 7
יֹשְׁבֵי הֶהָרִים וְכָל הָעַמִּים עַל שְׂפַת נַהֲרֵי פְּרָת וְחִדֶּקֶל
וְגִיחוֹן וְגַם אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ עֵילָם וְעַם רַב מִבְּנֵי גִלְעָד בָּאוּ
לְעֶזְרָתוֹ׃

וַיִּשְׁלַח נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ אַשּׁוּר מַלְאָכִים לִקְרֹא 8
לְיֹשְׁבֵי פָרַס וּלְכָל יֹשְׁבֵי מַעֲרָב וְהֵם קִילִיקְיָא וְדַמֶּשֶׂק
וְהַלְּבָנוֹן וְהַכַּרְמֶל וְהַגִּלְעָד וְהַגָּלִיל וּשְׂדֵה יִזְרְעֶאל׃
וְלִישְׁבֵי

9 וּלְיֹשְׁבֵי שֹׁמְרוֹן וְעָרֶיהָ וְאֶל הַגּוֹיִם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְעַד
יְרוּשָׁלַיִם וּלְכָל יֹשְׁבֵי גֹשֶׁן וְאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד הָרֵי קֵדָר׃
10 וַיְמָאֲנוּ כָּל־גּוֹיֵי הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה לִשְׁמֹעַ בְּקוֹל מֶלֶךְ אַשּׁוּר
וְלֹא בָאוּ לְעֶזְרָתוֹ בַּמִּלְחָמָה כִּי לֹא־יָרְאוּ מִפָּנָיו וַיָּשִׁיבוּ
11 אֶת־מַלְאָכָיו בְּחֶרְפָּה וָבוּז לְאַרְצָם׃ וַתִּבְעַר חֲמַת
נְבוּכַדְנֶצַּר בְּכָל הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה וַיִּשָּׁבַע בְּכִסְאוֹ
וּבְמַלְכוּתוֹ לְהִנָּקֵם בָּהֵן וּלְהַשְׁחִית כָּל־גְּבוּלֵי קִילִיקְיָא
12 דַּמֶּשֶׂק וַאֲרָם׃ וּלְהַכּוֹת לְפִי־חֶרֶב כָּל יֹשְׁבֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב
וְכָל אֶרֶץ יְהוּדָה וּמִצְרַיִם וְכֹל אֲשֶׁר בֵּין שְׁנֵי הַיַּמִּים
13 בַּתָּוֶךְ׃ וַיְהִי בִּשְׁנַת שְׁבַע־עֶשְׂרֵה לְמָלְכוֹ וַיֵּצֵא עִם־כָּל־
חֵילוֹ לִקְרַאת אַרְפַּכְשַׁד לַמִּלְחָמָה וַתֶּחֱזַק יָדוֹ וַיַּךְ אֶת־
14 עַמּוֹ וְאֶת־רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו לְפִי־חָרֶב׃ וְאַחֲרֵי קַחְתּוֹ אֶת־
כָּל־הֶעָרִים בָּא גַם לְאַחְמְתָא וַיִּכְבֹּשׁ אֵת הַמִּגְדָּלִים
וַיָּשֶׂם אֶת־חוּצוֹת הָעִיר וְכָל תִּפְאַרְתָּהּ הָפַךְ לְשִׁמְצָה׃
15 וַיִּרְדֹּף אַחֲרֵי אַרְפַּכְשַׁד וַיַּדְבֵּק אֹתוֹ בְּהַר רְעוּ וַיּוֹרֵהוּ
16 בְּחִצָּיו וַיְמִיתֵהוּ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁב עִם כָּל חֵילֵי צְבָאָיו
לְנִינְוֵה וַיֵּשֶׁב שָׁם שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה
עֶשְׂרִים וּמְאַת יוֹם׃

2.

1 וַיְהִי בִּשְׁנַת שְׁמוֹנֶה־עֶשְׂרֵה לְמָלְכוֹ בְּעֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם
יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַיַּעֲרִימוּ סוֹד בְּבֵית הַמֶּלֶךְ לַעֲשׂוֹת
2 נְקָמָה בְּכָל הַגּוֹיִם הָהֵם כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃ וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ
לְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו וַיַּגֵּד לָהֶם אֶת־עֲצָתוֹ וַיְסַפֵּר לָהֶם
3 אֶת־רִשְׁעַת כָּל הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה׃ וַיְהִי בְּאָמְרָם כֻּלָּם
לְהַשְׁמִיד וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל
המלך

הַמֶּלֶךְ וַיִּקְרָא לְרֹאשׁ שָׂרֵי צְבָאָיו וּלְמִשְׁנֵהוּ לְהֹלוֹפֶרְנֵשׁ
וַיֹּאמֶר אֵלָיו׃ כֹּה אָמַר נְבוּכַדְנֶצַּר הַגָּדוֹל מֶלֶךְ כָּל־ 4
הָאָרֶץ׃ מַהֵר וּבְחַר־לְךָ אַנְשֵׁי רַגְלִי גִּבּוֹרֵי כֹחַ שְׁנֵים 5
עָשָׂר רִבּוֹא וּפָרָשִׁים שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃ וְיָצָא לַמִּלְחָמָה 6
עַל כָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר מִיָּם לְמַלְכוּתִי וַאֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ
לְקוֹלִי׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אַרְצְכֶם וּמֵימֵיכֶם לִי הֵם׃ 7
הִנֵּה יָצָאתִי בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי לִקְרַאתְכֶם וְכִסִּיתִי אֶת־עֵין 8
אַרְצְכֶם בַּהֲמוֹן צְבָאוֹתַי וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה לְשָׁלָל׃ הַבְּקָעוֹת 9
וְהַנְּחָלִים יִמָּלְאוּ חַלְלֵיכֶם וְהַנְּהָרוֹת יַעֲבֹרוּ מִפִּגְרֵי
מֵתֵיכֶם וְנִפַּצְתִּי אֶת־הַשְּׁבוּיִם עַד־כַּנְפוֹת הָאָרֶץ׃ אַתָּה 10
תֵּלֵךְ לְפָנַי וּפָרַצְתָּ עַל כָּל־גְּבוּלֵי אַרְצוֹתָם וְהָיָה כִּי־
יִכָּנְעוּ וְעָמְדוּ תַּחַת יָדֶיךָ עַד יוֹם פָּקְדִי עֲלֵיהֶם׃ וְכִי 11
יִתְיַצְּבוּ לְפָנֶיךָ וְהֶחֱרַמְתָּ אֹתָם לְפִי־חָרֶב עֵינְךָ לֹא־תָחוֹס
עֲלֵיהֶם וְכָל הָאָרֶץ תְּהִי לָבַז׃ וְעַתָּה כִּי נִשְׁבַּעְתִּי 12
וּבְמַלְכוּתִי אִם לֹא בְּיָדִי אֶעֱשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ לָכֵן 13
מַהֵר וַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ אַל תַּפֵּל דָּבָר מִמֶּנּוּ וְאַחֵר
לֹא־תְאַחֵר׃

וַיֵּצֵא הֹלוֹפֶרְנֵשׁ מֵאֵת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשְׁמַע אֶת־כָּל־ 14
שָׂרֵי הַחַיִל וְכָל־פְּקִידֵי אֶרֶץ אֲרָם וַיִּפְקֹד אֶת־אַנְשֵׁי
צְבָאוֹ כֻּלָּם גִּבּוֹרֵי חַיִל כַּאֲשֶׁר צִוָּה הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּהְיוּ 15
פְקוּדֵיהֶם לְמִסְפָּרָם שְׁנֵים עָשָׂר רִבּוֹא אִישׁ רַגְלִי וּפָרָשִׁים
נֹשְׂאֵי קֶשֶׁת שְׁנֵים עָשָׂר אָלֶף׃ וַיַּעֲרֹךְ אֹתָם כַּמִּשְׁפָּט 16
וַיַּעַבְרוּ לְפָנָיו וּגְמַלִּים וַחֲמוֹרִים עִמָּהֶם עַד אֵין מִסְפָּר
נֹשְׂאִים אֶת־כְּלֵיהֶם וְגַם צֹאן וּבָקָר מִקְנֶה רַב מְאֹד׃
וְגַם בַּר וָאֹכֶל לְהַחֲיוֹת כָּל הֶהָמוֹן הַזֶּה וְכֶסֶף וְזָהָב רַב 17
מֵאוֹצַר הַמֶּלֶךְ׃ וַיִּסַּע עִם כָּל הַחַיִל הַזֶּה עִם סוּס וָרֶכֶב 18
וּפָרָשִׁים

וּפָרָשִׁים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיְכַסּוּ אֶת־עֵין הָאָרֶץ וַיֵּלְכוּ יָמָּה׃
19 וְגַם עֵרֶב רַב נָסַע אִתָּם כָּאַרְבֶּה וְכַחוֹל עַל פְּנֵי־הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר לֹא יְסֻפַּר מֵרֹב׃

20 וַיִּסַּע מִנִּינְוֵה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים עַד עַרְבוֹת בַּקְתִּילֶשׁ
21 וַיִּחַן תַּחַת הָהָר מִשְּׂמֹאל לְקִילִיקְיָא׃ וּמִשָּׁם נָסַע עִם־
22 כָּל־מַחֲנֵהוּ עִם רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו עַל הֶהָרִים׃ וַיַּהֲפֹךְ אֶת־
פּוּט וָלוּד וַיַּשְׁחֵת כָּל בְּנֵי־תַרְשִׁישׁ וְאֵת בְּנֵי־יִשְׁמָעֵאל
23 הַיֹּשְׁבִים בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר מִנֶּגֶב לְחֵילוֹן׃ וַיַּעֲבֹר אֶת־נְהַר
פְּרָת וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם וַיַּהֲרֹס כָּל עִיר־מִבְצָר מִנַּחַל
24 אַרְנוֹן וְעַד הַיָּם׃ וַיִּכְבֹּשׁ אֶת־כָּל גְּבוּלֵי קִילִיקְיָא וְכָל
הַמִּתְיַצְּבִים לְפָנָיו הִכָּה לְפִי־חָרֶב וַיָּבֹא עַד הָרֵי יֶפֶת
25 אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לְאֶרֶץ עֲרָב׃ וַיְסוֹבֵב כֹּל יֹשְׁבֵי מִדְיָן וַיַּצֵּת
26 אֵשׁ בְּאָהֳלֵיהֶם וַיַּשְׁחֵת אֶת־מִגְרְשֵׁיהֶם׃ וַיְהִי בְּעֵת
הַקָּצִיר וַיֵּרֶד לְדַמֶּשֶׂק וַיְבַעֵר אֵת קָמַת הָעִיר וַיַּחֲרֵם
27 כָּל צֹאן וּבָקָר׃ אֶת־הָעִיר שָׁלְלוּ וַיָּבֹזּוּ וְאֶת־שְׂדוֹתֶיהָ
28 הִשְׁחִיתוּ וְכָל־אִישׁ בָּחוּר הִכּוּ לְפִי־חָרֶב׃ וַתִּפֹּל אֵימָתוֹ
עַל כָּל־יֹשְׁבֵי הַיָּם וְעַל יֹשְׁבֵי צֹר וְצִידוֹן וַעֲכּוֹ וְיַמְנֵה׃
29 וְגַם יֹשְׁבֵי אַשְׁדּוֹד וְאַשְׁקְלוֹן יָרְאוּ וְחָרְדוּ מִפָּנָיו׃

3.

1 וַיִּשְׁלְחוּ אֵלָיו מַלְאָכִים לִקְרֹא לְשָׁלוֹם וַיֹּאמְרוּ׃
3. 2 עֲבָדִים אֲנַחְנוּ לַמֶּלֶךְ הָאַדִּיר נְבוּכַדְנֶצַּר׃ הִנֵּה נָפַלְנוּ
4 לְפָנֶיךָ אַרְצָה עֲשֵׂה עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר יִיטַב בְּעֵינֶיךָ׃ כֹּל
אֲשֶׁר לָנוּ לְךָ הוּא חֲוֹתֵינוּ וְעָרֵינוּ שָׂדֵינוּ וּמִקְנֵנוּ
גִּדְרוֹתֵינוּ וְאָהֳלֵינוּ לְפָנֶיךָ הֵם לַעֲשׂוֹת בָּהֶם כְּפִי אַוַּת
נפשך

נַפְשֶׁךָ׃ כָּל־הֶעָרִים וְיֹשְׁבֵיהֶם בְּיָדְךָ נִתְּנוּ אַךְ בֹּא־נָא 5
אֵלֵינוּ וּרְדֵה־בָנוּ כַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ׃
וַיְהִי בְּדַבְּרָם אֵלָיו כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֵּרֶד עִם חֵילוֹ 6
מִן הָהָר אֲלֵיהֶם אֶל מוּל שְׂפַת הַיָּם וַיִּתֵּן מִשְׁמָר בְּכָל
עִיר מִבְצָר וְאֶת־מֵיטַב הָעָם בָּחַר לְאַנְשֵׁי צְבָאוֹ׃ וְכָל 7
הָאָרֶץ מִסָּבִיב בָּאוּ לִקְרָאתוֹ וַיַּאַסְפֻהוּ בִּכְלִילִים וּבְתֻפִּים
וּבִמְחֹלוֹת׃ וְהוּא הִשְׁחִית כָּל גְּבוּלֵי הָאָרֶץ וַיַּכְרֵת אֵת 8
אֲשֵׁרֵיהֶם׃ כִּי כֵן גָּמַר בְּלִבּוֹ לְהַשְׁמִיד כָּל־אֱלֹהֵי הָאֲרָצוֹת 9
לְבַעֲבוּר כָּל־הָעַמִּים יִשְׁתַּחֲווּ לִנְבוּכַדְנֶצַּר וְכָל לָשׁוֹן
תִּקְרָא בִשְׁמוֹ׃ מִשָּׁם נָסַע לִקְרַאת יִזְרְעֵאל קָרוֹב לְדוֹתָן 10
נֹכַח הָרֵי הַמָּצוֹר אֲשֶׁר לִיהוּדָה׃ וַיִּחַן אֶת־מַחֲנֵהוּ בֵּין 11
יְגַבְּהָה וּבֵין עִיר־הַשֹּׁטְּרִים וַיֵּשֶׁב שָׁם חוֹדֶשׁ יָמִים עַד
הֵאָסֵף כָּל רְכוּשׁ הַמַּחֲנוֹת׃

4.

וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה אֵת כָּל 1
אֲשֶׁר עָשָׂה הוֹלוֹפֶרְנֶשׁ שַׂר־צְבָא אֲרָם לְכָל־הָעַמִּים
מִסָּבִיב׃ כִּי הֶחֱרִיב אֶת־בָּתֵּי אֱלֹהֵיהֶם וַיָּבֹז אֹתָם וַיִּירְאוּ 2
בִּמְאֹד מְאֹד׃ כִּי אָמְרוּ פֶּן־יַעֲשֶׂה לִירוּשָׁלַיִם וּלְבֵית 3
יְיָ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְכָל הַגּוֹיִם׃ כִּי לֹא אָרְכוּ הַיָּמִים אֲשֶׁר 4
שָׁבוּ מִן־הַגּוֹלָה וְכִי הִתְאַסְּפוּ כָּל אַנְשֵׁי יְהוּדָה לְחַטֵּא
אֶת־כְּלֵי הַקּוֹדֶשׁ וְאֵת הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיִּשְׁלְחוּ אֲנָשִׁים אֶל 5
גְּבוּלֵי שֹׁמְרוֹן וְאֶל הֶעָרִים בֵּית־חוֹרוֹן בַּלְמוֹן יְרִיחוֹ חוֹבָה
וְיַעְזֵר וְאֶל עֵמֶק שָׁלֵם וַיָּשִׂימוּ נְצִיבִים עַל כָּל־רָאשֵׁי
הֶהָרִים הַגְּבֹהִים׃ וַיִּבְנוּ חֹמוֹת לְכָל עָרֵי הַפְּרָזִי וַיְהִי בְּעֵת 6
קָצְרָם אֶת־קְצִיר הָאָרֶץ וַיִּתְּנוּ אֹכֶל בְּכָל הֶעָרִים׃

7 וְאֶלְיָקִים הָיָה כֹּהֵן הַגָּדוֹל בָּעֵת הַהִיא בִּירוּשָׁלָיִם׃
8 וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל יֹשְׁבֵי בְתוּל וּבֵית־שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר עַל־
9 פְּנֵי יִזְרְעֶאל קָרוֹב לְעַרְבוֹת דּוֹתָיִם׃ וַיְצַוֵּם לִשְׁמֹר אֶת
10 מַעֲלוֹת הֶהָרִים אֲשֶׁר עַל דֶּרֶךְ יְהוּדָה׃ כִּי אָמַר אִם
שָׁמֹר תִּשְׁמְרוּ אֶת־הֶהָרִים הַהֵם וַעֲצַרְתֶּם בִּמְתֵי מְעַט
אֶת־הָאוֹיֵב מִבְּקֹעַ בָּאָרֶץ כִּי צַר הַדֶּרֶךְ לַעֲבֹר לִשְׁנֵי
11 אֲנָשִׁים יַחַד׃ וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם
אֶלְיָקִים וְזִקְנֵי הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלָיִם׃
12 וְכָל־הָעָם צָעֲקוּ אֶל יְיָ בְּכָל לְבָבָם וַיְעַנּוּ אֶת־
נַפְשׁוֹתָם הֵם וּנְשֵׁיהֶם וְטַפָּם וְאֶת־נֶפֶשׁ בְּהֶמְתָּם׃
13 מִשְּׂכִיר וְעַד בֶּן־נֵכָר וְעַד־עֶבֶד־אִישׁ מִקְנַת כֶּסֶף חָגְרוּ
14 שַׂק עַל־מָתְנָם׃ כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַיִם אֲנָשִׁים וְנָשִׁים
וְטַף נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם לִפְנֵי הֵיכַל יְיָ וַיִּזְרְקוּ אֵפֶר עַל
15 רֹאשָׁם וַיִּפְרְשׂוּ שַׂק עַל הַמִּזְבֵּחַ׃ וַיִּתְחַנְּנוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ אָנָּא יְיָ אַל תִּתֵּן אֶת־נָשֵׁינוּ וְטַפֵּנוּ
לְשָׁלָל אֶת־עָרֵי נַחֲלָתֵנוּ לְשַׁמָּה וְאֵת מִקְדָּשְׁךָ לְטֻמְאָה
16 וּלְשִׁמְצָה לְשַׂמֵּחַ בָּם גּוֹיִם׃ וַיַּרְא יְיָ אֶת־עָנְיָם וַיִּשְׁמַע
אֶת־צַעֲקָתָם׃
17 וְכָל־אַנְשֵׁי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַיִם לֹא אָכְלוּ וְלֹא שָׁתוּ
18 יָמִים רַבִּים׃ וְגַם אֶלְיָקִים הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְכָל־הַכֹּהֲנִים
הַמְשָׁרְתִים אֶת־פְּנֵי יְיָ לְבוּשֵׁי־שַׂק וָאֵפֶר עַל רֹאשָׁם
הִקְרִיבוּ עֹלוֹת וּזְבָחִים וְאֶת־נִדְרֵי וְאֶת־נִדְבוֹת הָעָם
וַיִּתְפַּלְלוּ לַיְיָ אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׃

5.

2. 1 וַיֻּגַּד לְהֹלוֹפֶרְנֵשׁ שַׂר צְבָא אַשּׁוּר לֵאמֹר׃ הֵן בְּנֵי

ישראל

יִשְׂרָאֵל אָסְפוּ חָיִל וַחֲמוּשִׁים הֵם לְהִתְיַצֵּב לְפָנֶיךָ׃ וְגַם 3
שָׂמוּ נְצִיבִים עַל רָאשֵׁי הֶהָרִים לְשִׂטְנְךָ בַּדָּרֶךְ וּמוֹקְשִׁים
שָׁתוּ עֲלֵי־נְתִיבוֹת׃ וַיִּחַר אַפּוֹ וַיִּקְרָא לְשָׂרֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב 4
וּלְכָל הַפְּקִידִים אֲשֶׁר עַל חֶבֶל הַיָּם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם׃ הַגִּידוּ־ 5
לִי אַנְשֵׁי כְנַעַן מִי־הָעָם הַזֶּה הַיֹּשֵׁב בֶּהָרִים מֶה־עָרֵיהֶם
וּמַה־כֹּחָם מִי־מַלְכָּם וּמֶה־חֵילָם וּמִי־הֵם רָאשֵׁי צְבָאָם׃
עַל־מֶה פָּנוּ עֹרֶף כִּי לֹא־בָאוּ לִקְרָאתִי מִכָּל־יֹשְׁבֵי 6
חֶבֶל הַיָּם׃

וַיַּעַן אַכְיוֹר רֹאשׁ צְבָא בְּנֵי־עַמּוֹן וַיֹּאמַר׃ יִשְׁמַע־נָא 7 -8
אֲדוֹנִי אֶת־דִּבְרֵי עַבְדּוֹ וְהִגַּדְתִּי־לְךָ אֶת־מִשְׁפַּט הָעָם
הַזֶּה הַיֹּשֵׁב בֵּין הֶהָרִים וּדְבַר־שֶׁקֶר לֹא־יֵצֵא מִפִּי־עַבְדֶּךָ׃
הִנֵּה הָעָם הַזֶּה יָצָא מֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים וַיֵּלְכוּ לָגוּר בְּפַדַּן־ 9
אֲרָם יַעַן כִּי לֹא אָבוּ לַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵי אֲבוֹתָם בְּאֶרֶץ
כַּשְׂדִּים׃ וַיַּעַזְבוּ אֶת־חֻקּוֹת אֲבוֹתֵיהֶם לָלֶכֶת לַעֲבֹד 10
אֶת־יְיָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר הִכִּירוּ וְיַעַן כִּי־גֹרְשׁוּ מִשָּׁם
נִמְלְטוּ פַּדֶּנָה־אֲרָם וַיָּגוּרוּ־שָׁם יָמִים רַבִּים׃ וַיְהִי 11
כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהֵיהֶם אֹתָם לָצֵאת מֵאֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם
לָלֶכֶת אַרְצָה כְנַעַן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם וַיְהִי לָהֶם רְכוּשׁ רַב
בְּכֶסֶף וּבְזָהָב וּבְמִקְנֶה׃ וַיְהִי כִּי־חָזַק הָרָעָב בָּאָרֶץ 12
וַיֵּרְדוּ מִצְרַיְמָה וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ־שָׁם בִּמְאֹד מְאֹד עַד
אֲשֶׁר לֹא יִסָּפְרוּ מֵרֹב׃ וַיְהִי כִּי־הִכְבִּיד מֶלֶךְ מִצְרַיִם 13
אֶת־עֻלּוֹ עַל הָעָם הַזֶּה וַיִּתְחַכֵּם־לוֹ לַעֲשׂוֹתָם לַעֲבָדִים׃
וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וַיְנַגַּע אֶת־כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם 14
נְגָעִים גְּדוֹלִים אֲשֶׁר לֹא־יָכְלוּ לְהֵרָפֵא וַיְגָרְשׁוּ הַמִּצְרִים
אֹתָם׃ וַיְיָ הוֹבִישׁ אֶת־מֵי־יַם־סוּף לִפְנֵיהֶם וַיּוֹלִיכֵם 15
אֶל הַר סִינַי וּלְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וַיּוֹרֶשׁ אֶת־כָּל יֹשְׁבֵי הַמִּדְבָּר

לִפְנֵיהֶם וַיֵּשְׁבוּ בְּאֶרֶץ הָאֱמוֹרִי וַיַּחֲרִימוּ כָּל־בְּנֵי־חֶשְׁבּוֹן׃
16 אַחֲרֵי־כֵן עָבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַיִּירְשׁוּ אֶת־כָּל־אֶרֶץ הָהָר
וַיְגָרְשׁוּ אֶת־כָּל יֹשְׁבֵי כְנַעַן וְאֶת־הַפְּרִיזִי וְאֶת־הַיְבוּסִי
וְאֶת־הַגִּרְגָּשִׁי וְכָל יֹשְׁבֵי שְׁכֶם וַיֵּשְׁבוּ־שָׁם יָמִים רַבִּים׃
17 וְכָל־עֵת אֲשֶׁר לֹא־חָטְאוּ לֵאלֹהֵיהֶם הֵיטֵב הֵיטִיב עִמָּהֶם
כִּי יְיָ שֹׂנֵא כָל־עָוֶל הָיָה בְּעֶזְרָם׃
18 וַיְהִי כִּי־סָרוּ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה אֹתָם לָלֶכֶת בָּהּ
וַיִּמְשְׁלוּ בָהֶם אוֹיְבֵיהֶם וַיְיָ הִשְׁלִיךְ אֹתָם אֶל אֶרֶץ
19 אַחֶרֶת וַיִּהְיוּ לַעֲבָדִים׃ מִקְדַּשׁ אֱלֹהֵיהֶם הוּרַד לָאָרֶץ
20 וְכָל־עָרֵיהֶם נָפְלוּ בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם׃ אַךְ עַתָּה כִּי־שָׁבוּ
אֶל יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וַיָּשׁוּבוּ גַּם מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם אֶל עִיר
קָדְשֵׁיהֶם אֶל יְרוּשָׁלַיִם וַיִּירְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ הָהָר אֲשֶׁר
21 הָיְתָה שְׁמָמָה מֵאֵין יֹשֵׁב׃ לָכֵן יִדְרָשׁ־נָא אֲדוֹנִי לָעָם
הַזֶּה לָדַעַת אִם יֶשׁ־בּוֹ עָוֹן כִּי אִם־חָטָא לֵאלֹהָיו עָלֹה
22 נַעֲלֶה וְנוּכַל לָהֶם׃ אוּלָם אִם לֹא־חָטְאוּ־לוֹ עָבֹר יַעֲבֹר
אֲדוֹנִי כִּי יְיָ אֱלֹהֵיהֶם נִלְחָם לָהֶם וְהָיִינוּ לְחֶרְפָּה לְכָל־
הָאָרֶץ׃

6.

1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה אַכְיוֹר לְדַבֵּר וַתִּבְעַר־בּוֹ חֲמַת כָּל־
2 הַנִּצָּבִים מִסָּבִיב לָאֹהֶל׃ וְשָׂרֵי נְבוּכַדְנֶצַּר וְרָאשֵׁי מוֹאָב
וְיֹשְׁבֵי הַיָּם בִּקְשׁוּ לִשְׁלֹחַ יָדָם בּוֹ לַהֲמִיתוֹ וַיֹּאמְרוּ׃
3 הֲיֵרָא נִירָא לַעֲלוֹת אֶל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּלְהִלָּחֵם בָּם וְאִם
4 יֵשׁ כֹּחַ וּגְבוּרָה בָּהֶם לַעֲרֹךְ מַעֲרָכָה לִקְרָאתֵנוּ׃ לָכֵן
עָלֹה נַעֲלֶה אֲלֵיהֶם אֲדוֹנִי הָלוֹפֶרְנֵשׁ וְכָל הָעָם יִהְיֶה לָנוּ
לְשָׁלָל׃

ויהי

5 וַיְהִי כִּי־שָׁקְטָה תְלוּנַת כָּל־הַנִּצָּבִים וַיֹּאמֶר הֹלוֹפֶרְנֵשׁ
רֹאשׁ צְבָא אַשּׁוּר לְעֵינֵי פְּקִידֵי מוֹאָב וּלְעֵינֵי כָל־בְּנֵי־
6 נֵכָר לַאֲכְיוֹר לֵאמֹר׃ מִי־אַתָּה אַכְיוֹר שְׂכִיר אֶפְרַיִם
לְהִתְנַבֵּא לְעַם יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר כִּי לֹא־נוּכַל לָהֶם וְכִי
אֱלֹהֵיהֶם נִלְחָם לָמוֹ הֲיֵשׁ אֱלוֹהַּ בִּלְתִּי נְבוּכַדְנֶצַּר׃
7 הוּא יְשַׁלַּח אֶת־חֵילוֹ עֲלֵיהֶם וְיַשְׁמִידֵם מֵעַל־פְּנֵי־
8 הָאֲדָמָה וֵאלֹהֵיהֶם לֹא יַצִּילֵם מִיָּדֵינוּ׃ וַאֲנַחְנוּ עַבְדֵי
נְבוּכַדְנֶצַּר נְכַלֵּם כֻּלָּם כְּאִישׁ אֶחָד וְלֹא־יִתְיַצְּבוּ לִפְנֵי
9 שַׁעֲלֵי הַסּוּסִים אֲשֶׁר נְשַׁלַּח עֲלֵיהֶם׃ כָּל־הֲרֵרֵיהֶם
נַשְׁכִּיר מִדָּם וְכָל־שַׁדְמוֹתֵיהֶם יִמָּלְאוּ פִּגְרֵי מֵתֵיהֶם
10 כִּי לֹא־יַעַמְדוּ לְפָנֵינוּ וְכָל־הָעָם כָּלֹה יִכְלֶה׃ כִּי כֹה
אָמַר נְבוּכַדְנֶצַּר מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אַל־יִפֹּל דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר
11 דִּבַּרְתִּי׃ וְאַתָּה אַכְיוֹר שְׂכִיר עַמּוֹנִי יַעַן כִּי הִתְנַבֵּאתָ
הַיּוֹם לְבָשְׁתְּךָ לֹא תִרְאֶה פָּנַי עַד יוֹם הִנָּקְמִי בְּגֹרְשֵׁי
12 מִצְרָיִם׃ וְהָיָה בְּשׁוּבִי מֵרְדֹף אַחֲרֵיהֶם וְנָפַלְתָּ בְּתוֹךְ
13 חַלְלֵיהֶם בְּמַדְקְרוֹת חֶרֶב צְבָאִי׃ וְעַתָּה אֲצַוֶּה אֶת־עֲבָדַי
לַהֲבִיאֲךָ אֶל אַחַת הַמְּקוֹמוֹת עַל הֶהָרִים אֲשֶׁר נַעֲלֶה
14 שָׁמָּה׃ וְאִם תֹּאמַר בִּלְבָבְךָ כִּי לֹא־יִפְּלוּ תַּחַת יָדִי גַּם
15 פָּנֶיךָ לֹא־יִפּוֹלוּן כִּי לֹא־תָמוּת כִּי־אִם עִמָּהֶם׃ כֹּה
דִּבַּרְתִּי אַף־אָנִי וּדְבָרַי לֹא יָשׁוּבוּ רֵיקָם׃
16 וַיְצַו הֹלוֹפֶרְנֵשׁ אֶת־עֲבָדָיו אֲשֶׁר אִתּוֹ בָּאֹהֶל לִתְפּוֹשׂ
אֶת־אַכְיוֹר וְלַהֲבִיאֵהוּ אֶל־בֵּתוּל לָתֵת אֹתוֹ בְּיַד בְּנֵי־
17 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאחֲזוּ אֹתוֹ וַיּוֹלִיכֻהוּ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וַיַּעֲלוּהוּ
מִן־הָעֲרָבָה אֶל אַחַד הֶהָרִים מְקוֹם בְּאֵרוֹת מַיִם מִתַּחַת
18 לְבֵתוּל׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר אֹתָם מֵרֹאשׁ הָהָר
וַיֵּצְאוּ מִן־הָעִיר וּקְלָעִים בְּיָדָם וַיְקַלְּעוּ בָּאֲבָנִים לְעָצְרָם
מעלות

19 מֵעֲלוֹת אֲלֵיהֶם׃ וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי הֹלוֹפֶרְנֵשׁ וַיֵּרְדוּ מִן־
הָהָר וַיֶּאֶסְרוּ אֶת־אַכְיוֹר בַּחֲבָלִים וַיַּשְׁלִיכֻהוּ לְרֶגֶל הָהָר
20 וַיָּשׁוּבוּ לַאֲדוֹנֵיהֶם׃ וַיֵּרְדוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֵלָיו מִן־הָהָר
וַיְפַתְּחוּ אֵת מוֹסְרוֹתָיו וַיְבִיאוּהוּ הָעִירָה וַיַּעֲמִידוּהוּ לִפְנֵי
רָאשֵׁי הָעִיר׃

21 וְרָאשֵׁי בְתוּל הָיוּ בָּעֵת הַהִיא עוּזִּיָּה בֶּן־מִיכָה לְמַטֵּה
22 שִׁמְעוֹן וְכַבְּרִי בֶּן־עָתְנִיאֵל וְכַרְמִי בֶּן־מַלְכִּיאֵל׃ וַיִּקְרְאוּ
לְכֹל זִקְנֵי הָעִיר וַיִּתְקַבְּצוּ כָל־אַנְשֵׁי הָעִיר אֲנָשִׁים וְנָשִׁים
23 וָטָף וַיַּעֲמִידוּ אֶת־אַכְיוֹר בְּקֶרֶב כָּל־הָעָם׃ וַיִּשְׁאָלֻהוּ
24 עוּזִּיָּה לֵאמֹר מַה־זֹּאת וְעַל־מַה־זֹּאת׃ וַיְסַפֵּר לָהֶם
אַכְיוֹר כֹּל אֲשֶׁר שָׁמַע מִפִּי הֹלוֹפֶרְנֵשׁ וְאַנְשֵׁי סוֹדוֹ וְאֵת
25 אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּצַוָּאר עָתָק נֶגֶד כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל׃ וַיְהִי
כְּכַלּוֹתוֹ לְדַבֵּר וַיִּפְּלוּ כָל־הָעָם עַל פְּנֵיהֶם וַיִּתְפַּלְלוּ אֶל
26 יְיָ וַיֹּאמְרוּ׃ אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת־
גְּאוֹן הָעָם הַלָּזֶה וְרַחֵם עַל שִׁפְלַת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
27 לְךָ הִתְקַדָּשׁוּ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן דִּבְּרוּ עַל לֵב אַכְיוֹר וַיְהַלְלוּ
אֹתוֹ וְעוּזִּיָּה אָסַף אֹתוֹ אֶל בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לוֹ וּלְזִקְנֵי
28 הָעָם׃ וְכָל הַלַּיְלָה הַהוּא הִתְפַּלְלוּ אֶל יְיָ לָתֵת לָהֶם
יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים׃

7.

1 וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיְצַו הֹלֹפֶרְנֵשׁ אֶת־אַנְשֵׁי צְבָאוֹ וְאֵת
כָּל־הַחַיִל אֲשֶׁר בָּא לְעֶזְרָתוֹ לָרֶשֶׁת אֶת־מַעֲלוֹת הֶהָרִים
2 וְלַעֲלוֹת לִקְרַאת בְּתוּל לַמִּלְחָמָה עִם יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּהְיוּ
פְּקוּדֵיהֶם מֵאָה וְשִׁבְעִים אֶלֶף אִישׁ רַגְלִי וּפָרָשִׁים שְׁנֵים
3 עָשָׂר אֶלֶף מִלְּבַד עֵרֶב רַב עַד אֵין מִסְפָּר׃ וַיִּסְעוּ כֻלָּם
ויחנו

וַיַּחֲנוּ בַשְּׁפֵלָה קְרוֹבָה לִבְתוּל אֵצֶל בְּאֵרוֹת הַמָּיִם
וְרוֹחַב מַחֲנֵיהֶם מִדּוֹתָן וְעַד בַּלְמָה וְהָאֹרֶךְ מִבְּתוּל עַד־
בְּאָךְ כִּימוֹנָה מוּל יִזְרְעֶאל׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל 4
אֶת הַחַיִל הַנּוֹרָא הַזֶּה וַיִּבָּהֲלוּ מְאֹד וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל
אָחִיו׃ הִנֵּה הָעָם הַזֶּה יְכַסֶּה אֶת־עֵין כָּל־הָאָרֶץ וְכָל־ 5
הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת וְהַשְּׁפֵלוֹת לֹא יָכְלוּ מַלֵּט מַשָּׂאָם׃
וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיָּשִׂימוּ אֵשׁ עַל הַמִּגְדָּלִים 6
לְהָאִיר וַיִּהְיוּ צוֹפִים כָּל הַלַּיְלָה הַהוּא׃
וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיּוֹצֵא הוֹלוֹפֶרְנֶשׁ אֶת־כָּל פָּרָשָׁיו לְעֵינֵי 7
אַנְשֵׁי בְתוּל וַיֵּלֶךְ לָתוּר אֶת־מְבוֹאֵי הָעִיר׃ וַיִּפְגַּע 8
בִּבְאֵרוֹת הַמַּיִם וַיִּקָּחֵם וַיָּשֶׂם עֲלֵיהֶם מִשְׁמָר מֵאַנְשֵׁי
מִלְחַמְתּוֹ וַיָּשָׁב אֶל הַמַּחֲנֶה׃ וַיִּקְרְבוּ גַּם אֵלָיו נְצִיבֵי 9
אֱדוֹם וּמוֹאָב וְיֹשְׁבֵי חֶבֶל הַיָּם וַיֹּאמְרוּ׃ כִּי יִשְׁמַע 10
אֲדֹנִי אֶת־דִּבְרֵי עֲבָדָיו וְהוּסַר כָּל־מִכְשׁוֹל מֵאַנְשֵׁי צְבָאוֹ׃
לֹא עַל חֲנִית וָרֹמַח יִבְטְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּלְחָמָה כִּי־ 11
אִם עַל הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר הֵם יֹשְׁבִים עֲלֵיהֶם כִּי
מִי־יַעֲלֶה אֲלֵיהֶם עַל־רָאשֵׁי הַצּוּרִים הָהֵם׃ וְעַתָּה אֲדֹנִי 12
אַל־תַּעֲרֹךְ מַעֲרָכָה לִקְרָאתָם וְאִישׁ לֹא יִפֹּל בְּקִרְבֵּנוּ כִּי
כֻּלָּם יַעַמְדוּ תַּחְתֵּיהֶם וְלֹא יֵצְאוּ מִן־הַמַּחֲנֶה׃ רַק צַו 13
אֶת־אֲנָשֶׁיךָ לִלְכֹּד אֶת־מֵימֵי בְּאֵרוֹתָם אֲשֶׁר יִזְּלוּ לָהֶם
מֵרַגְלֵי הֶהָרִים׃ כִּי הַבְּאֵרוֹת הָהֵם יַשְׁקוּ אֶת־כֹּל יֹשְׁבֵי 14
בְתוּל וְהָיָה כִּי יִכָּלְאוּ מֵימֵיהֶם אוֹ כָל־הָעָם יִגְוַע בַּצָּמָא
אוֹ יִתְּנוּ אֶת־הָעִיר בְּיָדֵנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנִירַשׁ אֶת 15
הֶהָרִים הַקְּרוֹבִים לַחֲנוֹת עַל הָעִיר לְבַל־יֵצֵא אִישׁ מִמֶּנָּה
וְכָל יֹשְׁבֶיהָ כֻּלָּהּ יִכְלוּ בָרָעָב עִם נְשֵׁיהֶם וְטַפָּם׃ כִּי 16
בְּטֶרֶם תִּקְרַב חֶרֶב אֲלֵיהֶם יִפְּלוּ בְּבֵיתָם וּבִרְחֹבוֹת
העיר

הָעִיר וְאַתָּה אֲדוֹנִי תִּנָּקֵם בָּהֶם עַל מֶרְיָם וְעַל עָרְפָּם
17 הַקָּשֶׁה׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ וּבְעֵינֵי כָל עֲבָדָיו
וַיַּעֲשׂוּ כֵן׃
18 וַתֵּצֵא מַחֲנֵה מוֹאָב וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים מִבְּנֵי אַשּׁוּר
וַיָּפוּצוּ עַל־פְּנֵי־הַשְּׁפֵלָה לִשְׁמֹר אֶת־עֵינוֹת הַמַּיִם וְאֶת־
19 בְּאֵרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וְאַנְשֵׁי אֱדוֹם וּמוֹאָב עָלוּ עַל־
הֶהָרִים וַיַּחֲנוּ מִנֶּגֶד לְדוֹתָן וּמֵהֶם נָפוֹצוּ נֶגְבָּה וּמִזְרָחָה
20 מוּל רִבְלָה עַל־נְהַר מַכְמוֹר קָרוֹב לְחוּשִׁי׃ וּמַחֲנֵה
אַשּׁוּר שָׁטוּ בָעֲרָבָה וַיְכַסּוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וּלְרֹב אָהֳלֵיהֶם
21 וְקִנְיָנָם אֵין־מִסְפָּר׃ וַתֵּצֶר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מְאֹד מְאֹד
וַיִּקְרְאוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵיהֶם כִּי הָאוֹיְבִים הִקִּיפוּ אֶת־כָּל־
22 הָעִיר מִסָּבִיב וְאֵין מָקוֹם לְהִמָּלֵט עַל נַפְשׁוֹתָם׃ וַהֲמוֹנֵי
אַשּׁוּר לְבַדָּם חָנוּ מִסָּבִיב דֶּרֶךְ שְׁלֹשִׁים וְאַרְבָּעָה יוֹם
עִם אַנְשֵׁי רַגְלֵי רֶכֶב וּפָרָשִׁים אֲשֶׁר לָהֶם׃
23 וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר לְיֹשְׁבֵי בְתוּל כִּי אָזְלוּ מִכָּל־
בּוֹר וָכֶלִי וְלֹא־נוֹתְרוּ לָהֶם לְרַוּוֹת צִמְאוֹנָם עוֹד יוֹם אֶחָד
24 וַיָּמֹדּוּ אֶת־הַמַּיִם לָהֶם בִּמְשׂוּרָה׃ וְהַנָּשִׁים וְהַיְלָדִים
עָלְפוּ צָמָא שָׁכְבוּ בַחוּצוֹת וּבְפִתְחֵי הַשְּׁעָרִים כִּי נִבְצַר
25 כֹּחָם לַעֲמֹד עַל־רַגְלֵיהֶם׃ וַיִּתְקַבְּצוּ כָל־הָעָם מִנַּעַר
וְעַד זָקֵן אֶל־עוּזִיָּה רֹאשׁ הָעִיר וַיִּקְרְאוּ בְקוֹל גָּדוֹל
26 בְּאָזְנֵי הַזְּקֵנִים וַיֹּאמְרוּ׃ יִשְׁפֹּט יְיָ בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם כִּי
הֲבֵאתֶם עָלֵינוּ אֵת הַצָּרָה הַזֹּאת יַעַן כִּי מֵאַנְתֶּם לְדַבֵּר
27 אֶל־אַנְשֵׁי אַשּׁוּר לְשָׁלוֹם׃ רְאוּ כִּי עַתָּה נָשְׁתָה כָל־
עֶזְרָה מִמֶּנּוּ וַיְיָ הִסְגִּירָנוּ בְּיָדָם לָמוּת בָּרָעָב וּבַמַּגֵּפָה
28 לְעֵינֵיהֶם׃ הָבָה קִרְאוּ לָהֶם עוֹד עַתָּה וּתְנוּ אֶת־הָעִיר
29 בְּיַד הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ וַאֲנָשָׁיו לָבוֹז אֹתָהּ׃ כִּי טוֹב לָנוּ הֱיוֹת
להם

30 לָהֶם לְשָׁלָל וְלַעֲבָדִים וְנִחְיֶה מִמּוּתֵנוּ בַּצָּמָא׃ וְלָמָּה
נִרְאֶה בָּרָע אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת־נָשֵׁינוּ וְטַפֵּנוּ כִּי יָמֻקּוּ
31 לְעֵינֵינוּ׃ הַעִירֹנוּ בָכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ
וְאֶת־יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֲשֶׁר יָרוּ קַשְׁתָּה עָלֵינוּ עַל־
עֲוֹנֵינוּ וַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ כִּי לֹא־כַדָּת עֲשִׂיתֶם לָנוּ כַּיּוֹם
32 הַזֶּה׃ וַיִּשְׂאוּ כָל־הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ בְכִי גָדוֹל
33 וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ׃ וַיָּקָם עוּזִּיָּה וַיֹּאמֶר הַרְגִּיעוּ אַחַי וְעִמְדוּ
עוֹד חֲמֵשֶׁת יָמִים אוּלַי יָשֵׁת יְיָ חֶסֶד לָנוּ וְלֹא לָנֶצַח
34 יַעַזְבֵנוּ׃ וְהָיָה כִּי־יַעַבְרוּ חֲמֵשֶׁת יָמִים וְכָל עֶזְרָה נִרְחָה
מִמֶּנּוּ וְעָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם וְעַתָּה לְכוּ לְשָׁלוֹם׃
35 וַיָּשׁוּבוּ עַל־הַחֹמוֹת וְעַל־הַמִּגְדָּלִים וְאֶת־נְשֵׁיהֶם וְאֶת־
טַפָּם שִׁלְּחוּ הַבָּיְתָה וַתְּהִי צָרָה גְדוֹלָה בְּקֶרֶב הָעִיר׃

8.

1 וְאִשָּׁה אַלְמָנָה הָיְתָה בַּיָּמִים הָהֵם בְּעִיר בְּתוּל
וּשְׁמָהּ יְהוּדִית בַּת־מְרָרִי בֶּן־עוּץ בֶּן־יוֹסֵף בֶּן־עוּזִּיאֵל
בֶּן־חִלְקִיָּהוּ בֶּן־חֲנַנְיָה בֶּן־גִּדְעוֹן בֶּן־רְפָאֵל בֶּן־אֲחִיטוּב
בֶּן־עֵלִי בֶּן־אָהֳלִיאָב בֶּן־נְתַנְאֵל בֶּן־שְׁמוּאֵל בֶּן־
2 שְׁאַלְתִּיאֵל׃ וְשֵׁם בַּעְלָהּ מְנַשֶּׁה וְהוּא הָיָה מִמִּשְׁפַּחְתָּהּ
3 וּמִבֵּית אָבִיהָ וַיָּמָת בִּימֵי קְצִיר שְׂעוֹרִים׃ כִּי בִּהְיוֹתוֹ
בַּשָּׂדֶה עִם־הַקּוֹצְרִים הִכָּהוּ הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּפֹּל לְמִשְׁכָּב וַיָּחַל
וַיָּמָת בִּבְתוּל וַיִּקָּבֵר בַּשָּׂדֶה בֵּין דּוֹתָן וּבֵין בַּלְמָה׃
4 וַתִּשָּׁאֵר יְהוּדִית לְבַדָּהּ וַתֵּשֶׁב בִּימֵי אַלְמְנוּתָהּ שָׁלֹשׁ
5 שָׁנִים וְאַרְבָּעָה יְרָחִים׃ וַתַּעַשׂ־לָהּ חֶדֶר קָטֹן בַּעֲלִיַּת
בֵּיתָהּ וַתֵּשֶׁב שָׁם חֲגוּרַת שַׂק וַתָּצָם יוֹם יוֹם בְּבִגְדֵי
אַלְמְנוּתָהּ מִלְּבַד שַׁבְּתוֹת יְיָ וּמִלְּבַד רָאשֵׁי הֶחֳדָשִׁים

6 וּמוֹעֲדֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וְהִיא הָיְתָה יְפַת־תֹּאַר וִיפַת־
מַרְאֶה וּבַעְלָהּ הִשְׁאִיר לָהּ כֶּסֶף וְזָהָב וַעֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת
7 וְצֹאן וּבָקָר וַעֲבֻדָּה רַבָּה׃ וַתֵּלֶךְ תָּמִיד בְּדַרְכֵי יְיָ וְלֹא
מָצָא־בָהּ אִישׁ עֶרְוַת דָּבָר׃
8 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ יְהוּדִית אֶת־דִּבְרֵי הָעָם מִתְאוֹנְנִים רַע
9 בְּאָזְנֵי עוּזִיָּה עַל־דְּבַר הַמַּיִם אֲשֶׁר חָסְרוּ לָהֶם׃ וְאֵת
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם עוּזִיָּה לֵאמֹר כִּי בְעוֹד חֲמֵשֶׁת יָמִים
10 תִּנָּתֵן הָעִיר בְּיַד־אַשּׁוּר׃ וַתִּשְׁלַח אֶת־אֲמָתָהּ הַמֹּשֶׁלֶת
בְּכֹל אֲשֶׁר לָהּ לִקְרֹא לְעוּזִיָּה וּלְזִקְנֵי הָעִיר לְכַבְרִי
11 וּלְכַרְמִי וַיָּבֹאוּ אֵלֶיהָ׃ וַתֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא רָאשֵׁי
בְתוּל לֹא כֵן הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם הַיּוֹם אֶל הָעָם וְכִי
נִשְׁבַּעְתֶּם לָתֵת אֶת־הָעִיר בְּיַד הָאוֹיֵב אִם יְיָ לֹא־יַעֲמֹד
12 לָנוּ בְּעוֹד חֲמֵשֶׁת יָמִים׃ מִי־אַתֶּם כִּי־תְנַסּוּ אֶת־יְיָ
13 הֲתַחַת אֱלֹהִים אַתֶּם לִשְׁפֹּט בֵּינוֹ וּבֵין הָעָם׃ הֵן חִקְרֵי
לֵב הָאָדָם לֹא תָבִינוּ וְהֶגְיוֹנוֹתָיו לֹא־נִגְלוּ לָכֶם וְאֵיךְ
14 תִּמְצְאוּ חֵקֶר בּוֹרֵא כֹּל וְאֵת אֲשֶׁר יָעַץ עָלֵינוּ׃ אַל־
15 נָא אַחַי תָּרֵעוּ וְאַל תַּקְצִיפוּ אֶת־יְיָ׃ כִּי אִם־לֹא־
יוֹשִׁיעֵנוּ בְּיָמִים חֲמִשָּׁה הֲיִבָּצֵר מִמֶּנּוּ לְהַצִּילֵנוּ בְּיוֹם
16 יִבְחַר אוֹ לְכַלּוֹתֵנוּ לְעֵינֵי צָרֵינוּ׃ לָכֵן אַל־תִּתְיָעֲצוּ עַל־
צְפוּנֵי שַׁדַּי כִּי לֹא בֶן־אָדָם הוּא לְהִבָּהֵל אוֹ לָבֹא
17 בַמִּשְׁפָּט אִתּוֹ׃ הֲלֹא נֵדַע כִּי אֵין בָּנוּ שֵׁבֶט אוֹ־מִשְׁפָּחָה
אוֹ־עִיר אֲשֶׁר לְבָבָם פּוֹנֶה הַיּוֹם מֵעִם יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָלֶכֶת
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים מַעֲשֵׂי יְדֵי־אָדָם כַּאֲשֶׁר עָשׂוּ
אֲבוֹתֵינוּ בִּימֵי־קֶדֶם וַיִּפְּלוּ בְּחֶרֶב אוֹיְבֵינוּ וַיִּהְיוּ לְבַז
18 וְלִמְשִׁסָּה בַגּוֹיִם׃ אֲנַחְנוּ יָדַעְנוּ כֻלָּנוּ כִּי אֵין אֱלֹהִים זוּלָתוֹ
לָכֵן לוֹ־לְבַדּוֹ הוֹחָלְנוּ כִּי בוֹז לֹא־יָבוּז לָנוּ וּלְזַרְעֵנוּ׃

כי

כי אם־נלכדנו לא־יזכר עוד יהודה ומקדשנו יהיה 19
לבז ויי ידרש טמאתו מידנו: צרת אחינו ושבית 20
ארצנו והריסת נחלתנו ביד אויבינו ישיב יי על
ראשנו בארץ הגוים אשר נעבר: כי לבוז ולחרפה 21
נהיה לכל אשר ירדו בנו: ולא לטוב־לנו תחשב 22
שפלותנו כי־אם למשל ולשנינה:

לכן אחי נהי־נא לנס מתנוסס בקרב אחינו כי 23
רוחם נשען עלינו על־בית יי ועל־המקדש ועל־
המזבח: ונתנה תודה לאלהים בנסותו אתנו כאשר 24
נסה את־אבותינו את־אברהם ואת־יצחק ואת־יעקב
בפדן־ארם בשמרו את־צאן לבן אחי אמו: כי כמו־ 25
באש בחנם יי לדעת חקרי לבבם וכן ינסה אתנו לא
לכלות כי־אם להוכיח את אשר יאהב:

ויען עוזיה ויאמר כנים דבריך ואין בהם נפתל 26
ועקש: גם לא מיום או מיומים נודעה חכמתך כי־אם 27
מיום הולדך נפלאתה בשערים ולבבך שלם עם יי:
אך כל־העם צחה־צמא הקהלו עלי ויפצרו־בי לעשות 28
כאשר דברתי וגם נשבענו להם ואת שבועתנו לא
נפר: ועתה יען כי אשה יראת אלהים את העתירי אל 29
יי בעדנו ויתן לנו מטר למלאות את־בורותינו מים
ולא נגוע בצמא: ותאמר יהודית שמעוני אחי הנה 30
יזמתי לעשות דבר אשר לא יסוף זכרו לדור ודור:
עמדו הלילה פתח שער העיר ואני אצא עם בת־ 31
משקתי ביתי ויי אלהים פקד יפקד אתנו בידי בעוד
מועד אשר אמרתם למסור את־העיר: רק אל־תחקרו 32
לדעת את אשר עם־לבבי כי לא אענה אתכם דבר

33 עַד אֲשֶׁר־אִם־עָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר יָעַצְתִּי לַעֲשׂוֹת׃ וַיַּעַן
עוּזִיָּה וְזִקְנֵי הָעִיר וַיֹּאמְרוּ לְכִי לְשָׁלוֹם וַיְיָ אֱלֹהִים יֵלֵךְ
34 לְפָנַיִךְ לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בְּאוֹיְבֵינוּ׃ וַיֵּצְאוּ מִבֵּיתָהּ וַיִּפְנוּ
לְאַנְשֵׁי מִלְחַמְתָּם׃

9.

1 וַיְהִי בְּעֵת הַקְרִיב אֶת־מִנְחַת הָעֶרֶב בִּירוּשָׁלָיִם
וַתָּשֶׂם יְהוּדִית אֶת־שַׂקָּהּ עַל בְּשָׂרָהּ וַתִּזְרֹק אֵפֶר עַל
2 רֹאשָׁהּ וַתִּפֹּל עַל פָּנֶיהָ לִפְנֵי יְיָ וַתִּתְחַנֵּן וַתֹּאמַר׃ אֵל
אֱלֹהֵי אָבִי שִׁמְעוֹן אַתָּה נָתַתָּ חֶרֶב בְּיָדוֹ לְהִנָּקֵם בִּבְנֵי־
3 נֵכָר עַל אֲשֶׁר חִלְּלוּ אֶת־אֲחוֹתוֹ הַבְּתוּלָה׃ וְעַל־כֵּן
הֵמַתָּה שָׂרֵיהֶם מִתְבּוֹסְסִים בַּדָּם עַל עַרְשָׂם וּפָקַדְתָּ עֲוֹן
4 הַשָּׂרִים עַל עַבְדֵיהֶם׃ רָאשֵׁיהֶם הוֹרַדְתָּ מִכִּסְאָם וּנְשֵׁיהֶם
וּבְנֵיהֶם נָתַתָּ לִשְׁבִי וּלְבִזָּה בְּיַד עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר אָהָבְתָּ
5 יַעַן כִּי־קָרְאוּ לְךָ לִנְקֹם אֵת נִקְמַת חֶרְפָּתָם׃ שְׁמַע־נָא
6 גַּם־עַתָּה אֶת־אֲמָתְךָ הָאַלְמָנָה׃ הֵן קֶדֶם וְאָחוֹר מִיָּדְךָ
הֵמָּה וְעֵת הַזֹּאת וְעֵת הֶעָתִיד לְךָ נִגְלוּ כָּל מַחְשְׁבוֹתֶיךָ
7 יִכּוֹנוּ וְכִי־תִגְזַר אֹמֶר וְיָקוּם־לָךְ׃ וְעַתָּה הַשְׁקִיפָה־נָּא
וּרְאֵה אֶת־הֲמוֹנֵי אַשּׁוּר הַמִּתְפָּאֲרִים עַל־רִכְבָּם וְעַל־
8 פָּרָשָׁם וּבֹטְחִים בְּכֹחַ אַנְשֵׁי רַגְלֵי אֲשֶׁר לָהֶם׃ הַנִּשְׁעָנִים
עַל־חֲנִית וָחֵץ עַל־קֶשֶׁת וְעַל־קָלַע וְלֹא יַכִּירוּ כִּי אַתָּה
9 לְבַדְּךָ תַּשְׁבִּית מִלְחָמוֹת וַיְיָ שְׁמֶךָ׃ שְׁבָר־נָא אֵת גְּאוֹן
10 עֻזָּם בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וְנַפֵּץ עַצְמוּתָם בְּזַעַם אַפֶּךָ׃ כִּי־בָאוּ
לְחַלֵּל אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וּלְטַמֵּא אֶת־מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְלִנְתֹּץ
11 אֶת־קַרְנוֹת מִזְבְּחֶךָ׃ רְאֵה־נָא אֶת־גַּאֲוָתָם וּשְׁפֹךְ חֲמָתְךָ
12 עַל־קָדְקֳדָם הַרְהֵב בְּנַפְשִׁי הָרוּחַ אֲשֶׁר־לָבַשְׁנִי׃ תֵּן
מרמה

מִרְמָה בִּלְשׁוֹנִי לְסַכֵּל עֲצַת עֶבֶד אֶל־אֲדוֹנָיו וַעֲצַת אָדוֹן
אֶל־עֲבָדָיו וְנִגְדְּעוּ קַרְנוֹתָם בְּיַד אִשָּׁה׃ הֵן לֹא בְרֹב 13
הָמוֹן תִּגְבֹּר וְלֹא בְיַד כַּבִּירִים תָּעוֹז׃ כִּי אַתָּה יְיָ פּוֹדֶה 14
עֲנָוִים וְעוֹזֵר דַּלִּים זוֹקֵף כְּפוּפִים וְסוֹמֵךְ נֹפְלִים׃ וְעַתָּה 15
יְיָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ יוֹצֵר הַיַּמִּים וּמֶלֶךְ כָּל
הַיְצוּרִים שְׁמַע לְקוֹל תְּחִנָּתִי׃ תְּהִי־נָא מִלָּתִי לָהֶם 16
לְפוּקָה לְמוֹקֵשׁ וּלְנֶגַע עַל־הָרָע אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת לְעַם
בְּרִיתֶךָ וְעַל בֵּית קָדְשֶׁךָ וְעַל הַר־צִיּוֹן נַחֲלַת בָּנֶיךָ׃
הַרְאֵה לְעֵינֵי עַמְּךָ וּלְעֵינֵי כָל־מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה כִּי לְךָ 17
יְיָ הַכֹּחַ וְהַגְּבוּרָה וְכִי אֵין צוּר יִשְׂרָאֵל זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ׃

10.

וַיְהִי כְּכַלּוֹתָהּ לְהִתְחַנֵּן וַתָּקָם וַתִּקְרָא לַאֲמָתָהּ וַתֵּרֶד 1
אֶל בֵּיתָהּ אֲשֶׁר יָשְׁבָה שָׁם בִּימֵי שַׁבָּת וּמוֹעֵד וַתָּסַר
אֶת־שַׂקָּהּ וְאֵת בִּגְדֵי אַלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ׃ וַתִּרְחַץ אֶת־ 2
בְּשָׂרָהּ בַּמַּיִם וַתָּסֶךְ נַפְשָׁהּ בַּשֶּׁמֶן וַתְּקַלַּע אֶת־שַׂעֲרוֹתֶיהָ׃
וַתָּשֶׂם מִצְנֶפֶת עַל רֹאשָׁהּ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי חֲמוּדוֹת כַּאֲשֶׁר 3
עָשְׂתָה בִּימֵי מְנַשֶּׁה בַּעֲלָהּ׃ וַתָּשֶׂם נְעָלִים בְּרַגְלֶיהָ 4
וּצְמִידִים וְטַבָּעוֹת עַל יָדֶיהָ וּנְזָמִים בְּאָזְנֶיהָ וַתַּעַד כָּל־
עֶדְיָהּ לְמַעַן מְצֹא חֵן בְּעֵינֵי כָל־רוֹאֶיהָ׃ וַתִּקַּח נֹאד יַיִן 5
וְכַד שֶׁמֶן וְשַׂק קֶמַח וְלֶחֶם וּתְאֵנִים וַתִּתֵּן לַאֲמָתָהּ
וַתֵּלַכְנָה מוּל שַׁעַר הָעִיר׃ וַתִּמְצָא אֶת־עוּזִיָּה וְאֶת־ 6
הַזְּקֵנִים עֹמְדִים בַּשָּׁעַר׃ וַיְהִי בִרְאֹתָם אֵת הִשְׁתַּנּוּת 7
פָּנֶיהָ וְאֵת בְּגָדֶיהָ הַחֲמוּדוֹת וַיִּשְׁתּוֹמְמוּ עַל־יָפְיָהּ וַיֹּאמְרוּ
לָהּ׃ יִתֵּן יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֶת־חִנֵּךְ בְּעֵינֵי רוֹאַיִךְ 8
וְיַצְלִיחַ אֶת־דַּרְכֵּךְ לִכְבוֹד יִשְׂרָאֵל וִירוּשָׁלַיִם וַיִּשְׁתַּחֲווּ
לַיי׃

9 לַיְיָ׃ וַתֹּאמֶר פִּתְחוּ־לִי אֶת־שַׁעַר הָעִיר לָצֵאת וְלַעֲשׂוֹת
10 כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם׃ וַיְצַוּוּ אֶת־הַשּׁוֹמְרִים לִפְתּוֹחַ אֶת־
11 הַשָּׁעַר וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃ וַתֵּצֵא יְהוּדִית עִם־אֲמָתָהּ וְאַנְשֵׁי
הָעִיר הִבִּיטוּ אַחֲרֶיהָ עַד רִדְתָּהּ מִן־הָהָר אֶל־הַשְּׁפֵלָה
וְלֹא יָסְפוּ עוֹד לִרְאֹתָהּ׃
12 וַיְהִי בְּלֶכְתָּהּ בַּשְּׁפֵלָה וַתִּפְגַּע בִּנְצִיבֵי אַשּׁוּר
הָרִאשׁוֹנִים וַיִּשְׁאָלוּהָ וַיֹּאמְרוּ לָהּ לְמִי אַתְּ אֵי־מִזֶּה בָאתְ
13 וְאָנָה תֵלֵכִי׃ וַתַּעַן וַתֹּאמֶר בַּת־עִבְרִית אָנֹכִי וּבָרַחְתִּי כִּי
14 רָאָה אָנֹכִי אֶת־כָּל הָעָם נֹפֵל תַּחַת יְדֵיכֶם׃ וָאֲמַרְתִּי
אֵלְכָה־נָא אֶל־הֹלוֹפֶרְנֵשׁ שַׂר־צְבָא אַשּׁוּר לְדַבֵּר אֵלָיו
15 דִּבְרֵי אֱמֶת׃ וְהוֹרֵתִי אֹתוֹ אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר יֵלֵךְ בָּהּ
לָרֶשֶׁת מַהֵר אֶת־כָּל אֶרֶץ הָהָר וְלֹא יִפֹּל מִכָּל־מַחֲנֵהוּ
16 עַד־אֶחָד׃ וַיְהִי בְּשָׁמְעָם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּשִׂימוּ
אֶת־עֵינֵיהֶם עָלֶיהָ וַיִּשְׁתּוֹמְמוּ עַל־יָפְיָהּ וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ׃
17 הִנֵּה הִצַּלְתְּ אֶת־נַפְשֵׁךְ כִּי מִהַרְתְּ לָבֹא אֶל־אֲדוֹנֵינוּ
וְעַתָּה בֹּאִי־נָא וְנִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים אִתָּךְ לַהֲבִיאֵךְ לְפָנָיו׃
18 וְהָיָה כִּי תַעַמְדִי לְפָנָיו אַל־תִּירָאִי וְאִמְרִי־לוֹ כַּאֲשֶׁר עִם
19 לְבָבֵךְ וְיִיטַב לָךְ׃ וַיִּבְחֲרוּ מֵאָה אִישׁ לְשַׁלַּח אֹתָהּ
20 וְאֶת־אֲמָתָהּ וַיְבִיאוּהָ לִפְנֵי אֹהֶל הֹלוֹפֶרְנֵשׁ׃ וַיְהִי
כְּהִוָּדַע הַדָּבָר וַיִּתְקַבְּצוּ מִכָּל־הַמַּחֲנֶה וַיַּקִּיפוּהָ לִרְאוֹתָהּ
בְּטֶרֶם תָּבֹא אָהֳלָה וַיִּשְׁתָּאוּ כֻלָּם עַל־יָפְיָהּ וְעַל בְּנֵי־
21 יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו לֹא־נָכוֹן הוּא לִבְזוֹת
22 אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי נָשִׁים יָפוֹת לָהֶם׃ אַךְ לֹא־יִוָּתֵר מֵהֶם
23 אִישׁ כִּי אִם־יִשָּׁאֲרוּ וְהִזְנוּ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ׃ וַיָּבֹאוּ
24 מֵאַנְשֵׁי הֹלוֹפֶרְנֵשׁ וְסָרִיסָיו וַיּוֹלִיכֻהָ פֶּתַח הָאֹהֶל׃ וְהוּא
סָרוּחַ עוֹד עַל־עַרְשׂוֹ בְּמִכְסֵה אַרְגָּמָן וְזָהָב מְעוּלֶּפֶת
כל־

כָּל־אַבְנֵי יָקָר וַיָּקָם וַיָּבֹא לִקְרָאתָהּ וְלַפִּידִים בְּיַד
הַסָּרִיסִים לְהָאִיר׃ וַיְהִי בְּעָמְדָהּ לְפָנָיו וַיִּתְפַּלְאוּ כֻלָּם 25
עַל־יְפִי מַרְאֶהָ וְהִיא נָפְלָה עַל־פָּנֶיהָ וַתִּשְׁתָּחוּ׃

11.

וַיְצַו הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ לַהֲקִים אֹתָהּ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הִתְחַזְּקִי 1
בִּתִּי וְאַל תִּירָאִי׃ כִּי לֹא הֲרֵעוֹתִי לְאִישׁ אֲשֶׁר נְשָׂאוֹ 2
לִבּוֹ לַעֲבֹד אֶת נְבוּכַדְנֶצַּר אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ וְלוּלֵי לָבוּז 3
הָיִיתִי בְּעֵינֵי עַמְּךָ הַיֹּשֵׁב בֶּהָרִים כִּי עַתָּה לֹא הֲרִימוֹתִי
אֶת־חַרְבִּי עֲלֵיהֶם וְעַתָּה אֶת־עֲוֹן מִרְדָּם יִשָּׂאוּ׃ וְעַתָּה 4
הַגִּידִי־לִי עַל־מֶה בָּרַחַתְּ וּמַדּוּעַ בָּאתְ אֵלֵינוּ הֲלֹא
לְטוֹב־לָךְ עָשִׂית זֹאת׃ לָכֵן אַל־תִּירְאִי כִּי לֹא־תָמוּתִי 5
לֹא־הַלַּיְלָה וְלֹא־לְעוֹלָם׃ לֹא יָרַע־לָךְ אִישׁ וְהָיִית אַךְ 6
שְׂמֵחָה כְּכֹל עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ׃ וַתַּעַן יְהוּדִית וַתֹּאמֶר הַסְכֵּת 7
וּשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי שִׁפְחָתְךָ כִּי לֹא אֲכַזֵּב וְכִי־תַעֲשֶׂה
כַּאֲשֶׁר אִיעָצְךָ אֱלֹהִים יַצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ וְלֹא תֶחְטָא׃ כִּי 8
חֵי הַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְנֶצַּר בְּחָכְמָתוֹ אֲשֶׁר בָּחַר־בְּךָ לַעֲשׂוֹת
מִשְׁפָּטִים בְּעַמֵּי הָאָרֶץ אִם לֹא בְיָדְךָ גַּם־הַבְּהֵמוֹת
וְהַחַיּוֹת וְעוֹפוֹת הַשָּׁמַיִם יָסוּרוּ לְמִשְׁמַעְתּוֹ וּלְמִשְׁמַעַת
כָּל בֵּיתוֹ׃ יָדַעְנוּ כִּי אִישׁ אַתָּה אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְחָכְמָתְךָ 9
נוֹדַעַת בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי לְךָ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה וְגַם כֹּחַ וּגְבוּרָה
בַּמִּלְחָמָה׃ גַּם שָׁמַעְנוּ אֶת־אֲשֶׁר הִגִּיד־לְךָ אַחְיוֹר כִּי 10
אִסְפְּהוּ אִתּוֹ אַנְשֵׁי בְתוּל וַיְסַפֵּר לָהֶם אֶת־כָּל אֲשֶׁר
דִּבֶּר־לָךְ׃ לָכֵן אֲדוֹנִי הַשַּׂר אַל־תַּשְׁלִיךְ דְּבָרָיו אַחֲרֶיךָ 11
כִּי נְכוֹנִים הֵמָּה׃ לֹא יְאֻנֶּה לְעַמֵּנוּ כֹּל רָע וְכָל־כְּלִי יוּצַר 12
עֲלֵיהֶם לֹא־יִצְלַח אִם לֹא־חָטְאוּ לֵאלֹהֵיהֶם׃ וְעַתָּה פֶּן־ 13
יתום

יִתּוֹם לָרִיק כֹּחֲךָ דַּע כִּי הַמָּוֶת בְּעִקְבָם וּבְחַבְלֵי חַטָּאתָם
14 יִתָּמְכוּ׃ כִּי יַכְעִיסוּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וּמַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא
15 יֵעָשׂוּ יֶהְגּוּ בִּלְבָבָם׃ הֵן אָפְסָה לָהֶם כָּל־צֵדָה וּמַיִם
אֵין לָהֶם לִשְׁתּוֹת וְעַתָּה הֵם חֹשְׁבִים לִשְׁלֹחַ יָד בְּכָל
16 בְּהֵמָה וְלֶאֱכֹל כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר לֹא־יֵאָכֵל׃ גַּם שָׁלְחוּ
מַלְאָכִים לְזִקְנֵי יְרוּשָׁלַיִם וַיְבַקְשׁוּ מֵהֶם לָתֵת לָמוֹ יָד
לֶאֱכֹל אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה וּמַעְשְׂרוֹת תִּירוֹשׁ
וְיִצְהָר אֲשֶׁר קוֹדֶשׁ הֵם לַכֹּהֲנִים בִּירוּשָׁלַיִם הַמְשָׁרְתִים
17 אֶת־פְּנֵי יְיָ׃ וַאֲשֶׁר צִוּוּ עֲלֵיהֶם לְבַל־תִּגַּע־בּוֹ יָד וְגַם
18 יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַיִם עָשׂוּ כֵן׃ וְהָיָה כִּי־יָשׁוּבוּ וַיַּעַבְרוּ אֶת־
מִצְוֹת יְיָ וְהוּתְּנוּ בְּיָדְךָ לְכַלֹּתָם כָּלָה וְנֶחֱרָצָה בְּעֶצֶם
19 הַיּוֹם הַהוּא׃ וַאֲנִי שִׁפְחָתְךָ כִּי־יָדַעְתִּי זֹאת נִמְלַטְתִּי וַיְיָ
שְׁלָחַנִי לַעֲשׂוֹת אִתְּךָ דָּבָר אֲשֶׁר תָּהוֹם כָּל־הָאָרֶץ עָלֶיהָ׃
20 אָמְנָם אַף כִּי־בָאתִי אֵלֶיךָ עַתָּה אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי יְרֵאָה
21 וְאֶת־חֻקּוֹתָיו אֶשְׁמֹר יוֹמָם וָלָיְלָה׃ וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ
לְתִתִּי לָצֵאת כָּל־לַיְלָה וָלַיְלָה מִן־הַמַּחֲנֶה אֶל־הָעֲרָבָה
22 לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיְיָ׃ וְהָיָה כִּי־יְגַלֶּה־לִי עֵת פִּשְׁעָם וּבָאתִי
וְהִגַּדְתִּי־לָךְ וְיָצָאתָ עִם כָּל־הַמַּחֲנֶה וְלֹא יִתְיַצֵּב אִישׁ
23 לְפָנֶיךָ׃ וַאֲנַהֶגְךָ דֶּרֶךְ אֶרֶץ יְהוּדָה עַד בֹּאֲךָ יְרוּשָׁלַיְמָה
24 וְאֵת כִּסְאֲךָ אָקִים בְּקֶרֶב הָעִיר׃ וְלָכַדְתָּ אֶת־כָּל הָעָם
כַּצֹּאן אֲשֶׁר אֵין לָהֶם רוֹעֶה וְלֹא יֶחֱרַץ לְךָ כֶּלֶב לְשׁוֹנוֹ׃
25 אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר נוֹדְעוּ לִי וַאֲנִי בָאתִי לְהַגִּיד לָךְ׃
26 וַיִּיטְבוּ דְבָרֶיהָ בְּעֵינֵי הֹלוֹפֶרְנֵשׁ וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו
27 וַיִּתְמְהוּ עַל־שֵׂכֶל מִלֶּיהָ וַיֹּאמְרוּ׃ אָכֵן אֵין כָּמוֹהָ אִשָּׁה
28 מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד קָצֶהָ גַּם בְּחָכְמָה וְגַם בְּיוֹפִי׃ וַיֹּאמֶר
הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹאת כִּי שְׁלָחֵךְ לִפְנֵי הָעָם
לתת

לָתֵת כֹּחַ בְּיָדִי לְאַבֵּד וּלְהַשְׁחִית אֶת־אוֹיְבֵי אֲדוֹנִי׃
הִנֵּה יְפַת תֹּאַר וְאֵשֶׁת שֵׂכֶל אַתְּ וְכִי תַעֲשִׂי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתְּ 29
וְהָיָה יְיָ לִי לֵאלֹהִים׃ וְאַתְּ תֵּשְׁבִי בֵּית הַמֶּלֶךְ וּשְׁמֵךְ 30
יְהֻלַּל בְּכָל הָאָרֶץ׃

12.

וַיְצַו לַהֲבִיאָהּ בַּחֲדַר מִשְׁמֶרֶת כְּלֵי כַסְפּוֹ לָשֶׁבֶת 1
שָׁם וְלָתֵת לָהּ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת מֵעַל שֻׁלְחָנוֹ׃ וַתֹּאמֶר 2
יְהוּדִית אַל־נָא אֲדוֹנִי כִּי אִם־אֹכַל מִלַּחְמְךָ וְחָטָאתִי
לֵאלֹהִים הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת־לַחְמִי אִתִּי׃ וַיֹּאמֶר הוֹלוֹפֶרְנִשׁ 3
וְאִם כִּלִּית לֶאֱכֹל אֵת אֲשֶׁר בְּיָדֵךְ מֵאַיִן תִּקָּחִי כִּי אֵין
אִישׁ מֵעַמֵּךְ אִתָּנוּ בַּמַּחֲנֶה׃ וַתַּעַן יְהוּדִית וַתֹּאמֶר חֵי 4
נַפְשְׁךָ אֲדוֹנִי אִם לֹא יְבַצַּע יְיָ אֶת־מַעֲשֵׂהוּ בְּטֶרֶם כִּלִּיתִי
לֶאֱכֹל אֶת־אֲשֶׁר בְּיָדִי׃ וַיְבִיאוּ אַנְשֵׁי הוֹלוֹפֶרְנִשׁ אֹתָהּ 5
הַחַדְרָה וַתִּשְׁכַּב וַתִּישַׁן עַד חֲצִי הַלָּיְלָה׃ וַתָּקָם וַתִּשְׁלַח 6
אֶל הוֹלוֹפֶרְנִשׁ לְצַוּוֹת אֶת־אֲנָשָׁיו לְתִתָּהּ לָצֵאת עִם
אֲמָתָהּ מִחוּץ לַמַּחֲנֶה לְהִשְׁתַּחֲוֹת לַיְיָ׃ וַיְצַו אֶת־עֲבָדָיו 7
לֵאמֹר אַל תַּעַצְרוּ אֹתָהּ לָצֵאת וַתֵּשֶׁב שְׁלֹשֶׁת יָמִים
בַּמַּחֲנֶה׃ וַתֵּצֵא כָּל לַיְלָה וְלַיְלָה אֶל הָעֲרָבָה אֲשֶׁר לִפְנֵי 8
בְתוּל וַתִּרְחַץ וַתִּתְפַּלֵּל אֶל יְיָ לְהַצְלִיחַ דַּרְכָּהּ וְלִפְדּוֹת
אֶת־עַמָּהּ וְאַחֲרֵי־כֵן שָׁבָה הָאֹהֱלָה וַתָּצָם עַד הָעָרֶב׃
וַיְהִי בַּיּוֹם הָרְבִיעִי וַיַּעַשׂ הוֹלוֹפֶרְנִשׁ מִשְׁתֶּה לְאַנְשֵׁי 9
בֵיתוֹ וְאֶל פְּקִידֵי הַצָּבָא לֹא־קָרָא וַיֹּאמֶר אֶל בָּגוֹא
סָרִיסוֹ לֵאמֹר׃ לֶךְ־נָא אֶל הָאִשָּׁה הָעִבְרִית אֲשֶׁר אִתָּךְ 10
וּפַתֵּה אֹתָהּ לָבֹא אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי׃ כִּי חֶרְפָּה 11
הוּא לָנוּ לָשֶׁבֶת עִם־אִשָּׁה יָפָה מִבְּלִי דַעַת אִישׁ אֹתָהּ

12 הֲלֹא נִהְיֶה לִשְׂחוֹק בְּעֵינֶיהָ׃ וַיֵּצֵא בָגוֹא מֵאֵת פְּנֵי
13 הֹלוֹפֶרְנֵשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר׃ הַיָּפָה בַנָּשִׁים אַל־נָא
תְמָנְעִי מִבֹּא אֶל־אֲדוֹנִי לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת עִמּוֹ וּלְהֵיטִיב
14 אֶת־לְבָבֵךְ׃ כִּי לְכַבְּדֵךְ הוּא מְבַקֵּשׁ כְּאַחַת הַשָּׂרוֹת
15 אֲשֶׁר בְּבֵית נְבוּכַדְנֶצַּר׃ וַתַּעַן יְהוּדִית וַתֹּאמֶר מִי־אָנֹכִי
לַמְרוֹת אֶת־פִּי אֲדוֹנִי אֶת־הַטּוֹב בְּעֵינָיו אֶעֱשֶׂה וְהָיָה
16 לִי־לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת עַד־יוֹם מוֹתִי׃ וַתָּקָם וַתִּלְבַּשׁ
אֶת־בְּגָדֶיהָ הַחֲמוּדוֹת וַתָּשֶׂם כָּל עֶדְיָהּ עָלֶיהָ וַתֵּלַךְ׃
17 וַאֲמָתָהּ הָלְכָה לְפָנֶיהָ לִפְרוֹשׂ אֶת־הַכָּרִים אֲשֶׁר נָתַן
18 לָהּ בָּגוֹא לָשֶׁבֶת עֲלֵיהֶם׃ וַיְהִי בְּשִׁבְתָּהּ וַתִּבְעַר־בּוֹ אֵשׁ
הַתַּאֲוָה וְנַפְשׁוֹ שׁוֹקֵקָה כִּי חָשַׁק־בָּהּ מִיּוֹם בֹּאָהּ אֶל
הַמַּחֲנֶה וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ שְׁתִי־נָא בִּתִּי וְהֵיטִיבִי לִבֵּךְ׃
19 וַתֹּאמֶר יְהוּדִית אֶשְׁתֶּה כִּדְבָרֶךָ כִּי מִיּוֹם הִוָּלְדִי לֹא־
נִכְבַּדְתִּי כָּזֹאת וַתֹּאכַל וַתֵּשְׁתְּ אֵרֶת אֲשֶׁר הֵכִינָה־לָּהּ
20 אֲמָתָהּ׃ וַיִּשְׂמַח הֹלוֹפֶרְנֵשׁ לִקְרָאתָהּ וַיֵּשְׁתְּ הָלֹךְ וְשָׁתֹה
כַּאֲשֶׁר לֹא־שָׁתָה כָל־יָמָיו׃

13.

1 וַיְהִי בְּאִישׁוֹן לַיְלָה וַיִּפְנוּ עֲבָדָיו אִישׁ אִישׁ לְאָהֳלוֹ
2 וְלַחֲדַר מִשְׁכָּבוֹ׃ כִּי עֲיֵיפִים הָיוּ מֵרֹב הַמִּשְׁתֶּה וּבָגוֹא
3 סָגַר אֶת־הַדֶּלֶת מֵאַחֲרָיו וַיֵּצֵא׃ וַתִּשָּׁאֵר יְהוּדִית לְבַדָּהּ
בָּאֹהֶל עִם־הֹלוֹפֶרְנֵשׁ וְהוּא שִׁכּוֹר מִיַּיִן נָפַל עַל מִטָּתוֹ
4 וַיֵּרָדֵם׃ וַתֹּאמֶר יְהוּדִית אֶל אֲמָתָהּ שְׁבִי־לָךְ פֹּה מִחוּץ
לָאֹהֶל עַד־בֹּאִי אֵלַיִךְ לָצֵאת וּלְהִתְפַּלֵּל כַּאֲשֶׁר הִסְכַּנְתִּי
5. 6 לַעֲשׂוֹת׃ וְגַם לְבָגוֹא אָמְרָה כִּי תֵצֵא גַּם־הַלָּיְלָה׃ וַיְהִי
כִּי־יָצְאוּ כֻלָּם וְלֹא נִשְׁאַר אִישׁ בָּאֹהֶל לְמִקָּטֹן וְעַד גָּדוֹל
ותגש

וַתִּגַּשׁ אֶל הַמִּטָּה אֲשֶׁר הוּא שֹׁכֵב עָלֶיהָ וַתִּתְפַּלֵּל בִּלְבָבָהּ
וַתֹּאמַר: אֵל אֱלֹהֵי הַכֹּחַ וְהַגְּבוּרָה הַבֶּט־נָא וּרְאֵה אֶת־ 7
מַעֲשֵׂה יְדֵי שִׁפְחָתְךָ לְהָרֵס קֶרֶן יְרוּשָׁלָיִם: הִנֵּה קָרְבָה 8
עֵת פְּדוּת עַם־נַחֲלָתֶךָ כִּי תוֹשִׁיעֵנִי יְמִינְךָ לָתֵת נְקָמָה
בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר קָמוּ עָלֵינוּ: וַתִּגַּשׁ אֶל הָעַמּוּד אֲשֶׁר בְּרֹאשׁ 9
הַמִּטָּה וַתִּקַּח אֶת־חֶרֶב הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ מֵעָלָיו: וַתִּשְׁלַח אֶת־ 10
יָדָהּ וַתִּקָּחֵהוּ בְּצִיצִת רֹאשׁוֹ וַתֹּאמַר יְיָ אֱלֹהִים חַזְּקֵנִי־
נָא וְאַמְּצֵנִי אַךְ הַפָּעַם: וַתַּךְ בְּחָזְקָה פַּעֲמַיִם עַל צַוָּארוֹ 11
וַתִּכְרֹת אֶת־רֹאשׁוֹ וַתָּגֶל נִבְלָתוֹ מֵעַל הַמִּטָּה וַתִּקַּח
הַיְרִיעָה מֵעַל הָעַמּוּד וַתֵּצֵא: וַתִּתֵּן אֶת־רֹאשׁ הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ 12
לַאֲמָתָהּ וַתְּצַוֶּה לְתִתּוֹ אֶל־הַשָּׂק: וַתֵּצֶאנָה שְׁתֵּיהֶן מִן־ 13
הַמַּחֲנֶה כְּדַרְכָּן לָצֵאת לְהִתְפַּלֵּל וַתַּעֲבֹרְנָה אֶת־הָעֲרָבָה
וַתַּעֲלֶינָה הָהָרָה וַתָּבֹאנָה לִפְנֵי שַׁעֲרֵי בְתוּל: וַתִּקְרָא 14
יְהוּדִית מֵרָחוֹק אֶל שֹׁמְרֵי הַשַּׁעַר לֵאמֹר: פִּתְחוּ פִתְחוּ־ 15
לִי אֶת־הַשָּׁעַר כִּי יְיָ אֱלֹהֵינוּ אִתָּנוּ לְהַרְאוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת־
יָדוֹ וְצָרָיו אֶת־זְרוֹעוֹ כַּאֲשֶׁר הֵחֵל לַעֲשׂוֹת בַּיּוֹם הַזֶּה:

וַיְהִי כִשְׁמֹעַ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶת־קוֹלָהּ וַיִּנָּהֲרוּ אֶל־פֶּתַח 16
הַשַּׁעַר וַיִּקְרְאוּ לְזִקְנֵי הָעִיר: וְקָטֹן וְגָדוֹל הִתְאַסְּפוּ 17
לִרְאֹתָהּ כִּי כְּפֶלֶא הָיְתָה בְּעֵינֵיהֶם וַיִּפְתְּחוּ אֶת־הַשַּׁעַר
וַיַּאַסְפָהָ הָעִירָה: וַיַּדְלִיקוּ אֵשׁ לְהָאִיר וְכָל־הָעָם הִקִּיפוּ 18
אֹתָהּ מִסָּבִיב: וַתִּשָּׂא יְהוּדִית אֶת־קוֹלָהּ וַתֹּאמַר: הוֹדוּ 20.19
לַייָ וְהַלְלוּ לִשְׁמוֹ כִּי לֹא־הֵסִיר חַסְדּוֹ מֵעַל בֵּית־יִשְׂרָאֵל
וּמָחַץ פְּאַרַת צָרֵינוּ בְּיָדִי הַלָּיְלָה: וַתִּקַּח אֶת־רֹאשׁ 21
הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ מִן־הַשָּׂק וַתַּרְאֵהוּ אֶת־הָעָם וַתֹּאמַר: הִנֵּה זֶה 22
רֹאשׁ הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ שַׂר־צְבָא אַשּׁוּר וְזֹאת הַיְרִיעָה אֲשֶׁר
שָׁכַב אַחֲרֶיהָ וְהוּא שִׁכּוֹר וּבְיַד אִשָּׁה הֲרָגוֹ אֱלֹהִים:

23 חֵי יְיָ אֲשֶׁר הִצְלִיחַ דְּרָכַי כִּי רַק בְּמַרְאַי הִטֵּתִי אֶת־לְבָבוֹ
24 וְיָדוֹ לֹא־נָגְעָה־בִּי לְרָעָה׃ וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם עַל הַמַּרְאֶה
25 וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ׃ וַיֹּאמְרוּ בָּרוּךְ יְיָ אֲשֶׁר מִגֵּן צָרֵינוּ
26 בְּיָדֵנוּ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְעוּזִיָּה אָמַר אֶל יְהוּדִית בְּרוּכָה אַתְּ
בִּתִּי לַיְיָ אֵל עֶלְיוֹן וּבָרוּךְ טַעְמֵךְ מִכָּל־בְּנוֹת הָאָרֶץ׃
27 בָּרוּךְ יְיָ אֱלֹהִים עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֲשֶׁר יָדוֹ הָיְתָה
28 אִתָּךְ לִכְרֹת רֹאשׁ שֹׂנְאֵנוּ׃ לֹא יִשָּׁכַח הַסִּדֵּךְ לָנֶצַח
29 מִלְּבַב כָּל־הַמְהַלְלִים חַסְדֵי יְיָ׃ וַיְיָ יִזְכֹּר אֹתָךְ לְטוֹבָה
כִּי בְנַפְשֵׁךְ פָּדִית אֶת־עַמּוֹ מִיַּד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּלְבָבֵךְ
30 תָּמִים עִם יְיָ׃ וַיֹּאמֶר כָּל־הָעָם אָמֵן וְאָמֵן׃

14.

1 וַתֹּאמֶר יְהוּדִית אֶל זִקְנֵי הָעִיר שְׁמָעוּנִי אַחַי קְחוּ
אֶת־הָרֹאשׁ הַלָּזֶה וְהוֹקִיעוּ אֹתוֹ עַל־רֹאשׁ הַחוֹמָה׃
2 וְהָיָה לְאוֹר הַבֹּקֶר וְהַשֶּׁמֶשׁ יֵצֵא עַל־הָאָרֶץ וִיצָאתֶם
כֻּלְּכֶם חֲגוּרִים מִן־הָעִיר וְשָׂרֵי הַחַיִל בְּרָאשֵׁיכֶם כְּמוֹ
לָרֶדֶת מִן־הָהָר אֶל־מַחֲנֵה אַשּׁוּר אַךְ יָרֹד אַל־תֵּרֵדוּ׃
3 וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אַנְשֵׁי אַשּׁוּר יִקְחוּ אֶת־חַרְבָּם וְיָרוּצוּ
4 אֶל הַמַּחֲנֶה לְהָעִיר אֶת־שָׂרֵיהֶם מִשְּׁנָתָם׃ וְכִי יָבֹאוּ
שָׂרֵי הַצָּבָא אֶל־אֹהֶל הֹלוֹפֶרְנֵשׁ וְיִמְצָאֻהוּ מֵת יָמוּג לִבָּם
5 בְּקִרְבָּם וְיָנוּסוּ לִפְנֵיכֶם׃ אָז תִּרְדְּפוּ אַחֲרֵיהֶם עִם כָּל
6 יֹשְׁבֵי אֲפִיקֵי הָאָרֶץ וְהִכִּיתֶם אֹתָם לְפִי־חָרֶב׃ אַךְ
בְּטֶרֶם תַּעֲשׂוּ זֹאת קִרְאוּ־לִי לַאֲכִיוֹר הָעַמּוֹנִי לְמַעַן יִרְאֶה
7 בְעֵינָיו אֶת־מְחָרֵף יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ לְשַׁחֲתֵנוּ׃ וַיְהִי
כִּי הֱבִיאוּ אֹתוֹ מִבֵּית עוּזִיָּה וַיַּרְא אֶת־רֹאשׁ הֹלוֹפֶרְנֵשׁ
8 בְּיַד אִישׁ מִן־הַנִּצָּבִים וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו וַיִּתְעַלָּף׃ וַיְהִי כִּי
הקימוהו

הִקִימוּהוּ וְרוּחוֹ שָׁב אֵלָיו וַיִּפֹּל שֵׁנִית לְרַגְלֵי יְהוּדִית
וַיֹּאמַר׃ בְּרוּכָה אַתְּ בְּכָל־אָהֳלֵי יְהוּדָה וּבְכָל־הַגּוֹיִם 9
אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת־שִׁמְעֵךְ׃ וְעַתָּה סַפְּרִי־נָא לִי אֵת אֲשֶׁר 10
עָשִׂית בִּימֵי שִׁבְתֵּךְ עִמָּהֶם׃ וַתְּסַפֶּר־לוֹ יְהוּדִית אֶת־כָּל 11
הַנַּעֲשָׂה מִיּוֹם צֵאתָהּ עַד עַתָּה בְּדַבְּרָהּ אֵלָיו׃ וַיִּשְׁמַע 12
הָעָם וַיִּשְׂאוּ אֶת־קוֹלָם וַיָּרוֹנּוּ בְּקֶרֶב כָּל־הָעִיר׃ וַיַּרְא 13
אַכְיוֹר אֶת־אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ לְיִשְׂרָאֵל וַיַּאֲמֵן בַּיְיָ וַיָּמָל
אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתוֹ וַיָּבֹא בִקְהַל יִשְׂרָאֵל הוּא וְזַרְעוֹ אַחֲרָיו
עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃

וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיּוֹקִיעוּ אֶת־רֹאשׁ הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ 14
עַל הַחֹמָה וַיַּחְגְּרוּ אִישׁ אִישׁ אֶת־חַרְבּוֹ וַיֵּצְאוּ מִן־הָעִיר
אֶל מוֹרַד הָהָר׃ וַיִּרְאוּ אַנְשֵׁי אַשּׁוּר וַיַּגִּידוּ לִפְקִידֵיהֶם 15
וְהַפְּקִידִים קָרְאוּ לְכָל־רָאשֵׁי הַצָּבָא וַיֵּלְכוּ אֶל־אֹהֶל
הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ׃ וַיֹּאמְרוּ לְבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתוֹ מַהֵר וְהָעֵר אֶת־ 16
אֲדוֹנֵינוּ כִּי הָעִבְרִים הָאֵלֶּה עָרְבוּ אֶת־לִבָּם לָרֶדֶת
לִקְרָאתֵנוּ וְעַתָּה נְכַלֵּם כְּאִישׁ אֶחָד׃ וַיִּגַּשׁ בָּגוֹא אֶל־ 17
דֶּלֶת הָאֹהֶל וַיִּדְפֹּק כִּי אָמַר בְּלִבּוֹ הִנֵּה יְהוּדִית עִמּוֹ
בַּחֶדֶר׃ וַיַּרְא כִּי אֵין קוֹל וְאֵין קֶשֶׁב וַיִּפְתַּח הַדֶּלֶת וַיָּבֹא 18
הַחַדְרָה׃ וַיְהִי כִּי־סָר לִרְאוֹת וַיִּמְצָאֵהוּ מֵת עַל־קַרְקַע 19
הָאֹהֶל וְרֹאשׁוֹ כָּרוּת וַיִּזְעַק זְעָקָה גְדוֹלָה וּמָרָה וַיִּקְרַע
אֶת־בְּגָדָיו׃ וַיָּבֹא בַחֲדַר יְהוּדִית לִרְאוֹת וְאֵינֶנָּה וַיָּרָץ 20
אֶל הָעָם הַחוּצָה וַיִּקְרָא׃ הִנֵּה הָעֲבָדִים הָאֵלֶּה הֵתֵל 21
הֵתֵלּוּ בָנוּ וְאִשָּׁה עִבְרִית אַחַת נָתְנָה אֶת־כָּל־בֵּית
נְבוּכַדְנֶצַּר לְשִׁמְצָה׃ הִנֵּה הוֹלוֹפֶרְנֵשׁ נֹפֵל מֵת אַרְצָה 22
וְרֹאשׁוֹ אֵינֶנּוּ׃ וַיִּשְׁמְעוּ שָׂרֵי אַשּׁוּר וַיִּקְרְעוּ אֶת־ 23
בגדיהם

24 בִּגְדֵיהֶם וְלִבָּם חָרֵד׃ וַיְהִי קוֹל הֲמוּלָּה גְדוֹלָה בְּכָל
הַמַּחֲנֶה וַיַּעַל עַד־לֵב הַשָּׁמָיִם׃

15.

1 וְגַם הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ עוֹד בְּאָהֳלֵיהֶם שָׁמְעוּ אֶת־
2 הַדָּבָר וַתִּפָּעֶם רוּחָם וַיָּמָת לִבָּם בְּקִרְבָּם׃ וַיָּרוּצוּ
נְבוֹכִים הֵנָּה וָהֵנָּה בָּהָר וּבַשְּׁפֵלָה וְלֹא יָדְעוּ אִישׁ אֶת־
אָחִיו וְהַחוֹנִים עַל הֶהָרִים מִסָּבִיב לִבְתוּל נָסוּ לְנַפְשָׁם
3 כִּי אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל בְּעָרְפָּם׃ וְעוּזִיָּה שָׁלַח מַלְאָכִים לְכָל־
עָרֵי יִשְׂרָאֵל הַקְּרוֹבִים לְהוֹדִיעָם אֶת־כָּל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה
4 וּלְצַוּוֹת עֲלֵיהֶם לִרְדֹּף אַחֲרֵי אוֹיְבֵיהֶם וּלְכַלּוֹתָם׃ וַיְהִי
כְשָׁמְעָם וַיָּקוּמוּ כֻלָּם וַיִּפְּלוּ עֲלֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּם עַד חוֹבָה׃
5 וְגַם יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַיִם וְגִלְעָד וְהַגָּלִיל וְכָל יֹשְׁבֵי הָהָר
בְּשָׁמְעָם אֶת־הַדָּבָר הִקָּהֲלוּ וַיַּכּוּ בָהֶם מַכָּה רַבָּה וַיִּדְלְקוּ
6 אַחֲרֵיהֶם עַד־גְּבוּלֵי דַמָּשֶׂק׃ וְהַנּוֹתָרִים בִּבְתוּל יָצְאוּ
7 וַיָּשׁוֹסּוּ אֶת־מַחֲנֵה אַשּׁוּר וַיִּמְצְאוּ שָׁלָל רַב מְאֹד׃ וַיְהִי
כִּי־שָׁבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הַמִּלְחָמָה וַיִּקְחוּ אֶת־יֶתֶר
הַפְּלֵיטָה וְאֶת־הַמַּלְקוֹחַ אֲשֶׁר בְּכָל הֶעָרִים וְהַחַוּוֹת בָּהָר
וּבַשְּׁפֵלָה וַיַּאַסְפוּ שָׁלָל עַד־אֵין־מִסְפָּר׃

8 וַיָּבֹא יְהוֹיָקִים הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל וְזִקְנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
מִירוּשָׁלַיִם לִרְאוֹת אֶת־כָּל־הַטּוֹב אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ לְיִשְׂרָאֵל
9 וּלְשַׁחֵר אֶת־פְּנֵי־יְהוּדִית וּלְבָרְכָהּ׃ וַיְהִי בְּבֹאָם אֵלֶיהָ
10 וַיְהַלְלוּ וַיְבָרֲכוּ אֹתָהּ פֶּה־אֶחָד וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ׃ צְבִיַּת
תִּפְאֶרֶת יְרוּשָׁלַיִם אַתְּ גְּבֶרֶת יִשְׂרָאֵל וּצְפִירַת תִּפְאָרָה
11 לְכָל־עַמֵּנוּ׃ כִּי גְדוֹלוֹת פָּעַלְתְּ בְּיָדֵךְ לְטוֹבַת עַמֵּךְ
ישראל

יִשְׂרָאֵל וְרוּחַ אֱלֹהִים צָלְחָה עָלָיִךְ׃ בְּרוּכָה אַתְּ לַיְיָ 12
לְדוֹר וָדוֹר וַיֹּאמֶר כָּל הָעָם אָמֵן׃
וְהָעָם מְקַבְּצִים עוֹד אֶת־הַשָּׁלָל וַיִּהְיוּ שְׁלֹשִׁים יוֹם 13
לְקַבְּצוֹ׃ וַיִּתְּנוּ לִיהוּדִית אֶת־אֹהֶל הֹלוֹפֶרְנֵשׁ וְאֶת־ 14
כָּל־כְּלֵי־כַסְפּוֹ וְאֶת־מִטָּתוֹ וְאֶת־כָּל־כְּלֵי־בֵיתוֹ וַתָּשֶׂם
בַּעֲגָלוֹת וְעַל־הַפְּרָדִים׃ וְכָל־נְשֵׁי־בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר 15
בָּאוּ לִרְאֹתָהּ יָצְאוּ לִקְרָאתָהּ בְּשִׁירִים וּבִמְחֹלוֹת לְהַלְלָהּ
וּלְבָרְכָהּ׃ וַתִּקַּח יְהוּדִית עַנְפֵי זֵתִים וַתְּחַלְּקֵם לַנָּשִׁים 16
אֲשֶׁר אִתָּהּ וַתַּעֲשֶׂינָה מֵהֶם עֲטָרוֹת לְרֹאשָׁהּ וּלְרֹאשׁ
רְעוּתָהּ׃ וַתֵּלֶךְ בַּמָּחוֹל לִפְנֵי הַנָּשִׁים וְכָל אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל 17
חֲגוּרֵי חֶרֶב וַעֲטוּרֵי עֲנָפִים הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶן הֹלְכִים
וְחֹגְגִים בְּשִׁירִים וּבִזְמִירוֹת׃

16.

וַתָּשַׁר יְהוּדִית אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לָעֵד בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל 1
וְכָל הָעָם עָנוּ אַחֲרֶיהָ׃
פִּצְחוּ רִנָּה לֵאלוֹהַּ וּתְנוּ תֹף· זַמְּרוּ־לוֹ בְּנֶבֶל וְכִנּוֹר· 2
הוֹדוּ לַיְיָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ׃ יְיָ אֲדֹנֵינוּ מַשְׁבִּית קְרָבוֹת· 3
בְּקֶרֶב עָרָיו הֵכִין תַּחֲנוֹת· וּמִכַּפֵּימוֹ הִצִּיל שִׁפְחַת עַמּוֹ׃
מֵהָרֵי צָפוֹן יָרַד אַשּׁוּר· הֲמוֹנֵי חֲיָלָיו עַד־אֵין מִסְפָּר· 4
גִּבּוֹרָיו הוֹבִישׁוּ נַחֲלֵי מָיִם· פָּרָשָׁיו כִּסּוּ הַר וּבִקְעָה׃
אָמַר צוֹרֵר אַצִּית אַרְצָם· מִבְחַר בַּחוּרָם תֹּאכַל חַרְבִּי· 5
עוֹלֵל וְיוֹנֵק אֲנַפֵּץ אָרְצָה· עֲלָמוֹת וּבְתוּלוֹת שָׁלָל
אֶשְׁלוֹל׃ לֹא־יָעַץ כָּכָה קִנְאַת שַׁדַּי· בְּיַד אִשָּׁה רָעַץ 6
קָמָיו׃ לֹא־נָפַל אַדִּיר בְּיַד כַּבִּיר· לֹא־פְגָעוּ אִישׁ רוּם־ 7
קוֹמָה· בַּת־מְרָרִי הֲרָגַתְהוּ· בְּיֹפִי מַרְאָהּ נָפַל שָׁרוּד׃

שמלת

9. 8 שִׂמְלַת אֵבֶל פָּשְׁטָה׃ לְהָקִים אֻמְלָלֵי יִשְׂרָאֵל׃ סָכָה
פָּנֶיהָ תַּמְרוּקִים׃ שְׂעָרָהּ לוּטָה בַשְּׂבָכָה׃ וַתִּלְבַּשׁ בּוּץ
10 לְעָקְבוֹ׃ עֵינָיו עִוְּרָה בִנְעָלֶיהָ׃ וַתְּלַהֵט בְּיָפְיָהּ לְבָבוֹ׃
11 וּבַשֶּׁלַח קָצְצָה רֹאשׁוֹ׃ פָּרַס חָרַד עַל רוּחָהּ׃ וּמָדַי רָגַז
12 עַל כֹּחָהּ׃ וַחֲלוּשֵׁי עַמִּי הֵרִיעוּ תְרוּעָה׃ נַעֲרֵי עֲלָמוֹת
כִּלְיוֹתָם דָּקָרוּ׃ וְחַרְבָּם הִפִּילָה חֲלָלִים בְּנוּסָם׃ בְּחֶרֶב
13 עַם שַׁדַּי נָפְלוּ כֻלָּמוֹ׃ אָשִׁירָה לַיְיָ כִּי גָאֹה גָּאָה׃ נֶאְדָּר
14 בַּכֹּחַ וְנֶאְדָּר בִּגְבוּרָה׃ לוֹ יִכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ׃ הוּא צִוָּה
15 וַיַּעֲמֹד׃ שָׁלַח רוּחוֹ וַיֶּהִי׃ מִי נֶגְדּוֹ יָקוּם יִתְיַצֵּב׃ הָרִים
וּנְהָרִים מִפָּנָיו יִרְעָשׁוּן׃ וְצוּרִים וָכֵפִים כַּדּוֹנָג יִמַּסּוּן׃
16 וּלְיוֹדְעָיו יִמְשֹׁךְ חֶסֶד וְרַחֲמִים׃ רֵיחַ נִיחוֹחַ אָיִן׃ וְחֵלֶב
17 מְרִיאִים אָפֶס׃ יִרְאַת יְיָ תִּתְהַלָּל׃ אוֹי־לָךְ גּוֹי־נָבָל׃
כִּי־תַעֲשֹׁק אֶת־עַמִּי׃ גְּמוּלֵךְ יְשַׁלֵּם׃ כִּי־יִבְקַע יוֹם־נָקָם׃
18 בְּשָׂרֵךְ יְנַגַּע בְּחַרְחוּר׃ וְכִלְיוֹתַיִךְ תֹּאכַל רִמָּה׃ וְנֶצַח
עֵינַיִךְ יִרְמָעוּן׃
19 וַיְהִי בְּבֹאָם יְרוּשָׁלַיְמָה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ וַיִּתְקַדָּשׁוּ
20 וַיַּקְרִיבוּ עֹלוֹת וּזְבָחִים כַּאֲשֶׁר נָדָרוּ׃ וִיהוּדִית לָקְחָה
כָּל־כְּלֵי הֹלוֹפֶרְנֵשׁ אֲשֶׁר נָתְנוּ לָהּ וְאֶת־יְרִיעַת מִטָּתוֹ
21 וַתַּחֲרִימֵם לַיְיָ׃ וַיִּשְׂמְחוּ כָל־הָעָם לִפְנֵי יְיָ בִּירוּשָׁלָיִם
22 שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וִיהוּדִית עִמָּהֶם׃ וְאַחֲרֵי־כֵן פָּנָה כָל־
הָעָם אִישׁ אִישׁ לְבֵיתוֹ וִיהוּדִית שָׁבָה אֶל־בְּתוּל וַיִּגְדַּל
23 שְׁמָהּ בְּכָל־הָאָרֶץ׃ וְרַבִּים הָיוּ הַמְבַקְשִׁים אֹתָהּ לְאִשָּׁה
וַתְּמָאֵן וְלֹא הָיְתָה עוֹד לְאִישׁ אַחֲרֵי מוֹת מְנַשֶּׁה בַּעְלָהּ׃
24 וַתֵּשֶׁב בְּבֵיתָהּ עַד־עֵת זִקְנוּתָהּ וַיִּהְיוּ שְׁנֵי חַיֶּיהָ חָמֵשׁ
25 שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה׃ וְאֶת־אֲמָתָהּ שִׁלְּחָה לַחָפְשִׁי וַתָּמָת
26 בִּבְתוּל וַתִּקָּבֵר בְּקֶבֶר מְנַשֶּׁה בַּעְלָהּ׃ וַיִּבְכּוּ אֹתָהּ כָּל־
בֵּית־

בֵּית־יִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת יָמִים וַתַּעֲזֹב כֹּל אֲשֶׁר־לָהּ לִשְׁאֵרֵי
בְשָׂרָהּ וּלְגֹאֲלֵי אִישָׁהּ׃ וְחֶרֶב לֹא־עָבְרָה עוֹד בָּאָרֶץ 27
כָּל־יְמֵי־חַיֶּיהָ וְגַם שָׁנִים רַבּוֹת אַחֲרֵי מוֹתָהּ׃

יהושע בן סירא.

1.

הַחָכְמָה מֵאֵת יְיָ הִיא וְעִמּוֹ תִשְׁכֹּן לָנֶצַח׃ מִי־מָנָה 2. 1
חוֹל הַיָּם וְנִטְפֵי הַמָּטָר וּמִי־שָׂם צָבָא לִימֵי תֵבֵל׃ מִי 3
מָדַד גֹּבַהּ שָׁמַיִם וְרֹחַב הָאָרֶץ וְעֹמֶק הַיָּם וּמִי־חָקַר
חָכְמַת שַׁדָּי׃ הַחָכְמָה בְּטֶרֶם כָּל־דָּבָר וְהַתְּבוּנָה מִקֶּדֶם 4
יְמֵי־תֵבֵל׃ עֵדוּת יְיָ מְקוֹר חָכְמָה וּמִצְוֹתָיו הֵם אֹרְחוֹתֶיהָ׃ 5
לְמִי נִגְלוּ שָׁרְשֵׁי הַחָכְמָה וּמִי־יָבִין עִמְקֵי מְזִמּוֹתֶיהָ׃ 6
תּוֹרַת חָכְמָה לְמִי נוֹדָעָה וּמִי־יַחְקֹר מַצְפּוּנֵי דְרָכֶיהָ׃ 7
הָאֶחָד הַמֶּלֶךְ הָאַדִּיר וְהַנּוֹרָא הַיֹּשֵׁב עַל כִּסְאוֹ׃ הוּא 9. 8
בְרָאָהּ הוּא רָאָהּ וַיְסַפְּרָהּ׃ עַל כָּל יְצוּרָיו שְׁפָכָהּ בְּכָל־ 10
בָּשָׂר נְטָעָהּ בְּחַסְדּוֹ וּפִלֵּג אֹתָהּ לִירֵאָיו׃ יִרְאַת יְיָ כָּבוֹד 11
וְהָדָר שִׂמְחָה וַעֲטֶרֶת תִּפְאָרֶת׃ יִרְאַת יְיָ תְּשַׂמַּח לֵב 12
בִּנְתִיבוֹתֶיהָ שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה וְאֹרֶךְ יָמִים׃ יְרֵא יְיָ יִרְאֶה 13
טוֹב בְּאַחֲרִיתוֹ וּבְיוֹם מוֹתוֹ יִמְצָא חָסֶד׃ רֵאשִׁית חָכְמָה 14
יִרְאַת יְיָ בְּבֶטֶן אִמָּם נוֹלְדָה לִירֵאָיו׃ בָּאָדָם הֵכִינָה 15
שִׁבְתָּהּ עוֹלָמִים וְתַנְחִילֶהָ לְזַרְעוֹ לִירוּשַּׁת עוֹלָם׃ יְרֵא יְיָ 16
שְׂבַע שְׂמָחוֹת וְאֹכְלֵי פִרְיָהּ יִרְוְיוּן דָּשֶׁן׃ בִּרְכוֹתֶיהָ 17
תְּמַלֶּאינָה הַבַּיִת וְאוֹצְרוֹתֶיהָ כָּל־חֲדָרָיו כִּי מַתַּת אֱלֹהִים
הֵמָּה לְשָׁלוֹם׃ יִרְאַת יְיָ עֲטֶרֶת חָכְמָה מוֹצְאֶיהָ מָצְאוּ 18

19 חַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל מְאַהֲבֶיהָ כָּבוֹד יִנְחָלוּ׃ הַחָכְמָה תַּזִּיל
20 דַּעַת כַּמָּטָר וּתְרוֹמֵם תִּפְאֶרֶת בְּעָלֶיהָ׃ יִרְאַת יְיָ שֹׁרֶשׁ
21 חָכְמָה וְצֶאֱצָאֶיהָ חַיִּים יוֹסִיפוּ׃ יִרְאַת יְיָ תְּרַחֵק פָּשַׁע
22 וּמִתְהַלֵּךְ־בָּהּ יָשִׁיב אָף׃ אִישׁ־חֵמָה לֹא־יִצְדָּק וּמְשׁוּבַת
23 רוּחוֹ תַּהַרְגֵהוּ׃ וְאִישׁ עָנָו יְחַכֶּה עַד־בֹּא־עִתּוֹ וּגְמוּלוֹ
24 יְשֻׁלַּם־לוֹ׃ יַחֲרִישׁ יִתְאַפֵּק עַד כִּי־יִרְוַח־לוֹ וְכָל־לָשׁוֹן
25 תְּהַלֵּל חָכְמָתוֹ׃ עֵדוּת יְיָ תּוֹעֲבַת מֵרָע וּבְמַטְמוֹנֵי חָכְמָה
26 מִשְׁלֵי דָעַת׃ כִּי־תְבַקֵּשׁ חָכְמָה שְׁמוֹר אֲמָרֶיהָ וַיְיָ
27 יְחַלְּקֶנָּה־לָּךְ׃ יִרְאַת יְיָ חָכְמָה וּמוּסָר אֱמוּנָה וַעֲנָוָה
28 תִּישַׁרְנָה בְעֵינָיו׃ בַּצַּר־לְךָ אַל־יֵרַךְ לִבֶּךָ וְאַל־תֵּפֶן
29 אֵלָיו בְּלֵב וָלֵב׃ אַל תְּהִי חָנֵף בְּיִרְאָתֶךָ נְצוֹר לְשׁוֹנְךָ
30 וְשִׂפְתֵי פִיךָ׃ אַל־תִּתְרוֹמֵם בִּלְבָבֶךָ פֶּן־תִּוָּקֵשׁ וְתִכָּלֵם׃
32·31 כִּי יְגַלֶּה יְיָ הַוָּתֶךָ וְחֶרְפָּתְךָ תִּגָּלֶה בַּקָּהָל׃ יַעַן כִּי יִרְאָתְךָ
כֶּסֶל וּבִטְנְךָ תָּכִין מִרְמָה׃

2.

1 בְּנִי אִם הֲכִינוֹתָ לַיְיָ לִבְּךָ הָכֵן נַפְשְׁךָ לְמַסּוֹרֶת׃
2 הִשָּׁמֶר־לְךָ וֶהְיֵה תָמִים וּבְעֵת צָרָה אַל־תִּבָּהֵל בְּרוּחֶךָ׃
4· 3 הַחֲזֵק בַּיְיָ וְאַל־תִּטּוֹשׁ וְתַחֲלִיף כֹּחַ וְתִתְחַזָּק׃ אֶל־כָּל־
5 מַשָּׂא כַּלְכֵּל לִבְּךָ וְקַבֵּל בְּרָצוֹן כָּל־רָעָה׃ כִּי הַזָּהָב
6 בָּאֵשׁ יִבָּחֵן וִידִידֵי־אֵל בְּכוּר הָעֳנִי׃ גֹּל אֶל יְיָ דַּרְכֶּךָ
7 וּבְטַח עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה׃ יִרְאֵי יְיָ הוֹחִילוּ לְחַסְדּוֹ וְאַל־
8 תָּמוּשׁוּ פֶּן־תִּפֹּלוּ׃ דּוֹמוּ לַיְיָ וְהִתְחוֹלְלוּ־לוֹ כִּי יֵשׁ שָׂכָר
9 לִפְעֻלַּתְכֶם׃ יִרְאֵי יְיָ חַכּוּ לִתְשׁוּעָתוֹ וְתָפִיקוּ חֶסֶד
10 וְרַחֲמִים וְחַיֵּי עוֹלָם׃ שַׁאֲלוּ־נָא לַדּוֹר רִאשׁוֹן וְהִתְבּוֹנְנוּ
11 מִי־הוּא בּוֹטֵחַ אָבָד׃ מִי־הֶחֱזִיק בְּיִרְאָתוֹ וַיֻּטַּשׁ מִי־
קרא

12 קָרָא אֵלָיו וְנֶעֱזָב׃ כִּי אֵל רַחוּם וְחַנּוּן יְיָ נוֹשֵׂא עָוֹן
וָפֶשַׁע וּמִכָּל צָרָה יְפַלֵּט׃

13 אוֹי לִרְפֵה־לֵב לֹא־יַחֲזִיק־בּוֹ אוֹי לִרְפֵה־יָד וְלַמֵּרַע
14 פּוֹסֵחַ עַל שְׁתֵּי סְעִפִּים׃ אוֹי לַלֵּב־נָמֵס אֵין־אֵמוּן־בּוֹ
15 כִּי רַחֵם לֹא־יְרֻחָם׃ אוֹי לְלֹא־מַחֲזִיק בְּתֻמָּתוֹ כִּי מַה־
16 יַּעֲשֶׂה לְיוֹם פְּקוּדָה׃ יִרְאֵי יְיָ יַאֲמִינוּ בִדְבָרָיו וְאֹהֲבָיו
17 יִצְּרוּ עֵדוֹתָיו׃ יִרְאֵי יְיָ יְבַקְשׁוּ רְצוֹנוֹ וְיוֹדְעָיו יִשְׁתַּעַשְׁעוּ
18 בְּתוֹרָתוֹ׃ יִרְאֵי יְיָ יָכִינוּ לְבָבָם יַכְנִיעוּ רוּחָם וְיֹאמְרוּ׃
19 טוֹב לִנְפֹּל בְּיַד יְיָ מִנְּפֹל בִּידֵי אָדָם כִּי רֹב רַחֲמָיו
כְּרֹב גָּדְלוֹ׃

3.

1 הַקְשִׁיבוּ בָּנַי לְקוֹל אֲבִיכֶם שִׁמְרוּ מִצְוֹתָיו וְיִיטַב
2 לָכֶם׃ כַּבֵּד אָבִיךָ וְכַבֵּד אִמֶּךָ מִצְוֹת יְיָ גַּם־שְׁתֵּיהֶן׃
3 מְכַבֵּד אָבִיו נְשׂוּא־פֶשַׁע וּמוֹקִיר אִמּוֹ יֶאֱצַר אוֹצָר׃
5. 4 מְכַבֵּד אָבִיו יָגִיל בְּבָנָיו וּבְשַׁוְעוֹ לְרַחֲמִים יִוָּשֵׁעַ׃ מְכַבֵּד
6 אָבִיו יַאֲרִיךְ יָמִים וְשֹׁמֵר מִצְוָה יְשַׂמַּח אִמּוֹ׃ יְרֵא יְיָ
7 יְהַדֵּר אֲבוֹתָיו וּכְעֶבֶד אֶת־אֲדוֹנָיו יִרְאֵם׃ בְּפֶה וָלֵב
8 כַּבֵּד הוֹרֶיךָ וְתָחֹל בִּרְכוֹתָם עַל רֹאשֶׁךָ׃ בִּרְכַּת אַב
בָּנְתָה בַיִת וְקִלְלַת אֵם תֶּהֶרְסֶנּוּ׃

9 לְמוּמֵי אָבִיךָ אַל־תִּלְעַג כִּי לֹא לְכָבוֹד הוּא לָךְ׃
11. 10 כְּבוֹד אָבִיךָ הוּא כְּבוֹדֶךָ וּקְלוֹן־אֵם קְלוֹנֶךָ׃ כַּלְכֵּל בְּנִי
12 שֵׂיבַת אָבִיךָ וִימֵי חַיָּיו אַל־תַּעֲצֹב׃ שָׂאֵהוּ כִּי־פָג טַעְמוֹ
13 וְהִשָּׁמֵר פֶּן־תִּבְזֵהוּ׃ גֹּמֵל חֶסֶד אֶת־אָבִיו לֹא יִשָּׁכַח
14 גְּמוּלוֹ לָעַד לְעוֹלָם׃ גַּם פִּשְׁעֲךָ יְכֻפַּר וּבְיוֹם צָרָה
תֵּחָלֵץ׃

15 תְּחַלֵּץ׃ וּכְחֹמֶס קֶרַח לִפְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ כֵּן יִמַּסּוּ עֲוֹנֶיךָ׃
16 עֹזֵב אָבִיו כִּמְקַלֵּל אֱלֹהִים וְעֹכֵר אִמּוֹ תְּבֹאֵהוּ קְלָלָה׃
17 בְּנִי הָכֵן בַּעֲנָוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְיָקַרְתָּ בְּעֵינֵי אֲנָשִׁים
18 יְקָרִים׃ בְּרְבוֹת שִׂיאֲךָ הַשְׁפֵּל רוּחֶךָ וְתִמְצָא חֵן בְּעֵינֵי
19 20 יְיָ׃ נִכְבַּדֵּי אֶרֶץ רַבִּים הֵמָּה אַךְ אֶת־עֲנָוִים סוֹדוֹ׃ גָּדוֹל
21 כְּבוֹד יְיָ מְאֹד וְדַכְּאֵי־רוּחַ עוֹד יְגַדְּלוּ כְבוֹדוֹ׃ בְּנִפְלָא
מִמְּךָ בַּל־תִּדְרֹשׁ וּבִמְכֻסֶּה מִמְּךָ בַּל־תַּחְקֹר רַב־לָךְ
22 בַּאֲשֶׁר חָלַק לְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ׃ מַה־בֶּצַע לַחֲקֹר נִסְתָּרוֹת
23 וְלִרְדּוֹף זָרוֹת אִם אֶת־אֲשֶׁר־הָרְאֵתָ נִלְאֵתָ הָבִין׃ רַעְיוֹנֵי
24 רוּחַ תּוֹלַכְנָה שׁוֹלָל וְהֶגְיוֹנוֹת זָרוֹת אַךְ לְמוֹקֵשׁ׃ חֲסַר
בַּת־עַיִן לֹא יִרְאֶה אוֹר וַחֲסַר דַּעַת לֹא יֹאמַר רָאִיתִי
25 אוֹר׃ לֹרֵךְ תַּהְפֻּכוֹת מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ וּמַקְשֶׁה לִבּוֹ יִפֹּל
26 בְּרָעָה׃ לֵב עִקֵּשׁ יִשְׂבַּע עֶצֶב וֶאֱוִיל חוֹטֵא יוֹסִיף חֵטְא
27 עַל פָּשַׁע׃ לְשֶׁבֶר גְּבַהּ־רוּחַ אֵין מַרְפֵּא כִּי שׁוֹרֶשׁ אִוַּלְתּוֹ
28 בְּחֵיקוֹ יָנוּחַ׃ לֵב נָבוֹן יְבַקֵּשׁ לֶקַח וְכָל חֶפְצוֹ אֹזֶן
29 שׁוֹמַעַת׃ מַיִם מְכַבִּים אֵשׁ וּצְדָקָה תִּמְחֶה חַטָּאָה׃
30 גּוֹמֵל חֶסֶד יִמְצָא תַגְמוּל וּבְמוֹט רַגְלָיו יִתָּמְכוּ אֲשֻׁרָיו׃

4.

1 בְּנִי אַל־תַּעֲזֹב נֶפֶשׁ דָּל וְאַל תַּעֲלֵם מֵאֶבְיוֹן עֵינֶיךָ׃
2 3 נֶפֶשׁ רְעֵבָה אַל־תִּבְזֶה וְאַל־תַּעֲצִיב עָנִי בְּעָנְיוֹ׃ אַל־
תּוֹסִיף שֶׁבֶר עַל שֶׁבֶר־רוּחַ וּמֵעָנִי לֹא־תִקְפֹּץ יָדֶךָ׃
4 מִשַּׁוְעַת דָּל אַל־תַּאְטֵם אָזְנֶךָ וּלְבָבְךָ אַל־תַּקְשִׁיחַ
5 לָאֶבְיוֹן׃ אַל־תַּסְתֵּר מֵעָשׁוּק פָּנֶיךָ פֶּן יִצְעַק עָלֶיךָ אֶל יְיָ׃
6 וַיְיָ יַקְשִׁיב לְנַאֲקָתוֹ אִם בְּפִירוֹ לוֹ יְשַׁוֵּעַ׃
7 8 הִתְרַצֵּה בְּעֵינֵי הָעֵדָה וְכֹף רֹאשְׁךָ לַנָּשִׂיא׃ הַט
אזנך

אָזְנְךָ לְאִישׁ מַחְסוֹר וְיֶעֱרַב עָלָיו שִׂיחֶךָ׃ הַצֵּל עָשׁוּק 9
מִיַּד עֹשְׁקוֹ וְאַל תִּתְרַפֶּה לָרִיב אֶת־רִיבוֹ׃ הֱיֵה כְאָב 10
לַיָּתוֹם וּכְבַעַל לְאִמּוֹ׃ וְהָיִיתָ בֵּן לָעֶלְיוֹן וּמֵאַהֲבַת אֵם 11
יֶאֱהָבֶךָ׃

הַחָכְמָה תְּרוֹמֵם בָּנֶיהָ וְתִמְצָא לְדֹרְשֶׁיהָ׃ אֹהֲבֶיהָ 13. 12
אָהֲבוּ חַיִּים וְשׁוֹחֲרֶיהָ יִשְׂבְּעוּ שִׂמְחָה׃ מַחֲזִיקֶיהָ כָּבוֹד 14
יִנְחָלוּ וּבְמִשְׁלַח יְרֵיהֶם יַצְלִיחוּ׃ עֶבֶד לַחָכְמָה עֶבֶד 15
לְיוֹצְרוֹ וְכָל מְאַהֲבֶיהָ אֲהוּבֵי עֶלְיוֹן׃ שֹׁמֵעַ לְקוֹלָהּ יִשְׁפֹּט 16
לְאֻמִּים וְשׁוֹגֶה בְּאַהֲבָתָהּ יִשְׁכֹּן בֶּטַח׃ בּוֹטֵחַ בָּהּ יַשִּׂיגֶנָּה 17
וְיַנְחִילֶנָּה לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ הֵן רֵאשִׁיתָהּ סוֹרֶרֶת וּתְמַלְאֵהוּ 18
פַּחַד וָרָעַד׃ גַּם בְּמַסּוֹת תַּפְחִידֵהוּ עַד כִּי־דָבְקָה בְנַפְשׁוֹ׃ 19
אַךְ אָז תְּקַדְּמֶנּוּ בְּשׁוּבָה וָנַחַת תְּחַדֵּהוּ בִּשְׂמָחוֹת 20
וּבְסָתוּם חָכְמָה תוֹדִיעֵהוּ׃ אוּלָם כִּי־יִתְעֶה עָזֹב תַּעַזְבֵהוּ 21
וּתְשַׁלְּחוֹ בְּיַד פִּשְׁעוֹ׃

בְּנִי נְצוֹר עִתְּךָ וְהִשָּׁמֵר מֵאָוֶן וְלֹא־תֵבוֹשׁ לְעוֹלָם׃ 22
כִּי יֵשׁ בּוֹשָׁה לְחַטָּאת וְיֵשׁ בּוֹשָׁה לִצְדָקָה תֵחָשֵׁב׃ 23
לֹא־תִשָּׂא פְּנֵי־אִישׁ לְבָשְׁתֶּךָ וְלֹא תֵבוֹשׁ כִּי־נָפָלְתָּ׃ 24
אַל־תִּסְגֹּר אֶת־פִּיךָ לִתְשׁוּעַת עֲמִיתֶךָ וְחָכְמָתְךָ לֹא־ 25
תְכַסֶּה לְהִתְחַסֵּר׃ כִּי חָכְמַת אִישׁ בְּגַר הַלָּשׁוֹן וּמוּסָר 26
בְּפִי־צַדִּיק׃ הִשָּׁמֵר מִפְּשׁוֹעַ בָּאֱמֶת וְהִכָּלֵם אִם בְּלִי־ 27
דַעַת שָׁגִיתָ׃ הַכֵּר חַטָּאתְךָ אַל־תֵּבוֹשׁ וְאַל־תַּעֲצֹר זֶרֶם 28
בִּמְרוּצָתוֹ׃ אַל תְּהִי יָדְךָ עִם סָכָל בְּסִכְלוּתוֹ וְלֹא־תִשָּׂא 29
פְּנֵי־גָבֶר׃ בְּנַפְשְׁךָ הִלָּחֵם בְּעַד הָאֱמֶת וַיְיָ יִלָּחֵם בַּעֲדֶךָ׃ 30
אַל־תְּבַהֵל עַל פִּיךָ וְאַל־תֵּעָצֵל בִּמְלַאכְתֶּךָ׃ אַל־תְּהִי 32. 31
לַיִשׁ בְּבֵיתֶךָ וְאַכְזָר בַּעֲבָדֶיךָ׃ אַל־תְּהִי יָדְךָ פְתוּחָה 33
לְקַבֵּץ וּקְפוּצָה לְפַזֵּר׃

לֹא־

5.

1 אֶל־חֵילְךָ אַל־תִּשָּׁעֵן וְאַל־תֹּאמַר הִרְבֵּיתִי הוֹן וְרַב־
2 לִי׃ בִּשְׁרִירוּת לִבְּךָ אַל־תֵּלֵךְ וְאַל־תַּעַשׂ כְּיֵצֶר רוּחֶךָ׃
3. 4 אַל־תֹּאמַר מִי־יַעַצְרֵנִי כִּי אֵל־קַנָּא נָקֹם יִנָּקֵם׃ אַל־
תֹּאמַר חָטָאתִי וְלֹא קָרַנִי רָעָה כִּי אֶרֶךְ אַפַּיִם יְיָ וְנַקֵּה
5 לֹא יְנַקֶּה׃ אַל־יַבְטִיחֲךָ לְבָבְךָ אִם־שָׁקַטְתָּ לִסְפּוֹת
6 חֵטְא עַל־פָּשַׁע׃ וְגַם אַל־תֹּאמַר אֵל רַחוּם יְיָ וּלְרֹב
7 פְּשָׁעַי יִסְלָח׃ כִּי כְּחַסְדּוֹ כֵּן־עֶבְרָתוֹ וְעַל־קָרְקוֹר רָשָׁע
8 יָחוּל זַעְמוֹ׃ אַל־תְּאַחֵר רַצּוֹתוֹ וְאַל־תִּתְמַהְמֵהַּ מִיּוֹם
9. 10 אֶל־יוֹם׃ כִּי כְּשֹׁאָה יָבֹא אַפּוֹ וּבְיוֹם נָקָם תִּכָּחֵר׃ אַל־
תִּבְטַח עַל־הוֹן שָׁקֶר כִּי בְּיוֹם עֶבְרָה לֹא־יוֹעִיל׃
11 אַל־תֵּלֵךְ אֶל־כָּל־רוּחַ וְאַל־תִּסּוֹב אֶל־כָּל־דָּרֶךְ כִּי
12 זֶה דֶרֶךְ הֲפַכְפָּךְ׃ הֱיֵה מוּצָק בְּרוּחֶךָ וּכִלְבָבְךָ כֵּן פִּיךָ׃
13 הֱיֵה מָהִיר לִשְׁמֹעַ הַטּוֹב וְלֶאֱהֹב הָאֱמֶת וּדְבָרֶיךָ יִהְיוּ
14 בְּנַחַת נִשְׁמָעִים׃ אִם חָכְמָתְךָ תֵּן מַעֲנֶה וְאִם אַיִן שִׂים
15 יָדְךָ לְמוֹ־פִיךָ׃ כִּי כָבוֹד וְקָלוֹן בְּיַד הַלָּשׁוֹן וּכְסִיל
16 בִּשְׂפָתָיו יִנָּקֵשׁ׃ אַל־תְּהִי מִפּוּתֵי־שְׂפָתַיִם וּבִלְשׁוֹנְךָ
17 אַל־תְּרַגֵּל׃ יָבוּזוּ לַגַּנָּב כִּי־יִגְנֹב וְנִבְזֶה מִמֶּנּוּ הוֹלֵךְ
18 רָכִיל׃ אַל־תְּהִי בַעַר בְּכָל־דָּבָר אִם גָּדוֹל וְאִם קָטָן׃

6.

1 אַל תִּתְהַפֵּךְ מֵאוֹהֵב לְשׂנֵא כִּי בֹשֶׁת וְקָלוֹן יְכַסּוּ פְּנֵי
2 הֲפַכְפָּךְ׃ אַל תִּתְנַשֵּׂא בְּתַחְבְּלוֹת לִבֶּךָ פֶּן־תִּטָּרֵף כַּשּׁוֹר
3 כֹּחֶךָ׃ לָמָּה יְבוּלוֹן עָלֶיךָ וּפִרְיְךָ יִשָּׁחֵת וְנִשְׁאַרְתָּ כְּעֵץ
4 יָבֵשׁ׃ אִישׁ אָוֶן יַשְׁחִית נַפְשׁוֹ וּמְשַׂנְאָיו יָרִיעוּ עָלָיו׃
5 מֶתֶק שְׂפָתַיִם רַבּוּ אֹהֲבָיו וּלְשׁוֹן לְמוֹדִים תִּזְרָה אִמְרֵי
נעם׃

נֹעַם: עִם כָּל־אָדָם הִתְרוֹעֵעַ וּבְאֶחָד מֵאֶלֶף בַּל־תִּבְטָח: 6
אַל־תִּשָּׁעֵן עַל רֵעֶיךָ אִם לֹא־בְחַנְתּוֹ בְּעֵת צָרָה: כִּי 8. 7
רַבִּים יְחַלּוּ פְּנֵי נָדִיב וּבְעֵת רָעָה יִתְעַלָּמוּ: גַּם יֵשׁ 9
אוֹהֵב לְשֹׂנֵא יֵהָפֵךְ וּקְלוֹנְךָ יְגַלֶּה בַקָּהָל: אוֹכְלֵי שֻׁלְחָנְךָ 10
כְּאוֹהֲבִים יְסֹבְבוּךָ וּבְיוֹם סוּפָה יִזְנְחוּךָ: בְּאָשְׁרְךָ יִהְיוּ 11
כָּמוֹךָ גַּם עַל בְּנֵי־בֵיתְךָ יְצַוּוּ: וּבְצַר־לְךָ יַחַר עָלֶיךָ 12
יִתְמַלָּאוּן וְיִפְנוּ לְךָ עֹרֶף: לֵךְ מִנֶּגֶד לְאִישׁ מְשַׂנְאֶךָ וְגַם 13
מִפְּנֵי אֹהֲבֶיךָ הִשָּׁמֵר: אֹהֵב נֶאֱמָן מִבְטַח עֹז מְצָאוֹ מָצָא 14
מַטְמוֹן: רֵעַ תָּמִים אֵין כְּעֶרְכּוֹ וְלֹא יִשָּׁקֵל כֶּסֶף מְחִירוֹ: 15
אֹהֵב נֶאֱמָן מַרְפֵּא לַנֶּפֶשׁ יְרֵא יְיָ יִמְצָאֵהוּ: יְרֵא יְיָ נֶאֱמָן 17-16
בְּאַהֲבָתוֹ וּכְמוֹהוּ כֵּן רֵעָיו:

בְּנִי הַט מִנּוֹעַר לִבְּךָ לְמוּסָר וְשָׂבַעְתָּ חָכְמָה כִּי־ 18
זָקַנְתָּ: וֶהָיִיתָ כְּחוֹרֵשׁ וְכַזּוֹרֵעַ וְתִקְצַר תְּבוּאָתָהּ בְּעִתּוֹ: 19
מְעַט מִזְעֵיר תַּעֲמֹל בַּעֲבוֹרָהּ וּמְהֵרָה תִתְעַנֵּג מִפִּרְיָהּ: 20
מָרָה הִיא לְאִישׁ בָּעַר וְלֵב כְּסִיל לֹא־יִשְׂגֶּה־בָּהּ: כְּאֶבֶן 22. 21
בֹּחַן הִיא בְּיָדוֹ וְלֹא יְאַחֵר לְהַשְׁלִיכֶנָּה: כִּי כִשְׁמָהּ כֵּן 23
הִיא וְרַק מְעַטִּים יוֹדְעֶיהָ: לָכֵן בְּנִי הַקְשֵׁב לַאֲמָרַי וְאַל 24
תָּבוּז לַעֲצָתִי: תֵּן רַגְלְךָ בְּנְחֻשְׁתֶּיהָ וְצַוָּארְךָ בְּעֻלָּהּ: 25
הַט שִׁכְמְךָ לְסִבְלוֹתֶיהָ וּמוֹסְרוֹתֶיהָ בַּל־תְּנַתֵּק: בְּכָל 27 26
נַפְשְׁךָ חַבְּקֶהָ וְאַשֵּׁר בְּאָרְחוֹתֶיהָ לִבֶּךָ: דְּרֹשׁ וַחֲקֹר 28
נְתִיבוֹתֶיהָ וְתִמָּצֵא־לָךְ וְכִי מְצָאתָהּ אַל־תַּעַזְבֶנָּה: כִּי 29
בְּאַחֲרִיתָהּ תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ וְתַחַת עָמָל חֶדְוָה תִוָּלֵד:
כְּבָלֶיהָ יִהְיוּ לְךָ מָגֵן וַחֲבָלֶיהָ מַעֲטֵה תְהִלָּה: לְבוּשֶׁיהָ 31. 30
פַּאֲרֵי זָהָב וְזִיקֶיהָ פַּאֲרֵי שֹׁהַם: בִּגְדֵי חֵפֶשׂ תַּלְבִּישֶׁךָ 32
וְעַל רֹאשְׁךָ כְּלִילַת יוֹפִי: לָכֵן אִם לְלֶקַח נִכְסַפְתָּ הַט 33
לְבָבְךָ אֵלֶיהָ וְתֶחְכָּם: כִּי־תַקְשִׁיב תַּעֲרִים וְכִי־תַטֶּה אָזְן 34
תַשְׂכִּיל

35 תַּשְׂכִּיל׃ הִתְחַבֵּר עִם חֶבְרַת יְשִׁישִׁים וְאֶל־כָּל־נָבוֹן הַט
36 לִבְּךָ׃ הִשְׁתַּעְשַׁע תָּמִיד בְּתוֹרַת אֱלוֹהַּ וְהַאֲזֵן לְמִשְׁלֵי
37 נְבוֹנִים׃ חָזִיתָ אִישׁ־תְּבוּנוֹת שַׁחֵר פָּנָיו וּפְקֹד נָוֵהוּ יוֹם
38 יוֹם׃ הֲגֵה תָמִיד בְּחֻקּוֹת יְיָ וּשְׁמֹר בְּכָל־עֵת מִצְוֹתָיו׃
39 וְהוּא יְאַמֵּץ לִבֶּךָ וְיַשְׂכִּילְךָ כַּאֲשֶׁר חָפָצְתָּ׃

7.

2. 1 סוּר מֵרָע וְרָעָה לֹא־תִקְרַב אֵלֶיךָ׃ שְׂטֵה מֵאָוֶן וְעָוֹן
3 יִרְחַק מִמֶּךָּ׃ בְּנִי אַל־תִּזְרַע שְׂדֵה־אָוֶן פֶּן־תִּקְצֹר עָמָל
4 שִׁבְעָתָיִם׃ אַל־תְּבַקֵּשׁ מִשְׂרָה מֵיְיָ וְשִׁלְטוֹן אַל־תְּבַקֵּשׁ
5 מִמֶּלֶךְ׃ לִפְנֵי אֱלֹהִים אַל־תִּצְטַדֵּק וְלִפְנֵי מֶלֶךְ אַל־
7. 6 תִּתְחַכֵּם׃ אַל־תִּתְנַשֵּׂא לְשׁוֹפֵט כִּי חָסַרְתָּ כֹּחַ לַעֲצֹר
8 בְּעָוֶל׃ פֶּן תֶּהְדַּר פְּנֵי־גָדוֹל וּמִשְׁפָּטְךָ סָלֶף׃ הִשָּׁמֵר
9 מֵחֲטֹא בַּהֲמוֹן קָרֶת וְעִם שׁוֹנִים אַל־תִּתְעָרֵב׃ לָמָּה
10 תִכְפֹּל אַשְׁמָתְךָ אִם גַּם־מֵאַחַת לֹא־תִנָּקֶה׃ אַל־תֹּאמַר
אֶרָצֶה לַייָ בְּזֶבַח וְעַל־פְּשָׁעַי יָרִיחַ מִנְחָה׃
11 בִּתְפִלָּתְךָ אַל־יֵרַךְ לִבֶּךָ וְלֹא־תְחַדֵּל עֲשׂוֹת צְדָקָה׃
13. 12 אֶל־מַר־נֶפֶשׁ לֹא־תִלְעַג כִּי יֵשׁ מַשְׁפִּיל וּמֵרִים׃ לֹא
14 תַחֲרשׁ עַל־רֵעֲךָ רָעָה וְלֹא תְשַׁקֵּר בַּעֲמִיתֶךָ׃ נְצוֹר לְשׁוֹנְךָ
15 מִכַּחַשׁ כִּי מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ׃ בְּמֹשַׁב זְקֵנִים אַל־תַּרְבֶּה
16 שִׂיחַ וּבְרֹב דְּבָרִים לֹא־תַלְאֶה אֱלֹהֶיךָ׃ אַל־תָּקוּץ
17 בַּעֲמַל יָדֶךָ כִּי עֲבֹדַת הַשָּׂדֶה מַתַּת אֱלֹהִים הִיא׃ עִם
18 נַעֲלָלִים לֹא־תֵשֵׁב כִּי לְפֶתַח חַטָּאת רֹבֵץ׃ מְאֹד מְאֹד
הַשְׁפֵּל נַפְשְׁךָ כִּי אַחֲרִית רָשָׁע אֵשׁ וְרִמָּה׃
19 לֹא תַחֲלִיף רֵעֲךָ בִּמְחִיר וְלֹא תָמִיר אָחִיךָ בִּזְהַב
20 אוֹפִיר׃ מֵאִשָּׁה טוֹבָה וּמַשְׂכֶּלֶת אַל־תִּפָּרֵד כִּי יְקַר
מכתם

מִכֻּתֶּם חִנָּהּ׃ בְּעֶבֶד נֶאֱמָן אַל־תִּתְעַמֵּר וְלֹא בְשָׂכִיר 21
הַנֹּתֵן לְךָ כֹּחוֹ׃ אֱהַב עַבְדְּךָ כָּמוֹךָ וְאַל תִּמְנַע חָפְשׁוֹ 22
מִמֶּנּוּ׃ שִׂים עֵינְךָ עַל מִקְנֶךָ וְכִי־תַעֲבֹד־בּוֹ שָׁמְרֵהוּ׃ 23
אִם בַּעַל־בָּנִים אַתָּה חֲנוֹךְ אוֹתָם וּמִנּוֹעַר הַט שִׁכְמָם 24
לִסְבּוֹל׃ בָּנוֹת לְךָ שְׁמֹר נַפְשׁוֹתָן וְאַל תֵּיטִיב לָהֵן פָּנֶיךָ׃ 25
תֵּן בַּעַל לְבִתְּךָ וְטוֹב־לָךְ אַךְ לְאִישׁ מַשְׂכִּיל הַשִּׂיאֶנָּה׃ 26
מָצָאתָ אִשָּׁה כְּנַפְשְׁךָ אַל תְּפָרֵד מִמֶּנָּה וְאִם לֹא כִלְבָבְךָ 27
הִיא שְׁעֵה מִמֶּנָּה וַחֲדָל׃

בְּכָל לְבָבְךָ כַּבֵּד אָבִיךָ וְאַל תִּשְׁכַּח אֶת־אֲשֶׁר חִבְּלָה 28
יֹלַדְתֶּךָ׃ זְכֹר כִּי מֵהֶם נוֹלַדְתָּ וְאֵיךְ תָּשִׁיב גְּמוּלָם לָמוֹ׃ 29
יְרָא יְיָ בְּכָל נַפְשֶׁךָ וְהַדַּרְתָּ פְּנֵי כֹהֲנָיו׃ כִּי תִירָא בֹרְאֶךָ 31.30
בְּכָל־לְבָבְךָ אֶת־מְשָׁרְתֵי יְיָ בַּל־תַּעֲזֹב וְתִתֵּן חֶלְקָם לָמוֹ
כַּאֲשֶׁר צֻוֵּיתָ׃ רֵאשִׁית פִּרְיְךָ וְאָשָׁם וּתְנוּפָה וְקָדְשֵׁי יְיָ 32
לָהֶם לְמָנָה׃ פְּרֹשׂ לֶעָנִי כַּפֶּךָ לְמַעַן תְּבֹרָךְ בְּמִשְׁלַח 33
יָדֶיךָ׃ הָפֵק רָצוֹן לְכָל חָי וְאַף לַמֵּתִים תַּעֲשֶׂה חָסֶד׃ 34
הֱוֵה מְנַחֵם לְמוֹרִידֵי דִמְעָה וְעִם אֲבֵלִים הִתְאַבֵּל׃ אַל 36.35
יִקְשֶׁה בְעֵינֶיךָ לִפְקֹד חוֹלֶה עַל עַרְשׂוֹ כִּי בִגְלַל אֵלֶּה
תִמְצָא חָסֶד׃ בְּכֹל מַעֲשֶׂיךָ זְכֹר אַחֲרִיתוֹ וְלָעַד לֹא־ 36
תֶחְטָא׃

8.

עִם תַּקִּיף מִמְּךָ בַּל־תִּתְחָר פֶּן־תִּפֹּל בְּיָדוֹ׃ וְעִם 2.1
עָשִׁיר אַל־תָּרִיב כִּי תֵקַל בְּמִשְׁקָלוֹ׃ הֲרוּגֵי זָהָב עָצְמוּ 3
מִסַּפֵּר וְגַם לֵב נְגִידִים יַטֶּה׃ בְּפוֹשֵׂק שְׂפָתַיִם בַּל־תִּתְגָּר 4
כִּי תַרְבֶּה עֵץ לְגֶחָלָיו׃ אֶת־נַעֲוֵה־לֵב אַל־תְּשַׂחֵק כִּי 5
גַּם־בַּאֲבוֹתֶיךָ יָשִׂים תְּהִלָּה׃

2. 1 שָׁב מֵחֲטָאָיו אַל־תִּזְכֹּר עֲוֹנוֹ כִּי חַטָּאִים כֻּלָּנוּ׃ אַל־
8 תִּלְעַג לְזָקֵן כִּי נִזְקַן גַּם אֲנַחְנוּ׃ בְּמוֹת אוֹיִבְךָ אַל־
9 תִּשְׂמַח כִּי בְּנֵי־מָוֶת כֻּלָּנוּ׃ בְּדִבְרֵי נְבוֹנִים אַל־תָּקוּץ
10 שִׂים אֲמָרֵיהֶם בִּלְבָבֶךָ׃ כִּי מֵהֶם תִּקַּח לֶקַח לְהִתְיַצֵּב
11 לִפְנֵי גְדוֹלִים׃ מֵאִמְרֵי יְשִׁישִׁים אַל־תָּסוּר כִּי גַם־הֵם
12 לְחֵקֶר אֲבוֹתָם יִכּוֹנוּ׃ קַח לֶקַח מִפִּיהֶם לָתֵת מַעֲנֶה
בְּעִתּוֹ׃
14. 13 אַל־תָּפִיחַ פַּחַם עָוֵל פֶּן־תִּכָּוֶה בְּאֵשׁ עַוְלָתוֹ׃ אֶת־
15 אִישׁ־תַּעֲלוּלִים בַּל־תִּתְגָּר כִּי יְסַלֵּף דִּבְרֵי פִיךָ׃ אֶת־
הַתַּקִּיף מִמְּךָ לֹא־תַלְוֶה וְכִי הִלְוִיתָ יְהִי כְאֹבֵד בְּעֵינֶיךָ׃
17. 16 אַל תַּעֲרֹב לְרֵעֲךָ מֵעַל לְהוֹנְךָ וְכִי עָרַבְתָּ שַׁלֵּם׃ אַל
18 תָּרִיב עִם הַשּׁוֹפֵט כִּי כְחֶפְצוֹ יַטֶּה הַמִּשְׁפָּט׃ אַל תְּהִי
19 חָבֵר לְאִישׁ־מַשְׁחִית כִּי לְמַשָּׂא יִהְיֶה־לָּךְ׃ הוּא יַעֲשֶׂה
20 כְּחֶפְצוֹ וְאַתָּה בְּזָדוֹן לִבּוֹ תִסָּפֶה׃ אֶת־בַּעַל־אַף אַל־
21 תִּתְעַשֵּׁק וְאַל־תֵּלֵךְ בַּמִּדְבָּר אִתּוֹ׃ כִּי הָרֶצַח כְּאֶפֶס
22 בְּעֵינָיו וּבְאֵין מוֹשִׁיעַ יַהַרְגֶךָּ׃ עִם פֶּתִי אַל־תִּתְיָעֵץ כִּי
23 לַחֲשׁוֹת בַּל־יֵדַע׃ הַעֲלֵם מִזָּר סוֹדְךָ אוּלַי נְבָלִים
24 בִּלְבָבוֹ׃ לִבְּךָ לְאַחֵר אַל תְּגַל פֶּן רָעָה יִגְמְלֶךָּ׃

9.

1 אַל־תְּקַנֵּא אֶת־אֵשֶׁת חֵיקֶךָ פֶּן־תְּאַלֶּפָה דָּבָר לְבָשְׁתֶּךָ׃
3. 2 אַל־תְּגַלֶּה לְבָבְךָ אֵלֶיהָ פֶּן־תִּכְבַּד יָדָהּ עָלֶיךָ׃ הַרְחֵק
4 רַגְלֶיךָ מֵאִשָּׁה זוֹנָה פֶּן־תִּלָּכֵד בִּמְצוּדָתָהּ׃ אַל־תַּאֲזִין
5 לְקוֹל מְשֹׁרֶרֶת פֶּן־תַּדִּיחֲךָ בְּנִכְלֶיהָ׃ אַל־תִּתְבּוֹנֵן אֶל־
6 בְּתוּלָה פֶּן־יִשְׁשֹׁט לְבָבְךָ אַחֲרֶיהָ׃ אַל־תִּתֵּן לִקְדֵשׁוֹת
7 נַפְשֶׁךָ כִּי תָבֹזְנָה מַהֵר חֵילֶךָ׃ אַל־תְּאָרֵב אֶל כָּל־פִּנָּה
וְאַל־

וְאַל־תְּשׁוֹטֵט בְּחוּצוֹת גַּלְמוּדוֹת׃ הַעֲלֵם עֵינְךָ מֵאֵשֶׁת 8
חֵן וְאַל־תַּבִּיט לְיֹפִי זָרָה׃ כִּי יְפַת־תֹּאַר הִפִּילָה רַבִּים 9
וְאַהֲבָתָהּ כְּאֵשׁ צָרֶבֶת׃ רַע שֶׁבֶת אֶת־אֵשֶׁת אִישׁ 10
וּלְחַבֵּק חֵיק נָכְרִיָּה׃ אַל־תֵּשְׁתְּ וְאַל־תִּשְׁכֹּר עִמָּהּ פֶּן 11
תָּצוּד נַפְשְׁךָ וְתֵרֵד שָׁחַת׃

אוֹהֵב יָשָׁן מִפְּנֵי חָדָשׁ אַל־תּוֹצִיא כִּי הֶחָדָשׁ לֹא 12
יַעַרְכֶנּוּ׃ אוֹהֵב מִקָּרוֹב כְּיַיִן חָדָשׁ לֹא יֶעֶרְבוּ לַנֶּפֶשׁ עַד 13
כִּי־נוֹשָׁנוּ׃ אַל־תְּקַנֵּא בְּעַוָּל כִּי־יִגְדָּל כִּי לֹא־תֵדַע 14
אַחֲרִיתוֹ׃ וְאַל יְהִי חֶלְקְךָ עִם פֹּעֲלֵי־אָוֶן כִּי עַד־תָּפְתֶּה 15
לֹא יְשׁוּבוּן׃ לֵךְ מִנֶּגֶד לְשַׁלִּיט בְּנַפְשֶׁךָ וְאֵימַת מָוֶת 16
לֹא תְבַעֲתֶךָּ׃ וְכִי קָרַבְתָּ אֵלָיו הִשָּׁמֵר מֵאָשׁוֹם כִּי בְּטֶרֶם 17
תֵּדַע נִגְרָזְתָּ׃ דַּע כִּי רֶשֶׁת פְּרוּשָׂה לְרַגְלֶיךָ וְעַל־צְנִינִים 18
תִּתְהַלֵּךְ׃ חֲקֹר רֵעֲךָ בְּכָל־מְאֹדֶךָ וְכִי תְבַקֵּשׁ עֵצָה עִם־ 19
נָבוֹן הִוָּעֵץ׃ עִם־נְבוֹנִים תְּהִי שִׂיחָתֶךָ וְכֹל שַׁעֲשֻׁעֶיךָ 20
בְּתוֹרַת אֱלוֹהַּ׃ אֹכְלֵי שֻׁלְחָנְךָ יִהְיוּ אַנְשֵׁי יֹשֶׁר וְיִרְאַת 21
יְיָ כָּל תְּהִלָּתֶךָ׃

10.

לְפִי מַעֲשֵׂהוּ יְהֻלָּל חָרָשׁ וּמֹשֵׁל חָכָם לְפִי אֲמָרָיו׃ 1
בְּפֶשַׁע שְׂפָתַיִם מְחִתַּת קִרְיָה וְנִמְהָר בִּשְׂפָתָיו יִשָּׂנֵא׃ 2
מֹשֵׁל חָכָם יוֹרֶה עַמּוֹ וּמַמְלֶכֶת נָבוֹן נְכוֹנָה׃ כְּמֹשֵׁל כֵּן־ 3 ·4
שׁוֹטְרָיו וּכְרָאשֵׁי עִיר כֵּן־יֹשְׁבֶיהָ׃ מֶלֶךְ חֲסַר־תְּבוּנוֹת 5
אָבְדַן עַמּוֹ וְקִרְיַת חָכָם רַבָּתִי עָם׃ מֶמְשֶׁלֶת אֶרֶץ בְּיַד 6
אֱלֹהִים וּמֹשֵׁל חָכָם מַתַּת שַׁדָּי׃ בִּדְבַר יְיָ יַצְלִיחַ אִישׁ 7
וּמֵהוֹדוֹ יֵאָצֵל לְאַנְשֵׁי מַדָּע׃ אַל תִּתְאַנַּף בָּאִישׁ אֲשֶׁר 8
חָטָא־לָךְ וְאַל־תְּהִי נִבְהָל לִנְקָמָה׃ נִתְעָב הָרַהַב בְּעֵינֵי 9

10 אֱלֹהִים וְאָדָם וּבְעֵינֵי שְׁנֵיהֶם יַעֲוֶל׃ בְּאֹזֶן בְּעֹשֶׁק וּבְהוֹן־
11 שָׁקֶר תִּסּוֹב הַמִּשְׂרָה מִגּוֹי אֶל־גּוֹי׃ מִי־נִמְאָס מֵאֹהֵב
12 בָּצַע כִּי גַּם־אֶת־נַפְשׁוֹ יִמְכֹּר׃ יְמֵי עָרִיץ לֹא יַאֲרִיכוּן
13 אִם־מִמְשָׁךְ מַחֲלֵהוּ עָמֹל יַעֲמֹל הָרוֹפֵא׃ וְכִי יִקְצַר יְמֵי
14 חָלְיוֹ הִנּוֹ יִמְשֹׁל הַיּוֹם וּמָחָר מֵת׃ לָכֵן בַּמֶּה יִתְגָּאֶה
15 הָאָדָם וְהוּא עָפָר וָאֵפֶר׃ כִּמְעַט תֵּצֵא רוּחוֹ הִנֵּה הוּא
מֵרִים תּוֹלָעִים וְיִבְאָשׁ׃
16 רֵאשִׁית גָּאוֹן מֶרֶד בֵּאלֹהִים וּבְסוּר אָדָם מִיּוֹצְרוֹ׃
17 וְרֵאשִׁית גֵּאָה עָוֹן וָפֶשַׁע וְכֹל בָּאֶיהָ יִזְרוּ עָמָל וָאָוֶן׃
19.18 לָכֵן יַעֲשֶׂה יְיָ שְׁפָטִים נוֹרָאִים וַיַּכְחִידֵם לָנֶצַח׃ כִּי
בְּגַאֲוַת עָרִיצִים יוֹרִידֵם מִכִּסְאָם וְיָקֵם עֲנָוִים תַּחְתָּם׃
20 בְּרַהַב גּוֹיִם יְשָׁרֵשׁ שָׁרְשָׁם וְיָקֵם נִדְכָּאִים תַּחְתָּם׃
21 אַרְצוֹת גּוֹיִם יַהֲפֹךְ לִמְשֹׁאָה וַיַּשְׁחִיתֵם עַד־הַיְסוֹד בָּהֵן׃
23.22 תַּמּוּ נִצְמָתוּ עַד־כִּי־הִכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם׃ כִּי גֵּאָה
24 וְגָאוֹן לֹא־פָעַל אֵל אַף כִּי־חֲמַת יְלוּדֵי אִשָּׁה׃ מַטָּע
אֵיתָן יֵשׁ בָּאָרֶץ וְהוּא הַיָּרֵא אֶת־דְּבַר יְיָ וְאֹהֲבָיו נִטְעֵי
25 שַׁעֲשֻׁעִים׃ זֶרַע מְרֵעִים יֵשׁ בָּאָרֶץ וְהוּא הַמַּמְרֶה אֶת־פִּי
26 יְיָ׃ כְּרֹאשׁ אַחִים יְכֻבַּד מֵאֶחָיו כֵּן יְרֵא יְיָ יְכֻבַּד מִמֶּנּוּ׃
27 בְּיִרְאַת יְיָ הַמַּמְלָכָה נְכוֹנָה וּבְגַאֲוָה וָבוּז תֵּהָרֵס׃
28 תִּפְאֶרֶת עָשִׁיר וָרָשׁ וְנִשָּׂא יִרְאַת יְיָ׃
29 בּוּז לְדַל־חָכָם וְכָבוֹד לְעָשִׁיר־רָשָׁע תּוֹעֵבָה הֵם גַּם־
30 שְׁנֵיהֶם׃ נְגִידִים שָׂרִים וּמְלָכִים נִכְבָּדִים בְּעֵינֵי אָדָם
31 וִירֵא־יְיָ עֹלֶה עַל כֻּלָּם׃ עֶבֶד מַשְׂכִּיל יִמְשֹׁל בְּבֶן־חֹפֶשׁ
32 וְכֹל חֲכַם־לֵב לֹא־יִזְעַף קַחַת לֶקַח׃ בַּעֲבֹד עֲבֹדָתְךָ
33 אַל־תִּתְחַכֵּם יוֹתֵר וּבְעֵת עֹנִי אַל־תִּתְרוֹמֵם׃ כִּי טוֹב
34 עָמֵל וּמַצְלִיחַ מִמִּתְגָּאֶה וַחֲסַר לָחֶם׃ בְּנִי אַשֵּׁר בְּדֶרֶךְ
עָנוה

עֲנָוָה לְבַּךְ וְכַבְּדָה כְּפִי עֶרְכָּהּ: מוֹעֵל בְּנַפְשׁוֹ מִי־יַצְדִּיקֶנּוּ 35
וּבוֹזֶה נַפְשׁוֹ מִי־יְכַבְּדֶנּוּ: כְּבוֹד מִסְכֵּן חָכְמָתוֹ וּכְבוֹד 36
עָשִׁיר עָשְׁרוֹ: נָאוָה חָכְמָה לַדָּל אַף כִּי־לֶעָשִׁיר: וְעָשִׁיר 37 .38
בַּל־יְכֻבַּד בְּעָשְׁרוֹ מִי־יְכַבְּדֵהוּ בְּעָנְיוֹ:

11.

חָכְמַת מִסְכֵּן תְּרוֹמְמֶנְהוּ לְהוֹשִׁיבוֹ עִם נְגִידִים: אַל־ 1 .2
תְּהַלֵּל אִישׁ עַל יָפְיוֹ וְאַל־תָּבוּז אִישׁ עַל מַרְאֵהוּ: הֵן 3
עוֹף מִצְעָר הַדְּבוֹרָה וּפִרְיָהּ מָלֵא מַמְתַּקִּים: בַּהֲדַר 4
לְבוּשְׁךָ אַל־תִּתְפָּאֵר וּבִכְבוּדְךָ אַל־תִּתְהַלֵּל: הֲלֹא 5
נִפְלָאִים מַעֲשֵׂי אֱלֹהִים וּכְבוֹד יְיָ הַסְתֵּר דָּבָר: נְגִידִים 6
עֲדֵי־אֶרֶץ הָשְׁפָּלוּ וְרֹאשׁ לֹא־יָדְעָת נֶעֱטָר: נִכְבַּדֵּי אֶרֶץ 7
יָרְדוּ מָטָּה וּמְלָכִים אַדִּירִים בִּידֵי זָרִים נָפָלוּ: אַל 8
תַּרְשִׁיעַ בְּטֶרֶם חָקַרְתָּ דְּרֹשׁ הֵיטֵב וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשְׁפֹּט:
טֶרֶם שָׁמְעָתָ אַל־תַּעֲנֶה וְאַל־תַּפְרִיעַ אִישׁ מְכַלְכֵּל דְּבָרָיו: 9
בְּרִיב לֹא־לָךְ אַל־תִּתְעָרֵב וְעִם שׁוֹפְטֵי עָוֶל לֹא־תֵשֵׁב: 10
בְּנִי אַל־תִּשְׁגֶּה בִּדְבָרִים שׁוֹנִים כִּי אִם־עָשַׁרְתָּ לֹא־ 11
יָשַׁרְתָּ וְאִם־עָמַלְתָּ לֹא־גָדַלְתָּ גַּם־אִם־תָּנוּס לֹא־תִמָּלֵט:
רַבִּים יְגֵעִים וַעֲמֵלִים וְכָל־עֲמָלָם אַךְ לְמַחְסוֹר: וְרַבִּים 12 .13
עֲטוּפֵי־לֵב בְּאֵין־עוֹזֵר וְכֹחַ אָיִן עַד־כִּי־דַלּוּ מְאֹד: וַיְיָ 14
יוֹפִיעַ מִמָּרוֹם עֲלֵימוֹ וּמִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יְחַלְּצֵם: בְּשִׁפְלוּתָם 15
יָרִים רֹאשָׁם וְכָל־רוֹאֵיהֶם יִתְפַּלָּאוּן: הַטּוֹב וְהָרַע הַחַיִּים 16
וְהַמָּוֶת הָעֹשֶׁר וְהָעֹנִי מִיַּד יְיָ הֵמָּה: מִמֶּנּוּ חָכְמָה וָדַעַת 17
עֵצָה וְתוּשִׁיָּה חֶסֶד וּמֵישָׁרִים:
דַּרְכֵי כְסִילִים אַךְ־מִשְׁגֶּה וָאוֹפֶל וְאֹהֲבֵי־חָמָס 18
יַזְקִינוּ־בוֹ: וֵאלֹהִים יִצְפּוֹן לַיְשָׁרִים תּוּשִׁיָּה וְחַסְדּוֹ לֹא־ 19
ימוש

20 יָמוּשׁ מֵהֶם לָנֶצַח׃ יֵשׁ עָמֵל וְרָעֵב וְיֶעְשַׁר וְזֶה חֶלְקוֹ
21 מִכָּל־עֲמָלוֹ׃ וְכִי־יֹאמַר עַתָּה אֶשְׁקוֹטָה וְאֶרְאֶה טוֹב
22 בְּכָל־עֲמָלִי׃ לֹא יֵדַע כִּי יָבֹא יוֹמוֹ וְיַעֲזֹב לַאֲחֵרִים חֵילוֹ׃
24.23 לָכֵן עַל־מִשְׁמַרְתְּךָ עֲמוֹד וְעַד זִקְנָה בַּל־תַּנִּיחֶנָּה׃ אַל־
תֵּפֶן לְדַרְכֵי נִפְתָּלִים בְּטַח בַּיָי וַעֲשֵׂה מַעֲשֶׂךָ כִּי לֹא־
25 יִפָּלֵא מִמֶּנּוּ לְהַעֲשִׁיר דָּל׃ בִּרְכַּת יְיָ עַל יְרֵאָיו וּבְעוֹד
26 לַיְלָה תָּצִיץ תַּפְרִיחַ׃ אַל תֹּאמַר מַה־בֶּצַע כִּי־אֲיַחֵל
27 וּמַה־גְּמוּלִי בְּכָל־עֲמָלִי׃ וְגַם אַל־תֹּאמַר רַב־לִי אֵיכָכָה
28 אֶחְסָר׃ בְּטוֹב־לָךְ זְכוֹר הָרָע וּבְצַר־לָךְ זְכוֹר הַטּוֹב׃
30.29 כִּי גַם־בַּמָּוֶת יְשַׁלֵּם יְיָ לָאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃ רוֹגֶז רֶגַע
31 תַּשְׁכִּיחַ עֹנֶג רָב וּבְמוֹת אֱנוֹשׁ נוֹדַע חַיֵּיהוּ׃ לָכֵן אַל
תְּאַשֵּׁר אִישׁ בְּטֶרֶם קִצּוֹ וְשִׂיחוֹ בְּבָנָיו יִוָּדֵעַ׃
32 לֹא־תָלִין כָּל־זָר בְּבֵיתֶךָ כִּי לֵב־נוֹכֵל מָלֵא תוֹכָכִים׃
33 כְּעַיִט נֶאֱסָף בִּכְלוּב כֵּן לֵב־נוֹכֵל לָצוּד נַפְשְׁךָ אַךְ יֶאֱרֹב׃
34 כִּמְרַגֵּל יָתוּר מַעֲשֶׂיךָ אֶת־הַטּוֹב יַהֲפֹךְ לְרָע וּבְכָל
35 תּוּשִׁיָּה יָשִׂים תָּהֳלָה׃ נִיצוּץ נֹפַח יַעֲלֶה מְדוּרָה וְלֵב
36 עִקֵּשׁ יֶאֱרֹב לְדָם׃ הֵעָלֵה מֵעָלָיו כִּי לְצֶלַע נָכוֹן וּלְחֶרְפַּת
37 עוֹלָם יְשִׂימְךָ׃ הַשְׁכֵּן זָר בְּבֵיתֶךָ וְכָל־יַד עָמָל תְּבֹאֶךָ
גַּם מִכֹּל אֲשֶׁר־לָךְ יְסַחֲךָ׃

12.

1 כִּי תִגְמֹל חֶסֶד דַּע אֵת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ וּבְרָכָה תִּהְיֶה
2 לָךְ׃ עֲשֵׂה־חֶסֶד עִם תְּמִימֵי־לֵב וּתְהִי מַשְׂכֻּרְתְּךָ שְׁלֵמָה
3 וְאִם לֹא־מֵהֶם מֵאֵת יְיָ תְּבֹאֶךָ׃ מַחֲזִיק בְּרִשְׁעָתוֹ לֹא־
4 יַצְלִיחַ וְכֵן קֹפֵץ מֵאֶבְיוֹן יָדוֹ׃ פְּתַח יָדְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב
5 וְלַחוֹטֵא לֹא־תַעֲזֹר׃ הֵיטִיבָה לְדַכְּאֵי־רוּחַ וּמִזּוֹעֲמֵי־אַל

חשוך

חֲשׁוּךְ יָרֵךְ׃ לָ֫מָּה תִתֵּן לָרָשָׁע לַחְמְךָ כִּי תְסַעֲדֶנּוּ 6
לְהַגְדִּיל עָלֶיךָ עָקֵב וְלִגְמוּל טוֹבָתְךָ יְגָמְלֶךָ רַע כִּפְלָיִם׃
יְיָ יְתָעֵב כָּל פֹּעֲלֵי־אָוֶן וּבְיוֹם נָקָם יָשִׁיב גְּמוּלָם 7
בְּרֹאשָׁם׃ לָכֵן הֵיטִיבָה לַטּוֹבִים וְהַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵרְשָׁעִים׃ 8
בִּימֵי אֹשֶׁר לֹא־יִנָּכֵר הָאוֹהֵב וּבִימֵי עֹנִי לֹא־יִתְנַכֵּר 9
הָאוֹיֵב׃ אֹשֶׁר אָדָם רוֹגֶז שֹׂנְאוֹ וּבְיוֹם רָעָה גַּם הָאוֹהֵב 10
יִפְרֵד׃ הִשָּׁמֵר מִשֹּׂטְנֵי נַפְשֶׁךָ כִּי כַבַּרְזֶל יַעֲלֶה חֶלְאָה 11
כֵּן הַשֹּׂנֵא מַעֲלֶה אָף׃ גַּם כִּי־יִדְכֶּה יָשׁוּחַ לְפָנֶיךָ שְׁמֹר 12
נַפְשְׁךָ וְאַל־תִּבְטָח׃ כִּרְאִי מְלֻטָּשׁ תִּהְיֶה־לּוֹ אֲשֶׁר הוּסַר 13
הַחֶלְאָה מֵעָלָיו׃ אַל תַּמְשִׁכֵהוּ אַחֲרֶיךָ פֶּן־יֶהְדָּפְךָ וְיָקוּם 14
תַּחְתֶּךָ וְאַל תּוֹשִׁיבֵהוּ לִימִינְךָ פֶּן־יְבַקֵּשׁ גַּם־כִּסְאֶךָ׃
לָ֫מָּה תִזְכֹּר יֹשֶׁר עֲצָתִי כִּי נֶהֱמַתָּ בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ מִי־יְרַחֵם 16·15
עַל־הַמְנַחֵשׁ כִּי־יִנָּשֵׁךְ וְעַל־הַקְּרֵב אֶל־פְּרָאֵי־יַעַר כִּי־
יִטָּרֵף׃ כֵּן הוֹלֵךְ אַחֲרֵי פֹשְׁעִים לֹא־יִנָּקֶה מִפְּשָׁעִים׃ 17
כָּל־עוֹד תַּעֲמֹד יַעֲמֹד אִתָּךְ וּבְמוֹט רַגְלְךָ אֵינֶנּוּ׃ נֹפֶת 19·18
תִּטּוֹפְנָה שְׂפָתוֹתָיו וּבְקִרְבּוֹ מִתְנַכֵּל לְהַשְׁחִיתֶךָ׃ עֵינָיו 20
תְּרַדְנָה דִמְעָה וְכִי־מָצְאָה יָדוֹ לֹא־יִשְׂבַּע דָּמֶךָ׃ כִּי יִקְרְךָ 21
אָסוֹן יְקַדֵּם רִאשׁוֹן פָּנֶיךָ כְּעוֹזֵר וְתַחַת עֵזֶר יְשׁוּפְךָ עָקֵב׃
יָנִיד רֹאשׁוֹ וְיִסְפֹּק כַּפָּיו יַפְטִיר בְּשָׂפָה וִישַׁנֶּה פָּנָיו׃ 22

13.

אֹחֵז בְּזֶפֶת מְטַנֵּף יָדוֹ וּמִתְחַבֵּר לִגְבַהּ־לֵב יֹאחֵז 1
דְּרָכוֹ׃ אַל תִּתְרַע אֶת־נָגִיד וְעָשִׁיר כִּי תַעֲמֹס עֹל לֹא־ 2
הָכִיל עַל שִׁכְמֶךָ׃ מַה לְסִיר חֶרֶשׂ אֶת־הַנְחֹשֶׁת כִּי־ 3
בִּפְגֹשׁוֹ זֶה יִשַּׁבֵר וְזֶה יִשָּׁבֵר׃ עָשִׁיר יְעַוֵּל וְעוֹר יִנַּבֵּל 4
וְעָנִי יְעֻנֶּה וְעוֹר יִתְחַלֵּה׃ מִדֵּי תִּסְכָּן־לוֹ יַקְרִיבְךָ וְכִי 5
מטה

6 מָטָה יָרְךָ יַרְחִיקֶךָ׃ אִם יֶשׁ־לְךָ יֹאכַל אִתְּךָ עַד־
7 כַּלּוֹתְךָ וַעֲבֹדָה לֹא־יַעֲבֹר׃ בְּבַקָּשׁוֹ דָבָר יַחֲלִיק לְשׁוֹנוֹ
לְפַתּוֹתְךָ וְכָל־טוּב יַבְטִיחֶךָ וּבִשְׂפַת חֲלָקוֹת יֹאמַר לָךְ׃
8 הָאוּכַל עָבְדֶךָ׃ גַּם פַּעֲמַיִם וְשָׁלֹשׁ לְמִשְׁתֵּהוּ תִקָּרֵא
9 וּמֵרֹב מַטְעַמָּיו תִּתְבּוֹשֵׁשׁ׃ אַחֲרֵי־כֵן תִּתְרוֹשֵׁשׁ וְהוּא
10 יִלְעַג לָךְ׃ מִדֵּי רְאֹתוֹ פָּנֶיךָ יַעַזְבֶךָ וְיָנִיר רֹאשׁוֹ לָךְ׃
11 לָכֵן הִשָּׁמֵר פֶּן־תִּשְׁגֶּה בְּרַעְיוֹנֵי לְבֶךָ וּבִכְסִלָּתְךָ תִלָּכֵר׃

12 כִּי יַקְרִיבְךָ מוֹשֵׁל אַל־תִּבָּהֵל לָלֶכֶת אַחֲרָיו כִּי כָל־
13 עוֹד תְּמָאֵן דָּרֹשׁ יִדְרְשֶׁךָ׃ אַל־תַּתְחַפֵּז לִדְבֹּק־בּוֹ פֶּן אָחוֹר
14 יַסִּיגֶךָ גַּם אַל־תִּרְחַק מִמֶּנּוּ פֶּן־תִּשָּׁכֵחַ׃ אַל־תִּיגַע לְדַבֵּר
אֵלָיו וְעַל רֹב דְּבָרָיו אַל־תִּבְטַח כִּי לְמַעַן נַסּוֹתְךָ וְלָתוּר
15 לְבָבְךָ יַמְתִּיק שְׂפָתָיו׃ בְּלִי חֶמְלָה יַחֵל דְּבָרוֹ וְתַחַת
16 חֲלַקְלַקּוֹת שְׁפָטִים וָכֶלֶא׃ הִסָּכֵת וּשְׁמַע עַל־דְּבָרָיו כִּי
בְנַפְשְׁךָ הוּא׃

18.17 כָּל־מִין יִדְבַּק בְּמִינוֹ וּבֶן־אָדָם בְּרֵעֵהוּ׃ כְּחַיָּה לַחַיָּה
19 כֵּן הָאָדָם לָאָדָם׃ אַף חֶבְרַת זְאֵב עִם־כֶּבֶשׂ כֵּן חֶבְרַת
20 צַדִּיק עִם־רָשָׁע׃ כִּשְׁלוֹם שַׁחַל עִם־כֶּלֶב כֵּן שְׁלוֹם עָשִׁיר
21 עִם־רָשׁ׃ כְּטֶרֶף אַרְיֵה פִּרְאֵי מִדְבָּר כֵּן הַדָּל מִרְעֶה
23.22 לֶעָשִׁיר׃ כְּנִשָּׂא מוּאָס בַּשָּׁפָל כֵּן הֶעָשִׁיר בַּדָּל׃ בְּמוֹט
הֶעָשִׁר רֵעוֹ יְקִימֶנְהוּ וּבִנְפֹל הֶעָנִי רֵעוֹ יַכְפִּישֶׁנְהוּ׃
24 עָשִׁיר כּשֵׁל רַבִּים מוֹשִׁיעָיו חָטָא בִשְׂפָתָיו עוֹד יְכַחֲשׁוּ
25 לוֹ׃ רָשׁ כּשֵׁל רַבִּים מְרִיבָיו נִכְבָּדוֹת יְדַבֵּר וּמַקְשִׁיב
26 אַיִן׃ עָשִׁיר יְדַבֵּר כָּל־פֶּה יֶחֱשֶׁה וְעַד־מָרוֹם יִשְׂאוּ
27 שִׂיחוֹ׃ עָנִי יְדַבֵּר יֹאמְרוּ מִי־זֶה וְחָטָא בַּמִּבְטָא יַלְבִּט׃
28 עֹשֶׁר בְּלֹא עֹשֶׁק אַךְ־טוֹב וְרִישׁ בְּפִי רִשְׁעָה רַק רָע׃

תאר

תֹּאַר אָדָם יְתָאֵר לְבָבוֹ אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃ לֵב שָׂמֵחַ 30.29
יֵיטִיב פָּנִים וְהֶגְיוֹנוֹתָיו תּוֹצְאוֹת מְשָׁלִים׃

14.

אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר לֹא־יִכָּשֵׁל בִּלְשׁוֹנוֹ וּלְבָבוֹ לֹא־יֵחַת 1
מִפְּשָׁעָיו׃ אַשְׁרֵי אָדָם לֹא־יַרְשִׁיעֶנְהוּ רוּחוֹ וְכִסְלוֹ לֹא־ 2
יָקוּט׃ לֹא־נָאוֶה לְכִילַי עֹשֶׁר וְהוֹן לְרַע־עָיִן׃ מַרְבֶּה 4. 3
הוֹנוֹ לְחֶסֶר נַפְשׁוֹ יֶאֱסֹף לְזָרִים מְאַבְּדֵי חֵילוֹ׃ עֹכֵר 5
נַפְשׁוֹ אֵיךְ יֵיטִיב לְזוּלָתוֹ אִם גַּם בִּמְלֹאת סִפְקוֹ יֵצֶר־לוֹ׃
מְחַסֵּר מִטּוּב נַפְשׁוֹ רַע יֵרוֹעַ וְרָעָתוֹ אֶל־חֵיקוֹ תָּשׁוּב׃ 6
גַּם כִּי־יֵיטִיב לִבּוֹ בַּל־עִמּוֹ וּבְאַחֲרִיתוֹ יַכִּיר אִוַּלְתּוֹ׃ 7
רַע־עַיִן פָּנָיו נִזְעָפִים עֵינָיו שְׁחוּחוֹת וּבוּז יָבוּז לְכָל־ 8
אָדָם׃ בּוֹצֵעַ בֶּצַע לֹא־תִשְׂבַּע עֵינוֹ וְרִשְׁעָתוֹ תְּשַׁלַּח 9
רָזוֹן בְּנַפְשׁוֹ׃ רַע־עַיִן בָּחֳלָה נַפְשׁוֹ בְּלַחְמוֹ וְגַם עַל־ 10
שֻׁלְחָנוֹ יִרְעָב׃ בְּנִי אִם יֶשׁ־לָךְ הֵיטֶב־לָךְ וְגַם לָעֶלְיוֹן 11
שַׁלֵּם נְדָרֶיךָ׃ זְכֹר כִּי הַמָּוְתָה לֹא־תְתַאֵחַר וְאֵין לָךְ 12
בְּרִית אֶת־מָוֶת׃ לָכֵן הֵיטִיבָה לְאָחִיךָ בְּטֶרֶם תָּמוּת 13
וּמְשׁוֹךְ חַסְדְּךָ כְּפִי־מִסַּת יָדֶךָ׃ וְגַם אַל־תִּמְנַע מִטּוּב נַפְשֶׁךָ 14
בְּעִתּוֹ לָמָּה תִטְמֹן יָדְךָ מֵהַשִּׂיג חֶלְקֶךָ׃ הֲלֹא תַעֲזֹב 15
לַאֲחֵרִים חֵילֶךָ וִיגִיעַת כַּפֶּךָ לַיּוֹרְשִׁים׃ קְבֹץ וּפְזוֹר 16
וְהַיְשֵׁר דַּרְכְּךָ כִּי אִם־לַקֶּבֶר תּוּבַל אֲכָלְתָּ דַּיֶּךָ׃ כָּל־ 17
בָּשָׂר כַּבֶּגֶד יִבְלֶה כֵּן הָיָה וְכֵן יִהְיֶה וּמִיַּד שְׁאוֹל אֵין
מַצִּיל׃ כְּעָלִים בְּעֵץ רַעֲנָן אֵלֶּה נֹבְלִים וְאֵלֶּה יָצִיצוּ כֵּן 18
תּוֹלְדוֹת בָּשָׂר וָדָם אֵלֶּה מֵתִים וְאֵלֶּה נוֹלָדִים׃ כָּל־ 19
מַעֲשֵׂה כִלָּיוֹן בָּלֹה יִבְלֶה וְגַם עוֹשֵׂהוּ כָּלֹה יִכְלֶה׃ אַשְׁרֵי 20
אִישׁ יֶהְגֶּה בְחָכְמָה וּבְמוּסָר וְתוֹרַת יְיָ עַל־שְׂפָתָיו׃

21 מִתְבּוֹנֵן וּמַשְׂכִּיל בְּכָל־דְּרָכֶיהָ וְכָל־סוּרוֹתֶיהָ יַחְקֹר׃
22 כְּאוֹרֵב יֶאֱרֹב לְעִקְּבוֹתֶיהָ מֵצִיץ בְּחַלּוֹנֵי בֵיתָהּ וְשֹׁקֵד
23 עַל דַּלְתוֹתֶיהָ׃ נֹטֶה אָהֳלוֹ קָרוֹב לִזְבוּלָהּ וּבִסְבִיבוֹתֶיהָ
24 יָקִים סֻכָּתוֹ׃ הוּא יִשְׁכֹּן בִּמְעוֹן יְשָׁרִים וְאֶת־בָּנָיו יַשְׁכֵּן
25 בְּצֵל קוֹרָתָהּ׃ לֹא יַכֵּנּוּ שָׁרָב וָשָׁמֶשׁ וּמִשְׁכַּן כָּבוֹד תְּהִי
מְנוּחָתוֹ׃

15.

1 .2 יְרֵא־יְיָ יַעֲשֶׂה זֹאת וְנוֹצֵר עֵדוֹתָיו יַשִּׂיגֶנָּה׃ כְּאֵם
3 בְּנַחַת תְּקַדְּמֶנּוּ וּכְאֵשֶׁת נְעוּרִים תַּאַסְפֵהוּ׃ תַּשְׂבִּיעֵהוּ
4 לֶחֶם חָכְמָה וּמֵי־תְבוּנָה תַּשְׁקֵהוּ׃ תַּחֲזִיקֵהוּ לָנֶצַח
5 וְיַעֲמֹד יִשָּׁעֵן עָלֶיהָ וְלֹא־יָמוּט׃ עַל־כָּל־רֵעָיו תְּרוֹמְמֶנּוּ
6 וּבִקְהַל עָם תִּפְתַּח פִּיהוּ׃ תְּעַטְּרֵהוּ שִׂמְחָה וָגִיל וְשֵׁם
7 עוֹלָם תַּנְחִילֵהוּ׃ לֵב אֱוִיל לֹא־יָבִין דַּרְכָּהּ וְעֵין חוֹטֵא
8 לֹא־תְשׁוּרֶנָּה׃ רְחוֹקָה הִיא מֵאַנְשֵׁי רָהָב וְשָׂטֵי־כָזָב
9 לֹא־יִשְׁעוּ לָהּ׃ לֹא נָאוָה לַנָּבָל שְׂפַת תְּהִלָּה כִּי לֹא־
10 נִתְּנָה־לוֹ מֵאֵת אֱלֹהִים׃ כִּי הַתְּהִלָּה תְבוּאַת חָכְמָה וַיְיָ
הִטָּה אֵלֶיהָ חָסֶד׃
11 אַל־תֹּאמַר יְיָ הֵסִיר חַסְדּוֹ מִמֶּנִּי וְנִכְשַׁלְתִּי לָמָּה
12 עָשִׂיתָ אֶת־אֲשֶׁר שָׂנֵא יְיָ׃ וְאַל־תֹּאמַר יְיָ הִכְשִׁילַנִי כִּי
13 לֹא־יַחְפּוֹץ יְיָ בָּעַוָּל׃ הֲלֹא שָׂנֵא תַהְפֻּכוֹת הוּא וְכָל־
14 יְרֵאָיו יְקוּצוּן בָּהֵמָּה׃ אֱלֹהִים בָּרָא אֶת־הָאָדָם מֵרֹאשׁ
15 וַיִּתְּנֵהוּ בְּיַד יִצְרוֹ׃ אִם־תֹּאבֶה תִּצּוֹר עֵדוֹתָיו וְאֵת הַיָּשָׁר
16 בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה׃ אֵשׁ וּמַיִם נָתַן לְפָנֶיךָ שְׁלַח יָדְךָ אֶל־
17 אֲשֶׁר תִּשְׁלָח׃ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת עֲרוּכִים לְפָנֶיךָ אֵת אֲשֶׁר
18 תִּבְחַר יִנָּתֶן־לָךְ׃ כִּי גָּדוֹל יְיָ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין
חֵקֶר ·

19 חֵקֶר וְעֵינָיו עַל־כֹּל׃ עֵינֵי יְיָ אֶל־יְרֵאָיו וְכָל־מַעֲשֵׂי
20 אָדָם נִגְלוּ לְפָנָיו׃ לֹא־פָקַד עַל הָאָדָם לַחֲטֹא וְרִשְׁיוֹן
לֹא־נָתַן לְעַוֵּל׃

16.

1 אַל־תְּבַקֵּשׁ הֲמוֹן בָּנִים רֵיקִים וְאַל־תִּתְפָּאֵר בָּם כִּי־
2 רַבּוּ אִם נְלוֹזִים הֵם וְיִרְאַת יְיָ אָיִן׃ אַל־תַּאֲמִין בְּחַיֵּיהֶם
3 וְאַל־תִּבְטַח עַל רֻבָּם׃ טוֹב בֵּן אֶחָד וְתָמִים מֵאֶלֶף
4 בָּנִים מְרֵעִים׃ וְטוֹב הֹלֵךְ עֲרִירִי מֵרֹב בָּנִים מַשְׁחִיתִים׃
5 כִּי בְּיַד חָכָם אֶחָד נוֹשְׁבָה קִרְיָה וְתַרְבּוּת חַטָּאִים
6 נִכְרָתָה׃ כָּהֵנָּה רַבּוֹת רָאֲתָה עֵינִי וְעוֹד רַבּוֹת שָׁמְעָה
7 אָזְנִי׃ אֵשׁ יְיָ בֹּעֵר בַּעֲדָתָם וּמֵחֲמַת שַׁדַּי גּוֹיִם נִצָּמְתוּ׃
8 לֹא נָשָׂא פָנִים לִקְהַל רְפָאִים אֲשֶׁר בִּזְדוֹן רוּחָם מָרְדוּ־
9 בוֹ׃ לֹא־חָמַל עַל־שֹׂנְאֵי לוֹט וַיַּשְׁחִיתֵם עַל־רָהֳבָם׃
11.10 וְלֹא־חָס עַל־גּוֹי־נָבָל אֲשֶׁר בְּפִשְׁעָם הִתְגָּאוּ׃ הֲלֹא
12 שִׁשִּׁים רִבּוֹא רַגְלִי עַל־מִרְדָּם נִכְרָתוּ׃ פַּעַם נֻגְּעוּ וּפַעַם
רוּחֲמוּ פַּעַם הֻכּוּ וּפַעַם נִרְפָּאוּ וַיִּמָּלְטוּ בְּחַסְדּוֹ וְאֵיךְ
13 יִמָּלֵט אֶחָד בְּמֶרְיוֹ׃ הֵן רַחֲמִים וָרֹגֶז עִמּוֹ נֹשֵׂא חֵטְא
14 וּפֹקֵד עָוֹן׃ כְּרֹב חַסְדּוֹ כֵּן תִּגְרָתוֹ יְשַׁלֵּם לָאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ׃
16.15 לֹא־יִמָּלֵט רָשָׁע בַּחֲמָסוֹ וְתִקְוַת צַדִּיק לֹא־תְאַחֵר׃ לִבּוֹ
17 יָחִיל לְחֶסֶד אֱלוֹהַּ כִּי פֹּעַל אִישׁ יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ אַל־תֹּאמַר
18 מִפְּנֵי יְיָ אֶסָּתֵר הַאִם יִזְכְּרֵנִי בְּרוּם שְׁחָקָיו׃ בַּהֲמוֹן
צְבָאָיו לְאֶפֶס נֶחְשַׁבְתִּי וּבִיצוּרָיו אֵין־מִסְפָּר לְאַיִן
19 דָּמִיתִי׃ הֵן הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם יְרוֹפְפוּן מִגַּעֲרָתוֹ
20 וְיָם וְיַבֶּשֶׁת מִפָּנָיו יִתְגָּעֲשׁוּן׃ הָרִים וּגְבָעוֹת וּמוֹסְדֵי
אֶרֶץ מִתְחוֹלְלִים בְּאַפּוֹ וְעֵינֵי בְנֵי־אָדָם יִרְאוּ וְלֹא יָבִינוּ׃

21 רוּחַ אֱנוֹשׁ לֹא־יָכִיל עֲצָתוֹ וְנִסְתָּרָה דַּרְכּוֹ לְעֵינָיו כְּסַעַר
22 לֹא שֶׁזָּפַתּוּ עָיִן׃ מִי־יַגִּיד לָנוּ מִשְׁפָּטוֹ וּמִי־יָבִין עֲצָתוֹ׃
23 כִּי מִשְׁטָרוֹ רָחוֹק מִמֶּנּוּ וְרַק בְּאַחֲרִיתוֹ יִוָּדַע תַּכְלִיתוֹ׃
25.24 לֵב עָנָו יַשְׂכִּיל וְיָבִין וְלֵב נָבוּב יִתְעֶה בִמְבוּכָה׃ לָכֵן
26 בְּנִי קַח לֶקַח וְשִׂים אֲמָרַי בִּלְבָבֶךָ׃ כִּי לֶקַח מוּסָר
27 הוֹדַעְתִּיךָ אֲלַפְּתִיךָ עֵצָה וָדָעַת׃ כָּל יְצוּרֵי שַׁדַּי בְּחָכְמָה
28 נוֹסָדוּ וּלְכָל־אֶחָד חָלַק חֶלְקוֹ מִיּוֹם הִוָּסְדוֹ׃ לָעַד
לְעוֹלָם שִׁפֵּר תָּאֳרָם וְאִישׁ עַל מִשְׁמַרְתּוֹ עֹמֵד מִדּוֹר
29 לָדוֹר׃ אִישׁ בְּאָחִיו לֹא יִפְגָּעוּ יַשְׁלִים חֻקּוֹ וְלֹא יַעֲבֹר׃
30 וַיַּבֵּט עֲלֵי־תֵבֵל אַרְצוֹ וַיְמַלְאֶנָּה כָּל־טוּב אֵין סְפֹרוֹת
31 לָמוֹ׃ וַיִּיצֶר כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה מֵעָפָר וְכֻלָּם אֶל־עֲפָרָם
יָשׁוּבוּן׃

17.

1 וְגַם אֶת־הָאָדָם בָּרָא אֱלֹהִים מֵעָפָר וְאֶל־עָפָר
2 יְשִׁיבֶנּוּ׃ צָבָא חָלַק־לוֹ עֲלֵי־אֶרֶץ וּבְכָל־יְקוּם הֵקִים
3 מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ בִּדְמוּתוֹ כְּצַלְמוֹ בְּרָאוֹ וַיְאַמֵּץ בְּכֹחַ זְרוֹעוֹ׃
4 מוֹרָאוֹ נָתַן עַל־כָּל־בָּשָׂר וּבְחַיּוֹת וּבְעוֹפוֹת הִמְשִׁילֵהוּ׃
6. 5 שֵׂכֶל וְלָשׁוֹן חָלַק לָמוֹ עַיִן וָאֹזֶן וְלֵב לְהַשְׂכִּיל׃ חָכְמָה
7 וּתְבוּנָה הִנְחִילָמוֹ לְהַבְדִּיל בֵּין טוֹב לָרָע׃ עֵין חָכְמָתוֹ
8 נָטַע בִּלְבָבָם לְהַרְאוֹתָם תִּפְאֶרֶת מְלַאכְתּוֹ׃ חֹק וּמִשְׁפָּט
9 נָתַן לָמוֹ לְהִתְהַלֵּךְ בְּאֶרֶץ הַחַיִּים׃ בְּרִית עוֹלָם כָּרַת
10 לָמוֹ וַיּוֹדִיעֵם חֻקּוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו׃ עַיִן בְּעַיִן רָאוּ תִּפְאַרְתּוֹ
11 וְדִבְרַת קָדְשׁוֹ אָזְנֵיהֶם שָׁמֵעוּ׃ הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־תֶּחֶטְאוּ׃
12 וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק בֵּין אִישׁ וּבֵין רֵעֵהוּ׃ לֹא־יִגָּרַע עֵינָיו
13 מִדְּרָכֵימוֹ וְכָל־תַּעֲלוּמָה לוֹ נוֹדָעָה׃ לְכָל לְאֻמִּים הֵקִים

14 מֹשֵׁל וְעַל־יִשְׂרָאֵל הוּא שָׂם מֶמְשַׁלְתּוֹ׃ כַּשֶּׁמֶשׁ נִגְלוּ־
15 לוֹ אוֹרְחוֹתָם וְעַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ כָּל־מַעֲשֵׂימוֹ׃ גַּם־רָעָתָם
16 גַּם־אַשְׁמָתָם לוֹ נִגְלוּ׃ צִדְקַת אֱנוֹשׁ כְּחוֹתָם יִשְׁמֹר וּפֹעַל
17 טוֹב כְּבָבַת־עָיִן׃ כָּעֵת יִתְעוֹרֵר לְיוֹם שִׁלּוּמִים וְיָשִׁיב
18 גְּמוּל עַל רֹאשׁ וָרֹאשׁ׃ קֹוֵי יְיָ יַחֲלִיפוּ כֹחַ וְלַפֹּשְׁעִים
19 יִתֵּן יָד לְהִתְנֶחָם׃ לָכֵן שׁוּבוּ אֶל־יְיָ וְסוּרוּ מֵרָע הַלְּוּ
20 פָנָיו וְאַל־תִּמְרוֹדוּ׃ שׁוּבוּ אֶל־יְיָ וְשׁוּבוּ מֵאָוֶן וְכָל־
21 עַוְלָתָה שַׁקֵּץ תְּשַׁקֵּצוּ׃ בִּשְׁאוֹל מִי־יוֹדֶה חַסְדֵי יְיָ אַךְ
22 נִשְׁמַת חַיִּים תְּשַׁבְּחֵהוּ׃ שׁוֹכְנֵי דוּמָה יִדּוֹמוּ כְּלֹא־הָיוּ
23 וּתְהִלַּת יְיָ בְּפִי־חַיִּים וּשְׁלֵמִים׃ מַה־גָּדְלוּ חַסְדֵי יְיָ
24 מַה־גָּדְלוּ רַחֲמָיו לַשָּׁבִים אֵלָיו׃ לֹא־נִתַּן הַכֹּל בִּידֵי
25 בֶן־אָדָם כִּי־הוּא בֶּן־חֲלוֹף׃ מַה־בָּהִיר מִשֶּׁמֶשׁ וְכָלָה
26 יִכְלֶה אַף כִּי־יֵצֶר בָּשָׂר וָדָם וְהוּא רַק רָע׃ גָּבְהֵי שָׁמַיִם
יַחְקֹר גֶּבֶר וְהוּא אַךְ־עָפָר וָאֵפֶר׃

18.

1 כָּל־יְצוּרֵי תֵבֵל מִיַּד אֵל עוֹלָם נִבְרָאוּ וְרַק הוּא לְבַדּוֹ
2 צַדִּיק בְּכָל־דְּרָכָיו׃ אֵי־זֶה פֶּה יְסַפֵּר עֲלִילוֹתָיו וּמִי־
3 יַחְקֹר פִּלְאֵי מַעֲשָׂיו׃ גְּבוּרַת אֱלוֹהַּ מִי־יוֹדִיעַ וּמִי־יְסַפֵּר
4 רֹב רַחֲמָיו׃ מִי־יוֹסֵף עָלֵימוֹ וּמִי־יִגְרַע מֵהֶם וְחֵקֶר פְּלָאָיו
5 מִי־יִמְצָא׃ אָדָם כִּי־כִלָּה לַחְקֹר כִּמְעַט הֵחֵל וְכִי־יֶחְדַּל
6 בַּאֲפֵלָה יְמַשֵּׁשׁ׃ מָה אֱנוֹשׁ כִּי־יִסְכֹּן וְכִי־יִפְעַל מַה־
7 יַּעֲשֶׂה אִם־טוֹב וְאִם־רָע׃ אִם מִסְפַּר שְׁנוֹתָיו מֵאָה מַה־
8 הוּא וּמִי־יֵדַע קִצּוֹ אֵין־אֶחָד׃ אֶלֶף שָׁנִים כְּנֶטֶף בַּיָּם
9 הֵמָּה וְכַגַּרְגִּיר בַּחוֹל נֶחְשָׁבוּ לְעֻמַּת חַיֵּי־עוֹלָמִים׃ עַל־כֵּן
10 יַאֲרִיךְ יְיָ אַפּוֹ וְיִתֵּן רַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃ בְּיָדְעוֹ יִצְרָם
הרע

11 הָרָע הִרְבָּה וְהִגְדִּיל רַחֲמָיו עָלֵימוֹ׃ חֶסֶד אָדָם רַק עַל־
12 רֵעוֹ וְחַסְדֵי יְיָ עַל־כָּל־בָּשָׂר׃ מִי־כָמוֹהוּ מוֹכִיחַ וּמְיַסֵּר
13 מוֹרֶה וּמְכַלְכֵּל כָּרוֹעֶה עֶדְרוֹ׃ חַנּוּן הוּא לִמְבַקְשֵׁי לֶקַח
וְרַחוּם לְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָיו׃

14 בְּנִי הֵיטַבְתָּ לְאָחִיךָ אַל־תְּמָרֵר נַפְשׁוֹ וְאַל־תַּעֲנֵהוּ
15 קָשׁוֹת׃ כִּי כְּצִנַּת טַל עֲלֵי־חֹרֶב כֵּן אֹמֶר־רַךְ עֲלֵי־מַתָּן׃
16 מֶתֶק שָׂפָה טוֹב מִמַּתָּן וְאִישׁ לֵבָב בִּשְׁתֵּיהֶם יִוָּדֵעַ׃
17 בֶּן־מֵבִישׁ יְדַבֵּר עָתָק וּמַתַּת רַע־עַיִן כִּלְיוֹן עֵינָיִם׃

19.18 בְּטֶרֶם תְּלַמֵּד לְמוֹד וּבְטֶרֶם תְּרַפֵּא הֵרָפֵא׃ הִוָּכַח
20 בְּטֶרֶם תּוֹכִיחַ וּבְיוֹם פְּקוּדָה תִּפָּקֵד׃ בְּטֶרֶם חֳלִיַת הִזָּהֵר
21 וּבְעֵת עָוֹן הִבָּדֵל מֵאָוֶן׃ אַל־תְּאַחֵר לְשַׁלֵּם נְדָרֶיךָ לָמָּה
22 תִּתְמַהְמֵהַּ עַד־כִּי חֶבְלֵי שְׁאוֹל יְקַדְּמוּךָ׃ הָכֵן לְבָבְךָ
23 בְּטֶרֶם נָדַרְתָּ וְאַל־תְּנַסֶּה אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ׃ זְכֹר אַף־יְיָ
בְּטֶרֶם תָּמוּת וְאֶת־יוֹם־נָקָם כִּי־יַסְתִּיר פָּנָיו מִמֶּךָּ׃
24 שָׂבַעְתָּ לֶחֶם זְכוֹר הָרָעָב שָׂבַעְתָּ עֹשֶׁר זְכֹר הָעֹנִי׃
26.25 מִבֹּקֶר לָעֶרֶב יִתְהַפְּכוּ עִתֶּיךָ כִּי יְיָ יָחִישׁ מַעֲשֵׂהוּ׃ לֵב
חָכָם מְפַחֵד תָּמִיד וּבִימֵי עָוֹן יִשְׁתַּמֵּר מֵאָוֶן וְלֵב כְּסִיל
27 מִתְעַבֵּר וּבוֹטֵחַ׃ לֵב נָבוֹן אֹהֵב חָכְמָה וּמוּסָר מְצָאָם
28 יִקְנֶה תְהִלָּה׃ פִּי־חֲכָמִים יְזָרֶה דָעַת וּבְנֶפֶשׁ חֲפֵצָה יַבִּיעַ
29 לֶקַח׃ שִׂים מַעֲצוֹר לְרוּחֶךָ וּבְמַאֲוֵי לְבָבְךָ אַל־תֵּלֵךְ׃
30 הוֹלֵךְ בְּיֵצֶר לְבָבוֹ שׂוֹנְאָיו יָרִיעוּ עָלָיו אַף כִּי־קַנֵּא
31 יְקַנְּאוּ־בוֹ׃ אַל־תִּתְעַנֵּג מַעֲדַנִּים וְאַל־תַּחְמֹד חֶבְרַת
32 זוֹלְלִים׃ לָמָּה תִוָּרֵשׁ בְּתַעֲנוּגֵי מִשְׁתֶּה וְתִקַּח בְּנִשְׁךָ
כִּי־אֶפֶס כַּסְפְּךָ וּמַשְׁחִית נַפְשְׁךָ תִּקָּרֵא׃

19.

פֹּעֵל סֹבֶא לֹא־יֶעְשַׁר וּבָז לְמִצְעָר הֹלֵךְ וָרָשׁ׃ בְּיַיִן 1 .2
וְנָשִׁים נְבוֹנִים נִסְכָּלוּ וְרוֹעֵי זוֹנוֹת הָלְכוּ שׁוֹלָל׃ רִמָּה 3
וְתוֹלֵעָה מְנַת חֶלְקָמוֹ וְיָבְשׁוּ עַצְמוֹתֵימוֹ לְמָשָׁל וְלִשְׁנִינָה׃
נִמְהָר לְהַאֲמִין חֲסַר תְּבוּנָה וְחֹטֵא יַחֲטִיא אֶת־בְּשָׂרוֹ׃ 4
אֹהֵב חָמָס יַשְׁחִית נַפְשׁוֹ וְסָר מִתַּעֲנוּג כָּבוֹד יַעַטְרֵהוּ׃ 5
שׁוֹמֵר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ גַּם עִם־קְשֵׁה־לֵב יִתְרוֹעֵעַ וְעוֹצֵר 6
בְּמִלִּים שׁוֹמֵר מִצָּרוֹת נַפְשׁוֹ׃ שְׁמוּעָה שָׁמַעְתָּ אַל תָּפִיץ 7
חוּצָה וְלֹא יִתֵּן אִישׁ בְּךָ דֹּפִי׃ גַּם לְאֹהֵב גַּם לְשׂנֵא אַל 8
תְּגַלֶּה גַּם אִם־תִּמְעֹל בְּיֹשֶׁר לְבָבֶךָ׃ כִּי אֹזֶן קַשֶּׁבֶת תִּשְׁמֹר 9
הַקּוֹל וְהַשְׂנְאָה לֹא־תְאַחֵר׃ שָׁמַעְתָּ דִבָּה קָבְרֶהָ בְּבִטְנֶךָ 10
וְאַל־תִּירָא כִּי לֹא־תִתְבַּקֵּעַ׃ הוֹלֵךְ רָכִיל תְּצִיקֵהוּ בִּטְנוֹ 11
כְּעוּל פֹּרֶץ מֵרֶחֶם אִמּוֹ׃ שְׁמוּעָה בְּלֵב סָכָל כְּחֵץ תְּקוּעַ 12
בְּיָרֵךְ׃ דַּבֵּר אֶל־רֵעֲךָ אוּלַי לֹא־שָׁגָה וְאִם־שָׁגָה לְבַל־ 13
יִשְׁנֶה׃ הַזְהֵר עָמִיתְךָ לְבַל־יְרַגֵּל וְאִם־רִגֵּל לְבַל־יוֹסִיף׃ 14
הָעֵר בְּאָחִיךָ לְבַל־יַאֲמִין לְכָל־דָּבָר כִּי טוֹפְלֵי שֶׁקֶר 15
עַצְמוֹ מְסַפֵּר׃ גַּם יֵשׁ בּוֹטֵא לְתֻמּוֹ וְעַוְלָה אֵין בִּלְבָבוֹ 16
כִּי מִי־לֹא־חָטָא בִשְׂפָתָיו׃ לָכֵן הַזְהֵר בְּטֶרֶם תִּגְעַר אָז 17
תִּתּוֹם וְתִשְׁמֹר מִצְוַת יְיָ׃ כִּי תְּחִלַּת חָכְמָה שְׁמֹר מִצְוֹתָיו 18
וְהִיא אֲהוּבָה מֵאֵת יְיָ׃

אֵין בַּמִּרְמָה חָכְמָה וְאֵין בִּנְבָלִים תְּבוּנָה׃ אַךְ זָרוּת 19 .20
וְתַהְפֻּכוֹת הֵמָּה וּבְלֵב־נָלוֹז לֹא־תִשְׁכֹּן חָכְמָה׃ טוֹב 21
מְעַט חָכְמָה בְּיִרְאַת יְיָ מֵרֹב דַּעַת וְיִרְאָה אָיִן׃ יֵשׁ עָרְמָה 22
מְלֵאָה מִרְמָה וְיֵשׁ מִשְׁפָּט וְהוּא מִשְׁפָּח׃ גַּם יֵשׁ שׁוֹפֵט 23
בְּלִי־עָוֹן וְהוּא נָבוֹן׃ יֵשׁ עָרוּם יִכֹּף רֹאשׁוֹ וּפָנָיו זֹעֲפִים 24
וְקִרְבּוֹ מָלֵא תוֹכָכִים׃ שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשׁוֹ וְהוּא כְּחֵרֵשׁ 25
ואם

26 וְאִם לֹא־נִשְׁמַרְתָּ יַעֲבֹר עָלֶיךָ לְהַשְׁחִיתֶךָ׃ בְּאֶפֶס כֹּחַ
27 יַעֲלִים רִשְׁעָתוֹ וְכִי־יָבֹא עִתּוֹ עָקֹב יַעְקְבֶךָ׃ מִשְׁפַּט
28 אָדָם תֹּאַר פָּנָיו וְנָבוֹן בְּתָאֳרוֹ יִוָּדֵעַ׃ גַּם בִּלְבוּשׁוֹ בְּשַׂחְקוֹ
וּבְמַהֲלָכוֹ יִנָּכֵר גָּבֶר׃

20.

1 מוֹכִיחַ בְּלֹא־עִתּוֹ לֹא־טוֹב לוֹ הֶחֱרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב׃
2 טוֹב תּוֹכַחַת מְגֻלָּה מִשִּׂנְאָה נִסְתָּרָה וּמוֹדֶה וְעוֹזֵב
3 יְרוּחָם׃ שׁוֹפֵט מְעַוֵּל בַּמִּשְׁפָּט כְּשׁוֹמֵר בְּתוּלָה וּמְחַלְלָהּ׃
4 .5 אֱוִיל מַחֲרִישׁ חָכָם יֵחָשֵׁב וֶאֱוִיל שְׂפָתַיִם יִלָּבֵט׃ יֵשׁ
6 מַחֲשֶׁה כִּי אֵין־מַעֲנֶה וְיֵשׁ מַחֲשֶׁה כִּי עֵת לַחֲשׁוֹת׃ חָכָם
7 יַחֲרִישׁ עַד בֹּא עִתּוֹ וְלֵץ נִמְהָר לֹא־יִתְאַפָּק׃ פּוֹשֵׂק
8 שְׂפָתָיו מְחִתַּת רֵעָיו וּמֵרִים נַפְשׁוֹ יִשְׂבַּע קָלוֹן׃ דֶּרֶךְ
9 רְשָׁעִים צְלֵחָה וּבִמְלֹאת סִפְקָם יִסָּפוּ׃ יֵשׁ מְפַזֵּר וְתַגְמוּל
10 אָיִן וְיֵשׁ מְפַזֵּר וְתַגְמוּל כִּפְלָיִם׃ יֵשׁ שַׁח־עֵינַיִם וְיוּרָם
11 וְיֵשׁ רוּם־עֵינַיִם יִשָּׁחֶה׃ עֵת קְנוֹת בִּמְעַט מְזֻעָר וְעֵת
יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתַיִם׃

12 חָכָם בְּמֶתֶק שְׂפָתָיו יֵרָצֶה וְשִׂפְתֵי כְסִיל גֹּעַל־נָפֶשׁ׃
13 מַתַּת כְּסִיל לֹא־יִסְכֹּן כִּי לִגְמוּל שִׁבְעָתַיִם תִּשַּׂאנָה עֵינוֹ׃
14 בְּמַתָּן מִצְעָר גֹּעַר יִגְעַר וְכַקּוֹרֵא בַשּׁוּק פִּיהוּ יִפְעַר׃
15 .16 הַיּוֹם נֹשֶׁה וּמָחָר נֹגֵשׂ זֶה דֶרֶךְ נָלוֹז וְעִקֵּשׁ׃ רַע רַע
יִצְעַק פֶּתִי חָסַרְתִּי רֵעִים הִרְבֵּיתִי טוֹבָה וְתַגְמוּל אָיִן גַּם
17 אֹכְלֵי לַחְמִי יַלְעִיגוּ־לִי׃ אַךְ יוֹם יוֹם יַלְעִיגוּ־לוֹ כִּי מְפַזֵּר
18 בְּלִי־הַשְׂכֵּל כְּלֹא־מְפַזֵּר מְעֹנִי׃ וְטוֹב לִנְפֹּל מֵרוֹמֵי קוֹרָה
19 מִנְּפֹל בְּיַד לְשׁוֹנוֹ כִּי פֶּתַע יִפֹּל׃ אִישׁ חֲסַר־חֵן כְּדָבָר
20 בְּלֹא־עִתּוֹ אֲשֶׁר בְּפִי־אֱוִילִים יִמָּצֵא׃ גַּם כִּי־נְגִידִים
ידבר

יְדַבֵּר לְהֶבֶל נֶחְשָׁבוּ כִּי לֹא־בְעִתּוֹ יְדַבֵּר׃ יֵשׁ רָשׁ מַחֲזִיק 21
בְּתֻמָּתוֹ כִּי לֹא הֱצִיקָתְהוּ רוּחוֹ׃ וְיֵשׁ טֹרֵף נַפְשׁוֹ עַל־ 22
עֵקֶב בָּשְׁתּוֹ לִמְצֹאת חֵן בְּעֵינֵי כְסִילִים׃ מַבְטִיחַ טוֹבָה 23
לְרֵעֵהוּ מִפְּנֵי בֹשֶׁת יִקְנֶה שֹׂנֵא עַל לֹא־דָבָר׃ תְּבוּאַת 24
כָּזָב בּוּז וְקָלוֹן וְרַק בְּפִי־אֱוִיל יִמָּצֵא׃ טוֹב גַּנָּב מִמְּפִיחַ 25
כָּזָב וְרַגְלֵי שְׁנֵיהֶם לְרַע יְרוּצוּן׃ דּוֹבֵר שֶׁקֶר מֵרִים קָלוֹן 26
וּקְלוֹנוֹ לֹא־יָסוּר מִמֶּנּוּ עַד־עוֹלָם׃ לְשׁוֹן חָכָם תְּרוֹמְמֶנְהוּ 27
וְלִפְנֵי נְגִידִים תַּנְחֵהוּ׃ עֹבֵד אַדְמָתוֹ יִצְבֹּר עֲרֵמָה וְנִכְבָּד 28
בִּנְגִידִים יִשָּׁמֵר מִפָּשַׁע׃ שֹׁחַד וְאֶשְׁכָּר יְעַוְּרוּ פִקְחִים 29
כִּי רֶסֶן בְּפִיהֶם לְהַטּוֹת מִשְׁפָּט׃ חָכְמָה נִסְתָּרָה וְאוֹצָר 30
טָמוּן לֹא־יוֹעִילוּ גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ טוֹב אֱוִיל מְכַסֶּה אִוַּלְתּוֹ 31
מֵחָכָם חָכְמָתוֹ׃

21.

חַטֹּאתָ בְּנִי חֲדוֹל וּבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל־פְּשָׁעֶיךָ׃ סוּר 2. 1
מֵרַע כְּמִפְּנֵי־פֶתֶן לָמָּה תִנָּשֵׁךְ כִּי־תִתְפַּגְּעֶנְהוּ׃ שֶׁן־הֶעָוֹן 3
כְּשֶׁן־הַלָּבִיא כָּל־הַקָּרֵב יָמִית נַפְשׁוֹ׃ חַדָּה חַטָּאָה כְּחֶרֶב 4
פִּיוֹת וְאֵין מַרְפֵּא לְמַכָּתָהּ׃ מַצָּה וָרִיב יְרוֹשְׁשׁוּ וּבֵית־ 5
גֵּאִים יִסַּח יְיָ׃ אֶנְקַת דָּל תַּגִּיעַ אָזְנוֹ וְעֶבְרָתוֹ תָחוּשׁ 6
כַּסּוּפָה׃ פּוֹרֵעַ מוּסָר הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ חַטָּאִים וְאֹהֵב 7
תּוֹכָחוֹת יְרֵא־יְיָ׃ אִישׁ שְׂפָתַיִם יִשָּׁמַע מֵרָחוֹק וְאִישׁ 8
תְּבוּנוֹת יִרְאֶה כִּי־יִכְשֹׁל׃

בּוֹנֶה בֵיתוֹ בְּהוֹן אֲחֵרִים כֹּנֵס אֲבָנִים לְהָקִים קִבְרוֹ׃ 9
לַהֶקֶת פּשְׁעִים כִּנְעֹרֶת פִּשְׁתָּה בַּהֲרִיתָהּ אֵשׁ תְּאֻכָּל׃ 10
עַל רִצְפַּת שַׁיִשׁ יִתְהַלֵּךְ רָשָׁע וְאַחֲרִיתָהּ שַׁחַת וַאֲבַדּוֹן׃ 11
נוֹצֵר תּוֹרָה מֹשֵׁל בְּרוּחוֹ וְיִרְאַת יְיָ תְּבוּאַת חָכְמָה׃ 12

13 בְּאֵין עָרְמָה נִדְּחָה תוּשִׁיָּה אַךְ יֵשׁ עָרְמָה מְלֵאָה מִרְמָה׃
14 אִמְרֵי חָכָם כְּפֶלֶג מָיִם וַעֲצַת שְׂפָתָיו כִּמְקוֹר חַיִּים׃
16·15 לֵב כְּסִיל כְּפָרוּר נָקוּב וְכָל לֶקַח זוּב יָזוּב׃ לֵב חָכָם
17 שֹׁמֵעַ חָכְמָה יְשַׁבְּחֶנָּה וְעוֹד יוֹסִיף׃ וְלֵב נָבוּב שֹׁמֵעַ
18 חָכְמָה יַשְׁלִיכֶנָּה וְלֹא־יוֹסִיף׃ שִׂיחַת פֶּתִי כְּנֵטֶל בַּדָּרֶךְ
19 וְאִמְרֵי־יֹשֶׁר מַה־נִּמְרָצוּ׃ פִּי־חָכָם יְבֻקַּשׁ בַּקָּהָל וְכָל־
20 אִישׁ יַאֲזִין וְיַקְשִׁיב׃ וְחָכְמַת כְּסִיל כְּבַיִת הָרוּס וַעֲצַת
21 שְׂפָתָיו נִפְתָּלָה׃ מוּסָר לֶאֱוִיל כְּסַד לְרַגְלוֹ וְכַכֶּבֶל
22 לִימִינוֹ׃ וּמוּסָר לֶחָכָם כְּטַבַּעַת פָּז וּכְאֶצְעָדָה עַל־זְרוֹעוֹ׃
24·23 סָכָל יְמַלֵּא שְׂחוֹק פִּיהוּ וְנָבוֹן כִּמְעַט יִפְצֶה שְׂפָתָיו׃ רוֹץ
יָרוּץ פֶּתִי אֶל־בֵּית רֵעֵהוּ וְחָכָם כִּמְעַט יַשְׁקִיף מִתְבּוֹשֵׁשׁ׃
26·25 מֵצִיץ פֶּתִי בַּחַלּוֹן רֵעֵהוּ וְחָכָם בַּחוּץ יַעֲמֹד׃ כְּסִיל נוֹטֶה
אָזְנוֹ עַל דַּל רֵעֵהוּ וּבְעֵינֵי חָכָם אִוֶּלֶת הִיא וּכְלִמָּה׃
27 אַנְשֵׁי שְׂפָתַיִם הֶבֶל יֶהֱמָיוּן וְנָבוֹן יְפַלֵּס בַּפֶּלֶס אֲמָרָיו׃
29·28 לֵב סָכָל בְּפִיו וּפִי נָבוֹן בִּלְבָבוֹ׃ רָשָׁע מְקַלֵּל אֶת־
30 הַמַּשְׁחִית אֶת־נַפְשׁוֹ יְקַלֵּל׃ הֹלֵךְ רָכִיל מַשְׁחִית נַפְשׁוֹ
וְעַל כָּל־פִּנָּה יְכֻסֶּה קָלוֹן׃

22.

1 אִישׁ נִרְפֶּה כְּאֶבֶן בַּגָּלָל כָּל־עֹבֵר יִלְעַג לִמְרִימוֹ׃
3. 2 אִישׁ עָצֵל כְּאֶבֶן בְּגֶלֶל־צֹאָה מְרִימוֹ יְנַעֵר יָדָיו׃ כַּעַס
4 לְאָבִיו בֵּן בַּעַר וּבַת מְבִישָׁה לְבוּשָׁה נוֹלָדָה׃ בַּת־
5 מַשְׂכֶּלֶת סְגֻלַּת בַּעֲלָהּ וּבַת סֹרֶרֶת תּוּגַת יוֹלַדְתָּהּ׃ בַּת־
6 שׁוֹבֵבָה קְלוֹן אָבִיהָ וּבַעֲלָהּ וּמְשַׂנְאֶיהָ תִּשָּׂנֵא׃ שִׂיחָה
בְּלֹא־עִתָּהּ כְּשִׁיר בְּלֵב זָעֵף מוּסָר וָלֶקַח יָפִים בְּעִתָּם׃
7 בָּנִים יְשָׁרִים יְכַסּוּ שִׁפְלוּת אֲבוֹתָם וּבָנִים שׁוֹבָבִים
יפשיטו

יַפְשִׁיטוּ תִּפְאֶרֶת אֲבוֹתָם׃ מוֹרֶה לֶב־סָכָל כִּמְדַבֵּק גִּזְרֵי־ 8
חֶרֶשׂ וּכְעוֹרֵר נִרְדָּם מִשְּׁנָתוֹ׃ מְדַבֵּר אֶל־פֶּתִי כִּמְדַבֵּר 9
לְאִישׁ יָשֵׁן אַחֲרֵי כַלּוֹתְךָ יֹאמַר מַה־זֶּה מָה־זֶה׃ בְּכֵה 10
לַמֵּת כִּי־הָשַׁךְ אוֹרוֹ וּבְכֵה לַבַּעַר כִּי־חָשַׁךְ שִׂכְלוֹ׃ הַמְעֵט 11
דִּמְעָה עַל־מֵת יַעַן כִּי־מָצָא מָנוֹחַ וְהַרְבֵּה דִמְעָה עַל־
סָכָל כִּי מוֹתוֹ מֵחַיָּיו נִבְחָר׃ אֵבֶל לַמֵּת שִׁבְעַת יָמִים 12
וְאֵבֶל לַסָּכָל כָּל־יָמָיו׃ אַל־תַּרְבֶּה שִׂיחַ עִם־סָכָל וְאַל 13
תִּתְחַבֵּר עִם־אִישׁ־בָּעַר׃ פְּרָעֵהוּ פֶּן־יִכְבַּד עָלוֹ עָלֶיךָ 14
וּבְתִפְלָתוֹ יִטַּנֶּפְךָ׃ הַבְדֵּל מֵעָלָיו וְתָנוּחַ וְאִוַּלְתּוֹ לֹא־ 15
תַכְעִיסֶךָּ׃ מַה־כָּבֵד מֵעוֹפֶרֶת בִּלְתִּי אִישׁ אֲשֶׁר סָכָל 16
שְׁמוֹ׃ נָקֵל נְשֹׂא־נֶטֶל־חוֹל מֶלַח וּבַרְזֶל מִנְּשֹׂא אֱוִיל 17
בְּאִוַּלְתּוֹ׃ כַּקִּיר בִּמְחֻבֶּרֶת עֵץ לֹא־תִמּוֹט מִזְוָעָה כֵּן 18
לֵב נָבוֹן יָצוּק בַּל־יִמּוֹט לְעוֹלָם׃ כְּטִיחַ סִיד עֲלֵי־קִיר 19
כֵּן הֶחָכְמָה בְּלֵב מוּצָק׃ כְּעַמּוּד עַל הַר־תָּלוּל לֹא־ 20
יִתְיַצֵּב לִפְנֵי סָעַר כֵּן לֹא־יַעֲמֹד לִפְנֵי פַחַד לֵב נָמוֹג
בְּאִישׁ בָּעַר׃

מִיץ עֵינַיִם מוֹצִיא דִמְעָה וּמִיץ לֵב מוֹצִיא הֶגְיוֹנוֹת׃ 21
קוֹלֵעַ אֶבֶן בְּצִפֳּרִים יַשִׁיבֵם וּמַכְלִים רֵעָיו יַפְרִידֵם׃ 22
שָׁלַף חֶרֶב עַל־רֵעֲךָ וְתִקְוָתְךָ לֹא־אָבְדָה הַסְכֵּן־נָא עִמּוֹ 23
וְשָׁלֵם׃ נוֹקַשְׁתָּ בְּאִמְרֵי־פִיךָ אַל־תִּירָא הִתְרַפֵּס וּרְהַב 24
רֵעֶךָ׃ כָּל מְעֻוּת לְתַקֵּן זוּלָתִי לַעַג וְקָלוֹן גָּלוּת־סוֹד 25
וּמִרְמָה כָּל־אֵלֶּה יַרְחִיקוּ הָרֵעַ לָנֶצַח׃

הֱיֵה נֶאֱמָן לְאָחִיךָ בִּימֵי עָנְיוֹ לְמַעַן תָּגִיל עִמּוֹ בִּימֵי 26
אָשְׁרוֹ׃ הַחֲזֵק־בּוֹ בְּצַר־לוֹ וְעָרְבָה־לְּךָ שִׂמְחָתוֹ׃ קִיטוֹר 27. 28
וְעָשָׁן לִפְנֵי לַהַב וְרִיב וּמַצָּה לִפְנֵי רֶצַח׃ לָמָּה תֵבוֹשׁ 29

30 לַעֲמֹד לִימִין אָחִיךָ וְלָמָּה תַּסְתִּיר מִמֶּנּוּ פָּנֶיךָ׃ הֲלֹא
אִם־יִגְמָלְךָ רָע כָּל־שֹׁמְעָיו יִרְחֲקוּ מִמֶּנּוּ׃

23.

1 מִי־יִתֵּן וְאָשִׂים מַנְעוּל לְפִי וְחוֹתָם עַל שְׂפָתַי לְבַל־
2 אֶכָּשֵׁל בִּלְשׁוֹנִי וְאֶאֱבָדְתִּי׃ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲדוֹן חַיַּי שָׁמְרָה
3 נַפְשִׁי מִיּוֹעֲצֵי רָע לְבַל־אִוָּקֵשׁ׃ מִי־יִתֵּן וְאֶשְׁמְרָה מַחְסוֹם
לְרַעֲיוֹנַי וְשֵׁבֶט מוּסָר לִלְבָבִי לְמַעַן אִוָּסֵר כִּי־גָבְרוּ
4 פְשָׁעַי וְלֹא־אֶפּוֹל בְּיַד מְבַקְשֵׁי רָעָתִי וְיַלְעִיגוּ־לִי׃ אֱלֹהֵי
אָבִי וַאֲדוֹן חַיַּי פַּלְּטָה נַפְשִׁי מֵעֵינַיִם רָמוֹת וְגֹדֶל לֵבָב
5 הַרְחֵק מִמֶּנִּי׃ שָׁמְרֵנִי מִכָּל תּוֹחֶלֶת הֶבֶל וְתַאֲוַת לֵב
6 לְמַעַן אֶשְׁמֹר פִּקּוּדֶיךָ תָּמִיד׃ אַל־תְּבִאֵנִי תַעֲנוּג אֹכֶל
7 וְחֶמְדַּת נָשִׁים וְאַל־תַּסְגִּירֵנִי בְּיַד מְרֵעִים׃ שִׁמְעוּ בָנַי
8 לְתוֹרָתִי וְכָל־נוֹצְרֶיהָ לֹא־יִכָּשְׁלוּ בִלְשׁוֹנָם׃ אַךְ־פֹּשְׁעִים
9 וּרְהָבִים יִוָּקְשׁוּ־בָהּ וְתַרְבּוּת כָּל־פֹּעֲלֵי־אָוֶן׃ מְנַע פִּיךָ
10 מֵאָלָה וּמִשְּׂאֵת־בָּהּ אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ׃ כְּשֵׁבֶט עַל־גֵּו־
עֶבֶד מַעֲלֶה פְּצָעִים כֵּן נִמְהָר לְאָלָה מַרְבֶּה פְשָׁעִים׃
11 נִמְהָר לִשְׁבוּעָה נִמְהָר לִפְשֹׁעַ וְאָלָה לֹא־תָמוּשׁ מֵאָהֳלוֹ׃
13.12 מֹעֵל מַעַל חֶטְאוֹ יִשָּׂא מֹעֵל בְּזָדוֹן חָטָא כִּפְלָיִם׃ נִשְׁבַּע
14 לַשָּׁוְא לֹא־יִנָּקֶה וְנֶגַע לֹא־יָסוּר מִבֵּיתוֹ׃ זְכֹר כִּי חֵטְא־
15 מָוֶת עַל־שְׂפְתוֹתֶיךָ לוֹ תִפָּקֵד מִכָּל־בֵּית־יַעֲקֹב׃ יְרֵא
16 יְיָ יִשְׁמֹר נַפְשׁוֹ וְלֹא־יִתְבּוֹסֵס בִּיוַן חַטָּאָה׃ לָכֵן נְצוֹר
פִּיךָ מֵאָלָה כִּי מְקוֹרָהּ חֵטְא וָפָשַׁע׃

17 אִם בֵּין נְגִידִים מוֹשָׁבְךָ אֶת־יוֹלַדְתְּךָ אַל־תִּשְׁכַּח וְגַם
18 מֵהֶם לֹא־תִשָּׁכֵחַ׃ אַל יִקָּחֲךָ לִבְּךָ לֵאמֹר לוֹ לֹא־נוֹלַדְתִּי

ויאבד

וְיֹאבַד יוֹם אִוֶּלֶד־בּוֹ׃ כִּי מְלֻמַּד לְשׁוֹנוֹ לְחָרֵף לֹא־יַשִּׂיג 19
אָרְחוֹת חַיִּים לָנֶצַח׃

שְׁנַיִם הֵם חֹטְאֵי נַפְשָׁם וּשְׁלֹשָׁה לֹא־יִנָּקוּ מִפִּשְׁעָם׃ 20
אִישׁ־חֵמָה כְּאֵשׁ יוֹקֶדֶת לֹא־יָנוּחַ עַד כִּי־אָכַל בְּשָׂרוֹ׃ 21
רוּחַ זְנוּנִים לֹא־יִשְׁקֹט עַד כִּי־יַבְעִיר בְּעֵרָה׃ כָּל־לֶחֶם 23. 22
יִנְעַם־לוֹ עַד כִּי־כָלָה יִכְלֶה׃ וְאִישׁ מְחַלֵּל יְצוּעוֹ בְּאָמְרוֹ 24
מִי־יִרְאֵנִי׃ הֵן חֹשֶׁךְ יְשׁוּפֵנִי וְקוֹרוֹת בֵּיתִי מִסְתָּר לִי׃ 25
לֹא תְשׁוּרֵנִי עַיִן מִמִּי אֶפְחָד וַיְיָ לֹא־יָשִׂים עַל־לִבּוֹ׃ 26
וְהוּא עֵינֵי בְנֵי־אָדָם יִירָא וְלֹא יַחְשֹׁב כִּי עֵינֵי יְיָ בְּהִירוֹת 27
מִשָּׁמֶשׁ׃ צוֹפוֹת כָּל־מַעֲשֵׂי אֱנוֹשׁ וְכָל־סֵתֶר גָּלוּי לְפָנָיו׃ 28
עֲלִילוֹתָיו נִגְלוּ בְּטֶרֶם נוֹלָדוּ אַף כִּי־אַחֲרֵי הִוָּלְדָם׃ 29
אָכֵן בְּשַׁעַר יִשָּׂא פִשְׁעוֹ וּבְטֶרֶם יָבִין יִלָּכֵד׃ וְכֵן דֶּרֶךְ 31. 30
אִשָּׁה כִּי־תִשְׂטֶה וְיַלְדֵי נְאוּפִים תֵּלֵד לְבַעְלָהּ׃ כִּי 32
בְּתוֹרַת יְיָ בָּגָדָה וּמָעֲלָה מַעַל בְּבַעְלָהּ׃ בְּזִמָּה וּבְתַזְנוּת 33
הֻטְמָאָה וְזֶרַע מְנָאֵף הוֹלִידָה׃ בְּתוֹךְ קָהָל וְעֵדָה 34
יוֹצִיאוּהָ וְדִין וּמִשְׁפָּט עַל־בָּנֶיהָ׃ יְלָדֶיהָ לֹא־יַעֲמִיקוּ 35
שָׁרְשָׁם וּסְעִפֵּיהֶם לֹא־יְנוּבוּן׃ זִכְרָהּ יִשָּׁאֵר לִמְאֵרָה 36
וְחֶרְפָּתָהּ לֹא תִמָּחֶה׃ לְמַעַן דַּעַת דּוֹר אַחֲרוֹן כִּי אֵין־טוֹב 37
מִיִּרְאַת יְיָ וְאֵין־נָעִים מִנְּצוֹר עֵדוֹתָיו׃

24.

הַחָכְמָה תְּהַלֵּל נַפְשָׁהּ וּבִקְהַל עָם תִּתְפָּאֵר׃ בַּעֲדַת 2. 1
אֵל תָּרוּם קוֹלָהּ וּבִכְבוֹד עֻזּוֹ תִּתְהַלָּל׃ פָּתְחָה פִיהָ 3
וַתֹּאמַר מִפִּי אֵל עֶלְיוֹן יָצָאתִי וְכַעֲרָפֶל כִּסִּיתִי פְּנֵי־תֵבֵל׃
שָׁבְתִּי בַּמְּרוֹמִים וְכִסְאִי עַמּוּדֵי שְׁחָקִים׃ גְּבוּלֵי רָקִיעַ 5. 4
סַבּוֹתִי וּבְעִמְקֵי תְהוֹמוֹת יָרַדְתִּי׃ בִּמְצוּלוֹת וְאַרְצוֹת 6
שם

7 שָׁם אֲנִי רִחַפְתִּי עַל־גּוֹיִם וּלְאֻמִּים׃ בְּכָל־אֵלֶּה בִּקַּשְׁתִּי
8 מָעוֹן לְהִתְלוֹנֵן בְּצֵל גְּבוּלָם׃ וַיְצַוֵּנִי אֲדוֹן כֹּל וְצוּר
9 חָצַבְתִּי הִנֵּה פֹּה מָקוֹם לִמְנוּחָתֵךְ׃ בַּעֲדַת יַעֲקֹב תִּשְׁכּוֹנִי
10 בְּיִשְׂרָאֵל חֶבֶל נַחֲלָתֵךְ׃ מִקַּדְמֵי אֶרֶץ חוֹלַלְתִּי וּלְעוֹלְמֵי־
11 עַד תִּשָּׁאֵר בִּרְכָתִי׃ בְּאֹהֶל קָדְשׁוֹ שָׁם מִשְׁמַרְתִּי
12 וַיּוֹבִילֵנִי צִיּוֹן זְבוּל מְנוּחָתִי׃ בְּקִרְיָה אֲהוּבָה הֵכִין
13 מִשְׁכָּנִי וְעַל־יְרוּשָׁלֵם הֵקִים מֶמְשַׁלְתִּי׃ בְּעַם סְגֻלָּתוֹ
14 הִשְׁרִישׁ שָׁרָשַׁי בָּעָם בָּחַר לְחֶלְקַת נַחֲלָתוֹ׃ כְּאַרְזֵי
15 לְבָנוֹן שָׁם גָּדַלְתִּי כִּבְרוֹשִׁים עַל־חֶרְמוֹן הַר יְיָ׃ רוֹמַמְתִּי
16 כְּתֹמֶר עֲלֵי־נָהָר וְכַשּׁוֹשַׁן בְּבִקְעַת יְרִיחוֹ׃ כְּזַיִת רַעֲנָן
17 בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא וּכְעַרְמוֹן שָׁתוּל עַל־פַּלְגֵי מָיִם׃ רֵיחִי
18 בְּשֶׂם כְּקִנָּמוֹן כִּבְשָׂמִים רֹאשׁ וּמֹר דְּרוֹר׃ כִּלְבוֹנָה
19 חֶלְבְּנָה וַאֲהָלִים כִּקְטֹרֶת בְּמִקְדַּשׁ יְיָ׃ יוֹנְקוֹתַי הִרְבֵּיתִי
20 כָּאֵלָה וְכָל־כִּפּוֹתַי רַעֲנָנִים׃ כְּגֶפֶן פּוֹרִיָּה רֵיחִי נִיחוֹחַ
21 וְצִיצַי יִגְמוֹלוּן שִׁפְעַת פֶּרִי׃ גְּשׁוּ־נָא וְקִרְבוּ מְבַקְשַׁי
22 אֲהַבְתִּי הִתְעַנְּגוּ מֵעֹנֶג פִּרְיִי׃ כִּי מָתוֹק מִצּוּף לִקְחִי
23 וְעָרֵב מִנֹּפֶת שִׂיחָתִי׃ אוֹכְלַי לֹא־יִשְׂבָּעוּן וְשׁוֹתַי לֹא־
25. 24 יִרְוָיוּן׃ שֹׁמֵעַ־לִי לֹא־יֵבוֹשׁ וְשֹׁגֶה־בִּי לֹא־יִכָּשֵׁל׃ כִּי־
זֶה סֵפֶר בְּרִית יְיָ תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת
26 יַעֲקֹב׃ כַּפִּישׁוֹן בְּאֵיתָנוֹ מְלֵאָה חָכְמָה וּכְמֵימֵי חִדֶּקֶל
27 בְּעֵת הָאָבִיב׃ תַּזִּיל בִּינָה כִּתְעָפוֹת פְּרָת וּכְנוֹזְלֵי יַרְדֵּן
28 בִּימֵי קָצִיר׃ כְּמֵימֵי יְאוֹר תַּבִּיעַ לֶקַח וְכַגִּיחוֹן בְּעֵת
29 הַבָּצִיר׃ הָרִאשׁוֹנִים לֹא־יָדְעוּ עֶרְכָּהּ וְהָאַחֲרוֹנִים לֹא
30 יֵדְעוּן תַּכְלִיתָהּ׃ כִּי־שָׂגְבוּ מִנִּי־יָם אֲמָרֶיהָ וַעֲמֻקָּה
31 מִתְּהוֹם רַעְיוֹנָהּ׃ וַאֲנִי שֻׁלַּחְתִּי בַּגַּנִּים תְּעָלוֹתַי כְּפֶלֶג
32 מַיִם אֶל־גִּנַּת יָרָק׃ שָׁם הִשְׁקוֹתִי פַּרְדֵּסִי שָׁם הִרְוֵיתִי

נאות

נְאוֹת חִשְׁקִי׃ וּפְלָגַי פָּרַץ לְנָהָר וּנְהָרַי לְמַיִם אַדִּירִים׃ 33
כְּעַפְעַפֵּי שַׁחַר יָהֵל אוֹרִי וּמִמֶּרְחָק תֶּחֱזֶנּוּ כָל־עָיִן׃ רוּחַ 35·34
נְבוּאָה אֲנַעֵר מְחִיקִי לְדוֹר וָדוֹר נִצַּב סֶלָה׃ בֹּאוּ וּרְאוּ 36
כִּי לֹא־לִי עֲמָלְתִּי כִּי־אִם לְכָל שׁוֹחֲרֶיהָ׃

25.

שָׁלֹשׁ הֵנָּה אָהֲבָה נַפְשִׁי וּבְעֵינֵי אֱלֹהִים וָאָדָם 1
תֵּרָצֶינָה׃ שֶׁבֶת אַחִים גַּם־יָחַד וּשְׁכֵנִים יִשְׁלָיוּן וְאִישׁ 2
וְאִשְׁתּוֹ בְּנַחַת יָנוּחוּ׃ שָׁלֹשׁ הֵנָּה שָׂנְאָה נַפְשִׁי וְעַל 3
דַּרְכָּם עָגְמָה רוּחִי׃ דַּל־גֵּאֶה וְעָשִׁיר כּוֹזֵב וְזָקֵן מְנָאֵף 4
כִּי־בְשִׁגָּעוֹן יִנְהָג׃ אִם בַּנּוֹעַר לֹא־תֶאֱגֹר אָנָה תִמְצָא 5
כִּי־שַׁבְתָּ׃ נָאוָה מִשְׁפָּט לַשֵּׂיבָה וְעֵצָה לַיָּשִׁישׁ וְשֵׂכֶל 6
טוֹב לַזְּקֵנִים׃ עֲטֶרֶת זְקֵנִים חָכְמָה וְתִפְאֶרֶת נְגִידִים 7
הַשֵּׂכֶל וָדַעַת וְיִרְאַת יְיָ הַדְרַת כֻּלָּם׃ תֵּשַׁע הֵנָּה עָלוּ 8
עַל־לִבִּי כִּי יָקְרוּ לְנַפְשִׁי וְעֶשֶׂר לֹא אֲכַחֵד בִּלְשׁוֹנִי׃
יָגֵל נַפְשׁוֹ בְּבָנָיו וְרֹאֶה בְּפִיד מְשַׂנְאָיו׃ בַּעַל אֵשֶׁת שֵׂכֶל 10·9
וְאִישׁ לֹא־יֵרַע בִּשְׂפָתָיו׃ לֹא יִכְרַע לְבֶן־בְּלִיַּעַל וְאִישׁ 11
מְלָאוֹ רוּחַ חָכְמָה׃ מֵפִיק תְּבוּנָה עַל אֹזֶן קַשֶּׁבֶת וְאִישׁ 12
מָצָא דְבַר־חָכְמָה׃ אַךְ לֹא־יַשִּׂיג אֶת־יְרֵא יְיָ כִּי יִרְאַת 13
יְיָ עוֹלָה עַל כֻּלָּמוֹ׃ אַשְׁרֵי אָדָם יַחֲזִיק־בָּהּ מַה־שָּׁפְרָה 14
נַחֲלָתוֹ כִּי־מְצָאָהּ׃ יִרְאַת יְיָ רֵאשִׁית אַהֲבָתוֹ וּדְבֹק־בּוֹ 15
תְּחִלַּת אֱמוּנָה׃

אֵין עֶצֶב מֵעַצֶּבֶת לֵב וְאֵין אֵיבָה מֵאֵיבַת אִשָּׁה׃ אֵין 17·16
לַעַג מִלַּעַג שֹׂנֵא וְאֵין נְקָמָה מִנִּקְמַת אוֹיֵב׃ אֵין רַע 18
מֵרֹאשׁ נָחָשׁ וְאֵין חֵמָה מֵחֲמַת אִשָּׁה׃ טוֹב שֶׁבֶת עִם 19
כְּפִיר וָתַנִּין מִשֶּׁבֶת עִם־אִשָּׁה רָעָה׃ בְּשֶׁצֶף קֶצֶף תְּשַׁנֶּה 20

תארה

21 תָּאֳרָהּ וּפָנֶיהָ קוֹדְרִים כִּלְבוּשׁ שָׂק׃ בַּעְלָהּ נֶאֱנַח
22 בְּחֶבְרַת רֵעָיו וּבְהִזָּכֵר שְׁמָהּ יִדְאַב לְבָבוֹ׃ אֵין רִשְׁעָה
23 כְּרִשְׁעָתָהּ וְלוּ תְהִי חֶלְקַת רָשָׁע׃ אִשָּׁה הוֹמִיָּה לְאִישׁ
24 שָׁלֵו כְּמַעֲלֵה חוֹל לְרַגְלֵי זָקֵן׃ אַל תַּחְמֹד יָפְיָהּ בִּלְבָבְךָ
25 וְאַהֲבָתָהּ אַל־תְּבַקֵּשׁ׃ אִשָּׁה מְעַשֶּׁרֶת בַּעְלָהּ אֵין־קֵץ
26 לְזָדוֹן מָדוֹן וּבִזָּיוֹן׃ תְּבוּאַת אִשָּׁה רָעָה דַּאֲבוֹן נֶפֶשׁ
וּפָנִים נִזְעָמִים שֶׁבֶר־רוּחַ וְרִפְיוֹן יָדַיִם וּבִרְכַּיִם כּוֹשְׁלוֹת
27 וְשִׂמְחָה אָיִן׃ מִיַּד אִשָּׁה יָצְאָה הָרָעָה וּבִגְלָלָהּ כֻּלָּנוּ
28-29 גָוָעְנוּ׃ כְּפוֹטֵר מַיִם כֵּן נְשֹׂא פָנִים לְאִשָּׁה רָעָה׃ אִם
לֹא־תִשְׁמַע לָךְ תֶּן־לָהּ סֵפֶר כְּרִיתוּת וְשַׁלְּחֶנָּה לְנַפְשָׁהּ׃

26.

1 אַשְׁרֵי בַּעַל אֵשֶׁת מֵישָׁרִים כִּי מִסְפַּר יָמָיו כִּפְלָיִם׃
2 אֵשֶׁת חַיִל חֶדְוַת בַּעְלָהּ כִּי יְבַלֶּה שְׁנוֹתָיו בִּנְעִימִים׃
3-4 אִשָּׁה טוֹבָה מַתָּנָה טוֹבָה יְרֵא אֱלֹהִים יִמְצָאֶנָּה׃ אִם דַּל
5 אִישׁ וְאִם־שׁוֹעַ כִּי־יִשְׁלָיוֹן יַעֲלוֹז לִבָּם לִפְנֵי יְיָ׃ תַּחַת
6 שָׁלֹשׁ תִּרְגַּז בִּטְנִי וְתַחַת אַרְבַּע נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח׃ קֶשֶׁר
7 בָּעִיר וּמֶרֶד הָעָם וְשׁוֹט לָשׁוֹן מָרִים מִמָּוֶת׃ וּמַר מֵהֵנָּה
אִשָּׁה צוֹרֶרֶת רְעוּתָהּ וּמַבְאֶשֶׁת רֵיחָהּ בְּעֵינֵי כָל־אָדָם׃
8 אִשָּׁה רָעָה בְּבֵית בַּעְלָהּ כְּצֶמֶד בָּקָר קְשֵׁה־עֹרֶף מְצָאָהּ
9 מָצָא עַקְרָב׃ אִשָּׁה מִשְׁתַּכֶּרֶת נֶגַע מַמְאִיר כִּי הַסְתֵּר
10 קְלוֹנָהּ בַּל־תּוּכָל׃ שִׁית זוֹנָה בְּעַזּוּת מִצְחָהּ וּבְמַשְׂקְרוֹת
11 עֵינֶיהָ תִּוָּדֵעַ׃ בִּתְּךָ מְבִישָׁה שִׂים עֵינְךָ עָלֶיהָ לְבַל־
12 תִּשְׂטֶה אִם־לֹא־תִשָּׁמֵר׃ שְׁמָר־נָא עֵינֶיהָ נֹאֲפוֹת לְבַל־
13 תִּתְפַּלָּא כִּי־שָׁטִית׃ כְּצִחֵה צָמָא בַּצִּיָּה כִּי־יִמְצָא עַיִן כֵּן
14 תַּעֲרֹג נַפְשָׁהּ׃ כָּל־מַיִם תִּשְׁתֶּה עַל־כָּל־עֵץ תִּשָּׁעֵן וְאֶל־

כָל־

כָּל־חֵץ תִּפְעַר אַשְׁפָּתָהּ׃ אֵשֶׁת־חֵן מְשׂוֹשׂ בַּעְלָהּ 15
וְחָכְמָתָהּ תְּדַשֵּׁן עַצְמוֹתָיו׃ מַתָּא אֵשֶׁת־חַיִל וּדְמָמָה 16
מַתַּת אֱלֹהִים מָצָא וְאֵין עֵרֶךְ לְחִין עֶרְכָּהּ׃ אִשָּׁה נֶאֱמָנָה 17
וּבְהִצְנֵעַ לֶכֶת כָּל־חֵפֶץ לֹא־יִשְׁוֶה־בָּהּ׃ כְּהַדְרַת שֶׁמֶשׁ 18
בִּמְרוֹמֵי שַׁחַק כֵּן אֵשֶׁת חַיִל הַדְרַת בֵּיתָהּ׃ כְּעַמּוּדֵי־ 19
פָז עַל־אַדְנֵי כֶסֶף כֵּן יְפַת־רַגְלַיִם בְּאֵשֶׁת כָּבוֹד׃

שְׁתַּיִם הֵנָּה שָׂנְאָה נַפְשִׁי וְעַל שָׁלֹשׁ תִּבְעַר חֲמָתִי׃ 20
אִישׁ־חַיִל כִּי־יֶחְסַר לָחֶם וּנְבוֹן־לֵב כִּי־יֵקַל כְּבוֹדוֹ וְאִישׁ 21
יָשׁוּב מִטּוֹב לְרָע חֶרֶב יְיָ תַּשִּׂיגֶנּוּ׃ סוֹחֵר לֹא־יִנָּקֶה 22
מֵרְמִיָּה כְּרוֹכֵל מֵעָוֶל׃

27.

בֶּעָוֹן בֶּצַע רַבִּים יֶחֶטָאוּן וְאָץ לְהַעֲשִׁיר מַעֲלִים עֵינָיו׃ 1
כְּיָתֵד תְּקוּעַ בֵּין אַבְנֵי קִיר כֵּן הָעָוֶל בֵּין מִקְנָה וּמִמְכָּר׃ 2
אִישׁ אֵין יִרְאַת יְיָ בִּלְבָבוֹ תֵּהָרֵס נָוֵהוּ פִּתְאֹם׃ מֵנִיף 3 .4
בְּנָפָה יַעְצֹר רְגָבִים וְרַעֲיוֹנֵי־לֵב יַעַצְרוּ חֲטָאִים׃ כְּלִי־ 5
חֶרֶשׂ בַּכִּבְשָׁן יִבָּחֵן וְהָאָדָם בְּיֵצֶר לְבָבוֹ׃ עֵץ נָטוּר 6
בְּפִרְיוֹ יִוָּדַע וְלֵב גֶּבֶר בְּמוֹצָא שְׂפָתָיו׃ אַל־תְּהַלֵּל אִישׁ 7
בְּטֶרֶם שָׁמְעֲתוֹ כִּי בְנִיב־שְׂפָתָיו יִנָּכֵר גָּבֶר׃ צֶדֶק צֶדֶק 8
תִּרְדֹּף וְתִמְצָאֵהוּ וְכִמְעִיל חֶמֶד תַּעַטְנוּ׃ כְּעוֹף יִדְבַּק 9
לְמִינוֹ כֵּן הָאֱמֶת לִמְבַקְשֶׁיהָ׃ כַּאַרְיֵה יֶאֱרֹב לַטָּרֶף כֵּן 10
הָעָוֶל לַנָּבָל׃ פִּי צַדִּיק יָנוּב חָכְמָה וּפִי אֱוִיל שׁוֹנֶה 11
כַּיָּרֵחַ׃ בְּמוֹשַׁב לֵצִים נְצוֹר עִתְּךָ וּפְקֹד תָּמִיד נְוֵה־ 12
נְבוֹנִים׃ שִׂיחַ פְּתָאִים נָלוֹז וְעִקֵּשׁ וּשְׂחוֹק פִּיהֶם 13
לְצוֹן פָּשַׁע׃

בְּרֹב אָלוֹת יְסַמֵּר שֵׂעָר וְרֹב רִיב יַאֲטִים אֹזֶן׃ 14

15 בִּמְרִיבֵי רְהָבִים בַּל־יֵחָשֵׁךְ דָּם וְחִתַּת גַּעֲרָתָם מְרִיבַת
16 נָפֶשׁ׃ גּוֹלֶה סוֹר אֲבָדָה אֱמוּנָתוֹ יְבַקֵּשׁ אוֹהֵב וְלֹא
17 יִמְצָאֶנּוּ׃ בְּרוּחַ נָכוֹן אֱהַב רֵעֶךָ כִּי־גִלִּיתָ מִצְפּוּנָיו לְשָׁוְא
18 תְּשִׁיבֶנּוּ׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יַשְׁחִית אִישׁ אֶת־נֶפֶשׁ עָרָיו כֵּן
19 יַשְׁחִית אֶת־דּוֹדֵי רֵעָיו׃ כַּצִּפּוֹר נִמְלָט מִיַּד יָקוּשׁ כֵּן
20 הָרֵעַ בְּהִפָּרְדוֹ לֹא־יָשׁוּב אֵלֶיךָ׃ גַּם כִּי־דָלַקְתָּ אַחֲרָיו
21 אַל תַּדְבִּיקֵהוּ כִּי כָעֹפֶר מֵרֶשֶׁת נִמְלָט עַל־נַפְשׁוֹ׃ כָּל־
כְּאֵב לְחַבֵּשׁ וְכָל־עָוֹן לְכַפֵּר וּלְגוֹלֶה סוֹר אֵין תְּרוּפָה׃
22 קֹרֵץ בְּעֵינָיו תַּהְפֻּכוֹת בְּלִבּוֹ וְכָל יוֹדְעָיו יִרְחֲקוּ מִמֶּנּוּ׃
23 בִּרְאֹת פָּנֶיךָ יַמְתִּיק שְׂפָתָיו וְעַל־כָּל־דְּבָרֶיךָ יִשְׁתּוֹמֵם
24 וּבִפְנוֹת שִׁכְמְךָ יֶהְפֵּךְ וּבְכָל דְּבָרֶיךָ יִתֵּן דֹּפִי׃ רַבּוֹת
רַבּוֹת שָׂנֵאתִי וְעַל כֻּלָּם אִישׁ כָּמוֹהוּ גַּם לְזָרָא הוּא
בְּעֵינֵי יְיָ׃
25 זוֹרֵק אֶבֶן שָׁמַיְמָה עַל רֹאשׁ בְּעָלָיו תָּשׁוּב וּמַכֵּה רֵעַ
26 בְּסֵתֶר יַשְׁחִית נַפְשׁוֹ׃ כֹּרֶה שַׁחַת בָּהּ יִפֹּל וּפֹרֵשׂ רֶשֶׁת
27 בָּהּ יִלָּכֵד׃ חֹרֵשׁ רָעָה אֶל־חֵיקוֹ תָּשׁוּב וְתִבְאֵהוּ שׁוֹאָה
28 לֹא־יֵדָע׃ אַנְשֵׁי־רַהַב חָמְדוּ לָצוֹן וְנָקָם יֶאֱרֹב־לָמוֹ
29 כְּאַרְיֵה בַּמִּסְתָּר׃ שָׂמֵחַ בְּאֵיד־נָקִי בְּפַחִים יִתָּמֵךְ וְצִירִים
30 יֹאחֲזֻהוּ בְּטֶרֶם יָמוּת׃ גַּם־כַּעַס וָרֹגֶז שְׁפָטִים הֵמָּה
וּרְשָׁעִים יִפָּקְדוּ בָמוֹ׃

28.

1 .2 נֹקֵם וְנֹטֵר יְיָ יִנָּקֶם־בּוֹ וְאֶת־חַטָּאתוֹ יִשְׁמֹר׃ שָׂא־נָא
3 לְפֶשַׁע אָחִיךָ וְכִי־תַעְתִּיר אֶל־יְיָ יִשָּׂא לִפְשָׁעֶיךָ׃ אָדָם
4 פֹּקֵד עָוֹן רֵעֵהוּ וּמִיְיָ יְבַקֵּשׁ חָסֵר׃ עַל־עֲמִיתוֹ לֹא־יְרַחֵם
5 וּמִשַּׁדַּי יְבַקֵּשׁ רַחֲמִים׃ אִישׁ דַּם וּבָשָׂר יִטּוֹר אֵיבָה
ואיך

וְאֵיךְ אַשְׁמָתוֹ תְּכַפֵּר׃ זְכֹר אַחֲרִיתֶךָ וְנָטַשְׁתָּ כָּל־אֵיבָה׃ 6
אַל־תַּחֲרֹשׁ רָעָה וָמָוֶת עַל רֵעֶךָ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֹת יְיָ׃ 7
וְכִי־תִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו לֹא־תִשְׂנָא אָחִיךָ וְסָלַחְתָּ לְכָל־נֶפֶשׁ 8
שׁוֹגֶגֶת׃ הַרְחֵק מִמָּדוֹן נַפְשֶׁךָ וְיִרְחֲקוּ חֲטָאִים מִמֶּךָּ כִּי 9
אִישׁ־מָדוֹן יְחַרְחֵר רִיב וּמַצָּה׃ אִישׁ־נִרְגָּן יְסַכְסֵךְ רֵעִים 10
וּבֵין אַחִים יְגָרֶה עֵשֶׂק׃ כְּפִי־הָעֵץ כֵּן־הָאֵשׁ וּכְפִי־הָרִיב 11
כֵּן־הַקָּצֶף׃ כְּפִי רוּחַ אָדָם כֵּן־קִצְפּוֹ גַּם בְּרֹב עֹשֶׁר רַב 12
קָצֶף וּבְרֹב קֶצֶף רַב אֵשׁ׃ נִמְהָר לְהַצּוֹת יַבְעִיר בְּעֵרָה 13
וְנִמְהָר לְקֶצֶף יִשְׁפֹּךְ דָּם׃ נִיצוֹץ נָפַח מַעֲלֶה שַׁלְהֶבֶת 14
וְרוֹק פִּיךָ יְכַבֶּנָּה וּשְׁנֵיהֶם מִפִּיךָ יֵצֵאוּ׃ אָרוּר נִרְגָּן 15
וְאִישׁ תַּהְפֻּכוֹת כִּי־כִלּוּ אַחִים וְרֵעִים׃ בְּשׁוֹט לָשׁוֹן רַבִּים 16
אָבְדוּ וּמֵעַם לְעָם הִתְגַּלְגָּלוּ׃ פִּי־הֲפַכְפַּךְ יַהֲרֹס מִבְצָר 17
וּבֵית־נְגִידִים יְעַקֵּר׃ יְגָרֵשׁ אִשָּׁה מֵחֵיק בַּעֲלָהּ וּמִפְּרִי 18
יָדֶיהָ נִגְזָלָה׃ כָּל־בָּאֶיהָ לֹא־יָנוּחוּ וְשַׁלְוָה אֵין 19
בְּמִשְׁכְּנוֹתָם׃ שׁוֹט נֹגֵשׂ מַעֲלֶה פְּצָעִים וְשׁוֹט לָשׁוֹן 20
יְגָרֵם עֲצָמוֹת׃ חֲלָלִים רַבִּים הִפִּילָה הֶחָרֶב וְרַבִּים 21
מֵהֶם לְשׁוֹן רְמִיָּה׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר נִמְלָט מִיָּדָהּ וְלֹא־נִפְקָד 22
מִשֵּׁבֶט פִּשְׁעָהּ׃ לֹא־שָׂם שִׁכְמוֹ בְּעֻלָּהּ וְלֹא־נִתְמָךְ 23
בְּחַבְלֵי עַוְלָתָהּ׃ כִּי עֻלָּהּ עֹל בַּרְזֶל וְנָחְשְׁתֶיהָ נְחֹשֶׁת׃ 24
תַּחְלֻאֶיהָ תַּחְלֻאֵי מָוֶת וְרָעִים מִשַּׁחַת וַאֲבַדּוֹן׃ יִרְאֵי יְיָ 26.25
לֹא־יִכָּשֵׁל בָּהּ וּמִיקוֹדָהּ לֹא־יֵקָר׃ נְכוֹנָה הִיא לְשֹׁכְחֵי־אֵל 27
וּבְאֵשׁ לֹא־תִכְבֶּה יִכָּווּ׃ כְּנָמֵר וָלַיִשׁ תְּשֻׁלַּח בָּמוֹ עַד 28
כִּי־תַמּוּ נִצְמָתוּ׃ הֵן כַּרְמְךָ בְּסִירִים תִּגְדֹּר גְּדֹר פִּיךָ 29
בְּדֶלֶת וּבְרִיחַ׃ כֶּסֶף וְזָהָב בִּצְרוֹר תִּצְרֹר מַדּוּעַ אֶת־פִּיךָ 30
לֹא־תָצוּר׃ הִשָּׁמֵר בְּנִי מִכְשׁוֹל בִּלְשׁוֹנְךָ כִּי יֶאֱרֹב הָאוֹרֵב 31
פֶּן־תִּפֹּל בְּיָדוֹ׃

29.

1 מַלְוֶה רֵעֵהוּ גֹּמֵל חָסֶד וּנְדִיב לֵב שׁוֹמֵר מִצְוָה׃
2 הַשֵּׁה בְרֵעֲךָ לְעֵת מַחְסוֹר וְכִי־נָשִׁיתָ הֲשִׁיבֵהוּ לְיוֹם
3 מוֹעֵד׃ מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ וְתִמְצָא מִשְׁעָן
4 בְּעֵת צָרָה׃ יֵשׁ לֹוֶה יֹאמַר הֶאָח מָצָאתִי מַטְמוֹן וְנֶפֶשׁ
5 עוֹזְרוֹ יַרְאִיב׃ יִשַּׁק יָדוֹ עַד־הַשִּׂיגוֹ וְעַל־הוֹן רֵעֵהוּ יִקֹּד
6 יִשְׁתַּחֲוֶה׃ וּלְעֵת הָשֵׁיב אַחֵר יְאַחֵר עוֹד קָשׁוֹת יֶהְגֶּה וְעַל־
7 צוֹק הָעִתִּים יִצְעָק׃ גַּם כִּי־מָצְאָה יָדוֹ יְשַׁלֵּם מַחֲצִיתוֹ
8 וּכְמַתָּן יַחְשְׁבֵהוּ־לוֹ׃ וְאִם יְכֹלֶת אַיִן כִּלָּה אֶת־הוֹן רֵעֵהוּ
9 וְקָנָה אוֹיֵב עַל לֹא־דָבָר׃ עוֹד גָּעֹר יִגְעַר לְבַעֲבוּר הַרְעִימוֹ
10 וְחֵלֶף טוֹבָה יִגְמֹל רָעָה׃ יֵשׁ מוֹנֵעַ טוֹב מִפְּעָלָיו לֹא
11 מֵרוֹעַ לְבָבוֹ כִּי־אִם מִרְמָה וְתַרְמִית יִירָא׃ אֶפֶס אַל־
12 תַּקְשִׁיחַ מֵאֶבְיוֹן לִבֶּךָ וְכִי־יְבַקֵּשׁ אַל־תְּאַחֵר׃ פְּתַח יָדְךָ
לָאֶבְיוֹן יַעַן כִּי־צִוְּךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְאַל־תָּשִׁיב פָּנָיו רֵיקָם׃
13 טוֹב תֵּת כַּסְפְּךָ לְאָחִיךָ מֵהַטְמִינוֹ תַּחַת אֶבֶן לְהִשָּׁחֵת׃
14 אֱצוֹר־לְךָ אוֹצָר כְּתוֹרַת יְיָ כִּי יָקָר הוּא מִפָּז וּמֵחָרוּץ׃
16·15 הַנַּח אוֹצָרְךָ בְּמָקוֹם נֶאֱמָן וּמִכָּל רָעָה יְחַלְּצֶךָ׃ כִּי
בְּקָמִים עָלֶיךָ יִלָּחֵם וְיִיטַב־לְךָ מִמָּגֵן וָרוֹמַח׃
17 עֹרֵב עֲרֻבָּה לִפְנֵי רֵעֵהוּ אִישׁ חָסִיד וְרַק עַז־מֶצַח
18 יַזְנִיחֵהוּ׃ גְּמוּל עָרְבְךָ בַּל־תִּשְׁכַּח כִּי־נַפְשׁוֹ תָקַע בַּעֲדֶךָ׃
19 רָשָׁע לֹא־יִדְאַג לְהוֹן מִתְעָרֵב כִּי בְעִקְּשׁוּת לִבּוֹ יָנוּס
20 וְאֶת־גֹּאֵל נַפְשׁוֹ יַשְׁחִית יְחַבֵּל׃ בַּעֲרֻבָּה רַבִּים רָשָׁשׁוּ
21 וּכְגַלֵּי־יָם הִתְגַּלְגָּלוּ׃ עָרִיצִים הוֹרִישָׁה מִזְּבוּלָם וַיֵּלְכוּ
22 נְדוּדִים בְּאֶרֶץ נָכְרִיָּה׃ עוֹזְבֵי מִצְוֹת יְיָ בְּיַד עֲרֻבָּה
23 יִפּוֹלוּן וְרֹדֵף זָרוֹת יְוֻקַּשׁ בָּהּ׃ הוֹשַׁע אָחִיךָ מִסַּת נִדְבַת
24 יָדְךָ אַךְ אֶת־נַפְשְׁךָ שְׁמוֹר לְבַל־תִּכָּשֵׁל׃ לֶחֶם וּמַיִם
בית

בַּיִת וְשִׂמְלָה לְכַסּוֹת מַחְסוֹרְךָ דַּיָּם לְחַיֵּי הָאָדָם׃ טוֹב 25
אֲרוּחַת מִסְכֵּן תַּחַת גַּג־קְרָשִׁים מִמַּטְעַמִּים בְּבֵית נֵכָר׃
אִם רַב וְאִם מְעַט־לְךָ הַרְגִּיעַ וְלֹא־תִשְׁמַע קִלְלַת עוֹבְרֵי 26
אֹרַח׃ נוֹדֵד מִמָּקוֹם לְמָקוֹם עִנְיָן רַע הוּא וּבַאֲשֶׁר תָּלִין 27
כְּאִלֵּם תִּהְיֶה לֹא־יִפְתַּח פִּיו׃ בְּמַר־נֶפֶשׁ תֹּאכַל וְתִשְׁתֶּה 28
וְעוֹד קָשׁוֹת תִּשְׁמַעְנָה אָזְנֶיךָ׃ אוֹרֵחַ עֲרוֹךְ הַשֻּׁלְחָן 29
יְגַר־לָךְ וְהַאֲכִילֵנִי אִתָּךְ׃ אוֹ כֹה יֵאָמֵר צֵא צֵא אוֹרֵחַ 30
כִּי לְאִישׁ נִכְבָּד פִּנִּיתִי הַבָּיִת׃ דְּבָרִים מָרִים אֵלֶּה לְכָל 31
בַּעַל־נֶפֶשׁ כִּי יִשְׂבַּע קָלוֹן עַל מָלוֹן אֶחָד׃

30.

אוֹהֵב בְּנוֹ שִׁחֲרוֹ מוּסָר לְמַעַן יָגֶל־בּוֹ בְּאַחֲרִיתוֹ׃ 1
יַסֵּר בִּנְךָ וְתֵיטִיב לְנַפְשֶׁךָ כִּי בְּקֶרֶב רֵעִים תִּתְהַלֶּל־ 2
בּוֹ׃ כִּי תְלַמְּדֵהוּ חָכְמָה אוֹיִבְךָ יִרְאֶה וְכָעַס וְאַתָּה בֵּין 3
רֵעִים תְּהֻלָּל׃ בְּמוֹת הָאָב כְּלֹא־מֵת יֵחָשֵׁב כִּי כָּמוֹהוּ 4
הִשְׁאִיר אַחֲרָיו׃ בְּחַיָּיו רָאָה וְשָׂמַח וּבְמוֹתוֹ לֹא־יִתְעַצֵּב׃ 5
כִּי לְצָרָיו הִשְׁאִיר נָקָם וְגֹמֵל טוֹב לְרֵעָיו׃ מְיַסֵּר בְּנוֹ 6 7.
יַחֲבֹשׁ עַצְּבוֹתָיו אַף כִּי־יֶהֱמוּ מֵעָיו כִּי־יִצְעָק׃ נַעַר 8
מְפֻנָּק יֵלֵךְ שׁוֹבָב כְּעַיִר פֶּרֶא׃ כִּי תִשְׁתַּעֲשַׁע אִתּוֹ 9
יַבְהִילֶךָ וְחַלֵּף שַׁעֲשׁוּעִים תַּעְתּוּעִים׃ אַל־תְּשַׂחֵק אִתּוֹ 10
פֶּן־יְצַחֵק לָךְ וְשִׁנֶּיךָ יַחֲרוֹקוּן׃ אַל תַּנַּח־לוֹ בְּיַלְדוּתוֹ 11
וְאַל־תִּשָּׂא לְאִוַּלְתּוֹ׃ עוֹרֶנּוּ רַךְ כֹּף רֹאשׁוֹ וּבִנְעוּרָיו הַט 12
שִׁכְמוֹ פֶּן־יַקְשֶׁה עָרְפּוֹ וּבָגַד יִבְגֹּד־בָּךְ׃ יַסֵּר בִּנְךָ 13
וַעֲמוֹל־בּוֹ לְבַל־יִכָּשֵׁל לְבָשְׁתֶּךָ׃

טוֹב מִסְכֵּן בִּבְרִיאַת בָּשָׂר מֵאִישׁ עָשִׁיר וְחוֹלֶה׃ 14
חַיֵּי־בְשָׂרִים נִבְחָרִים מִזָּהָב וְנֶפֶשׁ בְּרִיאָה מֵהוֹן עָתָק׃ 15
אין

16 אֵין עֹשֶׁר מֵחַיִּים בְּרִיאִים וְאֵין מָשׂוֹשׂ כִּמְשׂוֹשׂ לֵב וְטוּב
17 הַמָּוֶת מֵחַיֵּי תַחֲלָאִים׃ מַעֲדָן לְפֶה־סָתוּם כְּמַאֲכָל עַל־
18 קֶבֶר מֵתִים׃ מַה לְבוּל־עֵץ אֶת־הַזֶּבַח כִּי לֹא־יֹאכַל
19 20 וְלֹא־יָרִיחַ׃ כֵּן אִישׁ נִרְדָּף מֵחֲמַת שַׁדַּי׃ עֵינָיו רֹאוֹת
21 וְנַפְשׁוֹ כָלְתָה וְתִתְיַפַּח כְּסָרִיס בְּחֵיק נַעֲרָה׃ אַל־תִּתֵּן
22 לַתּוּגָה נַפְשֶׁךָ וְאַל־תַּכְאִיב לְבָבְךָ בְּרַעְיוֹנֵי הָבֶל׃ כִּי חַיֵּי
23 הָאָדָם לֵב שָׂמֵחַ וּתְבוּאַת שִׂמְחָה אֹרֶךְ יָמִים׃ לָכֵן אֱהֹב
24 נַפְשְׁךָ וְהֵיטֵב לִבְּךָ וְכָל־תּוּגָה הַרְחֵק מֵעָלֶיךָ׃ כִּי חֲלָלֵי
25 תוּגָה רַבִּים וְתוֹעֶלֶת אָיִן׃ קִנְאָה וָכַעַס מַקְצִירִים יְמֵי־
26 אָדָם וְלֵב־דּוֹאֵג בְּלֹא־יוֹמוֹ יַזְקִין׃ לֵב שָׂמֵחַ יֵיטִיב גֵּהָה
וְלַחְמוֹ לֶחֶם אַבִּירִים׃

31.

1 אֵין־שֵׁנָה לָעֹשֶׁר רָזוֹן לַנָּפֶשׁ וּתְנוּמָה אַיִן בְּעַפְעַפֵּי
2 דוֹאֵג׃ יֵשֵׁב וְדוֹאֵג נִגְזְלָה שְׁנָתוֹ וְהַשֵּׁנָה תִגְהֶה מַחֲלָה
3 עַזָּה׃ עָשִׁיר יַעֲמֹל לֶאֱצוֹר אוֹצָר וְכִי־הִשִּׂיג אָז יִתְעַדֵּן׃
4 .5 עָנִי יַעֲמֹל אַךְ לְמַחְסוֹר וְכִי־יֶחְדּוֹל עוֹד יֶחְסָר׃ אוֹהֵב
6 כֶּסֶף לֹא־יִנָּקֶה וְרוֹדֵף הֶבֶל יֶהֱבַל׃ בֶּצַע כֶּסֶף מוֹקֵשׁ
7 בְּעָלָיו וּבְעֵינֵיהֶם יִרְאוּ כִּי כָלָה יִכְלֶה׃ אַהֲבַת בֶּצַע
8 כְּאֶבֶן נֶגֶף וְכָל־רוֹדְפֶיהָ בָּהּ נוֹקָשׁוּ׃ אַשְׁרֵי עָשִׁיר נְקִי־
9 כַפַּיִם וְלִבּוֹ לֹא־הָלַךְ אַחֲרֵי הַבָּצַע׃ אַיֵּה הַגֶּבֶר
10 וּנְהַלְלֶנְהוּ בַּשַּׁעַר כִּי גְדֹלוֹת עָשָׂה בְעַמּוֹ׃ מִי־זֶה נִסָּה
11 בַזָּהָב וַיִּשָּׁלֵם כִּי לוֹ־יָאֲתָה תְהִלָּה׃ מִי־זֶה מָצְאָה יָדוֹ
12 לַחֲטֹא וְלֹא חָטָא לְהָרַע וְלֹא הֵרַע׃ לָעַד לְעוֹלָם יָקוּם
חֵילוֹ וְצִדְקָתוֹ תְּשֻׁבַּח בַּקָּהָל׃
13 כִּי־תֵשֵׁב לִלְחוֹם אֶת־עָשִׁיר אַל־תִּפְעַר לִבְלִי־חוֹק
לוֹעֵךְ׃

לוֹעֲךָ׃ אַל־תֹּאמַר הֶאָח אֵין קֵץ לַמְטַעְמִים זְכוֹר כִּי אֵין 14
רַע מֵרַע־עַיִן וְעַל־כָּל־דָּבָר דָּמֹעַ יִדְמָע׃ אַל תִּשְׁלַח 15
יָדְךָ אֶל־אֲשֶׁר תַּבִּיט עֵינוֹ וְאַל תִּפָּגֵשׁ אִתּוֹ בַּקְּעָרָה׃
הַשְׂכֵּל עַל־לִבּוֹ כְּעַל לְבָבְךָ וְהָכֵן בְּחָכְמָה דַּרְכְּךָ׃ אֱכוֹל 17·16
בְּנַחַת אֶת־הַנָּתוּן לְפָנֶיךָ וְאַל־תִּבְלַע לְבַל־תִּמָּאֵס׃
כַּלֵּה רִאשׁוֹן לֶאֱכֹל כַּנָּכוֹן וְאַל־תִּשְׁאַף כְּאִישׁ לֹא־יִשְׂבַּע 18
פֶּן־יָמִיקוּ וִידַבְּרוּ־בָךְ׃ בְּחֶבְרַת רֵעִים אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ 19
רִאשׁוֹנָה לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת׃ אִישׁ טוּב־טַעַם יֹאכַל מְעָט 20
עַל־כֵּן לֹא־כֵהָה רוּחוֹ עַל־מִטָּתוֹ׃ אֹכֵל בְּמִדָּה עָרְבָה 21
שְׁנָתוֹ וּלְאוֹר בֹּקֶר יָקוּם שָׂמֵחַ׃ וְאֹכֵל לַצְבוֹת־בֶּטֶן 22
נָדְדָה שְׁנָתוֹ וְהוּכַח בְּמַכְאוֹב עַל מִשְׁכָּבוֹ׃ וְכִי־יִפְצְרוּ־ 23
בָךְ לֶאֱכֹל קוּם צֵא וְהָקֵא וְיָנוּחַ־לָךְ׃

בְּנִי שְׁמַע לְקוֹלִי וְאַל־תָּבוּז לַעֲצָתִי וּמָצָאתָ כִּי כָל־ 24
דְּבָרַי אֱמֶת׃ בְּכֹל מַעֲשֶׂיךָ הֱיֵה מָהִיר וּמַחֲלָה לֹא־ 25
תִקְרַב אֵלֶיךָ׃ פֹּרֵס לַחְמוֹ יְהֻלַּל בַּקָּהָל וְעֵנְתָה־בוֹ 26
צִדְקָתוֹ׃ וְרוּחַ־כִּילַי יְקֻלַּל בַּקָּהָל וְעָנְתָה־בוֹ רִשְׁעָתוֹ׃ 27
בְּסוֹבְאֵי יַיִן אַל יְהִי חֶלְקְךָ כִּי עֲצוּמִים כָּל־הֲרוּגָיו׃ 28
חֹזֶק הַבַּרְזֶל בַּכִּבְשָׁן יִבָּחֵן וְלֵב נִפְתָּל בְּדַם חֶמֶר׃ הַיַּיִן 30·29
יְחַיֶּה נֶפֶשׁ הָאָדָם אִם בַּמְשׁוּרָה יִשְׁתֶּה אַךְ הֲלוּמֵי יַיִן
מַה־חַיֵּיהֶם׃ יַיִן יְשַׂמַּח לְבַב אֱנוֹשׁ אִם בְּעִתּוֹ וּבַמְּשׂוּרָה 31
יִשָּׁתֶה׃ אוּלָם מַרְבֶּה לִשְׁתּוֹת מַרְבֶּה מְרוֹרוֹת וְזָדוֹן 32
וּמַצָּה יְגָרֶה׃ כִּי מִשְׁתּוֹלֵל וּמִשְׁתַּגֵּעַ עַד־כְּלוֹת כֹּחוֹ 33
וּשְׁאֵרוֹ. וְגֵוּוֹ לְמַהֲלֻמּוֹת יִקָּרֵא׃ אַל־תּוֹכִיחַ רֵעֲךָ עֵת 34
מִשְׁתֵּהוּ וְאַל תָּרִיב אִתּוֹ בְּשִׂמְחָתוֹ׃ אַל־תְּדַבֵּר אֵלָיו 35
קָשׁוֹת וְאַל־תִּגְעַר־בּוֹ כִּי־תִפְגָּעֶנּוּ׃

אם

32.

1 אִם לָרֹאשׁ נִשֵּׂאתָ אַל־תִּתְנַשֵּׂא בְּקֶרֶב רֵעֶיךָ כִּי כְּמוֹהֶם
3. 2 כָּמוֹךָ׃ וּבְטֶרֶם כַּלִּיתָ עֲבֹדָתֶךָ אַל־תֵּשֵׁב עִמָּהֶם׃ לְמַעַן
4 יָגִילוּ וְיִשְׂמְחוּ־בָךְ וְאִישׁ־חֲמוּדוֹת תִּקָּרֵא׃ אִם שַׂבְתָּ
שִׂיחַ כִּי לַשֵּׂיבָה יָאֲתָה שִׂיחָה אַךְ קוֹל הַשִּׁיר בַּל־תָּפֵר׃
5 כִּי בְּאֵין־קֶשֶׁב אֵין־שִׂיחַ וְלָמָּה תִתְחַכֵּם בְּלֹא־עִתּוֹ׃
6 כְּחוֹתַם בָּרֶקֶת בְּמִשְׁבְּצוֹת זָהָב כֵּן קוֹל הַשִּׁיר בְּמִשְׁתֵּה
7 וְשִׂמְחָה׃ כְּחוֹתַם נֹפֶךְ בַּחֲלִי־כֶתֶם כֵּן הַזֶּמֶר בְּמִשְׁתֵּה
8 יָיִן׃ אִם נַעַר אַתָּה דַּבֵּר אִם־נִדְרַשְׁתָּ אַךְ פַּעֲמַיִם הִדָּרֵשׁ
9 בְּטֶרֶם תְּדַבֵּר׃ הַשְׂכֵּל תַּשְׂכִּיל עַל־דְּבָרֶיךָ וֶאֱמֹר הַרְבֵּה
10 בְּמִלִּים מִצְעָר׃ אִם חֲכַמְתָּ חָכְמַתְ־לָךְ כִּי מַה־טּוֹב
11 הַחֲרֵשׁ וְהִתְאַפֵּק׃ בַּעֲצַת גְּדוֹלִים אַל־תִּשְׁתַּוֶּה לָמוֹ
12 וְכִי־יָשִׂיחוּ שִׂים־יָדְךָ לְמוֹ־פִיךָ׃ לִפְנֵי רַעַם בָּרָק וְלִפְנֵי
13 כָבוֹד עֲנָוָה׃ בְּמֹשַׁב רֵעִים קוּם רִאשׁוֹנָה וְאַל־תְּהִי
14 מִמְּאַחֲרֵי שָׁבֶרֶת׃ חוּשָׁה הַבַּיְתָה וַעֲשֵׂה כְּחֶפְצְךָ אַךְ
15 הִשָּׁמֵר מֵחֵטְא בְּשִׂפְתֵי פִיךָ׃ וְאַחֲרֵי אָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ
וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְיָ אֱלֹהֶיךָ עַל־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃

16 יְרֵא יְיָ אוֹהֵב מוּסָר וּמַשְׁכִּימִים לְשַׁחֲרוֹ יָפִיק רָצוֹן׃
17 שׁוֹחֵר תּוֹרָה לְשֹׂבַע יִמְצָאֶנָּה וְסוּג־לֵב יִכָּשֵׁל־בָּהּ׃
19.18 יְרֵא יְיָ יִמְצָא תַגְמוּל וְצִדְקָתוֹ תָאִיר כְּאוֹר נֹגַהּ׃ לֵב־
20 עִקֵּשׁ פּוֹרֵעַ מוּסָר וּבְאִמְרֵי נוֹאָשׁ יִתְחַטָּא׃ לֵב־מַשְׂכִּיל
לֹא־יָבוּז לְעֵצָה וְזֵד יָהִיר לֹא־יָחוּשׁ אִם בְּלִי־דַעַת יִנְהָג׃
22.21 בְּטֶרֶם תִּפְעַל הִוָּעֵץ וְלֹא־תִנָּחֵם בְּאַחֲרִיתוֹ׃ בְּדֶרֶךְ
23 כִּשָּׁל אַל־תֵּלֵךְ פֶּן־תִּגּוֹף בְּאֶבֶן רַגְלֶךָ׃ גַּם בְּאֹרַח סָלוּל
24 אַל־תִּבְטַח וְגַם מִיּוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ הִשָּׁמֵר׃ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ
היה

25 הֱיֵה תָמִים וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֹת יְיָ׃ בֹּטֵחַ לִבּוֹ בַּיְיָ יִנְצוֹר
עֵדוֹתָיו וְגוֹלֵל עָלָיו דַּרְכּוֹ לֹא־יִמּוֹט לְעוֹלָם׃

33.

1 לֹא יְאֻנֶּה לַצַּדִּיק כֹּל רָע וְכִי־יִמְעַד אֲשׁוּרוֹ יִמְצָא
2 מִפְלָט׃ לֵב־חָכָם לֹא־יִשְׂנָא תּוֹרַת יְיָ וְלֵב־חָנֵף כְּצִי
3 בַּיָּם נִגְרָשׁ׃ לֵב־צַדִּיק יִדְבַּק בְּתוֹרַת יְיָ וְהִיא תִּדְבַּק
4 בּוֹ׃ הַשְׂכֵּל עַל־דָּבָר בְּטֶרֶם תְּדַבֵּר וְכִי הִשְׂכַּלְתָּ תֵּן
5 מַעֲנֶה׃ לֵב־סָכָל כְּגַלְגַּל עֲגָלָה וּמַחְשַׁבְתּוֹ כְּאוֹפַן
6 מֶרְכָּבָה׃ כְּסוּס צוֹהֵל אֶל כָּל־רוֹכֵב כֵּן הַלֵּץ מִתְלוֹצֵץ
7 עַל כָּל־דָּבָר׃ מַה יּוֹם מִיּוֹמַיִם יֹאמַר הֲלֹא כֻלָּמוֹ מִן־
8 הַשֶּׁמֶשׁ יֵאוֹרוּ׃ אוּלָם בִּתְבוּנָתוֹ הִבְדִּילָם יְיָ לְמוֹעֲדִים
9 וְלִתְקוּפוֹת הָעִתִּים׃ מֵהֶם בָּחַר וְקִדֵּשׁ וּמֵהֶם מִלֵּא יְמֵי
10 הַשָּׁנָה׃ הֲלֹא כָל־בְּנֵי־חֲלוֹף מֵחֹמֶר קֹרָצוּ וְגַם אָדָם
11 מֵעָפָר נוֹצָר׃ וּבְחָכְמָתוֹ הִפְרִידָם יְיָ וַיַּפְלֶה דְרָכֵימוֹ׃
12 מֵהֶם בֵּרַךְ וְקִדֵּשׁ וְהִגְדִּיל לְשָׁרְתוֹ וּמֵהֶם קִלֵּל וְהִשְׁפִּיל
13 וְהִפִּיל לַחֲרָפוֹת׃ כְּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר לְכֹל אֲשֶׁר־יַחְפֹּץ יַטֶּנּוּ
14 כֵּן הָאָדָם בְּיַד עוֹשֵׂהוּ לְכָל־אִישׁ חָלַק כִּרְצוֹנוֹ׃ אֵת
15 הַטּוֹב בָּרָא לְעֻמַּת הָרָע וְאֵת הַחַיִּים לְעֻמַּת הַמָּוֶת׃ וְכֵן
16 הַצַּדִּיק מֹאֵס בָּרָשָׁע וְהָרָשָׁע בַּצַּדִּיק׃ לְכוּ וַחֲזוּ מִפְעֲלוֹת
17 עֶלְיוֹן שְׁנַיִם שְׁנַיִם זֶה לְעֻמַּת זֶה נִבְרָאוּ׃ וְאָנֹכִי
18 בָּאַחֲרוֹנָה הִתְעוֹרַרְתִּי כְּעוֹלֵל בַּבָּצִיר׃ בְּבִרְכַּת יְיָ מָלֵאתִי
19 וְנַחַת יִקְבִּי מָלֵא תְנוּבָה׃ בֹּאוּ וּרְאוּ כִּי לֹא לְמַעֲנִי
עָמַלְתִּי כִּי־אִם לִמְבַקְשֵׁי לֶקַח׃

20 שְׁמָעוּנִי רוֹזְנִים וּנְסִיכֵי לְאֻמִּים וְשִׂימוּ עַל לְבַבְכֶם׃
21 אַל־תַּמְשֵׁל בְּךָ אִישׁ בְּחַיֶּיךָ לֹא־בֵן וְלֹא־אִשָּׁה לֹא־אָח

22 וְלֹא־רֵעַ׃ אַל־תַּעֲזֹב לְאַחֵר חֵילֶךָ פֶּן־תִּנָּחֵם וְהָיִיתָ כְּעָנִי
23 בַּפֶּתַח׃ בְּעוֹד נְשָׁמָה בְּאַפֶּיךָ כְּבוֹדְךָ לְאַחֵר לֹא־תִתֵּן׃
25.24 טוֹב בָּנֶיךָ יְבַקְשׁוּ מִיָּדֶךָ מִבַּקֵּשׁ אַתָּה מִיָּדָם׃ הֱוֵה
26 גְּבִיר לְקִנְיָנֶיךָ וּבִכְבוֹדְךָ לֹא־תִתֵּן דֹּפִי׃ בְּאַחֲרִיתְךָ כִּי־
קָרְבוּ יָמֶיךָ לָמוּת הַנְחִילֵם נַחֲלָתֶךָ׃
27 מִסְפּוֹא מַשָּׂא וּמַקֵּל לַחֲמוֹר וְלֶחֶם וּמוּסָר וַעֲבוֹדָה
28 לָעָבֶד׃ הַעֲבֵד עַבְדְּךָ וְתָנוּחַ פַּנֵּק־אֹתוֹ וְיִסּוֹב אֶל־כָּל־
29 רוּחַ׃ כְּעֹל וָחֶבֶל לַשֶּׁכֶם כֵּן מַקֵּל וְשֵׁבֶט לְעֶבֶד־מֶרִי׃
30 שַׁלַּח אֹתוֹ לְפָעֳלוֹ פֶּן־יִרְפֶּה כִּי תְבוּאַת רִפְיוֹן חַטָּאת׃
32.31 הַכְבֵּד עֻלּוֹ כְּפִי־כֹחוֹ וְאִם־יַמְרֶה עוֹר־הַקְשֵׁה׃ אַךְ אַל־
33 תַּעֲמִיסֶנּוּ יוֹתֵר כִּי מִדָּה וָקֶצֶב לְכָל־דָּבָר׃ עֶבֶד נֶאֱמָן
34 שְׁמֹר כְּנַפְשֶׁךָ כִּי נַפְשְׁךָ קְשׁוּרָה בְנַפְשׁוֹ׃ כִּשְׁאֵר בְּשָׂרְךָ
35 יִהְיֶה־לָּךְ וְאַהַבְתָּ לוֹ כָמוֹךָ׃ כִּי אִם־בְּפֶרֶךְ תִּרְדֶּנּוּ וְיִמָּלֵט
אַיֵּה אֵיפוֹא תְבַקְשֶׁנּוּ׃

34.

1 תִּקְוַת כְּסִילִים מַפַּח נָפֶשׁ וּבַחֲלוֹמָם יִרְאוּ עַל־כַּנְפֵי
2 רוּחַ׃ בֹּטֵחַ בַּחֲלוֹם כְּמַחֲזִיק בְּצֵל צוֹפְנֵהוּ צָפַן רוּחַ׃
4.3 חֶזְיוֹן לַיִל תְּמוּנַת הֶבֶל כְּמַיִם פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ מִי־יִתֵּן
5 טָהוֹר מִטָּמֵא וֶאֱמֶת מִשֶּׁקֶר אֵין־אֶחָד׃ חֶזְיוֹנוֹת נְבוּאוֹת
וַחֲלוֹמוֹת הֶבֶל הֵמָּה גַּם־יַחַד וְשׁוֹגֶה־בָם בַּחֲבָלִים יְחַבֵּל
6 כְּאֵשֶׁת לֵידָה׃ אַל־תָּשֵׁת לִבְּךָ אֲלֵימוֹ אִם יְיָ לֹא־שְׁלָחֵם
7 לְנַסּוֹתְךָ׃ כִּי חֲלֹמוֹת אָדָם סִכְּלוּ רַבִּים וּבְמַשְׂאוֹת שָׁוְא
8 וּמַדּוּחִים נָפָלוּ׃ לֹא־בְכָזָב אֹרַח חַיִּים כִּי תוֹרַת חָכְמָה
עַל שִׂפְתֵי אֱמֶת׃
9 לֵב חָכָם מָלֵא דָעַת וְנִסָּה בְּמַסּוֹת נְגִידִים יְדַבֵּר׃
באין

בְּאֵין מַסָּה מְעַט חָכְמָה וּבְרֹב מַסּוֹת חָכְמָה וְגַם עָרְמָה׃ 10
בְּרֹב מַסּוֹת הִרְבֵּיתִי דַעַת וְרַבּוֹת יָדַעְתִּי מֵאֲשֶׁר הִגַּדְתִּי׃ 11
מוֹקְשֵׁי מָוֶת אֲפָפוּנִי סָבִיב וּבְיַד אֱלֹהַּ נִצַּלְתִּי וְנִמְלָטְתִּי׃ 12
רוּחַ צַדִּיק לָעַד יִחְיֶה כִּי בְּיִרְאַת יְיָ מִבְטָחוֹ׃ יְרֵא יְיָ 14.13
לֹא־יִירָא וְלֹא־יֵחָת כִּי הוּא מִשְׂגַּבּוֹ וְצוּר יְשֻׁעָתוֹ׃
אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר יְרֵא יְיָ מָה־רַב מִשְׁעַנְתּוֹ וּמָעֻזּוֹ׃ עֵינֵי יְיָ 16.15
עַל־בְּחִירָיו וְהוּא מַחֲסָם וּמָגִנָּם׃ מַחֲסֶה מִשָּׁרָב 17
וּמִסְתָּר מִזַּלְעָפָה תּוֹמֵךְ כֹּשְׁלִים וְסוֹמֵךְ נֹפְלִים׃ מֵשִׁיב 18
נֶפֶשׁ וּמֵאִיר עֵינַיִם נוֹתֵן חַיִּים וּבְרָכָה עַד־עוֹלָם סֶלָה׃

זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה וּלְקָרְבָּן לֹא־יֵרָצֶה׃ אֵין חֵפֶץ 20.19
לַיְיָ בְּעֹלוֹת רָשָׁע כִּי בְעֹלָה לֹא־יְכַפֵּר עַוְלָה׃ זֹבֵחַ זֶבַח 21
מֵחֵיל דַּלִּים כְּשׁוֹחֵט בֵּן לְעֵינֵי אָבִיו׃ לֶחֶם עָנִי מִחְיַת 22
נַפְשׁוֹ וְגוֹזְלוֹ שֹׁפֵךְ דָּמוֹ׃ חֹמֵס מִחְיַת רֵעֵהוּ לְנַפְשׁוֹ 23
יֶאֱרֹב וְעֹצֵר פְּעֻלַּת שָׂכִיר הֹרֵג יַהַרְגֵהוּ׃ מַה־לַּבּוֹנֶה כִּי־ 24
יִבְנֶה וְאַחֵר יֶהֱרֹס׃ כֵּן מִתְפַּלֵּל וְאַחֵר יְקַלֵּל הֲיִשְׁמַע יְיָ 25
צַעֲקָתוֹ׃ רֹחֵץ לְמֵת וְשָׁב וְנֹגֵעַ אֵיךְ יִטְהָר׃ כֵּן צָם עַל־ 27.26
חֲטָאוֹ וּמוֹסִיף לַחֲטֹא תְּפִלָּתוֹ מִי־יִשְׁמַע וְצוֹמוֹ מַה־יּוֹעִיל׃

35.

נְצוֹר תּוֹרָה זֶבַח צֶדֶק וּשְׁמוֹר מִצְוָה קָרְבַּן רָצוֹן׃ 1
גֹּמֵל טוֹבָה מַגִּישׁ סֹלֶת וְעֹשֵׂה חֶסֶד מַקְרִיב תּוֹדָה׃ 2
סוּר־מֵרָע עֲבֹדַת יְיָ וַחֲדֹל־פֶּשַׁע קָרְבַּן אָשָׁם׃ אַל־ 4.3
תֵּרָאֶה רֵיקָם אֶת־פְּנֵי יְיָ כִּי כֵן צֻוֵּיתָ׃ עֹלַת צַדִּיק תְּדַשֵּׁן 5
הַמִּזְבֵּחַ וְרֵיחוֹ נִיחוֹחַ לִפְנֵי יְיָ׃ מִנְחַת תָּמִים עֲרֵבָה־לּוֹ 6
וְאַזְכָּרָתָהּ לֹא־תִשָּׁכֵחַ׃ בְּעַיִן טוֹבָה כַּבֵּד אֱלֹהֶיךָ 7
וְרֵאשִׁית פְּרִי־יָדֶיךָ בַּל־תִּגְרָע׃ הַגֵּשׁ מִנְחָתְךָ בְּלֵב 8

9 שָׂמֵחַ וּמַעְשְׂרוֹתֶיךָ בְּנֶפֶשׁ חֲפֵצָה: הָבָה לַיְיָ מִסַּת בִּרְכָתוֹ
10 וּבְרָצוֹן־טוֹב אֶת־מַתְּנַת יָדֶךָ: כִּי אֵל־גֹּמֵל יְיָ וּגְמוּלוֹ
11 יְשַׁלֵּם שִׁבְעָתַיִם: קָרְבַּן מָשְׁחָת וְזֶבַח תּוֹעֵבָה לֹא־
12 תַקְרִיב כִּי לֹא לְרָצוֹן יִהְיֶה לָךְ: כִּי יְיָ שֹׁפֵט צֶדֶק וְלֹא
13 יִשָּׂא פָּנִים בַּמִּשְׁפָּט: לֹא יַכִּיר שׁוֹעַ לִפְנֵי־דָל וְצַעֲקַת
14 דַּלִּים יִשְׁמַע יְיָ: אֶנְקַת אַלְמָנָה וְיָתוֹם לֹא־יִבְזֶה וְעָנִי
15 כִּי־יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ לֹא־יְשַׁקֵּץ: דִּמְעוֹת אַלְמָנָה תֵּרַדְנָה
16 לֶחֱיָהּ וְזַעֲקָתָהּ עַל־רֹאשׁ מוֹרִידָן: עֹבֵד יְיָ בְּרָצוֹן יֵרָצֶה
17 וּתְפִלָּתוֹ תַּגִּיעַ לַשְּׁחָקִים: אֶנְקַת דַּכָּא תְּבַקַּע עָבִים
18 וְלֹא־תִדּוֹם עַד־כִּי־שָׁמַע אֵל: עַד־כִּי־יֵרָא יְיָ וְיִשְׁפֹּט
19 וְאֶת־רִיבוֹ יָרִיב: כִּי לֹא יְאַחֵר יְיָ לְשַׁלֵּם לְשֹׂנְאָיו וְלֹא־
20 יָשׁוּב עַד־כִּי־נִפֵּץ עַצְמוֹתָם: גַּם מִגּוֹיִם לֹא־יָסוּר אַפּוֹ
21 עַד־הִשָּׁמְדָם וְשֵׁבֶט עָרִיצִים שַׁבֵּר יְשַׁבֵּר: כִּי בּוֹחֵן
22 לִבּוֹת וּכְלָיוֹת אֱלֹהִים וּמְשַׁלֵּם לְאִישׁ כְּמַעֲשֵׂהוּ: גַּם
23 יִקּוֹם יְיָ אֶת־נִקְמַת עַמּוֹ וּבְגֹדֶל רַחֲמָיו יְשַׂמְּחֵם: כַּמָּטָר
יַעֲרֹף בְּחַרְבוֹנֵי קָיִץ כֵּן יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמָיו לְעִתּוֹת בַּצָּרָה:

36.

1 אֱלֹהֵי אֲדוֹן כָּל־נוֹצָר רַחֵם עָלֵינוּ וּרְאֵה בְעָנְיֵנוּ:
2 שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ עַל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ וְהָרֵם יָדְךָ
3 עָלֵימוֹ לְמַעַן יֵדְעוּן עֹז גְּבוּרָתֶךָ: הַרְאֵם כְּבוֹד תִּפְאַרְתְּךָ
4 לְעֵינֵינוּ כַּאֲשֶׁר הִקְדַּשְׁתָּ שִׁמְךָ בָּנוּ לְעֵינֵיהֶם: לְמַעַן
5 יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָמוֹנוּ כִּי אֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ: חַדֵּשׁ־נָא
אוֹתוֹתֶיךָ וְהַפְלֵה כָּל־נִפְלְאוֹתֶיךָ הָרֵם יְמִינְךָ וּזְרוֹעַ עֻזֶּךָ
6 לְמַעַן יְסַפְּרוּ רֹב מוֹפְתֶיךָ: הָעֵר אַפְּךָ וּשְׁפֹךְ זַעְמֶךָ
7 לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב וּמִתְנַקֵּם: הָחִישָׁה עֵת יְשׁוּעָתְךָ וּזְכוֹר
בריתך

בְּרִיתֶךָ לְמַעַן נְסַפֵּר פְּלָאֵי מַעֲשֶׂיךָ׃ אֵשׁ אַפְּךָ תְּבַלַּע 8
פְּלֵיטֵימוֹ וְצוֹרְרֵי עַמְּךָ כָּרֹת יִכָּרֵתוּן׃ הָפֵר עֲצַת רָאשֵׁי 9
אוֹיְבֵינוּ הָאֹמְרִים הֶאָח יָרֵנוּ רָמָה׃ קַבֵּץ נְפוּצֵי שִׁבְטֵי 10
יַעֲקֹב לְמַעַן יִהְיוּ עַם־נַחֲלָתְךָ כְּבָרִאשׁוֹנָה׃ רַחֵם יְיָ 11
עַל־עַמְּךָ אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו עַל־יִשְׂרָאֵל בִּנְךָ
בְּכוֹרֶךָ׃ רַחֵם עַל־יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ עַל־צִיּוֹן מִשְׁכַּן 12
כְּבוֹדֶךָ׃ מַלֵּא צִיּוֹן רוּחַ מִשְׁפָּטֶךָ וְעַל־עַמְּךָ הוֹפַע הֲדַר 13
כְּבוֹדֶךָ׃ חַדֵּשׁ בְּרִיתְךָ לְעַם סְגֻלָּתֶךָ וְהָקֵם נְבִיאֶיךָ 14
כְּקֶדֶם׃ הָשֵׁב גְּמוּל לַמְיַחֲלֵי־לָךְ וְיֵאָמְנוּ דִּבְרֵי חוֹזֶיךָ׃ 15
שְׁמַע יְיָ לְקוֹל עֲבָדֶיךָ וּבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ בְּבִרְכַּת אַהֲרֹן 16
כֹּהֲנֶךָ׃ לְמַעַן יֵדְעוּ כָּל־יֹשְׁבֵי אֶרֶץ כִּי אַתָּה יְיָ אֱלֹהִים 17
עַד־עוֹלָם סֶלָה׃

כָּל אֹכֶל יֵרֵד הַבָּטֶן אַךְ אֹכֶל מֵאֹכֶל יֶעֱרָב׃ כַּחֵיךְ 19. 18
יִבְחַן צַיִד כֵּן לֵב־חָכָם יָבִין שְׂפַת שָׁקֶר׃ לֵב עִקֵּשׁ יִזְרֶה 20
עָמָל וְלֵב נָבוֹן עוֹבֵר וּבוֹטֵחַ׃ כָּל נְקֵבָה לַזָּכָר תְּיֻלַּד אַךְ 21
נְקֵבָה מִנְּקֵבָה נִבְחָרָה׃ יְפַת תֹּאַר תְּשַׂמַּח לֵב וְאֵין חֵפֶץ 22
דּוֹמֶה לָהּ׃ שְׂפַת־חֵן וְטוּבַת־לֵב אֵין־עָרוֹךְ לְאִשֶּׁר 23
בַּעֲלָהּ׃ אִשָּׁה טוֹבָה קִנְיָן טוֹב עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ וּמִשְׁעָן 24
לִמְנוּחָתוֹ׃ נַחֲלָה וְגָדֵר אַיִן הִבּוֹק תִּבּוֹק וּבַעַל וְאִשָּׁה 25
אַיִן הִבּוֹךְ יִבּוֹךְ׃ כַּגַּנָּב מִתְגַּנֵּב מֵעִיר לָעִיר כֵּן נוֹדֵד 26
מִמָּלוֹן לַמָּלוֹן וְקֵן אֵין לוֹ׃

37.

רֵעִי רֵעִי כָּל־פֶּה מְצַפְצֵף וְאֵין רֵעַ זוּלָתִי בַּפֶּה׃ אָכֵן 2. 1
רֵעִים נֶהֶפְכוּ לִמְרֵעִים מָרִים הֵמָּה מִמָּוֶת׃ הוֹי מִבֶּטֶן 3
מִי פָּרְצָה הַמִּכְשֵׁלָה וַתְּכַס אֶת־עֵין כָּל הָאָרֶץ׃ בְּטוֹב 4
הרע

הָרֵעַ כָּל־אִישׁ מִתְרוֹעֵעַ וְכִי־תִקְרֶה אֵיד כָּל־אִישׁ
5 מִתְנוֹדֵד׃ לְמַלְאוֹת בִּטְנָם יִכַּחֲשׁוּ־לוֹ וְנֶגֶד אוֹיֵב יִתְפְּשׂוּ
6 מָגֵן לְהָגֵן בַּעֲדוֹ׃ אַל תִּשְׁכַּח הָרֵעַ בִּלְבָבֶךָ וְכִי מָצָאתָ
7 יָרְךָ זָכְרֵהוּ׃ כָּל יוֹעֵץ מֵרִים עֲצָתוֹ וְיֵשׁ יוֹעֵץ אַךְ לְטוֹבַת
8 נַפְשׁוֹ׃ לָכֵן הִשָּׁמֵר מִיּוֹעֵץ בְּטֶרֶם בַּחַנְתּוֹ פֶּן־יִיעָצְךָ
9 לְהַכְשִׁילֶךָ׃ הֵיטַבְתָּ לַעֲשׂוֹת יֹאמַר־לָךְ וּמִנֶּגֶד יַעֲמֹד
10 לִרְאוֹת מַה יִּקְרֶה׃ אֶת־אִישׁ עוֹיֵן אֹתְךָ אַל־תִּוָּעֵץ
11 וּלְאִישׁ־קִנְאָה לֹא־תְגַלֶּה סוֹדֶךָ׃ כִּי כְנוֹעֵץ אִשָּׁה עַל־
12 צָרָתָהּ וְרַךְ־לֵבָב עַל־מִלְחָמָה כֵּן הוּא׃ הֲתִשְׁאַל כְּנַעֲנִי
13 עַל־מְחִירֶךָ וְקֹנֶה עַל־עֶרֶךְ מַרְכֻלְתֶּךָ׃ הֲתִתְיָעֵץ אֶת־
אֶת־כִּילַי עֲלֵי־תַגְמוּל אֶת־אַכְזָר עַל־חֶמְלָה וְאֶת־עָצֵל
14 עַל־עֲבֹדָה׃ הֲתִקַּח עֵצָה מִשְּׂכִיר שָׁנָה לְכַלּוֹת מְלָאכָה
15 אוֹ מֵעֶבֶד נִרְפֶּה עֲלֵי־יְגִיעָה׃ אֶת־כָּל־אֵלֶּה לֹא־תִוָּעֵץ
כִּי־אִם שִׁית לִבְּךָ לְבָרֵי־לֵב וַאֲשֶׁר יִרְאַת יְיָ בִּלְבָבָם׃
17.16 אֲשֶׁר לְבָבָם כִּלְבָבֶךָ וּבְצָרָתְךָ לָהֶם צָר׃ אֶת־לְבָבְךָ
הִוָּעֵץ כִּי אֵין־נֶאֱמָן מִמֶּנּוּ וְטוֹבָה עֲצָתוֹ שִׁבְעָתַיִם מֵעֲצַת
18 צוֹפִים עַל־רֹאשׁ הַפִּסְגָּה׃ וּבְכָל־זֹאת קְרָא אֶל יְיָ אֱלֹהֶיךָ
19 לְבַעֲבוּר יוֹרְךָ בַּדֶּרֶךְ תִּבְחָר׃ בְּטֶרֶם הָחֵל דָּבָר הִוָּעֵץ
20 כִּי לִפְנֵי מַעֲשֶׂה עֵצָה׃ הַכָּרַת פָּנִים אוֹת הִיא עַל
21 תְּמוּרַת מַחְשְׁבוֹת הַלֵּב׃ וְאַחַת מֵאַרְבַּע תִּוָּלֵד אִם־טוֹב
וְאִם־רָע אִם־חַיִּים וְאִם־מָוֶת וְאַרְבַּעְתָּם בְּיַד הַלָּשׁוֹן׃
22 יֵשׁ עָרוּם יוֹכִיחַ רַבִּים וְלֹא יוֹעִיל לְנַפְשׁוֹ כִּי אַךְ בִּשְׂפָתָיו
24.23 יִתְחַכָּם׃ בּוּז יָבוּזוּ־לוֹ וְאֶת־לֶחֶם חֻקּוֹ יֶחְסָר׃ כִּי יְיָ צָפַן
25 מִשֶּׂכֶל לְבָבוֹ וְחָכְמָה בַּטּוּחוֹת אָיִן׃ אַךְ יֵשׁ חָכָם יֶחְכַּם
26 לְנַפְשׁוֹ וּפְרִי שְׂפָתָיו יְסַלְסְלֵהוּ׃ פִּי נָבוֹן יִזְרֶה דַעַת וְלוֹ עֵצָה
27 וְתוּשִׁיָּה׃ בְּרָכוֹת יָחוּלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְכָל רוֹאָיו יְהַלְלוּהוּ׃

מספר

מִסְפַּר שְׁנוֹת אֱנוֹשׁ חֲצָצוּ וְלִימֵי יִשְׂרָאֵל אֵין סְפוּרוֹת׃ 28
אִישׁ תְּבוּנוֹת יְהֻלַּל בַּקָּהָל וְזִכְרוֹ לֹא־יָסוּף לָנֶצַח׃ בְּנִי 29 30·
הַשְׂכֵּל כָּל־חֶלְרְךָ עָלֶיךָ וְאִם עַוְלָה בִלְבָבְךָ הַרְחִיקֶהָ׃
לֹא־יִכּוֹן כָּל־דָּבָר לְכָל־אָדָם וְלֹא־יִסְכֹּן כָּל־נֶפֶשׁ לְכָל־ 31
חֵפֶץ׃ אַל תִּתְעַנֵּג רַב־דֶּשֶׁן נַפְשֶׁךָ וְאַל תַּלְעִיט בִּטְנְךָ 32
מַעֲדַנִּים׃ כִּי בְּרַב־אֹכֶל רַב מַכְאוֹב וּתְבוּאַת זוֹלֵל 33
כְּאֵב בָּטֶן׃ הֲרוּגֵי זוֹלְלוֹת עֲצוּמִים וּמְכַלְכֵּל אֲרוּחָתוֹ 31
יַאֲרִיךְ יָמִים׃

38.

הַדֵּר פְּנֵי־רוֹפֵא וְכַבְּדֵהוּ כִּי יָקוּם־לָךְ בְּעֵת צָרָה׃ 1
הָרוֹפֵא וְהַמַּרְפֵּא יְצָרָם יְיָ וּמְלָכִים יְכַבְּדוּהוּ׃ חָכְמַת 2 3·
רוֹפֵא תְּרוֹמְמֶנּוּ וּנְגִידִים עָלָיו יִתְמָהוּ׃ סַמִּים הִצְמִיחַ 4
יְיָ מִן־הָאֲדָמָה וְנָבוֹן לֹא־יָקוּץ בָּמוֹ׃ הֲלֹא הִמְתִּיק בָּמוֹ 5
מַיִם הַמָּרִים לְהוֹדִיעַ כֹּחָם לִבְנֵי־אָדָם׃ וְחָכְמָה אָצַל 6
לִילוּדֵי אִשָּׁה לְהִתְפָּאֵר בְּרֹב נִפְלְאוֹתָיו׃ לְמֶרְקַחַת 7
יִרְקָחֵם הָרוֹקֵחַ אַךְ קָצְרָה יָדוֹ לְרַפְּאֹת אִם יְיָ לֹא יִתֵּן
חַיִּים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ׃ לָכֵן כִּי־חָלִיתָ בְּנִי הַעְתֵּר מַהֵר 8
אֶל יְיָ וְהוּא יִרְפָּאֶךָ׃ סוּר מֵרָע וְהַרְחֵק מֵאָוֶן כַּפֶּךָ 9
וַהֲזִכּוֹתָ לִבְּךָ אֶל־יְיָ׃ הַקְטֵר קְטֹרֶת לְאַזְכָּרָה וְהַקְרֵב 10
סֹלֶת לַמִּנְחָה וְהַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַייָ כְּמִתְחַטָּא׃ וְאָז הַנַּח 11
לָרוֹפֵא נַפְשֶׁךָ כִּי מִיַּד־יְיָ הוּא וְלֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ עַד כִּי־
נִרְפֵּאתָ׃ יֵשׁ רוֹפֵא אֲשֶׁר עָלְתָה־לוֹ אֲרוּכָה כִּי־יִקְרָא 12
אֶל יְיָ לְעֶזְרוֹ לְמַעַן הַחֲיוֹת נַפְשֶׁךָ׃ הַחוֹטֵא לֵאלֹהִים 13
יִפֹּל בִּידֵי רוֹפֵא׃

הוֹרֵד דִּמְעָה לַמֵּת בְּנִי וּסְפֹד עָלָיו כְּבַעַל הַוַּת נַפְשֶׁךָ׃ 14
כסה

15 כַּסֵּה גְוִיָּתוֹ בְּשִׂמְלָה כְּעֶרְכּוֹ וַהֲשִׁיבֵהוּ בְּכָבוֹד לְאַדְמָתוֹ׃
16 אַךְ יוֹם אוֹ־יוֹמַיִם הָרֵם קוֹלְךָ בִּבְכִי וּבְמִסְפֵּד כַּנָּכוֹן לְבַל
17 יָלוֹנוּ עָלֶיךָ׃ וְאַחַר הִנָּחֵם מִתּוּגָתְךָ כִּי תְבוּאַת תּוּגָה
18 מָוֶת וְכָל־כְּאֵב־לֵב יַחֲלִישׁ וְיָמִית׃ בַּהֲסִירוֹ מִפָּנֶיךָ
19 תָּסוּר הַתּוּגָה כִּי חַיֵּי קְשֵׁה־יוֹם בְּרוּחוֹ יָלִינוּ׃ אַל תִּתֵּן
20 לִדְאָגָה נַפְשֶׁךָ הֲסִירָהּ וּזְכֹר אַחֲרִיתָהּ׃ כִּי מִיַּרְכְּתֵי
שְׁאוֹל אֵין־הָשִׁיב תּוּגָתְךָ לֹא־עָלְתָה־לּוֹ וְאַתָּה תָּרַע
21 לְנַפְשֶׁךָ׃ כְּמוֹת רֵעֲךָ כֵּן מוֹתְךָ הַיּוֹם קָרָתְהוּ וּמָחָר
22 תִּקְרֶךָ׃ בְּנוּחוֹ עַל־מִשְׁכָּבוֹ יָנוּחַ זִכְרוֹנוֹ וְכִי־יָצְאָה נַפְשׁוֹ
הִנָּחֵם עַל־נַפְשֶׁךָ׃
23 הוֹגֶה בְּדַת־אֵל לֹא־יַעֲמֹל בִּמְלָאכָה וְשׁוֹחֲרֵי תוֹרָה
24 לֹא־יִיגְעוּ בְכַפֵּיהֶם׃ חוֹרֵשׁ בַּבָּקָר אֵיךְ־יֶחְקֹר וְנוֹהֵג
25 בַּמַּלְמֵד אֵיךְ־יְלַמֵּד׃ בֶּעָמָל וָפֶרֶךְ יְבַלֶּה שְׁנוֹתָיו וְתָמִיד
26 שִׂיחָתוֹ אֶת־פָּרִים׃ הֶגְיוֹנֵי לְבָבוֹ לְשַׂדֵּד אַדְמָתוֹ וְלִבְלוֹל
27 לִבְקָרָיו בֹּקֶר וָעֶרֶב׃ חָרָשֵׁי עֵץ וָאֶבֶן יוֹמָם וָלַיְלָה לֹא־
28 יִשְׁבֹּתוּ׃ וּמְפַתְּחֵי פִּתּוּחִים עַל־מִשְׁמַרְתָּם יִשְׁקוֹדוּן
29 לְתָאֵר וּלְשַׁנּוֹת מַעֲשֵׂיהֶם בְּהַשְׂכֵּל׃ חָרָשׁ בַּרְזֶל עַל־
פְּעֻלָּתוֹ יַחֲרֹשׁ וְעָיְפָה נַפְשׁוֹ מֵעֲשַׁן הָאֵשׁ וּמֵהַלְמוּת פָּעַם׃
30 בְּעֵינָיו יַחְקֹר אֶל־תַּכְלִית כֶּלִי וּמִקּוֹל הַפַּטִּישׁ תְּצִלֶּינָה
אָזְנָיו וְכָל־מְגַמָּתוֹ אַךְ לִלְטֹשׁ וּלְהֵיטִיב וּלְהַיְשִׁיר פָּעֳלוֹ׃
31 יוֹצֵר חֶרֶשׂ עַל הָאָבְנַיִם יַעֲמֹל בְּרַגְלוֹ יְגַלֵּל גְּלִילוֹ וְעֵינָיו
32 עַל־מִדָּה וָעֵרֶךְ יַבִּיטוּ׃ פַּעַם יוֹצֵר הַכֶּלִי בְּיָדוֹ וּפַעַם
33 יְרַכֵּךְ הַטִּיט בְּרַגְלוֹ׃ אַחַר יַחֲשֹׁב לְדַשֵּׁן הַכִּבְשָׁן וְלָטוּחַ
34 הַכֶּלִי בְּטִיחַ׃ כָּל־אֵלֶּה יִבְטְחוּ בַעֲמַל יְדֵיהֶם וְאֶל־כָּל־
35 תַּכְלִית יַחְקוֹרוּ׃ בְּכָל־עִיר וָעִיר לֹא־יִפָּקֵד מוֹשָׁבָם
וּבְהִפָּקְדָם לֹא־יָלִין בָּהֵן אִישׁ וְלֹא־יָדוּר בָּהֵן אָדָם׃
אפס

אֶפֶס כִּי לְעֵצָה לֹא־יִכּוֹנוּ וּבִקְהַל־עָם לֹא־יֵרוֹמוּ׃ עַל 37.36
כִּסֵּא מִשְׁפָּט לֹא־יֵשֵׁבוּ כִּי לֹא־יֵדְעוּ דַּת וָדִין׃ נִבְעַר 38
לְבָּם מִדַּעַת לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט וּמְלִיצָה אֵין בְּפִיהֶם׃ אֲבָל 39
כָּל־צָרְכֵי אֶרֶץ בְּיָדָם יִכּוֹנוּ לָכֵן תַּחַת מַשָּׂאָם יוֹמָם
וָלַיְלָה יִרְבָּצוּן׃

39.

לֹא־כֵן שָׂם לִבּוֹ לְתוֹרַת יְיָ בְּשֶׁבֶת תַּחְכְּמוֹנִי מוֹשָׁבוֹ 1
וּבִנְבִיאֵי אֵל יִתְבּוֹנָן׃ דִּבְרֵי אַנְשֵׁי־שֵׁם יִדְרֹשׁ וּבְעִמְקֵי 2
מִשְׁלֵיהֶם יֵרֵד׃ עַל תַּעֲלוּמוֹתֵיהֶם יַשְׂכִּיל לַחְקֹר כָּל־ 3
חִידָה וּמְלִיצָה׃ לוֹ יָאוּת מִשְׁמֶרֶת שָׂרִים וּמַהֲלָךְ בֵּין 4
נְגִידִים׃ הוּא יַעֲבֹר אַרְצוֹת גּוֹיִם וְאֵת הַטּוֹב וְאֵת הָרָע 5
יַכִּיר׃ בֹּקֶר יְשַׁחֵר פְּנֵי־יוֹצְרוֹ וְלִפְנֵי אֱלֹהִים יִשְׁפֹּךְ 6
שִׂיחוֹ׃ שִׂפְתוֹתָיו תַּבַּעְנָה תְּפִלָּה לַייָ וְעַל חַטֹּאתָיו 7
יְבַקֵּשׁ רַחֲמִים׃ אִם בְּעֵינֵי אֵל עֶלְיוֹן יֵרָצֶה יוֹפִיעַ עָלָיו 8
אוֹר חָכְמָתוֹ׃ יַעֲרֹף לִקְחוֹ כַּמָּטָר וְעַל־שְׂפָתָיו הַלֵּל 9
וְתוֹדָה לַייָ׃ כָּל־מַחְשְׁבוֹתָיו יִכּוֹנוּ לְהָבִין מַצְפּוּנֵי 10
חָכְמָתוֹ׃ תּוֹכַחַת מוּסָר יְגַלֶּה בַּשַּׁעַר וְתוֹרַת יְיָ כָּל־ 11
תְּהִלָּתוֹ׃ רַבִּים יְשַׁבְּחוּ חָכְמָתוֹ וְהִיא תָקוּם לְעוֹלָם 12
וָעֶד׃ זִכְרוֹ יִשָּׁאֵר לָנֶצַח וּשְׁמוֹ יִנּוֹן לְדוֹר וָדוֹר׃ גּוֹיִם 14.13
וּלְאֻמִּים יְסַפְּרוּ תְּהִלָּתוֹ וּבְמַקְהֵלוֹת תְּרוֹמָם׃ בְּחַיָּיו 15
יְבֹרַךְ שְׁמוֹ מֵאֶלֶף וּבְמוֹתוֹ אֵין־קֵץ לְשִׁבְחוֹ׃

עוֹד עוֹד מִלִּים מָלֵאתִי וְרוּחִי בְּקִרְבִּי כַּסַּהַר בִּמְלֹאוֹ׃ 16
שִׁמְעוּנִי בְּנֵי קְדוֹשֵׁי אֵל וְתִפְרְחוּ כְּשׁוֹשָׁן עַל יִבְלֵי־מָיִם׃ 17
רֵיחַ נִיחוֹחֲכֶם כְּרֵיחַ לְבוֹנָה כַּחֲבַצֶּלֶת תָּצִיצוּ וְתִזְלוּ 18
בְשָׂמִים׃ זַמְּרוּ תְהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ הַלְלוּהוּ עַל רֹב נִפְלְאוֹתָיו׃ 19

21·20 הָבוּ לַיְיָ כְּבוֹד שְׁמוֹ שִׁירוּ תְהִלָּתוֹ בְּפֶה וּבְכִנּוֹר׃ אִמְרוּ
לַיְיָ כִּי־טוֹבִים כָּל־מַעֲשָׂיו וּלְכָל־דְּבָרָיו עֵת וּמוֹעֵד׃
22 מִי־יֹאמַר מַה־זֶּה וְעַל־מַה זֶּה כִּי כֻלָּמוֹ נֶחֱמָדִים בְּעִתָּם׃
23 בִּדְבָרוֹ נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד נוֹזְלִים וּתְהוֹמוֹת קָפְאוּ בְּלֶב־יָם׃
24 הוּא יְצַוֶּה וּבְחַסְדּוֹ יָקוּם כָּל־דָּבָר מִי־יֹאמַר אֵלָיו מַה־
25 תַּעֲשֶׂה׃ לְפָנָיו נִגְלוּ מִפְעֲלֵי כָל־בָּשָׂר וְתַעֲלוּמָה אֵין
26 לְנֶגֶד עֵינָיו׃ כִּי מֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם יָשׁוּרוּ וְדָבָר לֹא־
27 נִכְחָד מִמֶּנּוּ׃ מִי־זֶה יֹאמַר לָמָּה־זֹּאת כִּי יֵשׁ תַּכְלִית
28 לְכָל נוֹצָר׃ בִּרְכָתוֹ תִזַּל כְּמוֹ־זֶרֶם וְהָאָרֶץ רָוְתָה חַשְׁרַת
29 מָיִם׃ אוּלָם בְּתִגְרַת יָדוֹ יִפְגַּע גּוֹיִם כַּהֲפֹךְ אֶרֶץ לֵחָה
30 לִמְלֵחָה׃ מָעוֹז לַתֹּם דֶּרֶךְ יְיָ וּמְחִתָּה לְפֹעֲלֵי אָוֶן׃
31 מֵרֵאשִׁית הַטּוֹבוֹת לַטּוֹבִים נִבְרָאוּ וְהָרָעוֹת לָרָעִים
32 הוּכָנוּ׃ כָּל־חֶפְצֵי אָדָם לַחַיִּים הֵם אֵשׁ וּמַיִם בַּרְזֶל
33 מֶלַח וְקֶמַח דְּבַשׁ וְחָלָב תִּירוֹשׁ יִצְהָר וְשִׂמְלָה׃ כָּל־אֵלֶּה
34 מְטִיבִים לַטּוֹבִים וְלָרָעִים לְרָעָה יֵהָפֵכוּן׃ גַּם הָרוּחַ
35 לְשֵׁבֶט נִבְרָא וּבְעֹז אַפּוֹ יַשְׁחִית יְחַבֵּל׃ בְּשֶׁצֶף קֶצֶף
36 יִשְׂתָּעֵר וְהָיָה לְבָעֵר כִּי בְּעֶבְרַת יְיָ יַעֲבֹר׃ גַּם אֵשׁ וּבָרָד
37 כָּפָן וָמָוֶת לִשְׁפָטִים נִבְרָאוּ׃ שֵׁן בְּהֵמוֹת נָחָשׁ וְעַקְרָב
38 וְשֶׁלַח לְשֵׁבֶט בּוֹגְדִים נָכוֹנוּ׃ וּבִדְבָרוֹ כֻלָּמוֹ שְׂמֵחִים
לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וְכִי יִקָּרְאוּ לִפְקֹד אֶת־הָאָרֶץ לֹא יְאַחֲרוּן
39 וְלֹא יִפָּקֵדוּן׃ עַל כָּל־זֹאת מֵרֹאשׁ הִשְׂכַּלְתִּי וְנָתַתִּי אֶת־
40 לִבִּי לְהַעֲלוֹתָם עַל סֵפֶר׃ כָּל מַעֲשֵׂי יָהּ אַךְ טוֹבִים
41 וְכֻלָּמוֹ יָפִים בְּעִתָּם׃ אַל תֹּאמַר זֶה נוֹפֵל מִזֶּה כִּי לְעֵת
42 נָכוֹן נְכוֹחִים כֻּלָּמוֹ׃ לָכֵן בְּקֶרֶב וּכְלָיוֹת הַלְלוּהוּ וּבָרְכוּ
שֵׁם יְיָ לְעוֹלָם סֶלָה׃

40.

חַיֵּי בְּנֵי־אָדָם עָמָל מָלֵאוּ וְעֹל כָּבֵד עַל־שִׁכְמָם 1
יִשָּׂאוּ׃ מִגּוֹחָם מֵרֶחֶם אִמָּם עַד שׁוּבָם אֶל־הָאֲדָמָה 2
אֵם כָּל־חָי דְּאָגָה וָפַחַד תּוֹחֶלֶת וָמָוֶת מְנָת חֶלְקָמוֹ׃
מִמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל־כִּסְאוֹ עַד־שָׁחָה לֶעָפָר נַפְשׁוֹ מִנְּשׂא 3
נֵזֶר וְאַבְנֵי יָקָר עַד חֲגוֹר־שָׂק׃ אַךְ קֶצֶף קִנְאָה וְשִׂטְנָה 4
רִיב אָסוֹן וּמָרוֹן וְצָרַת־עָיִן׃ גַּם עַל־מִשְׁכָּבוֹ בַּלֵּילוֹת 5
רַעֲיוֹנֵי רוּחַ יְבַעֲתוּהוּ׃ בִּמְעַט שְׁנָתוֹ לֹא־יָנוּחַ וּמֵחֶזְיוֹנֵי 6
אֵימִים יֶרֱדֵם כַּצּוֹפֶה עַל־רֹאשׁ הָהָר׃ וְגַם כִּי־בַהֲקִיצוֹ 7
יִרְאֶה כִּי שָׁוְא תְּמוּרָתוֹ כְּפָלִיט מִשְּׂרֵה הֲרֵגָה יִנָּפֵשׁ׃
כֵּן דֶּרֶךְ כָּל־בָּשָׂר מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וְעוֹד שִׁבְעָתַיִם 8
לַחוֹטֵא׃ דָּם וָהֶרֶג רִיב וְחֶרֶב אָסוֹן וָרָעָב נֶגַע וְשַׁחַת 9
נִצְפְּנוּ לָרְשָׁעִים וְגַם הַמַּבּוּל הָיָה בִגְלָלָם׃

כָּל יְלִיד־עָפָר לֶעָפָר יָשׁוּב כַּמַּיִם שָׁבִים אֶל־הַיָּם׃ 10
שׁוֹחַד וָעָוֶל יֹאבֵדוּ וֶאֱמֶת לְעוֹלָם עוֹמָדֶת׃ הוֹן רָשָׁע 11. 12
כְּנַחַל יִיבַשׁ וְיַעֲבֹר כְּרַעַם בַּמָּטָר׃ בִּפְתוֹחַ יָדוֹ יִשְׂמַח־בּוֹ 13
וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי־אֹבֵד׃ צֶאֱצָאֵי רָשָׁע לֹא־יְנוּבוּן כִּי שָׁרְשָׁם 14
נֶטַע בִּצְחִיחַ סָלַע׃ אִם־גַּם מִיִּבְלֵי מַיִם יִרְטָבוּ לִפְנֵי 15
כָל־עֵשֶׂב יֵעָקֵרוּן׃ גְּמוּל חֶסֶד כְּגַן בְּעֵדֶן וּצְדָקָה תַעֲמֹד 16
לָנֶצַח׃ אַשְׁרֵי אִישׁ שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ וְאֹכֵל לַחְמוֹ בְּפֹעַל 17
כַּפָּיו טוֹב מִמֹּצֵא שָׁלָל רָב׃

בָּנִים וּבוֹנֵי־עִיר מְקִימֵי־שֵׁם הֵמָּה וְטוֹב מִשְּׁנֵיהֶם 18
אִשָּׁה תְמִימָה׃ יַיִן וְשִׁיר מְשַׂמְּחִים הַלֵּב וְאַהֲבַת חָכְמָה 19
עָלְתָה עַל־שְׁנֵיהֶם׃ חָלִיל וְכִנּוֹר יַנְעִמוּ לָאֹזֶן וּמִשְּׁנֵיהֶם 20
אִמְרֵי־שָׁפֶר׃ חֵן וְיוֹפִי נֶחְמָדִים לָעַיִן וּנְאוֹת דֶּשֶׁא נִבְחָר 21
מִשְּׁנֵיהֶם׃ טוֹב כִּי־יִדְבַּק אִישׁ בְּאָחִיו וְטוֹב מִנֵּהֶם אִישׁ 22
ואשתו׃

23 וְאִשְׁתּוֹ׃ אָח וָעוֹזֵר טוֹבִים בְּצָרָה וּגְמוֹל חֶסֶד טוֹב
24 מִשְּׁנֵיהֶם׃ כֶּסֶף וְזָהָב יְרוֹמְמוּ לֵב גֶּבֶר וְיִרְאַת יְיָ טוֹבָה
25 מִשְּׁנֵיהֶם׃ הוֹן וָאוֹן יְעוֹדְדוּ מִצְעֲדֵי אִישׁ וְעֵצָה טוֹבָה
26 נִבְחָרָה מֵהֶם׃ יִרְאַת יְיָ לֹא־תֶחְסַר דָּבָר וְלֹא־תִשְׁאַל
27 מֵאַיִן יָבֹא עֵזֶר׃ יִרְאַת יְיָ כְּגַנָּה פוֹרִיָּה וְתִפְאַרְתָּהּ עַל־
כֹּל רוֹמֵמָה׃
28 בְּנִי מְנַע רַגְלְךָ מִנְּדֹד לַלָּחֶם כִּי טוֹב הַמָּוֶת מֵחַיֵּי
29 נְדוּדִים׃ חַיֵּי־אִישׁ שׁוֹקֵד עַל־שֻׁלְחַן אֲחֵרִים אֵינָם
30 חַיִּים׃ אוֹכֵל פַּת־זָרִים נַפְשׁוֹ יְקַלְקֵל וּרְחַב־לֵב יָקוּץ
31 בְּלֶחֶם הַקְּלוֹקֵל׃ לֶחֶם עֹנִי יִנְעַם לְעַז־רוּחַ אַךְ אֵשׁ
אֹכֶלֶת הוּא בְּבִטְנוֹ׃

41.

1 .2 מַר הַמָּוֶת לְאִישׁ שָׁלֵו וְכָל־טוּב תּוֹעָפוֹת לוֹ׃ לַחֲסַר
3 עָמָל וְיָרוֹ תַצְלִיחַ וְאֹכֶל עוֹד יֶעֱרַב לְחִכּוֹ׃ מָתוֹק הַמָּוֶת
לִקְשֵׁה־יוֹם וּלְאִישׁ חַלָּשׁ וְזָקֵן אִם דָּאֹג יִדְאַג וְתוֹחֶלֶת
4 אָיִן׃ אֶת־הַמָּוֶת אַל־תִּירָא כִּי חוֹק אֱלֹהִים הִיא עַל
5 כָּל־בָּשָׂר גַּם לַקַּדְמוֹנִים וְגַם לָאַחֲרוֹנִים׃ הֲתוּכַל
לַמְרוֹת אֶת־פִּי יְיָ אִם עֶשֶׂר אִם מֵאָה וְאִם אֶלֶף שָׁנִים
תִּחְיֶה כִּי מִיַּד שְׁאוֹל אֵין מַצִּיל׃
6 זֶרַע פֹּשְׁעִים וְרוֹבְקֵי־בָם בָּנִים מַשְׁחִיתִים הֵם׃
7 .8 נַחֲלַת יִלְדֵי־פֶשַׁע אָבְדָה וְצֶאֱצָאֵיהֶם קָלוֹן יִנְחָלוּ׃ עַל־
אַב בְּלִיַּעַל תִּתְעַטֵּף רוּחַם כִּי בַעֲבוּרוֹ גַּם־הֵמָּה לְשִׁמְצָה׃
9 .10 אוֹי לְפֹשְׁעִים עוֹזְבֵי מִצְוֹת יְיָ׃ כִּי אִם־יִשְׁרְצוּ לֹא יִפְרְצוּ
11 וְכִי נוֹלְדוּ אָבָדוּ וּבְמוֹתָם תִּקָּלֵל חֶלְקָתָם׃ יוֹצְאֵי עָפָר
12 לְעָפָר יָשׁוּבוּן וְרָשָׁע יֵרֵד מִקְּלָלָה לַאֲבַדּוֹן׃ מִסְפֵּד אָדָם
עַל

עַל בְּשָׂרוֹ וְשֵׁם רָשָׁע לָעַד יִכָּרֵת׃ לָכֵן בְּנִי הִזָּהֵר בְּשֵׁם 13
טוֹב כִּי יָקָר הוּא מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף׃ לְחַיִּים טוֹבִים 14
יֵשׁ קֵץ וְאֵין קֵץ לְשֵׁם טוֹב׃
שִׁמְעוּ בָנַי לְקוֹל תּוֹכַחְתִּי וְשָׁלוֹם לָכֶם׃ חָכְמָה 16·15
מְסֻתָּרָה וּמַטְמוֹן טָמוּן מָה יוֹעִילוּ׃ טוֹב אֱוִיל מְכַסֶּה 17
אִוַּלְתּוֹ מֵחָכָם חָכְמָתוֹ׃ וְעַתָּה לִמְדוּ בוֹשֶׁת מִדְּבָרַי כִּי 18
לֹא כָל־עֵת הַבּוּשָׁה נְכוֹנָה וְלֹא הִיא עֵד תָּמִיד עַל
הָאֱמֶת׃ אַב וָאֵם בּוֹשׁוּ מִנְּאוּף וּמֹשֵׁל־עָם בּוֹשׁ מִכַּחַשׁ׃ 19
בּוֹשׁוּ שׁוֹפֵט וְנָשִׂיא מֵהַטּוֹת מִשְׁפָּט וְעַם הָאָרֶץ מִמֶּרִי׃ 20
בּוֹשׁ רֵעַ מִבֶּגֶד בְּרֵעֶךָ וְגֵר בּוֹשׁ מִגָּזֵל׃ הִתְבּוֹשֵׁשׁ מִמְּעוֹל 22·21
בְּתוֹרַת יְיָ וּמֵהָקֵל אֶת־לַחְמוֹ כִּי תִשָּׁעֵן עָלָיו בִּזְרוֹעֶךָ׃
בּוֹשׁ מִתֵּת וּמִקַּחַת שֹׁחַד וּמֵהַעֲלִים עֵינְךָ מִדֹּרְשֵׁי 23
שְׁלוֹמֶךָ׃ בּוֹשׁ מֵהַבִּיט פְּנֵי־זוֹנָה וּמֵהַסְתִּיר פָּנֶיךָ מִשְּׁאֵר 24
בְּשָׂרֶךָ׃ הִתְבּוֹשֵׁשׁ מִקַּחַת אֲחֻזַּת רֵעֶךָ וּמֵחֲמֹד אֵשֶׁת 25
עֲמִיתֶךָ׃ מֵהִתְאַוּוֹת אֲמָתוֹ וְלֶאֱרֹב אֶל־מִשְׁכָּבָהּ׃ בּוֹשׁ 27·26
מֵהַכְלִים פְּנֵי־אָחִיךָ כִּי־פָתַחְתָּ־לוֹ יָדֶךָ׃ הִתְבּוֹשֵׁשׁ 28
מֵהַגִּיד כֹּל אֲשֶׁר־שָׁמַעְתָּ וּמִגַּלּוֹת סוֹד רֵעֶךָ׃ אִם מֵאֵלֶּה 29
תֵבֹשׁ אַשְׁרֶךָ כִּי תִמְצָא חֵן בְּעֵינֵי כָל־אָדָם׃

42.

אַךְ מֵאֵלֶּה לֹא־תֵבוֹשׁ וְלֹא־תִשָּׂא פְנֵי־גֶבֶר כִּי־ 1
יַחֲטִיאֶךָ׃ מִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְיָ וּמֵהַרְשִׁיעַ רָשָׁע בְּהִשָּׁפְטוֹ׃ 2
מִלֶּכֶת בְּמִישׁוֹר אֶת־אָחִיךָ וְאֶת־הַנָּכְרִי וּמֵהַנְחִיל לָאִישׁ 3
נַחֲלָתוֹ׃ מֵהִזָּהֵר בַּמִּדָּה וּבְמִשְׁקָל אִם־רַב וְאִם־מְעָט׃ 4
מֵהֱיוֹת תָּמִים בְּמִקְנָה וּבְמִמְכָּר מִשַּׁחֵר בָּנֶיךָ בְּמוּסָר 5
וּמִיַּסֵּר עֶבֶד מֶרִי בַּשָּׁבֶט׃ מִסְגֹּר הַכֹּל בְּמִסְגֵּר אִם־רָעָה 6
אשתך

7 אִשְׁתְּךָ וְיָדַיִם רַבּוֹת תְּסוֹבְבוּךָ׃ מִתֵּת כָּל־דָּבָר בְּמִדָּה
וּבְמִסְפָּר וּמַהֲעָלוֹת עַל־סֵפֶר אֶת־אֲשֶׁר־תִּקַּח וְתִתֵּן׃
8 מִתֵּת לַפְּתָאִים לֶקַח וְגַם לִישִׁישִׁים כִּי־יִרְהֲבוּ בִּצְעִירִים׃
9 אָז יְיַשְּׁרוּ דְּרָכֶיךָ וְכָל־פֶּה יְהַלֵּל צִדְקָתֶךָ׃

10 בַּת לֹא־אֹרָשָׂה תְּמוֹגֵג לֵב אָבִיהָ וּמִפַּחְדָּהּ נָדְדָה
11 שְׁנָתוֹ׃ אִם־צְעִירָה פֶּן־תֵּעָגֵן וְאִם־תִּנָּשֵׂא פֶּן־תִּשָּׂנֵא׃
12 אִם־בְּתוּלָה פֶּן־תְּפֻתֶּה וְתַהַר בְּבֵית אָבִיהָ וְאִם־בְּעוּלָה
13 פֶּן־תִּשְׂטֶה אוֹ תְהִי עֲקָרָה׃ שְׁמֹר בִּתְּךָ מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ
14 לְבַל יַבִּיטוּ־בָךְ שׁוֹרְרֶיךָ׃ פֶּן יַרְחִיבוּ פִּיהֶם עָלֶיךָ וּפָנֶיךָ
15 יַכְלִמוּ בַשָּׁעַר׃ אַל־תַּשְׁקִיף אֶל־אִישׁ יְפֵה־תֹאַר וְאַל־
16 תֵּשֵׁב בְּחֶבְרַת נָשִׁים׃ כִּי מִבֶּגֶד יֵצֵא עָשׁ וּמֵאִשָּׁה תֵּצֵא
17 רָעָה׃ טוֹב שֶׁבֶת עִם נָבָל מִשֶּׁבֶת עִם אִשָּׁה יְפֵה פִיָּה
כִּי בֹשֶׁת וְקָלוֹן תְּכַסֶּךָ׃

18 וְעַתָּה אֶזְכְּרָה מַעֲשֵׂי־יָהּ וַאֲשֶׁר רָאִיתִי אֲסַפְּרָה בְּמוֹ־
19 פִי׃ שִׁמְשׁוֹ תִזְרַח וְתַגִּיהַּ הַכֹּל וְאוֹר יִפְעָתָהּ הַדְרַת
20 כְּבוֹדוֹ׃ מִי מִקְּדוֹשִׁים יְסַפֵּר פְּלָאָיו בְּחוֹלְלוֹ אֶרֶץ וְתֵבֵל
21 כִּי הַכֹּל מָלֵא תִפְאַרְתּוֹ׃ עֵינָיו תַּחְקוֹרְנָה עִמְקֵי תְהוֹמוֹת
22 עַפְעַפָּיו יִבְחֲנוּ כְלָיוֹת וָלֵב׃ לְפָנָיו נִגְלוּ תַעֲלוּמֵי אָדָם
וְכָל־מַדָּע הוּא יֹדֵעַ צוֹפֶה וּמַבִּיט עַד סוֹף הַדּוֹרוֹת׃
23 רֵאשִׁית וְאַחֲרִית בְּהִירוֹת לְפָנָיו אֵין־נִסְתָּר וְנֶעֱלָם לְנֶגֶד
24 עֵינָיו׃ רַעְיוֹנֵי לֵבָב וְנִיב שָׂפָה לֹא נִפְלְאוּ מִמֶּנּוּ׃
25 נִפְלְאוֹתָיו מְלֵאוֹת חֵן וָהָדָר וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם בְּלִי־
27.26 תוֹסֶפֶת בְּלִי־מִגְרַעַת׃ מִי יוֹרֵהוּ עֵצָה וָדַעַת׃ מִפְּעָלֵי
שַׁדַּי נֶחֱמָדִים כֻּלָּמוֹ עַד־נִיצוֹץ יְנוֹצֵץ לְמַרְאֵה עֵינָיִם׃
29.28 חַיִּים כֻּלָּמוֹ נֶצַח יַעֲמוֹדוּ וְכֻלָּם לְמִשְׁמַעְתּוֹ יָסוּרוּ׃ שְׁנַיִם
שנים

30 שְׁנַיִם נִבְרְאוּ אֶחָד מוּל אֶחָד וּשְׂגִיאָה אֵין־בָּמוֹ׃ בְּטוּבָם
יַתְמִימוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו וְעַיִן לֹא־תִשְׂבַּע תִּפְאַרְתָּם׃

43.

1 זַהַר גָּבְהֵי שְׁחָקִים וּגְאוֹנוֹ רָקוּעַ בִּרְקִיעַ מַחֲמַדֵּי לֵב
2 וָעַיִן הֵמָּה׃ הַשֶּׁמֶשׁ תֵּצֵא וְהִנֵּה אוֹר פֶּלֶא אֱלוֹהַּ תְּמִים־
3 דֵּעִים׃ בְּחֹם צָהֳרָיִם יָבְשָׁה הָאָרֶץ מִי יָכֹל לַעֲמֹד
4 לְפָנֶיהָ׃ עַזָּה חֲמָתָהּ מִנִּי־כִבְשָׁן שְׁלָשְׁתַּיִם לַהֲבָתָהּ
5 תְּלַהֵט הָרִים וְאוֹרָהּ תְּעַוֵּר עֵינָיִם׃ כַּבָּרָק תָּרוּץ לָרוּץ
6 אָרְחָהּ מַה־גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל עוֹשֶׂהָ׃ יָרֵחַ עָשָׂה לְעֵת
7 וּמוֹעֵד לְאוֹרַת עוֹלָם לְיָמִים וּלְשָׁנִים׃ מוֹעֲדֵי יְיָ עָלָיו
8 נוֹסָדוּ וְנָגְהוֹ הוֹלֵךְ וְחָסוֹר׃ שְׁמוֹ יָרֵחַ כִּי יַעֲשֶׂה יְרָחִים
9 וּבְהַפְלֵא וָפֶלֶא יִרְבֶּה וְיִמְעָט׃ כְּנֵס תַּחֲנוּת הוּא
10 בַּמְּרוֹמִים הַמֵּאִיר לִצְבָאֵי שָׁמָיִם׃ גְּדוּדֵי כּוֹכָבִים שָׁמָּה
11 נֶעֱרָכִים וְאוֹרָם יָהֵל בְּכָל־הָרָקִיעַ׃ עַל־פִּי יְיָ יֵלְכוּ
12 סְדָרִים לֹא־יִיעָפוּן וְלֹא־יִיגָעוּן׃ הָרֵם עֵינְךָ לַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן
13 וְהַלֵּל עוֹשֵׂהוּ כִּי הֵרִים קַרְנוֹ בְּהוֹד וְהָדָר׃ כַּכַּדּוּר יְכַתֵּר
14 פְּנֵי שָׁמַיִם וְיַד־יְיָ עָשָׂהוּ וַיַּרְקִיעֵהוּ׃ הוּא צִוָּה וַיַּשְׁלֵג
15 שֶׁלֶג וּבִדְבָרוֹ בְּרָקִים יְפוּצוּ חוּצָה׃ יִפְתַּח אוֹצָרוֹ וַעֲנָנִים
16 יִפְרוֹצוּ וְכָעוֹף יָעוּפוּ עַל־כַּנְפֵי רוּחַ׃ בְּעֻזּוֹ יִצְבֹּר עַנְנֵי
17 שַׁחַק וְאַבְנֵי בָרָד נִתְּכוּ אָרְצָה׃ מִמַּרְאֵה עֵינָיו הָרִים
18 יִתְפַּלָּצוּן וּמִקּוֹל רַעְמוֹ תָּחוּט אָרֶץ׃ בִּדְבָרוֹ נֹשֵׁב תֵּימָן
וְצָפוֹן וְשֶׁלֶג יָעִיף כְּעוֹף מְעוֹפֵף וְיִצְבְּרֵהוּ כָּאַרְבֶּה
19 לַחֲמָרִים׃ לִבְנַת מַרְאֵהוּ תְּשַׂמַּח עֵינָיִם וְעַל מִטְרַת עֻזּוֹ
20 יִשְׁתּוֹמֵם כָּל־לֵב׃ כְּפוֹר כַּמֶּלַח יְפַזֵּר אָרְצָה וּמַיִם יַקְפִּיא
21 לְחִצִּים שְׁנוּנִים׃ מִצָּפוֹן יַשֵּׁב רוּחוֹ וְנוֹזְלִים קָפְאוּ עַל־

מקוה

22 מִקְוֵה מַיִם יַתִּךְ וְיַלְבִּישֵׁם שִׁרְיוֹן׃ בְּאַפּוֹ יְפָרֵק הָרִים
יְשִׁימוֹן יָשִׂים לְבָעֵר וְצִמְחֵי יַעַר יְבַעֵר כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת׃
23 וּלְהַשְׁקִיט אֵלֶּה אִיד יַעֲלֶה וְטַל יֵרֵד וּמְחַדֵּשׁ פְּנֵי־
24 אֲדָמָה׃ בִּדְבָרוֹ יַשְׁבִּיחַ דָּכְיֵי־יָם שָׁם אִיִּים נִטְעוּ הֵנָּה
25 וָהֵנָּה׃ יוֹרְדֵי־יָם יְסַפְּרוּ מוֹרָאָם וַאֲנַחְנוּ שָׁמַעְנוּ וְנִפְעָמְנוּ׃
26 הֵמָּה יִרְאוּ מַעֲשֵׂי־יָהּ כִּי בֵּין־חַיּוֹת שׁוֹנוֹת וְתַנִּינִים
27 יַעֲבוֹרוּן׃ הַכֹּל פָּעַל אֵל לְמַעֲנוֹ וּבְרוּחַ פִּיו הַכֹּל נוֹצָר׃
29. 28 וְלָמָּה אוֹסִיף עוֹד לְסַפֵּר אִם אֵין סְפֹרוֹת לוֹ׃ סוֹף דָּבָר
30 רוּחַ יְיָ בַּכֹּל׃ כִּי אִם־רוֹמַמְנוּהוּ מַה הוּא וְהוּא רָם עַל־
32. 31 רָמִים׃ גָּדוֹל יְיָ וְנוֹרָא מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ רוֹמְמוּהוּ
33 בְּעֹז וְתַעֲצוּמוֹת וְאַל־תֶּחְדָּלוּ וְלֹא תַשִּׂיגוּהוּ׃ אֵי־זֶה עַיִן
34 שֶׁזָּפַתּוּ וְאֵי־זֶה פֶּה מְהַלֵּל לְהַלְלוֹ כְּרֹב גָּדְלוֹ׃ וְאֶפֶס
35 קְצֵה פְלָאָיו נְשׁוּרָה וְרַבִּם מִמֶּנּוּ נִפְלָאוּ׃ כִּי יְיָ יוֹצֵר
הַכֹּל וּמֵחָכְמָתוֹ אָצַל לִירֵאָיו׃

44.

1 וְאַף תְּהִלַּת אַנְשֵׁי־שֵׁם וִיקַר אֲבוֹתֵינוּ אַזְכִּירָה אִישׁ
2 אִישׁ בְּדוֹרוֹ׃ הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה וּמֵרֹאשׁ הוֹדִיעַ
3 גְּבוּרָתוֹ בָּמוֹ׃ אֵלֶּה מָשְׁלוּ בִתְבוּנָה בְּאַרְצָם וְאֵלֶּה עָשׂוּ
4 גְּדוֹלוֹת בְּעַמָּם וְעֵצָה וּנְבוּאָה עַל־שְׂפָתָם׃ בְּחָכְמָה
5 שָׁפְטוּ אֶת־הָעָם וַיְלַמְּדוּם תּוֹרַת חַיִּים׃ מוּסָרָם מָלֵא
אִמְרֵי בִינָה שִׁיר וָזֶמֶר חִקְרֵי לִבּוֹתָם וּתְהִלּוֹת יְיָ הֶעֱלוּ
6 עַל־סֵפֶר׃ אוֹן וָהוֹן תּוֹעָפוֹת לָמוֹ וְהַשְׁקֵט וָבֶטַח
7 בְּמִשְׁכְּנוֹתָם׃ בְּדוֹרוֹתָם כָּבוֹד נָחָלוּ לְמֵרָחוֹק יָצָא שִׁמְעָם
8 וְזִכְרָם נִשְׁאָר לִבְרָכָה׃ וַאֲחֵרִים בְּאֵי־כָבוֹד גָּוְעוּ וְאֵין־
9 שֵׁם וְאֵין־שְׁאֵרִית לָמוֹ׃ חַיָּתָם כְּלֹא־הָיְתָה וְתוֹלְדוֹתָם
כמוהם׃

כְּמוֹהֶם׃ אָמְנָם צִדְקַת יְשָׁרִים עוֹמֶדֶת לָעַד וְזִכְרָם 10
לֹא־יָסוּף לְעוֹלָם׃ זַרְעָם יִשָּׁאֵר לְנַחֲלָה וּבִבְרִית יְיָ 11
יַעַמְדוּ כֻּלָּמוֹ הֵם וְנִינָם וְנֶכְדָּם׃ צֶאֱצָאֵיהֶם יָצִיצוּ לָנֶצַח 12
וְזִכְרָם לְעוֹלָם לֹא־יִמָּחֶה׃ עַצְמוֹתָם בַּקֶּבֶר יָנוּחוּ וּשְׁמָם 13
יְחִיֶה לְדוֹר וָדוֹר׃ לְאֻמִּים יְשַׁבְּחוּ חָכְמָתָם וּתְהִלָּתָם 14
יְרַנְּנוּ בַקָּהָל׃

בְּהִתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־אֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי לְקָחוֹ אֱלֹהִים 15
וַיַּצִּיגֵהוּ לְמשַׁל עַמִּים׃ נֹחַ הָיָה אִישׁ תָּמִים וּלְעֵת קֶצֶף 16
מָצָא כֹּפֶר׃ בְּשֶׁטֶף מַבּוּל נִשְׁאַר לִפְלֵיטָה וַיְיָ כָּרַת 17
בְּרִיתוֹ אִתּוֹ לְבִלְתִּי הַשְׁחִית עוֹד כָּל־בָּשָׂר׃ אַבְרָהָם 18
הָיָה אַב הֲמוֹן גּוֹיִם וְאֵין כָּמוֹהוּ יָקָר בָּאָרֶץ׃ בְּשָׁמְרוֹ 19
אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְיָ וַיָּשֶׂם בְּרִיתוֹ בִּבְשָׂרוֹ כִּי מָצָא בַמַּסָּה
לְבָבוֹ נֶאֱמָן׃ וַיִּשָּׁבַע־לוֹ כִּי־יִתְבָּרֲכוּ בְזַרְעוֹ כֹּל גּוֹיֵי 20
הָאָרֶץ וּלְהַרְבּוֹת אֹתוֹ כְּחוֹל הַיָּם׃ לַהֲקִימוֹ עַד־כּוֹכְבֵי 21
שָׁמַיִם וּלְהַנְחִילוֹ נַחֲלָה מִיָּם עַד־יָם וּמִנָּהָר עַד־אַפְסֵי
אָרֶץ׃ וּבַעֲבוּר אַבְרָהָם אָבִיו הֵקִים בְּרִיתוֹ אֶת־יִצְחָק 22
וַיִּתְּנֵהוּ לִבְרָכָה בָּאָרֶץ׃ וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחוֹק וַיְבָרֲכֵהוּ 23
לָרֶשֶׁת נַחֲלָה וַיַּבְדִּילָהּ לִשְׁנֵים־עָשָׂר שָׁבֶט׃

45.

מִמֶּנּוּ יָצָא משֶׁה עֶבֶד יְיָ נְשׂוּא־חֵן בְּעֵינֵי אֱלֹהִים 1
וְאָדָם יִכּוֹן שְׁמוֹ לְעוֹלָם׃ כָּאָבוֹת הַקְּדוֹשִׁים הֱרִימוֹ אֵל 2
וַיִּתְּנֵהוּ מָגוֹר לִמְשַׂנְאָיו וְאוֹתוֹת וּמוֹפְתִים שָׂם בְּפִיהוּ׃
נֶגֶד מְלָכִים כִּבְּדֵהוּ יְיָ וַיִּתֵּן בְּיָדוֹ חֻקּוֹת לְעַמּוֹ וְעֵינָיו רָאוּ 3
כְּבוֹד אֱלֹהִים׃ עַל־אֱמוּנָתוֹ וַעֲנָוַת לִבּוֹ הִקְדִּישׁוֹ יְיָ 4
וַיִּבְחַר־בּוֹ מִכָּל־אָדָם׃ אֶת־קוֹלוֹ הִשְׁמִיעוֹ אֱלֹהִים 5

6 וַעֲרָפֶל שָׁם סִתְרוֹ׃ פָּנִים אֶל־פָּנִים הוֹדִיעֵהוּ חֻקּוֹ גַּם־
תּוֹרַת חַיִּים וְחָכְמָה לְלַמֵּד עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל וּמִשְׁפָּט
7 לְיַעֲקֹב׃ אִתּוֹ כָמוֹהוּ הֵרִים וְהִקְדִּישׁ אַהֲרֹן אָחִיהוּ
8 וַיִּבְחַר־בּוֹ מִשֵּׁבֶט לֵוִי׃ בְּרִית כְּהֻנָּה כָּרַת אִתּוֹ לְמִשְׁמֶרֶת
9 עוֹלָם וַיַּלְבִּישׁוֹ בִּגְדֵי תִפְאָרֶת׃ מַעֲטֵה כָבוֹד עִטְּרֵהוּ
10 בְּמִכְנְסַיִם מְעִיל וְאֵפוֹד בַּעֲבֹתוֹת זָהָב׃ פַּעֲמוֹנֵי זָהָב
סָבִיב לִמְעִילוֹ לְצַלְצֵל בְּבֹאוֹ אֶל־הַקּוֹדֶשׁ לְזִכָּרוֹן לִבְנֵי
11 יִשְׂרָאֵל׃ וּבִגְדֵי הַקּוֹדֶשׁ מַעֲשֵׂה רֹקֵם זָהָב וְאַרְגָּמָן
12 וְאַבְנֵי־שֹׁהַם וְחֹשֶׁן הַמִּשְׁפָּט בָּאוּרִים וְתוּמִּים׃ וְהַחֹשֶׁן
מַעֲשֵׂה חֹשֵׁב וְהָאֲבָנִים מֻסַבּוֹת מִשְׁבְּצוֹת זָהָב וּפִתּוּחֵי
13 חוֹתָם עַל מִסְפַּר שִׁבְטֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וְצִיץ זָהָב עַל
14 הַמִּצְנֶפֶת וּבוֹ חָרוּת קוֹדֶשׁ לַיְיָ׃ מַלְבּוּשֵׁי כָבוֹד וְתִפְאֶרֶת
15 הָיוּ־לוֹ וְכֻלָּם נֶחְמָדִים לָעָיִן׃ כָּאֵלֶּה לֹא־נִרְאוּ לְפָנִים
וְכָל־זָר לֹא לָבַשׁ כָּמוֹהֶם כִּי בִגְדֵי קוֹדֶשׁ הֵם לוֹ וּלְזַרְעוֹ
16 אַחֲרָיו׃ פַּעֲמַיִם לַיּוֹם הִקְרִיב עוֹלָה וּמֹשֶׁה מִלֵּא אֶת־יָדוֹ
17 וַיִּמְשָׁחֵהוּ בְּשֶׁמֶן הַקּוֹדֶשׁ׃ בְּרִית עוֹלָם הוּא לוֹ וּלְזַרְעוֹ
18 עַד־עוֹלָם לְכַהֵן בַּקּוֹדֶשׁ וּלְבָרֵךְ הָעָם בְּשֵׁם יְיָ׃ מִכָּל־
אָדָם הִבְדִּילוֹ אֱלֹהִים לְהַסֵּךְ וּלְהַקְטִיר וּלְכַפֵּר עַל־עַמּוֹ׃
19 מִשְׁמֶרֶת פְּקוּדָּתוֹ הִפְקִיד עַל־יָדוֹ לָתֵת מִשְׁפָּט בְּיַעֲקֹב
20 וְתוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל׃ בְּקָם עָלָיו אַנְשֵׁי־מֶרִי בַּמִּדְבָּר
וַיִּתְגּוֹדְדוּ בְּקִנְאָתָם לַמְּרוֹת כְּבוֹדוֹ עֲדַת קֹרַח וְדָתָן
21 וַאֲבִירָם׃ וַיַּרְא יְיָ וַיִּנְאַץ וַתִּבְלָעֵם הָאֲדָמָה בַּחֲרוֹן אַפּוֹ׃
23.22 מוֹפֵת נוֹרָא שָׂם בָּמוֹ לְכַלֵּם בְּאֵשׁ עֶבְרָתוֹ׃ וַיְיָ הֵרִים
24 עוֹד כְּבוֹד אַהֲרֹן וַיִּנְחֵל לוֹ נַחֲלָה׃ מֵרֵאשִׁית כָּל־פְּרִי
25 וּמִקָּדְשֵׁי יְיָ הִטְרִיף־לוֹ לַחְמוֹ לוֹ וּלְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ כִּי אֵין
26 לוֹ חֵלֶק בָּאָרֶץ וַיְיָ חֶבֶל נַחֲלָתוֹ׃ פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר

השלישי

הַשְּׁלִישִׁי בִּיקָרוֹ כִּי־קִנֵּא אֵת קִנְאַת אֱלֹהָיו׃ בְּמֶרֶד הָעָם 27
הִתְעוֹרֵר רוּחַ צִדְקָתוֹ וַיָּשֶׁב חֲמַת יְיָ מִיִּשְׂרָאֵל׃ וַיְיָ כָּרַת 28
אִתּוֹ בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם לְשָׁרֵת בְּקָדְשׁוֹ וּלְכַפֵּר עַל־עַמּוֹ׃
וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְדָוִד בֶּן־יִשַׁי לְבִלְתִּי הָסֵר שֵׁבֶט מִיהוּדָה 29
כֵּן הִנְחִיל מִשְׁמֶרֶת הַכְּהֻנָּה לְאַהֲרֹן וּלְזַרְעוֹ לִשְׁפֹּט אֶת־
הָעָם וּלְלַמְּדוֹ דָעַת׃ לְמַעַן יִשָּׁאֵר כְּבוֹדָם לְעוֹלָם 30
וְתִפְאַרְתָּם לֹא־תָסוּר מִזַּרְעָם׃

46.

אַחֲרֵי מֹשֶׁה קָם יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אִישׁ חַיִל וּנְבִיא יְיָ׃ 1
כִּשְׁמוֹ כֵּן הוּא כִּי הוֹשֵׁעַ הוֹשִׁיעַ אֶת־בְּחִירֵי־אֵל נָקָם 2
הֵשִׁיב לְצָרָיו וּלְעַמּוֹ הִנְחִיל נַחֲלָה׃ בִּנְטוֹת יָדוֹ עָשָׂה 3
חָיִל וּבְהָנִיף יָדוֹ כָּבַשׁ עָרִים׃ מִי־כָמוֹהוּ גִּבּוֹר בְּמִלְחָמָה 4
בְּלָחֲמוֹ אֶת־שֹׂנְאֵי אֱלוֹהַּ׃ הֲלֹא עַל־פִּיהוּ דָּמַם הַשֶּׁמֶשׁ 5
וְיוֹם נַעֲשָׂה יוֹמָיִם׃ בְּמָצוֹר מְצָרָיו פִּלֵּל לָאֵל וַיֵּעָתֶר־ 6
לוֹ יְיָ וַיַּמְטֵר אַבְנֵי־בָרָד עֲלֵימוֹ׃ הִרְעִים כְּרַעַם מִמָּרוֹם 7
עֲלֵימוֹ וַיְכַלֵּם עַד־כַּלֵּה לְמַעַן יַכִּירוּ חִצֵּי שַׁדַּי אֲשֶׁר הָיוּ
בְּעוֹזְרָיו׃ הוּא וְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה עָשׂוּ גְדוֹלוֹת בִּימֵי מֹשֶׁה 8
כִּי עָמְדוּ בְּפֶרֶץ הָעָם וַיַּשְׁקִיטוּ אֶת־תְּלוּנוֹתָם׃ לָכֵן 9
מִשִּׁשִּׁים רִבּוֹא לְבַדָּם נִשְׁאָרוּ לָרֶשֶׁת נַחֲלָה בְּאֶרֶץ זָבַת
חָלָב וּדְבָשׁ׃ הִגְדִּיל יְיָ כֹּחַ כָּלֵב עַד־זִקְנָה לַעֲבֹר בְּאֶרֶץ 10
הָרִים לְרִשְׁתָּהּ׃ לְמַעַן דַּעַת כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל מַה־טּוֹב 11
לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְיָ׃ וְגַם הַשּׁוֹפְטִים אִישׁ אִישׁ בִּשְׁמוֹ אֲשֶׁר 12
לֹא־סָרוּ מֵאַחֲרֵי יְיָ וְלֹא זָנוּ אַחֲרֵי לְבָבָם בָּרוּךְ זִכְרָם׃
עַצְמוֹתָם יְנוּבוּן בְּמִשְׁכְּבוֹתָם בְּזַרְעָם יְבֹרַךְ זִכְרָם כִּי 13
יַנְחִילוּ כְבוֹדָם לָמוֹ׃

14 שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא יְדִיד יְיָ הֵקִים מִשְׂרָה בְּיִשְׂרָאֵל
15 וַיִּמְשַׁח נְסִיכִים לְעַמּוֹ׃ בְּרַתֵי אֱלֹהִים שָׁפַט אֶת־הָעָם
16 וַיְיָ פָּקַד אֶת־יַעֲקֹב׃ עַד־מוֹתוֹ נִמְצָא לְבָבוֹ נֶאֱמָן
17 וֶאֱמוּנָתוֹ עָנְתָה־בּוֹ כִּי חוֹזֶה אֱמֶת הוּא׃ כִּי הִקִּיפֻהוּ
אוֹיְבָיו הִקְרִיב טְלֵה לְעֹלָה וַיְיָ עָנָהוּ בְּהַרְעִימוֹ מִמְּרוֹמִים
18 וּמִשָּׁמַיִם נָתַן קוֹלוֹ קוֹל עֹז׃ שָׂרֵי צֹר רָעַץ אַרְצָה וַיְקַרְקֵר
19 כָּל־סַרְנֵי פְלֶשֶׁת׃ נֶגֶד יְיָ וּמְשִׁיחוֹ הֵעִיד בְּמוֹתוֹ כִּי־
נִקְתָה יָדוֹ מִשּׁוֹחַד מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ נַעַל וְצִדְקָתוֹ
20 עָנְתָה־בוֹ׃ וְאַף אַחֲרֵי מוֹתוֹ נִבָּא לַמֶּלֶךְ אַחֲרִיתוֹ וּמֵעָפָר
הִשְׁמִיעַ בְּקוֹלוֹ כִּי חַטַּאת הָעָם תִּתָּמֶּה׃

47.

2. 1 אַחֲרָיו קָם נָתָן הַנָּבִיא בִּימֵי־דָוִד׃ כַּאֲשֶׁר יוּרָם
3 חֵלֶב מִזֶּבַח כֵּן דָּוִד מִבֵּית יִשְׂרָאֵל׃ שִׁסַּע הָאַרְיֵה כְּשַׁסַּע
4 גְּדִי וְדוֹב הָרַג כַּכֶּבֶשׂ׃ עוֹד־עֶלֶם הִכָּה אֶת־אִישׁ הַבֵּינַיִם
5 וַיָּגֶל אֶת־חֶרְפַּת עַמּוֹ מֵעָלָיו׃ יָדוֹ לָקְטָה אֶבֶן מִיַּלְקוּט
6 וְגֻלְגּוֹלֶת גָּלְיַת הִפִּיל אַרְצָה׃ הֶעְתִּיר לָאֵל לַנְחוֹת יְמִינוֹ
7 וַתְּצַמֵּת גִּבּוֹר אָזוּר חַיִל לְהָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל׃ עָלָיו עָנוּ
בְּשִׁירִים הִכָּה דָוִד בְּרִבְבוֹתָיו וַיְיָ בֵּרְכוֹ וַיְעַטְּרֵהוּ עֲטֶרֶת
8 תִּפְאֶרֶת׃ קָמָיו הִכְנִיעַ מִסָּבִיב וַיְרַעֵץ פְּלִשְׁתִּים צוֹרְרָיו
9 וְקַרְנָם גִּדַּע עַד־הַיּוֹם׃ עַל כָּל־פֹּעַל נָתַן תּוֹדָה וַיָּשַׁר שִׁיר
10 לָאֵל הַקָּדוֹשׁ כִּי אָהַב יְיָ עוֹשֵׂהוּ׃ שָׁרִים הֵקִים עַל־מִזְבֵּחַ
11 יְיָ לְזַמֵּר יוֹם יוֹם נְעִימֵי זְמִירוֹתָיו׃ בְּהֶדֶר חָגַג חַג וּמוֹעֵד
12 לְהַלֵּל לִשְׁמוֹ הַגָּדוֹל וּלְזַמֵּר בְּהֵיכָלוֹ לַבְּקָרִים׃ וַיְיָ הֶעֱבִיר
13 פְּשָׁעָיו וַיָּרֶם קַרְנוֹ לָנֶצַח׃ גַּם כָּרַת בְּרִיתוֹ אִתּוֹ לְהָקִים
כִּסְאוֹ בְּיִשְׂרָאֵל׃

ואחריו

וַאֲחָרָיו קָם שְׁלֹמֹה בְּנוֹ אִישׁ חָכָם וְנָבוֹן וַיִּמְלֹךְ 14
תַּחְתָּיו בְּהַשְׁקֵט וּבִטְחָה׃ כִּי יְיָ הֵנִיחַ־לוֹ מִסָּבִיב לְמַעַן 15
בְּנוֹת בַּיִת לִשְׁמוֹ וְהֵיכַל יְיָ לְדֹרוֹת עוֹלָם׃ מַה־חָכַמְתָּ 16
שְׁלֹמֹה בִּנְעוּרֶיךָ מָלֵאתָ כַּנָּהָר שֵׂכֶל וָדָעַת׃ מַה־נָּעַמְתָּ 17
בְּמָשָׁל וּמְלִיצָה רוּחַ חָכְמָתְךָ מָלְאָה כָל־הָאָרֶץ׃ בְּאִיִּים 18
מֶרְחַקִּים שָׁמְעוּ שִׁמְעֲךָ וְיַעַן כִּי־שָׁלַוְתָּ יָקַרְתָּ בְּעֵין כֹּל׃
בְּכָל הָאֲרָצוֹת שָׁמְעוּ כֵּן תָּמְהוּ עַל־זְמִירוֹתֶיךָ וּמְלִיצוֹתֶיךָ 19
עַל־מְשָׁלֶיךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ׃ בְּשֵׁם אֱלוֹהַּ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל 20
אָצַרְתָּ זָהָב כִּבְדִיל וְכֶסֶף כְּעֹפֶרֶת׃ אַךְ עַל־נָשִׁים נִפְתָּה 21
לְבָבְךָ וְנַפְשֶׁךָ וּבִכְבוֹדְךָ נָתַתָּ דֹּפִי׃ בְּמִשְׁפַּחְתְּךָ שַׂמְתָּ 22
תָהֳלָה כִּי הֶעִירוֹתָ־בָּהּ חֲמַת־יְיָ וַתִּשָּׂא עָוֹן אַשְׁמָתֶךָ׃
לִשְׁתַּיִם נֶחְצְתָה מַלְכוּתֶךָ וְשֵׁבֶט רֶשַׁע פָּרַח מֵאֶפְרָיִם׃ 23
וּבְכָל־זֹאת לֹא־סָר חֶסֶד יְיָ וְלֹא אָבָה הַשְׁחִיתֶךָ׃ זֶרַע 24.25
בְּחִירוֹ לֹא־הֶאֱבִיד וְצֶאֱצָאֵי יְדִידוֹ לֹא־הִכְרִית׃ וַיַּשְׁאֵר 26
שָׂרִיד מִיַּעֲקֹב וְשֹׁרֶשׁ מִדָּוִד בֶּן־יִשָׁי׃

בְּהֵאָסֵף שְׁלֹמֹה אֶל־אֲבוֹתָיו הִשְׁאִיר רְחַבְעָם מִגִּזְעוֹ 27
לְחַטָּאת כִּי נִבְעַר מִדַּעַת הִפְרִיעַ אֶת־הָעָם׃ וְיָרָבְעָם 28
בֶּן־נְבָט הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל וְטִבַּע אֶת־אֶפְרַיִם בְּיוֵן
חֲטָאָה׃ שָׂגְבָה חַטָּאתָם עַד הָגְלוּ מֵאַדְמָתָם וַיֶּרֶב 29
פִּשְׁעָם עַד בָּעֲרָה־בָם אֵשׁ רִשְׁעָם׃

48.

כְּאֵשׁ מִתְלַקַּחַת פָּרַץ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וּדְבָרָיו כְּלַפִּידִים 1
בּוֹעֲרִים׃ הִפְקִיד עֲלֵימוֹ רָעָב וּבְקִנְאָתוֹ לֵאלֹהָיו 2
הִמְעִיטָם׃ בִּדְבַר יְיָ עָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְשָׁלֹשׁ הוֹרִיד 3
אֵשׁ מִנְהֶם׃ מַה־נִּגְדַּלְתָּ אֵלִיָּהוּ בְּמוֹפְתִים וּמִי־יִדְמֶה־לָךְ 4
ביקר׃

5 בִּיקָר׃ בְּרוּחַ יְיָ מֵת הֶחֱיֵיתָ וּמִיַּרְכְּתֵי שְׁאוֹל הֶעֱלִיתָהוּ׃
6 מְלָכִים וּנְסִיכִים הוֹרַדְתָּ מִכִּסְאוֹתָם וּמִשְׁפְּטֵי יְיָ יָרַעְתָּ
7 מִסִּינַי וּמֵחוֹרֵב׃ נָסַכְתָּ מְלָכִים לִרְדּוֹת בָּעָם וּנְבִיאִים
8 הֲקִימוֹתָ תַּחְתֶּיךָ׃ בַּסַּעַר נִלְקַחְתָּ שָׁמַיְמָה וּבְרֶכֶב אֵשׁ
9 נִשֵּׂאתָ מָרוֹם׃ כָּעֵת הוּכַנְתָּ לַעֲשׂוֹת שְׁפָטִים וּלְהָשִׁיב
10 אַף יְיָ טֶרֶם הִתָּכוּ׃ וַהֲשִׁיבוֹתָ שִׁבְטֵי בְנֵי־יַעֲקֹב וְלֵב־
11 בָּנִים עַל־אֲבוֹתָם׃ אַשְׁרֵי כָּל־רוֹאֶיךָ וַאֲשֶׁר נָמוּ בְּאַהֲבָה
שְׁנָתָם כִּי חָיֹה נִחְיֶה כֻּלָּנוּ׃

12 בְּהִלָּקַח אֵלִיָּהוּ בַּסְּעָרָה צָלְחָה רוּחַ יְיָ עַל אֱלִישָׁע׃
14. 13 מִיָּמָיו לֹא־נָשָׂא פְּנֵי־מֹשֵׁל וְאִישׁ לֹא־מָשַׁל בְּרוּחוֹ׃ לְבוֹ
15 יָצוּק בַּל־יִמּוֹט וְעוֹד בְּקִבְרוֹ רוּחוֹ מִתְנַבֵּא׃ בְּחַיָּיו נָתַן
16 מוֹפְתִים וְעוֹד בְּמוֹתוֹ הִפְלִיא לַעֲשׂוֹת׃ עוֹד לֹא־שָׁב
הָעָם מִדַּרְכּוֹ וְלֹא־סָר מִפִּשְׁעוֹ עַד־הָגְלוּ מֵעַל אַדְמָתָם
17 וַעַל כָּל־פְּנֵי־הָאָרֶץ נָפוֹצוּ׃ אַךְ שָׂרִיד נִשְׁאָר וְנָשִׂיא
מִזֶּרַע דָּוִד וַיֵּלְכוּ אֵלֶּה בַּטּוֹב וְאֵלֶּה בַּקֶּרִי׃

18 חִזְקִיָּהוּ הֶחֱזִיק חֹמוֹת הַקִּרְיָה וַיְכַלְכֵּל אֹתָהּ בַּמָּיִם׃
20. 19 בִּקַּע בַּצּוּר תְּעָלָה וַיָּבֵא מַיִמָיו הָעִירָה׃ בְּיָמָיו עָלָה
21 סַנְחֵרִיב וַיִּשְׁלַח אֶת־רַבְשָׁקֵה מִלָּכִישׁ׃ וַיִּתְאַמֵּר בְּגָאוֹן
22 לְבָבוֹ וַיָּנֶף עַל־צִיּוֹן יָדוֹ׃ וַתִּרְפֶּה יַד וּלְבַב הָעָם וְרֶטֶט
23 הֶחֱזִיקָם כְּמוֹ־אִשָּׁה בְּצִירֶיהָ׃ וַיִּצְעֲקוּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵי
הָרַחֲמִים וַיִּשְׁתַּחוּ אֵלָיו כַּפֵּימוֹ וַיִּשְׁמַע יְיָ וַיַּצִּילֵם בְּיַד
24 יְשַׁעְיָהוּ׃ וַיַּךְ מַכָּה בְּמַחֲנֵה אַשּׁוּר וּמַלְאַךְ יְיָ הִשְׁחִיתָם׃
25 כִּי מִלֵּא חִזְקִיָּהוּ אַחֲרֵי יְיָ וַיֵּלֶךְ בְּדַרְכֵי דָוִד אָבִיו כַּאֲשֶׁר
26 צִוָּהוּ יְשַׁעְיָהוּ נָבִיא גָּדוֹל וְיָקָר׃ בְּיָמָיו שָׁב הַשֶּׁמֶשׁ
27 אֲחוֹרַנִּית וִימֵי הַמֶּלֶךְ עַל־פִּיהוּ נוֹסָפוּ׃ בְּרוּחַ קָדְשׁוֹ

ראה

רָאָה קֵץ כָּל־דָּבָר וַיְנַחֵם אֲבֵלֵי צִיּוֹן׃ אוֹתוֹת הִגִּיד עַד 28
סוֹף הַיָּמִים וְתַעֲלוּמוֹת סִפֵּר בְּטֶרֶם צָמָחוּ׃

49.

כִּקְטֹרֶת סַמִּים מַעֲשֵׂה רֹקֵחַ כֵּן שֵׁם יֹאשִׁיָּהוּ׃ כִּצוּף 2. 1
דְּבַשׁ מָתוֹק לַחֵיךְ וּכְזֶמֶר נָעִים עַל־כּוֹס יָיִן׃ נָכוֹן לִבּוֹ 3
בָּטוּחַ בַּיְיָ הֵסִיר הַשִּׁקּוּצִים מִקֶּרֶב הָעָם׃ חִכְּתָה נַפְשׁוֹ 4
לֵאלֹהָיו וּבְעֵת־סָרָה הֵשִׁיב הַתּוֹרָה׃ זוּלָתִי דָוִד חִזְקִיָּהוּ 5
וְיֹאשִׁיָּהוּ סָרוּ כֻלָּמוֹ וַיַּעַזְבוּ אֶת־בְּרִית יְיָ׃ עָזְבוּ 6
לַאֲחֵרִים חֵילָם וְתִפְאַרְתָּם לְעַם נָכְרִי׃ וַיַּצִּיתוּ אֵשׁ בְּצִיּוֹן 7
וְחוּצוֹתֶיהָ נָשַׁמּוּ כִּדְבַר יִרְמְיָהוּ אֲשֶׁר בוֹ־בְּעָטוּ׃ אַף כִּי־ 8
נִקְדַּשׁ מֵרֶחֶם אִמּוֹ לִנְתֹשׁ וְלִנְתֹּץ לַהֲרֹס לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ׃

יְחֶזְקֵאל חָזָה מַחֲזֵה שַׁדַּי וַיְיָ הֶרְאָהוּ כְּבוֹדוֹ בַּמֶּרְכָּבָה׃ 9
בִּרְמִיזוֹן גֶּשֶׁם־שֹׁטֵף חָזָה עַל־חוֹזֵי־שָׁוְא וּלְהוֹלְכֵי בְתָמִים 10
בִּשֵּׂר תַּנְחוּמִים׃

וְאַף שְׁנֵים־עָשָׂר הַנְּבִיאִים עוֹד עַצְמוֹתָם תִּפְרַחְנָה 11
בַּקֶּבֶר וְזִכְרָם לִבְרָכָה׃ כִּי נִחֲמוּ בֵית־יַעֲקֹב וַיְבַשְּׂרוּ 12
תְּשׁוּעוֹת לָמוֹ׃ מִי־יְסַפֵּר תְּהִלַּת זְרוּבָבֶל וְהוּא כְּחוֹתָם 13
עַל־יַד יָמִין׃ וְעַל־יָדוֹ יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־יְהוֹצָדָק כִּי שְׁנֵימוֹ 14
בָּנוּ בַּיִת לֵאלֹהִים וַיָּקִימוּ הֵיכָל לְתִפְאֶרֶת נֶצַח׃ וּבֵין 15
הַבְּחִירִים יִכּוֹן שֵׁם נְחֶמְיָה לְעוֹלָם׃ הוּא הֵקִים חֹמוֹת 16
הַנּוֹפָלוֹת הוּא הֵכִין דֶּלֶת וּבְרִיחַ לָמוֹ וַיִּבֶן בָּתִּים לָשָׁבֶת׃
אָכֵן אֵין־עָרוֹךְ לַחֲנוֹךְ אֲשֶׁר לְקָחוֹ אֱלֹהִים וְאֵין־מוֹסֵף לְיוֹסֵף 17
נְזִיר אֶחָיו וּמִשְׁעַן עַמּוֹ אֲשֶׁר הֶעֱלוּ אֶת־עַצְמוֹתָיו׃ וְאַף 18
לְשֵׁם וְאַף לְשֵׁת כָּבוֹד וְהָדָר בִּבְנֵי־אָדָם׃ אַךְ כְּלִיל־ 19
תִּפְאֶרֶת לְרֹאשׁ אָדָם הָרִאשׁוֹן רֹאשׁ כָּל־בָּשָׂר׃

שמעון

50.

1 שִׁמְעוֹן בֶּן־חוֹנְיוֹ כֹּהֵן הַגָּדוֹל חִזֵּק בְּיָמָיו אֶת־בִּדְקֵי
2 הַבַּיִת וְאֶת־הֵיכַל יְיָ׃ כִּפְלַיִם הִגְבִּיהַּ יְסוֹדָם וְאֶת־הַהֵיכָל
3 הִקִּיף יָצִיעַ גָּבְהָה׃ צִנּוֹרֵי מַיִם הִמְעִיטוּ מֵימֵיהֶם וַיַּעֲשֵׂם
4 נְחֹשֶׁת וַיִּזְּלוּ שְׁלָשְׁתָּיִם׃ כְּגֶבֶר עָמַד בְּפֶרֶץ עַמּוֹ וְנֶגֶד
5 הַפּוֹרֵץ בְּצַר הַקָּרֶת׃ מַה־טּוֹב מַרְאֵהוּ בְּעֵינֵי הַקָּהָל
6 בְּצֵאתוֹ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃ כְּהֵילֵל בֶּן־שַׁחַר מֵצִיץ מֵעָנָן
7 וְכַיָּרֵחַ בִּמְלֹאות תִּפְאַרְתּוֹ׃ כַּשֶּׁמֶשׁ זֹרֵחַ עַל־הֵיכַל יְיָ
8 וְכַקֶּשֶׁת עִם־הַדְרַת צְבָעָיו בַּמָּרוֹם׃ כְּשׁוֹשַׁנָּה בִּימֵי
הָאָבִיב כַּחֲבַצֶּלֶת עַל־אֲפִיקֵי מַיִם וּכְאֶרֶז לְבָנוֹן בַּקָּיִץ׃
10.9 כְּרֵיחַ לְבוֹנָה בַּמַּחְתָּה וְכִכְלִי־פָז מוּסַב סֹחֶרֶת׃ כַּהֲדַר
11 זַיִת פּוֹרִיָּה וְכִבְרוֹשׁ רַעֲנָן רוּם־קוֹמָה׃ בְּלֶכְתּוֹ לַמִּזְבֵּחַ
לָבוּשׁ מְעִילוֹ וּפַאֲרֵי הַקֹּדֶשׁ מִסָּבִיב וַיְמַלֵּא הַבַּיִת
12 תִּפְאַרְתּוֹ׃ בְּקַחְתּוֹ חֶלְקֵי הַזֶּבַח מִכַּף אֶחָיו וּבְעָמְדוֹ עַל־
אֵת הַמִּזְבֵּחַ הִקִּיפֻהוּ הַכֹּהֲנִים כְּאֶרֶז לְבָנוֹן מוּקָף תְּמָרִים׃
13 כֻּלָּמוֹ בְּנֵי־אַהֲרֹן לְבוּשֵׁי הָדָר וְזִבְחֵי יְיָ בְּכַפֵּימוֹ לְעֵינֵי
14 כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃ וּלְכַלּוֹת עֲבֹדַת הַמִּזְבֵּחַ בְּהַקְרִיבוֹ
אֶת־אִשֵּׁי יְיָ שָׁלַח לַנֶּסֶךְ יָדוֹ לְהַסֵּךְ דַּם־עֵנָב לְרֵיחַ
15 נִיחוֹחַ לַיְיָ מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ׃ וּבְנֵי־אַהֲרֹן נָשְׂאוּ אֶת־
16 קוֹלָם וַיָּרִיעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת תְּרוּעָה לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי יְיָ׃ וְכָל־
17 הָעָם נָפְלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ אֵל עֶלְיוֹן׃ הַשָּׁרִים
18 פָּצְחוּ בַּשִּׁיר פִּיהֶם וְהַבַּיִת מָלֵא נְעִים זְמִירוֹת׃ וַיּוֹדוּ
כָּל־הָעָם אֶת־חַסְדֵי יְיָ וַיִּתְחַנְּנוּ־לוֹ עַד כְּלוֹת כָּל־
19 הָעֲבֹדָה׃ וְהַכֹּהֵן בְּצֵאתוֹ נָשָׂא אֶת־יָדוֹ עַל כָּל־קְהַל
20 יִשְׂרָאֵל וַיְבָרֲכֵם בְּבִרְכַּת יְיָ׃ וַיִּשְׁתַּחֲווּ כָל־הָעָם שֵׁנִית
21 לִפְנֵי יְיָ וַיֹּאמְרוּ׃ הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
הגדול

22 הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ מִיּוֹם צֵאתֵנוּ מֵרֶחֶם עַד־הַיּוֹם
23 וְלֹה יוֹסֵף לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ כְּחַסְדוֹ׃ תֵּן לָנוּ לֵב שָׂמֵחַ
24 וְחַדֵּשׁ יָמֵינוּ בְּשָׁלוֹם כְּקֶדֶם׃ יְהִי־נָא חַסְדְּךָ עָלֵינוּ
וּפְדֵנוּ לְעֵת רָצוֹן כִּי־בָא מוֹעֵד׃

25 שְׁנֵי גוֹיִם שָׂנְאָה נַפְשִׁי וּשְׁלֹשָׁה לֹא־בְגוֹיִם יִתְחַשָּׁבוּ׃
26 יֹשְׁבֵי הַר־שֹׁמְרוֹן וְעַם פְּלֶשֶׁת וְעַם־סָכָל בִּשְׁכֶם׃

27 אֵלֶּה דִבְרֵי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־סִירָא אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם דִּבְרֵי
28 דַעַת חָכְמָה וּמוּסָר וְאֵלֶּה מוֹרָשֵׁי לְבָבוֹ׃ אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר
29 יֶהְגֶּה־בָם וּמֵשִׂים עַל־לִבּוֹ יֶחְכָּם׃ כֹּל הוֹלְכֵי־בָם יִכּוֹנוּ
30 כִּי בְאוֹר יְיָ יְהַלֵּכוּן וּמֵחָכְמָתוֹ יִתֵּן לִירֵאָיו׃ בָּרוּךְ יְיָ
לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן׃

51.

תפלת יהושע בן־סירא

1 אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהֵי הַמֶּלֶךְ וַאֲגַדְּלָה שִׁמְךָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי׃
3. 2 כִּי הָיִיתָ מַחְסִי וּמָגִנִּי וְהִצַּלְתָּ מִשַּׁחַת נַפְשִׁי׃ מִלַּעֲגֵי
שָׂפָה וּמִטּוֹפְלֵי שֶׁקֶר חִלַּצְתָּנִי וְהוֹשַׁעְתָּנִי מִכָּל צוֹרְרָי׃
4 בְּרֹב רַחֲמֶיךָ פָּדִיתָ אֹתִי מִיַּד מְבַקְשֵׁי נַפְשִׁי וּמֵאוֹרְבִים
5 לְדָמִי וּמִמּוֹקְשׁוֹת שָׁתוּ־לִי סֶלָה׃ לְהָבֵי אֵשׁ הִקִּיפוּנִי
6 וְנִמְלַטְתִּי וּמִמַּעֲמַקֵּי שְׁאוֹל דִּלִּיתַנִי יָדֶךָ׃ כִּי מָטָה לַמָּוֶת
נַפְשִׁי וְחַיַּי לִשְׁאוֹל הִגִּיעוּ וְאַתָּה הִצַּלְתַּנִי מִלְּשׁוֹן רְמִיָּה
7 וּמִמַּלְשִׁינַי לַמֶּלֶךְ׃ הִקִּיפוּנִי מִסָּבִיב וְאֵין־עוֹזֵר פָּנִיתִי
8 לְמוֹשִׁיעַ וָאָיִן׃ וָאֶזְכְּרָה רַחֲמֶיךָ יְיָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה וְכָל־
9 קוֶֹיךָ לֹא־יֵבוֹשׁוּ וַתּוֹשִׁיעֵנִי יְמִינְךָ מִכַּף צוֹרְרָי׃ מִמַּעֲמַקִּים
קְרָאתִיךָ יְיָ לְחַלֵּץ מִמָּוֶת נַפְשִׁי וּלְךָ אֱלֹהֵי אָבִי שִׁוַּעְתִּי
10 לְהַצִּילֵנִי בְּעֵת צָרָה׃ כִּי עֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשִׁי

11 וְכָל־עֶזְרָה רְחוֹקָה מִמֶּנִּי׃ וְאַתָּה יְיָ שָׁמַעְתָּ לְקוֹל שַׁוְעָתִי
12 וְחִלַּצְתָּ מִמָּוֶת נַפְשִׁי סַכּוֹתָ לְרֹאשִׁי בְּיוֹם נָשֶׁק׃ לָכֵן
בְּכָל־יוֹם אֲבָרֶכְךָ וַאֲהַלֲלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃
13 עוֹדֶנִּי נַעַר וּבְטֶרֶם תָּעִיתִי בִּקַּשְׁתִּי חָכְמָה בִתְפִלָּתִי׃
14 בְּבֵית יְיָ שִׁחַרְתִּיהָ וּכְעַל בִּכּוּרֵי עֲנָבִים שַׂשְׂתִּי לִקְרָאתָהּ
15 וְעוֹד נִשְׁמָתִי־בִי לֹא אֲעַזְבֶנָּה׃ בָּהּ עָלַץ לְבָבִי וּבְאָרְחָהּ
16 דָּרְכָה רַגְלִי וּמִנְּעוּרַי הָלַכְתִּי בִנְתִיבוֹתֶיהָ׃ לָהּ נָטִיתִי
17 אָזְנִי וּלְקוֹלָהּ הֶאֱזַנְתִּי וָאֶרְאֶה כִּי־חָכַמְתִּי׃ עַל־כֵּן אוֹדְךָ
18 לְעוֹלָם יְיָ כִּי הִשְׂכַּלְתַּנִי בְחָכְמָתֶךָ׃ וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי
לְהַשְׂכִּיל וּלְהֵיטִיב לְמַעַן לֹא־אֵבוֹשׁ כִּי בְכָל־לִבִּי
19 דְרַשְׁתִּיהָ׃ רָאִיתִי כִּי־בַעַר אָנֹכִי וְשָׁטַחְתִּי כַּפַּי הַשָּׁמַיְמָה
20 וַתּוֹפַע עָלַי אוֹרָהּ בְּהוֹר טָהֳרָהּ׃ וּמֵאָז דָּבְקָה נַפְשִׁי בָהּ
21 וְלֹא אֶפָּרֵד מִמֶּנָּה נֶצַח׃ וְיַעַן כִּי עָרְגָה־לָהּ נַפְשִׁי
22 שָׁפְרָה עָלַי נַחֲלָתָהּ׃ וַיְיָ נָתַן לִי לָשׁוֹן לְמוֹרִים וּבָהּ
אֲהַלְלֶנּוּ לְעוֹלָם סֶלָה׃
23 לָכֵן הִתְקַבְּצוּ אֵלַי כָּל־בּוֹעֲרֵי עָם וְשִׁקְדוּ עַל־דַּלְתֵי
24 הַחָכְמָה׃ עַל־מֶה תְאַחֲרוּ וּמֶה־תּוֹחִילוּ אִם נַפְשְׁכֶם
25 צָמֵאָה׃ רְאוּ כִּי פָתַחְתִּי שְׂפָתַי בֹּאוּ וּקְחוּ וְלֹא־בְכָסֶף׃
26 הָבִיאוּ צַוָּארְכֶם בְּעֻלָּהּ לָקַחַת לִקְחָהּ וְתִמְצָאוּהָ כִּי־
27 קְרוֹבָה הִיא׃ פְּנוּ אֵלַי וּרְאוּ אַךְ מְעַט מְעַט עָמַלְתִּי
28 וּמַרְגֵּעָה רַבָּה מָצָאתִי׃ תְּנוּ כֶסֶף לִקְנוֹתָהּ וְתִמְצְאוּ
29 זָהָב בִּמְחִירוֹ׃ וְתָגֵל לְבַבְכֶם בְּחַסְדֵי יְיָ וְלֹא־תֵבוֹשׁוּ
30 מִסַּפֵּר תְּהִלָּתוֹ׃ שִׁמְרוּ מִצְוֹתָיו בְּעוֹד עֵת לִשְׁמוֹר
וְתִמְצְאוּ לְעִתּוֹ שְׂכַר פְּעֻלַּתְכֶם׃

ט ו ב י ה.

1.

אִישׁ הָיָה מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּשְׁמוֹ טוֹבִיָּה וּמוֹשָׁבוֹ בְּעִיר 1
אַחֶרֶת מִגָּלִיל הָעֶלְיוֹן מִמַּעַל לְאַשּׁוּר וּמִשְּׂמֹאל לִשְׂפַת
הַיָּם׃ וְהוּא הָיָה מִן־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר הֶגְלָה שַׁלְמַנְאֶסֶר 2
מֶלֶךְ אַשּׁוּר וְאַף כִּי־נִשְׁבָּה בֵּין הַגּוֹיִם לֹא־סָר מִתּוֹרַת
אֱלֹהָיו וּמֵחֻקּוֹתָיו׃ וַיְהִי תָמִיד מָעוֹז לַדָּל וַיִּתֵּן מִכָּל־ 3
אֲשֶׁר־לוֹ לְאֶחָיו וְלִקְרוֹבָיו אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּשִּׁבְיָה׃ וְאַף־ 4
אָמְנָם הַצָּעִיר מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי לֹא־תָעָה מִדֶּרֶךְ הַטּוֹב
וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְיָ׃ וְכִי־רָאָה אֶת־הָעָם עֹבְדִים אֶת־עֶגְלֵי 5
הַזָּהָב אֲשֶׁר עָשָׂה יָרָבְעָם מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַתָּקָץ נַפְשׁוֹ
בְּתוֹעֲבוֹתֵיהֶם׃ וַיֵּלֶךְ אֶל־בֵּית־יְיָ בִּירוּשָׁלַיִם וַיַּעֲבֹד 6
אֶת־יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁתַּחוּ־לוֹ׃ וַיָּבֵא שָׁם אֶת־ 7
רֵאשִׁית בִּכּוּרֵי אַדְמָתוֹ וּמַעְשַׂר מִכֹּל אֲשֶׁר־לוֹ׃ וְלִתְקוּפַת 8
הַשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁית נָתַן אֶת־מַעְשַׂר תְּבוּאָתוֹ לַגֵּר לַיָּתוֹם
וְלָאַלְמָנָה׃ כָּכָה הָיָה מִשְׁפַּט הַנַּעַר וּמַעֲשֵׂהוּ כָּל־הַיָּמִים׃ 9
וַיְהִי כִּי־גָדַל טוֹבִיָּה וַיִּקַּח אִשָּׁה מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וּשְׁמָהּ 10
חַנָּה וַתּוֹלֶד בֵּן וַיִּקְרָא אֹתוֹ בִּשְׁמוֹ טוֹבִיָּה׃ וַיּוֹרֵהוּ אֶת־ 11
דַּרְכֵי יְיָ מִנְּעוּרָיו לְיִרְאָה אֹתוֹ וְלָסוּר מֵרָע׃ וַיְהִי אַחֲרֵי 12
הַגְלוֹתוֹ עִם־אִשְׁתּוֹ וּבְנוֹ וְעִם כָּל־שִׁבְטוֹ בְּתוֹךְ יֶתֶר בְּנֵי־
הַגּוֹלָה לְנִינְוֵה וַיַּרְא אֶת־הָעָם אֹכְלִים מִמַּאֲכָלֵי הַגּוֹיִם
וַתִּגְעַל נַפְשׁוֹ בָּהֶם וַיִּשָּׁמֵר מִנְּגוֹעַ־בָּם׃ וְיַעַן כִּי־יָרֵא 13
אֶת־יְיָ בְּכָל־לִבּוֹ וַיֵּט יְיָ אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חִנּוֹ בְּעֵינֵי
שַׁלְמַנְאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ וְהַמֶּלֶךְ לֹא־מָנַע מִמֶּנּוּ לָצֵאת 14

15 וְלָבֹא כַּטּוֹב בְּעֵינָיו וְלַעֲשׂוֹת כְּפִי־אַוַּת נַפְשׁוֹ׃ וַיֵּלֶךְ
אֶל־כָּל־אֲסִירֵי הַגּוֹלָה וַיְנַחֵם אֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם׃
16 וַיָּבֹא גַּם עִירָה רְגוֹשׁ בְּאֶרֶץ מָדַי וּבְיָדוֹ עֶשֶׂר כִּכְּרֵי כֶסֶף
17 אֲשֶׁר נָתַן־לוֹ הַמֶּלֶךְ לְמָנָה׃ וַיַּרְא בְּתוֹךְ אֲסִירֵי יִשְׂרָאֵל
אִישׁ אֶחָד וּשְׁמוֹ גָּבְאֵל וְהוּא דַּל מְאֹד וַיַּלְוֵהוּ אֶת הַכֶּסֶף
וַיִּקַּח עָלָיו כְּתָבוֹ מִיָּדוֹ׃
18 וַיְהִי בִּרְבוֹת הַיָּמִים וַיָּמָת שַׁלְמַנְאֶסֶר וַיִּמְלֹךְ סַנְחֵרִיב
בְּנוֹ תַּחְתָּיו וְהוּא שָׂנֵא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בִּמְאֹד מְאֹד׃
19 וְטוֹבִיָּה הָלַךְ כְּדַרְכּוֹ יוֹם יוֹם אֶל־הַשְּׁבוּיִם וַיְנַחֵם אֹתָם
20 וַיִּתֵּן לְכָל־אִישׁ כְּפִי אֲשֶׁר מָצְאָה יָדוֹ׃ מִלַּחְמוֹ נָתַן
לָרְעֵבִים וַיַּלְבֵּשׁ אֵת הָעֲרוּמִּים וַיְקַבֵּר אֵת הַחֲלָלִים וְאֵת
21 הַמֵּתִים׃ וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וַיָּנָס סַנְחֵרִיב מֵאֶרֶץ יְהוּדָה
22 יַעַן כִּי־נְגָפוֹ אֱלֹהִים עַל חֶרְפָּתוֹ אֲשֶׁר חֵרְפָהוּ׃ וַיְהִי
בְּשׁוּבוֹ אֶל־אַרְצוֹ וַיִּשְׁפֹּךְ חֲמָתוֹ עַל הַיְּהוּדִים וַיַּהֲרֹג
23 רַבִּים מֵהֶם וַיְקַבֵּר אֹתָם טוֹבִיָּה׃ וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ וַיְצַו
24 לַהֲמִיתוֹ וַיִּקַּח אֶת־כָּל־רְכוּשׁוֹ מִיָּדוֹ׃ וַיִּקַּח טוֹבִיָּה אֶת־
אִשְׁתּוֹ וְאֶת־בְּנוֹ וַיִּבְרַח מִפָּנָיו וַיָּגָר בְּהֶחָבֵא עִם־קְרוֹבָיו׃
25 וַיְהִי לְיָמִים עוֹד חֲמִשִּׁים וַחֲמִשָּׁה וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי־הַמֶּלֶךְ
26 אֶת־יָדָם בַּאֲבִיהֶם וַיַּכּוּהוּ נָפֶשׁ׃ וַיֻּגַּד לְטוֹבִיָּה וַיָּשָׁב
אֶל־בֵּיתוֹ וַיּוּשַׁב־לוֹ כָּל־רְכוּשׁוֹ וְכָל־הוֹן בֵּיתוֹ׃

2.

2. 1 וַיְהִי בְּיוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת וַיַּעַשׂ טוֹבִיָּה מִשְׁתֶּה׃ וַיֹּאמֶר
אֶל־בְּנוֹ לֵךְ־נָא בְּנִי וּקְרָא אֶל־כָּל־יִרְאֵי אֱלֹהִים
3 מִמִּשְׁפַּחְתֵּנוּ וְיֹאכְלוּ וְיִשְׁתּוּ אִתָּנוּ׃ וַיְהִי בְּצֵאתוֹ וַיָּשָׁב
מַהֵר וַיַּגֵּד לְאָבִיו הִנֵּה רָאִיתִי אִישׁ בַּחוּץ נֹפֵל מֵת
אַרְצָה׃

4 אַרְצָה׃ וַיְמַהֵר טוֹבִיָּה וַיָּרָץ הַחוּצָה וַיִּשָּׂא אֶת־הַמֵּת
5 בַּסֵּתֶר אֶל־בֵּיתוֹ לְקַבֵּר אֹתוֹ בַּלָּיְלָה׃ וְאַחֲרֵי הַסְתִּירוֹ
שָׁב אֶל־קְרוּאֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיֹּאכַל אֶת־לַחְמוֹ בְּדַאֲבוֹן נָפֶשׁ׃
6 וַיִּזְכֹּר אֶת־דְּבַר־יְיָ בְּיַד עָמוֹס הַנָּבִיא וְהָפַכְתִּי חַגֵּיכֶם
7 לְאֵבֶל׃ וַיְהִי כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ וַיָּקָם טוֹבִיָּה וַיְקַבֵּר אֶת־
8 מֵתוֹ׃ וַיּוֹכִיחוּ רֵעָיו אֹתוֹ וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה זֶה יָמִים וְהַמֶּלֶךְ
צִוָּה לַהֲמִיתְךָ וַתִּמָּלֵט וְעַתָּה תָשׁוּב לְקַבֵּר אֶת־הַמֵּתִים׃
9 וְטוֹבִיָּה יָרֵא אֶת־דְּבַר יְיָ יוֹתֵר מִדְּבַר הַמֶּלֶךְ וַיֶּאֱסֹף
בַּסֵּתֶר אֶת־הַחֲלָלִים אֶל־בֵּיתוֹ וַיְקַבֵּר אֹתָם בַּלָּיְלָה׃
10 וַיְהִי הַיּוֹם בְּשׁוּבוֹ מִקַּבֵּר אֶת־הַמֵּתִים וְהוּא עָיֵף
11 וַיִּשְׁכַּב עַל־יַד קִיר הַבַּיִת וַיִּישָׁן׃ וַיִּקָּר מִקְרֶה וְהִנֵּה
עֲטַלֵּף אֶחָד הֵרִיק צֵאָתוֹ מִקִּנּוֹ וַתִּפֹּל בְּעוֹדֶנָּה חַמָּה עַל־
12 פָּנָיו וַתְּעַוֵּר אֶת־עֵינָיו׃ וַיְיָ הֵבִיא עָלָיו אֶת־הָרָעָה
הַזֹּאת לְנַסּוֹתוֹ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ עֲנָוִים דַּרְכּוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
13 לְעַבְדּוֹ לְאִיּוֹב׃ וּמִיִּרְאָתוֹ אֶת־יְיָ מִנְּעוּרָיו וּמִדָּבְקוֹ
בְּמִצְוֹתָיו לֹא־זָעַף לִבּוֹ עַל יְיָ וְאֵין בְּפִיו תְּלוּנָה בְּהַכּוֹתוֹ
14 בְּעִוָּרוֹן אֶת־עֵינָיו׃ וַיַּחֲזֵק עוֹד בְּתֻמָּתוֹ וַיְבָרֵךְ אֶת־יְיָ
15 כָּל־יָמָיו׃ וַיְהַתְּלוּ־בוֹ רֵעָיו כַּאֲשֶׁר הִתֵּלוּ הָרֵעִים בְּאִיּוֹב
16 וַיֹּאמְרוּ־לוֹ׃ אַיֵּה אֵיפוֹא תִקְוָתְךָ כִּי־פָרַסְתָּ לָרָעֵב
17 לַחְמְךָ וְקָבַרְתָּ אֶת־הַמֵּתִים׃ וַיּוֹכִיחֵם טוֹבִיָּה וַיֹּאמַר׃
18 אַל־נָא אַחַי כֵּן תְּדַבֵּרוּ כִּי בְּנֵי־קְדוֹשִׁים אֲנַחְנוּ
19 הַמְיַחֲלִים לְחַיֵּי עוֹלָם׃ וַיְיָ יַנְחִילֵם לְכָל־הַנֶּאֱמָנִים
בִּבְרִיתוֹ וּמַחֲזִיקִים בֶּאֱמוּנָתוֹ׃
20 וְחַנָּה אִשְׁתּוֹ תָּמְכָה בַּפֶּלֶךְ יָדֶיהָ וַתְּכַלְכֵּל אֶת־בַּעְלָהּ
21 בִּפְעַל כַּפֶּיהָ׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַתָּבֵא בִשְׂכָרָהּ גְּדִי עִזִּים
22 הַבָּיְתָה׃ וַיִּשְׁמַע טוֹבִיָּה אֶת־קוֹל הַגְּדִי וַיֹּאמֶר מָה קוֹל
הַגְּדִי

23 הַגְּרִי הַזֶּה בְּאָזְנַי לְכוּ וּרְאוּ אוּלַי גָּנוּב הוּא אִתִּי׃ וְאִם
כֵּן הוּא הָשִׁיבוּ אֹתוֹ לִבְעָלָיו כִּי לֹא־נָכוֹן לִלְחֹם לֶחֶם
24 גָּזוּל וְלִנְגוֹעַ־בּוֹ׃ וַתִּקְצֹף אִשְׁתּוֹ עַל דְּבָרָיו וַתֹּאמַר׃
26 הֲלֹא תִרְאֶה כִּי תוֹחַלְתְּךָ נִכְזָבָה וְכָל צִדְקָתְךָ לְתֹהוּ׃
26 וְהִיא לֹא־כָלְתָה לְהַרְעִימוֹ בְּדַבְּרָהּ אֵלָיו יוֹם יוֹם
כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃

3.

1 וַיְהִי כִּי־מָרָה־לוֹ נַפְשׁוֹ וַיִּשָּׂא טוֹבִיָּה אֶת־קוֹלוֹ וַיֵּבְךְּ
2 וַיִּתְחַנֵּן אֶל יְיָ וַיֹּאמַר׃ צַדִּיק אַתָּה יְיָ וְיָשָׁר מִשְׁפָּטֶךָ
3 וְחֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָּנֶיךָ׃ וְעַתָּה יְיָ חָנֵּנִי־נָא וְאַל
4 תִּנָּקֵם בִּי מֵחֲטָאָי׃ חַטֹּאות נְעוּרַי וּפִשְׁעֵי אֲבוֹתַי הָסֵר
5 מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ׃ עֵקֶב עֲזַבְנוּ אֶת־מִצְוֹתֶיךָ נְתַתָּנוּ בְּיַד
אוֹיְבֵינוּ לִרְדּוֹת בָּנוּ בְּחָמָס וּבְחֶרֶב וּבְשִׁבְיָה וְהִנְנוּ לְבוּז
6 וּלְחֶרְפָּה בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדַּחְתָּנוּ־בָם׃ שְׁפָטִים גְּדוֹלִים
וְנוֹרָאִים עָשִׂיתָ־בָּנוּ עֵקֶב אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ אֶת־בְּרִיתֶךָ
7 וְלֹא הָלַכְנוּ בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת לְפָנֶיךָ׃ וְעַתָּה עֲשֵׂה־נָא
עִמָּדִי חֶסֶד וְקַח־לְךָ אֶת־נִשְׁמָתִי בְּשָׁלוֹם כִּי טוֹב
מוֹתִי מֵחַיָּי׃

8 וַיְהִי בָּעֵת הַהִיא וְהִנֵּה אִשָּׁה בִרְגֹשׁ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מָדָי
וּשְׁמָהּ שָׂרָה בַּת־רְעוּאֵל וַתֵּקַל בְּעֵינֵי שִׁפְחַת אָבִיהָ׃
9 כִּי אֹרָשָׂה הָיְתָה לְשִׁבְעַת אֲנָשִׁים זֶה אַחַר זֶה וּבְטֶרֶם
10 קָרַב אִישׁ אֵלֶיהָ וַתָּבֹא עֲלֵיהֶם רוּחַ רָעָה וַיָּמוּתוּ׃ וַיְהִי
הַיּוֹם וְהִיא מִתְוַכַּחַת עִמָּהּ וַתֹּאמַר הַשִּׁפְחָה אֵלֶיהָ בַּת־
11 מְרַצַּחַת־בְּעָלִים אָתְּ׃ מִי־יִתֵּן וְלֹא־נִרְאָה מִמֵּךְ פְּרִי־בֶטֶן
12 עַד־עוֹלָם אִם־בֵּן אוֹ־בַת׃ הֲלְהָרְגֵנִי אַתְּ אֹמֶרֶת כַּאֲשֶׁר
הרגת

הָרַגְתְּ אֶת־שִׁבְעָה בְעָלָיִךְ׃ וַיְהִי כְּשָׁמְעָהּ אֶת־הַגִּדּוּפִים 13
הָאֵלֶּה וַתַּעַל בְּקֹשַׁת רוּחָהּ הַחֲדֵרָה עַל הָעֲלִיָּה וַתֵּשֶׁב
שָׁמָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם׃ לֶחֶם לֹא־אָכְלָה וּמַיִם 14
לֹא־שָׁתָתָה וַתֵּבְךְּ וַתִּתְחַנֵּן אֶל יְיָ לֶאֱסֹף אֶת־חֶרְפָּתָהּ׃
וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי אַחֲרֵי כַלּוֹתָהּ לְהִתְחַנֵּן וַתְּהַלֵּל אֶת־ 15
יְיָ וַתֹּאמַר׃ מְהֻלָּל שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי גַּם 16
בְּאַפְּךָ תַּעֲשֶׂה חֶסֶד וְתִסְלַח לַעֲוֹנֵינוּ בְּעֵת צָרָה בְּקָרְאֵנוּ
אֵלֶיךָ׃ לְךָ יְיָ אֶשָּׂא פָנַי וְעֵינַי כָּלוּ לִישׁוּעָתְךָ נֶצַח׃ 17
וְעַתָּה יְיָ הָסֵר־נָא אֶת־חֶרְפָּתִי מֵעָלַי וּפְדֵנִי מִצָּרוֹתָי 18
וְאִם־אַיִן הָשֵׁב־נָא רוּחִי אֵלֶיךָ׃ גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ כִּי 19
לֹא־שְׁאֵלַתְנִי־לִי אִישׁ וְנִשְׁמַרְתִּי מִכֹּל חֵפֶץ רָע׃ עִם 20
לֵצִים לֹא־הָיָה חֶלְקִי וְלֹא לָקַחְתִּי אִישׁ מְעֻנָּג כִּי־אִם
לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ׃ וְעַתָּה לֹא־יָדַעְתִּי אִם אָנֹכִי לֹא־ 21
יָקַרְתִּי לָהֶם אוֹ אִם־הֵם לֹא־יָקְרוּ לִי וְאַתָּה שְׁמַרְתַּנִי
לְאִישׁ אַחֵר כִּי מַחְשְׁבוֹתֶיךָ לֹא־כְמַחְשֶׁבֶת אָדָם׃ אָמְנָם 22
בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחָה כִּי תְרַחֵם עַל־יְרֵאֶיךָ וְתִפְדֶּה מִצָּרוֹת
נַפְשָׁם׃ וְאֵת אֲשֶׁר־תֶּאֱהַב תּוֹכִיחַ כִּי לֹא אֵל חָפֵץ שַׁחַת 23
אָתָּה׃ הֲלֹא עַל־פִּיךָ הַשֶּׁמֶשׁ תִּזְרַח אַחֲרֵי הָרַעַם כֵּן 24
תַּהֲפֹךְ אֶבְלֵנוּ לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן׃ יְהִי שִׁמְךָ יְיָ מְבֹרָךְ׃ 25
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ וַיֵּעָתֵר יְיָ לִשְׁנֵיהֶם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה 26
וַיִּשְׁלַח אֶת־מַלְאָכוֹ אֶת־רְפָאֵל לְרַפְּאוֹתָם מִשִּׁבְרֵיהֶם
כִּי עָלְתָה שַׁוְעָתָם כְּאַחַת הַשָּׁמָיִם׃

4.

וְטוֹבִיָּה אָמַר בְּלִבּוֹ כִּי שָׁמַע יְיָ אֶת־תְּפִלָּתוֹ וְכִי קָרְבוּ 1
יָמָיו לָמוּת׃ וַיִּקְרָא אֶל־בְּנוֹ וַיֹּאמֶר אֵלָיו׃ שְׁמַע בְּנִי 2 .5

אמרי

4 אִמְרֵי אָבִיךָ וְשִׂימֵם בְּתוֹךְ לִבֶּךָ׃ בְּקַחַת אֱלֹהִים אֶת־
5 נַפְשִׁי וְקָבַרְתָּ אֶת־עַצְמוֹתָי׃ כַּבֵּד אֶת־אִמְּךָ כָּל־יְמֵי
חַיֶּיהָ וּזְכֹר אֶת־אֲשֶׁר חִבְּלָה בְּשֵׂאת אֹתְךָ בְּבִטְנָהּ׃
7. 6 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּמוּת גַּם־הִיא וּקְבַרְתֶּנָּה בִּקְבוּרָתִי׃ שַׁוֵּה
8 יְיָ לְנֶגְדְּךָ תָּמִיד וְהִשָּׁמֵר מֵעָוֹן וּמֵעֲבֹר אֶת־פִּי יְיָ׃ תֵּן
מֵהוֹנְךָ לֶעָנִי וְאַל תַּעֲלֵם עֵינֶיךָ מִמֶּנּוּ וִיבָרֶכְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ׃
10. 9 הַחֲזֵק יְדֵי אֶבְיוֹן כְּפִי־אֲשֶׁר־תַּשִּׂיג יָדֶךָ׃ אִם רַב־לְךָ תֵּן
הַרְבֵּה וְאִם מְעַט תֶּן־לוֹ בְּעַיִן טוֹבָה כִּי בְּרֹב יָמִים
11 תִּמְצָאֶנּוּ בְּעֵת צָרָה׃ צְדָקָה תַּצִּיל מֵחֵטְא וּמִמָּוֶת וּבְיוֹם
12 רָעָה אַל־תַּזְנִיחֶךָ׃ מַלְוֵה יְיָ חוֹנֵן דָּל וּגְמוּלוֹ יְשַׁלֶּם לוֹ׃
13 אַל־תִּתֵּן לַקְּדֵשָׁה חֵילֶךָ שְׂטֵה מֵעָלֶיהָ וּדְבַק בְּאֵשֶׁת
14 חֵיקֶךָ׃ הָסֵר גַּאֲוָה מִלְּבָבְךָ וּמִשִּׂפְתֵי פִיךָ כִּי הִיא רֵאשִׁית
15 כָּל רָעָה׃ תֵּן לַשָּׂכִיר פָּעֳלוֹ וְלֹא־תָלִין פְּעֻלָּתוֹ עַד־בֹּקֶר׃
17. 16 אֵת הַשָּׂנוּא לְךָ אַל־תַּעֲשֶׂה לַעֲמִיתֶךָ׃ פְּרֹס לָרָעֵב
18 לַחְמֶךָ וְכִי־רָאִיתָ עָרוֹם וְכִסִּיתוֹ׃ בְּהִקָּבֵר אִישׁ צַדִּיק
19 תֵּן מִיֵּינְךָ וּמִלַּחְמֶךָ וְעִם אַנְשֵׁי רֶשַׁע אַל תִּלְחָם׃ כִּי־
20 תְבַקֵּשׁ עֵצָה לֵךְ וְהִוָּעֵץ אֶת־אִישׁ נָבוֹן׃ בָּרֵךְ אֱלֹהִים
בְּכָל־עֵת וּבַקְּשֵׁהוּ לְהַיְשִׁיר דְּרָכֶיךָ׃

21 וְעַתָּה דַּע בְּנִי כִּי בִּהְיוֹתְךָ עוֹד רַךְ בַּשָּׁנִים הִלְוֵיתִי
עֶשֶׂר כִּכְּרֵי כֶסֶף לְגָבְאֵל הַיֹּשֵׁב בִּרְגֹשׁ בְּאֶרֶץ מָדַי
22 וּכְתָבוֹ בְּיָדִי׃ וְעַתָּה לְכָה־נָּא וְאֶשְׁלָחֲךָ אֵלָיו לְבַקֵּשׁ
23 אֶת־הַכֶּסֶף מִיָּדוֹ וּלְהָשִׁיב־לוֹ אֶת־כְּתָבוֹ׃ וְאַל־תֵּעָצֵב
בְּנִי עַל כִּי־דַלּוֹנוּ מְאֹד כִּי יֵיטִיב אֱלֹהִים לָנוּ אִם יָרֵא
נִירָא אֹתוֹ וְנַעֲשֶׂה אֶת־הַטּוֹב בְּעֵינָיו׃

5.

1 וַיַּעַן טוֹבִיָּה אֶת־אָבִיו וַיֹּאמַר כֹּל אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ אֵלַי
2 אֶעֱשֶׂה׃ אַךְ לֹא יָדַעְתִּי אֵיכָה אֲבַקֵּשׁ אֶת־הַכֶּסֶף הֵן לֹא
3 יַכִּירֵנִי הָאִישׁ וְגַם אָנֹכִי לֹא יְדַעְתִּיו׃ מֶה הָאוֹת אֲשֶׁר
אֶתֶּן־לוֹ אִם לֹא־יַאֲמִין לִדְבָרַי וְגַם אֶת־הַדֶּרֶךְ לֹא
4 יָדַעְתִּי׃ וַיַּעַן אָבִיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה כְּתָבוֹ בְּיָדִי רַק הַרְאֵהוּ
5 וְלֹא יִמְנַע אֶת־הַכֶּסֶף מִמֶּךָּ׃ וְעַתָּה לֵךְ בְּנִי וּדְרֹשׁ
לְחָבֵר נֶאֱמָן הַהֹלֵךְ בְּשָׂכָר אִתְּךָ לְמַעַן הָשֵׁב אֶת־הַכֶּסֶף
6 בְּעוֹדֶנִּי חָי׃ וַיֵּצֵא טוֹבִיָּה הַחוּצָה וְהִנֵּה עֶלֶם יְפֵה־תֹאַר
לִקְרָאתוֹ וּמָתְנָיו חֲגוּרִים וְנָכוֹן לָשׂוּם לַדֶּרֶךְ פְּעָמָיו׃
7 וְטוֹבִיָּה לֹא־יָדַע כִּי מַלְאַךְ אֱלֹהִים הוּא וַיִּשְׁאָלֵהוּ
8 לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר מִי־אַתָּה יְדִידִי׃ וַיַּעֲנֵהוּ הָעֶלֶם וַיֹּאמַר
9 מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר טוֹבִיָּה אֵלָיו הֲיָדַעְתָּ אֶת־
10 הַדֶּרֶךְ לְאֶרֶץ מָדַי וַיַּעַן וַיֹּאמֶר יָדָעְתִּי׃ כִּי זֶה פַּעֲמַיִם
וְשָׁלֹשׁ עָבַרְתִּי בָּאָרֶץ וְנֶאֱסַפְתִּי אֶל־בֵּית גַּבְאֵל אָחִינוּ
בְּעִיר רְגוּשׁ הַיּוֹשֶׁבֶת עַל הָרֵי אַחְמְתָא בְּאֶרֶץ מָדָי׃
11 וַיֹּאמֶר טוֹבִיָּה אֶל הָעֶלֶם הוֹאֶל־נָא עֲמוֹד עַד־אֲגַלֶּה
12 אֶת־אֹזֶן אָבִי׃ וַיֵּלֶךְ טוֹבִיָּה וַיַּגֵּד לְאָבִיו וְהוּא מִשְׁתָּאֶה
13 וַיִּקְרָא אֶת־הָעֶלֶם׃ וַיְהִי בְּגִשְׁתּוֹ אֶל הַזָּקֵן וַיְבָרֵךְ אֹתוֹ
14 וַיֹּאמֶר יִתֵּן לְךָ אֱלֹהִים לֵב שָׂמֵחַ׃ וַיַּעַן טוֹבִיָּה וַיֹּאמֶר
מַה לִּי וּלְשִׂמְחָה הִנֵּה עֵינַי חָשְׁכוּ מֵרְאוֹת וְאוֹר הַשֶּׁמֶשׁ
15 לֹא־יָהֵל לִי׃ וַיַּעֲנֵהוּ הָעֶלֶם וַיֹּאמַר קַוֵּה לַיְיָ וְיוֹשַׁע־לָךְ׃
16 וַיֹּאמֶר טוֹבִיָּה אִם יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁךָ לָלֶכֶת עִם בְּנִי לִרְגֹשׁ
בְּאֶרֶץ מָדַי אֶל־גַּבְאֵל מוֹרָעִי וְנָתַתִּי לְךָ אֶת שְׂכָרְךָ
17 בְּשׁוּבְךָ אִתּוֹ׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר תְּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי
18 אָנֹכִי אוֹלִיכֵהוּ וַאֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ בְּשָׁלוֹם׃ וַיֹּאמֶר טוֹבִיָּה

בִּי־

כִּי־אֲדוֹנִי הוֹרִיעֵנִי־נָא אֶת־מִשְׁפַּחְתְּךָ וְאֶת־שֵׁם שִׁבְטֶךָ׃
19 וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ אֵלָיו רַב־לָךְ כִּי מָצָאתָ חָבֵר לְבִנְךָ וְלָמָּה־
20 זֶה תִּשְׁאַל לְמִשְׁפַּחְתִּי׃ אוּלָם לְמַעַן לֹא־תִדְאַג לְבִנְךָ דַּע
21 כִּי שְׁמִי עֲזַרְיָה בֶּן־חֲנַנְיָה׃ וַיֹּאמֶר טוֹבִיָּה אָכֵן מִמִּשְׁפַּחַת
22 אַנְשֵׁי־שֵׁם אַתָּה נָא אַל־תִּקְצֹף כִּי שְׁאֶלְתִּיךָ׃ וַיֹּאמֶר
הַמַּלְאָךְ הָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֵלֶיךָ בָּרִיא וְשָׁלֵם
23 וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ׃ וַיַּעַן טוֹבִיָּה וַיֹּאמֶר לְכוּ לְשָׁלוֹם וַיְיָ
24 יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לִפְנֵיכֶם לְשָׁמְרְכֶם בַּדָּרֶךְ׃ וַיָּכֶן טוֹבִיָּה
אֶת־כָּל־מַחְסוֹרוֹ לַדָּרֶךְ וַיִּשַּׁק לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וַיֵּלְכוּ׃
25 וַתִּשָּׂא אִמּוֹ אֶת־קוֹלָהּ וַתֵּבְךְּ וַתֹּאמֶר לְבַעְלָהּ רְאֵה
26 אֶת־מִשְׁעֶנֶת שֵׂיבָתֵנוּ לָקַחְתָּ מִמֶּנּוּ וַתְּשַׁלְּחֵנוּ׃ לוּלֵי
הָיָה לְךָ כֶּסֶף כִּי עַתָּה לֹא־שָׁלַחְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ
27 מֵאִתָּנוּ׃ הַאִם לֹא־שָׁקַטְנוּ בְּעָנְיֵנוּ וְאִם לֹא־נִבְחָר־לָנוּ
28 בְּנֵנוּ זֶה מֵהוֹן וָעוֹשֶׁר׃ וַיְנַחֵם טוֹבִיָּה אֶת־אִשְׁתּוֹ וַיֹּאמַר׃
29 חִדְלִי מִבְּכוֹת עַל בְּנֵךְ כִּי יְיָ יִשְׁמֹר צֵאתוֹ וּבוֹאוֹ וְעֵינַיִךְ
30 תֶּחֱזֶינָה אֹתוֹ בְּשׁוּבוֹ בְּשָׁלוֹם׃ כִּי בָטַחְתִּי בַּיְיָ כִּי־יִשְׁלַח
אֶת־מַלְאָכוֹ אִתּוֹ לַנְחוֹתוֹ בַדֶּרֶךְ וּלְהַצְלִיחַ אֶת־דַּרְכּוֹ וְגַם
31 שׁוֹב יָשׁוּב בְּשׁוּבָה וָנַחַת׃ וַתִּשְׁקֹט אִשְׁתּוֹ וַתִּדֹּם׃

6.

1 וַיִּשָּׂא טוֹבִיָּה אֶת־רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ וְכַלְבּוֹ רָץ אִתּוֹ וַיָּבֹא
2 בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן עַד נְהַר חִדֶּקֶל׃ וַיֵּלֶךְ אֶל הַנָּהָר לִרְחֹץ
אֶת־רַגְלָיו וְהִנֵּה דָּג גָּדוֹל לִקְרָאתוֹ פֹּתֵחַ פִּיו לְבַלְעוֹ׃
3 וַיֶּחֱרַד טוֹבִיָּה חֲרָדָה גְדוֹלָה וַיִּקְרָא בְּקוֹל גָּדוֹל וַיֹּאמֶר
4 אֲהָהּ אֲדוֹנִי כִּי אֶבָּלֵעַ׃ וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ אֵלָיו שְׁלַח־נָא
5 יָדְךָ וֶאֱחֹז בִּסְנַפִּירָיו וּמְשָׁכֵהוּ הַיַּבָּשָׁה׃ וַיִּמְשְׁכֵהוּ
היבשה

הַיַּבָּשָׁה וְהִנֵּה הַדָּג מְכַרְכֵּר לְרַגְלָיו׃ וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ 6
אֵלָיו בַּתֵּר אֹתוֹ בַּתָּוֶךְ וְקַח־לְךָ אֶת־הַלֵּב וְאֵת הַמְּרֵרָה
וְאֵת הַכָּבֵד כִּי טוֹבִים הֵם לִרְפוּאָה וַיַּעַשׂ כֵּן׃ וַיִּצְלוּ 7
מִבִּתְרֵי הַדָּג וַיֹּאכֵלוּ וְהַנּוֹתָר מָלְחוּ בַּמֶּלַח וַיִּצְטַיְּדוּ־בוֹ
עַל־הַדֶּרֶךְ עַד לְבֹא רְגָשָׁה׃ וַיִּשְׁאַל טוֹבִיָּה אֶת־הַמַּלְאָךְ 8
וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה אָחִי הוֹדִיעֵנִי־נָא אֶת־כֹּחַ הַקְּרָבִים אֲשֶׁר
שַׂמְתִּי לְבַדָּנָה׃ וַיַּעֲנֵהוּ הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר בְּתִתְּךָ מִן־הַלֵּב 9
עַל גַּחֲלֵי אֵשׁ עַד־עֲלוֹת הֶעָשָׁן הִדֹּף תִּדֹּף עֲשָׁנוֹ כָּל־רוּחַ
רָעָה מֵאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה וְלֹא תוֹסִיף לְהָרַע עוֹד׃ וְהַמְּרֵרָה 10
תַּעֲלֶה אֲרוּכָה לַאֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ תְּבַלּוּל בְּעֵינָיו לְמָשְׁחָה־
בָּהּ אֶת־הָעֵינָיִם׃ וַיּוֹסֶף טוֹבִיָּה לִשְׁאֹל וַיֹּאמֶר אָנָה 11
נָסוּר הַלָּיְלָה׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה־פֹה אִישׁ וּשְׁמוֹ 12
רְעוּאֵל וְהוּא מִשְּׁאֵרֵי בְשָׂרֶךָ׃ וְלוֹ בַּת־יְחִידָה וּשְׁמָהּ 13
שָׂרָה וְאֵין לָאִישׁ עוֹד בָּנִים זוּלָתָהּ׃ וְהָיָה בְּקַחְתְּךָ 14
אֶת־בִּתּוֹ לְאִשָּׁה וְיָרַשְׁתָּ אֵת כֹּל נַחֲלָתוֹ׃ לָכֵן בַּקֵּשׁ 15
אֹתָהּ מִיָּדוֹ וְהוּא יִתְּנֶנָּה־לָּךְ׃ וַיֹּאמֶר טוֹבִיָּה הִנֵּה 16
שָׁמַעְתִּי עָלֶיהָ לֵאמֹר כִּי־זֶה שֶׁבַע פְּעָמִים נֶאֱרָשָׂה
לְשִׁבְעַת אֲנָשִׁים וַיָּמוּתוּ כֻלָּם בְּרוּחַ רָעָה׃ וְעַתָּה פֶּן־ 17
יִקְרֶה־לִּי כְּמִקְרֵיהֶם וְהוֹרַדְתִּי אֶת־שֵׂיבַת אֲבוֹתַי בְּיָגוֹן
שְׁאוֹלָה כִּי בֶן־יְחִידָם אָנֹכִי׃ וַיַּעַן הַמַּלְאָךְ וַיֹּאמֶר שְׁמַע 18
בְּנִי וְהִגַּדְתִּי־לְךָ בְּמִי־תִמְשֹׁל הָרוּחַ־רָעָה׃ בְּכֹל הַבּוֹזִים 19
אֶת־דְּבַר יְיָ בְּקַחְתָּם אִשָּׁה מֵרוּחַ זְנוּנִים וּבְלִי־דַעַת
כְּסוּס כְּפֶרֶד בַּמִּדְבָּר׃ וְאַתָּה אִם־אָרֵשׂ תְּאָרֵשׂ אֹתָהּ 20
וְהָלַכְתָּ בַּחֲדַר מִשְׁכָּבָהּ וְתִנָּזֵר מִמֶּנָּה שְׁלֹשֶׁת יָמִים
לְהִתְפַּלֵּל אֶל יְיָ׃ וְהָיָה בַּלַּיְלָה הָרִאשׁוֹן בְּהַשְׁלִיכְךָ אֶת־ 21
כְּבֵד הַדָּג עַל־הֶגֶּחָלִים תָּסוּר רוּחַ הָרָעָה׃ וּבַלַּיְלָה 22

הַשֵּׁנִי תִּקְרַב אֵלֶיהָ בְּלֵב עֲנָוָה כַּאֲבוֹתֵינוּ הַקְּדֹשִׁים׃
24.23 וּבַלַּיְלָה הַשְּׁלִישִׁי תְּבֹרָךְ לְהוֹלִיד בָּנִים יְשָׁרִים׃ וּמֵאָז
וָהָלְאָה תָּבֹא אֵלֶיהָ בְּיִרְאַת יְיָ וְלֹא מֵעוֹנֶג וּתְשׁוּקָה׃
25 לְמַעַן הָבִיא יְיָ עַל־זַרְעֲךָ אֶת־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר
לְאַבְרָהָם אָבִיךָ׃

7.

1 וַיָּסוּרוּ אֶל בֵּית רְעוּאֵל וַיַּאַסְפֵם בְּכָבוֹד הַבָּיְתָה׃
2 וַיַּרְא רְעוּאֵל אֶת־פְּנֵי טוֹבִיָּה וַיֹּאמֶר אֶל חַנָּה אִשְׁתּוֹ
3 רְאִי אֶת־פְּנֵי הָעֶלֶם הַזֶּה כִּרְאוֹת פְּנֵי בֶן־אֲחוֹתִי׃ וַיֹּאמֶר
מֵאַיִן אַתֶּם אַחַי וַיֹּאמְרוּ מִמַּטֵּה נַפְתָּלִי וּמֵאֲסִירֵי נִינְוֵה
4 אֲנָחְנוּ׃ וַיִּשְׁאַל לָהֶם רְעוּאֵל וַיֹּאמֶר הַיְדַעְתֶּם אֶת־
5 טוֹבִיָּה שְׁאֵר בְּשָׂרִי וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר סִפֵּר
לָהֶם אֶת־כָּל־הַחֲסָדִים אֲשֶׁר עָשָׂה טוֹבִיָּה עִמָּדוֹ וַיֹּאמֶר
הַמַּלְאָךְ אֵלָיו הָאִישׁ אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ עָלָיו הוּא אֲבִי הָעֶלֶם
6 הַזֶּה׃ וַיָּקָם רְעוּאֵל וַיִּפֹּל עַל־צַוְּארֵי טוֹבִיָּה וַיִּשַּׁק־לוֹ
7 וַיֵּבְךְּ עַל צַוָּארָיו עוֹד׃ וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ אַתָּה לַיְיָ בְּנִי כִּי
8 בֶן־יָשָׁר וְתָמִים אָתָּה׃ וְגַם חַנָּה אִשְׁתּוֹ וְשָׂרָה בִתּוֹ
9 שָׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר וַתִּבְכֶּינָה׃ וַיְצַו רְעוּאֵל לִטְבֹּחַ טָבַח
10 וּלְהָכִין מִשְׁתֶּה׃ וַיְהִי בְּשִׁבְתָּם אֶל הַשֻּׁלְחָן וַיִּפְצַר־בָּם
11 רְעוּאֵל לֶאֱכֹל׃ וַיֹּאמֶר טוֹבִיָּה לֹא־אֹכַל וְלֹא־אֶשְׁתֶּה
עַד־אֲשֶׁר־אִם־עָשִׂיתָ אֶת־שְׁאֵלָתִי לָתֵת־לִי אֶת־שָׂרָה
12 בִתְּךָ לְאִשָּׁה׃ וַיִּשְׁמַע רְעוּאֵל וַיָּפָג לִבּוֹ כִּי־זָכַר אֵת
אֲשֶׁר־קָרָה לְשִׁבְעַת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיהָ וַיִּירָא
פֶּן־יִקְרֶה־לוֹ כְּמִקְרֵיהֶם׃
13 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר אֵחַר לַעֲנוֹת וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ אֵלָיו אַל־
תירא

תִּירָא מֵתֵת־לוֹ אֶת־בִּתְּךָ כִּי לְאִישׁ יְרֵא־אֱלֹהִים הִיא
14 נִצְפָּנָה וְעַל־כֵּן לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ אַחֵר׃ וַיֹּאמֶר רְעוּאֵל
עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־שָׁמַע יְיָ אֶת־תְּחִנָּתִי וְלֹא הֶחֱרִישׁ אֶל
15 דִּמְעוֹתָי׃ וְכִי שָׁלַח אֶתְכֶם לְפָנַי לָתֵת אֶת־בִּתִּי לְאִישׁ
מִמִּשְׁפַּחְתִּי כַּאֲשֶׁר צִוָּה לָנוּ מֹשֶׁה וְעַתָּה לֹא אֶחְשֹׂךְ
16 אֹתָהּ מִמֶּךָּ׃ וַיִּקַּח אֶת־יְמִין בִּתּוֹ וַיִּתְקָעֶהָ בְּכַף טוֹבִיָּה
17 וַיֹּאמַר׃ יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב יְהִי
18 עִמָּכֶם׃ יְהִי חֶלְקְכֶם בָּרוּךְ וַיְיָ אֱלֹהִים יְצַוֶּה אֶת־בִּרְכָתוֹ
19 עֲלֵיכֶם׃ וַיִּכְתְּבוּ אֶת־הַדְּבָרִים לָעֵד עַל סֵפֶר וַיֹּאכְלוּ
20 וַיִּשְׁתּוּ וַיְבָרֲכוּ אֶת־יְיָ׃ וַיִּקְרָא רְעוּאֵל אֶל־אִשְׁתּוֹ וַיְצַוֶּהָ
21 לְהָכִין לָהֶם חָדֶר׃ וַיְהִי בְּהוֹלִיכוֹ אֶת־שָׂרָה בִתּוֹ הַקֻּבָּתָה
22 וַתִּתֵּן אֶת־קוֹלָהּ לִבְכּוֹת׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ הַרְגִּיעִי בִּתִּי כִּי
יְיָ אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם יַהֲפֹךְ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה׃

8.

1 וַיְהִי אַחֲרֵי קוּמָם מִן־הַמִּשְׁתֶּה וַיּוֹלִיכוּ אֶת־הָעֶלֶם
2 אֶל־כַּלָּתוֹ בַּקֻּבָּה׃ וַיִּזְכֹּר טוֹבִיָּה אֶת־דִּבְרֵי הַמַּלְאָךְ
וַיִּקַּח מֵאַמְתַּחְתּוֹ אֶת־הַלֵּב וְאֶת־הַכָּבֵד וַיַּשְׁלֵךְ אֹתָם
3 עַל־גַּחֲלֵי אֵשׁ׃ וַיִּקַּח רְפָאֵל אֶת־רוּחַ הַמַּשְׁחִית וַיְנַדֵּהוּ
4 הַמִּדְבָּרָה בְּמִצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר טוֹבִיָּה אֶל כַּלָּתוֹ קוּמִי־נָא
שָׂרָה וְנֶעְתַּר אֶל יְיָ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לַיְלָה וָיוֹם לָתֵת לָנוּ
5 רַחֲמִים וְאַחֲרֵי־כֵן אָבֹא אֵלָיִךְ׃ כִּי בְנֵי־קְדוֹשִׁים אֲנַחְנוּ
וְלֹא נַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ אֶת־יְיָ׃
6 7. וַיָּקוּמוּ וַיִּתְפַּלְלוּ אֶל יְיָ לְשָׁמְרָם מִכֹּל פֶּגַע רָע׃ וַיִּתְחַנֵּן
טוֹבִיָּה אֶל יְיָ וַיֹּאמֶר יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי כָּל־מַעֲשֶׂיךָ
יְהַלְלוּךָ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ הַמַּיִם וְהַיַּמִּים וְכֹל אֲשֶׁר בָּם׃
אתה

8 אַתָּה יָצַרְתָּ אֶת־אָדָם מִן־הָאֲדָמָה וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־חַוָּה
9 אִשְׁתּוֹ לִהְיוֹת עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ וְאַתָּה יְיָ יֹדֵעַ כִּי לֹא לְעוֹנֶג
לָקַחְתִּי אֶת־הָעַלְמָה הַזֹּאת לְאִשָּׁה כִּי־אִם לְהוֹלִיד בָּנִים
10 הַקֹּרְאִים בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל׃ וְשָׂרָה אָמְרָה בִתְפִלָּתָהּ חָנֵּנוּ
יְיָ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהַחֲיֵינוּ בְּשָׁלוֹם עַד־עֵת זִקְנָה וָשֵׂיבָה׃

11 וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה וַיִּקְרָא רְעוּאֵל אֶל־עֲבָדָיו וַיֵּלֶךְ
12 עִמָּהֶם לִכְרוֹת קָבֶר׃ כִּי אָמַר בְּלִבּוֹ אוּלַי יִקְרֶה גַּם
לְטוֹבִיָּה מִקְרֵה שִׁבְעַת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר בָּאוּ אֵלֶיהָ׃
13 וַיְהִי כִּכְלוֹת הַקָּבֶר וַיָּבֹא אֶל־אִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ׃
14 שִׁלְחִי־נָא אֶת־אֲמָתֵךְ לִרְאוֹת הַאִם מֵת טוֹבִיָּה וְאִם
15 כֵּן הוּא וְקָבַרְנוּ אֹתוֹ בְּטֶרֶם עֲלוֹת הַשָּׁחַר׃ וַתִּשְׁלַח
אֶת־אֲמָתָהּ הַחַדְרָה וַתִּמְצָאֵם חַיִּים וּשְׁלֵמִים שֹׁכְבִים
16 עַל מִטָּתָם׃ וַתָּשָׁב וַתָּבֵא אֶת־הַבְּשׂוֹרָה אֲלֵיהֶם וַיְהַלְלוּ
אֶת־יְיָ וַיֹּאמְרוּ הוֹד וְהַלֵּל לְךָ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־אֲשֶׁר
17 לֹא עָשִׂיתָ כַּאֲשֶׁר יָרָאנוּ׃ כִּי רִחַמְתָּנוּ כְּחַסְדֶּךָ וְהִשְׁבַּתָּ
18 אֶת־צוֹרֵר נַפְשֵׁנוּ וְחָמַלְתָּ עַל שְׁנֵי בָנֶיךָ אֵלֶּה׃ וְעַתָּה יְיָ
אֱלֹהֵינוּ תֵּן לָהֶם לֵב שָׁלֵם לְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וּלְהוֹדוֹת
אֶת־חַסְדֶּךָ לְמַעַן יֵדְעוּ כֻלָּם כִּי אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּכָל־
19 הָאָרֶץ וְאֵין בִּלְתֶּךָ׃ וַיְצַו רְעוּאֵל אֶת־עֲבָדָיו לְמַלְּאוֹת
20 אֶת־הַקֶּבֶר עָפָר טֶרֶם יָאִיר הַיּוֹם׃ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ צִוָּה
לַעֲשׂוֹת מִשְׁתֶּה וְיוֹם־טוֹב וּלְהָכִין לָהֶם כָּל־מַחְסוֹרָם
21 לַדָּרֶךְ׃ וַיִּשְׁחַט מִמֵּיטַב הַפָּרִים שְׁנַיִם וְאַרְבָּעָה כְבָשִׂים
וַיִּקְרָא לְכָל־שְׁכֵנָיו וּלְכָל־אֹהֲבָיו אֶל־הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר
22 הֵכִין׃ וַיְהִי כִּי־הִקִּיפוּ יְמֵי הַמִּשְׁתֶּה וַיַּשְׁבַּע רְעוּאֵל
23 אֶת־חֲתָנוֹ לָשֶׁבֶת אִתּוֹ עוֹד שְׁתֵּי שָׁבֻעוֹת יָמִים׃ וַיְחַץ

רְעוּאֵל אֶת־כָּל קִנְיָנוֹ וַיִּתֵּן מֶחֶצְיתוֹ לְטוֹבִיָּה וּכְתָבוֹ נָתַן
בְּיָדוֹ עַל־הַנּוֹתָר אַחֲרֵי מוֹתוֹ׃

9.

1 וַיִּקְרָא טוֹבִיָּה אֶל הַמַּלְאָךְ אֲשֶׁר חֲשָׁבוֹ לְאִישׁ וַיֹּאמֶר
2 אֵלָיו עֲזַרְיָה אָחִי לוּ תִשְׁמַע לְקוֹלִי׃ הֵן הִגְדַּלְתָּ אֶת־
חַסְדְּךָ עִמָּדִי עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאִם גַּם אֶהְיֶה לְךָ לְעֶבֶד
3 עוֹלָם לֹא הֲשִׁבֹתִי לְךָ כִּגְמוּל יָדֶיךָ׃ וְעַתָּה זֶה חַסְדְּךָ
4 עוֹד אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי׃ קַח־נָא מִן־הָעֲבָדִים וּמִן־
הַגְּמַלִּים וְלֵךְ אֶל־גַּבְאֵל בִּרְגֵשׁ בְּאֶרֶץ מָדַי וְהָשֵׁב־לוֹ
אֶת־כְּתָבוֹ לָקַחַת אֶת־הַכֶּסֶף מִיָּדוֹ וּקְרָא אֹתוֹ אֶל־
5 הַמִּשְׁתֶּה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה׃ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי יִסְפֹּר אָבִי
אֶת־יְמֵי־בוֹשְׁשִׁי וְאִם־אוֹחֵר עוֹד מִן־הַמּוֹעֵד אֲשֶׁר יָעַד־
6 לִי וְקָצְרָה נַפְשׁוֹ לָמוּת׃ גַּם יָדַעְתָּ כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַנִי
חוֹתְנִי לָשֶׁבֶת אִתּוֹ עוֹד יָמִים אֲחֵרִים וְלֹא־יָכֹלְתִּי לְהָשִׁיב
7 אֶת־פָּנָיו׃ וַיִּקַּח הַמַּלְאָךְ אַרְבָּעָה עֲבָדִים מֵעַבְדֵי רְעוּאֵל
8 וּשְׁנֵי גְמַלִּים וַיֵּלֶךְ רְגֵשָׁה׃ וַיִּמְצָא אֶת־גַּבְאֵל וַיָּשֶׁב־לוֹ
9 אֶת־כְּתָבוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַכֶּסֶף מִיָּדוֹ׃ וַיְסַפֶּר־לוֹ אֵת כָּל
10 הַקֹּרוֹת אֶת־בֶּן־טוֹבִיָּה וַיִּקְרָא אֹתוֹ אֶל הַמִּשְׁתֶּה׃ וַיְהִי
כִּי־בָאוּ שְׁנֵיהֶם אֶל־בֵּית־רְעוּאֵל וַיַּרְא אֹתָם טוֹבִיָּה
11 וַיָּרָץ לִקְרָאתָם׃ וַיִּשְׁקוּ אִישׁ אֶת־אָחִיו וְגַבְאֵל בָּכָה
12 עַל־צַוְּארֵי טוֹבִיָּה וַיְהַלֵּל אֶת־יְיָ וַיֹּאמַר׃ יְבָרֶכְךָ יְיָ
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כִּי בֶּן־אִישׁ יָשָׁר וְתָמִים אַתָּה אֲשֶׁר לֹא־
13 חָשַׂךְ מִדָּל יָדוֹ׃ בְּרוּכָה אִשְׁתְּךָ לַייָ וְגַם־אֲבוֹתֶיךָ
14 בְּרוּכִים יִהְיוּ׃ יְחָנְּכֶם אֱלֹהִים לִרְאוֹת בָּנִים וּבְנֵי־בָנִים
גַּם שִׁלֵּשִׁים וְגַם רִבֵּעִים וְכָל זַרְעֲכֶם בָּרוּךְ יִהְיֶה מֵאֵת יְיָ
אלהי

אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַמּשֵׁל מֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם וַיֹּאמְרוּ כֻלָּם אָמֵן׃
15 וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת וַתְּהִי שִׂמְחָתָם שְׁלֵמָה לִפְנֵי יְיָ׃

10.

1 וַיְהִי כִּי אֵחַר טוֹבִיָּה לָשׁוּב אֶל בֵּית אֲבוֹתָיו עַל־דְּבַר
2 חֲתוּנָּתוֹ וַיִּדְאַג־לוֹ אָבִיו וַיֹּאמַר׃ מַדּוּעַ בּוֹשֵׁשׁ בְּנִי
3 לָשׁוּב וּמַה יַּעְצְרֵהוּ׃ הַאִם מֵת גָּבְאֵל וְאֵין שָׁם אִישׁ
4 לְהָשִׁיב־לוֹ אֶת־הַכָּסֶף׃ וַיִּתְעַצְּבוּ שְׁנֵיהֶם אֶל לִבָּם
5 הָאִישׁ וְאִשְׁתּוֹ כִּי לֹא־שָׁב בְּנָם לְיוֹם מוֹעֵד׃ וַתֵּבְךְּ
הָאִשָּׁה וַתְּמָאֵן לְהִנָּחֵם וַתִּקְרָא בְּנִי בְּנִי אוֹר עֵינֵינוּ
וּמִשְׁעַן שֵׂיבָתֵנוּ נֶחָמַת חַיֵּינוּ וְתִקְוַת מִשְׁפַּחְתֵּנוּ לָמָּה
6 שִׁלַּחְנוּךָ אֶל־אֶרֶץ נָכְרִיָּה׃ הֲלֹא מָצָאנוּ־בָךְ הוֹן יָקָר
7 אִם לֹא שִׁלַּחְנוּךָ׃ וַיֹּאמֶר טוֹבִיָּה אֵלֶיהָ הַחֲרִישִׁי וְאַל
8 תֵּעָצְּבִי כִּי חַי בְּנֵךְ וּלְבַב רֵעֵהוּ נֶאֱמָן׃ וַתְּמָאֵן לְהִתְנַחֵם
וַתֵּצֵא יוֹם יוֹם וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם עַל הַדֶּרֶךְ כִּי אָמְרָה
אוּלַי אַבִּיט אֹתוֹ מֵרָחוֹק׃
9 וַיּוֹסֶף עוֹד רְעוּאֵל לִפְצֹר בַּחֲתָנוֹ וַיֹּאמֶר שֵׁב־נָא עוֹד
אִתָּנוּ וְאֶשְׁלַח מַלְאָךְ אֶל אֲבוֹתֶיךָ לְהַגִּיד לָהֶם כִּי שָׁלוֹם
10 לָךְ׃ וַיַּעַן טוֹבִיָּה וַיֹּאמֶר יָדַעְתִּי כִּי־אָרְכוּ יְמֵי לֶכְתִּי
לְאָבִי וּלְאִמִּי וְיִדְאֲגוּ לְנַפְשִׁי לָכֵן אַל תַּעְצְרֵנִי לָלֶכֶת׃
11 וַיְהִי כִּי־הֵצִיק־לוֹ רְעוּאֵל בִּדְבָרָיו וְהוּא לֹא־שָׁמַע לָהֶם
12 וַיַּפְקֵד אֶת־שָׂרָה בִתּוֹ עַל יָדוֹ׃ וַיִּתֶּן־לוֹ מֶחֱצַת כָּל־
רְכוּשׁוֹ בַּעֲבָדִים וּבִשְׁפָחוֹת בַּצֹּאן בַּבָּקָר וּבַגְּמַלִּים וְגַם
13 כֶּסֶף רַב מְאֹד וַיְשַׁלְּחֵהוּ בְּשָׁלוֹם וַיֹּאמַר׃ יְיָ אֱלֹהִים
יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ לְשָׁמְרְךָ בַּדֶּרֶךְ וּמָצָאתָ אֶת־
14 אֲבוֹתֶיךָ חַיִּים וּשְׁלֵמִים׃ לוּ יַעֲשֶׂה יְיָ עִמָּדִי עוֹד אֶת־
החסד

15 הֶחָסֵר לִרְאוֹת אֶת־זַרְעֲכֶם בְּטֶרֶם אָמוּת׃ וַיִּפְּלוּ עַל־
צַוְּארֵי בִתָּם וַיִּשְׁקוּ־לָהּ וַיֹּאמְרוּ בְּשַׁלְּחָם אֹתָהּ מֵאִתָּם׃
16 כַּבְּדִי בִּתִּי אֶת־אֲבוֹת בַּעְלֵךְ וְאָהַבְתְּ אֶת־אִישֵׁךְ בְּכָל־
17 נַפְשֵׁךְ׃ שִׂימִי עֵינַיִךְ וּלְבָבֵךְ עַל־בְּנֵי הַבַּיִת וּלְכִי תָמִיד
בְּאָרְחוֹת הַצְּנוּעוֹת׃

11.

1 וַיְהִי בְּיוֹם עַשְׁתֵּי־עָשָׂר יוֹם לְמַסָּעָם וַיָּבֹאוּ חָרָנָה
2 וְהָעִיר הַהִיא בַּחֲצִי הַדֶּרֶךְ בֵּין רְגוּשׁ וּבֵין נִינְוֵה׃ וַיֹּאמֶר
הַמַּלְאָךְ אֶל־טוֹבִיָּה אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־לֵב אֲבוֹתֶיךָ בְּלֶכְתְּךָ
3 מֵאִתָּם׃ וְעַתָּה אִם־טוֹב בְּעֵינֶיךָ עָבֹר נַעֲבֹר לִפְנֵי כָל־
4 הַיְקוּם אֲשֶׁר לְרַגְלֵינוּ׃ וְאִשְׁתְּךָ תִּתְנַהֵל לְאִטָּהּ לְרֶגֶל
5 הָעֲבֹדָה וּלְרֶגֶל הַמִּקְנֶה אֲשֶׁר לְפָנֶיהָ׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר
6 בְּעֵינֵי טוֹבִיָּה׃ וַיֹּאמֶר הַמַּלְאָךְ אֵלָיו קַח אֶת־מְרֵרַת
הַדָּג אִתְּךָ לְבַל־תִּפָּקֵד מִמְּךָ וַיִּקַּח טוֹבִיָּה אֶת־הַמְּרֵרָה
וַיַּעֲבוֹרוּ׃

7 וְחַנָּה אִמּוֹ יֹשֶׁבֶת יוֹם יוֹם עַל הַמִּצְפָּה בַּדֶּרֶךְ וַתִּשָּׂא
8 אֶת־עֵינֶיהָ לְהַבִּיט אֶל בְּנָהּ׃ וַיְהִי בְּהַבִּיטָהּ וַתֵּרֶא אֹתוֹ
מֵרָחוֹק וַתַּכִּירֵהוּ וַתָּרָץ וַתַּגֵּד לְבַעְלָהּ הִנֵּה בִּנְךָ בָּא
מִן־הַדֶּרֶךְ לִקְרָאתֵנוּ׃

9 וְהַמַּלְאָךְ אָמַר אֶל טוֹבִיָּה בְּשׁוּבְךָ אֶל בֵּיתְךָ וְקָרָאתָ
אֶל יְיָ וּבֵרַכְתָּ אֹתוֹ וְאַחַר תֵּלֵךְ לְחַבֵּק אֶת־אָבִיךָ׃
10 וּמָשַׁחְתָּ אֶת־עֵינָיו בִּמְרֵרַת הַדָּג אֲשֶׁר בְּיָדְךָ וְנִפְקְחוּ
עֵינָיו לִרְאֹת וְרָאֲךָ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ׃

11 וְהַכֶּלֶב אֲשֶׁר לָקְחוּ אִתָּם עָבַר לִפְנֵיהֶם הַבַּיְתָה
כִּמְבַשֵּׂר בְּשׂוֹרָה וַיְחַפֵּץ זְנָבוֹ וַיְרַקֵּד וַיְפַזֵּז מִשִּׂמְחָה׃

12 וַיִּשְׁמַע אָבִיו הָעִוֵּר וַיָּקָם וַיְהִי כִּי־נֶחְפַּז לָלֶכֶת וַיִּפֹּל־
13 וַיִּנָּגֵף׃ וַיִּקְרָא לְאֶחָד מֵעֲבָדָיו לְהַנְחוֹתוֹ בְיָדוֹ לִקְרַאת
14 בְּנוֹ׃ וַתָּרָץ גַּם אִמּוֹ לִקְרָאתוֹ וַיִּשְׁקוּ־לוֹ וַיִּבְכּוּ מֵחֶדְוַת
15 לְבָבָם׃ וַיְהִי אַחֲרֵי הִתְפַּלְלָם לַיְיָ וַיּוֹדוּ־לוֹ חַסְדּוֹ וַיֵּשְׁבוּ
16 יַחְדָּו׃ וַיִּקַּח טוֹבִיָּה אֶת־הַמְּרֵרָה וַיִּמְשַׁח־בָּהּ אֶת־עֵינֵי
אָבִיו וַיְהִי כַּחֲצִי שָׁעָה וְהִנֵּה עוֹר לָבָן נִרְאָה בְּעֵינָיו
17 כְּעוֹר בֵּיצָה׃ וַיִּתְפֹּשׂ טוֹבִיָּה אֶת־הָעוֹר וַיַּעֲבִירוֹ מֵעַל־
18 עֵינָיו וַתִּפָּקַחְנָה׃ וַיְבָרֲכוּ אֶת־שֵׁם יְיָ הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל
19 קְרוֹבָיו׃ וְטוֹבִיָּה אָמַר בִּתְפִלָּתוֹ יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה
יִסַּרְתַּנִי וַתְּרַפְּאֵנִי וְעַתָּה אוֹדֶה אֶת־שִׁמְךָ עַל־חַסְדְּךָ כִּי
הֶרְאִיתַנִי אֶת־בְּנִי טוֹבִיָּה׃
20 וַיְהִי לְיָמִים עוֹד שִׁבְעָה וַתָּבֹא גַּם שָׂרָה כַּלָּתוֹ עִם
21 כָּל־הָעֲבֻדָּה וְהַמִּקְנֶה וְהַגְּמַלִּים אֲשֶׁר אִתָּהּ׃ וְגַם כֶּסֶף
רַב הֵבִיאָה מִלְּבַד הַכֶּסֶף אֲשֶׁר הֵשִׁיב גַּבְאֵל לְבַעֲלָהּ׃
22 וַיְסַפֵּר טוֹבִיָּה לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ אֶת־כָּל־הַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה
23 יְיָ עִמָּדוֹ בְּיַד הָעֶלֶם אֲשֶׁר נֵחָהוּ בַּדָּרֶךְ׃ וַיָּבֹאוּ גַּם־
אַכְיוֹר וְנָבוֹת דּוֹדָיו וַיִּשְׂמְחוּ לִקְרָאתוֹ עַל כָּל־הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ עִמָּדוֹ וַיַּעֲשׂוּ מִשְׁתֶּה שִׁבְעַת יָמִים וַיִּהְיוּ
אַךְ שְׂמֵחִים׃

12.

1 וַיְהִי כִּי־מָלְאוּ יְמֵי־הַמִּשְׁתֶּה וַיִּקְרָא טוֹבִיָּה אֶל־בְּנוֹ
2 וַיֹּאמֶר אֵלָיו׃ מָה הַשָּׂכָר אֲשֶׁר אֶתֵּן לָאִישׁ הַנִּכְבָּד אֲשֶׁר
3 הוֹלִיכְךָ בְּכָל הַדָּרֶךְ׃ וַיַּעַן טוֹבִיָּה אֶת־אָבִיו וַיֹּאמַר
הֲנוּכַל שַׁלֶּם־לוֹ גְּמוּלוֹ כְּכָל־הַטּוֹב וְהַחֶסֶד אֲשֶׁר עָשָׂה
4 עִמָּדִי׃ הֲלֹא הוֹצִיאָנִי וַיְבִיאֵנִי בְּשָׁלוֹם וְהוּא הָלַךְ אֶל
גבאל

גבאל לקחת את־הכסף מידו׃ על־ידו נשאתי את־ 5
האשה הזאת ולמשוש אבותיה הסיר את־רוח הרעה
מעליה׃ גם הצילני מפי־הדג אשר היה קרוב לבלעני 6
וגם את־עיניך האיר ואיך נשלם־לו כפי־אמתו וחסדו׃
לכן אבי חלה־נא את־פניו אולי תיקר נפשנו בעיניו 7
לקחת מחצת קניני ורכושי אשר הבאתי אתי׃
ויקראו־לו ויאמרו אם־נא מצאנו חן בעיניך ולקחת 8
את־החצי מכל אשר־לנו בשכרך׃ ויען המלאך 9
ויאמר להם בלט הודו והללו ליי אלהי השמים לעיני
כל־חי על רב רחמיו וחסדיו אשר עשה עמכם׃

עצת מלכים ומצפוניהם להסתר וחסדי יי ופעלותיו 10
להגלות׃ טוב תפלה וצדקה וצום מהון ואוצר רב׃ 11
צדקה תציל ממות ומתן בסתר יכפה אף׃ בידם 13.12
תוצאות חיים ופעלי־און שנאי נפשם׃ ועתה אמת 14
יהגה חכי ומצפוני אלוה לא אכחד׃ כאשר התפללת 15
בבכי אל יי ותקם משלחנך לאסף את־המתים ותסתירם
בביתך לקברם בלילה הבאתי את־תפלתך לפני
מרום קדשו׃ ויען כי־יקרת בעיניו יסרך אלהים 16
לבעבור תבחן צדקתך׃ ועתה שלחני אלהים לרפאתך 17
ולהסיר את־הרוח אשר בעת את־שרה אשתך׃ הנה 18
אנכי רפאל מלאך אלהים ואחד משבעת המלאכים
המשרתים את־פני יי׃

ויהי כשמעם את־הדברים האלה ויך לבבם 19
ויפלו על־פניהם ארצה׃ ויאמר המלאך אליהם שלום 20
לכם אל־תיראו כי על־פי יי הייתי עמכם לכן הללו
ליי וברכו שמו׃ הנה נדמיתי אוכל ושותה עמכם 21

אוּלָם אֶשְׂבְּעָה לֶחֶם שָׁמַיִם הַנֶּעֱלָם מֵעֵינֵי כָל־חָי׃
22 וְעַתָּה קָרְבָה הָעֵת לָשׁוּב לַאֲשֶׁר שְׁלָחַנִי וְאַתֶּם הוֹדוּ
23 לַיְיָ חַסְדּוֹ וְהַגִּידוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו׃ וַיְהִי כְּכַלּוֹתוֹ לְדַבֵּר
24 וַיִּתְעַלָּם וְלֹא יָסְפוּ עוֹר לִרְאֹתוֹ׃ וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם
25 וַיִּשְׁתַּחֲווּ שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת לַיְיָ׃ וַיְהִי בְּקוּמָם וַיְסַפְּרוּ בַקָּהָל
אֶת־פְּעֻלּוֹת יְיָ וְאֶת־נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה׃

13.

1 וַיִּפְתַּח טוֹבִיָּה הַזָּקֵן אֶת־פִּיו לְהוֹדוֹת לַיְיָ וַיֹּאמַר׃
2 יְיָ אֱלֹהִים מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־
3 עוֹלָמִים׃ אַתָּה תַכְאִיב וְתֶחְבָּשׁ תּוֹרִיד שְׁאוֹל וְתַעַל
4 וְאֵין מִיָּדְךָ מַצִּיל׃ וְאַתֶּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הוֹדוּ לַיְיָ חַסְדּוֹ
5 וּבְקֶרֶב גּוֹיִם הַלְלוּהוּ׃ כִּי נְפַזַּרְתֶּם בַּגּוֹיִם לֹא־יְדָעוּהוּ
לָשִׂיחַ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו וּלְמַעַן יֵדְעוּ כֻלָּם כִּי אֵין
6 אֱלֹהִים זוּלָתוֹ׃ הוּא יִסְּרַנוּ כִּי־חָטָאנוּ וְיוֹשִׁיעֵנוּ בְּרֹב
7 חֲסָדָיו׃ רְאוּ מַה־פָּעַל שַׁדַּי בָּנוּ וְשַׁבְּחוּ בְיִרְאָה
8 מִפְּעָלָיו׃ הַלְלוּ לְמֶלֶךְ עוֹלָמִים כַּאֲשֶׁר אֲהַלְלֶנּוּ בְּאֶרֶץ
9 שִׁבְיֵנוּ כִּי הִגְדִּיל חַסְדּוֹ עִם עַם־מֶרִי וְחוֹטֵא׃ שׁוּבוּ
בָּנִים שׁוֹבָבִים וַעֲשׂוּ מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בִּטְחוּ בְּרֹב חֲסָדָיו׃
11.10 שׂוֹשׂ אָשִׂישׂ בַּיְיָ וְתָגֵל נַפְשִׁי בֵּאלֹהָי׃ הַלְלוּהוּ בְּחִירֵי
יְיָ חוֹגּוּ וְרַנְּנוּ לִשְׁמוֹ׃
12 וְאַתְּ יְרוּשָׁלַיִם קִרְיַת אֵל הוּא פָּקַד בַּשֵּׁבֶט פִּשְׁעֵךְ
13 וְהוּא יָשׁוּב וִירַחֲמֵךְ׃ הַלְלִי לַיְיָ חַסְדּוֹ וְשַׁבְּחִי שֵׁם
14 עֶלְיוֹן׃ כִּי יָקִים סֻכָּתֵךְ וְאֶת־שְׁבוּתֵךְ יָשִׁיב וְשִׂמְחַת
15 עוֹלָם עַל רֹאשֵׁךְ׃ כְּאוֹר בָּהִיר תַּזְהִירִי וְתִכָּבְדִי בְּכָל־
16 כַּנְפוֹת אָרֶץ׃ מִמֶּרְחָק יִנְהֲרוּ גוֹיִם אֵלָיִךְ וְיוֹבִילוּ־לָךְ
שַׁי׃

שָׁי׃ בְּקִרְבֵּךְ יִשְׁתַּחֲווּ לַיְיָ וְקִרְיָה הַקְּדוֹשָׁה תִקָּרֵאִי׃ 17
אֲרוּרִים בּוֹזַיִךְ יְשֻׁמְּדוּ חוֹרְפָיִךְ וּבְרוּכֵי־אֵל כָּל־בּוֹנָיִךְ׃ 18
עוֹד תַּעֲלוֹזִי עַל זַרְעֵךְ כִּי כָל־הַשָּׁבִים בְּרוּכֵי־יְיָ הֵם׃ 19
אַשְׁרֵי מְאַהֲבָיִךְ וּשְׂמֵחִים בִּשְׁלוֹמֵךְ׃ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְיָ 22·21
כִּי יִפְדֶּה יְרוּשָׁלֵם מֵעָנְיָהּ׃ אַשְׁרֵנִי כִּי יֶחֱזֶה זַרְעִי הוֹד 22
תִּפְאַרְתֵּךְ׃ שְׁעָרַיִךְ בַּת־צִיּוֹן סַפִּיר וָנֹפֶךְ יִבָּנוּ וְחוֹמוֹתַיִךְ 23
אַבְנֵי־חֵפֶץ׃ רִצְפַּת חוּצוֹתַיִךְ שָׁיִשׁ וּבִרְחוֹבוֹתַיִךְ יְרַנְּנוּ 24
הַלְלוּיָהּ׃ בָּרוּךְ יְיָ כִּי הֲקִימֵךְ וּמַלְכוּתוֹ תָקוּם עָלַיִךְ 25
לְעוֹלָם וָעֶד אָמֵן׃

14.

וַיְחִי עוֹד טוֹבִיָּה אַחֲרֵי נִפְקְחוּ עֵינָיו אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם 1
שָׁנָה וַיַּרְא בָּנִים וּבְנֵי־בָנִים׃ וַיִּהְיוּ כָל־יְמֵי־טוֹבִיָּה מֵאָה 2
שָׁנָה וּשְׁתַּיִם שָׁנִים וַיָּמֹת וַיִּקָּבֵר בְּנִינְוֵה׃ כִּי בֶּן־חֲמִשִּׁים 3
וָשֵׁשׁ הָיָה כַּאֲשֶׁר עֻוְּרוּ עֵינָיו וּבִשְׁנַת הַשִּׁשִּׁים נִפְקָחוּ׃
וַיְבַל אֶת־שְׁאָר יָמָיו בַּטּוֹב וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל בְּיִרְאַת 4
יְיָ וַיֵּאָסֵף בְּשָׁלוֹם אֶל־עַמָּיו׃ וַיְהִי לִפְנֵי מוֹתוֹ וַיִּקְרָא 5
לִבְנוֹ לְטוֹבִיָּה וּלְשִׁבְעַת בְּנֵי־בָנָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם׃ הִנֵּה 6
עֵיר נִינְוֵה קָרוֹב לָבֹא כִּי דְבַר יְיָ לֹא יִפֹּל אָרְצָה וְכָל־
הַנִּדָּחִים מֵאֶרֶץ יְהוּדָה יִתְקַבְּצוּ וְיָשׁוּבוּ׃ כִּי אַרְצֵנוּ 7
הַשּׁוֹמֵמָה תִּהְיֶה נוֹשָׁבֶת וּבֵית־יְיָ הַשָּׂרָף יָשׁוּב וְיִבָּנֶה
וְנָהֲרוּ אֵלָיו כֹּל יִרְאֵי יְיָ׃ וְגַם הַגּוֹיִם יַעַזְבוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם 8
וּבָאוּ יְרוּשָׁלַיְמָה לָשֶׁבֶת בְּתוֹכָהּ׃ גּוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם יַעַלְצוּ 9
וְיִשְׂמְחוּ־בָהּ וְיִשְׁתַּחֲווּ אֶל יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה בָּנַי 10
שִׁמְעוּ מוּסַר אֲבִיכֶם׃ עִבְדוּ אֶת־יְיָ בֶּאֱמֶת וַעֲשׂוּ אֶת־ 11
הַטּוֹב בְּעֵינָיו׃ וְגַם אֶת־בְּנֵיכֶם תְּלַמְּדוּ לְהִתְהַלֵּךְ 12
בתמים

בְּתָמִים לְחוֹנֵן דַּלִּים וּלְאַהֲבָה אֶת־יְיָ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־
13 נַפְשְׁכֶם׃ וְעַתָּה שִׁמְעוּ לְקוֹלִי וְאַל תַּעַמְדוּ בְנִינְוֵה כִּי־אִם
בַּיּוֹם אֲשֶׁר קְבַרְתֶּם אֶת־אִמְּכֶם בְּקִבְרִי קוּמוּ וּסְעוּ מִזֶּה׃
14 כִּי רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־הָעִיר כִּי־כָלְתָה בַּחֲטָאֶיהָ׃

15 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אִמּוֹ וַיֵּצֵא טוֹבִיָּה עִם־אִשְׁתּוֹ וּבָנָיו
וּבְנֵי־בָנָיו מִנִּינְוֵה וַיִּסַּע לְאֶרֶץ מָדַי אֶל חוֹתְנוֹ וּשְׁאֵרֵי
16 אִשְׁתּוֹ׃ וַיִּמְצָאֵם בְּשֵׂיבָה טוֹבָה בְּרִיאִים וּשְׁלֵמִים
וַיְכַלְכֵּל אֹתָם עַד יוֹם מוֹתָם וַיָּשֶׁת יָדוֹ עַל עֵינֵיהֶם׃
17 וַיִּירַשׁ אֶת־כָּל־רְכוּשׁ רְעוּאֵל וַיַּרְא בָּנִים וּבְנֵי־בָנִים עַד
18 דּוֹר הַחֲמִישִׁי׃ וַיְהִי בִשְׁנַת תִּשְׁעִים וָתֵשַׁע לְחַיֵּי טוֹבִיָּה
19 וַיִּגְוַע וַיָּמוֹת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ קְרוֹבָיו׃ וְכָל מִשְׁפַּחְתּוֹ הָלְכָה
בְּתוֹרַת יְיָ וַיַּעֲשׂוּ הַטּוֹב וְהַיָּשָׁר בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם׃

חלום מרדכי וספרי אחשורוש.

1.

1 וַיְהִי בִּשְׁנַת הָרְבִיעִית לַמֶּלֶךְ תַּלְמַי וּקְלֵאוֹפַּטְרָה
הַמַּלְכָּה וַיָּבֵא דּוֹזִיטֵיוֹשׁ אֲשֶׁר הִתְיַחֵשׂ לְכֹהֵן מִמַּטֵּה לֵוִי
2 וְתַלְמַי בְּנוֹ אֶת־סִפְרֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה׃ וַיַּגִּידוּ כִּי הֶעְתִּיקָם
לִיזִימָכוּס בֶּן־תַּלְמַי בִּירוּשָׁלָיִם׃

3 וַיְהִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ בָּרִאשׁוֹן
לְחוֹדֶשׁ נִיסָן וַיַּחֲלֹם מָרְדֳּכַי בֶּן־יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶּן־קִישׁ
4 אִישׁ יְמִינִי חֲלוֹם בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה׃ וְהוּא הָיָה מִן־הַגּוֹלָה
אֲשֶׁר־הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל מִירוּשָׁלַיִם עִם יְכָנְיָה
מלך

מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וְהָאִישׁ הַהוּא הָיָה גָּדוֹל וְנִכְבָּד בַּחֲצַר 5
הַמֶּלֶךְ׃ וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה קוֹל סָאוֹן וָרַעַשׁ בַּשָּׁמַיִם וְקוֹל 6
רַעַם וָרַעַד בָּאָרֶץ׃ וּבָרַעַשׁ שְׁנֵי תַנִּינִים אֲיֻמִּים נִלְחָמִים 7
אִישׁ בְּאָחִיו וְקוֹלָם קוֹל נוֹרָא׃ וּמִקּוֹלָם הִתְקוֹמְמוּ כָל־ 8
גּוֹיֵי אֶרֶץ לְהִלָּחֵם בְּעַם קָדוֹשׁ׃ וַיְהִי יוֹם אֵימָה וַחֲלְחָלָה 9
וְחֹשֶׁךְ אֲפֵלָה בְּכָל־הָאָרֶץ׃ וְחִתַּת אֱלֹהִים עַל־עַם יְיָ כִּי 10
יָרֵא וְחָרֵד לְנַפְשׁוֹ׃ וַיָּרִימוּ קוֹלָם וְהִנֵּה זֶרֶם כַּבִּיר נוֹבֵעַ 11
מִבְּאֵר מִצְעָר׃ וַיִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וַתּוֹפַע אוֹר וַיֵּאָמְצוּ 12
הָאֻמְלָלִים מִן־הַגְּאֵיוֹנִים׃ וַיִּקַץ מָרְדְּכַי וַיֹּאמֶר אָכֵן 13
מֵיְיָ יָצָא חֲלוֹמִי וַיִּשְׁמֹר אֹתוֹ בִּלְבָבוֹ וַיִּתְבּוֹנֶן־בּוֹ כָּל
הַיּוֹם לָדַעַת פִּתְרוֹנוֹ׃

2.

וַיֹּאמֶר מָרְדְּכַי כִּדְבָרַי כֵּן הוּא כִּי בְנֹתַן לִבִּי אֶל 1
חֲלוֹמִי עָשָׂה יְיָ לָנוּ כַּאֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃ הִנֵּה הַבְּאֵר הָיָה 2
לְזֶרֶם וְהַשֶּׁמֶשׁ יָצָא הִיא אֶסְתֵּר אֲשֶׁר לְקָחָהּ הַמֶּלֶךְ
לְאִשְׁתּוֹ וַיַּמְלִיכֶהָ לְמַלְכָּה׃ וַאֲנִי וְהָמָן הֵם הַתַּנִּינִים עִם 3
קְהַל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִתְאַסְּפוּ לְהַכְרִית שֵׁם יְהוּדָה׃ וַיְהִי 4
כִּי־קָרָא עַמִּי יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ וַיְחַלְּצֵם מִצָּרָתָם כַּיּוֹם הַזֶּה
כִּי הִפְלִיא לַעֲשׂוֹת כַּאֲשֶׁר לֹא־נַעֲשָׂה בַגּוֹיִם עַד־הֵנָּה׃
וַיַּפֵּל פּוּרִים שְׁנַיִם פּוּר אֶחָד לְעַמּוֹ וּפוּר אֶחָד לַגּוֹיִם 5
וַיְהִי כִּי בָא עִתּוֹ וַיִּזְכֹּר אֶת־עַמּוֹ וַיְרַחֵם עַל־נַחֲלָתוֹ׃
וְהַיָּמִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים וְנַעֲשִׂים בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר וּבַחֲמִשָּׁה 6
עָשָׂר לַחֹדֶשׁ אֲדָר וְהֵם יְמֵי מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה בִּקְהַל
יִשְׂרָאֵל וְזִכְרָם לֹא־יָסוּף מִזַּרְעָם עַד־עוֹלָם׃

3.

1 וַיְהִי כְּשֶׁבֶת מָרְדֳּכַי בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ עִם בִּגְתָן וָתֶרֶשׁ
שְׁנֵי סָרִיסִים מִשּׁוֹמְרֵי הַסַּף וַיִּשְׁמַע אֶת־מְזִמָּתָם הָרְשָׁעָה
2 לִשְׁלֹחַ יָד בְּנֶפֶשׁ הַמֶּלֶךְ וַיַּגֵּד לַמֶּלֶךְ׃ וַיְבֻקַּשׁ הַדָּבָר
וַיִּמָּצֵא וַיִּתָּלוּ שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכָּתֵב בְּסֵפֶר דִּבְרֵי־
3 הַיָּמִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ׃ וְגַם מָרְדֳּכַי כָּתַב אֶת־הַדָּבָר
4 לְזִכָּרוֹן׃ וַיְצַו הַמֶּלֶךְ אֶת־מָרְדֳּכַי לְשָׁרֵת בַּחֲצַר הַמֶּלֶךְ
5 וַיְנַשְּׂאֵהוּ וַיִּתֶּן־לוֹ מַתָּנוֹת עַל הַדָּבָר הַזֶּה׃ וְהָמָן בֶּן־
הַמְּדָתָא הָאֲגָגִי הָיָה גָדוֹל בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּחֲרֹשׁ רָעָה עַל
6 מָרְדֳּכַי וְעַל־עַמּוֹ בִּגְלַל שְׁנֵי הַסָּרִיסִים׃ וְזֹאת מִשְׁנֵה
הַסֵּפֶר אֲשֶׁר כָּתַב הַמֶּלֶךְ לְכָל־שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת לֵאמֹר׃

4.

1 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַגָּדוֹל הַמֹּלֵךְ מֵהֹדּוּ וְעַד כּוּשׁ לְשֶׁבַע
וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה פַּחוֹת הַמְּדִינוֹת וּלְכָל שָׂרָיו וַעֲבָדָיו
שָׁלוֹם׃
2 אַף כִּי־לָכַדְתִּי גוֹיִם רַבִּים וְכָל הָאָרֶץ תַּחַת יָדִי
לֹא־גָבַהּ רוּחִי בְּכֹחִי וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי לִמְלֹךְ בְּחֶסֶד
3 וּבְרַחֲמִים וְלִדְרֹשׁ אֶת־שְׁלוֹם אַרְצוֹתַי וְיֹשְׁבֵיהֶן׃ לְמַעַן
יָנוּחַ אִישׁ אִישׁ בְּהַשְׁקֵט וּבְבִטְחָה וְיִשְׁקֹד עַל־עֲבֹדָתוֹ
4 וְיֵצֵא וְיָבֹא בְּשָׁלוֹם׃ וַיְהִי כִּי־נוֹעַצְתִּי עִם שָׂרֵי מַלְכוּתִי
עַל הַדָּבָר הַזֶּה וַיַּגֶּד־לִי הָמָן רֹאשׁ הַיּוֹעֲצִים אִישׁ טוֹב
5 וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וּמִשְׁנֶה לְמַלְכוּתִי לֵאמֹר׃ יֶשְׁנוֹ עַם אֶחָד
מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים בְּכָל מְדִינוֹת מַלְכוּתֶךָ וְדָתֵיהֶם
שֹׁנוֹת מִכָּל־עָם וְאֶת־דָּתֵי הַמֶּלֶךְ אֵינָם עֹשִׂים וְלַמֶּלֶךְ
6 אֵין שֹׁוֶה לְהַנִּיחָם׃ וַיְהִי בְּשָׁמְעִי כִּי עַם קְשֵׁה־עֹרֶף

אֶחָד יִדְבַּק בְּאָרְחוֹתָיו וְיָקוּץ בְּחֻקּוֹתַי לְשַׁחֵת אַרְצִי
וּמַשְׁבִּיתִים אֶת־שְׁלוֹם עַמִּי׃ וְנָתַתִּי דָת לְכָל שֹׁמְרֵי 7
מִשְׁמֶרֶת עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר יָבֹא אֲלֵיהֶם כְּתָב הָמָן נֶאֱמַן
בֵּיתִי לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הָעָם הַזֶּה אֲנָשִׁים
וְנָשִׁים וָטַף וְעַיִן לֹא־תָחוּס עֲלֵיהֶם׃ וְדָתִי זֹאת תֵּעָשֶׂה 8
בַּיּוֹם אַרְבָּעָה־עָשָׂר לַחוֹדֶשׁ אֲדָר הוּא הַחוֹדֶשׁ שְׁנֵים־
עָשָׂר בַּשָּׁנָה הַזֹּאת׃ לְמַעַן הִשָּׁמֵד יִשָּׁמְדוּ הָרְשָׁעִים 9
הָאֵלֶּה מִימֵי־קֶדֶם בְּיוֹם אֶחָד וְהָיָה שָׁלוֹם וְשַׁלְוָה
בְּאַרְצִי׃

וּמָרְדְּכַי שָׁפַךְ שִׂיחוֹ לִפְנֵי יְיָ וַיִּזְכֹּר אֶת־כָּל־נִפְלְאוֹתָיו 10
אֲשֶׁר עָשָׂה וַיֹּאמַר׃ יְיָ מַלְכִּי וֵאלֹהַי בְּיָדְךָ הַכֹּחַ וְהַגְּבוּרָה 11
וְאִם יֵשׁ בִּלְבָבְךָ לְהוֹשִׁיעַ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל מִי־יַעֲמֹד
לְפָנֶיךָ׃ אַתָּה יָצַרְתָּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכֹל אֲשֶׁר־בָּם 12
כִּי אַתָּה לְבַדְּךָ אָדוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְאֵין מִיָּדְךָ מַצִּיל׃
לֹא־יִסָּתֵר דָּבָר מִפָּנֶיךָ וְאַתָּה יֹדֵעַ כִּי לֹא מִקְשִׁי־עֹרֶף 13
וּמִגַּבְהוּת־לֵב מֵאַנְתִּי לְהִשְׁתַּחֲוֹת לִפְנֵי הָמָן׃ כִּי מִי־יִתֵּן 14
וְהָיָה לְטוֹבַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ כִּי עַתָּה נָשַׁקְתִּי גַּם אֶת־
רַגְלָיו׃ אֶפֶס כִּי מָנַעְתִּי לְהָרִים כְּבוֹד אָדָם עַל כְּבוֹדֶךָ 15
כִּי לְךָ לְבַדְּךָ אֲנִי מִשְׁתַּחֲוֶה׃ וְעַתָּה יְיָ אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים 16
רַחֶם־נָא עַל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ כִּי אוֹיְבֵינוּ אֹרְבִים לְנַפְשֵׁנוּ
לְמַעַן הַשְׁמִידֵנוּ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ שְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנַי 17
וְחוּסָה עַל־עַם נַחֲלָתֶךָ׃ הֲפֹךְ אֶבְלֵנוּ לְשָׂשׂוֹן לְמַעַן נִחְיֶה 18
וְנוֹדֶה אֶת־שְׁמֶךָ וְאַל־תִּסְגֹּר שִׂפְתֵי מְשַׁבְּחֶיךָ׃ וְגַם כָּל 19
קְהַל יִשְׂרָאֵל קָרְאוּ בְּכָל־לִבָּם אֶל יְיָ לְהוֹשִׁיעָם מִצָּרוֹתָם
כִּי הַמָּוֶת לְנֶגְדָּם׃

5.

1 וְגַם אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה נָשְׂאָה נַפְשָׁהּ אֶל יְיָ בַּצַּר לָהּ׃
2 וַתָּסַר אֶת־בִּגְדֶיהָ הַחֲמוּדוֹת מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ אֵבֶל׃
3 וְתַחַת תַּמְרוּקֵי הַנָּשִׁים זָרְקָה עָפָר עַל־רֹאשָׁהּ וַתְּעַנֶּה
4 אֶת־נַפְשָׁהּ׃ וַתִּמְרֹט רֹאשָׁהּ מִשֵּׂעָר וַתַּשְׁלִיכֶנָּה בְּכָל־
5 מָקוֹם אֲשֶׁר־הָיְתָה צָהֳלָה וְשִׂמְחָה מִקֶּדֶם׃ וַתִּתְחַנֵּן אֶל
6 יְיָ וַתֹּאמַר׃ יְיָ אֱלֹהִים אַתָּה לְבַדְּךָ מַלְכֵּנוּ הוֹשִׁיעֵנִי־נָא
כִּי אֵין מוֹשִׁיעַ בִּלְתֶּךָ וּרְאֵה בְצָרָתִי כִּי קְרוֹבָה הִיא׃
7 הִנֵּה שָׁמַעְתִּי בְּבֵית אָבִי כִּי־בָחַרְתָּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל־
הָעַמִּים לִהְיוֹת לְךָ לְעַם נַחֲלָה וְגַם הֲקִימוֹתָ בְּרִיתְךָ
8 אֶת־אֲבוֹתֵינוּ׃ וְכַאֲשֶׁר חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ וְעָבַדְנוּ אֶת־
אֱלֹהֵיהֶם הִסְגַּרְתָּנוּ בְּיַד־אוֹיְבֵינוּ כִּי יָשָׁר אַתָּה בְּמִשְׁפָּטֶךָ׃
9 וְעַתָּה לֹא דַי לָהֶם כִּי הֶעֱבִידוּ אֹתָנוּ כִּי גַם־נִשְׁבְּעוּ
בֵּאלֹהֵיהֶם לִמְחוֹת אֶת־שְׁמֵנוּ וּלְהָפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ׃
10 הֵן מְהָרְסֵי בֵיתְךָ וּמִזְבַּחֲךָ יִסְגְּרוּ שִׂפְתֵי מְשַׁבְּחֶיךָ
וְיִפְעֲרוּ פִיהֶם לְרַנֵּן עֹז שִׁקּוּצֵיהֶם וּמַלְכָּם בָּשָׂר וָדָם׃
11 אָנָּא יְיָ אַל־תִּתֵּן שֵׁבֶט מַלְכוּתְךָ לִבְנֵי־הֶבֶל לִלְעֹג לְעָנְיֵנוּ
כִּי־אִם הָשֵׁב לָהֶם גְּמוּלָם בְּרֹאשָׁם וְאֶת־אֲבִי־הַמַּכְשֵׁלָה
12 הַזֹּאת שִׂים לְמָשָׁל בַּגּוֹיִם׃ זָכְרֵנוּ יְיָ בְּעָנְיֵנוּ וְאַמֵּץ
אֶת־לְבָבִי הוֹרֵנִי לְדַבֵּר אֶל הַמֶּלֶךְ וַהֲפֹךְ אֶת־לְבָבוֹ
13 לִשְׂנֹא אֶת־שֹׂנְאֵנוּ וּלְהַכְרִיתוֹ עִם כָּל־עֲדָתוֹ׃ הָחֵשׁ
14 מִפְלָט לָנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵין מוֹשִׁיעַ מִבַּלְעָדֶיךָ׃ לְךָ יְיָ
נִגְלוּ כָּל־תַּעֲלוּמוֹת וְאַתָּה יֹדֵעַ כִּי קַצְתִּי בַּכָּבוֹד אֲשֶׁר
כִּבְּדוּנִי אַנְשֵׁי רֶשַׁע וְנַפְשִׁי גָּעֲלָה בְּחִבּוּק נָכְרִי וְלֹא
15 נִכְחָד מִמְּךָ כִּי־נִלְחָצְתִּי׃ אַף מִצְנֶפֶת רֹאשִׁי לְטוֹרַח לִי
וּלְתַכְרִיךְ צֹאָה חֲשַׁבְתִּיהָ וְלֹא צְנַפְתִּיהָ בְּשִׁבְתִּי בָדָד׃
על

16 עַל שֻׁלְחַן הָמָן לֹא אָכַלְתִּי וּבְמִשְׁתֵּה הַמֶּלֶךְ לֹא שָׂמַחְתִּי
17 גַּם לֹא שָׁתִיתִי מִיֵּין נִסְכָּם׃ וּמֵאָז הֲבֵאתִי פֹּה נֶאֶסְפָה
כָּל־שִׂמְחָה וָגִיל מִלֵּב אֲמָתֶךָ וְרַק בְּךָ יְיָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם
18 שָׂמָחְתִּי׃ אָנָּא יְיָ הָאֵל הַגִּבּוֹר הַקְשִׁיבָה לְקוֹל הָעֲזוּבָה
הַצִּילֵנוּ מִמְּבַקְשֵׁי רָעָה וּפְדֵנוּ מִכָּל צָרוֹתֵינוּ׃

6.

1 וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כְּכַלּוֹתָהּ לְהִתְפַּלֵּל וַתָּסַר אֶת־
2 בִּגְדֵי אֶבְלָתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ מַלְכוּת׃ וַיְהִי כִּי־שָׁתָה
כָּל־עֶדְיָהּ עָלֶיהָ וַתּוֹסֶף עוֹד לְהִתְחַנֵּן אֶל יְיָ אֲשֶׁר עֵינָיו
3 צֹפוֹת בַּכֹּל׃ וַתִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נַעֲרוֹתֶיהָ וַתִּשָּׁעֵן עַל
4 הָאֶחָת וְהָאַחֶרֶת נָשְׂאָה אֶת־שׁוּלֵי לְבוּשָׁהּ׃ וַתּוֹפַע אוֹר
יָפְיָהּ עַל־פָּנֶיהָ לִמְצֹאת חֵן בְּעֵינֵי כָל־אָדָם וַתִּצְפֹּן
5 אֵימָתָהּ בְּקִרְבָּהּ׃ וַתִּפְתַּח אֶת־דַּלְתֵי אַרְמוֹן הַמֶּלֶךְ
וַתִּצְעַד לִקְרָאתוֹ וְהוּא יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ וּפָנָיו
6 נִזְעָמִים׃ וַיְהִי בְּשֵׂאת הַמֶּלֶךְ אֶת עֵינָיו וַיַּבֵּט אֵלֶיהָ
בְּזַעְמוֹ וַיֶּחֱוְרוּ פָּנֶיהָ וַתִּתְעַלָּף וַתָּנַח אֶת־רֹאשָׁהּ עַל־
7 אַחַת הַנְּעָרוֹת׃ וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֶת־לֵב הַמֶּלֶךְ לְטוֹב וַיִּבָּהֵל
וַיָּקָם פִּתְאֹם מִכִּסְאוֹ וַיִּקָּחֶהָ בִּזְרוֹעוֹתָיו עַד הָשֵׁיב רוּחָהּ׃
8 וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּהּ וַיֹּאמֶר מַה־לָּךְ אֶסְתֵּר כִּי נִבְהָלְתְּ הֲלֹא
9 אָחִיךְ אָנֹכִי׃ אַל־תִּירְאִי כִּי לֹא־תָמוּתִי כִּי הַחוֹק רַק
10 לַהֲמוֹן־עָם הוּא וְעַתָּה גְּשִׁי־נָא׃ וַיּוֹשֶׁט לָהּ הַמֶּלֶךְ אֶת־
שַׁרְבִיט הַזָּהָב וַיִּגַּע אֶל־שִׁכְמָהּ וַיִּשַּׁק־לָהּ וַיְדַבֵּר אֵלֶיהָ׃
11 וַתַּעַן וַתֹּאמֶר בִּרְאוֹתִי פָנֶיךָ וַיְהִי כִּרְאוֹת פְּנֵי־מַלְאַךְ
12 אֱלֹהִים וְנִבְהַלְתִּי מִיִּרְאָתְךָ עָלָי׃ כִּי אַפְּךָ יֶהְגֶּה אֵימָה
13 וְהוֹד וְהָדָר עַל־פָּנֶיךָ׃ עוֹד הִיא מְדַבֶּרֶת וַתִּתְעַלַּף

14 שֵׁנִית וַתִּפֹּל אָרְצָה׃ וַיִּמַּס לְבַב הַמֶּלֶךְ וְלֵב כָּל־עֲבָדָיו
וַיְדַבֵּר עַל לִבָּהּ לְנַחֲמָהּ׃

7.

1 אֲחַשְׁוֵרוֹשׁ הַגָּדוֹל הַמֶּלֶךְ מֵהֹדּוּ וְעַד כּוּשׁ לְשֶׁבַע
וְעֶשְׂרִים וּמֵאָה פַּחוֹת הַמְּדִינוֹת וּלְכָל־שָׂרָיו וַעֲבָדָיו
שָׁלוֹם׃
2 רַבִּים הֵם הָעֲבָדִים הַבֹּגְדִים בְּחֶסֶד אֲדוֹנֵיהֶם
וּמִתְנַשְּׂאִים בִּלְבָבָם עַל־הַכָּבוֹד אֲשֶׁר יַנְחִילוּ אוֹתָם׃
3 וְתִקְטַן בְּעֵינֵיהֶם לְעַנּוֹת אֶת־הָעָם כִּי יַגְדִּילוּ גַם עָקֵב
4 עַל אֲדוֹנֵיהֶם הַמְנַשְּׂאִים אֹתָם׃ וְעַל־שָׁכְחָם זֵכֶר כָּל־
גְּמוּל־טוֹבָה בְּלִבָּם עוֹד יוֹסִיפוּ סָרָה בְּאָמְרָם כִּי לֹא
5 יוֹכִיחַ יְיָ אֶת־פִּשְׁעָם אַף כִּי־עֵינָיו עַל־כֹּל׃ וְיַעַן כִּי
תַהֲפֻכוֹת כָּאֵלֶּה בְּקִרְבָּם יְרַמּוּ אֶת אֲדוֹנֵיהֶם הַבּוֹטְחִים
בָּם בְּדִבְרֵי־שֶׁקֶר וְיַטּוּ אֹתָם לִשְׁפֹּךְ דַּם־נָקִי וְלַעֲשׂוֹת
6 רָעוֹת אֲשֶׁר אֵין לְהָשִׁיב׃ כִּי מִלְּבַד זִכְרוֹן הַמַּעֲשִׂים
אֲשֶׁר עָשׂוּ יוֹעֲצֵי־רֶשַׁע מִיָּמִים קַדְמוֹנִים אַף גַּם־עֵינֵינוּ
הָרֹאוֹת אֵת אֲשֶׁר יַרְשִׁיעוּן לְפָנֵינוּ וַאֲשֶׁר נִשָּׂאוּ וְאֵין
7 מוֹעִיל בָּמוֹ׃ וְעַתָּה כַּאֲשֶׁר יִכּוֹן לָנוּ לִשְׁקֹד עַל־מִשְׁמֶרֶת
הַשָּׁלוֹם לַיָּמִים הַבָּאִים שָׁפַטְנוּ אֶל־נָכוֹן לְשַׁנּוֹת אֶת־
דָּתֵינוּ וְלִשְׁפֹּט לְמַרְאֵה עֵינֵינוּ לָלֶכֶת בְּמִישׁוֹר וּבְתָמִים׃
8 הִנֵּה אִישׁ אוֹרֵחַ בְּקִרְבֵּנוּ וּשְׁמוֹ הָמָן בֶּן־הַמְּדָתָא
הַמַּקְדוֹנִי אֲשֶׁר לֹא מִזֶּרַע פָּרַס הוּא וְלִבּוֹ רָחוֹק מִמֶּנִּי׃
9 וְאַף כִּי־עָשִׂיתִי עִמּוֹ רַק טוֹב כַּאֲשֶׁר הִסְכַּנְתִּי לַעֲשׂוֹת
לְכָל־בֶּן־נֵכָר וְקָרָאתִי־לוֹ אָבִי וְנִכְבָּד מִכָּל הָעָם כְּמִשְׁנֶה
לַמֶּלֶךְ נְשָׂאוֹ לִבּוֹ לְהַדִּיחֵנִי מֵעַל כִּסֵּא מַלְכוּתִי וְלָקַחַת
אֶת־

10 אֶת־נַפְשִׁי׃ גַּם הֵעִיז אֶת־פָּנָיו לְרַגֵּל בְּמָרְדְּכַי אֲשֶׁר
הִצִּיל אֶת־נַפְשִׁי מִמָּוֶת וּלְהוֹצִיא אֶת־דִּבָּתוֹ רָעָה עַל
אֶסְתֵּר הַמַּלְכָּה וְעַל עַמָּהּ לְבַעֲבוּר הַשְׁמִידָם מֵעַל־פְּנֵי־
11 הָאֲדָמָה׃ כִּי אָמַר בְּלִבּוֹ אִם נֶעֱזַבְתִּי מִשֹּׁמְרֵי נַפְשִׁי
נָקֵל־הוּא לְתָפְשֵׂנִי וּלְהָסֵב אֶת־מַמְלֶכֶת פָּרַס אֶל
הַמַּקְדוֹנִים׃

12 וְעַתָּה כִּי מָצָאתִי אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר חָשַׁב הַנָּבָל
הַזֶּה לְאַבְּדָם נְקִיִּים מִכָּל־עַוְלָה וְחֻקּוֹתֵיהֶם אַךְ־טוֹבִים׃
13 וְגַם בָּנִים הֵם לַייָ אֱלֹהֵיהֶם אֵל חַי וְאֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר
14 הִנְחִיל לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת׃ לָכֵן
אַל תִּשְׁעוּ בְּדִבְרֵי הַסְּפָרִים אֲשֶׁר שָׁלַח לָכֶם הָמָן בֶּן־
15 הַמְּדָתָא׃ כִּי בִּגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה תָּלוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל־
הָעֵץ אֶל פֶּתַח שַׁעַר שׁוּשַׁן הַבִּירָה וֵאלֹהִים הֵשִׁיב־לוֹ
16 גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ׃ וְאֵת מִשְׁנֵה כְּתָב הַזֹּאת תַּעֲבִירוּ בְּכָל־
עָרֵי אַרְצֵנוּ לָתֵת תּוֹקֶף לְכָל־הַיְּהוּדִים לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת
17 אֶת־חֻקּוֹתָם כְּמִשְׁפָּטָם׃ וְכִי־יְזִידוּן מְבַקְשֵׁי רָעָתָם לִשְׁלֹחַ
בָּהֶם יָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לַחוֹדֶשׁ אֲדָר וְקַמְתֶּם לְעֶזְרָתָם׃
18 כִּי אֱלֹהִים הָפַךְ אֶת־הַיּוֹם אֲשֶׁר הוּכַן לְהַשְׁמִיד אֶת־
19 עַם־סְגֻלָּתוֹ לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה׃ וּמִלְּבַד שְׁאָר מוֹעֲדֵי
הַשָּׁנָה תָּחֹגּוּ גַּם־אַתֶּם אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה לְמַעַן יֵיטִיב יְיָ
לָנוּ וּלְכָל הַשְׁלֵמִים עִם בְּנֵי־פָרַס מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃
20 וְהַיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה לְזֵכֶר עוֹלָם לְכָל־מְבַקְשֵׁי רָעָתֵנוּ לְבַל
21 יְזִידוּן עוֹד׃ וְכָל־מְדִינָה וּמְדִינָה וְכָל־עִיר וָעִיר אֲשֶׁר
לֹא־תִשְׁמֹר אֶת־פְּקוּדָתִי זֹאת בַּחֶרֶב וּבָאֵשׁ תֵּחָרֵב וְלֹא
יִשְׁכָּן־בָּהּ אָדָם אוֹ־בְהֵמָה אוֹ־עוֹף׃

תפלת

תפלת מנשה מלך יהודה

בהיותו אסור בבבל.

1 יְיָ אֵל שַׁדַּי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב וְכָל זַרְעָם
2 עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכָל תִּפְאַרְתָּם: בִּדְבָרְךָ שַׂמְתָּ לַיָּם
חֻקּוֹ וְחָתַמְתָּ בְּעַד מַעְיְנֵי הַתְּהוֹם בְּכֹחַ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל
3 וְהַנּוֹרָא: מִפָּנֶיךָ יִירְאוּ כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל וּמִגְּבוּרָתְךָ יִפְחַד
4 לִבָּם: כִּי מִי־יַעֲמֹד לִפְנֵי הֲדַר הוֹדֶךָ וּמִי־יָקוּם לִפְנֵי
5 עֹז אַפְּךָ בְּעֹשֵׂי־עַוְלָה: אוּלָם אֵין חֵקֶר לְחַסְדְּךָ הַגָּדוֹל כִּי
אֵל עֶלְיוֹן אַתָּה אֶרֶךְ־אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְעַל בְּנֵי־אָדָם
6 תִּתְנֶחָם: וְאָמַרְתָּ בְּרֹב רַחֲמֶיךָ כִּי לֹא־תַחְפֹּץ בְּמוֹת
7 הַמֵּת כִּי־אִם בְּשׁוּבוֹ מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה: לְךָ יְיָ הַצְּדָקָה כִּי לֹא
אֶת־אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב צִוִּיתָ לָשׁוּב אֵלֶיךָ
8 כִּי לֹא־חָטְאוּ־לָךְ: אַךְ אוֹתִי צִוִּיתָ כִּי־רָשַׁעְתִּי וַעֲוֹנוֹתַי רַבּוּ
9 מֵחוֹל הַיָּם עַד־כִּי־קַלּוֹתִי מִשְּׂאֵת עֵינַי מָרוֹמָה: עַל־
זֹאת שָׁחָה לָאָרֶץ נַפְשִׁי כְּאָסוּר בְּזִקֵּי בַרְזֶל וְלֹא אוּכַל
10 לְהָרִים רֹאשִׁי וְכָל מַרְגִּיעָה אָבְדָה מִמֶּנִּי: כִּי הַעִירוֹתִי
אֶת־חֲמָתְךָ וְעָשִׂיתִי אֶת־הָרַע בְּעֵינֶיךָ אֶת־פִּקּוּדֶיךָ לֹא־
11 שָׁמַרְתִּי וְרַק עַוְלָה וְתוֹעֵבָה עָשִׂיתִי: עַל־כֵּן יִכְרְעוּן בִּרְכַּי
12 לְפָנֶיךָ יְיָ וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים אֶתְחַנֵּן: הֶעֱוֵיתִי וְהִרְשַׁעְתִּי
13 לְפָנֶיךָ וְרֹב חַטֹּאותַי לְנֶגֶד עֵינַי תָּמִיד: אָנָּא יְיָ שָׂא־
נָא לְפִשְׁעֵי עַבְדְּךָ וּסְלַח וּמְחַל לְכָל־עֲוֹנוֹתַי לְבַל־אֶסָּפֶה
14 בְּרֹב חֲטָאַי וַחֲמָתְךָ לֹא־תָקוּם עָלַי לְעוֹלָם וָעֶד: הָסֵר־
נָא כַּעַסְךָ מֵעָלַי וְאַל־תּוֹרִידֵנִי לִבְאֵר שַׁחַת כִּי אַתָּה יְיָ
בעל

בַּעַל הָרַחֲמִים לְכָל־שָׁבֵי־פָשַׁע׃ וְעַתָּה יְיָ הוֹרִיעֵנִי 15
חַסְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעֵנִי בְּרֹב רַחֲמֶיךָ אַף־כִּי־נִתְעַב וְנֶאֱלָח
אָנִי׃ וְאוֹדֶה אֶת־שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד כַּאֲשֶׁר כָּל־צְבָא־ 16
הַשָּׁמַיִם יוֹדוּךָ׃ כִּי־לְךָ לְבַדְּךָ הַגְּדֻלָּה וְהַתִּפְאֶרֶת 17
לְעוֹלְמֵי עַד אָמֵן׃

תפלת עזריה בתוך הכבשן.

וַיְהִי הֵם הֹלְכִים בְּלַבַּת הָאֵשׁ מְהַלְלִים וּמְשַׁבְּחִים 1
אֶת־יְיָ וַיִּפְתַּח עֲזַרְיָה אֶת־פִּיו וַיִּתְפַּלֵּל וַיֹּאמַר׃ בָּרוּךְ 2
אַתָּה יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי וּמְהֻלָּל שֵׁם קָדְשְׁךָ לְעוֹלָם
וָעֶד׃ צַדִּיק אַתָּה יְיָ בְּכָל־מַעֲשֶׂיךָ וְכָל־דְּרָכֶיךָ יְשָׁרִים 3
וּמִשְׁפָּטֶךָ אֱמֶת וָצֶדֶק׃ אַתָּה כַּחֲטָאֵינוּ עָשִׂיתָ לָנוּ כִּי 4
פָקַדְתָּ אֶת־עֲוֹנֵינוּ וְאֶת־עֲוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ וַתִּגְמֹל
עָלֵינוּ בְּצֶדֶק כַּאֲשֶׁר גְּמַלְנוּךָ׃ הֶעֱוִינוּ וְהִרְשַׁעְנוּ כִּי־ 5
סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וְעָשִׂינוּ רַק אֶת־הָרַע בְּעֵינֶיךָ׃ לֹא־ 6
שָׁמַעְנוּ לְקוֹלֶךָ וְחֻקּוֹתֶיךָ לֹא שָׁמָרְנוּ׃ לוּ הִקְשַׁבְנוּ 7
לְמִצְוֹתֶיךָ וְטוֹב־לָנוּ כָּל־הַיָּמִים׃ אָמְנָם בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט 8
פָּקַדְתָּ עָלֵינוּ אֶת־עֲוֹן פִּשְׁעֵנוּ׃ כִּי מְסַרְתָּנוּ בְּיַד אוֹיְבֵינוּ 9
בִּידֵי אַנְשֵׁי־רֶשַׁע וּבְכַף־מֶלֶךְ מְעַוֵּל וְחוֹמֵץ׃ נֶאֱלַמְנוּ וְאֵין 10
בָּנוּ פְּצֹה־פֶה וַאֲנַחְנוּ עֲבָדֶיךָ וְיִרְאֵי שְׁמֶךָ הָיִינוּ לְחֶרְפָּה
וּלְשִׁמְצָה בַּגּוֹיִם׃ אָנָּא אַל־תַּזְנִיחֵנוּ נֶצַח לְמַעַן שִׁמְךָ 11
הַגָּדוֹל וְאַל־תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ׃ אַל תָּסִיר רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ 12
בַּעֲבוּר אַבְרָהָם יְדִידְךָ וְיִצְחָק עַבְדֶּךָ וְיִשְׂרָאֵל קְדֹשֶׁךָ׃
הֲלֹא הִבְטַחְתָּ לָהֶם לְהַרְבּוֹת זַרְעָם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם 13
וכחול

14 וְכַחוֹל עַל־שְׂפַת הַיָּם׃ וְעַתָּה דַלּוֹנוּ מִכָּל־גּוֹיֵי הָאָרֶץ
15 וְנִמְאָסְנוּ מִכָּל־מִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה׃ כִּי אֵין לָנוּ לֹא־נָשִׂיא
וְלֹא־נָבִיא וּמוֹרֶה לֹא־אִשֶּׁה וְלֹא־תָמִיד לֹא־מִנְחָה
16 וְלֹא־קְטֹרֶת׃ אַף־מָקוֹם חָסַרְנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַּן רֵאשִׁית
17 לְהַטּוֹת חַסְדְּךָ אֵלֵינוּ׃ לָכֵן בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה נְקַדְּמָה
פָּנֶיךָ בִּמְקוֹם עֹלוֹת אֵילִים וּבְקָרִים וּכְבָשִׂים מְרִיאִים
18 לַאֲלָפִים׃ אַחְלַי יִכּוֹנוּ קָרְבְּנוֹתֵינוּ אֵלֶּה לְפָנֶיךָ כִּי לֹא־
19 יֵבוֹשׁוּ כָּל־קֹוֶיךָ יְיָ׃ וַאֲנַחְנוּ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם קָרַבְנוּ
20 אֵלֶיךָ וּנְבַקְשָׁה בְּיִרְאָה פָּנֶיךָ׃ לָכֵן יְיָ אַל־תְּבִישֵׁנוּ וַעֲשֵׂה
21 עִמָּנוּ כְחַסְדְּךָ וּכְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ הַצִּילֵנוּ כְּרֹב נִפְלְאוֹתֶיךָ
22 וְתֵן כָּבוֹד לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל׃ עַד יִכָּלְמוּ כָּל־צָרֵי עֲבָדֶיךָ
23 וַיֶּחְפְּרוּ מִפְּנֵי עֹז גְּבוּרָתֶךָ וּגְאוֹן עֻזָּם יִשָּׁבֵר׃ לְמַעַן יַכִּירוּ
וְיֵדְעוּ כִּי אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ נוֹרָא עַל כָּל־פְּנֵי־הָאָרֶץ׃
24 וְעַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אַחֲרֵי הַשְׁלִיכָם אֶת־שְׁלֹשָׁה הָאֲנָשִׁים
בְּתוֹךְ הַכִּבְשָׁן לֹא חָדְלוּ לְהַרְבּוֹת גֹּפֶר וָזֶפֶת וּנְעֹרֶת
25 וְעֵץ יָבֵשׁ לְהַגְדִּיל אֶת־הַלָּהַב׃ עַד כִּי־עָלְתָה לְשׁוֹן
הָאֵשׁ מִחוּץ לַכִּבְשָׁן כְּאַרְבָּעִים וָתֵשַׁע אַמּוֹת וַתְּלַהֵט
מִסָּבִיב וַתֹּאכַל אֵת הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר לִפְנֵי הַכִּבְשָׁן׃
26 וּמַלְאַךְ אֱלֹהִים יָרַד עִם עֲזַרְיָה וְרֵעָיו בְּתוֹךְ הַכִּבְשָׁן
27 וַיָּסַר אֶת־לַהַב הָאֵשׁ אֲחוֹרַנִּית׃ וַיֵּשֶׁב־בָּם רוּחַ קָר
כַּטַּל וְלֹא־בָעֲרָה־בָם הָאֵשׁ וְלֹא־הֵרְעָה לָהֶם׃

שיר שלשת האנשים בתוך הכבשן.

וַיִּפְתְּחוּ שְׁלשָׁה הָאֲנָשִׁים אֶת־פִּיהֶם לָשִׁיר אֶת־הַשִּׁירָה 1
הַזֹּאת וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר׃
מְהֻלָּל שִׁמְךָ יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ· בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ לְדוֹר 2
וָדוֹר׃
יְהִי שֵׁם תִּפְאַרְתְּךָ מְכֻבָּד· לָנֶצַח יְשֻׂגַּב שֵׁם קָדְשֶׁךָ׃ 3
בָּרוּךְ אַתָּה בִּמְעוֹן קָדְשֶׁךָ· בָּרוּךְ וּמְפֹאָר לְעוֹלְמֵי 4
עוֹלָמִים׃
יֹשֵׁב הַכְּרוּבִים וְצֹפֶה מַעֲמַקִּים· יְשֻׁבַּח שִׁמְךָ לְנֶצַח 5
נְצָחִים׃
בָּרוּךְ אַתָּה עַל־כִּסֵּא מַלְכוּתֶךָ· יְרוֹמַם שִׁמְךָ לְעוֹלָם 6
וָעֶד׃
בִּרְקִיעַ שָׁמַיִם יְקֻדַּשׁ שְׁמֶךָ· יִנָּשֵׂא וִיפֹאַר לְדוֹרוֹת 7
עוֹלָמִים׃
הַלְלוּ לַייָ כָּל־מַעֲשָׂיו· הָבוּ תָמִיד כָּבוֹד לִשְׁמוֹ׃ 8
הַלְלוּ לַייָ כָּל־מַלְאָכָיו· הַלְלוּהוּ מֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם׃ 9
שַׁבְּחוּ שָׁמַיִם כְּבוֹד יְיָ· הַלְלוּהוּ עַד־אַפְסֵי שְׁחָקִים׃ 10
מֵימֵי מְרוֹמִים בָּרְכוּ אֶת־יְיָ· הַשְׁמִיעוּ תְהִלָּתוֹ עַד־ 11
עוֹלְמֵי עַד׃
גַּדְּלוּהוּ כָּל־צְבָאֵי יְיָ· רוֹמְמוּ לָנֶצַח תְּהִלָּתוֹ׃ 12
הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ· רוֹמְמוּהוּ כָּל־יְמֵי־תֵבֵל׃ 13
כּוֹכְבֵי שָׁמַיִם שַׁבְּחוּהוּ· רַנְּנוּ גְדֻלָּתוֹ כָּל־הַיָּמִים׃ 14

15 טַל וּמָטָר הוֹדוּ לַיְיָ· תְּנוּ נֶצַח תְּהִלָּה לֵאלֹהֵינוּ:
16 רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם שִׁירוּ לַיְיָ· הָבוּ לַיְיָ כָּבוֹד וָעֹז:
17 חוֹם וָאֵשׁ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ· סַפְּרוּ כָל־עֵת תְּהִלָּתוֹ:
18 קוֹר וָחוֹם גַּדְּלוּ לַיְיָ: זִכְרוּ תָמִיד נִפְלְאוֹתָיו:
19 כְּפוֹר וָקֶרַח הוֹדוּ לַיְיָ· כִּי לִתְבוּנָתוֹ אֵין חֵקֶר:
20 יוֹם וָלַיְלָה בָּרְכוּ אֶת־יְיָ· הַלְלוּ לִשְׁמוֹ יוֹמָם וָלָיְלָה:
21 אוֹר וָחֹשֶׁךְ זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ· שַׁבְּחוּהוּ כָּל־יְמֵי עוֹלָמִים:
22 כְּפָאוֹן וָשֶׁלֶג רוֹמְמוּ אֱלֹהֵינוּ· רוֹמְמוּהוּ כָּל־יְמֵי הַשָּׁמָיִם:
23 עָבִים וּבְרָקִים הַלְלוּ לַיְיָ· הַלְלוּהוּ עַד־עוֹלָם סֶלָה:
24 הַלְלִי לַיְיָ כָּל הָאָרֶץ· עַד־יְמֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:
25 הָרִים וּגְבָעוֹת שִׁירוּ לֵאלֹהֵינוּ· רוֹמְמוּהוּ עַד בְּלִי־דָי:
26 צִמְחֵי הָאֲדָמָה שַׁבְּחוּ אֱלֹהֵינוּ· הוֹדוּ שֵׁם קָדְשׁוֹ לָנֶצַח:
27 מַעְיְנֵי מַיִם פִּצְחוּ רִנָּה· בַּשְּׂרוּ תְהִלָּתוֹ מֵאֵין הֲפוּגוֹת:
28 מַיִם וְיַמִּים קַלְּסוּ אֲדוֹנֵינוּ· רַנְּנוּ בְּלִי־חָשָׂךְ גְּדֻלָּתוֹ:
29 תַּנִּינֵי וְשִׁרְצֵי מַיִם רוֹמְמוּ אֱלֹהֵינוּ· כִּי תְהִלָּתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד:
30 צִפֳּרֵי הַשָּׁמַיִם הַלְלוּ־יָהּ· זַמְּרוּ לִבְלִי־חֹק גְּדֻלָּתוֹ:
31 חַיְתֵי יַעַר וּבְהֵמוֹת שַׁבְּחוּ אֱלֹהֵינוּ· שַׁבְּחוּ תְהִלָּתוֹ תָמִיד:
32 בְּנֵי־אָדָם בָּרְכוּ אֶת־יְיָ· בָּרְכוּהוּ כָּל־יְמֵי חַיֵּיכֶם:
33 בֵּית יִשְׂרָאֵל הוֹדוּ לַיְיָ· בָּרְכוּ כָל־עֵת אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ:
34 כֹּהֲנֵי יְיָ הַלְלוּ לַיְיָ· רוֹמְמוּהוּ לְדוֹרֵי דוֹרוֹת:
35 עַבְדֵי יְיָ שִׁירוּ לַיְיָ· תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִיכֶם:
36 רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת צַדִּיקִים הַלְלוּ־יָהּ· גַּדְּלוּהוּ לְנֶצַח נְצָחִים:

קדושים

37 קְדוֹשִׁים וַעֲנְוֵי־לֵב הַלְלוּ־יָהּ׃ זַמְּרוּ עַד אֵין קֵץ
תִּפְאַרְתּוֹ׃

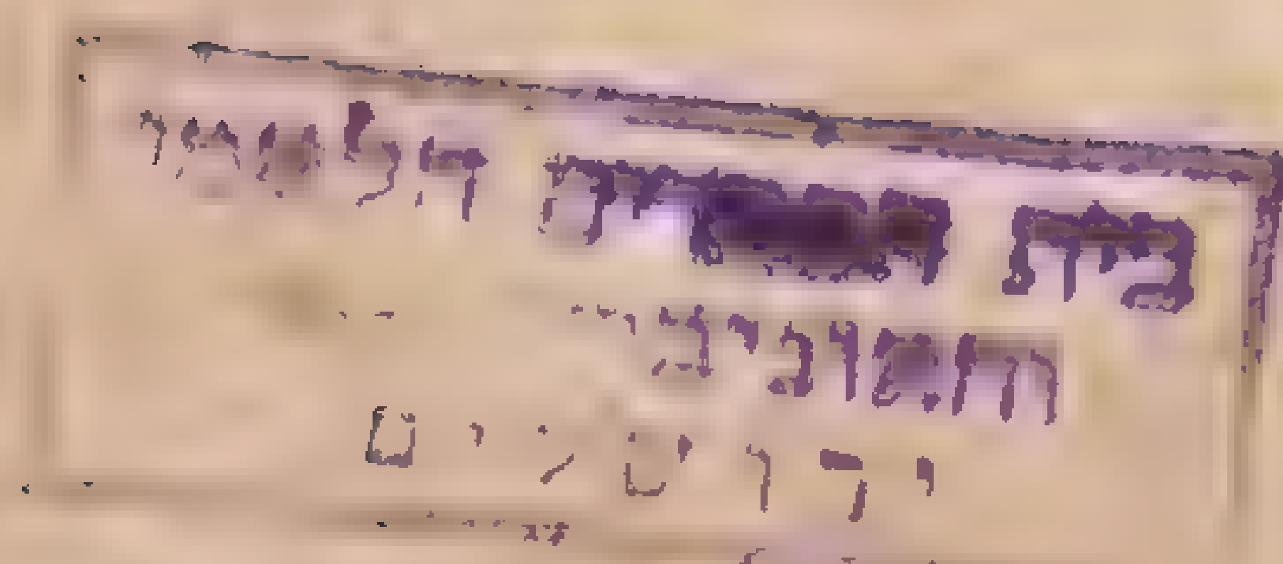
38 חֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה נְבָרְכָה אֶת־יְיָ׃ נְרוֹמְמֶנּוּ עַד־
עוֹלָם סֶלָה׃

39 מִיַּרְכְּתֵי שְׁאוֹל הִצִּילָנוּ׃ וּמִמָּוֶת חִלֵּץ נַפְשֵׁנוּ׃

40 מֵאֵשׁ הַכִּבְשָׁן מִלֵּט אֹתָנוּ׃ וּמִשַּׁלְהֶבֶת נוֹרָאָה גְּאָלָנוּ׃

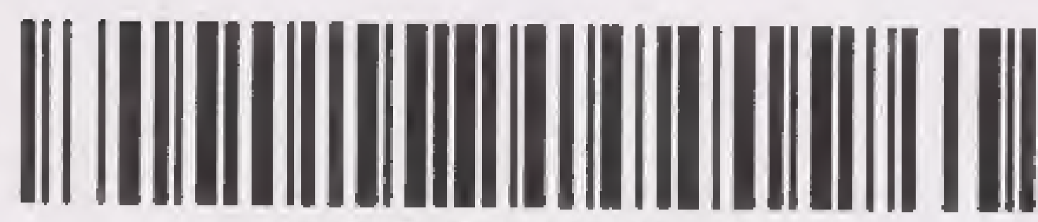
41 הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב׃ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

42 הוֹדוּ לַיְיָ כָּל־יִרְאֵי יְיָ׃ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

E r r a t a.

Seite	Zeile				
8	17	statt	כְּבוֹרוֹ	lies	כְּבוֹדוֹ
18	20	–	בְּחַד	–	בְּחַר
19	19	–	וָיִּבֹז	–	וַיִּבֹז
20	18	–	וִיִּצַּג	–	וַיַּצֵּג
31	6	–	לְקָרַאתָם	–	לִקְרָאתָם
32	12	–	הָיְהוּדִים	–	הַיְּהוּדִים
38	12	–	הַמְפֹאָד	–	הַמְפֹאָר
44	9	–	אַשְׁדוֹר	–	אַשְׁדוֹד
46	22	–	וְנִדְבַּדְנוּ	–	וְנִדְבַּרְנוּ
—	23	–	אֲנָשָׁיו	–	אֲנָשָׁיו
58	10	–	וּמְחֹסֵר	–	וּמַחֹסֵר
63	12	–	אֶרֶץ	–	אֶרֶץ
65	5	–	וַיִּגַר	–	וַיַּגֵּד
68	4	–	יְהוּרָה	–	יְהוּדָה
73	16	–	וַהֲדָרוֹ	–	וַהֲדָרוֹ
83	10	–	וָיִּפְשַׁע	–	וַיִּפְשַׁע
—	20	–	פָּקַר	–	פָּקַד
88	5	–	הָנַּעַר	–	הַנַּעַר
92	9	–	לָהֶס	–	לָהֶם
107	3	–	לְקַבֹּר	–	לִקְבֹּר
124	4	–	מֵבִיא	–	מְבִיא
127	18	–	תִּנַּחְנָה	–	תַּנַּחְנָה
164	3	–	הִפָּרְדוּ	–	יִפָּרְדוּ
172	21	–	וּלְהִלָּחַם	–	וּלְהִלָּחֵם
482	7	–	וַיִּשְׁאָלוּהָ	–	וַיִּשְׁאֲלוּהָ
—	21	–	אֹהֱלָה	–	הָאֹהֱלָה
185	20	–	זַיַּעַשׂ	–	וַיַּעַשׂ
192	15	–	יִרְמָעוּן	–	תִּדְמָעוּן
214	7	–	לְבָב	–	לֵבָב
219	18	–	יַשִׁיבֵם	–	יַשִׁיבֵן
233	11	–	הִבְדִילַם	–	הִבְדִילָם
—	14	–	הִפְרִידֵם	–	הִפְרִידָם
240	8	–	קְרָבְתָהוּ	–	קָרָהוּ
—	9	–	תִּקְרֶךָ	–	יִקְרֶךָ

20000 048572 020000 0

